

Val Hristake

MEMORIILE UNUI TRĂDĂTOR DE ȚARĂ.

CUVÂNT ÎNAINTE.

Iacătă-mă, am ajuns la adânci bătrânețe –am sărit bine peste șaptezeci de anișori- și bineânțeles pensionar (la ce te așteptai, să lucrez până la 100?).

Dacă ar fi s-o spunem pe aia dreaptă, eu aș mai fi lucrat, dar n-a ținut, că aici ești la stăpân; când îmbătrânești, i-ți dă un picior la partea dolofană (vorbesc de posterior) și vrei nu vrei - te „retragi”-, că așa se zice aici la pensionari, retrași. Retrași din circulație, retrași de pe piață, retrași în bârlogul lor... mă rog, retrași. Și ca să punem totul în context, hai să stabilim ce înseamnă **aici**: aici înseamnă Statele Unite ale Americii, unde am ajuns să-mi petrec bătrânețea.

Cum ziceam, mă văzui și pensionar și în căutare de o metodă nouă de omorât timpul, ceva care n-a fost descoperit încă. Și care să-l omoare cu picătura, să simtă că moare.

De cum fac ochi de dimineață, numai la asta mă gândesc, cu toate că dela vârsta asta a gândi este o problemă foarte delicată; parcă nu prea-ți mai vine să gândești prea adânc. Și parcă procesul e acompaniat de junghiuri, e cam dureros. Nimic nu mai pare să fie așa de important ca să merite efortul de a gândi.

De acord, e pe bază de vârstă, dar cu asta nu te poți lupta!

Până una alta, stau pe scaunul meu preferat pe marginea bazinului, ținându-mi mâinile pe burtă –ca Budha-, cu toate că nu am chiar burta lui, dar slavă cerului, am mai multă decât e cuviincios pentru un om bătrân.

În această poziție Budistă, contemplan trecerea timpului și încerc să văd cu ce viteză crește gazonul, dar e foarte greu de discernat, pentru că crește foarte încet când îl pândești. Dar cum te întorci cu spatele crește ca un nebun și iar trebuie să cosesc tarlăua că altfel se supără vecinii și mă reclamă la primărie că n-am tuns gazonul. Nici asta cu gazonul nu se dovedește o metodă prea bună de ucis timpul!

Totodată, încerc să mă conving să fac ceva: poate să mă duc la pescuit, poate să mai plivesc ceva buruieni în grădină, poate să citesc o carte ori să lucrez ceva în garaj...poate să mă mai uit pe Internet.

Nu, orice, numai asta nu!

Mai zilele trecute, cautând pe Internet ceva despre satul în care m-am născut, am avut surpriza să aflu că nu există nici o informație despre acel subiect, dar că pot să cumpăr orice în legătură cu el la Ebay! Nici chiar așa de mult comerț măi fraților, mai dați-o în mama ei de treabă!

Degeaba, orice î-mi trece prin minte nu-mi face nici o impresie favorabilă.

La pescuit am fost abia ieri și n-am prins mai nimic, că așa e la Ocean, treabă capricioasă.

Poate să mă duc la lac de data asta?

Ar fi o idee, dar e o idee care cere prea mult efort: scoate barca din garaj, agață trailerul de mașină, încarcă toate sculele de pescuit, condu 30 mile, lansează barca, parchează mașina și la sfârșit ia-le pe toate în sens invers. Prea mult pentru lenea mea actuală.

În grădina de zarzavat ar fi ceva treabă de făcut, au cam crescut bălăriile, dar mai bine aștept o zi mai noroasă și dau cu trimerul, doar n-am să muncesc manual la vârsta mea, și cu soarele în creștet!

Adevărul e că o carte m-ar tenta să citesc dacă n-ar trebui să mă deplasez până la bibliotecă să caut ceva ce n-am citit încă; complicat, foarte complicat.

Așa că... stau la umbră ca Budha, cu mâinile pe burtică și contemplez natura; comparația cu Budha e cam forțată, el era mult mai burtos ca mine și zâmbea, ceea ce eu nu prea fac. Zâmbete așa matinal de dimineață nu prea consum în ultimul timp. Și chiar în general, la capitolul zâmbete stau prost, și nu prea știu de ce, pentru că slavă Domnului nu-mi lipsește nimic, cu sănătatea stau bine, mai sunt ceva bani în bancă...așa că motive să fiu trist n-ar prea fi.

Dar dacă stau să mă gândesc bine -pentru asta, cum am mai zis- trebuie să fac un efort serios-, lipsa de zâmbete mi se trage dela faptul că nu mai am un țel precis în viață. Cât timp am lucrat, nu zâmbeam prea mult că eram stresat la maximum de grija să nu-mi pierd slujba.

Când m-am retras –adică am ieșit la pensie- nu prea zâmbeam că eram preocupat să mai găsesc ceva de lucru în particular.

Acum, când chiar și asta a devenit problematic, nu mai zâmbesc pentru că n-am ce lucra și deci sunt plictisit până în plăsele.

Dacă cineva poate să înțeleagă firea omenească, dați-mi și mie de știre. Cât am lucrat visam să ies la pensie, acum visez să lucrez... cum am zis, Dumnezeu cu mila!

Până una alta, stau cu mâinile pe stomac ca Budha și î-mi contemp lu adâncimile interioare, încerc să găsesc metoda cea mai perfectă de a nu face nimic și de a cădea la pace cu mine însumi.

Din toată activitatea asta redusă aproape la zero, un gând e din ce în ce mai persistent în sinea mea interioară, cum ar fi zis Caragiale.

Ce-ar fi să mă apuc să-mi scriu memoriile? Memoriile mele de trădător de țară?

Nepotu-meu, Robert, de câte ori mă aude povestind câte ceva din viața dinainte de a ajunge aci în State –deci înaninte de a deveni trădător de țară- zice că ar vrea să înregistreze poveștile astea și să scrie o carte.

Acuma dacă totuși fac un efort să mă gândesc puțin la asta, păi de ce să-l las pe el să scrie amintirile mele, ce eu sunt analfabet?

Vezi Doamne, ar fi vorba de scris în Engleză, și ori cât de bine am învățat eu Engleza în 25 de ani, a lui e mai bună ca a mea. El e născut și crescut aici, a mers la școală aici, deci ar fi limba lui natală. Asta gândește el, eu însă nu sunt de acord. Nu că n-ar fi limba lui natală, asta nu se contestă, ci că ar putea să scrie mai bine ca mine. Aici am eu dubii.

E multă vreme de când am început să *gândesc* în Engleză, că așa e viața, te învață de toate; plus, pe vremea când eram elev eram foarte bun la "compoziție". Numai la „pricepere” nu stăteam prea bine!

În afară de asta, computerul are un program care corectează greșelile de silabisire și chiar greșeli elementare de gramatică, așa că nici asta n-ar fi să fie o problemă.

Problema principală este ce-am să fac cu memoriile după ce le scriu –dacă le scriu-.

Că doar n-am să mă apuc să-mi agravez artrita din degete bătând la claviatură (unii îi zic "tastatură") numai așa de dorul lelei! Ce mă fac dacă nu găsesc pe nimeni care să le publice? Și merită oare publicate?

Si tot eu mă liniștesc cu gândul că măcar Robert o să citeasca ce-am scris eu, poate și Andy, care și el î-mi e tot nepot. Sunt aici la îndemână, pe computer.

E cazul să fac niște precizări în ceia ce privește gradele de rudenie pomenite.

Robert este bărbatul nepoatei soției mele; se pare că de drept ar fi și nepotul meu.

Andy, este fiul nepoatei soției mele, așa că de drept î-mi este strănepot. Ei sunt singurii Americani autohtoni din familia noastră de Români, și par foarte interesați să cunoască amănunte despre viața trăită de noi în România comunistă, acea perioadă de plăcere acută.

Lor li se pare că ce-am trăit noi sunt basme, pentru că ei de fapt sunt niște Americani îmbuibăți și răsfățați de soartă. Nici nu pot realiza ce înseamnă să nu ai pașaport din copilărie și să nu poți pleca unde vrei, când vrei, doar bani să ai.

Cum ziceam mai adineaori, Robert de câte ori mă aude povestind câte ceva din patimile mele din copilărie, i-mi zice –foarte politicos-:

-Ieși afară de aici, nu se poate așa ceva! (Pentru mai multă claritate, pe Românește s-ar traduce: "Hai sictir, nu-mi spune mie povești"!)

Nouă ni se pare ceva teribil de mitocănesc, dar la ei, „get out” (ieși afară) și „realy” (zău?) n-au nici o consecință, dimpotrivă, fac parte din conversația considerată „manierată”.

Asta mă face să cred că ar fi ceva valoare în niște amintiri de pe vremea când copilăream eu.

Doamne, când stau să mă gândesc că de fapt m-am născut acum trei sferturi de secol, mă cuprinde un fel de nelămurire stupidă, că nu pot să-mi imaginez unde și când a trecut tot timpul ăsta.

Treaba cu „nelămurirea stupidă” mă cam pune pe gânduri, zău; am început să gândesc ca pe aici, și să și întrebunțez oxymoroni.

In caz că cineva nu cunoaște acest cuvânt, un „oxymoron” este ceva ca un dublu adjectiv – cu înțelesuri de obicei contrare, - ca: „liniște asurzitoare” sau „dulce amărăciune” ori, ca mai sus „nelămurit” și „stupid”.

Alte exempe, foarte des întrebunțate în reclame comerciale ar fi: „cel mai extrem” sau „o reproducere autentică de artă” sau „critic aplaudată”. Acestea sunt fraze pe care le poți auzi zilnic la radio și la televizor și dacă pe noi ne deranjează „cel mai extrem” pentru că o extremă este „cea mai”, se pare că aici face parte din limbajul academic. La noi așa ceva ar fi acceptabil numai la bâlciuri.

Bun, după această incursiune în filologie –ori ce dracului este- să revenim la durerile mele; era vorba de niște dureri de creație, de frământările mele legate de „ce mai fac și azi”?

Tocmai ajunsesem la idea să-mi aștern amintirile pe hârtie; s-o fac eu însumi sau să-l las pe Robert să le înregistreze și să le scrie el?

La lenea care mă bântuie în această clipă, m-ar tenta foarte mult să zic să-l las pe Robert să se descurce el.

Pe de altă parte, asta mi-ar da ceva de făcut, că tot mă plâng că nu știu ce să fac.

E drept că Engleza nu-i limba mea natală, dar știu din experiență că în afară de accent, e mai bună decât a mării majorități a omenilor de pe stradă.

Cu accentul nu mă pot lupta, am venit prea batrân aici, și încă se mai întâmplă să zic „sheet” în loc de „shit” sau „cheek” în loc de „chick”.

Hai s-o dăm din nou prin limbistică, să ne lămurim despre ce e vorba.

În Engleză, (cea vorbită în USA), litera „i” se pronunță foarte scurt, sunetul acesta lipsește cu totul din limba Română. E ca și cum ai zice „zis” și „zâs” în același timp, se aude cam „zes” cu căciulă pe e. De cele mai multe ori, eu î-mi dau seama că trebuie să pronunț acest „i” scurt, dar câte odată uit și mă fac de rușine, pentru că în loc să zic „căcat” (shit) zic „foaie”, adică „sheet”. Sau în loc de „puicuță” (chick), eu trântesc un „obraz” (cheek). Doi de e, „ee”, sună întradevăr ca „i” la noi. Și mai sunt multe exemple, dar nu despre asta e vorba aici.

Ziceam, în afară de accent, cu restul limbii mă descurc foarte bine, mai ales de când am început să gândesc în Americana Engleză. De fapt e pe dos, e Engleza Americană.

Imi amintesc de multe ori despre figura pe care o făcea patroana unei companii unde am lucrat când, compunând împreună reclame pentru produsele noastre, o băteam întotdeauna la găsitul celor mai potrivite cuvinte. Cucoana, Americancă get beget, făcea spume mai rău ca un săpun Palmolive că eu, un venetic din Bașibuzucia -cam acolo situa ea România- eram în stare să găsesc cuvintele cele mai potrivite.

Asta n-a fost rău în general, m-a ținut în slujbă până când am plecat eu de bună voie. Ceia ce nu se întâmplă mai în fiecare zi. Să pleci de bună voie dintr-o slujbă, adică.

Bun, dar asta e versiunea Românească, ce nevoie e să discutăm toate problemele astea limbistice?

Chestia este că dacă vreau ca Robert și tot restul de Americani să citească ce-am scris eu, cartea trebuie gândită și scrisă în Engleză, iar versiunea aceasta, românească, ar cam deveni un fel de traducere, așa că de-aia!

Da, dar se poate și invers, să gândesc și să scriu în Română, că doar e limba mea, și după aia să traduc în Engleză. Nu ține, dacă apuc s-o scriu în Română, așa rămâne în veci, cu lenea care a pus stăpânire pe mine.

Bine, bine, dar unde țineam?

Da, eram la „ce-ar fi dacă mi-aș scrie amintirile”.

Și mă chinaiu fel de fel de gânduri că ce să fac cu ele după ce le scriu, că cine o să le publice, că să le scrie Robert, că una, că alta, numai să nu mă apuc de scris.

Ultima goangă era: cu ce să încep? Vreau să zic, cu ce perioadă?

Să încep cu venirea aici, când am devenit un trădător de patrie, pentru că sunt amintirile mai proaspete; da, ar fi o idee, dar mă tem că atâta am să alerg din prezent în trecut și înapoi, că î-mi voi pierde precis busola.

Logic ar fi să o iau cronologic, mai ales că sună așa de științific: logic-cronologic!

Să încep cu începutul, de când am venit pe lume, acum trei sferturi de secol.

Doamne, când a trecut toată grămada asta de ani?

După îndelungi dezbateri între mine și eu, până la urmă am conclud că ar fi bine să-mi scriu amintirile eu însumi, și că începând chiar dela început ar fi mai logic.

Așa să fie, hai să începem cu începutul.

Capitolul întâi:
ÎNCEPUTUL.

Din ce am auzit –când am început să pricep-, m-am născut într-o noapte (cred că era mai curând seară) geroasă de Decembrie, când zăpada era înaltă cât omul și vântul –Crivățul- urla ca lupii printre crăcile desfrunzite ale copacilor. M-am născut în casa directorului școlii primare dintr-un sătuleț Dobrogean, un sătuleț de vre-o două sute de suflete, cuibărit într-o mică depresiune la jumatea unui deal care de fapt este ce-a rămas dintr-un străvechi munte.

Se zice că pe vremuri imemorabile, munții Măcinului erau munți adevărați, nu ca acum, doar niște dealuri din care apare ici și colo câte o porțiune calcaroasă.

Numele satului n-ar fi foarte important, dacă nu ar fi faptul că i s-a dat atributul de „mari”, ca să se deosebească de un alt sătuc cu același nume, numai că acesta este considerat mai mic, de unde numele de „mici”.

Este vorba de Seimenii Mari și Seimenii Mici, care și-au căpătat numele dela armata Seimenilor, care, au ajutat nu mai știu ce voivod din perioada respectivă să-i învingă pe niște invadatori. Perioada respectivă fiind anii 1600-1700 după Cristos.

Se pare că drept răsplată, acel voivod le-a dat acestor Seimeni pământul pe care sunt așezate satele astăzi, cel puțin așa mi-aduc aminte să fi auzit pe unul din bătrânii satului zicând, asta pe vremea când eram destul de mare să pricep despre ce era vorba.

Și dacă stăm să judecăm, ce-ar fi de mirare că niște mercenari au ajutat la respingerea unei invazii, doar invaziile erau la ordinea zilei. Țara era la răscrucea tuturor invadatorilor și era bogată, așa că tot episodul cu Seimenii are probabil un sâmbure de adevăr în el.

Un lucru e cert, o armată de mercenari înarmați cu flinte și care se numeau Seimeni a existat în acea perioadă, lucrul este atestat de o mulțime de cercetători și l-am găsit publicat chiar pe Internet.

Cât despre nașterea mea –că acolo eram-, s-a petrecut în prima zi a lui Decembrie în anul 1931, iar locul, după cum am zis era un prăpădit de sătuț pe malul de răsărit al Dunării, la vre-o 7 km. mai jos de Cernavoda pe Dunăre.

Cum se face că satul este așezat pe malul drept –deci de răsărit- al Dunării, când toată lumea știe că Dunărea curge dela Apus la Răsărit?

Minunea se datorează faptului că, la intrarea în Dobrogea, Dunărea se întoarce dintr-o dată spre Nord și curge așa o bucată de vreme, după care revine la sentimente mai nobile și se reîntoarce spre Răsărit.

Dat fiind că Seimenii sunt așezați cam la jumătatea acestei deviații nordice, malul drept devine malul de răsărit; nici o minune, doar o meandă a Dunării.

Înapoi la nașterea mea, povestea spune că Bunicul meu din partea mamei, care era un om foarte respectabil și liniștit –putea să-și permită, era cel mai bogat om din sat- s-a bucurat așa de cumplit că și-a lăsat proverbialul calm și demnitatea deoparte și a început să tragă cu pistolul – probabil rămas dela războiul cu Turcii - în nori, ca la nuntă.

Și fiindcă tot el era și proprietarul uneia din cele două prăvălii din sat, a declarat că toată băutura e pe gratis în cinstea nepotului de-abia născut și a făcut ceva ce n-a mai făcut niciodată: a părăsit prăvălia de închidere, lăsând clienții de capul lor!

Era foarte grăbit să-și vadă nepotul și să-i pună pe frunte cele 12 mahmudele de aur pe care le păstra pentru această însemnată ocazie.

Treaba cu mahmudelele era o tradiție foarte veche în sat, dar era rezervată în special fetelor; mahmudelele se înșirau pe o sfoară din borangic, (se făceau salbe) și se purtau la gât iar cu cât o fată avea mai multe salbe, cu atât mai repede se mărita, pentru că acestea făceau parte din zestrea ei, pe care putea s-o vadă toată lumea. Banul, mai ales când e de aur, e ochiul Dracului!

Habar n-am ce valoare aveau cele 12 mahmudele –probabil că puteai cumpăra o casă cu ele- și iarăși habar n-am ce au devenit, eu personal nu le-am văzut niciodată. Dacă le-ași avea eu acuma!

Nu se poate spune că m-am născut sub auspicii nefavorabile –ferească Dumnezeu-, dimpotrivă, m-am născut sub semne foarte bune. Păcat că tocmai când trebuia, treaba s-a cam prostit. O să ajungem și acolo, încetul cu încetul.

Deci, mi-am început viața ca singurul copil al Directorului Școlii primare din sat și nepotul celui mai avut om, care fusese primarul satului mai toată vremea. Vremea când erau Țărăniștii la putere, vreau să zic.

Fiindcă Tata călătorea foarte mult, și Mama trebuia să se țină după el –să vadă și ea lumea și să nu-l piardă pe EL din ochi-, eu am crescut mai mult la bunici, Bunica Maria fiind ca și o mamă pentru mine, până am ajuns de aproape 4 ani.

Ce treburi avea Tata de umbla atâta pe drumuri nu prea era clar, dar se ducea când la vre-un examen de promovare, când cu copii în tabără, când la pregătire premilitară, când la concentrare. Asta-i lipsea la fericire, dar ce putea să facă, era Învățător, avea grad de Locotenent și când îi era lumea mai dragă pleca la concentrare, cu Mama după el (pe motive de gelozie , cum am aflat eu mai târziu).

Una peste alta, mă crescuseră Bunica, Dumnezeu s-o odihnească și nu mă pot plânge că nu m-a răsfățat.

S-ar putea să pară ciudat, dar din acești primi ani de viață, n-am nici o reolecție despre ceilalți bunici, cei din partea Tatălui, cu toate că ei de fapt existau și erau la vre-o zece case departe pe același drum care tăia satul în două.

Despre botez bine înțeles că n-am nici o amintire, dar urmările lui au fost traumatice mai târziu, în școală și armată, când din cauza celor trei nume care mi s-au dat la botez am început să am probleme.

Pentru că trebuie să recunosc, am fost bogat în nume: Valentin-Dănuț-Ion.

Valentin, pentru că așa a vrut nașul și că Mama îl plăcea pe Rudolf Valentino;

Dănuț, pentru că Mama murea după „La Medeleni” a lui Teodoreanu;

Ion, după Bunicu Ion, fie-i țărâna ușoară.

Noroc că de comun acord, toată lumea mă chema Dan sau Dănuț, chiar și la școală.

La armată s-a schimbat calimera, dar să ajungem acolo.

Când eram cam de un an, mi-am pierdut dintr-o dată toate privilegiile de buricul pământului și de răsfățatul principal al familiei, prin nașterea unui frate, pe care l-au botezat George. De data asta Tata a pus piciorul în prag și i-a dat numele său, așa ca să se știe.

Din câte mi-au povestit Mama și Bunica, după venirea pe lume a fratelui meu, am devenit dintr-o dată rău și cu toane; î-mi pierdusem răsfățul total și nu-mi convenea deloc.

De câte ori aveam prilejul îl mușcam sau îl loveam pe fratele meu mai mic pentru că nu-mi convenea deloc că îi dădeau lui mai multă atenție ca mie, lui, un maldăr de scutece mirosind a lapte și pipi și caca.

Asta pentru că pe vremea aceea nu existau pampersi –cel puțin la Seimenii Mari nu existau-, copiii erau înfolfiți în niște cârpe vechi, care oricât le spălau bieteles muieri, tot puteau. Cârpel, nu muerile!

La vre-o câțva timp după naștere, George, fratele meu mai mic s-a îmbolnăvit de o boală contagioasă pe care mi-a dat-o și mie, bineînțeles, că tot eram acolo.

Părinții erau ca de obicei plecați în lume (cum zicea Bunica), doctorul era la 7 km. (tocmai la Cernavodă), era o iarnă de-aia de tip vechi cu zăpada până la burta calului, că nici nu puteai să scoți sania din curte, așa că îngrijirea noastră medicală a fost lăsată pe mâna Bunicii și a moașei satului, o babă uscată și neagră și mirosind a fum dela nelipsita țigară și dela focul din mijlocul bordeiului în care locuia.

Chiar azi, când mă gândesc la femeia asta, nu pot să scap total de impresia de vrăjitorie pe care a instilat-o în mintea mea.

Cu mintea și cunoștințele lor de atunci, singurul tratament care le-a dat prin cap a fost să ne înfășoare pe ambii într-un stomac (bărdihan, pe limba locală) de vițel proaspăt tăiat, în ideea că prin căldură, combinată cu sucurile gastrice din acel burdihan, boala din noi o să fugă pe pustii.

Acum că mă gândesc la asta, mă îngrozesc de iadul prin care am trecut: bolnav, cu febră, înfășurat într-un stomac de vițel fierbinte și cu toate sucurile gastrice, microbii și cine știe ce alte minuni colcăind pe pieile noastre fragede!

Nu știu prin ce minune am scăpat cu viață, eu probabil fiind mai dezvoltat; fratele meu George însă n-a rezistat, și s-a stins la foarte scurtă vreme după ce am fost supuși la încă un alt tratament, lăsatul de sânge.

Această culme a științei medicale populare consta din aplicarea de ventuze peste o tăietură făcută intențional cu un briciu sau cu o lamă de ras, depinde de ce avea moașa la îndemână.

Pacientul, răstignit pe pat și ținut nemișcat de o persoană de încredere –de dorit să fie foarte puternică- este supus la un ritual care constă în mare din următoarele: moașa, înarmată cu o lingură de lemn într-o mână și cu un obiect ascuțit în cealaltă, lovește pacientul –pe piept, să zicem- cu lingura, după care crestează pielea în acel loc cu o mișcare rapidă a celeilalte mâini. După această succesiune rapidă de dureri acute, peste locul respectiv se așează o ventuză, care are drept scop să sugă sângele rău din corpul pacientului. Cum e presupusă ventuza să deosebească sângele rău de cel bun, n-am nici cea mai mică idee.

După ce tot pieptul este astfel hărtănit, se întoarce pacientul pe partea cealaltă și operațiunea se continuă, de data asta ținta fiind spatele bietului creștin.

Dacă stăm să judecăm, treaba e făcută cu cap: întâi lovești cu lingura ca să creiezi o diversiune foarte dureroasă, după care tai cu briciul; bietul pacient nu mai știe de ce să țipe mai întâi, așa că tace și rabdă.

În cazul că respectivul nu sucomba de apoplexie sau de inimă, avea toate șansele să moară din otrăvirea sângelui, pentru că condițiile igienice erau nule și inexistente.

De altfel părerea mea este că asta s-a întâmplat cu fratele meu George; mă mir cum de am scăpat eu. După cum am constatat însă mai târziu în viață, se pare că rezist foarte bine la infecții și răni. Unii chiar ziceau că am piele de drac, dar asta nu a fost confirmat în mod oficial.

Una peste alta, scăpai din ghiara morții și am continuat să cresc mare, pentru că așa este viața, merge înainte ca apa Dunării, când scăzută și leneșă, când umflată și repezită, dar curgând întotdeauna spre iminentul sfârșit în Marea Neagră.

Ferice de ea, Dunărea, știe precis unde sfârșește; aș vrea să știu și eu unde voi sfârși!

De bine de rău, mai bolnav, mai sănătos, am continuat să cresc, mai mult datorită faptului că am fost rezistent ca o buruiănă, că despre îngrijirea medicală nu încape discuție.

Și fiindcă tot veni vorba de îngrijire medicală, hai să mai discutăm puțin despre ventuze și alte metode de însănătoșire practicate pe vremea aia și în locul acela, care s-au îmbibat adânc în mintea mea, pentru că parte din ele le-am experimentat în mod direct și foarte personal.

Ventuzele, erau privite ca remediu universal, fie că sufereai de guturai, diaree, mătreață, lipsă de poftă de mâncare, impotență, viermi intestinali sau scleroză mentală.

Teoria era că puneau sângele în mișcare, și asta era panaceul universal; dacă sângele circulă, nu mai e nici o problemă!

Eu, săracul de mine, care a trebuit să le suport când trebuia și când nu, eram total năucit de alții care pur și simplu, din senin și iarbă verde *cereau* să li se pună ventuze!

De exemplu, Bunicu Ion, venind seara târziu după ce închidea cârciuma, țeapăn de frig și de stat în picioare, îi cerea bunicii să-i pună ventuze.

În primul rând, nu pricepeam de ce stătea toată ziua în frig când avea în prăvălie dit-a-mai soba din tuci iar lemne erau căcălău; nu o aprindea decât să-mi facă mie ouă răscapte pe nisip sau câte un grătar de pastramă „la gura sobei”.

În al doi-lea rând, nu pricepeam cum poate cineva să ceară ventuze, punct; după mine erau chinul de pe lume! Dar nu, Bunicu le cerea pur și simplu, zicând că-i pun sângele în mișcare.

Și cu asta, începea cercul: Bunica dădea fuga în „odaia bună” să aducă ventuzele –că erau așa de prețioase încât le păstrau în odaia de oaspeți unde nu locuia nimeni de regulă-, după care, odată cu sticla cu spirt î-și făcea apariția și șomoilogul de vată în băț pentru umezit ventuzele cu spirt și flambatul lor.

Fiecare ventuză era umezită cu puțin spirt după care șomoilogul de vată aprins era introdus în ventuza care lua foc, adică vreau să zic spirtul din ea lua foc; când flacăra ajungea doar o pâlpâială, ventuza se aplica pe spatele clientului.

Din cauza vacuumului creat prin arderea oxigenului din ventuză, pielea pacientului care era acoperită de ventuză era suptă în mod brutal în interiorul ventuzei, și tot sângele din vasele adiacente era supt spre suprafața pielii, care devenea astfel de culoare vânătă-neagră.

Cam o jumătate de oră după aplicarea ultimei ventuze, începea operația de dezlipire, care nu era deloc lipsită de durere; ca să nu mai vorbim de faptul că unele ventuze în care se turnase nițel mai mult spirt și care spirt nu arsese complet, împrăștia acest surplus în stare aprinsă pe pielea pacientului sau de multe ori pe pat. În ambele cazuri, ori pacientul ori patul se trezeau cu

arsuri de diferite grade, ceea ce nu contribuia deloc la simțământul general de bunăstare și prosperitate.

Astea erau ventuzele simple; despre acelea cu sânge am discutat mai sus, dar mai era un fel, „ventuzele plimbate”, care se aplicau numai la cererea expresă a pacientului și numai pe răspunderea sa personală. Metoda era în general identică, deosebirea fiind că odată ventuza lipită pe piele, era târâtă, mutată” (plimbată deci) prin alunecare –fără a pierde contactul cu pielea-vre-o câțiva centimetri, lăsând în urma sa o dungă vânătă de mai mare dragul. Ideia era să scoți cât mai mult din sângele rău prin suprafața pielii, fără să ții cont de durerea provocată.

Ori și cum te-ai uita la problema ventuzelor, urmarea era întotdeauna aceeași: rotocoale vinete pe spinare sau piept, care durau luni de zile și care la început erau foarte dureroase. Dar oamenii erau convinși că ventuzele „faceau bine”, chiar și la mătreață.

Un alt remediu universal folosit pe vremea aia era „frecția”, cu alcool ori cu „Diana”, un produs care se vindea la farmacii și la care reclama zicea că „face bine și la un picior de lemn”.

Eu unul eram un client permanent, pentru că nu apucam să strănut odată, fără să nu mă trezesc în pat, frecat din cap până în picioare cu Diana.

Numai mirosul de alcool combinat cu camfor și cu eucalipt mă făcea să suport tratamentul și poate și faptul că la început senzația era de răcorire și confort.

După aia însă, când toate medicamentele din ea intrau în piele și inebuneau sângele, treaba se schimba fundamental: începea transpirația și văpaia, care erau foarte greu de suportat sub o plapumă groasă de un metru umplută cu fulgi de găscă.

Un alt tratament medical, foarte răspândit în timp de iarnă, era săculețul cu mălai sau sare caldă.

Mi-aduc aminte de o iarnă plină de zăpadă –oare de ce nu mai sunt iernile cum erau în copilărie?-, când la sfârșitul unei dupămieze de săniuș din vârful dealului până pe ghiața Dunării și tot așa, m-am întors acasă la Bunica, am mâncat și m-am băgat în pat, ca să constat că mă doare ureche dreaptă de nu pot să-mi țin capul pe pernă.

Când a aflat Bunica, a pus fuga niște mălai într-un săculeț, a băgat tot pachetul în cuptorul sobei și când a constatat ea că temperatura este exact cum trebuie, mi l-a strecurat sub urechea suferindă și mi-a ordonat să stau cu urechea pe sac până adorm.

Acuma, pe lângă durere, mai sufeream și de arsură și din cauza acestei combinații nici de dormit nu puteam cu toate că eram mort de oboseală.

Bineînțeles, tratamentul n-a făcut nici o impresie asupra otitei mele, drept pentru care Bunica a schimbat calimera și a încălzit sare în loc de mălai; chipurile vaporii din sare ar fi mai efectivi decât cei din mălai.

După altă noapte de chin – de data asta m-am jurat în barbă că nu pun capul pe săculețul ăla încins-, cumva durerile s-au mai potolit și am scăpat dela cine știe ce alt element chimic încălzit și pus pe perna mea în chip de tratament.

Mai târâș, mai grăpiș, zilele treceau, iarna mai mult prin casă, unde Bunica î-mi arăta cum să fac o „vioară” dintr-o bucată de tulpină de porumb uscată, ori o minge dintr-o bășică de porc, ori un țambal dintr-o bucată de scândură cu câteva ținte și o bucată de sârmă, ori cine-și mai aduce aminte ce alte jucării, făcute tot așa din ce avea omul pe lângă casă.

Bineînțeles că aveam și jucării „de cumpărat”, dar cele pe care le făceam împreună cu Bunica erau mult mai minunate, plăcerea de a face ceva cu mâna ta era mai mare ca orice altă plăcere.

Masa de seară de obicei se compunea din ceva mâncare rămasă dela prânz, dar dacă eu făceam pe nebunul, Bunica aducea din cămară o bucată de carne de porc sărată pe care o perpelea pe un grătar țigănesc în gura sobei de tuci. Până se frigea carnea, mirosul ne inebunea pe toți de poftă!

Fripturica asta, ajutată cu varză murată tocată și stropită cu puțin ulei, era unul dintre felurile pe care le-aș fi mâncat și sculat din morți, așa de bună era.

Chiar și acum, după atâția ani, salivez la amintirea castronului cu varză murată, în care o căpățână întregă de varză plutea –împreună cu cioburi de ghiață- în zeama în care se acrise și care avea gust de usturoi, mărar, hrean și cine mai știe ce altceva punea Bunica în ea.

La sfârșitul mesei, după toată sărătura din carnea de porc, o gură de zeamă de varză acră era cel mai bun vin pentru mine; asta era însă cu mult înainte de învăța să apreciez vinul „de-adevaratele”. Și cu mult înainte de a trebui să țin regim nesărat.

După ce ne băgam în paturile noastre, Bunica făcea „filme” pe perete, tot felul de umbre ca de exemplu un cap de capră, sau un cap de câine ori de lup, o pasăre zburând, acompaniate de

sunetele de rigoare; eu mă prăpădeam de răs iar Bunica făcea spume că consumăm gazul din lampă. Ca și cum ar fi dat vre-un ban pe gaz! Era dela prăvălia lui Bunicu, dar așa sunt femeile, întotdeauna trebuie să se plângă de ceva.

După ce stingeau lampa, Bunicu spunea basme și povești, ori recita din „Miorița”, ori spunea istorii adevărate din război, din prizonierat, din viața lui din tinerețe.

Eu eram numai urechi și întrebări: dar de ce, dar unde, dar cum, nu putea omul să scoată o vorbă că eu eram gata să cer explicații.

Noapțile erau lungi –ce te aștepti când te culci la 6 seara?- dar confortabile, cu toate că soba din tuci nu ținea cald decât cât avea foc în ea. Ca să compenseze, paturile erau însă cu saltele de lână groase de nu le puteai ridica, iar plăpumiile erau ori umplute cu lână ori cu puf de găscă, tot așa, groase și călduroase.

Dimineața însă, până apuca Bunica să se scoale să facă focul, dacă te chema nevoia afară din pat, era cam rece. Adică vreau să zic era rece de-a binelea. Î-mi amintesc cum suflam nori de aburi pe gură, pretinzând că fumez ca un om mare!

Odaia în care dormeam nu avea decât podea din pământ „lipit”, peste care era așternută o rogojină de papură și niște preșuri; răceala pământului se făcea simțită însă chiar și prin târlci de păslă, așa că de obicei pe mine nu mă prindea nimeni afară din cârpe până nu se încălzea bine soba.

În afară de asta, camera alăturată –tinda- era și mai rece; acolo erau ținute gălețile cu apă, iar iarna, de obicei trebuia să spargi ghiața ca să ajungi la apă.

Eu care eram foarte friguros –dar mai ales răsfățat- mă uitam cu ochii cât ceapa la Bunicu care, dezbrăcat până la brâu, se spăla cu apa aia cu sloaie de ghiață în ea.

Binențele că nu scăpa nici o ocazie să mă invite și pe mine să-l urmez, dar nu era chip să mă convingă chiar spunându-mi „că așa fac bărbații adevărați, se spală cu apă rece și iarna”.

„N-au decât”, ziceam eu în sinea mea și-mi vedeam în continuare de tembelismul meu.

De altfel cum minunea era să pun eu apă rece pe mine când afară era un ger de crăpa oul corbului, iar dacă puneai mâna fără mănușe pe clanța ușii, rămâneai lipit!

Da, dar dacă aveai nevoie să te duci la „privată” care de-obicei era undeva în fundul curții? Prin zăpada până la brâu?

Nu eu, în nici un caz nu eu; eu aveam olița mea de noapte ținută tot timpul sub sobă să fie călduță să nu cumva să-mi degere pielea buclilor când î-mi făceam nevoile în ea.

Dar hai să ne gândim puțin la nefericiții de locuitori ai satului care aveau ca privată o gaură în pământ, înconjurată de câteva tulpini uscate de porumb ori floarea-soarelui înfipte în pământ și prin care Crivașul sufla cu foarte mare ușurință ca la el acasă, că nu era să-l împiedice pe el trei bețe răzlețe.

Dar dacă mai era și o zăpadă pînă la brâu –și zăpadă mare era, mai în fiecare iarnă pe vremea aia-, cum reușeau oamenii aceia să-și facă nevoile, pentru mine era un alt mister total.

Bunicii mei erau dintre puținii în sat care aveau o privată făcută din scânduri date la rindea, cu tron tot din scânduri, și totuși pentru mine ideea de a merge cei aproape 30 de metri până acolo mi se părea cel puțin bizară, dacă nu total lipsită de sens. Și de așezat fundul pe scândurile reci ca ghiața, nici pomeneală!

Dar vezi Doamne, eu eram un răsfățat, băiatul directorului școlii și nepotul lui Nea Micu, (așa îl chemau sătenii, după porecla din copilărie, primită ca fiind cel mai mic dintre frați); pentru mine existau alte legi.

Pentru ceilalți, viața era într-adevăr grea; dar pentru că ei nu știau că există un alt mod de viață, totul era normal și nu înnebunea nimeni de stres sau depresiune.

Hai să urmărim puțin activitatea unei gospodării de țărani locuind în comuna Seimenii Mari (din județul Constanța) prin anii 1932...1933, când eu eram numai de un an- doi.

Sculați cu noapte în cap, la primul cântat de cocoși, prima mișcare era aprinsul lămpii cu gaz și adusul lemnului de afară pentru făcutul focului; asta presupunea de foarte multe ori datul zăpezii la o parte ca să ajungi la grămada de lemne și la grajdul în care erau ținute animalele.

Mai fiecare gospodărie avea cel puțin o vacă, dacă nu și un cal-doi, un porc și ceva orățăanii, care erau foarte flămânde și gălăgioase, după o foarte lungă noapte fără hrană.

Cei mai gălăgioși erau porcii și măgarii. Și am de zis ceva și despre lemne: de fapt ar fi trebuit să zic „combustibil”, pentru că nu toată lumea ardea lemne. Nu, cei mai mulți ardeau tulpini de floarea soarelui sau de porumb sau coceni de porumb sau pur și simplu paie; fiecare ce avea.

Majoritatea muncilor în gospodărie era lăsată în grija femeilor, care trebuiau să vadă de copiii, să facă de mâncare, să spele și să calce, să dea de mâncare la orătanii, să hrănească porcul, să facă curat și orice altceva mai era nevoie pe lângă casa omului.

Așa că nu era de mirare să vezi o femeie cu un copil în brațe mestecând la mămăligă în timp ce alți doi sau trei copii urlau de foame agățați de fusta ei.

Munca începea de foarte devreme în viață pentru țăranii noștri, fiecare pereche de mâini dintr-o gospodărie fiind o contribuție foarte valoroasă la bunăstarea familiei.

Fetele, începând chiar dela trei ani, trebuiau să aibă grijă de copiii mai mici, băieții să aducă lemne și să dea de mâncare la animale, flăcăii să rânească în grajd și să dea paie la vaci și cai, fetele mai mari să mulgă vaca, să culeagă ouăle dela găini, să curețe prin casă, să bată la războiul de țesut, să aducă apă dela Dunăre, nu se putea plânge nimeni de lipsă de lucru.

Și apropo de adus apă dela Dunăre, era un spectacol de văzut, o fetiță nu mai mare de șase-șapte ani, slabă ca o mlădiță de salcie dar mergând dreaptă ca o săgeată sub greutatea unei cobilițe de care atârnavă două găleți pline cu apă, urcând dealul dela Dunăre spre casă.

Pentru că, la Seimeni, apa provenea din Dunăre, cu toate că în sat de fapt existau trei puțuri. Din cauza terenului calcaros însă, toată apa de ploaie se strecura prin calcar ca prin sită, iar în pânda de apă nu mai rămânea decât o soluție sălcie pe care n-o beau nici animalele. Și atunci, oamenii, din timpuri imemorabile, cărau apă dela Dunăre pentru toate nevoile lor, inclusiv băut, spălat și gătit.

Că apă pe Dunăre era, căcălău și berechet, miliarde de tone de apă curgând leneș la vale spre Marea Neagră, fie vară fie iarnă.

În timpul verii, treaba cu adusul apei era foarte suportabilă și se poate spune că fetele se gândeau cu plăcere la călătoria zilnică până la apă. Dar cu mai puțină plăcere la drumul acasă, cu gălețile pline.

Pe malul râului (așa îi ziceau ele), se întâlneau cu prietenele, mai schimbau o bârfă, mai se scaldau goale pușcă în apa rece, așa că drumul înapoi urcând dealul sub greutatea cobiliței devenea mult mai suportabil.

Mai târziu în viață, când am început să descoper că de fapt fetele și femeile au niște detalii anatomice nițel diferite de noi băieții, și mai ales să-mi facă plăcere să studiez acele detalii, am avut de multe ori prilejul să văd cete de fete măricele, cu bobocii de sâni de-abia mijii iar altele cu sâni bogați ca de femee, hârjonindu-se fără grijă în apă până la brâu, stropindu-se reciproc și bucurându-se de răcoarea apei, fără să le pese că un mucos ca mine le studia cu foarte mare atenție dela doi metri depărtare.

Pentru că de noi, băieți mai mici de 10...12 ani nu aveau nici o rușine, instinctiv știau că noi suntem inofensivi. Dar dacă un băiat mai mare sau un om î-și făcea apariția prin apropierea lor, imediat se băgau în apă până la gât, și nu se mai arătau decât după dispariția intrusului.

Iarna însă era cu totul altă poveste, foarte rar se mai putea lua apă cu găleata din cauza sloiurilor și a gheții, așa că treaba cădea acum pe flăcăi și pe bieții cai. Puneau unul sau două butoaie în coșul căruții –sau saniei dacă era zăpadă mare-, lua topoarele și târnacoapele cu ei și se duceau pe malul Dunării în locul în care știau că apa e cea mai scăzută, unde spărgeau ghița făcând o copcă de unde scoteau apă să umple butoaiele.

Era destulă tevatură, și în plus, nici o plăcere să nu poți să te scalzi, să te răcorești și să speli și caii, săracii.

Deci, toată suflarea comunei Seimenii Mari folosea apa din Dunăre, cum ziceam nițel mai sus, pentru băut, spălat, gătit, adăpat animalele și orice altă necesitate.

Și hai să ne mai gândim la ceva: Dunărea asta, ajunge în dreptul satului după ce trece prin Germania, Austria, Ungaria, Cehia, Serbia, și Bulgaria, spălând în același timp toată granița de sud a României și ceva din cea de vest. Pe ea, dela Marea Neagră și până la Viena, circulă șlepuri cărând marfă, pe malurile ei sunt zeci de fabrici, așa că apa care curge pe ea nu e una dintre cele mai pristine ape din lume. Aș îndrăzni chiar să zic că la dimpotrivă, e una din cele mai murdare, după Gange însă.

Dacă stai pe malul ei și contempli curgerea apei –o masă imensă de apă alunecând fără răgaz la vale-, nu se poate să nu observi din când în când plutind pe ea un cadavru de animal mort, dela găini până la cai și vaci. Mort și umflat, cu muștele bâzâind în roiuri împrejur.

Tot așa, nu de puține ori mi s-a întâmplat să mă scald fără să-mi treacă pe la nas ceva excremente de animal sau de om sau să ies din apă fără să fiu mânjit de păcură plutind ca o pânză pe ape la vale.

Toate acestea nu făceau nici o impresie asupra oamenilor din sat, erau învățați cu mizeriile care defilau prin fața ochilor lor și erau fericiți că apa curge și le duce la vale, la alții.

Când însă cadavrul care plutea pe apă era omenesc, atunci se înviorau și trimeteau un băiat să dea fuga la Jandarmerie și să-l cheme pe plutonier; până când apărea el și organizau o echipă de bărci, cadavrul de obicei ieșea din raza comunei, așa că o lăseau baltă, să-și bată alții capul.

Asta era apa pe care luntrașii o beau direct din Dunăre când îi apuca setea; acasă, cel puțin, o lăseau în găleți măcar până ce particolele mai grele se depuneau pe fund. Unii, care erau mai citiți, adăogau un praf de piatră vântată, dar marea majoritate nu-și băteau capul cu aceste probleme și o consumau „natur”.

Dacă se îmbolnăvea careva, nici nu se gândeau să dea vina pe apă, ziceau că așa a fost să fie, și gata. Și cred că aveau dreptate, consumând tone de bacterii din copilărie, erau toți imuni.

Astea erau condițiile sanitare în care am crescut, și nu pot să mă plâng că am dus-o rău, în primul rând că pe vremea aia nu mă deranja dacă beam apă din Dunăre, habar n-aveam eu de problemele astea, eram prea ocupat să cresc mare și să descoper secretele lumii înconjurătoare.

Din câte mi s-a povestit, se pare că părinții mei erau mai mult „pe drumuri” cum zicea Bunica Maria, așa că cei 7 ani de acasă dela ea îi am, și sunt fericit că n-am avut două femei pe capul meu să mă învețe bunele maniere; una și era de ajuns.

Am mai zis asta, dar ce mi se pare ciudat, este că n-am nici o amintire clară despre cealaltă pereche de bunici, din partea Tatălui.

I-mi dau seama că eram prea mic ca să ajung singur la ei, și se pare că din cauză că relațiile dintre cele două cuscre nu erau tocmai cordiale, nimeni nu mă ducea să-i vizitez.

Cauza răcelli dintre cele două cuscre –bunicele mele- era faptul că mama n-a ascultat sfaturile „bune” ale bunicii și a fugit cu Tata; un afront foarte mare pentru o mamă, să-ți fugă fata cu „un golan care n-are nici izmene în cur”, cum se exprima Bunica în pur jargon Seimenesc.

Adevărul este, ca întotdeauna, pe undeva pe la mijloc. Tata nu era exact un coate goale, era directorul școlii primare, iar părinții lui aveau oarece pământ și o vie bunicică, dar Bunica avea alte gânduri și țeluri pentru fata ei. Vrea s-o mărite mai bine, poate cu un ofițer, poate cu unul mai închiaburit de prin alt sat, dar nu cu coate-goale de Tata.

Mama, ca unică moștenitoare a une averi considerabile, școlită și răsfățată, pusese însă ochii pe Învățătorul ăsta abia ieșit din școala Normală și î-l făcu să o ceară de nevastă. Cred că Bunica s-a pus de-acurmezișul și atunci cei doi amorozi au hotărât să fugă împreună.

Se pare că Tata avea ceva farmec, dacă a făcut-o pe Mama să renunțe la tot și să fugă cu el; și asta a fost sfârșitul ambițiilor Bunicii, odată fugită cu un băiat, fata trebuia măritată cu el. Punct.

Deci căsătoria a avut loc, dar relațiile dintre cele două bătrâne nu s-au ridicat la un nivel mai mare decât „Bună ziua, fă dadă Mario” și „Mulțumesc, fă dadă Floareo”, unde „dadă”, în cultura Seimenească era un titlu de politeță care se acorda unei persoane feminine cu un statut social mai ridicat ca al tău sau mai înaintată în vârstă.

Ca exemplu, un copil mai mic trebuia să-i zică unei surori sau fete mai mare „dadă”, la fel cum unui frate mai mare i se zicea „nene”.

Nea Micu, așa cum toată lumea îl chema pe Bunicu Ion, era un titlu de politeță, Nea fiind prescurtarea lui „Nenea” iar Micu, fiind porecla sa, pentru că era cel mai mic din familie și de fapt nu era nici un bărbat foarte mare.

Cum ziceam, eram încă prea mititel să mă aventurez pe „ulița mare” până la ceilalți bunici, dar eram destul de mare să dau o fugă peste drum la Bunicu în prăvălie, ori la Ion fierarul, vecinul de peste gard, ori până la primul colț, unde o mulțime de copii de vârsta mea se adunau să se joace la umbra unui agud uriaș. Agud este echivalent cu dud, și să fiu sincer, nu știu care din aceste două nume este autohton, pentru că se utilizau la fel de mult.

Jocurile cele mai populare erau „babaoarba”, „leapșa”, „v-ați ascunselea”, iar pentru băieți „țurca”.

Când căldura devenea prea grea pe capetele noastre, ne retrăgeam la umbră și ne jucam „de-a casa” sau „mama și tata”.

Gașca se separa în perechi, fiecare fată alegându-și partenerul, cu care se retrăgea într-un colț, unde imediat „bărbatu”l construia o „casă” din câteva ramuri și pietre adunate de pe drum. Fata alegea întotdeauna locul casei, locul unde trebuia pusă soba, locul patului, și în general dicta toată desfășurarea jocului.

În două minute casa era gata, aveam deja un copil –păpușa ei- și ea servea masa, adică ne făceam că mâncăm ceva, după care trebuie să ne culcăm. Fiecare copil știa că după masa de

seara, mama și cu tata se culcau în pat și făceau dragoste. Și cu oarecare aproximație știau și ce înseamnă să faci dragoste: tata se suie pe mama și îi face ceva, pentru că se mișcă în sus și în jos și pentru că amândoi scot niște zgomote ciudate, după care sforăie.

Asta făceam și noi, băiatul cățarat pe fată, făcea câteva simulacre de mișcări copulatorii, după care se despărțeau și trăgeau vre-o două sforăieli fictive, vezi Doamne, să fie tacâmul complet.

După un minut de „sogn”, se făcea dimineața, fata aprindea focul și punea de mămăligă în timp ce „soțul” era trimis să dea la vaci și să pună caii la căruță ca să plece la câmp. Toate acestea fiind bine-înțelese maimuțările, precedate de „acuma noi ne făceam că mâncăm” ori „acuma noi ziceam că...”.

După o „conviețuire” de câteva zile –care dura o jumătate de oră maximum-, ne plictiseam și de jucat de-a casa și ne apucam de jucat „hoții și gardiștii” sau „cinci pietre”.

Faptul că toți copiii știau precis ce se întâmplă între părinții lor pe întuneric nu trebuie să mire pe nimeni; mai toate familiile locuiau într-o singură odaie, mulți dintre copiii împărțind chiar același pat cu părinții. În plus, exemple de activitate sexuală erau peste tot: cocoșul călca găina, câinii încălecau pe cățele și după aia umblau încârligați, vaca trebuia dusă la taur ca să facă viței, ipele la fel, trebuia duse la armăsar...chiar și scroafele aveau nevoie de vier ca să facă porci.

De asemenea, lipsa de pudicitate la copii era aceeași ca și la animale, un lucru foarte natural.

Copiii până la vârsta de școală, umblau în timpul verii doar cu o cămașă pe ei, care de cele mai multe ori era mult mai scurtă decât ar fi fost cuviincios, așa că băieții umblau cu puțele la vedere, iar fetele cu fundurile goale; la ele era mai greu să vezi ceva, toată treaba era ascunsă între picioare. Când însă se aplecau sau când făceau pipi, toată marfa era expusă ca pe tarabă, și nimeni nici măcar nu clipea un ochi.

Și dacă cineva se miră cum poate o fată să facă pipi de față cu un băiat, vă garantez că se poate și era foarte natural.

Să luăm un exemplu, tot din jocurile noastre.

La un moment dat, cineva emite ideea: hai să facem cozonaci!

Imediat, toți copiii prezenți se apucă să strângă o movilă de praf, iar în clipa când fetele declară că e destulă făină, fiecare pe rând face pipi pe movila de praf ca să facă coca. Băieții doar î-și îndreaptă țevușca spre movilă și o stropesc bine; fetele, trebuie să încalce peste ea, să se lase pe vine ca să-și dea contribuția lichidă în această poziție, în care toată marfa lor este perfect vizibilă, până în cele mai mici detalii.

N-am văzut nici o fată care să refuze să contribuie cu partea ei de lichid, cu toate că ai zice că modul ăsta de expunere a genitalelor este de-a dreptul nerușinat. Nu pe vremea aia și nu la vârsta aia.

Dar nu e vorba de lipsă de pudicitate numai la joacă; am văzut cazuri când, mergând la câmp de exemplu, cuiva îi vine să se ușureze; individul respectiv face câțiva pași mai departe de potecă și-și face nevoile nestânjenit –și ne privit- de nimeni. Exact ca animalele, care-și fac nevoile unde le apucă și când le apucă.

Să nu creadă cineva că toate jocurile noastre erau cu substrat sexual, trebuie să mărturisesc că jucam și alte jocuri, ca de exemplu „de-a școala”. Puteți să pariați că întotdeauna fata era „învățătorul”.

Și apropo de jocuri sexuale, am urmărit la televizor o emisiune documentară despre chibuțele din Israel, unde, ca și la Seimeni pe vremuri, copiii de ambele sexe cresc împreună. Și la fel ca la Seimeni, s-a constatat că există aceeași tendință a copiilor să imite viața așa cum este. Și părerea oamenilor de știință este că nu, nu e promiscuitate sexuală, așa e normal să fie pentru că se întâmplă încă decând umblăm în două picioare și poate că chiar mai demult.

Revenind la copilăria mea, toate acestea se întâmplau nițel mai înainte de a înceta să mai fiu un țăran dela Seimeni; venise timpul să ne mutăm la oraș.

Capitolul doi:

NE MUTĂM LA ORAȘ!

Când eram de vre-o șase ani, Taică-meu a obținut ceea ce cred eu acum că era o răsplată politică, o avansare pe un post de învățător la școala primară din Cernavoda, orașul cel mai aproape de Seimeni, numai la 7 km distanță în susul Dunării, adică spre Sud.

Ziceam răsplată politică, pentru că încă de la vârsta fragedă –pentru politică- de vre-o 30 de ani câți avea atunci, Tata era băgat „până în plăsele” în politică, trăgând sfori și făcând orice să-și facă viața mai ușoară și eventual mai profitabilă. După cum sper că vă amintiți, abia ieșit din școala normală ajunsese director de școală!

Avansarea sa la gradul de învățător la oraș era un pas mare înainte, și pentru el, dar mai ales pentru noi, pentru că de acum încolo aveam să trăim la oraș.

Școala, -de fapt cele două școli, una de băieți și alta de fete, lipite una de alta- arăta a școală, nu ca cea din Seimeni care arăta ca o casă ceva mai răsărită.

În plus, posibilitățile de avansare erau mult mai mari, așa că una peste alta, mutarea era considerată un mare succes.

Cu ceva ajutor material –probabil că substanțial- dela Bunicu, ne văzurăm și proprietari de casă la oraș, pe o stradă pietruită, care cobora direct în centrul orașului, chiar în fața Primăriei. Strada se chema Ovidiu, după marele poet Roman exilat la Pontul Euxin, Constanța de azi. Și era o stradă fără praf până la glezne, cum erau cele dela Seimeni.

M-am minunat toată viața –și continui să mă minunez- de unde până unde numele de „Cernavoda”?

În Slavonă, înseamnă „apă neagră”, dar în toți cei aproape 10 ani cât am locuit acolo, n-am avut nici un prilej să constat că apa Dunării e mai neagră decât în alte locuri, nici pe senin și nici pe furtună.

Cât despre proveniența Slavonă a numelui, tot nici o minune, toată Dobrogea e plină de nume lăsate în urmă de toți care năvăliră peste noi: Greci, Romani, Turci și Tătari, Ruși și Bulgari, și cine mai îi știe pe toți?

Pe vremea când am ajuns noi în Cernavodă, Hitler tocmai începuse să facă gălăgie și să aibă pretenții teritoriale, ceea ce le dădu și altora –de exemplu Bulgariei- idei, așa că începuseră din nou să ridice pretenții la Dobrogea ca fiind parte din teritoriul lor.

Asta n-a făcut decât să-l ia pe Tata „la concentrare” în Silistra pentru vre-o câteva luni.

Dar destul cu politica, hai să revenim la mutat.

Casa noastră era fără etaj, din cărămidă și piatră, de tip vagon, și de fapt era despărțită în două apartamente independente.

Casa era lungă cât și locul pe care era clădită, și avea ca anexe o bucătărie de vară –obligatorie la căldurile din Dobrogea-, un closet, o magazie și un garaj, plus o grădină substanțială în care creșteau niște pomi altoiți de toată frumusețea.

Apartamentul din față (dela stradă) era ocupat de un burlac de vre-o 50 de ani, care era avocat de meserie și cam lipitoare din vocație. De-altfel, chipurile, era un fel de unchiu al Mamei.

Apărea întotdeauna la noi tocmai când eram la masă și bineînțeles era invitat –că așa cerea tradiția- dar vedeam eu bine, nu era binevenit.

Dacă nu s-ar fi internat în spital cu nu știu ce boală internă, probabil că așa ar fi dus-o toată viața, hrănindu-se pe gratis la noi; noroc că după ce a ieșit din spital, n-a mai fost în stare să digere mâncărurile noastre gătite cu untură și condimentate, pentru că –din cauza abuzului de băutură- ficatul său era făcut harcea-parcea. Cel puțin așa se discuta cazul său la noi în familie.

Eu eram în preajma intrării la grădiniță, și odată cu asta într-o serie nesfârșită de ani petrecuți în școli și vacanțe minunate la Seimeni, în casa Bunicilor.

Din toți anii de școală, nu mai am decât amintiri șterse sau parțiale; n-am uitat ce am învățat, dar am uitat aproape complect numele colegilor, al învățătorilor, materiile...

Imi amintesc de pregătirile pentru prima mea zi de școală de pară a fost ieri, așa de puternic era șocul și noutatea situației.

Parcă o văd pe Bunica, dându-se jos din căruța care a adus-o dela Seimeni, foarte hotărâtă să nu scape ocazia să-și îmbrace nepotul pentru grădiniță după gustul ei.

Femeia care făcea croitorie e convocată la noi acasă, metri după metri de material se cumpără din oraș, pentru că o să am nevoie de șorțulețe, cămăși, pantaloni, rufărie de corp, mă rog, era de parcă plecam la armată.

După groaza primului meu examen medical, urmează cu frenezie achiziționarea de „rechizite”: tăbliță cu condei și burete, ghiozdan, călimară, toc, penițe, creioane, caiete, o mulțime de lucruri noi și interesante de văzut, pipăit și mirosit. Numai de jucat nu puteam să mă joc cu ele, trebuia să aștept până la începerea școlii.

Și însfârșit, tocmai la timp pentru prima mea zi de școală, hainele sunt gata, pantofii mei cei noi lustruiți și strângându-ma ca dracul, ghiozdanul îndopat cu tot se trebuie. Agățat de mâna Mamei, plecăm spre școală.

Curtea școlii apărea în ochii mei mai mare decât un teren de fotbal, steagul flutura agale în vânt în vârful unui stâlp uriaș, iar o droaie de copii mai mari țipau, râdeau și se alergau unii pe alții, pe când o altă droaie de copii – cei din primul an- stăteau agățați cu disperare de mamele lor.

Tare aș mai fi vrut să mă amestec cu cei care se zbenguiau cu atâta frenezie, dar Mama nu era dispusă să mă lase să-mi murdăresc îmbrăcămintea până a nu fi admirată de învățător.

Intr-un târziu, un grup de oameni se urcară pe platformă, strigăte de „liniște” se facură auzite, băieții mai mari se alinieră pe clase și dintr-o dată totul se liniște de puteai auzi câinii latrând prin vecini și păsările ciripind prin pomi. Ce le păsa lor de începerea școlii?

Unul dintre bărbații de pe platformă, cu o burtică rotunjoară și păr alb, făcu câțiva pași până la marginea platformei, zise vre-o câteva vorbe –pe care eu nu le-am priceput, parcă vorbea turcește- băieții care erau Străjeri și Cercetași cântară „Trăiască Regele” după care se făcu iar liniște și domnul acela burtos anunță că „toți copiii să se grupeze pe clase”, și atunci începu balamucul, mai ales în rândurile noastre ale celor mici. Venise timpul să ne rupem de lângă mamele noastre și să ne aruncăm în necunoscut, să intrăm în gaura aia neagră dincolo de care ne pândeau „Școala”.

Se pare că am reușit să supraviețuiesc acest prim contact cu necunoscutul, și așa a început o nouă viață, cu sculat din pat dimineața când e somnul mai dulce, cu spălat pe mâini și față (vezi, nu uita urechile!), pe dinți –totul cu apă rece-, de înghițit pe fugă o cană de lapte „cu pâine să-ți ție de foame!”, de tras uniforma pe tine, de încheiat șireturile singur, de aruncat ghiozdanul în spinare și fuga la școală. Nu conta dacă ploua sau viscolea de nu te puteai ține pe picioare, la școală cu tine că ești băiat mare!

Odată ajuns în clasă, lucrurile se mai îmbunătățeau un pic, te întâlneai cu preieteni, mai jucai „o bilă”, mai făceai o săgeată dintr-o peniță cu o pană din hârtie, mai aranjai câte un conflict mai vechi sau începeai unul nou, era călduț, erai între ai tăi, și până nu apărea învățătorul, era raiul pe pământ.

Școlirea consta din ore de lucru manual, urmate de ore de povestiri, de ore nesuferite de caligrafie și bineînțeles, 10 minute pauză la fiecare 50 minute de clasă.

Și nu cred că cineva ar îndrăzni să conteste că timpul preferat era cel din recreație!

Cum suna clopoțelul, până să aibă învățătorul timp să zică „recreație”, noi eram deja afară din clasă, afară în curte –dacă ne lăsa vremea- sau pe interminabilele coridoare ale școlii dacă afară era urât.

Și strigam și alergam și trăgeam și ne împingeam unii pe alții care să ajungă mai repede la latrină, să ne ușurăm ca să avem timp să alergăm puțin după minge, să jucăm un pic de fotbal.

Când zic minge, să nu vă gândiți că vorbesc de o minge reală, făcută din piele de porc și cu cameră de aer înăuntru. Acele mingii erau vise pentru noi copiii, noi jucam fotbal cu ce aveam la îndemână, de obicei un ghemotoc de cârpe sau chiar din hârtie de ziar legate cu sfoară. Când câte un copil de gospodar venea la școală cu o minge făcută din păr de vacă era o zi de neuitat, aia era o minge adevărată. Ca să nu mai vorbim de zilele când, câte un norocos de copil găsea o minge de tenis, rămasă de mult fără puf și aruncată pe lângă terenul de sport. Pentru noi, toate mingiile erau bune, iar rezultatele se vedeau după iuțea cu care distrueam încălțările.

Câteodată, partea cu ușuratul era ignorată în favoarea mingiei, pentru că deja aflasem secretul ridicării celor două degete sub nasul învățătorului, care nu era nebun să lase un copil de șase-șapte ani să facă pipi în pantaloni!

Munca manuală consta în învățatul rudimentelor utilizării celor două scule fundamentale ale omului, mâinile, prin confecționarea a câte ceva folositor.

Eram obligați să aducem noi materialul de bază pentru toate proiectele, adică papură și foi de porumb pentru împletituri, lână și ațe colorate pentru croșetat, hârtie, păr de cal și de porc, plastilină, și poate încă altele care mi-au pierit din memorie.

Plastilina cel puțin, nu era niciodată de-ajuns, dispărea ca prin farmec.

La primele încercări de „modelare a plastilinei”, ni s-a arătat cum să facem șerpi – era cel mai ușor să freci plastilina între palme și să scoți un cârnat subțire și lung-, broscuțe și alte forme. Partea favorită era facerea bilelor, la care învățătorul ne-a dat următoarea indicație: le faceți exact ca pe biluțele din nas, între degetul mare și arătător, numai nițel mai mari!

Cea mai ușoară formă de făcut, mai ales că aveam destulă experiență (pe ascuns, că altfel mâncam chelfăneală!)

Dela facerea de biluțe a fost numai un pas până la facerea deocolașe de mărimea bulgărilor de zăpadă, pe care bineînțeles că trebuia să-i arunc în capul vre-unui biet copil care-și vedea liniștit de ale sale. Probabil că ăsta era misterul consumului uriaș de plastilină.

Facerea coșurilor din papură și a ștergătoarelor de picioare din foi de porumb era plicticoasă, n-avea nici un farmec. În plus, toate erau ude –ca să se poată lucra- și tot timpul eram ud pela mâneci și pantaloni!

După aia a urmat epoca confecționării de perii, din păr de porc, sau din păr din coada calului, unde trebuia să faci un snop din peri, potrivit în grosime cu gaura din perie (o bucată de scândură cu șiruri de găuri în ea). Snopul trebuia să-l nivelezi la un cap, să faci un nod din sfoară la mijloc și să-l pui de-oparte, utilizând numai mâinile și dinții. După aceea, fiecare snop de păr trebuia tras –îndoit la jumătate- cu ajutorul unei sârme subțiri printr-o gaură, până când toate găurile erau umplute cu peri.

După ce fixam un capac, peria era gata să fie „nivelată”, adică trebuia ca toți perii să fie de aceeași înălțime. Ușor de zis, mai greu de făcut. Metodele erau două, cu foarfecele sau cu ajutorul căldurii.

Cu foarfecele, eu unul nu reușeam decât să fac perii „în trepte”, fiecare tăietură a foarfecelor fiind la un alt nivel. Probabil că-ți trebuia o mână de frizer ca să reușești să faci o perie complet netedă.

Metoda cu căldura, cu toate că era foarte...mirositoare, era mult mai precisă. Ideea era să atingi vârful perilor de plita fierbinte, până când, prin ardere, toate firele ajungeau de aceeași înălțime.

Metoda era perfectă, dar împruțea toată bucătăria –și cred că și vecinii- de parcă era de Ignat, la tăierea porcului. Mama, cel puțin, făcea crize de isterie la fiecare perie pe care o confecționam cu foarte mare pasiune.

Lucrul manual era partea cea mai bună a grădiniței, cel puțin pentru mine unul.

Când a început însă caligrafia, situația s-a schimbat drastic în rău; era cel mai nemilos chin de pe glob!

Liniuțe drepte în sus, liniuțe drepte în jos, liniuțe înclinate la stânga, la dreapta, cârlige în sus, cârlige în jos, covrigei, tot timpul scârțâind cu condeiul pe tăbliță, rânduri după rânduri, la nesfârșit.

Și toate trebuiau să fie aliniate perfect între liniile de pe tăbliță!

Bieții copii, cocoșați peste tăblițe, cu vârful limbii afară din gură și mișcându-se odată cu condeiul, trudeau ca la galere să facă pe voia Învățătorului. Acesta, cu mâinile la spate, se plimba printre rândurile de bănci cu ochii țintă la mâinile noastre, să nu cumva să scriem cu mâna stângă.

Încă dela începutul caligrafiei, ne-a comunicat foarte sonor: Să nu prind pe careva că scrie cu stânga că-l jupoi de viu. Stânga nu-i bună nici să mănânci rahat cu ea. Foarte distins omul, nu vrea să utilizeze cuvântul direct (căcat) la care de fapt se gândea, în fața unor copii.

Pe timpul acela, Învățătorul avea la dispoziția sa un arsenal foarte vast de epitete cu care să răsplătească pe cei nesupuși sau leneși sau pur și simplu înceți la minte. La cea mai mică greșală erai numit tâmpit, idiot, măgar, asin, bou, porc, „măgarule” fiind pe departe epitetul cel mai utilizat.

După ce umpleai tăblița cu „covrigei” să zicem, o arătai „Domnului”, care ori te puneă s-o refaci acordându-ți unul din calificativele de mai sus, ori –dacă era satisfăcut cu calitatea- te trimetea la loc cu misiunea să umpli tăblița cu „cârlige duble” de data asta.

Și așa întruna, până când dădea Dumnezeu de suna clopoțelul de recreație și pentru 10 minute uitam de chin.

După ce Învățătorul s-a convins că de bine de rău știam să facem toate elementele literelor bine pe tăbliță, urma rândul hârtie și al peniței.

Și aici, alte reguli: la începutul literei nu apeși, să iasă linia subțire; la mijloc, apeși, să iasă linia mai groasă, iar la urmă iar nu apeși!

Bietele noastre caiete de 25 de pagini ajungeau în fiecare zi mai subțiri, pentru că în strădania noastră să mânuim penițele făceam numai pete pe pagină. Și nu eram chiar așa de proști să arătăm o pagină plină de „porci” de cerneală, așa cum le ziceam noi. Urmarea ar fi fost an alt șir de epitete alese din regnul animal. Preferam să rupem pagină după pagină, până când caietul aproape dispărea și ceream părinților un caiet nou, fapt care producea un torent de epitete similare, dar mai ușor de suportat, doar veneau dela părinți, nu dela un străin.

Încetul cu încetul, învățam toate tricurile care făceau viața mai ușoară, limbajul și obiceiurile, regulile de comportare și număram cu ardoare zilele până la vacanță.

Fiindcă școala începea în toamnă, prima vacanță era de Crăciun, când pentru două săptămâni, eram liberi să facem tot ce ne trăznea prin căpățâni, depinzând binențeles și de vreme.

Ori ne dădeam cu sania pe strada noastră care era în pantă, ori ne strecuram până la lac să patinăm (cei care erau norocoși să aibă patine), ori jucam Monopol sau Morrocco pe la un coleg acasă, ori zăceam în casă botoși și supărați foc din cauză că vremea era așa de urâtă că nici până la colțul străzii nu puteai să te prelingi.

Dar, pe departe, cel mai plăcut lucru în vacanță era să zaci până târziu în pat, fie că dormeai fie că nu, dar nu trăgea nimeni de tine să te scoale cu noaptea în cap să te duci la școală.

Dacă însă te puneă Dumnezeu să zaci prea mult în pat, cineva din familie suna alarma: copilul e bolnav, ce-o fi cu el?

Trebuia mare diplomație la întocmirea răspunsului ce-l dai la întrebarea „cum te simți?”.

Dacă nu răspundeai cu un foarte hotărât și sonor „bine”, te pășteau pericole mari ca frecția cu spirt, ventuzele, uleiul de pește, chaudoul (lapte calduț bătut cu ou crud, să-ți verși și mațele!) sau chiar o vizită la Doctor!

Eu am fost foarte slăbuț mai toată viața (până m-am lăsat de fumat), iar în vremea aia era o rușine să fi un copil slab.

Toată familia se simțea vinovată că nu erai suficient de bine hrănit, ori poate că erai suferind de vre-o boală ascunsă (Tuberculoza era foarte la modă) și te stingi pe picioare!

Toată lumea umbla după metode de hrănire mai eficiente, toți nu aveau decât un gând: să mă facă să pun un kilogram două pe mine.

În lipsă de alte idei, mă îndopau cu tot ce era mai gras.

Fiecare zi a copilăriei mele începea cu lapte, pe care-l uram cu frenezie! Lapte de vacă, cu caimacul cât degetul de gros pe el (că acolo e tăria laptelui), cu zahăr, cu cafea, cu mămăligă, cu griș, cu orez, totul nu era decât lapte și iar lapte.

Nu conta deloc că stomacul meu făcea ca toți dracii, trebuia să-l înghit, pentru că făcea bine la sănătate.

I-mi făceau chiar și concesii, o linguriță de cafea turcească adăogată la cana mea de lapte, pe care o avertizau cu surle și tromboane; că adică vezi Doamne, beau și eu cafea în rând cu oamenii mari. Ungeau pâinea cu cele mai bune dulcețuri din cămară, cumpărau marmeladele cele mai bune din târg, dar degeaba, nu puteau să mă facă să beau lapte mai mult de o cană pe zi. Și aia cu chin și strâmbături. Familiei nici nu-i dădea prin cap că un copil poate trăi fără să bea lapte!

Cred că atunci s-a întâmplat că am devenit un adict al usturoiului și am început să consum laptele numai cu usturoi.

În jur de ora zece (când eram acasă), obiceiul era să mi se servească o gustare, o felie de pâine unsă cu unt și miere de albine, sau cu o bucată de salam, sau cu brânză, sau când niciuna din cele de mai sus nu erau de găsit prin cămară, untură de găscă sau porc pe pâine, cu usturoi sau ceapă tocate mărunț deasupra. Acesta era un fel pe care-l înfulecam cu cea mai mare plăcere, pentru că usturoiul dădea gust la untură, care altfel ar fi fost grețoasă. Probabil că în mintea mea s-a produs această asociație de idei, că usturoiul dă gust la feluri care ar fi grețoase fără el și asta m-a făcut să încerc laptele cu usturoi.

Era o cale care mă făcea să înghit cana de lapte obligatorie, nimeni n-avea nimic de obiectat, așa că în fiecare dimineață găseam pe masă o cană de lapte, și o farfurie cu o felie de pâine și doi-trei căței de usturoi.

Până când unul dintre cei mai bătrâni a emis ideea că, acum, dacă tot suport laptele, ar fi cazul să trec pe lapte de bivoliță, pentru că este cel mai gras și așa o să mă îngraș mai repede.

După prima cană de lapte de bivoliță, cu usturoi cu tot, mi s-a făcut așa de rău la stomac, că am vomitat o zi întreagă iar fața mi se făcuse galbenă. Dacă n-a fost o formă ușoară de hepatită, atunci mai mult ca sigur că a fost intoleranță la lactoză, dar pe vremea aia nu te duceai la doctor pentru un fleac ca acesta, așa că nu voi ști niciodată ce a fost. Și nu am regretat nici un pic nici că mi-a fost rău, nici că n-am știut ce am avut, pentru că din clipa aceea nimeni nu a avut curajul nici să mai rostească cuvântul „lapte” în preajma mea.

Î-mi amintesc însă de mesele din casa vărului meu Nelu dela Seimeni, unde de regulă se servea mămăligă cu lapte, sau cu lapte bătut sau cu iaurt. Erau vre-o cinci guri de hrănit, și nu erau deloc avuți, de-abia încropeau o viață decentă. La masa lor, chiar și laptele cu mămăligă era înghițibil, ca să nu mai vorbim de iaurt cu mămăligă pe care îl înfulecam pur și simplu.

Cum ziceam, cumva mi-am amintit de iaurtul acela gros și rece dela pivniță, și am cerut să mi se dea iaurt în loc de lapte, și am avut o surpriză foarte plăcută să constat că iaurtul pe care îl cumpăram dela iaurgiu era mult mai gustos decât cel dela Seimeni. La Seimeni, toată lumea făcea iaurt din lapte dela vacă, laptele dela oi era destinat în exclusivitate facerii brânzei.

Iaurtul vândut de iaurgii din Cernavodă era din lapte de oaie, gros ca o piftie, rece și acrișor, și cu parfumul acela specific de oaie, care făcea toate paralele.

Mâncat cu colăcei de-abia scoși dela cuptor sau cu lipie caldă, dacă mai presărai și nițel zahăr derasupra, era un deliciu, de care nu m-am săturat decât mult mai târziu în viață.

În copilărie însă, treceau mereu pe strada noastră Oltenii cu cobilițele de care atârnau coșuri de nuiele pline cu castroane de pământ în care se lăfăia cel mai gustos iaurt de pe lume, cu caimac. Parcă-i mai aud și acuma: „Iaurgiuuuu, ia iaurtu' prospețeluuuu”!

Vezi, asta era unul dintre avantajele locuirii la oraș, acești vânzători ambulanți. Puteai să cumperi dela ei, chiar din pragul bucătăriei, legume, fructe, păsări vii sau tăiate, brânză proaspătă de vacă, oaie sau capră, iaurt, și marfa nu era nici cine știe ce scumpă, dacă știai să te tocmești.

Probabil că prețul unui castron de iaurt era egal cu cel al unei țigări „Naționale”, câțiva bănuți; n-o luați de bună, s-ar putea să fiu complet eronat, dar asta este impresia mea.

Tot cam în perioada asta, consiliul de familie a hotărât că este nevoie neaparat să mă consulte doctorul, să vadă dacă nu cumva sufăr de tuberculoză, și șarlatanul de el, ca să le cânte în strună, a recomandat pentru mine vitamine, untură de pește, fripturi la grătar și tonice.

Vitaminele, nu erau rele, era chiar plăcut să vezi cum se topeau sfârâind în paharul cu apă și nici la gust nu erau de nesuportat, erau puțin dulci-acrișoare și pișcau de limbă.

Fripturile la grătar nu erau nice ele de lepădat, mai ales cu puree de cartofi și murături.

Vinurile tonice erau vinuri numai cu numele și tonice și mai puțin, erau niște lichide care miroseau puțin a vin și erau dulci de țî se făcea greață.

Untura de pește însă, era un lucru cu totul diferit, care nu putea să treacă de buzele mele încleștate în nici un fel, indiferent de modul de prezentare.

Amestecată cu vin, se separa imediat și trebuia să înghiți întâi partea uleioasă și cu mirosul acela oribil de pește marin, ca să ajungi la vin. Și pe vremea aceea nu eram foarte convins că vinul este ceva bun.

Amestecată cu miere de albine era și mai greu de înghițit, pentru că dulceața și aroma mierii întărea și mai mult gustul de pește oceanic.

De amestecat cu lapte, nici nu se putea discuta, laptele era ceva de care eu nu mă mai atingeam nici cu o prăjină de trei metri.

Așa că până în ziua când unul dintre bătrâni și-a amintit de amorul meu pentru usturoi, nimeni nu mă putea convinge să gust untura de pește. Cu usturoi însă, devenea tolerabilă, așa că în fiecare zi mi se prezenta un pahar uriaș cu untură de pește amestecat mujdei de usturoi, pe care î-l înghițeam resemnat, dar nu cu plăcere. Mă întreb cum mă suportau toți cei dimprejur, mirosind a pește (oceanic) și usturoi în același timp!

Aventurile acestea cu hrănirea forțată au durat până ce, la sfârșitul Școlii Primare am plecat la internat; acolo nu interesa pe nimeni cât de anemic sunt, spre fericirea mea că nimeni nu mă forțează să mă îndop. Și mai ales să iau untură de pește!

În toamna aceea, am realizat pentru prima dată ce înseamnă pregătirile de iarnă pentru o gospodărie care ține să supraviețuiască din Noembrie și până în Mai, fără nici o legumă proaspătă. De unde să iei varză proaspătă în Decembrie? Dacă nu o pui din timp la murat în butoaie, până la toamna viitoare nu mai mănânci varză!

Prima grijă, începând de prin Iunie-Iulie –când se coceau cele mai timpurii fructe, cireșele- erau dulcețurile. Pe căldurile cele mai feroce ale verii, gospodinele noastre amestecau zile întregi siropul din oalele de pe sobă, așteptând răbdătoare ca acesta să ajungă la consistența necesară.

Mai târziu în vară, făcutul magiunului se petrecea în curte, în căldări uriașe puse pe pirostria sub care mocnea un foc domol, să nu se „prindă” magiunul. Treaba asta cu făcutul dulciurilor nu se termina decât târziu în toamnă cu dulceața de gutui și magiunul de pepeni verzi sau de struguri. Între timp, vișine amare, cireși albe, caise, petale de trandafir, prune, portocale, struguri, se perindau fără încetare în oalele de pe soba din bucătăria de vară, fierbând domol sub ochiul ager al mamei.

Și ce bunătate de lucruri rezultau! Un șerbet de petale de trandafiri în Decembrie, după un chef bun, era ca o bucată de rai. Așa cel puțin zicea tata, că eu pe vremea aia nu beam iar mai târziu, luxurile astea nu prea mai existau.

Eu, bineînțeles, trebuia să-mi bag nasul în toate, eram veșnic în picioarele Mamei, observând fiecare mișcare, mai furând un cub de zahăr aici, o gutuie dincolo și în general reușind să irit pe toată lumea.

Mama avea întotdeauna cel puțin o fată ca ajutor la bucătărie și prin casă, de obicei o rudă mai de departe dela țară, pe care o lua s-o crească, să-i dea o educație mai ca la oraș și să o ajute și bănește, pentru că toate fetele primeau „leafă”. Nimica toată, așa cum erau plătite, și tot era mai bine decât să stea la coada vacii acasă la ele. În plus, aveau casă și masă, și mai ales haine „de cucoană”, dela Mama.

De obicei, nu stătea nici una mai mult de un an după pubertate, doar până î-și găseau vre-un băiat să fugă cu el, mai un sergent dela regimentul local, mai un lucrător dela una din fabricile orașului, nu era lipsă de bărbați pentru o fată care știa să vorbească ca o cucoană și purta o rochie mai elegantă.

Dar să revenim la pregătirile de iarnă, care cum ziceam, erau în plinul lor toamna.

Nu se termina bine zavera cu dulcețurile că începeau conservele pentru iarnă. Parcă văd și acum mormanele de castraveci în floare, ardei grași, gogoșari, pătlăgele verzi, morcovi, țelină, pătrunjel și păstârnac, varză roșie, varză albă, conopidă, umplând podeaua bucătăriei și a magaziei.

Și adusul nu contenea, căruță după căruță cu pepeni verzi, struguri, ceapă uscată, cartofi, rădăcinoase, făină de grâu, mălai de porumb, putinici cu brânză, roți de cașcaval, toate trebuind să fie rostuite pentru a putea supraviețui din Noiembrie și până în Mai.

Munca femeilor nu mai contenea, dela făcut zacuscă și până la fiert bulion, totul era muncă și căldură.

Munții de vegetale trebuiau spălați, curățați și așezați în butoaie sau borcane uriașe de sticlă: straturi de pătlăgele, morcovi, conopidă, adăogând usturoi, felii de hrean, semințe de muștar și tulpine de mărar uscat, după care saramura fierbinte trebuia turnată peste ele cu grijă să nu plesnească borcanele.

Când borcanul se răcea, trebuia acoperit cu celofan, și aici contribuția mea era cea mai valoroasă: eu eram delegat să țin degetul pe primul nod ca cel următor să fie strâns, ceea ce îmi dădea un sentiment copleșitor de importanță.

Urmau ardeii grași, care trebuiau curățați de semințe și umpluți cu varză roșie tocată, așezați cu grijă în borcane și opăriți cu saramură, lăsați să se răcească și acoperiți cu celofan.

Castravecii sufereau același tratament, numai că unii dintre ei erau puși la murat în oțet, la fel ca și gogoșarii și „ciușca”, ardeii iuți.

Urma făcutul bulionului, altă treabă foarte fascinantă pentru mine și foarte grea pentru bieteles femeii.

Nu existau încă mijloace mecanizate de stors roșiile, așa că bieteles gospodine le alegeau pe cele mai coapte, ca să poată să le trecă mai ușor prin sita în care le zdrobeau cu o lingură de lemn.

E drept, la câțiva ani după aceea, apăruseră deja niște aparate de stors și strecurat roșiile. dar tot bazate pe om-putere, numai nițel mai eficiente decât ce exista înainte.

Lichidul obținut era pus la fiert în cazane uriașe de aramă spoită, așezate de pirostria peste un foc de lemne undeva în curte. Eu eram fascinat de lichidul acela care făcea niște bulboane care-mi aminteau de cazanele cu smoală din iad, după spusele celor care știau cum este acolo.

După aia pusul verzei era următoarea prioritate și toată lumea trecea la scosul cocenilor din verze, eu făcând spume pe alături, ne-având voie să umblu cu cuțitul. Mă răzbunam în schimb înfulecând cocenii, până mă apucau durerile de burtă.

Când toată grămada de verze era curățată de coceni și de frunzele moarte de deasupra, urma turnatul sării în gaura lăsată de cocean și așezatul în butoi, cât mai îndesat și ordonat, să intre cât mai multe căpățâni. Înainte de a turna saramura, se adăogau fel de fel de ingrediente ca boabe de porumb, hrean, frunze de leuștean, frunze de vișin, mărar uscat, fiecare din cei care ajutau având rețeta sa preferată la care Mama, care era stăpâna butoiului, avea ultimul cuvânt.

Când da Dumnezeu de se treminau de făcut conservele, era la rând aranjatul pivniței.

Nisip proaspăt adus dela Dunăre trebuia cărat cu gălețile pe scara pivniței și aranjat în brazde, în care se îngropau cartofii, morcovii și toate celelalte rădăcinoase ca pătrunjel, țelină, păstârnac, hrean, sfeclă, ridichi negre și cine mai știe ce altceva, eu doar de atâtea-mi mai amintesc. Ideea era ca toate aceste legume să stea proaspete și să nu se usuce în nisipul umed și întunericul din pivniță.

De grinzile pivniței se atârnavu funii de ceapă și de usturoi uscate, vre-o câteva brațe de lemne se ascundea într-un colț să fie să se găsească în caz de viforniță –când nu poți ajunge la magazia de lemne- și cu asta, în afară de complectat rezerva de lemne de foc, nu prea mai erau multe de făcut- nu cu atâta intensitate.

Acesta a fost și primul an din viața mea când am avut ocazia să văd un fierăstrău circular la lucru, tăind lemne de foc din trunchiuri de salcie.

Una dintre cele mai ieftine căi de a cumpăra lemne de foc pentru iarnă se dovedea a fi metoda “cu petecul”, unde, prin cumpărarea unui petec de pădure și tăierea arborilor de pe el, un om gospodar aducea acasă o mulțime de lemne.

Petecul respectiv era de fapt format dintr-un anumit număr de copaci, să zicem cinci pe zece, sau cinci pe cinci, sau cât te țineau băierile pungii să plătești și oasele să tai. Și nu cumpărai decât dreptul de a tăia copacii de pe acel petec, el rămânând mai departe în proprietatea statului, adică al Coroanei Regale.

Toate aceste “petece” erau de fapt plantații sistematice (așa erau nunmitem) de sălcii și plopi – cea mai bătrână având 5 ani-, în care copacii erau plantați în șiruri și la intervale regulate și toți aveau cam aceeași mărime; cumpărând 25 de copaci, cantitatea de lemne era aproximativ egală indiferent unde era situat petecul respectiv.

Încă un mare avantaj era că tot lemnul scos depe acea bucată de pădure –crăci, așchii, mă rog, tot ce era uzabil- intra în preț, ceea ce era un lucru la care –în special țărani- se uitau cu foarte mare interes.

Pentru că pădurile erau tinere iar esența de lemn –salcie și plop- moale, un bărbat în putere înarmat cu un topor ascuțit putea foarte ușor să taie 25 de pomi pe zi, din zori și până la asfințit, cu o pauză la prânz pentru masă și un pui de somn la umbră.

Când eram nițel mai înfiripat ca vârstă, l-am văzut pe Bunicul Zaharia făcând treaba asta, dar de-ocamdată n-am ajuns încă acolo.

Cum ziceam, fiecare după nevoile și punga sa, cumpăra numărul de copaci, care trebuiau tăiați, curățați de ramuri și așezați în grămezi ordonate, ca să vadă pădurarul clar câți copaci au fost tăiați. După inspecție, urma căratul acasă și tăiatul trunchiurilor în lemne de foc, cât să încapă în sobă.

Tata, fiind un om cu slujbă și deci ocupat, îl ruga întotdeauna pe Bunicu Ion să aranjeze cu vre-un om, de obicei unul din nesfârșitii fini pe care-i avea prin tot satul, să taie pomii și să-i care acasă, și de obicei prin Septembrie sau Octombrie, una sau două căruțe cu lemne apăreau la poarta noastră și dintr-o dată în curte creștea ca prin minune o grămadă de trunchiuri de sălcii.

Pe la sfârșitul lui Octombrie, toată lumea începea să se preocupe de tăiatul și aranjatul lemnului, și aici erau iar niște decizii de luat, cum să tai lemnele cât mai eficient. Unii preferau să le taie singuri cu fierestrăul de câte ori aveau nevoie, alții angajau vre-unul din muntenii care colindau străzile făcându-și reclamă: "tăietorul de lemne, tăiem lemne, lemne de tăiat!" și care pe nimica toată și un blid de ciorbă tăiau lemne o zi întreagă, alții, ca Tata, angajau "Mașina", care pentru o sumă mică venea la tine în curte și tăia toată grămada de lemne într-o jumate de zi.

Astfel că, spre totala mea uluială, într-o bună zi ne trezirăm în curte cu o drăcie neagră care nu era nici automobil nici tren și nici căruță, dar se mișca pe roți și mirosea ca un camion și care, când au pornit-o, făcea un zgomot de puteai să juri că explodează pe loc și imediat.

Și tăia lemnele de parcă erau scobitori, scuișcând rumeguș în toate direcțiile.

De cum am dat cu ochii de ea, am rămas șintuit la o distanță respectabilă și nu m-am mai dat dus de acolo nici când mi-a ajuns pe la nas miros de carne prăjită dela ce se pregătea pentru prânz, miros care de obicei mă făcea să dau fuga la bucătărie și să insist în a mânca o bucată de carne, așa cum era, neprăjită și tare ca piatra. Nu de data asta, spectacolul era prea din cale afară de palpitant, am stat lipit locului și cu toate că-mi bubuia capul de zgomot nu m-am mișcat până nu s-a tăiat ultimul trunchiu.

Ultima fază era căratul lemnului tăiat la adăpost în magazie, treabă la care participam și eu, târând după mine un băț sau două, dar mai mult pretinzând că fac ceva decât făcând. Și cu toate că toată lumea mă izgonea dintre picioarele lor, reușeam să fiu mai plicticos „decât o muscă pe rahat”, cum ar fi zis lumea la Seimeni.

În afară de alte câteva treburi, ca de exemplu reîmprospătarea pernelor și a saltelelor, greul pregătirii pentru toamnă trecuse.

Pernele și saltelele trebuiau refăcute mai în fiecare toamnă, pentru că fiind umplute cu lână (saltelele) sau fulgi (pernele), se cam tasau și câte-odată se întâmpla chiar să emane ceva mîesme nu tocmai îmbietoare.

Treaba ca atare, nu era nimic interesant –treabă muierească-, pe care eu, după ce am văzut-o odată nu mai m-a interesat. Totul nu era decât lână de oaie și fulgi zburând peste tot locul, dar faptul în sine merită amintit.

Pentru treaba asta, Mama angaja în fiecare toamnă aceeași Turcoaică bătrână, care încă mai purta șalvari negri și un șal de aceeași culoare, înnodat sub nas de nu-i vedeai decât ochii.

Cum venea, Turcoaica mătura un petec de ogradă sub un cais uriaș, așternea o rogojină, se așeza turcește –cum altfel?- și începea desfăcutul saltelelor. Toată lâna din saltele trebuia dată la darac și treaba asta, cu toate că era murdară și umplea lumea cu floci de lână care zburau care încotro, făcea minuni cu lâna. Dintr-o pâslă bătătorită și încălțită, devenea dint-o dată pufoasă și parcă mai albă.

Urma umplutul saltelelor, cusutul lor, făcutul marginilor și al „pătrățelelor”, cusutul butoanelor, eu fiind fascinat de acele de cusut uriașe (erau 12-25 cm. lungi și curbe) cu care turcoaica noastră împungea saltea de parcă erau niște iatagane.

La timpul acela nu prea eram eu foarte dumirit de ce era nevoie să refaci saltelele în fiecare toamnă, dar când eram nițel mai bătrân, la gazdă, am aflat de ce, când saltea pe care dormeam cu încredere s-a descusut și am avut ocazia să zăresc tot felul de viermișori și gândăcei mișunând prin lână.

Iarna aceea a fost întâia când am dormit pentru prima oară singur, în camera mea, cam nervos la început, dar căpătând încredere foarte repede și ajungând să-mi placă ideea că pot să mă joc în pat fără să strige nimeni la mine să dorm.

Pentru câțva timp au cam fost ceva probleme legate de existența balaurilor ascunși pe sub pat dar câte un pic în fiecare noapte m-am obișnuit și cu asta și n-am mai sărit în sus la fiecare troznitură a podelei, crezând că vine balaurul cu șapte capete și care scuipă foc pe nări, sau chiar Sfântul Gheorghe călare și vânând acești balauri.

Trecu și iarna, mai cu o tuse, mai cu un guturai, veni primăvara, și să mă bată cineva, dar nu-mi aduc aminte ce-am făcut; se poate însă presupune cu destulă certitudine că am fost la Seimeni, la bunici. Dacă nu cumva a fost primăvara când Mama a cășunat pe amigdalele mele și m-a dus la Constanța să mă opereze. Tot i se părea că sunt prea slab, și ultima modă era scoaterea amigdalelor, pentru care un doctor renumit dela Constanța a fost recomandat cu căldură de doctorul casei.

Operația în sine, în afară de faptul că a fost făcută fără nicio anestezie, a fost un succes, mai ales că mi s-a recomandat cât mai multă înghețată ca tratament post-operator; bineînțeles că am profitat și am înghițit cantități industriale. Ieșind dela doctor, m-a izbit schimbarea în lumină, contrastul întunecos care se întâmpla când soarele era aoperit de un nor; după ce norul trecea, mă dureau ochii de atâta lumină. Asta era Constanța.

Mai târziu am descoperit că renumitul doctor a fost de fapt un măcelar, că mi-a scos și polipii lăsând în cavitate mea bucală niște locuri virane de o mărime considerabilă și de utilitate nulă.

Vara, știu cu precizie totală că am petrecut-o la Seimeni, pentru că era destinația mea naturală.

Părinții scăpau de mine pentru toată vara, și eu scăpam de rigoarea educației în familie și mă răsăream la umbra bunicilor care –s-o spunem pe aia dreaptă- mă cam răsăreau.

Afară de răsărea de rigoare, o vacanță la Seimeni era întotdeauna un prilej de a descoperi lucruri noi și de a învăța fapte de viață, care în viața dela oraș nu ar fi fost posibile.

De exemplu, câți copii dela oraș știu să facă un fluier dintr-o ramură de salcie?

Dar să facă un bici împletit din cânepă?

Dar să prindă păsări cu mâna goală cățărându-se în copaci?

Dar să prindă pește cu mâna?

Și lista de mai sus ar putea continua la veșnicie, dar hai să ne oprim aici.

Cum se face un fluier am învățat dela Bunicu Zaharia, iar cum se pescuiește cu mâna și cum se prind păsări, dela Nelu într-o expediție pe care am făcut-o în acea vară intru-na din pădurile ce mărgineau albia Dunării.

Bunicu Zaharia tocmai cumpărase un petec de pădure pentru tăiat lemne de foc, și vrea să facă treaba asta înainte de a începe cositul, așa că într-o frumoasă dimineață de vară, noi patru (mergea și Bunica Floarea cu noi), cuibăriți în patele din căruță, ne clătinam și ne bățaiam în toate părțile în pasul domol al cailor care se băteau desperați de muscă și sforăiau ca niște balauri.

După o călătorie care mie mi s-a părut că a durat o veșnicie, am ajuns însfârșit în răcoarea cu miros de chinină a pădurii de salcie.

Solemnitatea momentului era întărită de fâșâitul continuu al frunzelor de salcie și plop în vânt iar aerul avea parfumul acela specific de frunze de salcie putrezind, un parfum care î-ți crea senzația de amar, de parcă toată pădurea mirosea a farmacie.

Nelu, fără nici un îndemn dela nimeni, a deshămat caii și ia priponit undeva unde era iarba mai mare, iar Bunica, după ce a găsit un loc mai uscat, a așternut o rogojină de papură pe jos și a început să-și aranjeze proviziile și ustensilele de gătit, a cules pe fugă câteva crăci uscate și a plecat după apă să pornească mămăliga.

Bunicu, după ce a ascuțit bine toporul cu o pilă ruginită, a plecat la capul lotului să înceapă să taie pomii, iar Nelu dispăru în pădure fără să zică o vorbă. A plecat să se ușureze, mi-am zis eu. După o vreme, apăru printre pomi, cu un zâmbet până la urechi și vizibil excitat. Dar se pare că n-am pomenit nimic de acest Nelu, cine e el de fapt.

Nelu, era copilul băiatului bunicii Floarea dintr-o căsătorie anterioară, deci văr cu mine, prin alianță.

Cum se întoarse, și începu:

-Mă Dănuț, hai la pescuit, am găsit o japșă acia aproape.

-Mă deșteptule, cu ce pescuim, cu mâinile, că undițe n-avem, zisei eu foarte competent.

-Nu ne trebuie nici o sculă, avem coșorob.

-Coșorob? Ce dracu' mai e și coșorobul ăla?

-Hă hă, habar n-ai ce-i ăla coșorob, zise Nelu foarte încântat că mă dovedeam din nou slab la pricepere. Și tot el:

-Coșorobul e un coș fără fund, cu care prinzi peștele pe orbește, pe pipăitelea, că d-aia îi zice coșorob, adică coș orb.

-Păi dacă n-are fund, nu-i bun, cade peștele din el, mă trezesc vorbind.

-Mai bine vino cu mine și uită-te cum fac eu, că degeaba vorbim, tot nu pricepi nimic.

Cu acest final încurajator, Nelu al nostru scoase din căruță un coș din nuiiele împletite, care se vedea dela o poștă că nu mai avea nici fund și nici mânere, ceia ce după părerea mea îl făcea de-a dreptul nefolositor.

Fără alte comentarii, Nelu plecă prin pădure cu coșul târâș după el, iar eu, mort de curiozitate, urmând la o mică distanță.

Într-o clipă ajunserăm la un petec de apă strânsă într-o depresiune a terenului, arătând ca o băltoacă prăpădită, unde apa ajungea cam până la genunchi, jumate din această înălțime fiind noroi.

-Cum dracu' crezi tu că ai să prinzi pește in gaura asta de făcut chirpici? zic eu cu multă înțelepciune.

-Mai bine taci din gură și fi atent la ce fac eu! răspuse el, nu foarte prietenos.

Mă rog, fiecare cu dispoziția sa, dar se pare că dispoziția nu avea nimic de aface cu scopurile imediate ale lui Nelu, care, din senin, aruncă coșul în apă și apoi puse ambele mâini pe marginea lui. După o pauză care mie mi s-a părut inexplicabilă, vărul meu s-a apucat să umble cu mâinile prin interiorul coșului, ca și cum chiar trebuia să facă chirpici și amesteca noroiul. Când s-a îndreptat însă de spinare, î-l văzui cu un pește în mână, pe care l-a aruncat foarte nonșalant în traista care-i atârna mai mereu de gât. Doi pași mai departe, altă aruncare de coș în apă, altă căutare febrilă prin noroi și altă captură, de data asta se vedea dela distanță că era un puiandru de somn. Cu toată svârcoleala viguroasă a peștelui, soarta lui a fost să ajungă tot în traista lui Nelu.

A treia încercare n-a produs nimic, dar a patra și a cincea au fost fructuoase, iar eu începusem să simt furnicăături în vârful degetelor din dorința de a prinde și eu măcar un baboi de pește coșorobul.

-Lasă-mă și pe mine să prind pește, aruncai eu o rugămintă tentativă spre Nelu.

-Nici ca cum, că tu nici n-ai habar cum să prinzi pește cu coșorobu', veni răspunsul dela expert.

-Da, dar ai putea să mă lași să încerc, am să fac exact cum te-am văzut pe tine.

-Nu zău? Na, ia coșul și încearcă, să vedem ce mare scofală faci. Și mai repede, că acu se face de prânz.

Cu coșul în mâini, aproape împiedicându-mă de emoție, reușesc să-l trântesc totuși în apă la picioarele mele și apoi, aplecându-mă la unghiu drept să pun mâinile pe marginile lui; parcă o vibrație de-abia simțită se propaga prin tot coșul, semnalând prezența unui pește care încerca cu disperare să treacă prin pereții de nuiiele spre libertate.

-Am prins unul! răcnesc eu din toți bojocii.

-Ai prins pe dracu' de coadă, urmă răspunsul imediat. „E prins numai când e în traistă, așa că mai bine scoate-l din coș . Și vezi să nu fie vre-un șarpe!”

Ușor de zis, scoate-l din coș, ce parcă el era prost să se lase prins? Și ce-a zis Nelu, șarpe? Doamne, ce mă fac dacă-i șarpe și mă mușcă? Ce-o fi o fi, acuma trebuie să fiu băiat mare și să duc treaba până la cap!

Când ziceam că am pus mâna în sfârșit pe el, cu o svârcoleală de coadă î-mi aluneca iar din mâini și se întorcea fericit în ciorba de noroi.

Zburau înjurăturile din gura mea una după alta, care mai de care mai copioasă, în timp ce Nelu se prăpădea de râs la doi pași de mine.

Într-un târziu, probabil când bietul baboi era aproape mort de oboseală, am reușit și eu să contribui cu o pradă la viitorul nostru prânz.

După alte câteva încercări, m-am declarat satisfăcut cu contribuția mea și l-am lăsat pe Nelu să termine de cules peștii care mai existau în băltoaca aia de noroi.

După vre-un ceas de vânzoleală prin apă, Nelu s-a declarat satisfăcut cu cantitatea de pește prinsă, considerând el că e de-ajuns pentru doi oameni mari și doi copii.

Pe de altă parte, eu cred că nici nu prea mai era ceva de prins în japșa aia, în afară de noroi și poate o lipitoare ori două.

Ne întorserăm la tabăra noastră, unde Bunica Floarea mesteca de zor în mămăligă. Nelu, fără altă vorbă, se apucă să curețe peștii mai mari, așa că eu eram iar singur. Cu o mulțime de întrebări în căpățână, dădui o fugă să-l bat la cap pe Bunicu.

-Bunicule, cum se face că am prins așa de mult pește într-o baltă așa de mică?

-Mă nepoate, tu ai văzut că primăvara Dunărea se revarsă și inundează toate câmpiile din jurul ei, nu-i așa?

-Ăhâ, zic eu foarte elegant.

-Ei, când apele ajunge în câte o japșă, vre-o adâncitură sau șanț sau gaură de chirpici, acolo rămâne pește când apele se întoarce la matcă. Peștele ăla se împuiază, și dacă japșa e destul de adâncă, la primăvara ailaltă când vine apele mari din nou, se întoarce înapoi la Dunăre, că d-aia are Dunărea așa de mult pește, că se împuiază prin japșe și lacuri și bălți pe unde se revarsă ea.

Da' dacă japșa este nu prea adâncă, apa se zvântă la soare și vânt și tot ce este în ea ajunge pradă păsărilor de apă sau omului. Acuma, fugi înapoi la Bunică-ta și ajut-o la gătit, că acuma vine namiaza zilei.

Și cu asta, Bunicu se întoarce la tăiat sălcii, iar eu la Bunica, să vedem care e situația cu mâncarea.

Bunica, înfipsea trei ramuri verzi de salcie în pământul jilav, toate adunate la vîrf, și de care atârnamea ceaunul cel de toate zilele, negru de atâta fum și în care mămăliga făcea niște bulboane uriașe suflând pufuri de aburi. Știam din experiență că nu e prea plăcut să te ardă terciul, așa că m-am ținut la distanță de ceaunul cu mămăligă.

Bunicu avea dreptate, era mai interesant să te uiți la Bunica gătind, pentru că în afară de ceaunul de mămăligă, în alt ceaun, așezat pe marginea focului de lemne, fierbea ceva care mirosea a țelină și ardei și ceapă și leuștean și mai ales a pește, tot peștele prins de Nelu și mine era în ceaunul acela, devenind încetul cu încetul o minune de ciorbă de pește.

Probabil că Bunica se aștepta să găsim pește, din moment ce venise pregătită cu toate cele necesare să facă ciorbă. Când am întrebat-o, mi-a răspuns că dacă nu găseam pește, am fi mâncat mămăligă cu brânză și cu ceapă, dar așa avem ciorbă de pește și ciuperci pe spuză, cu usturoi. Erau niște cuvinte care ar fi făcut flămând și o statuie de piatră, ca să nu mai vorbim de un biet copil mort de oboseală, amețit de aer curat și de mirosurile care emanau din bucate.

Apăru și Bunicu, și ne așternurăm pe mâncat ciorbă de pește cu mămăligă, servită în străchini de lut și cu linguri de lemn. Era o ciorbă groasă și gustoasă, și se lipeau buzele de atâta tărie de pește, pentru că tot ce prinsesem era fiert până devenise ca o pastă.

După ciorbă, ciuperci culese atunci de Bunica, fripte pe spuza focului și plutind în mujdei de usturoi, să mănânci până pleznești pe la băiere.

După un pui de somn pe rogojină, noi copiii am cam început să ne plictisim de sforăiturile pe care le trăgeau Bunicii, și la semnul lui Nelu am șters-o din nou spre pădure. Ideia lui era să prindem niște pui de grauri, la care instinctele mele de vânător s-au trezit imediat.

După părerea lui expertă, era tocmai timpul când puii de graur sunt aproape să zboare, dar nu pot încă, așa că sunt ușor de prins. Dacă ai noroc și prinzi mai mulți, iese o tocană pe cinste, zicea Nelu.

Și tot el zicea că pădurea asta are o mulțime de cuiburi prin pomi, și că probabil diseară o să mănânce o tocană "pe cinste".

N-a trebuit să ne deplasăm prea departe până Nelu a descoperit primul cuib, s-a sigurat că puiul e încă acolo și a început să se cațere pe pom de parcă se urca pe scară. Eu, părăsit la rădăcina pomului, mă întrebam într-una cum am să reușesc să mă cațăr când mi-o veni rândul.

Între timp, vărul meu ajunsese la cuib, întinse o mână expertă și culese bietul pui din cuib de parcă era o prună. Până să mă dumiresc eu bine, puiul era în sânul lui Nelu, liniștit de parcă ar fi fost la el în cuib.

Acum, uitându-mă înapoi în timp, mă întreb ce l-a făcut pe bietul pui să tacă și concluzia este că la asta au contribuit următorii factori: întunec, combinat cu căldură și cu mirosul foarte puternic emanat de trupul lui Nelu, care l-au făcut pe bietul grăuraș să se simtă exact ca la el în cuib.

Cum s-a dat jos din pom, Nelu a scos bietul pușor dela sân ca să mă lase să-l admir. Era într-adevăr un pui de graure, dar așa de mic și de prăpădit că mie îmi făcea milă să-l văd așa de speriat și încercând să se apere cu un cioc care încă mai era galben, așa că i-am propus lui Nelu să-i dăm drumul. Nici vorbă, Nelu al nostru avea tocană de graure în cap, și nu i-o mai scotea nici talpa iadului de acolo.

Și ce rost are să încerci să convingi un copil care umblă flămând mai toată ziua să dea din mână un supliment binevenit la hrana sa zilnică. N-am insistat, și am mers mai departe după alți pui de graur.

După ce prinse încă trei sau patru pușori, Nelu începu să "facă mișto" de mine:

-Ai de gând să prinzi vre-un pui azi, ori n-ai?

-Nu cred că vreau să mănânc tocană de pui de graur, arată prea mici și prăpădiți. Și în afară de asta, nici nu cred că după ce-i cureți mai rămâne ceva din ei, așa că mai bine prinde tu câți vrei, că mie nu-mi trebuie.

-Dacă ție nu-ți trebui, mie î-mi trebuie, așa că dacă mațele tale de orășan nu vrea grauri, mațele mele vrea, și cu cât e tocana mai mare, cu atâta mai bine. Simte-te și prinde și tu vre-o câțiva, că nu-i ușor să te tot cațeri în pomi. Ai să vezi tu pe pielea ta!

Avea dreptate Nelu, vre-o câțiva grauri în plus n-ar fi stricat, și era și cazul să-i demonstrez că sunt eu dela oraș, dar știu a mă cățara în pomi.

Și ca întotdeauna, Nelu știa despre ce vorbește, pentru că de cum am început să mă cațăr în primul pom, mi-am dat seama că nu e deloc ușor; uitându-mă de jos cum se cățara vărul meu ca o pisică, mi se părea că e ușor, dar nu era.

În primul rând, tâmpitul de pom n-avea nici o ramură mai jos, de care să se poată agăța un copil, al doi-lea, picioarele mele alunecau din cauza noroiului de pe tălpi și însfârșit, ce să ne mai ascundem după degete, nici la capitolul putere nu stăteam foarte bine și nici nu știam exact cum să-mi întrebuițez cele patru membre în scopul urcării în pom.

După o mulțime de încercări nereușite, care mi-au produs fel de fel de zgârieturi pe genunchi și pe pulpe, am reușit în sfârșit să mă ridic până la un cuib, din care cu o mână tremurătoare am cules primul meu pui de graur.

Urmând exemplul vărului meu atoateștiitor, am băgat creatura în sân și am descins din copac să i-o ofer. Scurtă cât a fost șederea puiului la mine în sân, a fost deajuns ca el să mă cadorească cu o spurcăciune de găinaț; mă întreb ce-o fi fost în cămașa lui Nelu!

Când Nelu obosise de-a binelea, eu de-abia începusem să capăt gustul urcatului în pomi, dar el luă hotărârea să ne înapoiem la tabăra noastră, și ne întoarserăm, doar nu eram nebun să rămân singur în pădure cu noaptea care se apropia.

Tocmai la timp, Bunicu tăiase ultimul pom și unde înainte fusese un pâlț de copaci, acum nu mai rămăseseră decât niște cioate și frunze. Pomii tăiați erau așezați frumos în stive de un metru lățime, un metru înălțime și cam 5 metri lungi, toate ramurile curățite și deja aranjate în căruță, probabil de către Bunica.

Cățărați pe grămada de nuiele, în pasul și mai domol al cailor care trăgeau din greu acum pentru că mergeau și la deal, toată familia ne îndreptarăm spre casă tocmai la timp să vedem tipsia ca de aramă a soarelui ascunzându-se în pădurile de pe celălalt mal al Dunării.

Era ora la care toate gospodinele din sat făceau mâncarea de cină iar briza ne aducea pe la nări niște miresme care-mi produceau o surprare groaznică de mațe, cum ziceau oamenii locului când vroiau să descrie o foamete cumplită. Foamete cu junghiuri!

Nu știu exact câți grauri prinsese Nelu, dar știu că era într-o grabă nebună să ajungă acasă să-i curețe de pene și de mațe, poate mai apucă să-i facă maică-sa tocana dorită.

Pe la sfârșitul verii –și din păcate al vacanței- , într-o zi când ne zbenguiam prin apa scăzută a Dunării, eu m-am împiedicat de un morman de buruieni lungi, legate în mănuchiuri de niște bețe înfipite în nisip.

-Mă Nelule, ce dracu' sunt astea?

-Cânepă, ce-ai vrea să fie!

Ca și cum toată lumea trebuia să știe că aia e cânepă!

-Zău? Și ce caută cânepa în apă?

-Nu caută nimic, putrezește să se înmoaie.

Ca și cum trebuia să știu și asta!

-Dece?

-Ca să poa' să fie mielițată.

-Cum ai zis, mielițată?

- Âhâ, mielițată. Tocată la mieliță, dar nu de tot, numai până se sfărâmă coaja.

-Dece?

-Ca să sfarme coaja ca să poa' s-o toarcă.

-Dece s-o toarcă?

-Ca să facă ață pentru țesut pânză, sau pentru împletit funii sau bice.

-Cine face asta?

-Cine face ce?

-Cine bate cânepa, tu?

-Âhâ, și eu dacă mă pune, dar mai mult femeili și fetili face treaba asta.
-Și cine face frânghiile?
-Bărbații, femeili, toată lumea.
-Și copiii?
-Nu, copiii împletește numa' bice.
-Dece?
-Prea greu de împletit frânghii și e plicticos, că e lungi ca toți dracii!
-Tu știi să faci bice?
-Âhâ, pot.
-Arată-mi.
-Nu se poate mă prostule, trebuie cânepă uscată, nu căcatul ăsta ud.
-Dar mâine ai să poți?
-Să vedem dacă mai e ceva cânepă uscată prin pod.
-Pe crucea ta?
-Nu, da' dacă găsesc cânepă o să-ți arăt cum se face bicele.
-Și o să trăznească?
-Hăhă, pentru aia trebuie borangic.
-De unde?
-Poate bunică-ta mai are ceva rămas dela războiu' de țesut.
-Am să-i cer.
-Dacă găsești, vino acasă la noi, dimineață înainte de plec cu caii.
-Da' unde te duci cu caii?
-La lac, să pască că acolo-i iarba înaltă și verde și eu pot să caut vârșele de pește.
-Care vârșe mă, ce tu ai vârșe?
-Nu știu ale cui vârșe, da' ce dacă.
-Și dacă te prinde careva umblând la ele?
-Nu ezicstă om mare să fugă mai repede ca mine!
-Da, dar dacă te recunoaște careva și te părăște la jandarm?
-Ce dacă, eu zic că n-am fost eu, eu eram cu tine la vie.
-Da, dar asta se chemă minciună.
-Și ce dacă.
-E un păcat.
-Și ce dacă?
-O să-ți taie popa puța!
-Trebuie să mă prinză mai întâi!
Păcat că a doua zi a plouat, așa că Nelu a rămas fără pește iar eu fără lecția de împletit bice din cânepă.
Am apucat totuși să-l văd în alte prilejuri, împletind foarte expert tot felul de lucruri –chiar și bice- și era o minune să-l vezi cu câtă precizie și dexteritate împletea, nu contează ce.

Capitolul 3: **PRIMII ANI DE ȘCOALĂ.**

Ca și în anul dinainte, frenezia pregătirilor pentru noul an școlar: cumpărat de haine, pantofi și bocanci, caiete, penițe, tocure și creioane, ghiozdan nou, mă rog, tot tacâmul, anunța cu precizie un singur lucru: începe școala!

Și într-adevăr, într-o bună dimineață, cu ghiozdanul doldora și gătit cu un șorț albastru nou nouț, o pornesc spre școală, singur de data asta, eram băiat mare, în clasa întâia primară.

Bineînțeles că pe drum până la școală mă întâlneam cu prieteni și aveam timp să jucăm și o "capră", să ciocnim vre-o câteva bile, să tragem vre-o câteva șuturi în mingie, așa că la școală ajungeam în ultima clipă și alergând ca de frica morții. Nu eram unicul copil pe drumul spre școală!

Curtea școlii, neschimbată (parcă mi se părea nițel mai mică anul ăsta!), cu același drapel în vârful aceluiaș stâlp, aceiași copii cu care am fost coleg anul trecut și bineînțeles, câteva fețe noi printre ei.

Sporovăiala noastră voioasă e tăiată scurt de vocea Directorului care ne urează bun venit în noul an școlar, corul cântă Trăiască Regele, cei câțiva părinți prezenți pleacă, iar noi, chemați pe nume la clasele respective îl urmăm pe domnul Învățător în clasă ca oile pe cioban.

Odată ajunși în sala de clasă, "Domnul" începe să ne așeze în bănci după înălțime, cei mai scurți de statură în primele bănci, lunganii și repetenții în ultimele. Pe mine m-a repartizat pe undeva prin al trei-lea rând, rănindu-mi foarte grav mândria, pentru că eu de fapt consideram că trebuie să stau în prima bancă.

Nimic de făcut însă, doar să-ți înghiți mândria odată cu lacrimile și să aștepti să ajungi acasă să-l reclami Tatei, care precis că o să-l mănânce cu fulgi cu tot pe acest Învățător. Ca și cum Tata s-ar fi pus la mintea mea!

După ce Domnul ne-a spus cum îl cheamă și că el o să ne fie și tată și mamă și patrie adorată anul acesta, s-a trecut la strigarea catalogului.

Celor care nu știau, li s-a atras atenția că atunci când î-și aud numele, trebuie să răspundă "prezent" și după aia să se așeze la loc în bancă cu mâinile la piept.

Asta era ceva nou și nu prea plăcut, să stai tot timpul cu mâinile pe piept ca un mort.

A urmat o scurtă descriere a materiilor pe care urma să le studiem, care ne va fi "orarul", toate acestea fiind lucruri noi pentru toți cei care nu repetau anul.

O insistență deosebită a fost pusă pe disciplină, regulile, rostite „cu litere mari” fiind:

- NU VORBI NICIODATĂ NE-ÎNTREBAT;**
- NU UITA SĂ ZICI "DA DOMNULE" ȘI "NU DOMNULE";**
- ÎNTOTDEAUNA RIDICĂ MÂNA DREAPTĂ CÂND VREI SĂ ATRAGI ATENȚIA CĂ VREI CEVA SAU CÂND VREI SĂ RĂSPUNZI LA LECȚIE;**
- CÂND NU SCRII SAU CITEȘTI, STAI ÎNTOTDEAUNA CU MÂINILE LA PIEPT;**
- NICI SĂ NU TE GÂNDEȘTI SĂ MĂNÂNCI ÎN TIMPUL ORELOR;**
- NICI SĂ NU TE GÂNDEȘTI SĂ VORBEȘTI CU VECINII DE BANCĂ;**

acestea fiind numai câteva din comandamentele pe care le-a înșirat Domnul nostru.

Pedepsele pentru abaterea dela aceste reguli erau cunoscute și acceptate: trasul de păr (cu precădere de perciuni) sau de urechi, bătaia la palmă cu nuiua sau rigla, îngenunchiatul la colț, pe coji de nucă sau boabe de porumb, în cazurile mai grave chiar și câteva nuiiele la partea posterioară, învățătorii nu se prea jucau când era vorba de disciplină. Vezi doamne, idea că ruinezi personalitatea copilului prin pedepse corporale nu se inventase încă.

Am aflat atunci că în fiecare zi dela opt până la zece avem lecții de "citire", dela 10 la prânz "caligrafie", iar după aia eram liber. Ura pentru libertate!

Programul era întocmit în ideea să ne facă să citim și să scriem, ca să putem asimila celelalte materii cum erau Geografia, Aritmetica, Istoria, Fizica și Chimia, care urmau mai târziu în viața noastră școlară.

La urmă, ni s-au distribuit cărțile și ni s-a spus să le învelim imediat în hârtie albastră, că trebuie păstrate cu grijă, să fie bune și la anul. Nimeni n-are voie să îndoie colțurile la pagini, să scrie pe cărți sau să rupă pagini, criminalii vor fi pedepsiți exemplar!

Încă și azi mai simt în nări mirosul de carte nouă!

Prima recreație n-a mai fost explozia obișnuită de bucurie și ușurare, pentru că oricât de necopți eram, toți am realizat că s-a schimbat calimera, am intrat la greu; viața noastră începea să devină un iad, și toți copii ca unul erau botoși, liniștiți și parcă bolnavi de grijă.

Cred că fiecare dintre noi simțea că eram în pragul unei lumi noi, dirijată de alt set de reguli și cu alte priorități decât cele de până acum și guvernată de orare împărțite pe trimestre, zile, ore și minute în care nu poți să faci decât ce scrie pe orar și nimic altceva.

Cam tare gălușcă de înghițit, dar trebuia s-o înghițim, n-aveam încotro.

Prima lecție de citire: cartea de citire arăta o pictură în care două oi albe pășteau pe o pajistă verde, iar alături erau tipărite litera O, urmată de litera I, întâi separate și pe urmă laolaltă.

Învățătorul, după ce a pictat pe tablă prima literă, ne-a ținut următoarea lectură, prima dintr-o serie interminabilă de lecturi:

-Copii, aceasta este litera O, care este prima litera a cuvântului OI pe care le vedeți pe carte. Aceasta este litera I, care urmează după O ca să formeze cuvântul OI. Toată lumea: O, I, OI!

Pentru o bună parte din colegii de clasă aceasta era o noutate absolută, se vedea după ochii lor rotunzi cum încearcă să asimileze acest adevăr teoretic, să facă legătura dintre rotogolul acela de pe tablă și sunetul O.

Pentru mine alfabetul (o parte din el) nu mai era nici un mister, mulțumită lui Bunicu Ion, care de câte ori eram împreună și ne plictisiam mă făcea să repet alfabetul și să număr "până la o sută".

Deasemenea, Mama fiind o cititoare avidă, cășunam cu întrebările pe ea: ce e semnul ăsta, ce literă e aia, cum se citește aici, și așa mai departe până mă trimetea să-mi caut ceva de joacă.

Iar pentru că eram "elev", multe dintre cadourile pe care le primeam erau cărți de colorat, cu cuvinte mai simple pe ici și colo, cu care alergam la toți întrebând: ce e asta?

Singura persoană din familie pe care nu puteam s-o bat la cap cu cititul era Bunica Maria. Săraca de ea, nu fusese niciodată la școală și de-abia era în stare să-și semneze numele. Și nu scăpa nici un prilej să-mi spună să învăț, că "cine are carte are parte", exprimându-și regretul că ea n-a fost la școală.

Zicala era ea înțeleaptă, nu contest, dar cum am constatat pe propria mea piele, după 14 ani de carte nu prea aveam prea multă parte!

Așa cum ziceam, pentru mulți dintre colegi, era prima dată când litera scrisă le era prezentată ca ceva palpabil și care face sens. Pentru unii, procesul de asimilare a fost un fleac, pentru alții a fost o luptă, cum se întâmplă întotdeauna cu adunăturile de oameni.

Printre cei circa 30 de copii din clasa întâia, găseai copii din fiecare strat social: copii de bancheri, de funcționari, de lucrători, de doctori, de comercianți, de gospodari (proprietari ai unei mici gospodării agricole la margine orașului) și o mulțime de copii din familii care nu puteau declara nici un venit. Aveam chiar și copii adoptați și crescuți de armată (de regimentul local de infanterie), "copii de trupă", care veneau la școală purtând uniforme militare. Erau copii orfani, pe care armata îi creștea în ideea să facă din ei militari de carieră.

Ca peste tot, copiii cei mai săraci erau cei care aveau -și creeau- cele mai multe probleme. Erau neîmbrăcați, nespălați, nemâncați, ne-educați și gata să sară la bătaie la cea mai mică provocare. Erau de obicei emaciați, dar viguroși și plini de stamină ca orice buruiănă, ceia ce îi ajuta să învingă în toate luptele stârnite de copii avuți care -copiii sunt cruzi din natură- râdeau de starea lor.

Așa că bietul domn Învățător avea destul de lucru cu reparat nasuri însângerate, pentru că nu exista recreație în care unul dintre "golani" să nu-l bată pe vre-un "îmbuibat".

Faptul că părinții, din nepricepere sau din lene sau pur și simplu pentru că erau depășiți de viață, nu le făcuseră nici un fel de educație și nici nu le impunea să-și facă lecțiile nu contribuia deloc la procesul lor de iluminare, așa că erau veșnic repetenți. Și era păcat, că printre ei erau și copii cu potențial.

Tot datorită acestora (unii dintre ei erau de o murdărie crasă), prin a treia săptămână de școală, ne-am trezit năpădiți de păduchi.

Unul din colegi, luându-și baia de Sâmbătă seara, a descoperit (mai bine zis mama lui a descoperit) că este plin de păduchi și lindenii.

Ca orice mamă care se respectă, după ce l-a opărit bine și i-a turnat un litru de gaz lampant în păr, Luni a apărut la școală, cu o falcă în cer și cu cealaltă în pământ, cerând să știe de ce i s-a unplut copilul de păduchi, și încă la școală!

Urmarea imediată a fost că ne trezirăm în clasă peste noi cu vre-o patru elevi din clasa patra, toți înarmați cu mașini de tuns ținute în căni de conserve pline cu petrol, și care ne-au tuns "numărul zero", ca pe o ciurdă de miei. Și la fel de elegant, mă trezii cu niște cărări în cap de parcă eram o mioară tunsă cu forfece țigănești.

Combinăția de umilire că cineva-ți taie părul, plus senzația de mizerie dată de mirosul de petrol lampant măzgălit pe scalpurile noastre a făcut ca mulți copii, printre care și eu, să plângă cu hohote și suspine, mulți chiar fugind acasă să plângă în poala mamelor.

Era încă o premieră în viețile noastre, prima dată când demnitatea unei ființe omenești era violată, începutul unui foarte lung șir de asemenea violări; eram la poarta Iadului.

Mi-aduc aminte venind acasă înotând în lacrimi și gata să vărs de atâta plâns cu sughițuri, declarând la toată lumea că eu nu pot să accept să-mi tundă părul cine vrea și cine nu vrea, ca la criminali în pușcărie și că eu la școală nu mă mai duc decât pe targă, cu picioarele înainte.

Audiența mea, formată din Mama și din fata din casă, a fost foarte impresionată; m-au ascultat cu oarecare înțelegere, așa că am continuat să bâzâi și să profer amenințări pâna a apărut Tata, care fiind învățător la aceiași școală, era la curent.

Fără să ridice tonul, mi-a declarat foarte precis: nu te duci la școală, la mine în casă nu mai stai, te privește unde te duci și ce mănânci. Mai bine să-ți strângi lucrurile într-o boccea și să te duci unde vrei, dar copiii needucați în casa asta nu pot exista. Și până mă hotărâsc, să plec la mine în cameră și să nu apar nechemat! Și nici la cină să nu vin dacă mă hotărâsc să nu mai merg la școală.

Odată ajuns în camera mea, primul gând a fost exact acela, să adun ceva haine într-o bocceluță și să plec la Seimeni să trăiesc cu bunicii, la care aș fi găsit mai multă înțelegere, cu toate că prea sigur nu eram, pentru că și ei mă băteau mereu la cap să învăț, să nu ajung un vagabond. Mai precis un „cârpă-n cur”, cum zicea Bunica.

Gândul să umblu 7 kilometri pe jos pe întuneric și singur ca cucul nu prea î-mi dădea imbolduri de plecare, așa că m-am hotărât să-mi îngrop amarul în pernă, jurându-mă că am să plec dis de dimineață, cum se crapă de ziuă.

Cred că gândul acesta m-a liniștit și am adormit, pentru că m-am trezit cu Mama lângă mine, cu ceva de mâncare pe o tavă și cu cuvinte liniștitoare; din una în alta, am încheiat un târg: eu mă duc la școală, iar ea vorbește cu directorul ca asta să fie ultima oară când mi se taie părul fără permisiunea ei scrisă.

Asta e misiunea mamelor, să-i crească pe copii crezând în toate minunile de pe lume.

Zilele treceau, dar pe vremea aia aveam senzația că de Luni și până Sâmbătă e o veșnicie, cam cât un an de lung! Nu ca acum, când mă trezesc că azi e Luni și ca mâine e iarăși Duminică! Se pare că timpul fuge de bătrânețe, cu cât omul fuge mai încet, timpul fuge mai repede!

În copilărie, gândul să părăsești căldura și moliciunea patului în timp ce afară era încă negru ca smoala, să te speli, să te îmbraci, să ai grijă să controlezi ghiozdanul, în fiecare ziulică dela Dumnezeu, cu vacanțele așezate la distanțe enorme între ele și fără nici un semn de viscol sau potop sau măcar un guturai mai sănătos, gândul acela era pur și simplu moarte de om.

Și cum ziceam mai sus, pe vremea aia dacă zăpada era mai jos de genunchi nu închideau școala. Așa că tropoteai prin nămeți să ajungi la școală, că n-aveai încotro.

E așa multă vreme de atunci că amintirile mele despre primul an de școală sunt foarte sumare: orele nenumărate de citire, orele și mai nenumărate de caligrafie în care hoardele de cârlige și covrigei și liniuțe nu se mai sfârșeau, pe tăbliță cu condeiul, pe maculator cu creionul, pe caiet cu penița, până când făceam bătăture la buricul degetelor, așa de tare strângeam în special tocul cu cerneală, de frica blestemăților de "porci" (picături de cerneală). Ce făcusem la grădiniță nu mai conta, o luasem dela început pentru beneficiul celor care nu merseseră la grădiniță, adică majoritatea celorlalți copii.

Și nici acasă nu aveam scăpare de corvoada asta, trebuia să umplem pagini întregi cu aceleași și aceleași șiruri de hieroglife, pentru care stăteam ore peste ore aplecat pe masa din bucătărie și făcându-mi lecțiile.

Și pentru că veni vorba de porci, aceasta a fost iarna când am "călărit porcul", un lucru la care visam decând umblam de-abușilea.

Pe 20 Decembrie, adică de Ignat în fiecare an, gospodarii taie porcul (sau porcii) în vederea terminării în timp a pregătirii cârnaților și a celorlalte bunătăți ce trebuie preparate pentru Crăciun. Pentru că tradiția cerea ca la masa de Crăciun să se servească sarmale cu carne de porc, cârnați din porc, piftie de porc, jumări de porc și alte nenumărate bunătăți pe bază de carne porcină. Și să măcelărești și prepari un porc de câteva sute de kilograme ia cam mult timp, dacă ne gândim.

Pe 20 Decembrie, dis de dimineață, măcelarul satului urmat de câteva ajutoare –aleși să fie cât mai voinici și tineri- încep turul gospodăriilor ca să înjunghie porci.

Înainte de sosirea măcelarului, porcul trebuia să fie scos din cocină, legat și așezat pe un pat gros de paie, pregătit sufletește (porcul, nu patul) să moară pentru desfătarea culinară a celor care l-au hrănit un an de zile ca pe un membru al familiei.

Obiceiul pământului cerea ca, nițel mai înainte de cuțitul atinge gâtul porcului, un copil (cu foarte mult curaj, așa adăuga eu) să sară călare pe spinarea porcului, probabil în scopul de-ai distra atenția dela cuțit. Ca răsplată, copilul respectiv primea bășica porcului.

Și deci, în vacanță la Seimeni, venise timpul meu să călăresc porcul și să primesc bășica drept răsplată.

Nu cred că am dormit prea bine noaptea dinaintea Ignatului, iar dimineața cu pricina eram de-adreptul pierit, așteptând ca măcelarul, Bunicu, Bunica, și o mulțime de alte persoane să dea pe gât țoiurile de rigoare de țuică, înainte de a se apuca de treabă. Porcul trebuia "cinstit", și cinsteala implica țuică.

Când toată lumea s-a declarat mulțumită de cantitatea de țuică înghițită, măcelarul și-a scos cuțitul dela brâu și a declarat că pot să mă sui călare pe porc. Ușor de zis pentru el cu atâta țuică sub nas!

În clipa în care am aterizat la porc în spinare, bestia a început să guițe și să se zbată ca de frica morții, și dacă n-aș fi fost ajutat de niște mâini binevoitoare, probabil că aș fi ajuns pe jos, tăvălindu-mă pe paie laolaltă cu porcul.

Până să mă dezmeticesc eu bine, sângele curgea din gâtul porcului ca dela cișmea, adunat într-o găleată, iar sunetele emise de biata porcină deveneau din ce în ce mai slabe.

După ce stăpânul porcului (Bunicu) trase un gât zdravăn din sângele din găleată, urmă la rând măcelarul și ajutoarele, să le dea putere, după care tăbăriră din nou pe țuică, să le dea curaj.

Următoarea treabă era arsul părului de pe porc, în care scop paiele de sub el erau aprinse iar el rostogolit pe toate părțile, să se ardă tot părul, ceia ce nu se întâmpla niciodată, întotdeauna când mâncam șorici mai găseam și păr.

După ce mai răcăiau și cu cuțitele pe ici pe colo, gospodinele începeau să arunce găleți de apă clocotită peste animal și să-i frece pielea cu perii de frecat scândurile, până când șoricul devenea rozaliu. Pe porțiunile pielii unde jegul nu se da dus, trebuiau să răzuie cu cuțitele, și trăgeau tare, așa de lipit era jegul de șorici.

Era vremea să înceapă măcelăritul, desfăcutul porcului.

Dacă n-aveau un pom sănătos la îndemână de care să-l agațe, trebuia confecționat un trepied din crăci groase de salcâm, iar porcul era agățat de acest trepied cu mare opintea într-un cârlig de fier trecut prin unul din picioarele din spate.

Urma spintecatul pe burtă, când tot conținutul burdihanului se revărsa într-o căldare sau pe jos. Nu era nici o problemă, și așa mațele trebuiau să fie golite de conținutul lor împuțit, spălate și întoarse pe dos. Era un spectacol să vezi muierile storcând rahatul din metri după metri de mațe, iar de parfum...ce să mai vorbim, era înălțător.

După ce toate organele interne (care erau comestibile), erau scoase, urma rândul bășicii udului, care n-avea nici un uz practic, și era dată celui care călărise porcul, adică mie.

După ce era golită de urină, puteai să faci din ea un fel de balon, suflând aer în ea printr-o țevă de stof, ori puteai chiar să arunci în ea vre-o câteva boabe de porumb uscat, încât după bășica se usca suna ca un fel de darabană. După ce era umflată, puteai să joci fotbal cu ea, dar nu prea cine știe ce, era prea ușoară.

În cazul meu, nu eram deloc grăbit să mă joc cu ea, aveam încă de privit și asimilat spectacolul pregătirii porcului.

După ce era spintecat în două jumătăți egale, dela cap până la coadă, fiecare jumătate la rândul său era tăiată în bucăți, după destinația lor: picioarele până la genunchi, râtul, urechile, mergeau la făcutul piftiei, restul pulpelor pentru afumat sau tocat, coastele pentru făcut șunci sau costiță afumată, mușchii spatelui pentru sărat, rânza pentru făcut untură sau slănină, șoricul de

pe burtă (care era cel mai moale) pus la sărat; fiecare bucățică din porc avea o destinație precisă.

Urma topirea rânzei, în oale uriașe care fierbeau zi și noapte până când din rânză nu rămânea decât jumările. Untura se punea la borcane, de obicei peste bucăți de carne prăjită ca să le conserve. La fel jumările, se puneau în borcane sau vase mari de lut pentru a fi consumate tot timpul iernii, fie ca "mezelic", cu usturoi sau ceapă zdrobită cu pumnul, fie ca adaosuri la sarmale sau cârnați.

Carnea care nu se toca imediat pentru cârnați se așeza în straturi într-o copaie de lemn, fiecare strat de carne fiind acoperit de un strat gros de sare, ca să se păstreze cât mai îndelungat.

Mușchii spatelui, care erau bucățile cele mai valoroase, se puneau de-oparte pentru grătar sau friptură la cuptor.

Când tot porcul era ciopârțit și toate bucățile așezate unde trebuia, începea făcutul cârnaților: trandafiri, caltaboși, tobă, fiecare cu rețetele sale seculare, fiecare gospodărie având rețeta sa, dar mai toate se bazau tot pe ingredientele clasice: usturoi, ceapă, ienibahar, piper, ardei iute, cimbrisor, depinzând de tipul de cârnac.

Piftia, (chiftie, local) sau răcitura cum îi se mai zicea, era iarăși o chestie interesantă: toate cartilagiile, zgârciurile, (de fapt același lucru), toate oasele, (cu ceva carne rămasă pe ele de sămânță) se fierbeau într-o oală în care se arunca ceva ceapă, țelină, morcovi și sare, până se desprindea carnea de pe os singură. Zeama astfel obținută, strecurată printr-o pânză laolaltă cu o mulțime de mujdei de usturoi, se turna în castronele mai mici de lut, se mai adăogau vre-o câteva felii de castraveți acri sau alte murături și totul se punea pe rafturi în cămară să se închege. În 24 de ore era încheagată și tremurătoare –ca o piftie-, și era un deliciu, mai ales mâncată cu mămăligă caldă și hrean ras, că muștar nu se consuma la Seimeni.

Acuma să nu credeți că toată experiența asta culinară am căpătat-o chiar atunci, de Ignatul acela, nu, mi-a trebuit nițel mai mult până am fost în stare să le pricep pe toate. Dar pentru că tot veni vorba, le scuipei pe toate acum, laolaltă.

Și ca să ne întoarcem la oile noastre, cum zic Francezii, ce mai îmi amintesc din primul meu an de școală sunt festivitățile de încheierea anului și de premiere.

Eam patru copii care candidam la premiile dela întâi la al patru-lea, și Domnul învățător ne-a cerut să ne pregătim fiecare să recităm câte o poezie, cât se poate de patriotică.

Cu luni înainte de ceremonie, Mama și Tata, călare pe capul meu să mă învețe întâi versurile, după aia gesticulația "artistică", intonația, ținuta, și așa mai departe.

Ajusesem de recitam toată poezia dela cap la coadă chiar dacă mă sculai din somn, cu toată rechizita de gesturi regizate de familie, care era fericită de progresele mele și mă asigura că o să fiu cel mai reușit recitator de poezii din Cernavoda.

Neânduplecată ca soarta, ziua de premiere sosi, și eu, îmbrăcat în hainele mele cele mai bune, urc treptele scenei, fac temeneaua de rigoare, încep să recit și să "interpretez artistic" fără poticneli până spre sfârșitul ultimei strofe când dintr-o dată mă oprii încercând să-mi amintesc dacă am recitat toate versurile. După pauza respectivă, am continuat de unde o lăsasem, spre ușurarea părinților care m-au asigurat că nimeni n-a băgat de seamă, că toată lumea a crezut că așa cerea "regia". De atunci am rămas cu o ură declarată împotriva recitatului în public.

Drept răsplată pentru premiul pe care-l luasem (cred că al doi-lea), părinții mi-au făcut o adevărată surpriză, cumpărându-mi o minge de fotbal "de-adevăratelea".

Înainte să se întâmple minunea asta, și eu ca și toți copiii de vârsta mea colecționez cu disperare capace de cutii de cremă de ghetete (numai marca Gladys), în speranța că ajung să strâng 50 și astfel să primesc ca răsplată o minge. Așa zicea reclama de pe cutiile cu cremă de ghetete, și noi, proștii de copii eram în stare să ucidem pentru un capac. În disperarea de a ajunge la cifra fatidică, spoiam bietele încălțări cu straturi groase de cremă, care nu se uscau și deci nu făceau lustru și ne făceau să intrăm în conflict cu părinții. Nu era chip să ne facă nimeni să renunțăm la măzgălitul pantofilor și bocancilor cu cantități masive de cremă, noi aveam nevoie de cutii cât mai multe.

Când eu am ajuns să consum cinci cutii de cremă neagră într-o lună, Mama a intrat la idei și iscodind, a aflat dela fata din casă care era misterul; săraca fată, căzuse bănuiala pe ea că nu știe să facă ghetetele, dar ea le făcea numai pe ale Tatei, eu trebuia să mi le fac singur.

Am scăpat destul de ușor, că Mama nu putea să mă certe prea tare că-mi făceam ghetetele cu prea mult zel. Iar strânsul celor 50 de capace, era un țel foarte îndepărtat. De schimbat penițe

Claps sau bile de sticlă cu "vine" prin ele sau un sandwich cu miere și unt pentru un capac Gladys nici nu se punea în discuție, toți copiii vreau să schimbe ceva pentru capace Gladys.

Rudele erau toate îngrozite când mă auzeau cerșind altă cutie goală de cremă de ghetete, iar șmecherii de comercianți făceau o vânzare grozavă la crema de ghetete datorită ambiției noastre de a ajunge să câștigăm o minge de fotbal.

În schimb, când am devenit proprietarul neașteptat al uneia, am făcut un profit colosal schimbând toate cele 10 sau 11 capace ale mele pe tot felul de minuni ca poze de artiști, colecții de timbre –fără nici o valoare, bineînțeles- și chiar și o lanternă care lumina când apăsați pe o pîrghie, „muncă și lumină”, așa se chema. Și nici nu mi-a mai păsat să-mi fac ghetete!

Am avut timp să dau și o fugă până la Seimeni, că doar nu era să treacă vara fără mine acolo. Și aia a fost vara când m-am îmbolnăvit de pescuit, boală de care încă mai sufăr cumplit.

Vărul me Nelu, care era companionul meu de predilecție, el mi-a dat microbul.

Cum am tot repetat, cunoștințele lui despre viață și lumea înconjurătoare erau mult superioare celor mele, pentru că dela o vârstă fragedă era pus față în față cu necesități care trebuiau rezolvate sau cu treburi care trebuiau făcute.

Nelu, de exemplu, trebuia să spargă lemne de foc încă înainte de a fi mai înalt decât toporul, să ducă caii la apă și la pășune, să păzească pepenii când începeau să se coacă (dormea acolo pe tarla, într-o colibuță făcută din tulpini de floarea soarelui și paie), să se ducă la prășit, la cosit, la arat, la semănat, la treerat, la cules de vie, la cules de porumb, mă rog, la fiecare treabă cerută de nevoia de a supraviețui. Nu-mi dau seama când mai avea timp să se ducă și la școală!

La vârsta lui, știa aproape tot ce e necesar să supraviețuiești din roadele pământului, și putea să-și întrebuițeze mâinile și picioarele la tot felul de treburi. La el am văzut cum se ridică o piatră de pe jos fără să te apleci: apuca piatra cu degetele dela picior și o aducea până la înălțimea mâinii! Și cum se ține ceva cu picioarele când ambele mâini sunt ocupate cu altceva. Avantaje oferite de lilpsa de încălțări!

Știa cum se face un cârlig de pescuit dint-un ac de cusut (furat dela maică-sa) și îndoit la flacăra lumânării, știa cum să facă o undiță dintr-o tulpină uscată de stuf, știa cum să facă ață de pescuit împletind fire de păr din coada calului sau din bumbac răsucit, știa unde să găsească râme și unde se poate prinde un pește, știa de toate.

Purta tot timpul cu el o curea de piele cu care-și ținea pantalonii, dar care avea o mulțime de alte întrebuițări în plus, printre care priponitul cailor sau cățărutul în pomi și pe stâlpii de telefon, un săculeț cu sare, câteva bețe de chibrit cu o bucată de scăpărici și un briceag. Mai târziu, renunțase la chibrit și luase obiceiul să poarte un amnar, ca moșii cei mai bătrâni ai satului.

În vacanța aia, când însfârșit ne-am reântâlnit, mi-a promis că mă ia la pescuit cu el, dacă fac rost de vre-o două "cârmăcuțe de cumpărat". Traducerea ar fi: cârlige de pescuit adevărate, dela prăvălie, nu cârlige de pescuit făcute de el. Și cum Bunicu vindea și cârlige, apropoul era direct, nici măcar transparent.

Prin Bunica, care l-a bătut la cap pe Bunicu, până la urmă am obținut o pereche de cârlige și chiar și niște bumbac pescăresc. Asta era o minune, să-l convingi pe Bunicu să dea ceva din prăvălie fără bani! Era foarte strâns la pungă și mai ales nu avea nici o înțelegere pentru frivolități ca pescuitul cu undița, dar probabil că Bunica avea argumentele ei de l-a convins.

La vestea că avem cârlige, Nelu dădu o goană până undeva unde știa el niște stupi de albine să fure niște ceară și trecu și pe la lac să taie vre-o câteva tulpini de stuf, iar la înapoierea sa am trecut –eu privind și el făcând- la confecționatul undițelor.

Briceagul lui Nelu se dovedi foarte meșter la curățat frunzele stufului, dar mai ales la tăiat tulpina la lungimea respectivă, cu toate că era cel mai ieftin briceag care se putea cumpăra pe două ouă dela Marchitan, vânzătorul ambulant care venea prin sat cu căruța lui cu coviltir plină de minuni. Eu, de câte ori încercam să tai stuful de-a curpiezișul (asta înseamnă perpendicular pe lungime), nu puteam fără să-l crap, dar Nelu făcea treaba asta de parcă tăia cu fierăstrăul.

Briceagul avea un mâner de lemn în formă de pește și pentru acest motiv era chemat briceag pește. Oricum era, în mâna vărului meu făcea minuni.

După ce Nelu trase de câteva ori bumbacul pescăresc prin ceară de albine ca să nu sugă apa, făcu la iuțea un nod lipovenesc ca să lege ața de vârful stufului, scoase din buzunarele lui popești o bucată de miez de papură din care făcu la iuțea două plute, le legă cu un nod "alunecător" pe la jumătatea sforilor, legă cârligele cu alt nod ("pescăresc" de data asta) și când eu eram pregătit să zic ura, avem undițe, el emise una din frazele lui tipice:

-Nu ie gata de tot, ne trebe plumbi.

Știam că Bunicu avea strânse într-un sertar niște sigilii de plumb rămase dela marfa primită, și după o scurtă călătorie până devala la prăvălie, eram și în posesia plumbului.

Spre deziluzia mea, Nelu avea alta pretenții: un ciocan și toporul de spart lemne. Nici nu m-am mai deranjat să-l întreb de ce, i le-am adus pe mutește și am căscat gura în continuare la ce făcea el.

După ce a bătut un plumb până l-a făcut foiță pe toporul înfipt în pământ, a tăiat cu briceagul două fâșiuțe din el pe care le-a înfășurat strâns în jurul sferei lângă cîrlige, a băgat restul de plumb în adâncul buzunarelor, mi-a întins o undiță și mi-a zis mărinimos:

-Na, asta e a ta, ai grijă să nu calci pe stuf. Și hai să cătăm râme.

Fără alte vorbe, porni direct spre casa lui care era de fapt peste drum, mai la deal de a noastră.

Pentru că și secretul locului unde găsea el tot timpul râme era bun de știut, m-am luat la iuțeală după el.

Odată ajuns la el în ogradă, Nelu al meu scoase dintr-un șopron o cazma ruginită, în drum înfășcă dintr-un par o cutie de conserve goală și se îndreptă spre fundul curții, spre grămada de gunoaie unde putrezeau din vremuri necunoscute paie din grajd, bălegar, gunoaie de toate felurile, zdrențe și toate celelalte obiecte pe care nu le duseseră la râpă. Râpa era locul unde se arunca tot ce nu mai făcea trebuință pe lângă casa omului. Și de predilecție toate animalele moarte.

-Aciia e cele mai grase râme, mai ales unde e paiete și baliga, mă înștiință dânsul, arătând cu un deget nu prea curat spre grămada de gunoaie.

Și bineînțeles că avea dreptate, cum a întors cu cazmaua stratul de de-asupra, colcăiau râmele, care mai de care mai roșie și mai groasă.

Umplurăm cana în doi timpi și trei mișcări, Nelu –grjului pentru sănătatea rămelor- aruncă peste ele un pumn de compost să aibă râmele ce mânca la noapte, și ne despărțirăm, urmând ca a doua zi de dimineață să mă strige dela poartă.

Pe la cinci dimineața, când eu eram încă în țara viselor și fără nici cel mai mic gând să mă scol, Nelu era la poarta de sus zbierând cât îl țineau bojocii după mine, acompaniat de toți câinii din vecini, care lătrau de parcă dădea lupul.

Normal că Bunica l-a trimis acasă zicând că cum crede el ca am să mă scol eu la ora aia, dar era prea târziu. Gălăgia făcută de el și acompaniamentul de lătrături reușiseră să mă trezească.

Într-o grabă dezmetică, am sărit în pantaloni, am aruncat un maieu pe mine și fără să mănânc nimic, am înfășcat undița și am roit-o, să-l prind pe Nelu.

Spre ușurarea noastră reciprocă, ne întâlnim repede, pentru că el nu plecase, stătea în fața porții lui călare pe capra de tăiat lemne.

-La ce dracu' scoseși mă capra din curte, o iei la păscut? zisei eu foarte glumeț.

- Dacă vrei să nu te mănânce lipitorii de viu, mai bine apucă de capu' ălăltu', că n-o s-o car singur până acolo.

-Ce lipitori mă, sânt lipitori în lac?

-Oho, câte vrei!

-Și-atunci cum o să pescuim, de pe mal?

-Nici pomină, punem capra în apă și stăm pe ea. N-are cum să ajungă lipitorii la noi. Ele e în noroi pe fund.

Măi, pe toate le știa puiul ăsta de țaran!

Ca să ajungem la lac, trebuia să urcăm jumate de deal, urcuș destul de țeapăn, să mergem o bucată bună pe podișul din vârful dealului –pe lângă armane-, și după aia să coborâm în partea cealaltă a dealului într-o vale verde unde lacul nostru sclipea liniștit în soare.

Nu era un drum ușor nici pentru un om mare, iar pentru noi doi, cărând și capra de tăiat lemne, fu de-adreptul obositor.

Cred că numai dorința mea de a pescui și în special de a nu mă face de râs m-a făcut să mă țin tare și să merg până acolo fără să fac goange. Când am ajuns la lac însă, eram mort de oboseală și cu bătătură în palme dela căratul grămezii aia de lemne care era capra. Grea ca moartea!

Până mi-am tras eu sufletul, Nelu a cărat și așezat singur capra în apă, lăsând afară numai traversa de sus, pe care să stăm noi.

După ce m-am așezat cu fundul pe craca de salcie care era traversa, am constatat că n-am încotro decât să stau cu picioarele atârinate în apă până la gleznă. Asta m-a cam pus pe gânduri, dar văzând că Nelu stă așa fără nici o problemă, m-am calmat; dacă pe el nu-l mușcă lipitorile, n-o să mă muște nici pe mine!

Când a văzut că m-am așezat și sunt gata de pescuit, Nelu mi-a ținut o scurtă lecție:

-Iei râma între deștu' gros și ăla arătătoru', înfigi vârful cârmăcuții drept în curu' râmii și o înșiri pe cârmăcuță până nu se mai vede cârmăcuța deloc. După aia, rupi ce atârnă din râmă ca să n-aibă peștele de ce-apuca decât de cârmăcuță. Bucata ruptă pune-o la loc în cană, că mai prinzi un baboi cu ea. Aruncă undița ca' cum ai da cu biciu' în cai, da' vezi să nu te apuci de urechi sau de cămașă cu cârmăcuța aia. După ce se așează pluta, așteaptă până începe să miște, da' nu trage până nu se `cufundă, că nu agăți baboiu'.

Doamne, în cinci minute învățai mai multe lucruri dela băiatul ăsta de cât am învățat într-un întreg an de școală.

Nu știu dacă am mai avut vre-odată senzația pe care am avut-o în clipa în care am agățat primul meu pește și l-am scos din apă, tremurând ca o frunză argintată la capătul undiței!

Bucuria mea a fost de foarte scurtă durată pentru că în clipa în clipa în care am vrut să-l scot din cârlig, peștele, fiind un biban, m-a înțepat în palmă cu spinii dorsali, și din cauza mucusului, senzația era ca de înțepătură de viespe. După ce am urlat și mi-am supt cu disperare rana o bucată de vreme, Nelu, care între timp se prăpădea de râs, ținu încă una din lecțiile lui valoroase:

-Mă Dănuț, peștele se apucă dela cap și p'ormă ții palma închisă împrejur și-o miști în jos spre coadă că ca să nu te-nțepe.

-Acuma-mi spui? Dece nu mi-ai zis dela început?

-Am crezut că știi!

N-avea rost să mai discutăm, mai ales că pescuitul era foarte activ, ceea ce a creat altă problemă.

Eu, nici nu mă gândisem să aduc cu mine un săculeț sau un coș de papură în care să adun peștele. Nelu, bine înțeles că avea un săculeț, dar cum era să amestecăm peștii? Cum mai știam care erau ai lui și care ai mei?

Scăparea veni tot dela el, care m-a pus să mușc coada la toți peștii mei, și să-i pun la el în traistă; care aveau coadă erau ai lui, care nu, ai mei.

Prima coadă pe care am mușcat-o n-a fost prea gustoasă, gustul de pește crud nu era ceva care să-mi încânte simțurile, dar m-am obișnuit și cu asta.

Când ajunsesem să simt că mi se juipoaie pielea de pe mâini de soare și făcusem brâncă la fălci de mușcat cozile la pește, Nelu hotărâ că avem destui pești, că de fapt nici nu mai era loc în traistă.

Recolta noastră se compunea din biban, caras, roșioară, pui de somn, pui de crap, cele mai mari specimene fiind "pălmari". Destul să hrănești chiar o familie ca a lui: 4 surori, el și părinții.

Eram așa de obosit și năucit de soare, nemâncare și excitație, că habar n-am cum am ajuns la Nelu, unde am împărțit peștii, cei cu coadă ai lui, cei fără ai mei. Mi-am pus prada într-un coș împrumutat, și m-am târât pâna acasă, unde Bunica mă aștepta cu o falcă în cer și o ceartă bună că am plecat de acasă ca un golan, fără să mănânc nimic, fără târluci în picioare, fără nimic pe cap și că a crezut că m-am înecat, că nu mai veneam.

La vederea peștilor însă, a lăsat-o mai moale și s-a apucat să încingă soba, așternu un strat gros de sare pe plită, iar în clipa când boabele de sare au început să sară ca floricelele, începu să așeze peștii peste sare, ca soldații la paradă. Și ce mireasmă divină se ridica de pe plita aia, Dumnezeu!

Cred că toate pisicile din sat salivau de atâta miros de saramură!

Între timp, Bunica curăță la iuțeală niște usturoi, făcu un mujdei gros cu sare și cimbrisor, îl puse într-un castron mare de lut și cum se rumenea un baboi pe ambele părți, îl și svârlea în castron, unde cu un sfârâit îmbietor, baboiul se scufunda în zeamă.

Mămăliga era aproape gata, nu mai rămânea decât să-l facem pe Bunicu să părăsească prăvălia și să vină la masă.

De data asta n-a fost nevoie nici de strigăte, nici de delegații, a venit de bună voie, adus de mirosul de saramură și de zvonurile pe care le auzise dela omenii veniți să-și bea doza zilnică de țării, care povesteau că Dan a prins o mulțime de pește.

Cum Dumnezeu a aflat tot satul într-o oră că am prins eu pește?

Cât eram eu de zdrobit de oboseală -altă dată probabil m-aș fi trântit în pat și aș fi dormit ca după boală-, mireasma de pește ars pe plită și mujdei de usturoi așa mi-a provocat o "surpătură la lingurea" că am rămas să mănânc și eu din bunătatea aia.

Și bine-am făcut, pentru că a fost întradevăr un praznic de care am să povestesc până când voi părăsi această lume.

Probabil că nu mulți dintre cei ce citesc această carte au habar cum se mănâncă saramura de baboi, adică peștișori, care n-au fost curățați nici de măruntaie, nici de solzi, ci doar aruncați pe o plită încinsă pe care s-a presărat un strat bun de sare grosolană. Deci, cum se mănâncă un peștișor, care de cele mai multe ori nu e mai mare decât palma omului? Cu foarte mare plăcere, acesta e cel mai adecuat răspuns!

Dar lăsând gluma la o parte, iată cum se mănâncă baboii, fie saramură, fie prăjiți: dacă sunt mai mici decât degetul arătător, se aruncă întreg în gură, urmat de o îmbucătură de mămligă (eventual îmbibată cu mujdei), se mestecă totul bine după care se înghite, cu mare desfătare. Cine are o ciușcă iute la îndemână, poate să profite și să muște și din aceasta după pofta inimii.

Eu eram la prima mea întâlnire cu acest fel de mâncare și la început mi s-a părut cam riscant, dar văzând că după o armată de baboiași devorați cei doi bunici nu dădeau nici un semn de probleme gastro-intestinale, am îndrăznit să fac și eu la fel ca ei. După primul pește, nu mai aveam timp să respir, eram prea ocupat să mă îndop!

Dacă stăm să ne gândim puțin, marea majoritate a solzilor –la un peștișor așa de mic- se ard pe plită, o altă bună parte se lipesc de sarea care se dizolvă în saramură, și în general, solzii sunt așa de microscopici că nu prezintă nici o problemă la înghițit. În plus, arsura le dă un gust delicios! Capul și șira sunt așa de bine pătrunse de căldură că sunt ca și fierte, se topesc în gură. Mai rămâne problema mațelor și a "urechilor", care la peștii mari sunt amare. Prin nu știu ce fenomen, la baboiașii aceștia nu se simte nici un fel de amărăciune, credeți-mă, am mâncat milioane!

Peștii mari mai decât un deget, au un sistem mai evoluat de consumat ca saramură (sau prăjiți):

Se apucă peștele de burtă, între degetul mare și arătător, și se culeg (ori cu dinții, ori cu cealaltă mână) aripile dorsale, care se aruncă la pisică, câine sau găini (depinde ce se află prin preajmă), după care se mușcă spinarea peștelui, începând de sub cap și până la coadă, cu aceleași mișcări utilizate la mâncarea boabelor de pe un știulete de porumb. După ce toată șira a fost consumată –însoțită de mămligă înmuiată" în mujdei, se desprinde cu grijă carnea de pe coaste, întâi pe o parte și apoi pe a doua, aceste bucăți de carne fiind deasemenea aruncate în cavitatea bucală spre a fi mestecate și înghițite. Partea care rămâne din pește -capul cu șira, coastele și ceva măruntaie- se oferă prin aruncare peste umăr la aceleași animale disponibile de pe lângă gospodăria omului.

Trebuie să fac o divagație și să lămuresc cititorii că, aceste praznice se petreceau de obicei în bucătăria de vară, care era deschisă și unde aveau acces pisicile, găinile și –când erau dezlegați- chiar și câinii. Podeaua era din pământ bătătorit, așa că gestul de a arunca resturi de mâncare pe jos nu era considerat lipsă de maniere, dimpotrivă, era ceva bun, dădeai de mâncare la niște animale.

Între noi trei, am mâncat un castron uriaș de saramură cu o jumate de mămligă, dar cu toate că mămliga te umflă, nu ne-am potolit până n-am devorat și ultimul baboiaș din castron.

Așa că primul meu pescuit a fost un succes desăvârșit din toate punctele de vedere, nu-i de mirare că m-am îmbolnăvit așa de rău de acest nărav.

Cred că tot restul vacanței, singura mea grijă era să nu plouă, ca să mai tragem o toană de pescuit, ca să întrebuițez cuvintele lui Nelu.

Între partidele de pescuit însă, erau o mulțime de alte lucruri interesante de văzut și de făcut împreună cu Nelu, pentru că băiatul ăsta era o sursă nesfârșită de educație pentru mine.

Până una alta însă, mă trezii într-o dimineață cam amețit, fără chef de nimic, fără poftă de mâncare și în general simțindu-mă ca un câine bătut, fără nici un chef să mă duc la pescuit sau măcar până viza-vis la Ion fierarul, unde petreceam ore după ore privindu-l lucrând.

În clipa în care am declarat că nu mi-e foame, Bunica a și dat fuga la poartă și i-a trimis vorbă (printr-un copil care se ducea spre cimitir) lui baba Maria să vină până la noi.

Vă mai amintiți de baba Maria, cea care a recomandat tratamentul cu burdihan de vițel care l-a dat gata pe fratele meu mai mic?

Era și mai bătrână acum, și parcă și mai neagră, dar tot de vrăjitorii se ținea.

N-a trecut mult și ne trezirăm cu ea în curte, cu veșnica țigară în colțul gurii și cu aceeași întrebare:

-Mă Dănuț, tu mai ai puță ori ți-a mâncat-o rașii?

Răspunsul meu era întotdeauna un zâmbet de iezuit (eram cam rușinos) și o tăcere strategică; nu era deloc treaba ei care era starea puței mele.

Până una alta, mă pipăi pe frunte de temperatură, mă întrebă ce mă doare și aflând dela mine că nu mă doare nimic, iar dela Bunica o vâicăreală de două pagini că cum că nu am poftă de mâncare și că sunt cam cofleșit (analogie cu un fruct prea copt, trecut), a hotărât pe loc că sunt deochiat.

Remediul era simplu: turnat de cositor.

Săraca Bunica puse vre-o două lemne pe foc, dădu fuga să facă rost de niște plumb, și se înapoiă cu toate: plumb, o lingură mare de fier și o cană cu apă. Pentru că nu aveau cositor, foloseau plumb, că se topea la fel de ușor.

Baba Maria, puse plumbul în lingură, lingura pe jar la gura sobei și mormăind numai ea știe ce, topi plumbul pe care, zicând alte farmece î-l aruncă în cana cu apă.

Ca să n-o mai lungesc, până la urmă a trebuit să beau o înghițitură din apa aia, după care am contemplat cu toții forma luată de plumbul stins în apă, femeile încercând să ghicească cine m-a deochiat, eu pricepând cel mai puțin despre ce era vorba. Singura mea grijă a fost să iau plumbul în păstrare în vederea facerii de greutate pentru undiță.

Cred că acest tratament mi s-a aplicat de cel puțin zece ori în decursul copilăriei, și mă minunez tot cum de n-am murit otrăvit cu plumb, că dacă e să mă iau după ce zic unii deștepți de "environmentaliști", chiar dacă locuiești într-o casă vopsită cu oxid de plumb ești în pericol, să nu mai vorbim de cei care locuiesc în țări care încă mai au conducte de apă din plumb, cum era la noi!

Și apropo de tratamentele babei Maria, că tot suntem aici, câteva veri mai târziu, mă trezesc într-o dimineață și când veni timpul să mă duc la latrină, constatai că nu iese nimic din mine, adică vreau să zic că eram constipat.

Dracu' mă puse să mă miiorlăi la Bunica, care imediat trimise vorbă la da' Maria, să vină fuga că nu-i e bine lu' Dănuț.

Baba Maria apărui, mă întrebă din nou dacă mai am puța, mă întrebă ce am, se gândi puțin, după care ceru o mătură cu coadă și un prosop.

Am fost culcat fără ceremonie pe spate pe rogojină, după care Baba Maria i-mi așternu prosopul umed peste burtă, puse coada măturii în buricul meu și începu să împingă și să răsucescă de am crezut că o să-mi înfășoare toate mațele pe coada măturii și o să le dea la câini.

Nu e de mirare că am răcnit de l-am făcut pe Bunicu să dea fuga dela prăvălie și să le tragă vre-o câteva înjurături pe înfundate, zicându-le printre altele "muieri proaste care nu știe decât de vrăji".

Probabil că am avut șapte vieți dacă n-am făcut o ruptură de intestine sau măcar o încurcătură de mațe după tratamentul acela științific. Dar probabil că și-a făcut efectul, din moment ce am trăit să vă povestesc acest episod.

Odată întors acasă la Cernavoda (după această scurtă incursiune în viitor), am dat exact peste obișnuitele pregătiri pentru școală și pentru toamnă, nimic nou, le fumaseam de mult!

Amintirile mele din primul trimestru de școală sunt iarăși cam nule, ceea ce nu înseamnă decât un singur lucru: nu s-a petrecut nimic demn de memorizat. Mai mult ca sigur că am continuat să umplem pagini nesfârșite de "caligrafie" și cred că am început să studiem niște rudimente de aritmetică, nimic interesant.

În schimb vacanța de Crăciun din anul acela mi-a rămas foarte bine întipărită în minte pentru faptul că, ajungând la o vârstă mai ridicată, am realizat pentru prima oară farmecul tradițiilor noastre, deoarece am participat la ele. Eram destul de mare ca să pot merge cu colindul cu alți copii, și să pricep ce se întâmplă în jurul meu.

Cu săptămâni înainte de Crăciun, grupuri de copii –cam de aceeași vârstă- se adunau pela casa câte unuia să repete colindele pentru Crăciun și Plugușor, să facă sorcove și să pregătească buhaiul, să repare bicele, o mulțime de treabă de făcut.

Până în anul acesta, eu eram numai un privitor, eram considerat de familie încă prea crud ca să pot participa până și la colindul de Moș Ajun. Anul ăsta însă, mi s-a permis să mă duc cu băieții din ceata lui Nelu, așa că eram numai ochi și urechi la toate pregătirile.

Colindele de Crăciun, care la noi se cântau în seara de ajun, nu erau cine știe ce minune de ținut minte; aceasta e varianta pe care o cântau copiii din Seimeni:

"Bună dimineața la Moș Ajun

Bună dimineața la Moș Ajun

Am venit și noi odată

La un an cu sănătate,

De noroc să vă urăm

La anu' și la mulți ani
Ne dați ori nu ne dați"

Partea pe care se punea cel mai mult accent era "ne dați ori nu ne dați", pentru că era partea cea mai interesantă din toată seara: ce ne dădea fiecare.

Tradiția prin partea aceea de lume era să le dai la copiii care veneau cu colindul câte un măr și vre-o două-trei nuci, ori o scovergă caldă, și foarte rar (pe la casele foarte înstărite), vre-o doi trei gologani.

Distrația cea mai mare venea la sfârșit, când, adunați la casa unuia dintre noi, descărcam traistele toți laolaltă și începea "împărțitul", unde câte un obiect din fiecare era distribuit la fiecare copil: una ție, una mie, una lui Ion, una lui Gheorghe... și așa până ce toate merele -de exemplu- se terminau, urmând la rând nucile, banii, mă rog, toată prada.

Dacă se întâmpla ca să rămână ceva de izbeliște, asta era partea leului, era partea celui mai mare dintre copii, care era considerat șeful cetei.

Puteți să fiți convinși că argumente de tipul: "da, da' mărul lui e mai mare ca al meu" erupeau cu regularitate, dar erau potolite imediat de cei mari, cu morala respectivă: "nu șade bine să fii pizmos, învață să fii la locul tău, lasă-i și pe alții să se bucure" și așa mai departe. Așa se căpătau "cei șapte ani de acasă".

Urma la rând Steaua, dar era pentru copii nițel mai ridicăți în vârstă, noi „mucoșii” ne uitam cu jind și așteptam să creștem mai mari. Mersul cu steaua dura numai cele trei zile de Crăciun, după care, până de Anul Nou nu se mai întâmpla mare lucru din punct de vedere colinde.

În paralel cu steaua, Vicleimul era o altă colindă tradițională -rezervată însă flăcăilor- această colindă fiind o elaborată punere în scenă a evenimentelor ducând la nașterea lui Iisus la Bethleem (popular Vicleim sau chiar Vifleim).

În ajun de Anul Nou începea o nouă serie de colinde la care puteam să participăm și noi mucoșii, și anume Sorcova.

Vă mai amintiți sorcova?

Cei mai mulți dintre copii dela Seimeni î-și făceau singuri sorcove, din ramuri de sânger pe care le decorau cu fel de fel de panglici de hârtie colorată sau cârpe, iar câte unii unii chiar adăogau flori de câmp uscate și vopsite (boite, cum ziceau ei).

Spre deosebire de alți copii, eu aveam avantajul că nu trebuia să-mi fac singur sorcova, mie mi-o cumpăra Bunicu dela Cernavoda, și bineînțeles era cea mai frumoasă, că doar era "de cumpărat".

Partea cea mai dificilă din toată tărășenia cu sorcova era memorarea versurilor, care chiar la vârsta aia păreau cam lipsite de înțeles:

"Sorcova, vesela,
Să trăiți, să-mbătrâniți
Ca un măr, ca un păr,
Ca un fir de trandafir,
Tare ca piatra,
Iute ca săgeata,
Tare ca fierul,
Iute ca oțelul,
La anul și la mulți ani!

Problema era că erau prea multe versuri care se asemănau, și pe care eu aveam tendința să le amestec. Nu că ar fi avut mare importanță, dar cei mari mă corectau imediat, și nu știu de ce, că după mine era același lucru dacă ziceam "Ca un măr, ca un păr" în loc de invers.

Bineînțeles că prima care se bucura de sorcova mea era Bunica, care întotdeauna î-mi puneă în mână un ban de argint, care mie î-mi plăcea pentru că era mare cât roata carului (așa mi se părea mie). Dar dacă stau să mă gândesc nițel, cred că cam încurc borcanele, moneda aceea de argint a fost emisă la comemorarea a 500 de ani dela domnia lui Ștefan cel Mare, adică nițel mai târziu decât perioada la care mă refer eu. Un lucru e cert însă, Bunica mi-a dat, în nenumărate rânduri, monede de argint având pe o față pe regele Mihai, iar pe cealaltă pe Ștefan Cel Mare. Cred că de fapt monedele au fost emise în timpul războiului al doi-lea.

După Bunica, urma la rând Bunicu, care pentru mine avea întotdeauna o bancnotă nouă-nouță, pe care o înșoțea cu veșnicul sfat: "Nu uita s-o bagi în pușculiță!"

La o astfel de ședință de sorcovit la Bunica Floarea, am mâncat pepene verde în mijlocul iernii. Ea avea obiceiul să pună pepenași verzi aproape copti sub șira de paie, unde se țineau foarte bine

până târziu în iarnă. Când îi mâncai, aveau un slab iz de pepene prea copt, trecut, dar erau dulci și o foarte plăcură surpriză, pepene verde de Crăciun!

Tot la ea am mâncat struguri în Decembrie, pentru că știa să-i conserve agățând corzi de viță cu frunze și ciorchini pe ele de grinzile podului, unde se păstrau minunat, acolo nefiind nici prea cald nici prea rece. Erau cam smochiniți, dar cu mult mai dulci, aproape ca stafidele.

Coborând pe scara rudeniilor, răsplata pentru sorcovit devenea din ce în ce mai neînsemnată, dar nu conta, eu mă simțeam cel mai bogat copil din lume.

Revenind la preocupările noastre de copii, devenea foarte imperativă pregătirea Plugușorului. Trebuiau învățate versurile, refăcute bicele, strunit buhaiul, eventual refăcută coarda din păr de coadă de cal, dezgropat de pe unde erau ascunse talăngile, o mulțime de treabă și nu prea mult timp.

Până la urmă, cu "Plugușorul" învățat pe din-afară, cu buhaiul strunit și cu coada unsă cu bors (ca să nu alunece), cu bicele cu borangicul din vârf înlocuit (ca să troznească mai tare) și cu talăngile spălate de rugină cu gaz (petrol lampant), eram gata de bătălie.

Bătălie însemnând colindatul în sine, și mai ales concurența cu celelalte cete de Plugușor, în special cu „Plugul mare”.

Noi copiii, umblam din casă în casă recitând Plugușorul și făcând cât mai mult zgomot cu buhaiul, cu biciul, cu talăngile, și mai ales strigând cât ne țineau bojocii „aho aho”. Flăcăii și oamenii mari, umblau cu un plug de-adevăratelea, tras de o pereche de boi (pe vremea aia încă mai existau câteva perechi de boi în sat), și la gospodăriile mai mari chiar arau câte o brazdă, de cele mai multe ori numai prin zăpadă pentru că pământul era înghețat sloi.

Ori cum ar fi fost, Plugul mare era un spectacol măreț, cu toți flăcăii și oamenii mari îmbrăcați în costume tradiționale, cu boulenii țesălați și împodobiți cu ciucuri roșii și albaștri, recitând (oamenii, nu boulenii) plugușorul și trăznind din niște bice pe care noi nici nu le puteam ridica de pe jos.

Tradiția cerea ca înainte de a trage brazda și a începe uratul, Cetașul (șeful cetei) să bată în ușa gospodăriei și să întrebe: "Primiți cu Plugul?", la care capul casei ieșea în prag cu o tavă cu pâhărele cu țuică, îndemnând colindătorii să vină „să cinstească” de noroc și belșug pentru anul care vine.

Era numai omenește să presupunem că începând dela a treia casă vizitată, plugarii noștri erau dacă nu beți de-abinelea, măcar foarte bine dispuși și nu le păsa de ger și de zăpadă, cu toate că unii dintre ei nu aveau ca îmbrăcăminte decât o cămașă de borangic cu arnici. Doar nu era să puie sarica de oaie peste minunea aia de cămașă cu flori!

Cât am fost copil și m-am dus cu plugușorul, n-am chestionat nici-o dată versurile cu:

„Aho, aho copii și frați,
Stați puțin și nu mânați,
Lîngă boi v-alăturați
Și cuvântu-mi ascultați:
S-a sculat mai an
Bădița Traian
Și-a-ncălecat
Pe-un cal învățat
Cu numele Graur
Și șaua de aur,
Cu frâu de mătasă
Cît vița de groasă...”

dar, după ce-am crescut nițel mai mare și am învățat la istorie despre Traian și despre Valul lui, am început să gândesc că mintea omului face niște legături foarte ciudate, iar istoria transmisă din gură în gură nu ajută deloc la păstrarea adevărului.

Traian, împărat Roman care pe la anul 106 DC a reușit să cucerească Dacia, a construit pe teritoriul Dobrogei de azi un val de apărare, care cu timpul a ajuns legendar și și-a găsit loc chiar și în cuvintele Plugușorului.

În seara de Ajunul Anului Nou, după ce se aprindeau lămpile, toată suflarea se așternea la cheful anului, masa de Anul Nou, și începeau cu țuică (cîte-odată fiartă), cu răcitură (chiftie de porc), tobă de casă, brânză, caltaboși, după care treceau la ciorbă de porc acrită cu bors sau zeamă de varză acră. După alt rând de țuiciacompaniate de veșnicul "La mulți ani cu sănătate", urmau sarmalele -fără de care n-ar fi fost praznic-, udate din belșug cu vinul casei. Care erau mai înstăriți, mai aduceau la masă și o friptură de porc la cuptor (unii chiar puneau un purcel

întreg la cuptor!) sau cârnați prăjiți în untură, după care se făcea o pauză în care nu se auzeau decât clinchetul paharelor și nelipsitele "La mulți ani!"

Pe la miezul nopții apărea "tablaua" (tava) cu plăcintă, care cu brânză de vaci, care cu nuci și miere, care de mere dulci, și vânătoarea după "banul de aur" începea.

Era obiceiul pe vremea aia să se ascundă într-una dintre bucățile de plăcintă un ban de aur, și cine avea norocul să-l găsească fără să-și spargă vre-un dinte mușcând în plăcintă, era cel mai norocos și-i era sortit un an cu belșug, care începea sub auspicii foarte favorabile.

Urma spusul de snoave, câte unul (sau una) care se simțeau în voce cântau câte ceva, urcioarele cu vin veneau unul după altul, și toată lumea era veselă și plină.

Spre dimineață apărea ciorba de potroace, fierbinte de parcă era fiartă chiar la tine în farfurie, acră și sărată și ardeiată de ar fi trezit și un mort din groapă. Nu știu din ce-o făceau, dar eu unul nu puteam să pun gura pe ea!

Adevărul este că făcea minuni, cât de îmbuibați și de băuți erau unii, după ce înghițeau câteva linguri din acea ciorbă erau ca noi și o luau dela început cu băutul.

Amintirile astea le-am acumulat an după an de participat la astfel de ospățuri în casă la Bunicu, stând de fiecare dată mai târziu dar ne-conținând să mă minun de cantitățile de hrană și băutură pe care puteam să le înghităm oamenii aceia la un astfel de praznic. Poate faptul că mâncau un an întreg mămăligă îi făcea să se răzbune și să bage în ei ca în niște saci.

În ziua de Anul Nou, în jurul prânzului, se arătau pe la ușile oamenilor o altă serie de colindători, Capra, care pe copiii mai mici îi băga în sperieți iar pe cei mai răsați îi distra la nebunie, pentru că era într-adevăr un spectacol să vezi arătarea aia cu o mască în chip de cap de capră și cu o piele de oaie sau capră în loc de blană, sărind și țopăind în ritmul unei darabane, în timp ce fâlcile din lemn ale "caprei" clănțăneau asurzitor.

N-aș putea spune că am înțeles vre-odată semnificația acestui colind, dar probabil că era legat tot de ideea prosperității și belșugului în noul an.

Până la Bobotează lumea î-și mai trăgea sufletul de atâta îmbuibătură, și se mai odihneau în vederea unei noi serii de chefuri care urmau de Sfântul Ion.

În ziua de Bobotează, de cele mai multe ori pe un ger de îngheța oul corbului –gerul Bobotezii-, toată suflarea satului se aduna la malul Dunării să asiste la Aruncarea Crucii (sfintirea apelor).

Dunărea era înghețată tun, așa că cu o seară înainte, oameni înarmați cu topoare și târnacoape spărgeau o copcă uriașă în gheață pe care câte odată trebuiau s-o redeschidă dimineața.

Popa, după o litanie care dura o veșnicie, arunca o cruce de lemn în apă, care era semnalul pentru un grup de oameni (cei mai mulți flăcăi), să iasă din șubele de oaie sub care stătuseră îmbrăcați numai în izmene și bând într-una "ceai" cald (100% țuică fiartă) și să sară în apa înghețată ca să prindă crucea. Cel care o prindea era eroul satului. După alt gât de "ceai", înfolfoliți fiecare în două trei șube, erau încărcăți ca o marfă într-o sanie care pleca ca din pușcă să-i ducă acasă la gura sobei să-i dezghețe.

În tot timpul cât aceia se bălăceau printre sloiuri încercând să prindă crucea, cine avea o pușcă sau un pistol, trăgea foc după foc în nori, de parcă viața lor atârna de numărul de cartușe trase.

Era o adunătură de arme foarte bizare, dela flinte la pistoale Turcești, pistoale din Primul Război, carabine, arme de vânătoare cu țevi din Damasc sau moderne, chiar și un pistol mitralieră Mauser cu care se fudulea jandarmul șef.

Odată trecută și aceasta, sezonul de petreceri ale iernii nu mai oferea decât o singură sărbătorire: Sfântul Ion, celebrat pe 7 Ianuarie.

Bănuiesc că jumate din sat sărbătorea această zi, pentru că jumate din populația satului se numea Ion sau Ioana; poate că exagerez, dar nu sunt prea departe de adevăr.

În orice caz, Bunicu era Ion, și Bunica aranja pentru ziua lui de nume o petrecere de pomină, în salonul din prăvălie, unde mesele se puneau cap la cap cu bănci și scaune în jurul lor și la ora potrivită invitații începeau să vină și nu se mai opreau până nu se umplea cârciuma de lume. Toți cei invitați erau sau rude sau finii lui Bunicu, pe care fie că-i botezase, fie că-i căsătorise, dar erau finii lui și ai Bunicii.

Bunicu era un negustor bun, și un politician și mai bun, fusese de nu știu câte ori primar, și înțelesese că cea mai bună metodă de a câștiga voturi este să îndatorezi pe un om botezându-i copiii, sau fiindu-i naș la nuntă, așa că dacă un amărât de țăran venea la cârciumă să-și ia porția zilnică de alcool și din vorbă-n vorbă îi zicea: "Mă nea Ioane, nuș'ce dracu să mă fac că se mărită fii-mea și n-am găsit naș nici ca-ntr-un fel", Bunicu îi sărea imediat în ajutor și-i mărita fata.

Așa se face că avea atâtea rude invitate la ziua lui de trebuia pusă masa în "salon", unde se ținea iarna nunțile mai arătoase.

Petrecerile date de ziua lui Bunicu erau întotdeauna mărețe, se mânca și se bea "cu burta", se cânta și se dansa pe deșelatele, în anii buni erau câte două tarafuri de țigani care se întreceau care mai de care în sârbe și hore și când lumea începea să dea semne de oboseală, cântece de pahar și de inimă albastră.

Cheful nu se spărgea niciodată înainte de zori, și numai după ce se servea ciorba de potroace, să se trezească toți din mahmureală.

La petrecerile astea am asistat la dansuri populare care nu semănau deloc cu ce se dansa chiar și la hore, dansuri care parcă veneau direct din istorie, de la Daci. Puteai să simți bărbăția și puterea emanând din mișcările bărbaților care păreau că nu se mișcă, dar după un asemenea "joc" erau pur și simplu storși de putere. Unul dintre aceste jocuri chiar se chema "sârba pe căzutele", și se dansa până când ultimul dintre participanți nu se mai putea ține pe picioare. Și totuși n-am văzut pe nimeni să facă un atac de inimă, cu toate că printre dansatori erau și oameni cu părul alb ca neaua.

A doua zi după Sfântul Ion, înfolfolit în două sarici (șube din blană de oaie cu părul înafară), cu o cărămidă fierbinte la picioare, plecam spre Cernavoda cu sania sau cu căruța, depinzând de cât de mare era zăpada, cu buzunarele doldora de bani, dar nu prea fericit la gândul că vacanța s-a sfârșit și merg din nou la școală.

Câteodată mă gândeam ce-ar fi să fug în America, că de bani sunt plin! Ca orice copil, aveam impresia că un pumn de monezi reprezintă o avere! Și oare de-atunci mă frământa gândul să ajung în America?

Mi-aduc aminte că despre Africa visam o mulțime, datorită filmelor cu Tarzan, dar de unde ideea cu America?

Nici măcar nu mai încerc să-mi amintesc ce s-a petrecut la școală, amintirile mele sar dint-o dată la Lăsata Secului, ultimul prilej de îmbuibare înainte de marele post în care nu se poate mânca decât buruienii sau fasole, cartofi, murături, pentru că tot ce vine dela animale este interzis. Iar dacă Lăsata Secului cade prin Aprilie, când nici buruienile n-au răsărit, vai de lume!

Ce mi-a rămas în memorie despre Lăsata Secului este bătutul alviței.

Atârnând la capul unei sfori agățată de tavan sau de lampă, o bucată de alviță cam cât palma este pusă să se "dea uța", fiecare participant la festin încercând s-o prindă din zbor, dar numai cu gura.

Bineînțeles că până apuca cineva s-o prindă, toată lumea era înclieată pe față de siropul alviței, iar bucata de alviță semăna cu un animal cu blană din cauza părului pe care-l fura dela cei care nu băgau de seamă.

Am auzit că "pe vremuri", era obiceiul să se bage în alviță o monedă de aur, dar pe timpul meu se renunțase la această extravaganță.

În afară de alviță, de Lăsata Secului –ca la orice petrecere- se mânca și se bea chiar ca de frica foametei, pentru că după aia urma postul mare.

Cât de mare era acest post, depindea de credința omului. Și se pare că femeile erau mult mai credincioase decât bărbații, pentru că bărbații nu se prea omorau cu ținutul postului, dar femeile se simțeau obligate să se chinuie, ținând postul cu sfințenie. Oare se simțeau ele mai păcătoase decât bărbații?

Hai să ne scobim nițel creerii: în calendarul nostru Ortodox, sărbătoarea Paștelui nu e niciodată sărbătorită la o dată fixă, cade când Aprilie, când în Mai când în Martie, iar postul începe cam cu o lună înainte. Tradiția cere ca în post să nu se mănânce nimic din ce este animal, nici măcar lapte sau brânză, nici măcar pește, numai vegetale. Ce vegetale credeți că cresc în luna Februarie sau chiar Martie? Or fi crescând ele prin alte părți ale lumii, dar nu la Seimeni.

Și atunci ce să mănânce un creștin de post? Păi numai ce are în cămară și în pivniță: cartofi, fasole, mazăre, varză acră, murături, prune uscate și așa mai departe.

Când Paștele cădea în Mai, cite-odată se întâmpla să fie o primăvară mai timpurie și se iveau urzicile, loboda și ștevia cu care gospodinele făceau ciorbe sau mâncăruri foarte gustoase, dar când nici măcar astea nu erau la îndemână ...

Noi, copiii eram cei mai năpăstuți, pentru că eram la cheremul mamelor noastre, și dacă posteau ele, posteam și noi și nu era nici o bucurie.

Tot timpul auzeam dela cei mari că e mare păcat să mănânci "de dulce" în post și pe undeva ne cam păcăleau poveștile astea, dar câteodată foamea era mai mare și din cauza ei păcătuiam.

Păcătuiam dând iama prin borcanele cu jumări și prin putina cu brânză, dar totul trebuia făcut cu multă discreție și fără urme, pentru că consecințele erau zile întregi de predici și de amenințări cu dusul la Popă la spovedanie.

Bărbații, ei nu aveau aceleași probleme, ei erau independenți și mai ales nu trebuiau să asculte predicile ținute de "muieri" în legătură cu păcatele mâncatului de dulce. Profitând de faptul că "aveau treabă" în sat, treceau pe la cârciumă unde, la un țoi sau cinzeacă de secărică, mai cereau "un mizilic", la care Bunicu le servea ce avea la îndemână: un covrig tare ca piatra, o bucată de salam vechi de cine știe când, un ou copt pe spuză, brânză, mă rog, ce avea omul, că prăvălia lui era ea magazin universal, dar mâncare nu servea.

Covrigii erau tari pentru că, la fel ca salamul, ne-având căutare, stăteau în rafturi până se vindeau. Numai atunci comanda Bunicu provizii noi.

Ouă erau întotdeauna din belșug, pentru că erau "monedă forte", țăranii foarte săraci le ofereau în schimbul gazului (petrol lampant), pentru sare sau țigări, ce avea omul nevoie. Și Bunicu le făcea întotdeauna un preț bun, nu se calicea el la ouăle lor.

Deci bărbații se descurcau, noi copiii ne descurcam, dar bietele femeii posteau cu stoicism cele patru săptămâni, mâncând mai nimic în timpul săptămânii și nimic Vinerea. Și iar mă întreb: oare erau așa de păcătoase de se chinuiau așa, postind?

Odată postul trecut, urma Paștele, cu toată splendoarea, mai ales dacă vremea era bună.

Toată lumea tăbăra pe bieții croitori să-și facă haine noi, se comandau pantofi albi, se făcea curățenie mare prin case, se zugrăvea, era forfota cea mai teribilă din timpul anului, venea Paștele.

Cu cât se apropia mai mult, cu atâta îndemnurile la bună purtare și la o viață "creștinească" deveneau mai abundente și insistente; mie cel mai mult î-mi plăcea sfatul să întind și al doi-lea obraz dacă cineva mă pleznește peste unul. În mintea mea ziceam întotdeauna: Obraz pe dracu', un picior în cur, poate două!

Ideea de a merge la biserică și de a ne spovedi, era foarte greu de suportat pentru noi băieții, pentru că nu prea vream noi să aflăm Popa ce trăznăi am făcut în timpul anului și nici nu puteam să nu mărturisim nici un păcat. Așa că ne chinuiam creerii să găsim cele mai neînsemnate "păcate" pe care să le declarăm, ca să fie pedeapsa cât mai ușoară, numărul de Tatăl Nostru de spus pe zi cât mai mic.

Până la urmă venea și spovedania, treceam și pe sub masa pe care chipurile zăcea Iisus mort (nu erau decât flori) și pe la ora zece în noaptea de Paște, îmbrăcați cu haine noi, cu cravată la gât și cu pantofi noi și scârțâind, apăream și noi în biserică deja înțesată.

De Paște, biserica era întotdeauna plină, și de cele mai multe ori lumea trebuia să se mulțumească să stea afară în curte.

Slujba se depăna cu foarte mare încetineală, Preoții și dascălii nu mai treminau de cântat pe nas și de afumat lumea cu cădelnițele, până când într-un târziu, preotul cel mai bătrân apărea cu o lumânare aprinsă dela care toată lumea "lua lumină", declara că „Christos a Înviat” și toată lumea răspundea „Adevărat a-nviat” și toți eșeau afară să ocolească biserica de trei ori cântând "Christos a înviat". Când se termina a treia tură, toată lumea strângea mâna vecinilor zicând "Christos a înviat", iar răspunsul era întotdeauna "Adevărat a înviat".

Când și această manifestare de prietenie universală se termina, urma plecatul spre casă, ferind lumânarea de vânt, că scopul era să o aduci acasă și să aprinzi candela dela ea ca să-ți meargă bine tot anul.

Așa se desfășura Paștele pe vremea aia, și până în ziua de azi mi se zburlește părul pe spinare când mă gândesc la clipele acelea mistice, cu toate că misticismul mi-a trecut de mult, de când mi-am pierdut credința.

Și apropo de credință, mi-aduc aminte de timpul când, fiind de-abia un băiețel, Bunicu mă învăța Tatăl Nostru și într-o Duminică, când veni timpul ca el să recite –ca cel mai respectat om din comună- rugăciunea, m-a pus pe mine să recit în schimb; eu bine înțeles că am recitat Tatăl Nostru ca un papagal, dar el mi-a amintit an după an cum s-a minunat lumea de mine că am recitat Tatăl Nostru. Se pare că așa a început viața mea religioasă care a durat până spre pubertate, când dintr-o dată am devenit un rebel și un ateist.

A doua zi după Paște, dimineața eram înapoi la Biserică, de data asta să ne împărtășim, și eram așa de prost că mă bucuram de numai puteam la gândul că beau vin din mâna Popii, cu toate că de fapt mie nu-mi plăcea să beau vin.

Era coadă mare la împărtașanie, cred că bietul popa făcea scurtă la mână tot ungând frunți cu ulei, dând bucațele de anafură și lingurițe cu vin; igiena era cu totul necunoscută, toată lumea bea vinul sfințit din aceeași linguriță și probabil numai faptul că era sfințit făcea să nu se răspândească vre-o boală prin toată parohia.

După împărtașanie, alt rând de străngeri de mâiniacompaniate de "Christos a înviat", același "Adevărat a înviat" ca răspuns și toată lumea mergea din nou acasă în vederea prânzului care urma.

Până atunci însă, noi copiii ne umpleam buzunarele cu ouă –alegând de preferință pe cele cu vârful mai ascuțit- și plecam prin mahala să ciocnim ouă "pe luatelea", adică dacă oul tău scăpa ne-ciocnit, luai oul oponentului. Dacă aveai nenorocul să nu-ți alegi bine ouăle, te curățau ceilalți copii așa că mai dădeai o raită pela coșul cu ouă ca să-ți reînnoiești muniția. Unii dintre copii erau așa de hămesiți de foame că înghițeau ouăle pe măsură ce le câștigau, fără sare, așa cum erau. Ce stomace de struț aveau copiii aceia, de puteau mânca atâtea ouă răscoapte?

La ora prânzului, bineînțeles că nu ne mai era foame nici un pic, și ne băteam joc de bucatele alea minunate pe care mai târziu ajunsesem să le apreciem așa de mult.

Vorbesc de ciorba de miel, acrită cu borș și parfumată cu leuștean proaspăt, unde partea cea mai râvnită era capul, pentru că avea limba și creierul care erau un deliciu; noi, dracii de copii însă ceream întotdeauna carne, în speranța că ne pică picioarele, ca să recuperăm oasele dela genunchi, cu care după aia jucam "gioale".

După ciorbă urma friptura de miel la cuptor, o jumătate de miel tăiată în lung, rumenită de troznea în dinți și aromată cu cimbrisor. Nu, nu așa vedeam eu mâncarea atunci, așa am văzut-o când am început să apreciez un lucru bun; păcat că atunci Paștele nu mai exista în mod oficial, iar mielul era mai greu de procurat ca aurul.

Odată Paștele trecut, se termina și vacanța și începea din nou drumul zilnic la școală și rutina de zi cu zi: sculare, spălare, îmbrăcare, școală, prânz, lecții, joacă, lecții, cină, lecții, somn, și d'a capo.

Dar totuși, vacanța mare se apropia zi după zi, noi numărând zilele ca pușcăriașii, până când într-o bună zi cuvintele magice "Vine Vacanța cu trenul din Franța" apăreau scrise pe tablă. Atunci știam că școala nu mai are mult de trăit!

Eram absolventul clasei a doua primară, luasem premiul întâi "cu coroană" și eram gata să pretrec încă o vară la Bunici, la Seimeni.

Coroana de premiant pusă la păstrare, fuga la Poștă să prind poștașul să-i zic să-l anunțe pe Bunicu să trimeată pe cineva cu căruța să mă ia. Poștașul făcea zilnic drumul dela Cernavoda până la Seimeni și chiar mai departe la Boăștic cu poșta, așa că era cel mai sigur mijloc de comunicare cu Bunicu. Și dela el am aflat vestea: "Nu se poate, e inundație, Dunărea s-a revărsat și drumul e sub apă".

Ăsta era un afront personal, adică cum să îndrăznească leneșa asta de Dunăre să se reverse tocmai acuma când eu trebuie să mă duc la Seimeni? Ce, nu i-a ajuns că s-a revărsat odată la începutul primăverii?

Din fericire, după cam o săptămână apele se retrăseseră destul (până sub coșul căruții) ca să facă posibilă o călătorie, așa că un unchiu de-al meu apăru la poartă pe la prânz într-o zi și mă luă.

Mamă, ce spectacol!

Bazate pe secole de experiență, toate localitățile din regiunea inundabilă sunt așezate pe dealuri și Cernavoda nu face nici ea excepție, e așezată într-un fel de șea între dealuri, această depresiune mergând cam paralel cu Dunărea.

La partea de Nord, exact după ce treci de Fabrica de Ciment, depresiunea –și drumul care o urmează fidel- coboară și mai jos, până ajunge aproape la doi metri mai sus de nivelul de vară al Dunării. Depresiunea se continuă ca o câmpie de-alungul Dunării, -lunca Dunării- din când în când fiind întreruptă de câte un deal calcaros pe care e cocoțat câte un sat. Ei bine, toată această porțiune de șes era sub apă, excepție făcând stâlpii de telefon de-alungul drumului și câte un copac ici și colo.

Când am ajuns "deval", adică după ce am trecut de Fabrica de Ciment Portland, am dat cu ochii de o pânză de apă care se întindea cât vedeai cu ochii; ostroavele din mijlocul Dunării erau acum doar niște pâlcuri de sălcii înfipite în apa care le ajungea până la coroană.

La vre-o doi kilometri și nițel mai spre dreapta, Seimenii Mici, cățarat pe un deal, iar alți 5 km. mai jos, dealul peste care trebuia să treci ca să ajungi la Seimenii Mari, destinația mea.

Din lacul care era așezat la poalele Seimenilor Mici, nu se mai vedea decât vârful stufului!

Bieții căluți trudeau în ham cu apa până la burtă, urmând instinctiv șirul de stâlpi de telefon de pe marginea drumului, singura indicație că suntem pe drum și nu doi metri mai jos pe câmpie. Drumul acesta, care data de pe vremea Romanilor, era bine întreținut, mai în fiecare vară se puneau straturi noi de piatră peste el, așa că în decursul timpului crescuse bine în înălțime. Așa se face că era posibil să călătorim pe el cu toată inundația.

Eu eram cam cu sufletul la gură să nu calce caii alături de drum și ne prăvălim în apă, dar caii erau așa de obișnuiți cu drumul că mergeau fără nici un îndemn sau îndrumare dela unchiul meu.

Atunci s-a luminat în mintea mea de ce nimeni nu-și făcea casă pe lunca Dunării și se așezau toți pe dealuri. Ar fi rămas oamenii fără casă în fiecare primăvară!

După ce am mers prin apă de mi se părea că o să prindem rădăcini, apărui în sfârșit și dealul Cetății, unde era cimitirul satului. Eram în sfârșit pe teren uscat.

Unchiu-meu opri caii, ne dădurăm jos din căruță și, la pas, urcarăm dealul, să-și tragă bieții cai sufletul după atâta frământat de ape.

Dela cimitir, drumul mergea la vale, așa că ajunserăm la destinație fără altă oboseală.

În timp ce unchiu-meu î-și bea răsplata dela Bunicu, eu și cu Bunica eram la pupături și toată ceremonia revederii, primul punct mai important pe ordinea de zi fiind masa, să nu cumva să mă prăpădesc de inanție.

Odată umplut burdihanul, se puneau problema trecerii timpului, adică ce se poate face la această oră nepotrivită, pentru că era puțin după prânz, când nu prea vezi pe afară decât câte o găină care se scaldă în praful drumului. La ora aia, soarele este cam deasupra, și parcă te apasă să te bage în pământ, așa de opresivă e căldura. Iar lumina, reflectată de albul zidurilor și de praf, te orbește, trebuie să strângi bine pleoapele ca să mai filtrezi puțin din strălucire.

După o scurtă chibzuială, a reeșit clar că singurul lucru de făcut la ora aia era să mă duc să văd ce mai lucrează vecinul nostru, Ion fierarul.

Încă de când am început să prind destul curaj și să ies singur din curte, la el mă duceam și stăteam ore întregi pe vine urmărindu-l fascinat cum lucrează.

Atelierul lui era făcut –ca mai toate construcțiile din sat- din chirpici, acoperit cu tablă galvanizată. Înăuntru, un banc de tâmplărie ocupa jumătate dintr-un perete, restul fiind ocupat de niște foale urișe, o vatră și o nicovală. Pe peretele opus, erau rafturi cu fel de fel de scule, iar mai spre intrare era așezat un strung de lemn. Acolo strunjea el roțile de căruță, adică butucii pentru roți.

L-am privit pe Ion fierarul făcând dela coșciuge până la foarfece de tuns oile, era fierar și tâmplar, potcovea cai, puneau belciuge în rât la porci, ascuțea topoare și bricege, mă rog, era salvarea satului.

Și mai ales îi plăcea la nebunie să facă glume fizice, specialitatea lui fiind catranul. Lua de exemplu un ciocan, puneau ceva catran pe coada ciocanului –dar numai pe o față a cozii-, după care așezau ciocanul undeva într-un colț al atelierului și, când avea prilejul, cerea cuiva să-i aducă acel ciocan. Omul, -de regulă cineva care nu mai fusese păcălit-, se grăbea să-i îndeplinească cererea și bineînțeles se trezea mânjit cu catran pe mână, spre veselia lui Ion și a întregii asistențe. Pe mine m-a păcălit așa de câteva ori, pentru că după ce m-a dus cu ciocanul a trecut la clești, apoi la o cheie, o rangă, un topor, avea omul imaginație. Mergea până acolo încât puneau ciocanul mozolit cu catran în drum, în fața porții ca să aibă prilejul să ceară cui trecea pe drum să i-l aducă, cu rezultatele cunoscute.

Lăsându-l la o parte dragostea lui pentru glumele fizice, era un foarte bun meseriaș, începând la 7 ani ca ucenic la Constanța, unde dormea în atelier, mătura pe jos, curăța zarzavaturile și spăla vasele, dar între timp furând meseria, pentru că meserie știa. Și nu numai meserie, știa multe despre viață, pentru că el a fost singura persoană care a fost în stare să mă vindece de o scârbă de bubuliță pe care o aveam pe obraz și care mă mânca de parcă era scabie. Într-o zi, după ce m-a privit cum mă scărpinam, m-a trimis la bunica să-i cer vre-o două-trei boabe de orez, că la ei în casă nu exista așa ceva.

După ce a șters nicovala cu podul palmei, a așezat orezul pe nicovală și a aplicat deasupra un fier înroșit. Când s-a limpezit fumul, a luat cu degetul (cam negru, ce să zic) un lichid maroniu care se depusese pe nicovală și la mozolit peste bubulița mea. Lichidul mirosea puțin a fum, puțin a doctorie, și cam ustura, dar a doua zi nu mai aveam bubulița, dispăruse de tot.

Pe vremea aia, Ion avea doi copii mai răsați, pe George și Maria și încă un băiat în scutece. George era cu un an mai mare ca mine, iar Maria era cam de vârsta mea. George î-și petrecea majoritatea timpului suflând foalele sau ținând fierul înroșit pe nicovală ca să-l poată bate taică-

su cu ciocanul de 5 kilograme, sau bătând în duo cu taică-su. Maria, când nu-și căra fratele mai mic în brațe, ajuta la toate treburile gospodărești.

Când George nu era ocupat în atelier, ne jucam împreună, de cele mai multe ori încercând să prindem păsări, pentru că asta era o pasiune a lui George. Dela el am învățat cum se pot prinde vrăbii cu copaia: sub un pom, aranja o copăiță (aruncată de maică-sa de veche) cu scobitura în jos și cu un capăt sprijinit într-un băț de care lega o sfoară lungă. Sub copaie, arunca vre-o câteva fărâmituri de mămăligă sau fire de mălai ca nadă iar sfoara o trăgea până sub un alt pom, unde stăteam noi pe burtă. Când apărea vre-o vrăbiuță moartă de foame și se aventura sub copaie să ciugulească din bunătățile oferite, George trăgea de sfoară, bățul cădea odată cu copaia, și nu mai rămânea decât să scoatem vrabia de sub copaie, treabă nu tocmai ușoară.

În principiu, trebuia să strecuri o mână sub copaie, ridicând doar o margine a ei, și asta cât mai puțin posibil. Bineînțeles că pasărea se strecura prin cea mai mică crăpătură și ne lăsa cu buzele umflate, până când ne-a venit idea să aruncăm peste copaie o bucată de plasă de pescuit; vrabia zbura ca și mai înainte prin crăpătură, dar nimerea în plasă și de-acolo nu mai avea scăpare. Ca și vărul Nelu, așa înțelegea George să completeze el prânzul familiei, cu o vrăbiuță sau două. Ca și la celelalte familii din sat, orice adăogire cât de mică la obișnuita lor mămăligă zilnică era mai mult decât binevenită. Baza generală a hranei era mămăliga, pe care de-obicei o mâncau cu lapte, ori cu iaurt ori cu lapte bătut, și arareori cu brânză. Și nici laptele nu era din belșug, din cât lapte dădea o vacuță pe zi trebuiau să se hrănească ei și să lase destul și pentru vițel, numai atât cât să nu moară de foame.

Acest regim lactat era alternat din când în când cu câte o ciorbă acră din legume sau o tocană de cartofi cu ceapă.

Simt și acum în nări mirosul de ceapă prăjită în ulei de floarea soarelui, peste care se puneau câțiva cartofi și niște boia de ardei. Asta era tocana, simplă dar mai gustoasă decât toate tocănila cu carne pe care mi le gătea bunica. Nu că acelea nu erau gustoase, dar când se întâmpla să mănânc la ei, pofta cu care toată familia înfuleca î-mi producea o asemenea foame că tocana aceea mi se părea cel mai delicios fel de pe pământ.

Din timp în timp, alimentația lor se îmbunătățea prin adăogarea unui ou sau două, ceva brânză de oaie, iar la câte o sărbătoare, o pasăre din ogradă, fiecare ce avea: cocoș, găină, rață, găscă. Găinile nu le tăiau decât dacă erau amenințate să moară din cine știe ce cauză, le păstrau să facă ouă.

Cât timp le ajungea făina de grâu (cam până în primăvară), odată pe săptămână făceau un cuptor de pâine din care mâncau –cu foarte mare plăcere- toată săptămâna.

De câte ori mă întâmplam la ei (sau la oricare din sat) la ora prânzului, nu ezitau să mă invite la masă, și trebuie să recunosc că mâncam cu mare bucurie chiar și cartofi fierți cu sare și usturoi.

Nu conta cât de gustos și hrănitor gătea bunica, mâncând de exemplu la Ion acasă, era întotdeauna o plăcere.

În primul rând, masa nu avea înălțimea normală, era la înălțimea genuchiului, și era rotundă, iar scaunele erau doar o șchioapă dela pământ, din lemn și numai cu trei picioare. Pe urmă, mămăliga –uriașă, mi se părea mie- era răsturnată în mijlocul mesei și tăiată cu ața în niște hălci zdravene pe care fiecare și le trăgea dinainte. Castronul de pământ în care era felul de mâncare al zilei era pus tot așa la mijlocul mesei și fiecare lua din el cu o lingură de lemn până ce tot conținutul dispărea. În unele familii se spunea la sfârșit un fel de "Mulțumescu-ți ție Doamne", în altele nu auzai decât niște râgâieli foarte mulțumite, și masa era gata. Până la următoarea, doar apă, aia pe săturatelea.

Favoritele mele erau ciorba de fasole boabe cu garnitură de ceapă spartă cu pumnul sau cu usturoi. Când era vorba de ceapă, ne băteam pe bucățile care se desfăceau în foi de forma unei linguri, cu care luam ciorba din castron, uitând de lingurile de lemn.

Dar chiar și un castron cu lapte covăsit cu mămăligă fierbinte era mai bun decât o friptură acasă, ca să nu mai vorbim de cartofi fierți întregi, tăvăliți prin sare cu bobul ca grâul și mâncați cu niște căței de usturoi iute ca dracu' –că cică se bășise Sârboica când l-a semănat-, toate aveau un gust deosebit mâncate împreună cu o familie de hămesiți. De altfel, am constatat că aceiași poftă de mâncare uriașă o simțeam de câte ori mă uitam cum mănâncă porcii. Grohăielile, mestecatul zgomotos, suptul cu slorpăială, toate astea mă făceau să simt foame chiar dacă eram după o masă copioasă. Acuma nu vreau să zic că prietenii mei țărani măncau ca porcii, ei măncau cuviincios, dar pofta cu care mâncau era contagioasă.

Câteodată, ne duceam cu toții la Dunăre, și ne jucam prin apă și noroi. Locul preferat era în vârful unui ostrov, Salcia, unde vara când erau apele mici ajungeam cu piciorul și unde era un promotoriu pe care după ce-l stropeam bine cu apă, lunecam la vale ca pe tobogan, un șir neîntrerupt de trupuri de copii, goi pușcă și bucurându-se de viață. Și răcnind de plăcere, fetele mai tare ca băieții.

Asta era Dunărea, fără hotare vizibile primăvara, secată de treceai cu piciorul vara în toate ostroavele, cu cioturile negre ale fostului port Roman apărând din apă.

În primăvară, când apa nu avea hotare, puteai să ajungi cu barca într-o jumătate de zi în sate din Ialomița la care în mod normal ajungeai după o săptămână de mers cu căruța, sate care erau așezate în "balta Dunării", între noi și Brăila.

Când crescusem destul ca să aibă Tata încredere în mine și să-mi pună o armă de vânătoare în mână, am fost cu el într-o barcă luată cu ziua la o vânătoare de păsări de baltă în care o zi întregă n-am văzut decât apă și coroane de salcie. Pe pământ n-am pus piciorul decât la prânz, la o stână de oi cățărâtă pe un deal.

Toată bogăția asta de ape făcea ca bogăția de pește să fie de necrezut, tot ce era vale sau o groapă în care se făcuse chirpici, sau șanț, se umplea cu pește care se împuia acolo. Când se retrăgea apa, majoritatea peștilor plecau înapoi, dar mai ales puii, rămâneau spre bucuria țăranilor care-l recoltau cu tot ce aveau la îndemână. De fapt treaba asta am mai spus-o, dar o repet pentru cei care n-au băgat de seamă la timpul respectiv.

Tot primăvara când crapul se „bătea”, crăpoaicele, pline doldora de icre veneau la mal în locuri unde era vegetație (papură, stuf, mohor) iar crapii le urmau și se băteau între ei pentru dreptul de a fertiliza icrele. În timp ce ei se băteau ca chiorii, făceau o gălăgie infernală în apă și nu le păsa de nimic decât de amor, iar țăranii înarmați cu niște furci cu trei dinți (tridente) îi luau ca din oală.

Iarna, după o perioadă în care sloiurile curgeau leneș la vale, se întâmpla de multe ori să se înțepenească între ostroave, să se încalce unele peste altele și să încetinească apa până îngheța. Și dacă nu era prea ger, apa se revărsa din nou. Iar pe la Bobotează, când erau gerurile cele mai strașnice, puteai să treci cu sania umplută cu lemne de pe un mal pe altul, iar oamenii asta și făceau. În plus, puteai să ajungi mai repede la unele comune din lunca inundabilă de peste Dunăre, iar Bunicu profita și aducea două trei sănii cu butoaie cu vin dela țăranii din Ialomița.

Tot asta era perioada în care se recolta ghiața pentru ghețării. Sănii după sănii cărau sloiuri de ghiață la noi în curte, unde erau depozitate pe paie într-o groapă cu acoperiș de stuf. Când se umplea cu sloiuri, se așternea de-asupra alte paie și ghiața stătea acolo până în toul verii când se folosea la răcitură vinului în "baterii".

Era de asemenea timpul când lupii, vulpile, mistreții, iepurii, circulau de pe un mal pe altul spre bucuria vânătorilor care organizau "goane" uriașe, la care eu priveam de departe, că eram numai în clasa treia și nu puteam participa.

Asta a fost vara în care Nelu m-a convertit la fumat. El începuse mai de mult să experimenteze cu fumatul, și pentru că nu-și putea permite să cumpere țigări, fuma frunze uscate dintr-o pipă făcută din coadă de tulpină de floarea soarelui, partea de sub floare, care e îndoită în formă de pipă. După spusele lui, cele mai bune frunze erau cele de cartofi urmate de frunzele de cânepă. Pe vremea aia, se recolta încă o mulțime de cânepă pe meleagurile noastre și nu era considerată deloc un drog interzis cum e astăzi.

Mă rog, ce fuma el era treaba lui, dar văzându-l pe el scoțând fum ca o locomotivă m-am molipsit și eu de fumat și am început să fur țigări dela Bunicu; țigări „Bucegi”, cu capul aurit, care de obicei nu se vindeau, începuseră dintr-o dată să dispară, spre mirarea lui Bunicu care nu-și amintea să fi vândut vre-una în timpuri recente.

Cu țigările în buzunar, plecam cu Nelu la vie pe drumul spre Boășic și odată ajunși ne aciuiam pe sub un pom, el scotea amnarul și fitilul din buzunar și ne puneam pe fumat. Maică-sa îi interzisese să se mai atingă de chibrite și le și ascundea de el, așa că Nelu găsisse pe undeva o bucată de cuțit rupt –acesta era amnarul- și culesese nu știu de unde o bucată de cremene (el îi zicea „tun”). Combinată cu o bucată de fitil de candelă din bumbac, nu mai trebuia decât să lovești cremenea cu amnarul peste fitil ca să ai foc pentru țigară. Nelu se inspirase dela cei mai bătrâni oameni din sat, care nu renunțaseră încă la amnar. Și tot ei erau cei care încă mai purtau opinci, singurii clienți ai lui Bunicu pentru așa ceva. Bătrânii aceștia erau așa de puși pe economisit bănuții lor că nici măcar pe fitil nu cheltuiau. Găseau un burete care creștea parazit pe

sălcii, pe care îl fierbeau și uscau și din care-și făceau fitil pentru amnar. Amintiri din epoca de piatră!

Fumatul nu m-a impresionat nici favorabil nici la din contra, și pentru că nu mi-a făcut rău, n-am avut parte să-l elimin delă început ca nociv așa că a rămas latent în mintea mea, gata să scoată capul din când în când.

Până una alta, e din nou toamnă, mama și fata în casă se omoară pregătind murăturile și toate conservele necesare supraviețuirii, iar eu mă fâțâi pe bicicletă de colo până colo fără nici un scop, doar să treacă timpul până la începerea școlii.

Și școala începe, un an nou, clasă nouă în școală veche, aceiași curte, același steag, aceeași copii -printre ei câteva fețe noi-, învățător nou, numai noi suntem vechi, trecuți prin toate alea și gata lehameteți de atâta școală.

Zilele alfabetului sunt din domeniul trecutului, acum aproape toți copiii din clasă știu să citească din Cartea de Citire, unii bine, alții așa și așa, dar pasabil, doar au ajuns în clasa treia.

Cartea de citire este Enciclopedia noastră, din ea învățăm totul, delă istorie până la fizică, legende, geografie, tot tacâmul, tot ce e necesar pentru un copil de 8-9 ani să știe și mai ales să priceapă. Unele din lucrurile pe care le-am aflat atunci din cartea de citire sunt încă vii și prezente în mintea mea, iar unele din ele m-au ajutat chiar la examenul de admitere la Facultate, 20 de ani mai târziu. Asta era „despre forța centrifugă”, de care mi-am amintit de parcă atunci citeam în cartea de citire.

Afară de citire, aveam ore de Aritmetică, care-i dădea gata pe o mulțime de copii. Când am ajuns însfârșit la „tabla înmulțirii”, a fost tragedie, pentru că regula era să învățăm în fiecare zi câte o „tablă”, adică înmulțirea cu doi, cu trei, și așa până la nouă. Asta era ceva ce eu nu prea puteam să suport, să-mi pierd timpul recitând „doi ori doi fac patru”, și așa până la sfârșit. Eu găsisem o soluție mai comodă, dacă vreau să aflu cât este 7×8 , adunam șapte și cu șapte și cu șapte, până ajungeam la rezultat, dar asta cerea timp, și Învățătorul cerea ca răspunsul să fie instantaneu. Și văzând că nu vreau să învăț, „Domnul” m-a pârât la Tata, cu care era coleg.

La masa de seara, în ziua cu pricina, Tata, fără să ridice glasul, mă întrebă :

-Dane, cum stai tu cu tabla înmulțirii?

-Ăă... cred că bine.

-Cât de bine? O știi pe toată pe dinafară?

-Ăă...aproape.

-Bun, atunci zi-mi și mie cât face opt ori nouă?

-Păi, de două ori e șaisprezece, de patru ori este treizecișidou, adunate sânt 64...

-Domnu', asta nu se cheamă că știi tabla înmulțirii, la mine asta se cheamă a ghici și eu nu vreau să cresc un copil care ghicește în viață. Așa că te duci la tine în cameră și înveți tabla înmulțirii pe din-afară până mâine. Dacă mâine te pun să înmulțești două numere și nu-mi răspunzi corect într-o secundă, te bat cu centironul până te toc ca pe cârnați. Marș!

Când Tata mi se adresa cu „Domnule”, știam că am intrat la belea serioasă, iar mai ales când pomenea și centironul, știam precis că dacă nu fac ce mi se cere mă paște o bătaie „la cataramă”.

La mine în cameră, singur și mizerabil, după ce am contemplat un timp metode la îndemână de sinucidere, am trecut la idea de a fugi de acasă, dar am renunțat la ambele și am rămas cu numai două alternative: mă culc fără să învăț tabla înmulțirii și-mi face Tata popoul carne tocată mâine dimineață, sau î-mi îndes tabla înmulțirii în căpățână odată pentru totdeauna.

Pe la zece seara eram deja adormit, cu „tabla” învățată papagalicește, fără să fac un prea mare effort, pentru că de fapt eu eram brânză bună în burduf de câine. Expresia asta am auzit-o delă mulți dintre profesorii mei, în cursul anilor.

La masa de dimineață, după ceremonialele „Bună dimineața”, încă înainte de a apuca să ajung la locul meu, îl aud pe Tata:

-Spune tabla înmulțirii cu cinci!

Și eu o recit ca o mitralieră.

-Bun, acum cu 9.

Și eu o răpăi repede și pe asta.

-Acum cu opt. Nu, mai bine începe delă doi și până la sfârșit.

Eu, î-mi fac datoria de copil cuminte și recit toate cele 8 table de înmulțiri delă doi la nouă fără greșeală, spre bucuria Mamei și satisfacția Tatei, care concluse cu:

-Treci de mănâncă! Și nu uita tabla înmulțirii.

Cu asta, cazul s-a închis iar viața în familie a reintrat în normal.

Cred că tocmai venise moda pocnitorilor și nu orice pocnitoare ci numai cele făcute din clanțe de porți și umplute cu un amestec de pucioasă cu salpetru. În drum spre școală și înapoi nu făceam altceva decât să căutăm porți la care clanțele nu erau prea bine fixate și să șterpelim, de cel mai mare interes fiind partea cu gaură. Aceasta era la mare căutare pentru că din când în când se dezintegra când puneam prea mult praf explozibil în ele.

Cele două jumătăți ale clanței se legau cu o sfoară astfel încât clanța să ajungă cam la înălțimea genunchiului când lăsați mâna în jos; în partea cu gaură se turna amestecul de pucioasă și salpetru, partea cu „cui” (protruziunea patrată) se introducea în gaură peste pulbere și apoi întregul ansamblu se lovea de un perete sau un stâlp de telegraf, partea cu gaura înainte, pentru că inerția jumătății cu tija era mai mare, și impactul făcea pulberea să explodeze cu un zgomot ca de pușcă. Procuratul pucioasei și al salpetrului erau o problemă, singura sursă fiind farmacistul orașului care când te duceai a două oară să ceri aceste două substanțe nu ți le mai dădea, pentru că minciuna spusă anterior că ai scabie era evident doar o minciună. Unii copii reușeau să le convingă pe mamele lor să le procure substanțele mult râvnite, alții trimeteau frați mai mici la farmacie, alții trimeteau surori sau „gagici”, eram foarte inventivi; și asta numai ca să ne satisfacem plăcerea de a ne lăuda că „pocnitoarea mea e mai puternică ca a ta”, cu toată cacofonia aferentă.

Nișel înainte să cadă prima zăpadă a anului, într-o Duminică când din plictiseală mă dădeam ușa agățat de poarta dela stradă, vecinul de vis-a vis trecu strada și veni drept la mine. Nu prea știam noi multe despre acest vecin, decât că era colonel în regimentul local de infanterie, că avea o nevastă care nu se arăta nici-odată în societate și că stăteau cu chirie. Copii nu avea, de asta eram sigur!

Colonelul, un bonom scurt și rotofei ca un Moș Crăciun, nu pierdu deloc timpul cu preliminarii ci intră direct în subiect:

-Te cam plictisești, așa-i?

-Da, nișel.

-Cum te cheamă?

-Numele meu e Dan, domnule. (Aici cei șapte ani de acasă apar prompt).

-Unde sunt toți prietenii tăi?

-Ăăă...nu știu, cred că la ei acasă.

-Și tu ești singur și te plictisești, așa-i? Ție ți-ar place să tragi cu pușca?

-Păi de unde pușcă?

-Pușcă am eu, o carabină calibrul 22, tocmai bună.

-Păi da, dar e pușca dumitale, cum să trag eu cu ea?

-Foarte bine, î-ți dau eu voie; hai până la noi în curte.

Și fără să mai aștepte răspunsul meu, traversă strada, iar eu, ca un cățeluș după el.

Odată la el în curte, i-mi zise să-l aștept să aducă pușca și dispăru în casă pentru o clipă, ca să reapară ținând în mână o bijuterie de carabină care lucea de parcă era de aur. Mare minune că nu mi-au sărit ochii din cap de mirare.

-Ia zi Dane, tu ai vre-o idee cum se trage cu pușca?

-Nu Domnule, n-am.

-Hai să mergem la șura de lemne să-ți arăt.

Și omul se ținu de cuvânt, instructându-ma ca la armată, începând cu regulile de precauție: “Nu ținti niciodată o armă la ceva ce nu vrei să omori, chiar dacă e descărcată!”

Urmă o scurtă introducere asupra mecanismului de percuție, despre cum se încarcă o armă și la sfârșit despre procesul de ochire. Dela el am aflat că cea mai mare greșeală este să nu-ți ții respirația în clipa în care apeși pe trăgaci. Nu băgasem de seamă asta în filmele cu cowboy!

Odată partea teoretică terminată, omulețul nostru scoase din buzunar o cutie cu cartușe, încărcă pușca, ochi și cu un “bang” puse o gaură într-un butuc, nișel mai jos de mijlocul măduvii lemnului, care era centrul țintei.

După care, î-mi oferi pușca, un glonț și zise:

-Acum e rândul tău; fii atent și ține tot timpul arma cu țeava în jos, încarcă numai înainte de a trage, ocheste cu atenție la baza țintei și nu uita să-ți oprești răsuflarea!

Cu mâinile cam tremurătoare, iau arma, o încarc, o pun la ochi și cu un “poc” și o mică scuturătură, pun și eu o gaură, exact în centrul măduvei.

-Hai să vedem ce-ai făcut; descarcă arma și lasă încărcătorul deschis.

Cu asta, se deplasă cei vre-o zece pași până la grămada de lemne, găsi butucul cu două găuri de glonț și, cu un zâmbet, mă întreb:

-Știi cine a lovit centrul?

-Da Domnule, eu. Matale ai tras nițel mai jos de centru.

-Ai dreptate, ar trebui să-mi fie rușine că tu, un mucos care trage prima oară cu arma ochești mai bine ca un militar de carieră. Câți ani ai tu, Dane?

-Am nouă ani, Domnule.

-Am avut și noi un băiat exact de vârsta ta, dar l-am pierdut acum doi ani.

-Vai, ce păcat! Dar cum se face că nu s-a mai găsit?

Cu un zâmbet de condescendență pe față, omul zise:

-Ești prea copil să înțelegi; nu s-a pierdut, s-aprăpădit, a decedat, așa l-am pierdut!

Și într-adevăr eram mult prea copil să înțeleg și să ofer condoleanțe, așa că am tăcut ca un bou, cu ochii în pământ.

Colonelul a înțeles, și ca să ieșim din impas, propuse încă un rînd de tir la țintă, pe care tot eu l-am câștigat, ceea ce l-a făcut să declare că din moment ce sunt așa un bun țintaș, o să-mi dea mie arma, pentru că era a copilului care a murit. Iar eu, gata să leșin de norocul care dădu peste mine, i-am mulțumit cu efuziune și am declarat că nu pot să primesc darul său fără să-mi întreb întâi părinții. Mă ce bine crescut eram!

Cu asta chiar l-am dat gata pe Colonel, care imediat s-a oferit să vină să le explice părinților despre ce este vorba. Și așa și făcu, spre surpriza Mamei care nu se aștepta deloc la o asemenea vizită și mai alea la o asemenea generozitate.

Dar, Mama care nu era numai de două zile pe lume, și-a revenit din surpriză și l-a dat și ea gata pe Colonel cu unul din renumitele ei șerbete și o cafea turcească cu caimac. Adăogând mulțumirile ei la ale mele, Mama acceptă darul, cu condiția să fie și Tata de acord, ceea ce mie mi-a cam băgat un ghimpe în inimă.

După ce colonelul plecă –fără să-și spună numele!- cu mine după el bolborosind mulțumiri, m-am întors în casă, am înfășcat pușca și m-am culcat cu ea în brațe, să fiu sigur că nu dispere.

Când însfârșit apăru și Tata, fără să-l las să zică nici bonjour și să-și agațe pălăria în cuier, am sărit pe el povestindu-i din toți bojocii fericirea vieții mele, cum mi-a dat colonelul o pușcă adevărată.

Tata, fără să fie în stare să înțeleagă ceva din chelălăiala mea excitată, puse piciorul în prag:

-Potolește-te, trage-ți sufletul și vorbește ca un om, nu chelălăi ca un cățel. Ia-o dela început, să înțeleg și eu despre ce e vorba.

Am făcut așa cum mi s-a zis, Tata a priceput despre ce era vorba, și după un schimb de priviri cu Mama, a declarat că probabil Colonelul vrea să dea ceva de pomană pentru copilul său, la care Mama a fost de acord. Dar pentru cultura mea generală a adăogat:

-Și nici măcar Bogdaproste n-ai zis, incultule!

Cu asta, Tata a trecut la instructaj –că doar era locotenent în rezervă- și mi-a ținut și el o lecutră îmbelșugată despre arme de foc și manipularea lor. În încheiere, mi s-a interzis cu desăvârșire să trag cu această armă la noi în curte sau pe stradă și după ce am convins pe toată lumea că nu am lecții de făcut, m-am retras la mine în cameră cel mai fericit copil din lume, posesorul unei carabine de salon calibrul 22. Era un GECO.

Aceea a fost una din puținele nopți în care n-am dormit bine, de excitație și din cauză că ținând pușca în brațe nu-mi făcea deloc bine la oase; în plus, mintea mea era plină de scene glorioase de vânătoare în care eu împușcam cu Geco-ul meu elefanți, lei, tigri, gorile și girafe fără discriminare și fără să mă opresc, undeva în Africa. Ce afaceri aveau tigrii în Africa, n-aș putea să știu.

A doua zi, după ce am declarat terminate "lecțiile", am plecat la vânătoare să-mi încerc pușca și să inaugurez viața mea de vânător.

Gândul meu era să urc dealul înspre râpele din spatele cimitirului, unde văzusem eu că era un teren imens al nimănu și unde se părea că există și ceva vânat. Și ca să fie treaba rotundă, m-am gândit să-l iau și pe Pic, câinele meu.

De fapt câinele era al Tatei, primit dela unul dintre tovarășii săi de vânătoare, un italian numit Vincente, care din motive știute numai de el se hotărâse să-și petreacă viața în Cernavodă. Când l-a adus la noi, Pic era doar un ghemotoc de blană neagră și creață cu niște urechi clăpăuge, că doar era coker spaniel, rasă de câine renumită pentru pasiunea de a vâna păsări de baltă. Și nu numai.

Cum se întâmpla că Tata nu prea avea timp de educația lui –și nici de vânătoare- câinele a crescut jucându-se cu mine, și cel mai aproape de vânătoare era când î-i îngropam în zăpadă sau pământ bucăți de carne și-l puneam să le găsească. Cel mai mult î-i plăceau jumările, pe care le găsea oriunde, luându-se după nas.

Uluiala mea a fost totală când, apărând din casă cu pușca în mână l-am văzut pe Pic turbând de-abinelea de bucurie, sărind pe mine, tăvălindu-se pe jos și lătrând de parcă dăduse strechea în el, puteai să juri că știa că o să mergem la vânătoare. Atâta a lătrat că până și Mama a ieșit din casă să vadă ce s-a întâmplat cu bietul cățel, a turbat sau ce?

Nici până în ziua de azi nu am reușit să pricep cum de și-a dat el seama că obiectul acela pe care î-l țineam în mână era de fapt o armă, doar nu văzuse nicio-dată în viața lui o armă!

De bine de rău am reușit să ies din curte cu el tot timpul între picioarele mele, dar odată în stradă am avut a doua surpriză totală: Pic a devenit dintr-o dată liniștit și a început să meargă la un pas în fața mea cu nasul în pământ și cu ciotulețul de coadă tremurând de excitație.

Asta era să fie de-acum încolo felul lui de comportare de câte ori mergeam la vânătoare, un adevărat vânător; mai târziu am aflat că era un comportament tipic pentru rasa lui.

Când însfârșit, după ce am trecut de cimitir și am ajuns la prima râpă, fără nicio vorbă dela mine –nici n-aș fi știut ce să zic!- Pic, tot timpul cu nasul în pământ, a început să facă zig-zaguri, schimbând direcția pe neprevăzute-lea, câte-odată întorcându-se pe loc, mă rog, se vedea că a găsit o urmă caldă.

La al doi-lea tufiș de măceșe, Pic al meu a inceremenit cu ochii țintă în tufiș și cu o labă în aer; până și coada î-i înțepenise!

Am cam bănuț eu că e ceva la mijloc, dar nu știam regulile și nici instinctul meu nu era așa de puternic, așa că în loc să zic "Pill", am continuat să merg spre tufiș, numai ca să mă sperii de viteza cu care iepurele a țâșnit de la rădăcina lui.

Bineînțeles că Pic a rupt-o la o goană disperată după urechilă, dispărând amândoi după o cotitură a râpei, lasându-mă să-mi contemplan prostia; nici măcar n-am schițat un gest să trag după iepure, așa am fost de surprins.

Tocmai când începusem să pierd orice speranță de a-l mai vedea, Pic apărui, suflând ca o locomotivă și dând ca de-obicei din ciotulețul lui de coadă, ba parcă chiar zâmbea la mine (cam ironic se pare) și parcă zicea: "Bine te-am găsit patroane, de ce dracu' cari țeava aia după tine dacă n-o folosești? Țăla a fost un iepure, știi?"

Și pe cuvânt că avea dreptate, țăla a fost un iepure iar eu am fost un prost.

Oricum, nu era cazul să-mi cer scuze față de un câine și mai presus de toate nu era cazul să mă las furat de fantezii despre câini vorbitori, așa că am continuat să plimb pușca mai departe.

După altă bucată de timp, lângă alt măceș, câinele meu dispărui într-o vizuină de vulpe, afară rămânând numai ciotul de coadă care tremura în toate direcțiile în timp ce Pic lătra ca o potaie, parcă mai mult schelălăia. Așa făcea de fiecare dată când era excitat.

În timp ce eu eram foarte ocupat să răcnesc la el să iasă din vizuină, am zărit cu coada ochiului vulpea, coada mai lungă decât ea, fugind cât o țineau cele 4 labe din una din celelalte ieșiri fiecare vulpe chibzuită le are la vizuină.

Până m-am întors și am ridicat pușca la umăr, vulpița nu mai era decât o pată vagă, iar glonțul meu s-a pierdut undeva în pustiu. Vulpea scăpă ne-atinsă, pentru că, de fapt chiar dacă apucam s-o văd la timp, tot n-aș fi putut s-o lovesc cu un singur glonț decât dacă ar fi stat pe loc.

După altă serie de strigături, Pic s-a hotărât în sfârșit să iasă din vizuină și ar fi avut mare chef să plece după vulpe, dar am apucat să-l opresc la timp. Eu eram gata sătul de vânătoare, de iepuri și vulpi, și jurându-mi să nu mai vânez decât păsări.

Între timp, soarele se lăsase binișor în jos dincolo de Dunăre, așa că a trebuit să pornesc spre casă cu speranța că voi întâlni vre-o pasăre rătăcită prin vre-un pom.

Puțin înainte de a intra în oraș, pe o străduță prăfuită, am reușit să împușc primul meu trofeu, un porumbel care ciugulea liniștit în praful din mijlocul drumului. Pic, din nou fără ca eu să scot un sunet, s-a repezit ca un leu și a înfășcat pasărea, i-a tras o scuturătură bună și nu i-a mai dat drumul din gură până când am ajuns acasă. O fi fost el câine de vânătoare, dar n-avea nici o educație. Ar fi trebuit să depună prada la picioarele mele după care să stea sluj și să aștepte alte ordine!

Odată acasă, după ce am reușit să conving câinele să-mi dea pasărea, am dat fuga la Mama să-i arăt ce bun vânător sunt și s-o rog să-mi gătească porumbelul.

Ar fi trebuit să știu că în loc de felicitări o să primesc o papară dela Mama, pentru că de cum a deschis gura, mi-a și ținut o predică:

-Biata pasăre, ce ți-a făcut ea ție de-ai omorât-o? Ești un sălbatec fără milă, asta ești, semeni cu Taică-tu ca două picături de apă. Mie să nu-mi mai aduci păsări moarte să ți le gătesc!

Predica asta nu mi-a căzut deloc bine la fericire, mai ales ultima parte, cea cu gătitul. Și mai ales că auzisem că friptura de porumbel e foarte gustoasă, iar eu tocmai vânasem un porumbel dar propria mea mamă refuza să mi-l gătească; și eu nu știam să gătesc, ce era de făcut?

După o matură chibzuială, năvălii peste Fana, servitoarea noastră, o adolescentă cam grasuță cu care mă jucam iarna la gura sobei din bucătărie, care era locuința ei. Nu soba, bucătăria!

Cu vocea numai miere și zahăr candel, ținând porumbelul de o aripă și dându-i câte un picior sub coadă câinelui care avea poftă de jumulit porumbelul, mă proptesc în fața ei și zic:

-Fano, gătește-mi și mie porumbelul ăsta, te rog eu foarte frumos!

-Mă prostănacule, n-ai să poți să-l mănânci, e bătrân și are carnea tare ca lemnul. Numai puii de porumbel se mănâncă, înainte de a apuca să zboare.

-Nici nu te cred, zici așa pentru că ești o leneșă și nu vrei să-l gătești.

-Ba puturos e fiu' lu' mă-ta, nu eu. Și ca să-ți arăt că ești prost, am să-l gătesc, da' ai să vezi că tot Pic î-l mănâncă.

-Mulțumesc frumos Fano, am știut că tu ai să fii bună!

-Bine, bine, dar acum ești afară de aici că am treabă!

-Nici nu mă gândesc, vreau să văd cum se face.

-Atunci înfașcă coșul și ad-o niște lemne din șopron.

În împrejurări obișnuite, replica mea la o astfel de cerere ar fi fost:

-Ba ia-ți-le singură, umflato!

Acum însă, n-aveam încotro așa că venii fuga înapoi cu coșul plin de lemne.

Fana opări și jumuli pasărea, o pârlă la flacăra să-i ardă tuleiele, după care o spintecă pe burtă și extrase un pumn de mațe. Mațele la gunoi, pasărea spălată bine, ajunse pe sobă într-o tigaie în care sfârâia uleiul încins.

Când o văzu rumenită pe toate părțile, Fana aruncă niște căței de usturoi și o ceapă tocată în tigaie, adăogă niște apă, puse tigaia în cuptor și mă trimise la plimbare:

-Asta-i tot, trebuie să fiarbă cam un ceas, așa că nu mai ai nimic de văzut aici. Du-te de te joacă că m-am săturat de tine, și ia și cățelul cu tine, că m-am săturat de voi ca de mere pădurețe!

Cu un "Mulțumesc frumos, Fano", și cu Pic după mine, am plecat, cu gândul că o să am o friptură pe cinste la cină.

La masă, toată lumea e ocupată mâncând ce aveau dinainte, numai eu nu. Și nu i-a trebuit prea mult Mamei să bage de seamă că nu mâncam, păcatul cel mai groaznic la noi în familie, pentru că eram slab și trebuia să mănânc.

-Dane, de ce nu mănânci?

-Nu mi-e foame.

-Ți-am spus de miliarde de ori că nu vreau să te aud zicând că nu ți-e foame, și nici că nu-ți place mâncarea. Mănâncă ce ți se pune în farfurie ca să arăți că ești bine crescut și pentru că ești numai piele și oase! Să-ți intre bine în căpățâna aia seacă, tu ești anemic și trebuie să te hrănești.

Exact în clipa aia, ca în filme, intră și Fana cu farfuria cu friptură de porumbel, din care emana un miros îmbietor că până și Tata a ridicat ochii să vadă despre ce e vorba. Mama, cât pe-acți să facă apoplexie, mă lăsă pe mine și sări cu gura la Tata:

-Băiatul ăsta al tău, că așchia nu sare departe de trunchiu și parcă a-ți fi două picături de apă, l-a apucat vânătoarea și a omorât biata pasăre, iar acum vrea s-o și mănânce. Iar eu n-am de gând să suport să mai omoare și alte păsări, așa că ai face bine să-i confiști pușca, că are el nevoie de pușcă cum am eu de un picior de lemn!

Și dăi și dăi, până la urmă cășună și pe biata Fana, zicând că-i o proastă că se pune la mintea mea să-mi gătească vânatul.

Întru-n târziu, Tata, foarte calm, emise una dintre axiomele lui:

-Atîta vreme cât vor fi băieți pe lume, ei se vor comporta ca băieții. Lasă băiatul în pace, n-a făcut nimic rău vânatul, vânătoarea nu e un păcat și pe de-asupra, el trebuie să învețe acum să vâneze, nu ca mine la adânci bătrânețe. Eu, când eram de vârsta lui trebuia să prind păsări cu capcana, eu n-am avut o pușcă ca el. Eu vreau ca băiatul meu să aibă tot ce mi-a lipsit mie în copilărie. Și lasă copilul să se bucure de pradă!

Odată toată cascada asta de înțelepciune revărsată, Tata se întoarce la farfuria și gândurile lui, iar Mama, amuți și ea. Știa că alte vorbe nu mai scoate dela Tata din gură.

Eu atâta am așteptat, să se termine predicile ambilor părinți ca să pot ataca porumbelul, pentru că atâta vreme cât mi se vorbea, trebuia să fiu numai ochi și urechi, că așa fac copiii bine crescuți.

Salivând profund și cu multă anticipație, am încercat să tai o bucată din pieptul porumbelului, dar am constatat că cuțitul nu era destul de bine ascuțit, parcă vream să tai un lemn; și nici măcar furculița nu intra în carne

De voie de nevoie am deschis gura s-o rog pe Mama să mă lase să mănânc pasărea cu degetele, pentru că știam că la păsări este permis.

-Mamă, pot să mănânc cu mâna? Cuțitul meu nu taie.

-În primul rând se zice "te rog", și în al doi-lea rând, nici să nu te gândești. Du-te și ia-ți alt cuțit.

Nu e de mirare că și cuțitul al doi-lea era la fel de neputincios în fața tăriei porumbelului, și neavând încotro, am capitulat și am pus tacâmurile pe farfurie, ca să aud pe Fana dela ușă:

-Ți-am spus că n-ai să-l poți mânca, nimeni în afară de câini nu mănâncă porumbei care a zburat din cuib.

Până la urmă fericirea de a mânca vânatul a căzut pe Pic, iar eu am petrecut restul serii flămând.

După această primă vânătoare, au urmat multe altele, dar nici-odată n-am fost capabil să împușc ceva mai mare decât porumbei sau ciori; eu însă învățasem lecția, nu mai ceream să mănânc porumbeii!

În timpul vacanței de iarnă, am luat pușca cu mine la Seimeni dar din nefericire am terminat toată muniția în câteva zile, așa de multe păsări (majoritatea porumbei și ciori) erau prin pomi. A trebuit însă să mă abțin dela vânat porumbei pentru că cineva s-a plâns la Bunicu că i-am împușcat un porumbel domestic. Cum era să deosebesc eu un porumbel domestic de unul sălbatec? Toți stau la fel în pom!

Între timp vestea despre măiestria mea de vânător s-a împrăștiat prin sat și a ajuns la urechile lui Bunicu, care într-o Duminică dimineța, după slujbă și înainte de a deschide prăvălia, se duse până la hambarul de porumb, măzgăli cu catran un cerc cam cât un măr pe peretele de scândură și veni la mine zicând și arătând spre pușcă:

-Hai să vedem cât de bun ești cu pușca aia; lovește cercul ăla negru de pe hambar.

Din ușa tindei unde stăteam noi și până la țintă erau cel puțin 30 de metri, ținta pictată de Bunicu de-abia se vedea, dar biluța mea de plumb se duse exact în centrul ei, mi se părea mie. Bunicu, ca orice om în vârstă, nu vedea prea bine, și trebui să se deplaseze până la hambar, de unde se întoarce clatinând din cap și zâmbind, lucru foarte rar la el.

-Degeaba, că tot nu cred, a fost o întâmplare. Mai trage odată!

-Dacă-mi cumperi niște cartușe, o fac cu plăcere, dar așa nu pot că nu mai am decât 3 și vreau să mă duc la deal după ciori.

-De unde păcatele să-ți cumpăr cartușe acia la Seimeni? Trebuie să mă duc la Cernavoda după ele.

-Da de ce, dă-i bani poștașului, că el tot se duce acolo în fiecare zi.

-Curat, așa o-i face.

Asta era vorba lui de aprobare necondiționată: Curat, adică adevărat, așa e, ai dreptate.

Cu asigurarea că muniția mea va fi re-împrospătată, pusei pușca la umăr și trimesei și a-l doilea glonț după primul, nițel mai la dreapta dar în țintă.

Bunicu iar î-și ia picioarele la spinare până la hambar, se chiorăște bine, clatină iar din cap și se întoarce făcându-și cruce de trei ori, ca un bun creștin și zâmbind la mine.

-Ești bun mă Dane, eu credeam că tu cheltuiești cartușele în vânt, da' tu știi ce să faci cu pușca asta.

Câteva zile mai târziu, pe când î-i făceam o vizită la prăvălie cu nelipsita pușcă în mână, unul dintre "moșii" care-și sugea țoiul zilnic de secărică zise în glumă:

-Auzi mă Dănuț, ci-că tu tragi al dracului de bine cu pușca aia!

-Păi cred că așa e, trag bine. Întreabă-l pe Bunicu. (Foarte modest, nu-i așa?)

-Mă, păi dacă-i așa, arata-ne și nouă, trage în salcâmul ăla uscat de peste drum.

Salcâmul în chestie era într-adevăr uscat, gros cât un urs și cu cioturi în loc de crăci, și nu era mai departe de 12 metri, l-ași fi lovit cu ochii închiși.

-Unde bre, că-i mare cât o namilă, îl ochesc și legat la ochi!

-Trage și tu în ciotul' din dreapta.

Atunci am anunțat foarte senin că am să ochesc primul nod din ciotul din dreapta.

Nici nu s-a stins bine ecoul împuşcăturii, că toți cei prezenți în cârciumă năvăliră la pomul cu pricina și printre scărpinături sub căciulă și scuipături admirative hotărâre ca mi-am ținut cuvântul și am ochit exact nodul indicat.

A urmat o sesiune de strângeri de mână, Bunicu fiind vizibil încântat de nepot, aproape că nu-și mai încăpea în piele.

După care toată lumea s-a întors la ocupația preferată care era fumatul și băutul de Monopol.

Pentru cei care nu știu ce e aia Monopol, iată explicația: pe vremea aceea, dreptul de a produce și vinde băuturi alcoolice era deținut de stat, era monopolul statului, de fapt a curții regale. Tot ce era băutură alcoolică, în afară de țuică și rachiu făcute în casă, erau produse și vândute numai prin această instituție, așa că de câte ori cineva venea la bunicu la cârciumă cu intenția să bea o secărică, o drojdie, un "adio mamă" -care era o băutură verde ca otrava- sau altele pe care eu nu le-am prea știut, făcute de obicei din grâne sau porumb sau sfeclă, ziceau că bea „un monopol”.

Venea omul, cerea o "cinzeacă" sau un "țoi" de monopol, Bunicu, care le știa preferințele la toți nu mai întreba "de care?", ci turna din sticlă în mărimea respectivă. Cinzeaca (deformație a cuvântului "cincizeci"), era de 50 ml, iar țoiul (habar n-am de unde î-i vine numele) era de 100 ml. Urmau în ordine crescătoare: litra (250 ml), jumatea (500 ml) și kilul (un litru) dar acestea erau folosite foarte rar pentru monopol, doar când cineva se simțea dator să „facă cinste" la toată lumea. În schimb erau folosite foarte des la vândutul vinului, când cel din butoaiele de acasă se terminase.

La sfârșitul vacanței, trecând cu sania pe lângă ultimele case din satul care părea adormit, Moș Vasile, bătrânul care mâna caii și care era unul dintre vulpile șirete ale satului, care de câte ori mă vedea, mă întreba același lucru:

-Mă Dane, tu știi să împarți două paie la trei măgari?, opri caii și mă înghioldi cu coada biciului:

-Mă Dănuț, tu dormi?

-Nu dorm bre, da' de ce?

-Tu vezi cioara aia în salcâmul de lângă casa lui Ciorbaru?

-O văd, că nu sunt chior!

-Dece nu tragi în ea, dacă ești așa de meșter la ochit?

-De-aia ai oprit?

-Îhâ.

-Bun, fii atent!

De când a făcut pușca „poc" și până când cioara s-a dat peste cap, au trecut cam vre-o trei secunde în care am stat cu sufletul la gură că n-am nimerit-o. Și-așa nu eram prea sigur, pentru că, a dracului cioară rămase agățată în pom, un salcâm uriaș. Noroc cu moș Vasile, care după ce scuipă copios -să nu mă deoache- și după o înjurătură și mai copioasă, zise admirativ:

-Isuse Cristoase, asta fuse ceva ce n-am mai văzut în viața mea, ai lovit cioara aia drept în ochi, tu știi?

-Păi cum să nu știu, doar acolo am ochit, minții eu cu nerușinare totală și spontană. Eu de fapt ochisem la picioarele ciorii, dar lovitura s-a dus mai sus. Biata cioară, n-a avut timp nici să croncăne! Și cum de a văzut Moș Vasile că am lovit cioara drept în ochi, nu-mi dau seama, nici chiar eu nu vedeam așa de bine așa departe.

Așa se face că renumele meu de țintaș s-a întărit, tot satul a aflat cum am lovit eu o cioară drept în ochi în pomul lui Ciorbaru, și cum a rămas cioara în pom în chip de sperietoare.

Ajuns acasă, după pupăturile de rigoare dela oameni și după explozia isterică de bucurie a lui Pic, viața a intrat din nou pe făgaș, cu aceleaș rutine zilnice.

La școală, aveam acuma lecții de dictare, când trebuia să scriu cuvintele dictate de învățător, încetul cu încetul ajungând la fraze întregi. De-asemenea, ceva nou era Geografia, unde aflam lucruri noi despre lume și în special despre țara noastră. Dar cea mai teribilă parte era desenatul hărților, care nu se mai termina. Harta României, harta Carpaților, harta Dunării, harta râurilor principale, se pare că învățătorul nostru avea mania hărților, nu trecea zi dela Dumnezeu să n-o luăm dela început cu făcutul grilei și trasatul conturilor.

Apoi, partea a doua a Aritmeticii, cu numere întregi și fracționale, și Geometria cu fundamentele ei: linii drepte, curbe, unghiuri, triunghiuri. Și azi î-mi amintesc cum ne bătea la cap învățătorul: "Nu uitați, suma unghiurilor unui triunghi este întotdeauna 180 de grade". Aritmetica

și mai ales Geometria erau plăcute, toate erau logice și dacă pricepeai bazele, puteai clădi mai departe. Dar ce te faci cu limba Română, și mai ales gramatica, cu toate verbele neregulate și declinările nesfârșite, să-ți pierzi mințile și alta nu!

De-abia după ce am ajuns să cunosc bine limba lui Shakespeare mi-am dat seama ce ieftin scapă copiii Englezi la gramatică. Să luăm ca exemplu conjugarea unui verb, și numai la prezent, ca să vedeți diferența:

Să luăm verbul "A avea", în Engleză: "To have":

În Română	În Engleză
Eu am	I have
Tu ai	You have
El/ea are	He/she has
Noi avem	We have
Voi aveți	You have
Ei/ele au	They have

După cum se vede, la noi fiecare persoană are altă terminație a verbului: am, ai, are, avem, aveți, au. La fericiții de Englezi, afară de persoana treia singular, totul e otova, "have". Iar persoana trei-a plural nici măcar nu mai face deosebire între „ei” și „ele”, sunt otova. Asta zic și eu limbă pentru elevi puturoși.

Cum ziceam mai sus, atâta vreme cât avea o logică, mie mi-era ușor să asimilez; era foarte logic ca două jumătăți să facă un întreg și ca două sferturi să fie egale cu o jumătate, dar lucrurile bazate pe memorizare nu erau deloc prietenii mei.

Cum-necum, trecu și iarna și veni primăvara și deci altă vacanță la Bunici. Prieteni vechi, aventuri noi.

Bunica și o cohortă impresionantă de femei se dau de ceasul morții făcând pâine și cozonaci, vopsind ouă și gătind. După foametea îndurată în post, toată lumea se pregătește să se îndoape bine.

Nelu, vărul meu, mă ia să căutăm brândușe și măcriș; săracu', e lihnit de foame! Și nu numai acum, foamea lui era așa de permanentă că era întotdeauna în căutare de ceva de mâncat; știa ce fructe se pot mânca crude fără să te „strice la inimă”, știa când grâul e verde și dulce și se poate mânca crud, când cartofii noi sunt buni de copt în spuză, când porumbul e destul de ferm ca să poată fie copt, în general știa tot ce se poate despre sursele de mâncare naturale.

Sus pe deal, vântul bate cam subțire, ne cam zgribulim, dar căutăm înainte brândușe și tufe de măcriș.

Mie brândușele nu mi-au făcut nici o impresie, aveau gust de pământ, după ce am gustat una, am refuzat să le mai consum, spre fericirea vărului, care le înghițea de parcă erau bomboane. Măcrișul era gustos, acrișor și pișca de limbă, dar în același timp ghimpii pișcau bine de mâini, așa că și de asta m-am lăsat repede.

Când însfârșit, Nelu și-a umplut de bine de rău mațele, ne întoarserăm fuga în sat să facem praștie, mai bine zis Nelu să facă praștie iar eu să-l admir. Praștie care promisese c-o face anul trecut, dar n-a apucat. Praștie fără gume, numai din sfoară. Asta era punctul de atracție, praștie fără gume, ceva ne-auzit la noi la Cernavoda, unde praștiile se făceau numai cu gume, adică bucăți de cameră de automobil tăiate fășii.

Și Nelu se ținu de vorbă și făcu praștia, din două bucăți de sfoară având la un capăt o bucată de piele unde se puneau piatra. Exact ca praștia cu care David l-a omorât pe Goliat, după cum zice la scriptură.

Nelu putea să lovească un trunchiu de copac la câțiva metri distanță, dar eu nu reușeam decât să arunc pietrele aiurea, nici-odată neștiind precis când să dau drumul la piatră din praștie. Drept muniție, Nelu a spart cu toporul o bucea de căruță pe care cineva o aruncase de rea pe râpă. Buccea (bucșa roții) era din tuci (fontă) și nu i-a trebuit mult să se spargă în bucățele mici ca șrapnelele; de unde aflase Nelu că bucșile de căruță sunt bune de făcut șrapnele n-am idee, dar o știa și pe asta.

Acasă la Bunica, femeile aveau o mică petrecere mâncând pâine caldă de-abia scoasă din cuptor înmuiată în vin îndulcit cu zahăr. Perfect în acordanță cu postul, pâine și vin, trupul și sângele lui Isus, nu pește, nu carne, nimic decât lucruri de post.

Pe vremea aia eu nu prea eram prieten cu vinul, dar aroma de pâine caldă mi-a făcut foame și am încercat și eu o îmbucătură. Era cu adevărat delicios, și m-am pornit să înfulec ca un hămesit, cărând la gură bucată după bucată din pâinea caldă din care picura vin. Noroc că una dintre babele care o ajutase pe Bunica era cu ochii pe mine și mi-a zis să mă potolesc dacă nu vreau să mi se facă rău dela "inimă". Pentru cei din Seimeni inima era situată în stomac!

Pentru că de fapt cam începusem să mă simt ca pe valuri, m-am ridicat dela masă și mi-am văzut de ale mele, cu încă o lecție învățată: de-aia se zice la pâine caldă cu vin mâncarea Zeilor.

Cred că acesta a fost Paștele când l-am văzut pe Nelu mâncând o duzină de ouă câștigate (ciocnea ouăle „pe luatele”) dela alți copii, fără sare, fără nimic, doar ouă fierte tare, adică răscoapte. Mă așteptam să-l văd bolnav de gălbenare a doua zi, dar el n-avea nici pe dracu', înfuleca de zor dintr-un colac care nu părea foarte proaspăt.

-Cum Dumnezeu poți mânca pâine goală, fără nimic pe ea?

-Dacă-i bună! Aș mânca pîine și azi și mâine, întruna.

-De unde ai mă colacul?

-Dela o babă care se ducea la tămâiat, mi-a dat de pomană.

-Când?

-Azi dimineată.

-Adică în zori, când se duce lumea la cimitir?

-Âhâ.

-Păi ce mă, tu te-ai sculat cu noaptea-n cap?

-Âhâ, așa mă scol eu tot mereu. Așa se scoală toți.

-Câți colaci ai căpătat?

-Patru.

-Unde sunt?

-În săcotei.

-Ce faci mă cu ei?

-Î-i mănânc mai încolo, după ce mi se face iar foame.

-Ce facem azi, mergem la pescuit?

-Nu, vremea nu arată bine.

-Cum, eu văd că-i senin.

-Da', da s-a făcut prea cald și norii ăia dă pă Boășic nu arată bine. (Boășic era un sătuleț la vre-o 8 km. în josul Dunării).

-Pun pariu cu tine că nu plouă, vântul bate înspre partea aia.

-Ce dacă, așa bate în fiecare zi până spre seară. O să fie rupere de nori și o să curgă selurile. Mergi cu mine să căutăm bani?

Pentru cine nu e familiar cu jargonul Seimenilor, cuvântul "sel" înseamnă șanțul de pe marginea drumului sau o viitură de apă.

-Ce bani să căutăm mă? De unde bani în șanțuri? Mi se pare mie că tu minți!

-Cine zice ăla e!

-Nu zău mă Nelule, despre ce fel de bani trăncănești?

-Bani vechi de tot, cum am găsit eu când eram mai mic pe sel lângă cimitir. Când plouă rău, apa rupe din maluri și scoate tot felul de lucruri la iveală dela cetate.

-Care cetate mă deșteptule, nu e nici o cetate la Seimeni.

-Acuma nu mai e, da' a fost, așa zice ăia bătrânii. Pe vremea lu' Bădica Troian.

-Pe vremea cui?

-Alu' Troian.

-Mă, tu vrei să zici Traian.

-Traian, Troian, tot aia.

-Ba nu-i deloc tot aia. Troian e un maldăr de zăpadă iar Traian a fost un împărat Roman care a cucerit Dacia.

-Ba-i Troian, că așa se colindă de Plugușor:

Și-a încălecat Bădica Troian

Pe un cal bălan

Cu șeaua de aur...

-Mă deșteptule, ăsta-i plugușorul pe care-l cântați voi aici la Seimeni.

-Păi sigur, că noi aci trăim.

Văzând că nu e chip să-l fac să-și reconsidere atitudinea față de istorie, am trecut la treburile mai la ordinea zilei.

- Arată-mi și mie banii ăia care i-ai găsit.
- Nu pot, mi i-a luat mama și i-a ascuns.
- Erau bani de aur?
- Nu, unu' era de argint și altu' de aramă.
- Numai doi ai găsit?
- Ba nu, era patru.
- Adineaurea ai zis doi, unul de argint și unul de aramă. Zi zău!
- Ce dacă, eu am găsit patru!
- Mă Nelule, ce notă ai tu la "pricepere".
- Ce-i aia?

Noroc că, fără nici un fel de peludiu, ploaia care trebuia să ne facă pe noi bogați se prăvăli peste noi cu niște bubuituri cumplite, punând capăt discuției care oricum nu ducea nicăieri. Ploaie de vară în mijlocul primăverii!

Apa curgea ca o pânză, încât într-o clipă praful de pe drum a devenit noroi în care Nelu (desculț, ca de obicei) se simțea ca acasă, pe când eu, încălțat cu târlici de postav, nu mă simțeam deloc bine, pentru că într-o clipă târlicii mei au devenit una cu noroiul. M-am simțit mult mai bine după ce i-am scos.

Cât despre restul trupului, nu mai conta, eram uzi amândoi până la piele.

Resemnat să fiu ud ca o paparudă, am început să fiu atent la ce e în jurul meu și astfel am constatat că drumul era total acoperit de apă, că ploaia stătuse și un curcubeu de toată frumusețea se agăța de cele două dealuri din stânga și dreapta cimitirului, direcție în care porni Nelu, care le știa pe toate. Acolo, pe dealurile alea plasa legenda un vechi fort Roman, cetatea de care vorbea Nelu.

-Mai bine să ne grăbim să ajungem în vârful dealului și să începem să căutăm de-acolo în jos.

După ce, utilizând metoda de decizie prin "Ala bala portocala", am hotărât că eu iau șanțul din dreapta iar Nelu pe cel din stânga, cu inima bătând nebunește de emoție, am început să coborâm la vale, fiecare în șanțul lui, cu ochii țintă să nu scăpăm vre-o comoară.

De găsit am găsit noi câte ceva, dar nu bani, ci numai niște cioburi de vase, câteva capace de sticlă de bere, câteva cuie ruginite și chiar și un glonț de alamă, cam deformat el, dar era un glonț și era "de găsit", așa că era prețios. Și eu care visam să mă întorc bogat la Cernavoda!

Pentru că trista realitate era că vacanța mea ajunsese aproape de zero.

Și din nou burta pe carte pentru câteva luni, până la noua vacanță.

Ca multe altele, lunile astea nu sunt prea vii în memoria mea, și nici nu-i de mirare, au trecut atâția ani! Sau poate pentru că ne pregăteam intens de război (al doi-lea război mondial).

I-mi amintesc de exercițiile de apărare pasivă pe care le făceam la Străjerie, de șanțurile de apărare (le zicea adăposturi AA) pe care la săpam în curtea școlii, de exercițiile cu masca de gaze, de colectat metal vechi, de ghemurile nesfârșite de folie pe care le strângeam, pentru că, da, eram în pragul războiului.

Și, dintr-o dată, Mareșalul Antonescu a ordonat armatei să treacă Prutul, și era război. Era 22 Iulie 1941, și România, ca aliată a Germaniei, a declarat război Uniunii Sovietice pentru a recupera cele două bucăți de patrie furate de Ruși: Basarabia și Bucovina. Acestea fuseseră date Rușilor de către marile puteri ale Europei cu speranța că mai încetinește marșul comunismului spre centrul Europei, ceea ce până la urmă tot n-a folosit la nimic.

Într-o bună zi, soldați Germani apărură în Cernavodă, umblând din casă în casă în căutare de ouă, pe care le plăteau bine și le înghițeau pe loc, așa crude.

În afară de ouă, Nemții căutau cu aceeași pasiune și femeii doritoare de bani, după cum povestea un coleg care știa lucrurile dela sursă, mama lui fiind de meserie. Atunci am aflat eu că aceasta e cea mai veche meserie de pe lume, că cu ea se fac bani oricând, ca și cu restaurantele, doctorii farmaciștii și casele mortuare, toate lucrurile de care un om are nevoie și în timp de pace și de război.

Nemții veniseră la Cernavoda să asigure apărarea anti-aeriană a podului de cale ferată peste Dunăre, construit de Anghel Saligny pe vremea regelui Carol Întâiul. Era singura legătură feroviară cu restul țării, și în plus, pe el trecea și o conductă petrolieră care aducea petrol din regiunea Ploieștiului la Constanța.

Peste noapte, pe dealurile care înconjurau Gara au apărut cuiburi de mitraliere anti-aeriene, iar într-o săptămână erau cățurate chiar și pe structura podului, pe platforme din lemn. Era un spectacol să vezi peste tot cuiburi de mitraliere Mauser împungând cerul cu cele patru țevi ale lor.

De câte ori aveam timp, dădeam o fugă cu Pic până pe deal la Gară și căscam gura la exercițiile lor; câteodată, când nu erau ocupați, soldații se jucau cu Pic, erau morți după câini.

Tata a fost chemat la concentrare, și asta a fost pentru noi semnalul de război cel mai concret, că în afară de câte un exercițiu de alarmă aeriană, alte semne de război nu aveam. Orașul era acelaș, dormitând sub soarele Dobrogii, învelit ca într-o plapumă în praful dela fabrica de ciment.

Militarii Germani era liniștiți, frumos îmbrăcați, nu furau, și nu siluiau femei, era ca și cum nici n-ar fi fost printre noi.

Somnolența orașului n-a durat mult, pentru că într-o seară, sirena dela primărie a început să sune "atac aerian", Mausele au început să latre iar noi, un copil și două femei, ne-am repezit în pivniță, care era adăpostul nostru. Eram țeapăn de speriat, dar mi-a trecut repede și împins de curiozitate am ieșit afară, spre disperarea Mamei.

Exact la timp ca să văd un mic avion biplan, zburând foarte jos și croindu-și drumul încet printre barajul de mitraliere zburând către pod și dând drumul la două puncte negre care au dispărut din vedere într-o clipă. A urmat o salvă de două bubuituri de parcă ne trăznise casa, cerul înspre pod s-a acoperit de fum și ceață, iar avionul, după ce a făcut nițel la dreapta, a dispărut din vedere ca un bondar.

A doua zi, gura mahalalei a decretat că avionul a fost Rusesc, și după cât era de prăpădit, cred ca așa a fost.

În orice caz, cu toată sumedenia de guri de foc care trăgeau în el, acel biplan a reușit să lanseze două bombe la fabrica de șuruburi și două la pod. La fabrica de șuruburi, bombele au căzut peste locuințele salariaților și printre victime au fost și două verișoare ale Mamei. La pod, bombele au căzut alături, în apă.

Pagube la pod n-au fost, bombele au căzut de-oparte și de alta a lui. Tot ce au reușit să facă a fost să ucidă un somn uriaș care a fost recuperat a doua zi de țărani dela Seimeni. A fost nevoie de două căruțe, așa de mare era, și pentru că nu se putea mânca, (era alb la „urechi”, adică la bronhii, și ei nu mâncau un pește cu urechile albe sau ochii opaci) l-au făcut săpun. Doar nu era să prăpădească atâta amar de carne și grăsime!

Vacanța de vară n-a mai fost obișnuita călătorie la Seimeni, de data asta ne-am dus cu toată familia într-o tabără de vară la Curtea de Argeș, organizată de Tata pentru Străjeri.

Cumva, Tata s-a descurcat și s-a de-concentrat tocmai la timp să organizeze această tabără, așa că împreună cu Mama cu Fana și cu Pic, ne-am pus pe tren și după aproape o zi de călătorit și așteptat prin gări am ajuns și la Curtea de Argeș, unde în vechime a ținut curte unul dintre domnitorii noștri. De unde numele, Curtea de Argeș.

Orașul era foarte pitoresc, cu case ascunse între pomi, brazi uriași amestecați cu fagi și stejari, tei în floare și aluni doldora de alune și veverițe. Tot felul de copaci care la noi în Dobrogea nu creșteau. Iar veverițele erau o surpriză totală pentru noi. Mirosul de rășină și de tei erau amețitoare, iar abundența de veverițe era un coșmar pentru bietul Pic.

Tabăra era găzduită de Liceul local, unde internatul era gol pe timpul vacanței și unde ne-am cazat noi.

Climatul regiunii este total diferit de ce știam noi despre climă, mult mai răcoros și ploios, dar se zicea că e bun pentru bolile de plămâni.

Atracția principală a târgului era Biserica Mânăstirii, clădită pe timpul domniei lui Neagoe Basarab (1512-1521), cunoscut și sub numele de Principele Negru.

Legenda zice că Prințul Negru, ajunsese călare pe locurile acestea, împreună cu o ceată de 9 meșteri mari, în frunte cu șeful lor, Manole, cu gândul să construiască o biserică "cum nu s-a mai văzut".

După ce găsiră locul, meșterii s-au apucat de clădit, dar de câte ori ridicau pereții până la acoperiș, peste noapte se prăvăleau. Pereții, nu meșterii.

Tot legenda zice că "veni cuvânt de sus" că dacă nu zidesc pe cineva de viu în ziduri, acestea se vor dărma mereu, așa că meșterii noștri hotărâra să pună mâna pe prima ființă pe care la va cădea ochii a doua zi și s-o înzidească.

S-a întâmplat că tocmai nevasta lui Manole să sosească dis-de-dimineată cu mâncare pentru bărbat, iar Manole fiind un bun creștin și-a ținut vorba și și-a zidit nevasta în zidurile Bisericii. Se zice că locul unde este zidită este vizibil pe fața de Sud a Bisericii.

După acest sacrificiu, terminară biserica cu bine, iar Prințul cel Negru a fost așa de încântat de frumusețea bisericii că a hotărât să-l ucidă pe Manole, ca să nu mai fie în stare să clădească altă biserică mai frumoasă.

Ca să-și împlinească această dorință, a dat ordin să se dărâme schelele când Manole era încă sus pe acoperiș; Manole, în disperare, și-a făcut niște aripi din șindrile, dar ca și Icarus, n-a putut zbura, și s-a prăvălit la picioarele zidurilor, unde a țâșnit un izvor. Ivorul care-i poartă numele până în zilele noastre.

Biserica din zilele noastre nu este cea originală, ci o reconstrucție datând de pe la 1875 și atribuită unui arhitect Francez, Lecomte de Nouy, care a adăugat câteva înflorituri de stil Maur la turnuri.

În naosul bisericii se află mormintele primelor două perechi de regi ai României, Carol și Elizabeta și Ferdinand cu Maria.

Între timp, viața în tabăra de vară dela Curtea de Argeș se desfășura tihnită, cu tabieturile ei: dimineața exerciții sau plimbări prin păduri urmate de picnicuri, după amiaza plimbări pe la locuri istorice, seara (când nu ploua) foc de tabără, nu era plicticos dar nici din cale afară de antrenant.

Pentru mine era prima oară când vedeam brazi, tei, fagi și aluni, și asemenea animale ciudate cum erau veverițele. Cu Pic la călcâie, ne petreceam multe ore prin pădure eu căutând alune iar el lătrând și alergând după veverițe. Dacă l-ași fi lăsat în apele lui, ar fi lătrat toată ziua la rădăcina unui alun la vre-o veveriță care ronțăia nepăsătoare la alune aruncând cojile drept în nasul lui.

După aproape o lună, tabăra s-a terminat și ne-am întors cu toții acasă, cu destul timp rămas până la începerea școlii să petrec câteva zile la Seimeni.

Fiind nițel mai mare ca în anii trecuți, de data asta am început să-mi extind curiozitatea la lucruri care nu mă interesau în trecut, ca de exemplu lucrul pământului.

Cositul, strânsul și treeratul grâului și altor cereale era în plină desfășurare, chiar un pic cam întârziat, și în fiecare seară iangășuri încărcate până în vârf cu paie veneau leneș spre casele oamenilor. Fiind hrana de bază a animalelor peste iarnă, aceste paie erau foarte prețioase, și de câte ori se întorceau în sat, țăraniii noștri aducea și un car cu paie.

Îi invidiam foarte mult pe copiii care veneau spre casele lor cățărați la o înălțime amețitoare în vârful carului, și tare mi-ar fi plăcut și mie să întreprind o asemenea călătorie. Având acest gând în cap, mă repezii până la Nelu acasă, să aranjez cu el să mă ia și pe mine la câmp. Păcat, Nelu nu era acasă, era cu părinții la câmp și s-ar putea nici să nu vină acasă în noaptea asta, după cum ziceau verișoarele mele, adică surorile lui.

Asta a mai pus nițele paie pe focul meu, așa că tăbărâi pe Bunica să mă lase și pe mine să petrec o noapte la câmp.

A trebuit să insist o mulțime până am convins-o să accepte idea ca eu să stau o zi și o noapte la câmp, „fără mâncare gătită, fără saltea de lână, și dacă pică roua, să nu cumva să damblagesc cum a damblagit tata lu' Nelu, că lui dela asta i s-a tras, și să am grijă să nu mă muște vre-un șarpe și să mă învelesc bine peste noapte și cum o să aibă ea liniște până m-o vedea din nou întreg”, și dăi, și dăi, de credeam că nu mai termină.

Cum a terminat litania, am și zbughit-o la Nelu, hotărât să-l aștept până a doua zi. Spre bucuria mea, n-a fost nevoie, Nelu și cu Taică-su descărcau paie în timp ce maică-sa pusese de mămăligă.

După ce cu mare efort m-am cățarat în vârful carului de unde Nelu arunca furcoale urișe de paie jos, am început să-l bat la cap cu ideea mea de a merge cu ei la câmp. Una peste alta, lui nu i-a displicut ideea, așa că, din vârful paielor strigă la taică-su:

-Mă tată, Dan zice că vrea și el să meargă cu noi la cosit mâine.

-Da ce mă, el n-are limbă ori i-a mâncat-o pisicili?

-El cică că-i e rușine.

-Cine cere nu piere, și cu rușinea nu ajungi nicăiri.

Asta m-a făcut să-mi iau inima în dinți și să-mi pledez singur cazul.

-Bre unchiule, ia-mă și pe mine la câmp mâine, te rog eu frumos.

-Dinspre partea mea, n-ai decât să vii dacă te lasă Moș Micu și Da'Maria.

-Mă lasă bre, că de-abia i-am întrebat înainte de a veni.

-Bine mă Dănuț. Da' tu te-ai gândit ce-ai să faci tu pe câmp o zi întregă, fără nici un pic de umbră, numa' cu nițică apă și mai nimic de mâncare? Tu nu ești învățat cu așa ceva.

-Lasă bre că no-i muri, sunt băiat mare și dacă Nelu poate pot și eu.

-Da mă Dane, da' Nelu face asta de când umbla de-abușilea, tu n-ai fost niciodată la câmp la coasă până acuma. Da' dacă juri că n-ai să-ncepi să te smiorcăi că vrei acasă, eu te iau, și după aia poți să plângi până ți se uscă ochii, că eu acasă nu te aduc, te duci singur pe jos.

Nu era o perspectivă foarte roză, dar pentru că vream cu atâta disperare să petrec și eu o noapte la câmp, am zis fără ezitare:

-Unchiule, mă jur pe cuvântul meu de Străjer că n-am să plâng și am să muncesc cot la cot cu Nelu.

-Bine mă băiatule, te luăm, da' poți tu să te scoli odată cu cocoișii? Noi plecăm cum se cracă de ziuă.

-Păi sigur bre, o rog pe Bunica să mă scoale.

-Bun, atunci adu-ți un urcior cu apă și ceva merinde și să ne vedem sănătoși mâine.

-Mulțumesc bre unchiule și să ne vedem cu bine mâine!

Și înainte de apuca el să-și schimbe părerea, le-am zis noapte bună la toți și am zbughit-o acasă. Mai aveam s-o conving pe Bunica să-mi dea ceva de mâncare la câmp, ceea ce nu credeam să fie foarte greu, având în vedere teama ei veșnică că eu nu mănânc destul. Și am avut dreptate, cum am deschis gura să-i zic ce vreau, a și pornit spre prăvălie să aducă niște salam, deci prânzul meu la câmp va fi salam tare ca piatra, brânză și pâine. Mie mi se părea că o să fie un praznic!

A doua zi, la crăpatul zilei, eu eram afară cu traista într-o mână și urciorul cu apă în alta, așteptând cu urechile ciulite să aud carul lui Unchiu Gică clănțănind pe pietrele drumului. Tocmai când așezasem urciorul jos –că devenise dintr-o dată foarte greu- apărură și ei.

Drumul până la tarlaua lor de grâu mi s-a părut că durează o veșnicie, mă gândeam că mai avem nițel și ajungem în China când carul se opri în mijlocul unui plai, neted ca apa și care se întindea cât vedeai cu ochii, vederea fiind nestânjenită decât de câte un pom ici și colo, crescut la un colț de lot. La întretărirea drumurilor unde ne oprisem era o cruce de piatră pe care crescuse mușchi și despre care nimeni nu mai știa a cui e și ce caută acolo în mijlocul câmpului. Și ca ea mai erau o mulțime, presărate pe tot plaiul.

Sau poate era semnul că acolo începe lotul lor, pentru că traserăm căruța din drum și debarcarăm chiar acolo.

Până am apucat eu să mă desmeticesc, Nelu deshămasse caii și-i legase de car în care era așternut un strat de fân, mama lui așternu o rogojină sub car și puse la umbră apa și merindele, după care și ea și Nelu înfășcară câte o seceră. Unchiul Gicu era singurul care întrebuița o coasă, iar eu, pentru că nimeni nu s-a gândit să-mi aducă și mie o seceră, eram singurul cu mâinile goale.

Nelu și cu maică-sa se apucară să facă snopi pe care-i legau cu câte un fir două de grâu și-i așezau în picioare în grămezi de câte trei, exact cum făceau soldații piramide cu puștile lor.

Unchiu Gicu, după ce-și ascuți coasa un timp destul de îndelungat, se apucă să cosească începând dela capul locului și lăsând în urma lui un petec de pământ de pe care grâul dispărea, fiind tot culcat la pământ de coasă, gata să fie cules și făcut snopi.

Eu eram întotdeauna uluit de ușurința cu care unchiul Gicu putea să-și folosească mâna stîngă, care de obicei atârna de-alungul trupului lui tremurând. Asta era „damblaua” de care pomenise Bunica, dar cu mintea de acuma realizez că era urmarea unui atac de apoplexie mai blând, după care s-a refăcut cu o ușoară bâlbâială și acest tremurat al mâinii stîngi.

Tușa Leana, mama lui Nelu, î-mi dădu ideia să mă duc să fac snopi din grâul cosit de Unchiul, lucru pe care eu m-am repezit să-l fac cu foarte mare frenezie.

La început am luat prea puține fire de grâu și snopul meu era anemic; după aia am luat prea mult și nu mai puteam să-l ridic dela pământ iar în tot timpul ăsta nu reușeam nici de cum să fac un nod decent, așa că, pentru o vreme mai toți snopii mei se desfăceau și trebuia să refac legătura de câteva ori ca să stea.

Când ajunsesem însfârșit să fac și eu un snop ca oamenii, eram deja obosit și întrebându-mă cât mai e până la prânz; judecând după unde era soarele, undeva la jumatera cerului, până la „nămiezi” mai era o veșnicie.

Începusem să cred că am să decedez din cauză de dureri de spate când dete cel de sus că unchiul Gicu se opri din cosit și în drum spre car mă chemă și pe mine.

Sub car, unde ne așezară la masă, era umbră și parcă se simțea și nițel briza, dar era bine oricum să-ți întinzi oasele și să nu faci nimic pentru o clipă două. Eram așa de frânt de oboseală că nu mai aveam nici foame, dar după un gât de apă din urcior –urcioarele astea sunt o minune a tehnicii, apa e așa de rece de-ai zice că a stat la gheață- și după o clipă de admirat familia care înfuleca mămligă cu brânză și cu o ceapă spartă cu pumnul pe genunchi, mi „s-a surpat și mie la lingurică”, și m-am apucat să mănânc cu ei ce aveau, oferindu-le cu mare mărinimie salamul meu cu pâine, pe care l-au clămpănit într-o clipă cu o foame de lupi.

Când și-au făcut plinul, după ce s-au umplut bine cu apă și au râgâit sănătos, toată lumea s-a întins cât mai confortabil pe rogojină și de-odată nu se mai auzea decât cii care sforăiau de muscă, câte un pitpalac care nu leșinase încă de căldură și nelipsitul bâzâit de muște, care la Seimeni erau întotdeauna de o abundență colosală.

N-a durat mult și la sforăitul cailor s-a adăogat și cel al oamenilor, pentru că familia vărului meu Nelu, el fiind inclus, trăgeau niște sforăieli de se scutura iangâșul. Iangâșul fiind o construcție (ca o cutie înaltă) construită din ramuri de salcâm sau salcie și care se pune peste coșul căruții; această combinație, căruța cu iangâșul pe ea, formau carul cu care se cărau paiele. După sunet, cuvântul pare să provină din Turcă, dar nu bag mâna în foc.

Eu, în schimb mă simțeam ca bătut, mă durea fiecare mușchiuleț și nu puteam să stau decât culcat pe spate, în care poziție mi-era imposibil să dorm, așa că timp de aproape o oră am zăcut acolo, ascultând cum sforăie cii și oamenii și cum se cheamă pitpalacii fără să se înțeleagă între ei, pentru că tot timpul spun toți același lucru, numai tonul e diferit. Și m-am luptat cu muștele, care ori mă pișcau de dădea sângele, ori bâzâiau în jurul nasului meu de ajunseseam să mă uit cruciș ca să le văd în ideea că le pot prinde. Dar nu era chip, oricâte palme î-mi trăgeam. Rudele mele însă n-aveau această problemă, ei erau anesteziați.

Îl invidiam pe Nelu, pe care l-am urmărit într-o zi pe când păzea cii pe ceairul Dunării, cu câtă dexteritate prindea muștele. Se unse pe un genunchiu (gol) cu niște scuipat, și muștele veneau ca atrase de magnet pe genunchiul lui de unde el le prindea din zbor, le rupea aripile și le „aresta” într-o cutie de chibrite goală.

Când a umplut cutia, a scos din traista lui nelipsită o strună de undiță făcută din fire de păr din coada calului de care legase unul din cârligele lui făcute din ac de cusut. După nițică căutare, a găsit și o rămurică de salcie de care a legat struna, după care, în apă până la genunchi a început să prindă arvățoi (cam cât degetul) unul după altul. Undicioara asta a lui nu era mai mare decât el, dar veneau arvățoii la muscă de parcă erau nebuni! Și Nelu al meu s-a dus acasă cu o saramură delicioasă în traistă.

Imediat după somn, Unchiul Gicu s-a apucat să bată coasa cu un ciocănel pe o nicovală făcută dintr-un obuz de artilerie din Primul Război Mondial, care după cum știam dela Nelu, era golit de explozivul cu care de fapt ei vopsiseră lâna, că făcea o culoare maro foarte frumoasă.

Când a terminat cu bătutul, unchiu-meu s-a dus unde tăiasse ultima brazdă și a luat-o dela început, la fel ca și noi toți.

A fost o minune că n-am decedat acolo pe câmp de epuizare, dar mi-am ținut firea și am rezistat până când unchiu s-a declarat satisfăcut și a hotărât că mergem acasă, spre deziluzia mea care speram să petrecem noaptea la câmp. În drum spre casă ne-am abătut pe la „râu” cum erau ei obișnuiți să-i zică Dunării, să adăpăm bieții căluți care stătuseră o zi întreagă în picioare sub soarele ăla nemilos mâncând fân uscat. Când au dat de apă au băut de credeam că o să explodeze, dar ne-a prins bine că am avut timp să ne bălăcim, și era o fericire să te răcorești și să speli praful și pleava de pe piele.

Acasă, Bunica, moartă de curiozitate să afle cum a fost la câmp încearcă să mă tragă de limbă, dar eu sunt mort pentru omenire, nu vreau decât un singur lucru, să dorm, așa că fără să mă ating de mâncare mă arunc direct în pat, spre disperarea ei, care se vaită de parcă i-a murit careva din familie.

Acum, cu toată seriozitatea, mă întreb ce draci am avut în piele de am fost în stare să rezist o zi întreagă la o muncă titanică și cu care nu eram câtuși de puțin învățat, sub soarele Dobrogei.

Câteva zile mai târziu, treeratul era în toi și puteam să văd dela noi din curte câteva dintre „armanele” de lângă Movilă, unde era o activitate continuă.

Proape toate armanele erau așezate pe dealul dela Movilă, pentru că aveau avantajul că spre seară briza bătea dinspre apă spre stepa din spatele satului, ajutând la cernutul cerealelor, ducând praful și pleava spre stepă și nu spre sat.

Mai erau câteva arii de treerat și pe lunca Dunării, dar erau ale unor „sărăntoci”, care „era prea leneși să vie la deal”, cum zicea lumea despre ei. Sau după zisele bunicii, „e vre’nici de pute locu’ subt ei”! Un lucru era clar: dela ei, tot praful și pleava venea peste sat, drept pentru care toată lumea îi beștelea, dar lor nu le păsa. Cu toate că erau inundate primăvara și trebuiau să le refacă în fiecare vară, ei continuau să le întrebuițeze. Numai ei știau de ce.

Acuma, câteva vorbe despre Movilă; se vedea dela o poștă că era făcută de mâna omului, pentru că era așezată la marginea dinspre sat a dealului și era foarte ținută, spre deosebire de restul dealului care era flat ca un platou. Se zicea că Movila era de fapt mormântul unui prinț

năvălitor și se putea vedea cum cineva încercase să găsească comorile îngropate, pentru că la jumătatea Movilei era o gaură imensă săpată de căutătorii de comori.

Văzând treeratul dela distanță era interesant dar nu era foarte satisfăcător, pentru că erau o mulțime de amănunte pe care nu le puteam desluși și nu-mi făcea deloc bine la curiozitate. Ca să-mi satisfac total curiozitatea, am tăbărât din nou pe Nelu, cu scopul să obțină aprobarea lui taica-său să mă ia și pe mine cu ei la arman. Numai că asta implica o noapte petrecută la arman, pentru că din motive logistice, era mai bine pentru ei să doarmă acolo decât să vină seara acasă și să se întoarcă a doua zi cu noaptea în cap. În plus, era periculos să lași grâul sau secara sau orzul treerat peste noapte acolo la arman, pentru că putea să plouă sau să dea vre-un cal sau vacă iama în grămada de cereale. Sau vre-un animal cu două picioare și fără rușine.

Așa că treaba cu treeratul se desfășura în felul următor: începeau dis de dimineață, terminau la prânz, începeau vânturatul la prima briză a după-amiezii iar seara se opreau, lăsau cerealele întinse pe arman să se mai zvinte până a doua zi.

Dimineața, încărcau recolta în saci și apoi, cu căruțele încărcate se întorceau acasă.

Aprobarea să petrec o zi la arman am obținut-o fără dificultăți, pentru că probasem că sunt băiat mare cu prilejul zilei petrecute la cosit.

Înarmat cu nelipsitul urciur cu apă și cu un săcotei cu hrană și chiar cu o pătură și de data asta cu o șapcă pe cap, dimineața cu noaptea în cap eram în căruță, în drum spre "deal", pentru că așa era cunoscută partea aia a lumii de localnici.

Cum am ajuns la armanul familiei (de fapt era întrebuințat de mai multe familii), femeile au rostuit proviziile sub căruțe, după care toată lumea în stare să țină o furcă în mână s-a apucat să aștearnă un strat gros de tulpini de grâu pe toată suprafața armanului, care era de fapt un cerc cam de 10-15 metri în diametru, neted ca în palmă și cu pământul tare ca piatra, după zeci de ani de treerat.

La Seimeni, treeratul se desfășura după un tipic anume: doi cai, înhămați la un tăvălug de piatră, și mânați de obicei de un copil de patru-cinci ani (de cele mai multe ori cu cămașa prea scurtă ca să-i ascundă puța) erau siliți să se învâртеască în cercuri din ce în ce mai strânse în jurul unui par înfipt în centrul armanului (sau ariei, cum i se mai zicea) de care căpestrele lor erau legate. Funia cu care erau legați de par se scurta cu fiecare tură, (prin înfășurare în jurul parului) așa că după un timp ajungeau chiar lângă par, unde trebuiau dezlegați și întorși. De data asta funia se desfășura până ajungeau la marginea ariei, de unde erau din nou întorși. Astfel, tăvălugul de piatră bătea toată suprafața ariei.

Bineînțeles, caii fiind doar niște animale fără cei șapte ani de acasă, se bălegau și se pișau când le venea, ce dacă era peste grâul din care se făcea pâinea, până să-l macine apuca de se usca. Și de fapt nu era decât ceva natural, nimeni nu avea o problemă cu acest fapt.

Când, prin sondaje ocazionale, se constata că toate boabele s-au desprins depe tulpini, caii se retrăgeau la șira de paie iar omenirea înarmată cu furci de lemn începea ridicatul paielor de pe arie și depozitarea lor în șire. Și aici am iar o problemă de limbă: unii ziceau șire, alții sure, iar ele erau de fapt niște claie uriașe de paie. Boabele, adunate de pe toată aria cu niște mături uriașe din măturică, se făceau grămadă undeva alături de arie, care se umplea din nou cu tulpini netreerate și ciclul reânsepea. La prânz, când soarele te băga în pământ, toată lumea se retrăgea sub căruțe, mâncau și trăgeau câteva aghioase până se mai lăsa soarele nițel. Unele familii aveau chiar și un fel de sobe, săpate în pământul de pe marginea ariei, unde făceau mămăligă și chiar câte o ciorbă sau tocană, care lucru îmbunătățea simțitor calitatea hranei pe care o consumau la câmp. Drept combustibil întrebuințau paie, din care aveau căcălău.

Din cauza zecilor de ani de continuu treerat, aria (cercul în care se treera) era de obicei cu cel puțin o jumătate de metru mai lăsată decât terenul înconjurător, și în acești pereți verticali î-și făceau ei sobele.

Cu toată lumea așezată pe rogojini sau direct pe paie, care sub căruțe, care la umbra șirei, masa de prânz e în toi iar pofta mea de mâncare este uriașă, după tot alergatul în cercuri după cai și cățărutul în vârful șirei ca să pot sări în paie de la baza ei.

Nu e nevoie să mai spun, mâncarea lor era mai dezirabilă decât ce aveam eu, pentru că așa e decând e lumea, găina vecinului face ouă mai mari ioar foamea e cel mai bun bucătar, ca să vorbesc în pilde.

După ora obligatorie de somn la umbră, bărbații înarmați cu lopeți de lemn iar femeile cu ciururi uriașe, treceau la vânturat boabele. Ideea era să arunci câte o lopată de grâne în aer; grânele fiind grele, cad la loc pe arie, pe când pleava și praful sunt luate de briză și duse spre stepă. De-

aia trebuia făcută treaba cu vânturatul după prânz, că atunci bătea vântul dinspre apă spre pustă.

Femeile, nici ele nu se lăsau mai prejos, ridicând cât mai sus câte un ciur plin de grăunțe pe care apoi le presărau cu încetul, procesul de vânturare fiind același. Ciururile, niște rame din lemn de aproape un metru în diametru pe care erau întinse niște piei cu găurele, semănau cu niște tamburine (darabane). Umplute cu grâne, erau foarte grele, dar femeile nu se lăsau și cerneau la cot cu bărbații.

În final, grânele, curățite de pleavă și praf erau adunate într-o grămadă la marginea ariei. Cam pe când soarele se apropie de asfințit dincolo de Dunăre, făcând-o să strălucească de parcă-i din aramă nouă, femeile lasă vânturatul și se apucă de gătit. Și nu știu de ce, dar întotdeauna, orice ar găti ele miroase a ceapă prăjită în ulei de floarea soarelui, miros care pe mine mă face flămând ca un lup, chiar și în ziua de azi.

După cină, fiecare familie se retrage lângă șira de paie, aștern rogojini și se cuibăresc fiecare cum poate mai bine pentru somnul de peste noapte. Dar până să-i apuce somnul, mai discută ultimele vești și noutăți din viața satului: cine-i pe moarte, cine a mai fătat și ce, cine îi face curte cui, până ce unul câte unul tac și se aștern pe sforăit.

Eu și Nelu suntem în mari discuții astronomice, fiecare dintre noi având o altă idee despre unde e Carul Mare, Steaua Polară și alte constelații mai puțin importante. Sunt convins că Nelu știe cu precizie unde sunt, dar, pentru că eu sunt dela oraș și am mai multă școală ca el, mă simt obligat să-l contrazic. Nu pentru multă vreme, că datorită oboselii și a brizei aromată cu cimbrisor și măturică adormim și noi lăsând astronomia pentru alții mai deștepți.

Dis de dimineață, cu fața și părul umede de rouă și cu ochii cârpiți de somn, scărpinându-ne spinările și întinzându-ne oasele ca niște potăi, ne uităm printre gene la răsăritul soarelui de undeva din depărtările pustei. Un disc uriaș, roșu închis la bază și mergând spre auriu, se ridica leneș, deja aruncând vâpăi peste oasele noastre cam înghețate de răcoarea nopții. Iar stepa tremura toată datorită aburilor care se ridicau din ea. Mă simțeam ca și cum aș fi asistat la creația lumii.

După câteva înghițituri de mămăligă cu brânză urmată de o burtă bună de apă rece, unii se apucă să pună grânele în saci de cânepă și să-i suie în căruțe, alții să-și pună paiele în iangășuri, și în afară de noi copiii, toată lumea era din nou ocupată cu câte ceva. Cei care terminaseră deja, adică „se văzură cu sacii-n căruță”, începeau drumul la vale spre casă sau spre casele celor dela care arendaseră pământul, să facă „partea”, adică să plătească arenda în natură.

Oameni ca Bunicu Ion, care aveau o mulțime de pământ dar nu puteau să-l muncească din diverse motive, dădeau acest pământ „în parte” cum ziceau ei, sau cu „dijmuială” cum se zicea prin alte locuri.

În fapt este vorba de o înțelegere între proprietarul pământului și un țăran care n-are pământ, prin care țăranul se obligă să lucreze un anumit petec de pământ urmând ca recolta să fie împărțită între cele două părți contractante după o regulă foarte simplă: trei părți pentru lucrător, o parte pentru proprietar.

Bine înțeles, asta era regula generală, dar erau unii proprietari care luau și două părți, adică mergeau „juma'- juma”.

Era un spectacol plăcut să vezi căruță după căruță trăgând la ușa hambarului lui Bunicu și începând numărătoarea sacilor: un, doi, trei, și ăsta-i al matală, un, doi, trei, ăsta-i al matală, și așa până se golea căruța. Dacă se întâmpla ca la sfârșit să nu rămână exact patru saci, ce rămânea se măsură cu banița, care era un butoiăș de lemn de o anumită capacitate (cred că era un hectolitru): trei banițe eu, o baniță matală, până când ajungeau la ultima baniță, pe care Bunicu de obicei o lăsa țăranului.

La sfârșitul recoltei, hambarul de grâne era plin cu grâu, secară, orz și ovăz iar porumbarul era plin până sub acoperiș cu știuleți aurii de porumb. Fără ca nimeni din familie să fi muncit o singură zi la câmp.

Și aveam și partea noastră de paie și coceni de porumb și floarea soarelui. Paiele și cocenii pentru vacă, tulpinele de floarea soarelui pentru foc.

Spectacolul care î-mi făcea mie cea mai mare plăcere era dijmuiala pepenilor, verzi sau galbeni, pentru că unii țărani plantau bostane pe terenul luat în parte dela Bunicu, și când era timpul să-i culeagă și venea ziua împărțelii, coșarul nostru se umplea cu pepeni. Și eu preferam pepenii, în primul rând pentru că se puteau mânca, nu ca cerealele care trebuiau măcinate și preparate.

Cred că la vremea aia începuseră să apară la Seimeni primele recolte de bumbac și tutun, cumva impuse din cauza economiei de război; nimeni nu știa prea bine cum se cultivă aceste două plante și rezultatele se vedeau: recolte nu erau prea strălucite. Nelu, văru-meu era însă în culmea fericirii, avea tutun căcălău.

Mă lua cu el câte-odată la păscut caii, și după ce-i priponea pe vre-o pârlăoagă nu prea mai avea multe de făcut, decât să colinde câmpurile cu ochii după chilipiruri: porumb bun de fript pe spuză, vre-un urechiat care nu fugea la timp, tutun la care frunzele se uscau, vre-o bostană nepăzită, orice putea să-i aducă un profit, mai ales culinar și de preferat imediat.

Câteodată ne duceam cu caii pe lunca lacului și în timp ce căluții se delectau cu iarba verde și sucoasă de pe mal, Nelu căuta vârșele oamenilor de pește. În astfel de excursii am mâncat porumb fript pe spuză chiar la marginea tarlalei de porumb și pește fript pe o sapă ruginită și ruptă, aruncată de cineva care săpase după lut malurile de la marginea lacului. Chiar în condițiile astea precare –sau poate că tocmai pentru asta- acestea erau praznice, tot ce băgam în gură fiind excelent.

Odată cu primii pepeni, știam că vacanța e pe ducă, și așa s-a întâmplat și de data asta, gata cu vacanța de vară și înapoi la Cernavoda pentru alt an de chin la școală.

Exact la timp să ajut la căratul lemnului de foc și astfel să câștig primii mei bani munciți. Acum chiar că eram băiat mare, venise timpul să învăț o altă lecție: banii nu cresc pe câmp și nici în pom, ei se câștigă cu sudoare. Asta a fost lectura ținută de Tata când mi-a încredințat sarcina de a căra lemnele, zicând că mă plătește dacă le termin într-o zi.

Școala era și mai afurisită, eram în ultima clasă înainte de a merge la liceu și trebuia să asimilăm o mulțime de material în vederea examenului de admitere în liceu. Pentru că, după cele patru clase primare care erau obligatorii, urmau: Liceul, Școala de Meserii sau Munca, dacă găseai undeva unde să lucrezi.

Pentru mine problema era nu ce fac, asta era hotărât, liceul, ci unde. Familia discuta din ce în ce mai mult dacă să merg la un liceu sau mai bine la o școală militară unde să mă învăț să fiu disciplinat și ordonat, pentru că acestea erau niște puncte cam slabe ale mele. Cu ordinea și disciplina nu mă prea împăcam.

Dar, localitatea era un subiect nesfârșit de discuție. Cu toate că cel mai logic ar fi fost să merg la liceul din Constanța, care era numai la 60 km. distanță, se vorbea foarte mult de orașe de munte: Sibiu, Brașov, pentru că eram anemic și poate chiar tuberculos și aerul de munte face bine la așa ceva.

Mama, înclina din ce în ce mai tare spre școala militară, singura cale de a face ceva un om din mine. Tata avea alte idei, știa el ce știa despre viața de militar, doar era ofițer și când se aștepta mai puțin primea un ordin de concentrare. Bineînțeles, pe mine nu mă întreba nimeni ce preferințe aș avea, iar eu eram foarte stoic și convins că tot aia e, oriunde voi ajunge.

Până una alta, între școală, lecții, și joacă (ca să amintim numai preocupările esențiale, că somnul și hrănitul nu sunt de menționat), timpul trecea și se făcu toamnă, aproape de iarnă.

Î-mi amintesc teroarea și panica care m-au cuprins când, singur în toată casa (ai mei erau la o partidă de cărți la Clubul Ofițerilor) pământul și casa au început să tremure și să se scuture de mă arunca dintr-o parte în alta a patului, în timp ce pereții parcă scârțâiau și gemeau. Era marele cutremur din Noiembrie 1940.

Casa noastră –ca și mai toate casele din oraș, cu excepția câtorva cocioabe- n-a pățit nimic, dar în orașele mai aproape de epicentru (Munții Vrancei) și în București, cutremurul acesta a cam făcut prăpăd. Într-un târziu, apărură și ai mei părinți, abia trăgându-și sufletul alergând la deal și speriați de gândul că ar putea găsi toată casa prăvălită peste unica lor odraslă. Episodul s-a terminat cu bine și cu pupături, dar cutremurul acesta este unul din lucrurile care mi-au rămas întipărite în memorie.

Nu știu de ce, dar nu am alte amintiri nici din anul acesta școlar, nici despre vacanța de iarnă, nici despre vacanța de Paște. Tot ce-mi mai amintesc este că a fost un an de școală foarte intens, când a trebuit să ne îndoape ca pe curcani cu tot ce trebuia să știm la examenul de admitere pentru liceu. Și-mi mai amintesc că exercițiile de apărare antiaeriană cu echipa de Străjeri nu se mai terminau iar noi făcusem bătăture în palme săpând adăposturi antiaeriene în curtea școlii. Și-mi amintesc de scheletele pe care le-am dezgropat săpând și parcă văd și acum inelul de aur cu o piatră turcoise pe care l-am dezgropat. Pe locul acela fusese probabil un cimitir.

Și-mi mai amintesc de Mama și tata care nu pierdeau nici un prilej fără să nu-mi amintească să învăț, pentru că era de neconceput pentru mine să nu iau examenul de admitere. Ar fi urmat

declararea mea ca apraținând regnului animal, desmoștenirea totală și trimiterea la țară să pasc oile. Sau vacile, la alegere.

Și aici, amintirile mele se poticnesc, nu pot pentru nimic în lume să-mi amintesc cum, Tata care era concentrat pe undeva prin Moldova, a reușit să vină acasă și să meargă cu mine la Brașov pentru examenul de admitere în liceu. Sau poate că de fapt nu era concentrat, asta ar fi o explicație.

Î-mi amintesc de drumul nesfârșit cu trenul pâna la București, uluiala mea la vederea viermuielii din Gara de Nord (care mi se părea cea mai măreață construcție din lume) și de nesfârșitele exerciții de dictare pe care le-am făcut tot drumul până la Brașov. Tata, fiind învățător, era convins că la examenul de limba română o să avem dictare, și la dictare o să avem numai cuvinte care au nevoie de apostroafe și liniuțe, și de cuvinte cu doi sau trei de "I", așa cum sunt "copiii, sau caii. Așa că, tot drumul n-am făcut decât să silabisesc cuvinte ca: "înapoiundu-se", "făcu-tu-sa", copii, copiii, cai, caii și altele la fel de tâmpite.

Odată ajunși la Brașov, Tata a luat o cameră la hotelul Aro, prima dată în viața mea că intram într-un hotel. În două zile eram gata înscris și cu examenul de admitere luat, spre totala fericire a Tatei și a mea, cu toate că nu prea știam de ce sunt așa de fericit.

Întorși la noi în urbe, am aflat că vara asta, drept răsplată că am luat examenul, voi merge împreună cu Mama la Predeal pentru o vacanță de trei săptămâni. O surpriză întradevăr, pentru că eu de fapt mă așteptam la obișnuita vară petrecută la Seimeni. Dar nu, de data asta grija constantă a Mamei pentru plămânii mei a făcut posibil acest aranjament, să petrecem 3 săptămâni la munte, că face bine la bojoci.

În plus, Dorin (un coleg de clasă), cu mama lui, veneau și ei cu noi în același loc; măcar aveam cu cine mă juca. Adică cu Dorin, nu cu mama lui.

Schimbarea față de perpetualul Seimeni e greu de descris. În loc de dimineți în care e cald și uscat dela 5 dimineața, aici era umed și frig până la prânz, sau și mai rău, toată ziua.

În loc de zile întregi în care nu vedeai un nor pe cer, aici ploua mai la fiecare două ore.

În loc de câmpii și dealuri, aici nu vedeai decât pădure și munți stâncoși. Singura distracție era să căutăm alune și să cioplim bastoane din brazi tineri.

De locuit locuiam într-o colonie a ministerului Învățământului, masa era așa și așa, dar măcar eram la un loc cu o mulțime de alți copii, majoritatea fete, și asta era o noutate plăcută, pentru că cam începuse să mi se trezească interesul în fuste și mai ales în ce se ascundea sub ele. Ocupația principală când ne jucam împreună era să le facem să-și salte cumva fustele.

Printre zile în care de-abia puteai eși din casă, zile în care umblam ore întregi prin pădure fără niciun țel precis și zile în care umblam prin oraș uitându-ne la vitrine, am avut și o zi cu adevărat emoționantă, când l-am văzut pe Regele Mihai în carne și oase.

Ocazia era o cursă de motociclete organizată pe serpentinele din Predeal, și traseul se întâmpla să treacă pe strada noastră, așa că toată populația din colonie era în păr pe trotuare, privind cursa.

Bineînțeles că tot ce am văzut din Regele nostru a fost o nălucă alergând cu toată viteza pe motocicletă, dar noi eram fericiți că văzusem o persoană regală în carne, oase și motor.

Mai târziu, am aflat că regele nostru era pasionat după mașini și în general după orice avea un motor, și că el însuși era un excelent mecanic.

Se pare că era o modă la vremea aia să știi totul despre mașini, eu însumi ca și alți copii, știam cum arată toate tipurile de mașină, pe ani de fabricație, și chiar care este schema de distribuție a vitezelor: întâia la stânga sus, a doua la stânga jos, a treia la dreapta sus, și așa mai departe.

După o vacanță care mi s-a părut o eternitate, șederea noastră la Predeal s-a terminat și ne-am întors la casele noastre, unde ne aștepta pregătirea pentru primul meu an la liceu.

Prima urgență era comandarea uniformeii, care trebuia să corespundă modelului, dela pantofi și până la șapcă.

După aceia, numărul necesar de așternuturi de pat (cearceafuri, fețe de pernă, etc.) trebuia confecționate, așa că Mama împreună cu o croitoreasă cu ziua asta făceau de dimineața până seara, turuiau la mașinile de cusut sau făceau butoniere sau călcau.

Urmau la rând cămășile și izmenele (obligatoriu cu inițiale, ca să nu se amestece la spălătorie), ciorapi, batiste, prosoape, pantofi, bocanci, mă rog, o întreagă zestre, de-ai fi zis că mă mărit. Mama era disperată că nu va termina la timp, Tata era la concentrare (din nou), iar eu eram în afară de orice asemenea preocupare, iar când mă chemau să probeze ceva pe mine, mă apucau toți dracii din lume; ce-mi păsa mie, dacă a-ți vrut să mă trimeteți la internat, desurcați-vă.

Pentru că am uitat să menționez că, din toată discuția asupra școlii care mi se potrivește cel mai bine, concluzia a fost: Liceul Ioan Meșota din Brașov (unde mă înscrișesem și dădusem examenul), și la internat.

Până la urmă, toate cele necesare au fost însfârșit terminate, împachetate în geamantane și gata pentru călătoria spre Brașov. Numai eu nu eram gata, nu încă.

Capitolul 4: **DEPARTE DE CASĂ.**

Cu cât mă gândeam mai mult că plec de acasă ca să trăiesc printre străini și mai ales într-un internat, cu atât mi se făcea mai silă de viață, dar nu era nici o scăpare, și pe nesimțite ziua fatală veni, chiar dacă eu nu eram încă gata. Eram întruchiparea desperării, dar nu se mai putea face nimic; sinucidera nu era prea tentantă, iar dacă fugeam de acasă, probabil că m-ar fi prins imediat, că m-aș fi duc la bunici, nu știam unde în altă parte. Ca un câine în lesă m-am ținut după Mama până la Brașov, unde fără nici o întârziere am fost încredințat celor care se ocupau cu primirea recruților ca mine. Când s-a asigurat că sunt "pe mâini bune", Mama și-a luat frumos tălpășița iar eu am rămas printre străini.

Trupește, eram acolo, dar sufletul meu nu era, și nici n-a fost în toată perioada pe care am petrecut-o acolo. Mulțumesc lui Dumnezeu, n-a fost să dureze, a durat numai un an.

Viața ca elevul cu Nr. Matricol 387 a început chiar în aceeași seară, cu repartizarea paturilor într-un "dormitor" uriaș, unde alți 30 de copii ca mine avea să-și petreacă nopțile. Repartizarea era o problemă foarte serioasă; dacă stăm să ne gândim, paturile din rândul dela ferestre sunt friguroase pentru că ferestrele "trag", paturile de lângă cele două imense sobe de teracotă încălzite cu gaz metan sunt prea călduroase, așa că singurele paturi acceptabile erau cele de pe rândul din mijloc.

Locul meu în acest microunivers, slavă Domnului s-a nimerit să fie pe rândul din mijloc, de data asta am fost norocos, din mila "pedagogului" nostru, care m-a repartizat acolo. Chiar cuvântul

„pedagog” era ceva nou, și în cazul nostru ceva foarte ciudat. Pedagogul nostru era un tinerel, probabil căzut la examenul final la Școala Normală și care mirosea teribil, ca o jivină, mai ales Vinerea, înainte de baia generală săptămânală. Care era cauza acestui miros nu s-a aflat precis niciodată, cu toate că circulau o mulțime de zvonuri printre băieții mai mari. Se pare că bietul de el avea o problemă cu reținutul urinei.

Acest pedagog ne-a băgat în cap primele noțiuni de viață ca intern, când, aliniați la capul patului ca la armată, am aflat cum trebuie să ne agățăm hainele pe umerase, cum să punem umerasele în dulapurile care aveau numărul nostru matricol pictat pe ușă, cum să punem schimburile murdare în cuferele cu care am venit care trebuiau să stea sub pat până când se colectau pentru spălătorie, la ce oră e „deșteptarea”, cât timp avem ca să ne facem toaleta, la ce oră e stingerea, și așa întruna de ne zumzăiau capetele de oboseală și de plictis.

Noutățile nu erau foarte încurajatoare: scularea la 6 dimineața, 10 minute pentru toaletă, 5 minute pentru făcutul patului (cu mențiunea că trebuie „să sară banu’ „ depe pat, așa de întinsă trebuia să fie pătura), alte 5 minute pentru îmbrăcat și făcutul ghetelor („să te poți rade în ele ca în oglindă”), 5 minute pentru inspecție, la 6,30 jos în sala de mese. Singura parte bună era că dela 7 și până la 8, când începeau orele, aveam „de voie”, timp în care puteam face ce vream, dar mai bine să ne pregătim lecțiile. Ca încheiere, am aflat că este timpul să ne desbrăcăm, să ne punem pijamalele și să ne ducem în ordine la toaletă pentru o ultimă „purjare” și spălat pe dinți, după care să ne băgăm în pat, pentru că urmează „stingerea” și acu’ se face 6 și sună clopotul deșteptarea.

Cam zece ani mai târziu, am auzit aceeași litanie, de data asta mult mai serioasă și mai dureroasă, pentru că eram bărbat în toată firea și recrut, nu un copilăndru care e rezilient ca o mlădiță.

La șapte dimineața, îmbrăcați în uniforme, (nu vă uitați șepcile!), eram în sala de mese, unde urma să fim supuși la un alt ritual: repartizarea meselor, pe clase.

Noi, cei din clasa întâia, la mesele cele mai depărtate de bucatărie, mesele de acolo fiind ocupate de clasele „superioare”, adică cei dela a cince-a pînă la a opt-a.

Eram câte 9 la o masă, patru pe o parte și patru pe alta, iar în capul mesei un elev din cursul superior, ca să ne supravegheze și să ne învețe bunele maniere ale internatului. Cu ocazia asta am aflat că trebuie să-i salutăm pe cei din cursul superior, și că putem să fim pedepsiți dacă nu o facem și dacă nu ne adresăm cu „domnule” celor „superiori”. Exact ca la armată!

Micul dejun, cum numeau ei masa de dimineața, consta în majoritatea zilelor din griș (presupus cu lapte) și o cană de ceai călduț și vag dulceag, cu o felie de pâine de Brașov (adică cu cartofi) măzgălită cu magiun, în general magiun de morcovi.

După ce reușeam să înghițim de bine de rău porțiile atribuite, până când se anunța „Sculați la rugăciune!”, jucam un fel special de loterie: fiecare copil făcea din lingură o ruletă, făcând-o să se învâртеască pe masă, și așteptând să vadă către cine pontează vârful. Acela, era să fie „ascultat” la prima oră, și așa mai departe până la ultima oră.

Nefericitul care era astfel „ales”, se repezea la cartea materiei respective, să-și reâmprospăteze cunoștințele, să nu ia notă proastă.

Când ultimul copil termina de mâncat, pedagogul de serviciu striga: „Toată lumea, sculați la rugăciune”, și după un infern de scaune târșite pe beton, toți în cor ziceam: „Mulțumescu-ți ție Doamne pentru acest Prânz (sic)”.

După asta, aveam timp o oră să ne luăm ghiozdanele și să ajungem fiecare în clasa sa.

Odată instalați în bănci, cei care „aflaseră dela lingură” că vor fi scoși la tablă, nu mai cunoșteau pe nimeni ci toceau în mod furios să fie pregătiți pentru iminentul „ascultat”. Restul, care se simțeau în siguranță, se jucau făcând avioane de hârtie sau aruncându-și unul altuia cocoloașe de hârtie în cap, în așteptarea „domnului profesor”.

Când se deschidea ușa, ca prin farmec înceta orice zgomot și toți copiii ca unul se sculau în poziție de drepti să răspundă cu „Bună dimineața” la ce mormăia profesorul.

După aia, unii profesori făceau apelul, adică chemau numele din catalog și marcau pe cei absenți; alți profesori, mai leneși, se bazau pe lista întocmită de „șeful de clasă”, un băiat ales de profesorul de dirigenție să îndeplinească această funcție. Și după asta, urma prăpădul: răsfoind prin catalog, profesorul scotea pe câte un nefericit la tablă, să-l asculte, adică să vadă cât de bine a asimilat elevul respectiv lecția zilei, din ce ne spusese profesorul, din ce citisem acasă sau din ce exerciții ne dăduse să facem.

Noi nu știam atunci, dar scosul la tablă se baza pe niște criterii foarte simple, și care de fapt nu aveau nimic de-a face cu ce zicea „lingura”: fiecare elev, la fiecare materie de studiat, trebuia să fie notat de cel puțin patru ori, pentru a avea din ce să i se facă o medie. De obicei, două din aceste note erau bazate pe „oral”, adică pe ce răspundeai la întrebările profesorului, o alta pe „extemporale” iar a patra pe „teze”.

Pentru cititorul care habar n-are despre ce latru eu aici, hai să vedem cum era școala acum 65 de ani, pentru că între timp sistemul s-a schimbat de nu știu câte ori, iar în unele părți ale lumii lucrurile sunt total diferite.

Ziua unui elev, la internat, era împărțită în două jumătăți, dimineața, când se țineau orele de clasă și după-amiaza, când trebuia să ne pregătim lecțiile pentru a doua zi.

Clasele, dela I la VIII, erau grupuri de maximum 25 elevi, (așa că la câte un liceu puteai să vezi clasa I-A, clasa I-B, clasa I-C și așa mai departe, depinzând de totalul elevilor), fiecare clasă studiind aceeași materie sub îndrumarea unui profesor. Totul se petrecea bazat pe „ore”, adică perioade de 50 de minute de lecții urmate de 10, minute „recreație”, cu o recreație „mare”, adică de 15 minute la mijlocul dimineții.

Fiecare oră de clasă era dedicată unei alte „materii”, ca: Limba Română, Matematică, Geografie,

Religie, Desen artistic, Muzică, ca să dau numai câteva exemple.

După cum spuneam mai sus, ca regulă generală, lecțiile începeau cu luarea prezenței, după care urma ascultarea (examinarea orală) a unui număr de elevi sau darea unui „extemporal”, după care se trecea la prezentarea de către profesor a unui nou capitol sau părți din materia respectivă, cu indicarea temelor pentru acasă. Pentru cei care n-au auzit de „extemporal”: cea mai sigură metodă de a prinde pe toți cei nepregătiți, consta din așternerea pe o pagină sau două de caiet a lecției la zi sau, cum era cazul cu matematica, rezolvarea unor exerciții. Numele elevului, scris în colțul din stânga sus asigura ca nota primită să nu fie atribuită altuia. Extemporalele erau cum am mai zis metoda cea mai sigură de a prinde leneșii care nu-și făceau lecțiile și în același timp o ușurare în munca profesorului, care în numai 15 minute „asculta” toată clasa.

Mie, ca și tezele, extemporalele î-mi erau mai plăcute decât „oralul”, pentru că aveam timp să gândesc mai mult și mai concentrat decât la tablă, în fața unei clase de idioți care așteptau cu sufletul la gură să faci o greșală ca să aibă de ce râde.

Sistemul de notare era bazat pe atribuirea notelor dela zero la 4 pentru neștiință și a celor dela 5 la 10 pentru știință. Tot ce era sub 5 era considerat nesatisfăcător și eventual corijabil, de unde cuvântul „corijență”.

Deci, fiecare elev trebuia să aibă (la toate materiile de studiu) un minimum de 3-4 note pe trimestru, din care se făcea media aritmetică; dacă media era mai mare de cinci, erai considerat „trecut” în trimestrul respectiv, și asta era grija de căpetenie a elevului, să-i iasă media pe trimestru.

Era ca o problemă de aritmetică: ce notă îi trebuie unui elev care are: un 4, un 5 și un 3, ca să-i iasă media 5? Răspunsul era simplu: ce număr împărțit la patru face 5?. Evident, acel număr este 20; iar dacă din 20 scădem 12 (totalul notelor obținute până în prezent), rezultatul este 8, notă foarte greu de obținut de un elev cu note așa de mici la materia respectivă.

Cei mai mulți dintre elevi așteptau până la teza trimestrială ca să obțină nota dorită, dar asta implica „tocirea” întregii materii pe trimestru; alții, învățau ca disperății o anumită lecție, după care se comportau „nedisciplinat” în timpul orei, în speranța că, drept represalii vor fi scoși la tablă. Câte-odată tactica asta mergea, dar de cele mai multe ori era mai bine să tocești când știai că n-ai suficiente note și deci pe cale de a fi ascultat.

La sfârșit de an, se făcea media pe cele trei trimestre, și iarăși, tot ce era peste cinci era considerată notă de trecere.

Ultimul trimestru era pentru unii cel mai greu, când aveau de obținut o medie mai mare ca să nu rămână corigenți la vre-o materie. Trebuia, în mod practic să se pregătească pentru fiecare oră la materia respectivă ca să fie în stare să obțină note mari cu care să-și amelioreze media periclitată.

Orele de clasă durau până în jur de ora 12 - unu, când dădea Dumnezeu de scăpam de chin și ne puneam burțile la cale

După prânz, aveam o oră de libertate în care făceam ce vrem noi, după care urma perioada de „studiu” când în principiu, așezați în bănci într-o sală de clasă, sub supravegherea unui pedagog, trebuia să ne pregătim pentru ziua următoare.

După socotelile mele, era toamna anului 1942, așa că eram în plin război, dar nu-mi aduc aminte să fi avut nici cel mai mic prilej să cred așa ceva. În afară de faptul că în loc să-mi fac exercițiile la aritmetică, desenam la nesfârșit lupte aeriene, cu precădere avioane Stukas și IAR, care aveau profile foarte futuristice, măcelărind avioane monoplane Rusești.

Avioanele IAR (Industria Aeronautică Română) și piloții noștri de vânătoare (vă amintiți de Agarici?) erau mândria noastră, mai ales că fabrica IAR era chiar în Brașov.

Cum se vede, nu prea ne omoram studiind, făceam numai lecțiile strict necesare și "toceam" numai pentru materiile la care eram amenințați. Restul timpului –pentru că ne supraveghea pedagogul- îl petreceam citind sau moțând. Așa am făcut cunoștință cu Eliada și Odiseea, cam grele pentru mintea mea, dar interesante. Și ce eram eu să fac, când doamna dela bibliotecă mi le-a recomandat ca fiind cărți de aventuri? Că de fapt eu asta cerusem, o carte de aventuri, cu gândul că o să-mi dea ceva în genul „Aventurile Căpitanului Nemo” sau „Submarinul Dox!”

Mai cu una, mai cu alta, timpul trecea, cu fiecare zi identică cu cea precedentă: în timpul săptămânii, deșteptarea, toaleta, făcutul patului, îmbrăcarea, micul dejun, lecții până la prânz, prânzul, un pic de odihnă (ce odihnă, jucam la bile pe coridoare de nu mai aveam genunchi la pantaloni), studiu până la 7 seara, cină, toaleta, culcarea și așa mereu.

Duminicile, dimineața era a noastră, dar numai până pe la zece când în formație militară ne duceam la biserică să cântăm în cor și să asistăm la slujba religioasă.

Tot Duminica, după-amiaza, tot în formație de marș, ne duceam la Baia Comunală să ne spălăm. Asta era cea mai plăcută parte a vieții de intern, pentru că odată intrați în clădirea băii, eram mai mult de capul nostru, și cutreeram nestingeriți prin toate sectoarele, dela saună la bazinul cu apă rece, la baia Turcească, la cea Rusească și dela început, goi pușcă și nepăsându-ne decât de joaca noastră. O chiflă caldă și un pahar de lapte bătut cumpărat la chioșcul băii încheiau în mod delicios o seară plăcută.

Vacanța de Crăciun a venit la timp și cu ea prima mea întâlnire cu războiul, călătoria cu trenul dela Brașov la București și de acolo la Cernavoda, a fost un coșmar.

Trenul nostru a sosit în Brașov întârziat și plin până la refuz cu soldați care erau în permisie, așa că am stat în picioare, strivit de masa compactă de uriași care pe lângă că fumau ca Turcii, mai și puțeau de cred că ar fi putut să omoare și ploșnițe.

După 8 ore petrecute în aceste condiții, eram gata să sar din tren, noroc că nu puteam să mă mișc nici un centimetru.

Odată ajunși în Gara de Nord, a dat minunea și am schimbat trenul, iar acesta, spre Constanța era mai puțin aglomerat. Bietul Bunicu Ion, care, ca singurul bărbat din familie rămas la vatră, fusese delegat să mă recupereze și cred că nu i-a căzut deloc bine această călătorie în care nu puteai să ajungi nici măcar la toaletă să-ți faci nevoile.

Pe de altă parte, asta n-ar fi fost o treabă pe care s-o facă o femeie, așa că Mama a fost pe fază când l-a delegat pe Bunicu.

Pentru tot restul războiului, și chiar o bună parte după pace, așa s-a călătorit cu trenul la noi în țară, și câte-odată chiar mai rău, în vagoane de marfă sau vite, neîncălzite în toii iernii.

Cred că aceasta a fost iarna în care Tata a reușit să vină în permisie de pe front, și mi-a adus ca dar de Crăciun o frumusețe de carabină Mauser calibrul „22 long”, mai mare decât toate fleacurile de pușcoace pe care le-am avut până atunci. Bucuria a fost și mai mare când am aflat că era însoțită de 1000 de cartușe într-un sac de hârtie. Pluteam în norul numărul nouă, dacă nu cumva cel mai fericit este de fapt al șaptele-lea.

Cu toate că bietul meu Pic îmbătrânise, am fost totuși cu el la o mulțime de partide de vânat ciori și până și un copil ca mine putea să simtă diferența între pușca asta și toate cele din trecut. Asta era o adevărată carabină, făcută special pentru tras la țintă și adusă de Tata ca pradă de război.

Tocmai când uitasem complet de internat, vacanța de iarnă s-a dus și Bunicu Ion a trebuit să facă drumul cu mine spre Brașov și înapoi, ajungând cu bine acasă după cum am aflat din scrisorile pe care le primeam de acasă săptămânal.

Viața la internat era neschimbată, aceiași rutină, mâncarea mai proastă, alarme aeriene mai dese; fața urâtă a războiului se arăta din ce în ce mai des la fereastra vieții.

Disciplina începuse să fie nițel mai neglijată, permisele de mers în oraș se obțineau mult mai ușor, și noi profitam și băntuiam cinematografele, unde majoritatea filmelor erau Americane. Bineînțeles, existau și filme Germane, la fel ca și Englezești sau Franceze, dar, cu tot războiul, majoritatea erau Americane.

Se pare că și cantitatea de studiu scăzuse simțitor, pentru că aveam mult mai mult timp să citesc din Iliada și Odiseea, care era foarte greu de digerat, dar era totuși o carte de călătorii și aventuri, ceea ce mă făcea curios, așa că prășeam la ea voinicește.

Tot cam pe atunci, cu toate că fusesem un elev foarte bun la Religie, am început dintr-o dată să mă îndoiesc de adevărul propovăduit, și în loc să primesc cărți (ca premiu pentru interesul meu în religie) ca până atunci, am început să primesc muștrări pentru lipsă de interes și răspunsuri evazive. Bietul Popa de Religie, era foarte surprins și a încercat orice să mă re-convertească, dar n-a avut nici un succes, am rămas un ateu.

Păcat că nu-mi amintesc ce conflict cu puterea Divină m-a făcut să devin ateu, ar fi fost interesant!

Oricum, timpul î-și făcu din nou datoria și dintr-o dată veni și vacanța de Paște.

Corvoada să mă aducă acasă căzu tot pe Bunicu, noroc că de data asta condițiile au fost ceva mai suportabile.

Amintiri deosebite despre această vacanță nu am, și nici cine m-a adus înapoi la Brașov nu-mi amintesc. Poate tot Bunicu, sau poate a fost Ion, un tânăr cioban dela munte care se aciuse la noi în sat puțin înainte de război și care fusese rănit de un glonț "dum-dum" pe frontul Rusesc. Rana era ceva groaznic, jumătate din partea dreaptă a feței era o cicatrice, ochiul drept era înlocuit cu unul de sticlă iar narea dreaptă nu mai exista, era o gaură pe care purta tot timpul niște vată. Ion era considerat "mare mutilat de război", și asta-i conferea o mulțime de respect din partea militarilor cu care călătoream prin trenuri. Tot asta probabil l-a făcut pe Bunicu să-l ia ca ajutor, poate și faptul că era foarte blând și muncea ca un taur. În orice caz, ajunsese omul lui de încredere, și în această poziție era delegat să mă transporte pe mine spre și dela Brașov.

Înapoi la școală, toceală ca de obicei, nicio problemă majoră cu notele, dar nici ceva strălucit, mă străduiam să trec clasa fără să-mi rup șira spinării.

Alte trei luni, și sfârșitul primului meu an ca elev de liceu și intern veni ca un trăsnet, iar Ion, eroul nostru de război era deja la poarta liceului să mă ia acasă, împreună cu tot bagajul meu.

Fiind pe la jumătatea lui Junie, călătoria n-a fost chiar așa de catastrofală, pentru că dacă trenul era aglomerat și întârziat, cel puțin peisajul până la Sinaia era ceva de văzut.

Prin gări, femei și copii încercau să câștige un bănuț vânzând cocloașe de brânză de vaci, felii de pâine unsă cu miere, apă de izvor, până să se coacă recolta de mure, fragi, căpșuni, alune, ce puteau culege de prin păduri. Bărbații toți pe front, cei rămași acasă -femei și copiii-făceau tot ce puteau să nu moară de foame.

În orice caz, pentru mine era un spectacol, ceva viu și total diferit de monotonia zilnică a vieții de intern.

Acasă mă aștepta o realitate foarte neplăcută: Pic, câinele meu, plecase din lumea asta din cauză de bătrânețe, spre nedumerirea mea care credeam că și câinii trăiesc la fel de mult ca oamenii. Cred că asta a contribuit foarte mult la ateismul meu în devenire, ca paiul care dărmă cămila.

Și pentru că nu prea aveam niciun rost și mă plictiseam grozav, m-am hotărât să plec la Seimeni, pentru altă vacanță de vară în mijlocul naturii, sub soarele darnic al Dobrogii.

Și soare era, întradevăr, mai mult decât aveam nevoie.

Datorită unor încurcături cu marfa pe care trebuia s-o ia din Cernavoda, Ion a ajuns la noi acasă foarte târziu, și astfel se face că ajunserăm în Seimeni drept când era soarele de-asupra pălăriei, dacă aveai una.

Satul părea total pustiu, toate sufletele fiind ascunse undeva la umbră, afară nu vedeai nici măcar nelipsitele găini scâldându-se cu nonșalanță în praf, sau câte un prăpădit de câine ascuns sub vre-un șopron, cu limba mai lungă decât coada și suflând ca o locomotivă. Puteai să furi toată curtea de sub el, că n-ar fi lătrat o singură dată, așa era de cald și mizerabil. Singurul sunet care se auzea în tot satul era cântecul gugustiucilor, monoton și plângăcios de ți se făcea somn pe loc.

Bunicu era ca de-obicei la datorie, moșăind la umbră pe banca din prispa prăvăliei, cu pălăria peste ochi și cu o batistă în mână, cu care se apăra din când de muște. După ce i-am pupat mâna și ne-am asigurat reciproc de sănătate, l-am lăsat cu Ion să discute problemele lor iar eu am trecut drumul să urc spre casă. Bunicu nu era foarte vorbăreț, iar eu nici atâta.

Bunica, așa cum o știam, moșăia lungită pe o rogojină așternută direct pe pământ "la curu' casei", unde era umbră la ora aia. Dece-i zicea "la curu' casei", n-am idee, dar așa apucasem de când eram de-o șchioapă.

N-a fost foarte greu s-o trezesc pe Bunica, dormea ca un iepure, totdeauna cu o ureche ciulită la zgomote ne-obișnuite.

Odată trezită din moțaiă, după pupăturile de rigoare și după câteva lacrimi acompaniate de veșnica litanie cu bocituri și vaitături ca la mort : "că așa e soarta mea, am să mor singură și n-o să-mi deschidă nimeni ușa, că toți ai mei e duși departe și mie n-are cine să-mi pună o lumânare în mână când o-i muri", Bunica deveni mai practică și aduse niște șerbet și apă rece ca să celebrăm venirea mea.

După care tăbări pe mine cu o mie de întrebări despre cum e viața la internat, și despre cine are grijă de mine, și cum trăiesc eu singur ca un orfan printre străini... Așa era Bunica, o sentimentală, care după atâția ani de când plecasem de lângă ea să ne mutăm la oraș încă nu se învățase cu ideea că e singură.

După un timp a ridicat de lângă ea furca și fusul și a reluat torsul lânei iar eu înșfârșit am avut un prilej să mă desprind de lângă ea ca să văd care e situația cu undițele mele.

Vara trecută, cu ocazia unei călătorii la Boșcic cu Nelu și taica-su la o rudă a lor, am văzut în curtea omului o cățea cu o droaie de progenituri care o sugeau cu disperare, toți în afară de unul care -fiind probabil umflat de atâta lapte- dormea cu lăbuțele în sus și -în vis- lătra și dădea din lăbuțe ca un apucat. Mi s-a părut așa de dulce că mi-am învins sfiala și l-am rugat pe gospodarul respectiv să-mi dea mie cățelul. Omul a consimțit bucuros, că și așa erau prea mulți, și după ce, cum cerea obiceiul, i-am dat o monedă ca preț pentru el, cățelul a devenit proprietatea mea și am făcut tot drumul înapoi cu el în brațe.

Cățelul era o corcitură, nu prea voinic, dar ce nu avea ca fizic avea dublu ca curaj și minte, de era o plăcere să te joci cu el. Când am plecat la școală, l-am lăsat la bunici, pentru că Ursu, câinele pe care-l aveau de pe vremea când eu umblam de-abușilea, era bătrân, iar acasă îl aveam pe Pic.

Eu nu că uitasem cu totul de el, dar mă așteptam să-l găsesc ca pe Ursu, rufos și cu o blană plină de scaieți, legat cu un lanț sub șira de lemne.

Tocmai când mă întindeam să iau undițele de sub streășină, Dragon, pe care î-l lăsasem un cățelandru, a dat cu ochii de mine. Probabil că fusese prin vecini de nu m-a prins când am intrat în curte, sau dormea trăznit de căldură și nu dădea doi bani pe ce se petrece în jurul lui.

În orice caz, a apărut de undeva lătrând furios, ca la străini, până când m-a recunoscut, când s-a schimbat ca lovit de trăznet și a început cirul. M-am trezit cu o nălucă păroasă schelălăind și lătrând de mama focului la picioarele mele, fugind în cercuri, sărind la mine să mă lingă pe față și în general înnebunit de ferecire. Era Dragon, cum îl botezasem în bătaie de joc, care se făcuse un cățelandru vioi și plin de personalitate și care, la vederea mea se comporta ca și cum era lovit de streche sau de turbare. Cel puțin așa zicea Bunica, făcându-și niște cruci uriașe, ca Lipovenii.

Spre uluirea mea, era liber și arăta destul de bine hrănit pentru un câine crescând la Seimeni. Potaia, parcă râdea de fericirea revederii cu mine.

Din acea clipă, nu s-a mai dezlipit de la picioarele mele, iar noaptea dormea pe pragul ușii, să nu cumva să dispar din nou.

Pentru un câine de statura lui, avea un mare curaj să se țină după mine prin sat, pentru că nu toți câinii erau legați și majoritatea erau niște dulăi fioroși de care și mie mi-era cam frică, cu toate că învățasem dela Nelu că o piatră bine țintită face minuni. Dragon, răspundea la toate provocările cu bravură. De câte ori vre-un dulău se repezea spre noi și eu aruncam cu pietre, el se repezea în urmărirea dulăului, lătrând furios și clămpănindu-și dinții de-ai fi zis că e lup sadea.

Vara aceea Dunărea era foarte scăzută, și puteam să trec în Ostrovel în picioare, cu apa până la buric, în tim ce Dragon înota viguros lângă mine.

Ostrovelul era cel mai mare dintre cele 4 ostroave care aparțineau satului, și de-obicei trebuia să înoți zdravăn ca să ajungi la el.

Odată ajunși pe pământ ferm, de obicei dădeam ocolul insulei după care mă așezam la umbră pe mal unde era câte un anafor (vârtej) în apă și aruncam o undiță să pescuiesc. Întotdeauna în aceste incursiuni căram cu mine o undiță, cuțitul de vânătoare și niște mămăligă veche într-un săcotei.

Scopul vizitelor era pescuitul, căutatul de păsări, descoperirea de pepeni verzi copti (plantați ilegal pe insulă de țărani) și în general în căutarea de aventuri, eu simțindu-mă ca un "explorator tropical" cucerind o junglă virgină și tropicală.

Era foarte relaxant să nu faci nimic, doar să privești apa lunecând tăcută la vale, să nu auzi decât cum pleoscăie peștii când sar din apă, parcă bătându-și joc de eforturile mele pescărești.

În una din aceste expediții, am reușit să găsesc un cuib de uliu la care am ajuns fără să mă cațăr prea sus și care conținea un pui aproape gata de zbor, pe care l-am înfășcat și l-am transportat acasă, să-l antrenez și să-l fac "șoim de vânătoare". Bine înțeles, tot drumul Dragon a sărit pe mine încercând să ajungă la bietul pui, dar am avut eu grijă să nu-l ajungă.

Odată ajuns acasă, după ce am confiscat o lădiță de lemn și niște carton dela prăvălie –în vederea construirii unei cuști-, m-am apucat să hrănesc "șoimul", dar n-am avut prea multă liniște, pentru că a apărut Bunica, care mi-a ținut o pisanie de mi-a trecut chef de viață. Subiectul era puiul de uliu, care, după cum zicea Bunica, o să cheme toți uliile din pădure peste sat cu țipetele lui, care ulii "are să fure toți puii de găină și lumea o să moară de foame". Și tot ea, văzând că eforturile mele de a-l face pe uliu să mănânce mămligă și boabe de porumb n-au nici un succes, mi-a comunicat că "noroc că n-ai ce să-i dai de mâncare, că el se hrănește cu șoareci și șopârle și gândaci, nu cu porumb, și o să moară de foame, vedea-la-și agățat pe gard ca sperietoare".

Asta mi-a dat altă preocupare, să cutreier pe coclauri în căutare de șopârle, din care, slavă Domnului, era o recoltă foarte bogată. Așa că eu și Dragon, bântuiam toate dealurile să prindem șopârle, treabă destul de grea chiar și pentru un câine foarte agil ca Dragon, care de cele mai multe ori rămânea numai cu coada lor în gură și până să mă dumiresc eu, o și înghițea. Prindeam totuși destule ca să-l pot îndopa pe șoimul meu. După vre-o două zile însă, șoimul meu s-a hotărât să moară, dar nu de foame, ba dimpotrivă. Cum ziceau filozofii locali, "N-a fost să fie!"

Din când în când îl vedeam și pe Nelu, care de data asta era ocupat cu păzitul bostanei, unde dacă nu era cineva de pază zi și noapte, toți pepenii verzi care se pârguiau dispăreau, atacați de oameni fără frica lui Dumnezeu și de animale care nu dădeau doi bani pe valorile noastre morale și care n-aveau conceptul de „furt”.

Bietul Nelu, petrecea zi și noapte sub un fel de adăpost rudimentar construit din câteva bețe de floarea soarelui și stuf, peste care erau aruncate niște paie. Odată pe zi, una din surorile lui venea să-i aducă ceva de mâncare și un urcioc cu apă, pe care le împărțea frățeste cu un câine, care cred că de fapt era frate cu Dragon al meu. Era cam de aceeași mărime, culoare și vioiciune și la fel de neînfricat, și Nelu se jura că prindeau iepuri împreună. E adevărat că în clipa când emitea un anumit fluierat, griva lui pleca de nebun căutând iepuri prin preajmă, dar mai mult de atât n-am văzut și deci trebuia să-l cred pe Nelu pe cuvânt.

Fiind paznic la o bostană avea avantaje și dezavantaje. Avantajul era că puteai să te îndopi cu pepeni până îți se acree, fără să-i plătești, și Nelu, împreună cu companionul său canin asta făceau, până venea mâncarea de acasă, ei se îndopau cu pepeni. Dezavantajul era că dormeai sub un umbrar deschis, unde nu era scăpare de chinul muștelor ziua și al țânțarilor noaptea, așa că Nelu, cât era el de obișnuit, avea pielea bășicată. Și trebuia să păzești pepenii o vară întreagă până se coceau. Dar, ca orice locuitor al satului, nu se plângea, dacă Dumnezeu făcuse țânțarii, „avea ei un țel pe lumea asta”!

Intre excursii pe insula „mea”, la lac pentru niște pescuit de biban, ore întregi în care mă uitam cum lucrează vecinul nostru Ion fierarul, și alte ore în care nu făceam absolut nimic –pentru că era imposibil să miști un deget, așa de opresivă era căldura- zilele vacanței se duceau una câte una, până la ultima.

Ajuns acasă la Cernavoda, mă așteptau vești, pe care nu am știut cum să le iau: bune sau rele. Era vorba de faptul că întregul Liceu Ioan Meșota din Brașov fusese transformat în spital de răniți și deci nu mai putea oferi internat; de-abia putea să ofere clase, într-o clădire de împrumut.

Pentru mine, vestea asta nu era prea rea, dar pentru Mama, era o catastrofă, pentru că trebuia să-mi găsească o gazdă, și încă repede, că „se strânsese funia la par”, cum se zicea la Seimeni când ceva era iminent.

Prin niște rude ale Bunicului care locuiau într-un sătuc de lângă Brașov, am aflat de o familie din Brașov care oferea gazdă în condiții destul de decente. Asta însemna că prețul cerut nu era prea mare și mai ales că nu cereau și provizii (făină, untură, ulei,) peste bani, cum se obișnuia. Nu că n-am fi avut de unde, dar transportul până la Brașov ar fi fost o catastrofă logistică.

Asta însemna altă noutate în viața mea, să locuiesc în sânul unei familii complet străină de mine.

Mama, în schimb era foarte excitată pentru că aflase că familia la care aveam să stau în gazdă era o familie de nobili –cam scăpătați, ce-i drept- refugiați din Bucovina, condusă de Baroneasa Flondor (cred că ăsta era numele, dacă nu mă înșel), care era văduvă.

Apartamentul în care stătea baroneasa se compunea dintr-o sufragerie-bucătărie, două cămăruțe pe un culoar și o baie. Patul meu a fost instalat în sufragerie, lângă fereastră că acolo era singurul loc liber.

Așa se face că, oricâte pături puneam pe mine, genunchii mei erau veșnic înghețați, și trebuia să dorm încârligat ca un câine, în fiecare dimineața trezindu-mă țeapăn de durere.

Mâncarea era și ea o noutate, felurile principale fiind supele, dintre care cea mai des repetată era supă de chimen care era doar o apă mirosind a chimen cu vre-o două steluțe de ulei plutind rătăcite în farfurie. Ca să-mi țină de foame, dumeam pâine în ea până se făcea ca un fel de ciulama. Bine înțeles, Baroneasa și progeniturile sale strâmbau din nas la o asemenea mitocănie, dar mie nu-mi păsa decât să mă știu cu burta plină.

Felul doi, de obicei era un fel de mâncare de legume, carnea fiind raționalizată și mai ales scumpă. Am mâncat la cartofi la Baroneasă câți nu mâncasem toată viața mea de până atunci.

Una peste alta, cam făceam foamea, într-o perioadă în care ar fi trebuit să mă hrănesc consistent, pentru că eram în perioada de creștere.

Aveam noroc că Baroneasa, care ținea și o mică prăvălie în care vindea produse lactate și brânzeturi mai aducea acasă din ce nu se vindea, și asta era o adiție substanțială la hrana noastră. În plus, ținea într-o puțină, afară pe scară, niște brânză de oaie, care era cam împutită, dar din care eu șterpeleam în fiecare dimineață o bucățică pe care o înfulecam în drum spre școală. Și asta, drumul spre școală, care era destul de lung, era încă o veste proastă, pentru că nu era nici o fericire să mergi pe jos prin Brașov pe vreme de iarnă, când temperaturile nu se ridicau nici odată peste zero și era o umezeală de puteai să storci aerul.

Cu toate că purtam un maieu pe piele, cămașă, un puloveraș, haina de uniformă și un palton, eram veșnic înghețat până la oase, iar sfârcurile mele erau carne vie frecându-se permanent de pânza nu prea fină a îmbrăcăminții. Numai la armată am mai suferit în halul ăsta de frig!

În iarna aceea am avut primul prilej să dau cu nasul de realitatea războiului, când într-o noapte ne-am trezit cu toții în niște bubuituri infernale în poarta dela stradă; clădirile din Brașov erau clădite după modelul săsesc, cu porți grele ca de cetate la stradă, așa că dacă n-aveai cheia și nu-ți deschidea cineva, nu puteai intra nici mort.

Zgomotul era opera soldaților Germani din SS, care veniseră să ridice Evreii care locuiau în acea clădire. Asta am aflat a doua zi, dela cei care fuseseră sculați din somn și interogați; noi, în apartamentul Baroanei, am scăpat numai cu frica, la noi n-au venit; poate știau că Baroana era jumătate nemțoaică, cel puțin așa pretindea ea. De fapt, între ei nu vorbeau decât Germana.

Toată viața asta, trăită la marginea mizeriei –cu titlu de nobleță, de-altfel-, nu prea-mi făcea bine la situația școlară, de-abia reușeam să înjghebez note de trecere, mai ales că, colac peste pupăză, eram îndrăgostit lulea de profesoara de desen, o tânără frumoasă de-abia ieșită din Facultate și care contrasta așa de vizibil cu toate murăturile de profesori pe care le aveam, că nu eram singurul care oftam după ea.

Asta mă făcea să dedic desenului mult prea mult din timpul meu de studiu, încercând să creez o piesă de artă care s-o facă să-mi dea mai multă atenție. Bineînțeles, ne-având destul talent la desenul artistic rezultatele erau mediocre și atenția pe care mi-o acorda "Domnișoara de desen" era la fel de mediocră.

Locuind într-o casă cu alți trei copii, toți mai mari ca mine și toți "nobili", era o experiență bună pentru educația mea. Ei vorbeau Germana între ei, și încetul cu încetul ajunsesem să pricep o mulțime din conversația lor. Le plăcea foarte mult să skieze, și mai în fiecare Duminică ne duceam pe jos pâna la Poiana Brașov, care pe vremea aia era exact asta, o poiană frumoasă și sălbatecă, cu o mulțime de pârtii de ski pentru toate gusturile și doar o cabană cu un mic restaurant unde nu puteam să ne permitem decât cel mult un ceai. De mâncat mâncam din pachet, de obicei slană cu pâine; făceam un foc undeva sub un brad și pârpileam slana până când curgea din ea untura, pe care o picuram pe pâine. Bineînțeles că nu ne ajungea nici pe o măsă, așa că spre sfârșitul mesei prăjeam feliile de pâine pe jar și le mâncam așa, cu cenușă cu tot. Și ce bune erau!

Am pomenit mai înainte de felul în care î-mi complectam rațiile zilnice de hrană cu brânză furată din putina Broanei și pe care le îndesam prin buzunare, împreună cu bucăți de pâine pe care le șterpeleam dela masă. Pe drum spre școală, le devoram ca pe cele mai bune delicatose din lume, dar din cauza aceasta hainele mele duhneau a zer de-ai fi zis că am descins dela stână.

La școală stăteam în aceeași bancă cu un băiat al cărui tată avea un mic restaurant undeva la marginea orașului, și băiatul ăsta aducea în fiecare zi la școală câte un sandwich uriaș: pâine

unsă cu fasole făcăluită, pâine cu piure de mazăre, câte-odată pâine cu omletă cu ceapă, și totul mirosea așa de bine a ceapă prăjită că eu nu mă puteam opri din salivat; bietul copil se înduioșa de privirea mea lihnită și-mi dădea jumate din comoara lui culinară pe care eu o hulpăveam într-o clipă.

-Ești exact ca un câine, mi-a zis el într-o zi, ceri fără să zici o vorbă și după aia înghiți totul într-o clipă!

-Atâta vreme cât pot să gust din bunătățile astea, poți să-mi zici și câine, că nu mă supăr! Și în mintea mea gândeam că un câine cu un stomac plin face mai mult decât un om cu mațele ghiorlăind de foame.

Prin sesiunile astea de mese comune –pe mâncarea lui, că eu n-aveam- am devenit prieteni și din când în când mă invita la el acasă să ne jucăm. Era un băiat foarte serios și era mort după chimie; dela el am învățat să fac tot felul de serpentine din tuburi de sticlă pe care le îndoiam la flacăra unei lumânări.

În primăvară, ne-am pierdut o mulțime din timpul liber umblând prin păduri după vioarele din care distilam parfum.

Eu nu eram mare amator de chimie, dar mă încânta pasiunea lui și mai ales faptul că fiecare vizită la el acasă se sfârșea cu o masă colosală în bucătăria restaurantului, unde eu mâncam "cu burta" fără să mă coste un ban. Familia lui mă plăcea, că eram serios și educat; asta pentru că nu uitam niciodată să zic "Sărut mâna" mamei lui și "Bună ziua", sau "Mulțumesc frumos" lui taica-său.

A doua mea întâlnire cu războiul s-a întâmplat cu ocazia vacanței de Paști, când, cam cu o săptămână înainte de a ajunge eu la București, pe 4 Aprilie 1944 Gara de Nord a fost bombardată de Americani.

Trenul a trebuit să oprească într-o stație din suburbii, de unde a trebuit să cărăm valizele până la stația de tramway, și după aia să schimbăm tramwayul de nu știu câte ori până am ajuns pe strada Toamnei unde stătea Mama.

Slavă Domnului că n-a fost nevoie să mai călătorim și până la Cernavoda!

Asta pentru că Mama, în lipsa tatei care era pe front, î-și luase o slujbă ca dactilografă la Editura Cartea Românească și se mutase cu chirie undeva pe strada Toamnei, într-o căsuță foarte mică și foarte veche.

Singura amintire vie din această vacanță este ceaiul pe care l-am băut cum am ajuns acasă, făcut de Mama pe un reșou electric (era prima mea întâlnire cu un asemenea aparat modern) din frunze de mentă și cu esență de rom; frunze de ceai și rom nu se mai găseau de mult, era război.

Întoarcerea la Brașov a fost o aventură și mai mare, pentru că am făcut drumul într-o haraba de automobil care de-abia î-și trăgea sufletul, înghesuiți ca sardelele și intoxicați de gazele de eșapament care în loc să iasă afară, intrau în cabină. Durerea de cap dela intoxicația asta cu monoxid de carbon a stăruit câteva zile bune după ce am ajuns la Brașov, de necrezut, numai după 12 ore de drum în care eu am vomat aproape continuu.

Era ultimul trimestru de școală la Liceul Meșota din Brașov, și singurele amintiri care le am sunt despre Sâmbetele petrecute la poligonul de tir al unei organizații de tineret patronată de Regele Mihai, unde toți banii mei de buzunar se duceau pe cartușe cu care trăgeam la țintă, și eram foarte avid, aș fi tras cu pușca toată ziua.

O altă imagine din acel timp, este senzația de totală uluială la vederea soldaților Germani care se retrăgeau în masă spre Ungaria.

În același timp, o mulțime de magazine și case stăpânite de Germani au început să sară în aer, în special noaptea. La început se zvonea că erau doar explozii de gaz metan, cu care majoritatea Brașovului se încălzea, dar încetul cu încetul realitatea a început să răzbească la suprafață: era mâna Partidului Comunist, despre care atunci -eu cel puțin- am auzit prima oară.

I-mi amintesc cum în drum spre școală am coborât într-un crater lăsat de o astfel de explozie (era la sediul unei organizații Naziste) în căutare de găselnițe și singurele lucruri pe care le-am găsit au fost un aparat de radio stâlcit și niște cărți foarte frumos legate în piele și tipărite cu litere Gotice aurite.

Un individ din mulțimea adunată în jurul craterului (după cum vorbea, era neamț), mi-a oferit la iuțea vre-o câțiva Lei pentru cărți, pe care i le-am livrat fără să gândesc prea mult; ce era să fac eu cu niște cărți scrise în alfabetul Gotic? Eram mai fericit cu cele câteva lămpi de radio pe care le recuperasem din radioul acela stâlcit. Radio-comunicațiile începeau să încolțească în mintea mea.

Într-un târziu, după un sfârșit de an școlar cam hektic (eram în pragul corijenței la Matematică), Ion, eroul nostru de război apără să mă ajute să ajung la Seimeni. Mama era tot în București, casa din Cernavoda era închisă, așa că singurul loc unde puteam să petrec vara era Seimeni. La care eu n-aveam nimic de obiectat, era foarte bine așa.

Satul, neschimbat, mă primi cu aceleași drumuri pline de praf, case dormitând sub salcâmi fără vârstă și locuitori care nu se vedeau.

De data asta Dragon, cățelul meu, era la datorie și ca și anul trecut, de cum a simțit prezența mea și-a pierdut orice demnitate și s-a pornit pe o chelălăială întreruptă de lătrături și salturi de reuși să-l trezească pe Bunicu din moțăiala sa.

-Isuse Christoase, uite' nițel la potaia asta, până mai adineaura zăcea lat la umbră, și acuma parcă a dat strechea în el! Zic să-l dăm la jujău.

Pentru că nu sunt sigur că termenul acesta este cunoscut în afara razei comunei Seimenei Mari din județul Constanța, am să încerc să dau explicațiile de rigoare.

"Jujău" era un băț, cam de vre-o trei cm. în grosime, lung cam de un cot și care avea niște creștături ca de răboj pe trei pătrimi din lungime. Când un câine era considerat prea leneș sau se comporta anormal, se "dădea la jujău", care consta din prinderea câinelui și frecarea porțiunii de sub coada lui cu acest băț, până când respectiva porțiune devenea oarecum însângerată și probabil foarte dureroasă. Nu știu dacă tratamentul folosea la altceva decât la facerea vieții bietului câine și mai mizerabilă, dar era un obicei foarte bine înscăunat și câte-odată se organizau partide de doi trei flăcăi care mergeau din curte în curte întrebând dacă nu sunt ceva câini de dat la jujău.

Eu știam deja că țărani sunt cruzi cu animalele așa numite "parazite", adică cele care nu produceau, dar asta era ceva care depășea orice imaginație, pentru că era un chin gratuit.

Ani mulți mai târziu, când am avut câini și fiind o persoană matură, am realizat că totuși un sâmbure de adevăr era la originea acestui jujău. Câinii, au la baza cozii niște glande care din când în când se inflamează și-i fac pe bieții de ei să se târască pe coadă, ne-având liniște. Remediul este stoarcerea acelor glande de către un veterinar.

Țăranii noștri, care sunt niște observatori foarte talentați, au făcut imediat legătura între aceste glande și comportamentul câinilor și au inventat și remediul; cu trecerea timpului, adevăratul sens al întregii operații a deviat, așa că devenise un fel de divertisment.

În orice caz eu am avut grijă să-l anunț pe Bunicu că primul individ care se atinge de Dragon chiar și cu un fulg de aur devine dușmanul meu mortal. Așa că nici vorbă nu poate fi de jujău!

Curtea bunicilor era așa de imensă că chiar cu chelălăielile incoherente și toată lătrătura, Bunica habar n-avea că venisem, dormind liniștită pe rogojina așternută ca de obicei la "curul casei", nederanjată de rouirile de muște care o bâzâiau, cu permanenta furcă și fusul lângă ea. O furase somnul torcând.

Am renunțat s-o trezesc, deci m-am trezit cu o mulțime de timp de omorât până la cină și cu nici-o idee despre ce-ași putea face.

M-am gândit să văd ce-i cu undițele mele și poate să dau o goană la lac, dar ideea de a da sânge la lipitori nu mi-a surâs, și ideea să car capra de tăiat lemne singur până la lac era pur și simplu o erezie. După care mi-am amintit că de fapt lacul era legat de Dunăre printr-o japsă care tăia drumul principal chiar la poalele dealului spre cimitir și peste care era un pod de lemn sub care, venind cu căruța spre sat, am văzut ceva baboi mișcând în apă. Deci vom pescui sub pod.

Cercetând starea undițelor însă, am constatat că bumbacul pescăresc uns cu ceară de albine era total mâncat de molii sau alte insecte fără respect față de sculele mele, și chiar și cârmăcuțele erau cam ruginite, și, undița la spinare și cu Dragon la călcâi, plecarăm spre prăvălie să ne milogim la Bunicu după bumbac și cârlige.

Acolo, pe când eu eram foarte preocupat cu reparatul undiței, Viorel, cel mai mic copil al preotului din sat veni să cumpere nu știu ce, și văzându-mă cu undița întră în vorbă:

-Bună ziua mă Dănuț, te duci la pește?

-Mulțumesc la fel Viorele, mă duc cum termin de reparat undița. Mă duc la pod, la cimitir.

-Mai bine las-o pe mâine ca să mergem împreună după crap la Piatră.

Asta era o propunere foarte atrăgătoare așa că am răspuns fără să ezit:

-Mi-ar place, dar n-am pescuit nici-odată la crap.

-Păi e timpul să înveți. Dar cu undița asta n-ai să prinzi tu crap, praf o face! Bățul de trestie nu-i bun și-ți trebuie sfoară mai groasă și un plumb mai greu, că apa curge tare acolo.

Și băiatul, cu toate că-l aștepta coana Preoteasă cu cumpărăturile, se oferi să-mi repare undița, adică mai bine să-mi facă alta, bună la crap. Și se ținu de vorbă, când după o incursiune la șira de lemne a găsit o cracă de salcie tocmai bună ca lungime și subțirime; problema era că era grea ca moartea, și mă gândeam că o să-mi scoată mâna din cot.

În orice caz, băiatul a legat de ea sfoară de bumbac, plumbi grei și un cârlig numărul zero.

După ce s-a convins că undița mea e în regulă, Viorel m-a sfătuit să aduc din hambar un săcotei cu grăunțe (grâu, porumb, seacă, orice) și să merg cu el să nădim locul.

După ce trecurăm pe la casa lui unde a scăpat de târguieli într-o clipă, o luarăm în jos spre Piatră, care era o porțiune a malului Dunării mărginită de un deal calcaros -rămășițe ale Măcinului-, unde apa curgea printre bolovani imenși și tot felul de alte pietre, aspect foarte deosebit față de tot restul malului, care era de-obicei nisip sau mâl. De-aia se chema "la Piatră".

După oarece inspecție, a hotărât el că cel mai potrivit loc ar fi între doi bolovani uriași, unde apa făcea o bulboană; deci fără să mai pierdem vremea, conținutul săcoteiului cu grăunțe dispăru în apele nu prea limpezi ale Dunării.

Pe mine mă mânca pe limbă să-l întreb de unde e așa de sigur că grăunțele noastre nu vor fi luate de curentul apei, dar m-am abținut și bine am făcut. Era evident că bulboana le va ține într-un loc.

În drum spre casă, mi-a ținut o predică îndelungă despre cum să mă arăt mâine dis-de-dimineată la poartă la el, să aduc măcăligă tare pentru pus în cârlige, un sac pentru pește și mâncare și apă pentru persoana mea, dacă sunt rău de foame și de sete.

Nu cred că am dormit prea mult noaptea aia, așa de ocupat eram să prind -în imaginație- crapi mai mari ca mine.

La primul cântat de cocoși, eram la datorie la el la poartă, cu Dragon lângă mine, pentru că nu era chip să mai scap de el, nici la closet nu mai puteam să mă duc fără să nu se țină după mine.

Casa Popii era exact la o răscruce unde vechiul drumul Roman (Ulița Mare) care mergea până la Hârșova se bifurca, vis-à-vis de Școala Primară, locul meu de naștere. Drumul care mergea la vale era drumul spre Dunăre, și pe-acolo am luat-o când Viorel a ieșit pe poartă ca o nălucă. Se pare că Coana Preoteasa nu prea fusese de acord cu acest pescuit, așa că Viorel o ștersese de-acasă pe mutește.

Ajunși la Piatră, constatarăm că nu eram singuri, câțiva moși care erau prea bătrâni să mai lucreze câmpul, printre ei Bunicul Zaharia, care-și petrecea mai toate zilele cu o undiță în mână, erau deja instalați pe malul apei. Noroc că niciunul dintre ei nu se gândise să ocupe locul pe care-l nădisem noi de cu seară, așa că după convenitele salutări, noi cei mici ne repezirăm la locul cu pricina și ne desfășurărăm undițele.

Pescuitul la crap -așa cum se practica pe vremea aia la Seimeni- se făcea cu o undiță făcută dint-o ramură de salcie cât mai lungă, subțire și dreaptă. Aceste condiții se contrazic reciproc, și rezultatul era de cele mai multe ori de o urâțenie exemplară și greu ca un coșciug: o ramură de salcie uscată, lungă de cam trei metri, care nu era deloc dreaptă. De vârful acestei prăjini se lega o "strună" din bumbac pescăresc (din care se împleteau plasele de pescuit) gros. La celălalt capăt al strunei se legau una sau două cârlige numărul zero și niște plumbi substanțiali, ca să nu fie luați de curentul apei. În cârlige se puneau măcăligă, unii preferând-o cocoloașe, alții pătrățele, alții coinace (în formă de pară). Părerile asupra formei măcăligii erau la fel de împărțite ca toate celelalte metode de pescuit, așa că nu merită prea multă atenție din partea noastră.

Odată pusă măcăliga în cârlige, prăjina se ridică cu vârful în sus astfel ca plumbii să-și ia avânt și să zboare deasupra apei; când struna este aproape orizontală, lăsând vârful parului în jos, plumbii cad în apă și se duc la fund...ca plumbul.

Undița se fixează cu bolovani pe mal astfel ca prăjina să fie paralelă cu apa și pescarul se așează alături, pe vine, direct pe pământ sau pe alt bolovan, și începe să aștepte. După un timp, apa care curge tot timpul la vale face struna să vibreze, semn că plumbii sunt pe fund și totul e în ordine.

Nu trecuse nici 10 minute decând aruncasem undița, când vârful prăjini a început să tremure și să se îndoie până a ajuns sub apă, ceea ce m-a făcut să sar ca ars țipând ca din gură de șarpe: pește, am prins un pește! Contaminat de zelul meu, Dragon s-a pus și el pe lătrat, trezind pe toți moșii pescari din ațișeală.

Consternați de zgomot și apoi de realizarea că cineva prinde pește și ei nu, s-au apucat să predice în unison asupra virtuților necesare unui pescar cu undița: în primul rând, liniște.

Până să mă dumiresc eu cum se scoate crapul din apă, undița lui Viorel dădu și ea semn de pește captiv, așa că uitându-mă la el am aflat cum se trage peștele din apă, întotdeauna în josul apei, cu undița cât mai aproape de apă și fără smucituri.

Până una alta, noi, doi mucoși de-abia veniți pe malul Dunării, aveam în posesia noastră doi ciortani cam de două kile fiecare, iar moșii care erau acolo dinainte de a se răscărăna de zi, nu se puteau lăuda cu nimic.

După alt sfert de oră, undița mea iar dă semne de pește agățat de cârlig, și de data asta, ferm și hotărât, trag de ea ca un disperat ca să constat că de fapt am tras prea repede și violent. Peștele și-a rupt gura și s-a dus, noroc că nu mi-a luat și cârligul.

Predica dela Viorel era inevitabilă – și de fapt pe bună dreptate-, noroc că n-a durat mult.

Una peste alta, pe la prânz eram posesorii a 18 ciortani, cel mai mare, prins de Viorel fiind o crăpoaică de vre-o două kile jumate.

După ce am strâns sculele și am ridicat –cu greu- sacii cu pești la umăr, la plecare aproape că mi se făcuse milă de cei bătrâni care nu luaseră nici măcar o codiță de arvățoi (avat), și aveau niște mutre consternate de-ai fi zis că am spurcat Dunărea.

Bunica Maria nu prea înclina să creadă că toată bogăția aia de pește am prins-o eu și mai ales că Bunicu Zaharia, care era pescar înrăit, n-a prins nimic.

Ceea ce o făcu să mă întrebe dacă nu mi-a dat prin cap să-i ofer un pește din prada mea; ei bine, gândul ăsta nu mi-a trecut prin scâfârlie nici o clipă.

Fără altă vorbă, Bunica a luat doi crăpceni, i-a pus într-un coș de papură și m-a trimis să-i duc lui Bunica Floarea.

Bunicu Zaharia, care de-abia venise cu mâna goală, tocmai povestea minunea care o văzuse: pe mine și pe băiatul Popii prinzând pește după pește de parcă eram fermecați!

Bine înțeles că s-au bucurat de pește și mi-au mulțumit, iar eu am luat-o ca șicum mi s-ar fi cuvenit; doar n-oi fi fost prost să le spun că ideea era a Bunicii Maria.

Cu o sticlă din vinul lui cel mai bun în coș, m-am întors acasă tocmai la timp pentru o masă pescărească ca-n povești. Bunica gătise ciorbă din capete și cozi, crap prăjit în făină de mălai, saramură din baboii mai mici și plachie din cel mai mare pește. Și-acum, după atâta amar de vreme salivez la amintirea acelor mâncăruri.

Așa m-am înbolnăvit de pasiunea pescuitului la crap, pasiune care mă bântuie și azi, la adânci bătrânețe. Și chiar mai rău ca în copilărie.

În decursul verii am mai pescuit de multe ori în același loc, dar de cele mai multe ori trebuia să mă aciuiesc în altă parte, pentru că se dusese buhul că locul acela "la bulboană" e plin de pește și toți pescarii se băteau să ajungă acolo primii.

Fără nădeală, pescuitul nu era de loc același, de cele mai multe ori rezultatele erau nule, așa că de câte ori aveam ambiția să prind ceva trebuia să nădesc locul cu grăunțe.

Cum de nu știau localnicii de metoda năditului n-am idee, dar e cert că n-o foloseau. Poate că din sila de a risipi grânele pe prostii.

Într-o altă după-amiază din aceeași vară, când din lipsă de altceva ciopleam cu briceagul o bucată de lemn pe prispa prăvăliei, vecinul, care de fapt era un fel de unchiu (eu îi ziceam Nea Gică), și care tocmai se întorcea dela Cernavoda, văzând ce plictisit eram, mă întrebă dacă nu mă duc cu el să pescuim cu otravă.

-Cum cu otravă bre? zisei eu necrezându-mi urechilor.

-Ai să vezi tu; e ca' cum ai pescui cu dinamită, numa' fără zgomot.

Dintr-o dată toată plictiseala mea a dispărut ca prin farmec și am devenit numai ochi și urechi. Și așa am aflat că există o substanță pe care el a numit-o "cuculi indicis" (nu bag mâna în foc pentru corectitudine), care amestecată cu frunză de laur și introdusă în râme, face peștele să amețească și să iasă la suprafață de unde este cules ca bostanii coptți, fără nici o greutate.

- Da bre, dar ce se întâmplă cu cei care mănâncă peștele, nu se otrăvesc?

- Nici ca cum, otrava asta nu face nimic la oameni. Și de fapt nici nu e otravă, e un fel de somnifer.

Așa că din lenea și plictisul cel mai adânc, mă trezii catapultat într-o activitate foarte interesantă –și trepidantă. Sunt delegat să sap în grămada de gunoi după râme, dar numai din cele groase "ca pe deșt".

Cu recolta de râme proaspete puse la păstrare într-o cutie, apuc să-l văd pe Nea Gicu pisând într-o piuliță frunze de laur (o plantă care făcea ciulini) împreună cu niște boabe ca de piper, dar parcă mai mari. Când s-a declarat satisfăcut de consistența acelei paste, s-a apucat să

răsucescă între degete niște cârnăciori foarte subțiri și ascuțiți la ambele capete, pe care îi așează pe o bucată de ziar să se usuce.

Când soarele uscă toți cârnăciorii, ne apucărăm să-i înfigem în râme, fiecare cârnăcior într-o rămă, care se făceau și mai umflate dar înțepeneau; nici una nu mai se zvârcolea ca mai înainte.

Cu o cutie de biscuiți plină cu râme otrăvite, aproape de asfințit, plecarăm cu barca spre malul opus al Dunării, unde apa era adâncă și făcea multe bulboane; acolo, lăsând barca să plutească în voie, Nea Gicu a început să arunce râmele, una câte una în apă, după care a lăsat barca să curgă la vale cam încă un sfert de oră, apoi a început să vîslească împotriva curentului, uitându-se după pești înotând în cercuri cu burta în sus.

N-a trebuit să se uite foarte mult, pentru că prima victimă și apăruse, pradă foarte ușoară pentru un mincioc uriaș.

A doua captură, un crap mai mare ca mine, urmată de un somn, urmat de un șalău de o mărime colosală, și tot așa, numai pești de mărime considerabilă.

Cam după al cincilea pește, spectacolul a luat sfârșit, pe tot cuprinsul Dunării, cât vedeai cu ochii în susul și josul apei nu mai era nici un pește cu burta în sus.

Peștii mai mici probabil că reușiseră să rupă râmele și să se înfrupte fără pedeapsă.

Oricum, era aproape întuneric, așa că ne-am grăbit spre casă, așa cum poți să te grăbești cu barca mergând împotriva curentului.

Acasă, din partea mea de pradă, altă cină minunată: burtă de somn saramură cu mujdei de usturoi și mămăligă.

Cu ocazia asta am aflat că unchiul Gică era un fel de pionier local în arta de a fi fermier. Experimenta cu fel de fel de soiuri de viță, pomi fructiferi altoiți, soiuri noi de cereale, și alte minuni. Asta pentru că erau înstăriți și nu trebuia ne-apatat să scoată o recoltă ca să supraviețuiască. La el în grădină am văzut un pom pe care altoise trei brațe diferite: cais, migdal și păr.

În vara aceea, războiul apărui la Seimeni, din senin din iarbă verde, într-o dimineață. Eram pe balconul casei, care avea o vedere completă asupra Dunării, și mă uitam cam în doi peri la un vapor care naviga în dreptul Ostrovelului, mergând împotriva curentului. Nu prea semăna a șlep, nici a pasager, parcă se zăreau niște turele de tun și mitraliere pe punte. Drapelul era German, asta nu era de îndoit, dar nici o minune nemaivăzută, așa că era cît pe ce să plec când văzui apa dimprejurul vaporului erupînd ca fîntânile arteziene. La o clipă după aia, când vârful vasului ajunsese în dreptul geamandurii, niște explozii asurzitoare mi-au spart urechile, când sunetul obuzelor care explodaseră în apă în jurul aceluși vas ajunseră în sfârșit la mine.

Și după aia, a început bătălia Seimenilor: toate gurile de foc de pe acel vas au început să scuipe obuze, gloanțe, mortare, peste prăpăditul nostru de sat. Înainte de a alerga să mă ascund într-o fîntînă părăsită –acesta era adăpostul nostru AA- am apucat să văd trasoare brăzdând cerul în toate direcțiile, norișori de praf țâșnind din pereții de piatră ai bisericii, obuze explodând pe dealul dela armane, se părea că nu va mai scăpa nimeni cu viață din acest infern.

Din fericire, bateria anti-aeriană din Cernavoda, care deschisese focul asupra aceluși vapor nemțesc, a apucat să-și regleze tirul și să lovească vasul în plin. În câteva minute, vasul era înfipt cu prova în mal și nemții fugeau ca potîrnichile să se ascundă prin pădurea de sălcii de pe malul opus.

Biserica a avut cel mai mult de suferit, zidurile erau ciuruite de trasoare. Curiozitatea m-a făcut să extrag un astfel de proiectil, care odată ajuns la mine în mână s-a decis să înceapă să fâsâie și să scoată fum. Drept pentru care l-am aruncat într-un șanț și am luat-o la goană ca mușcat de streche. Când s-a văzut liniștit, a încetat să mai fâsâie, drăcia dracului, parcă avea o minte a lui, dacă era deranjat scotea fum.

Vaporul abandonat de Nemți a fost golit de tot ce nu era bătut în cuie în următoarea oră, echipaje de dube făcând naveta, ducându-se goale și întorcându-se pline de pradă.

Apoi, într-o altă dimineață, o tanchetă Germană apărui venind dinspre Boășcic, dar pe dealul dela Cimitir se opri, probabil din lipsă de benzină. Nici nu apucaseră soldații să treacă de cimitir când tancheta a fost golită de tot ce nu era înșurubat, până când n-a mai rămas decât un schelet de fiare.

Apoi, într-o altă zi, un convoi foarte ciudat de căruțe cu coviltir apărui, tot dinspre Boășcic, mergînd spre Cernavoda, familii întregi înghesuite în ele, vaci legate de căruțe. Caii erau imenși comparați cu căluții noștri de stepă, aveau niște copite ca de elefant.

Tot convoiul s-a oprit în fața prăvăliei, fiecare cap de familie încercând cu disperare să cumpere sare și făină pe Ruble; vorbeau un fel de Germană amestecată cu Rusă, și erau coloniști germani din Crimeea care fugeau de armata Sovietică. Urmau Dunărea ca să ajungă în Vest.

Săracii de ei erau sperați că nu puteau să cumpere nimic cu banii lor, Bunicu nici nu se gândea să se încarce cu o monedă care la noi n-avea nici o valoare.

Până la urmă, mai de silă, mai de milă, consimți să dea marfa dorită în schimbul unei văcuțe roșii, slabă de-i numărăi coastele, dar care altfel părea sănătoasă și era oricum mult deosebită de rasa locală. Imediat, tot convoiul s-a hotărât să facă același schimb, și dacă Bunicu ar fi vrut, ar fi putut deveni cel mai bogat văcar din sat, luând toate vacilor bieților oameni pe făină, sare și alte mărfuri.

Până la urmă, ne trezirăm dintr-o dată proprietari de vacă și măgăreața căzu pe mine: du-te cu vaca la păscut pe deal la cimitir, că până diseară poate se mai hrănește și ea. Ca și cum eu aș mai fi fost vre-odată cu vaca la păscut! Numai cowboy nu fusesem la Seimeni!

Odată ajuns pe deal, după câteva încercări de a pleca pe drumul pe care o luase convoiul, Roșia s-a potolit și s-a pus pe păscut; iarba era mult mai tentantă decât drumul. Și ea era într-adevăr slabă, un schelet.

Aveam onoarea să pasc o vacă într-un loc istoric, pentru că eram deasupra ruinelor unui fort Roman, (despre care am tot pomenit mereu) nedocumentat (nimeni nu-și bătuse capul să facă arheologie acolo), dar a cărui prezență era cunoscută din moși-strămoși, dealul acela fiind chiar numit "La Cetate". Și era așezat strategic, la marginea drumului Roman, cu o vedere deschisă (aproape 360 grade) asupra peisajului înconjurător. Se vedea ca în palmă și Dunărea și toată câmpia până la Cernavoda.

Bine înțeles că vacii nu-i păsa deloc unde păștea, ci numai cât de mult păștea, pentru că era hotărâtă să profite de faptul că nu mai trebuia să meargă zile întregi legată de o căruță, fără hrană și fără apă.

Spre surprinderea generală, după o săptămână de hrană bună și adăpat la timp, Roșia a început să dea lapte, și era destul de darnică, cu toate că nu mai avea vițelul.

Un pic mai târziu, un avion de transport German care începuse să treacă Dunărea dela vest la est, a început dintr-o dată să tușească și să scuipe fum, și cu mare greutate a reușit să facă o întoarcere de 180 de grade ca să nu cadă în apă; în schimb s-a prăbușit printre sălciile de pe malul "țării", unde a luat foc și a ars vre-o două zile. Când însfârșit s-a stins, vre-o câțiva flăcăi mai îndrăzneți au luat o dubă și au trecut Dunărea să vadă ce se poate recupera din epavă. S-au întors cu câteva bucăți de tablă de aluminiu care scăpaseră ne-topite și din care țigarii pieptănari au făcut imediat niște piepteni care se vindeau ca pâinea caldă; era ceva foarte la modă, la fel ca și cămășile din pânză de parașută și ochelarii de soare din plexiglas obținut dela geamurile avioanelor căzute.

A urmat un alt eveniment, de data asta ceva care a rupt inima întregului sat: o coloană de schelete umblătoare, îmbrăcați în niște zdrențe împruțite -rămășițe de uniformă rusească-, târându-se spre vest. Erau cam 100 de prizonieri Ruși care erau mutați mai departe de trupele rusești care avansau spre noi.

Toată lumea din sat le arunca pâine, mămligă, țigări, și era înfiorător de inuman să vezi cum se tăvăleau pin praf și se băteau pe aceste bunătăți.

În altă dimineață, altă surpriză: peste noapte, pe malul unde ne duceam noi la scăldat, au apărut părăsite, o pereche de aparate de radio militare nemțești, care nu interesau pe nimeni; după o goană la deal și alta la vale, înarmat cu o șurubelniță și un "cherpedel", le-am făcut bucăți. Cuvântul "cherpedel" însemna "clește de cuie" în limba utilizată pe vremea aia la Seimeni. În afară de lămpi de radio, bobine, sârme multicolore și cutii de condensatori nu era nimic altceva de recuperat. Din sârmele de diferite culori, văru-meu Nelu s-a apucat să împletească un fel de lăntișoare care au devenit dintr-o dată foarte populare printre locuitori fiind utilizate la legatul bricegelor împotriva pierderii. Chiar și fetele se prăpădeau după aceste împletituri multicolore, pe care le purtau la gât în loc de salbe.

Altă găselniță erau condensatoarele, care ofereau kilometri întregi de panglică de staniol, strălucitoare ca argintul și pe care copiii satului le agățau de coada zmeelor. Zumzăiau frumos și străluceau tare în bătaia vântului.

Pentru mine, am păstrat lămpile, bobinele, microfoanele, căștile, indicatoarele, tot ce cunoștințele mele radiofonice au considerat că face parale; și trebuie să recunosc, la vremea aia cunoștințele mele radiofonice erau cam nule. Dar aveam instinct.

Altă dată, pe când eram cufundat într-o reverie leneșă pescuind în lac, am perceput cu urechea stângă un fel de huruială de parcă roia un cârd uriaș de albine, mai curând bondari. Din partea aceea, dela Sud, venea la mare înălțime o formație colosală de avioane cu câte patru motoare, lăsând dâre de aburi și o ploaie de argint sclipitor în urma lor. Formația era perfectă, ca de cocori în zbor lung, și eram sigur că nu mai văzusem tipul acela de avion până atunci.

Apoi, pufuleți negri de fum au început să apară pe cer, după care am auzit exploziile lor, după care tunurile Anti-aeriene din Cernavoda bubuind.

Între timp, cerul se acoperise de formații de avioane care zbura ne-abătute spre Nord, în timp ce bateriile AA scuipeau furioase foc și oțel.

Și apropo de oțel, într-o clipă, suprafața lacului a început să arate ca și cum ploua. Și ploua într-adevăr, numai că ploua cu schije dela obuzele care explodau de-asupra capului meu. Până mi-a venit idea să fug să mă adăpostesc într-o gaură făcută în peretele dealului de femeile care căutau lut, toate avioanele, cu excepția unei singure formații trecuseră de Cernavoda neturburate.

Ultima formație, numărând cam opt avioane, a dispărut și ea, spre Constanța.

Acestea erau primele "Liberatoare", primele fortărețe zburătoare pe care levedeam în viața mea, și a fost un spectacol de ne-uitat.

În următoarele zile, am aflat că Ploieștiul, cea mai mare sursă de benzină pentru nemți, a fost bombardat și câteva bombe au căzut și la Constanța. Asta explica de ce ultima formație s-a desprins de grupul principal.

În sat, în afară de o mulțime de găuri în acoperișurile de tablă și de câteva animale lovite de schije, nu au fost alte neplăceri, iar oamenii au rămas cu aceeași impresie de uluială în fața unei asemenea desfășurări de forțe.

După aceea a urmat ziua în care o "figură", îmbrăcat jumate ofițer-jumate civil, cu un pistol automat Mauser într-un toc uriaș de lemn s-a aciuat în sat și a început să spună cui vrea să-l asculte că misiunea lui era să strângă toate armele de foc pe care populația le adunase de pe la nemții care se retrăgeau. Pe de altă parte, mai în fiecare seară venea la cârciuma Bunicului și intra în vorbă cu bețivii satului, trăgându-i de limbă despre cine are pământ, cât are fiecare, ce fel de oameni sunt, și tot felul de alte întrebări care puneau lumea pe gânduri. Era primul dintr-o nesfârșită serie de securiști cu care aveam să mă întâlnesc în viață.

Pe urmă a fost ziua în care, Bunicu apărură dela prăvălie cu sufletul la gură și arătând foarte îngrijorat, pentru că aflase dela niște oameni venind dinspre Hârșova că veneau Rușii și ar fi fost mai bine să ne ascundem în păduri.

După dezbateri îndelungi cu bătrânii satului și cu capetele mai iluminate ale familiei reunite, s-a hotărât să ne ascundem la grădinile de zarzavat, care erau undeva la marginea de est a lacului, în afara drumurilor. Așa că, după ce două căruțe au fost îndesate cu fel de fel și mai ales cu merinde și ustensile de gătit, toată lumea s-a îmbarcat și am luat-o pe drumul bejaniei (pribegiei), după cum se jeluia Bunica. Tot timpul drumului până acolo, asta a făcut, a bocit ca la mort.

Bătând nițel caii, am ajuns la timp să întindem rogojini, saltele, pături pentru noapte și chiar să luăm o mică gustare; adică cei care puteau mânca, restul erau speriați de le pierise pofta de mâncare.

Eu, pe de o parte eram speriat de moarte, iar pe de altă parte eram foarte curios și excitat la ideea de a petrece o noapte sub stele.

Și excitația mea a fost răsplătită de un cer fără nici un nor, cu miliarde de stele care clipeau la mine și cu Calea Laptelui vălătucindu-se printre alte constelații.

În jurul zorilor, Dragon care se aciuise pe pătura mea, a început să mârâie și apoi să latre de zor, și asta cred că ne-a dat de gol pentru că ne-am trezit cu patru ofițeri Ruși, cu balalaicile de gât, făcându-și drum spre noi. Pe drumeagul pe care venisem noi, îi aștepta o mașină, așa fi putut jura că era un Jeep.

Rușii noștri, zâmbind și gesticulând întrebau o singură chestiune: Nemțki? Se pare că făceau parte dintr-o patrulă avansată și se cam rătăciseră, dar vreau ne-apatat să știe dacă sunt Nemți prin împrejurimi.

Între timp toți refugiații se treziseră, iar cuiva i-a venit ideea să-i întrebe pe Ruși dacă vor ceai. Vorba aia, "mănânci calule ovăz?"

Ei au fost dintr-o dată foarte fericiți, noi ne-am relaxat un pic, și toată lumea era veselă, numai că ne înțelegeam ca Stan cu Taică-su. Nu știu cine a fost Stan, nici taică-su, dar așa se zicea când doi nu se înțelegeau.

Oricum, din toată gesticulația și din ce-și mai aducea Bunicu aminte bulgărește de când fusese prizonier, s-a dedus că vârfurile avansate ale armatei Rusești erau numai la vre-o câțiva kilometri la răsărit de noi (deci erau cam pe la Boășic sau Topraisar), că în spatele lor venea o armată mare și că se duceau la Berlin. De asta erau foarte convinși.

Reeșea că ne-am ascuns de dracu ca să dăm peste mă-sa, și cu acest prilej ne-am convins că Rușii sunt și ei tot oameni ca noi și nu se apucă de împușcat tot ce mișcă în fața lor.

Imediat ce praful ridicat de Jeepul lor s-a așternut la loc, am încărcat căruțele și ne-am întors la casele noastre să ne continuăm viața normală. Adică așa cum se putea în timp de război.

Cred că cam la două săptămâni după aia, au apărut într-adevăr, întâi un grup de jeepuri, pe urmă un grup de camioane Studebaker uriașe, vre-o câteva ZIM-uri hodorogite urmate de căruțe trase de cai și la urmă, pifanii, infanteria, mășăluind prin praful din mijlocul drumului dar cântând în cor de mama focului. Și cântau frumos, mama lor!

Fără măcar să întrebe, ne-au invadat curtea, o dădură afară pe Bunica din bucătăria de vară și instalară în odaia bună (camera de oaspeți) un colonel, care era "comandirul" lor.

Cu această ocazie, din încercările de a comunica cu ei (cred că tâlmaciul lor de limba Română fusese rănit), s-a descoperit că eu o rup pe franțuzește, ceea ce m-a făcut dintr-o dată translatorul oficial al satului. Mulți dintre Rușii noștri vorbeau foarte bine Franceza, unii chiar Engleza, dar pe vremea aia mie Engleza nu-mi spunea nimic.

Fiind foarte curios din fire, am tăbărât pe bieții soldați cu fel de fel de întrebări despre "Balalaica" lor, despre "Catiușa", despre camioanele Studebaker și Jeepuri. Dela Nikolai, șoferul comandantului și prietenul meu de o zi, am aflat că Balalaica e o armă foarte bună, dar nu trebuie trântită când are încărcătorul în ea. La întrebările mele incesante despre ce caută niște camioane Americane noi nouțe la ei în armată, Nikolai mi-a dat un răspuns de începusem să mă îndoiesc de cunoștințele mele de limba Franceză: Nu, nu erau Americane, erau Rusești, numai că erau fabricate în America, iar Americanii, din greșală puseseră numele firmelor lor pe ele.

Bine, bine, mi-am zis eu, hai să zicem că așa e, dar cum se face că Americanii au trimis camioanele și umplute până la refuz cu conserve "Made in USA" ?

Pentru că era adevărat, toate camioanele lor erau doldora de conserve Americane, carne de vacă în suc propriu și Frankfurteri fierți, care erau un deliciu.

Ei erau așa de sătui de acestea, că le dădeau la schimb pentru ouă, păsări și mai ales băutură, spiritul fiind la mare căutare, pentru că țuica noastră era prea slabă pentru gusturile lor.

Bunicu adunase în ghețarie un porcoi uriaș de conserve Americane din care eu mă înfruptam pe îndopatelea, pentru că-mi plăceau la nebunie.

Cele trei camioane dela noi din ogradă, și care se pare că erau sub comanda colonelului, în afară de conservele Americane erau pline cu vinuri și Șampanie Franțuzești și Nemțești. Singurele produse Sovietice pe care le consumau erau tutunul și țigările, niște minuni care erau jumate carton. Soldații de rând, când vroiau să fumeze, scoteau din tureatca cizmei un ziar Sovietic împăturit cu grijă, rupeau un petec de formă aproximativ dreptunghiulară, făceau din el un fel de uluc în care turnau fărămituri de tutun negru cules de prin buzunare, răsuceau o țigară cam cât un deget de groasă care când era aprinsă ardea cu flacăra cam până la jumătate. Când l-am întrebat pe Nikolai de ce poartă ei ziarul în turetcă, mi-a răspuns: ca să se înmoaie hârtia, să fie bună de răsucit țigări și de șters fundul după ce faci treabă mare. Era o civilizație nouă, aceasta pe care o aduceau Ivanii dela ei din URSS.

Împotriva a tot ce s-a spus despre sălbăticia lor, grupul acesta care a hălăduit la noi în sat vre-o săptămână nu s-a purtat total necivilizat; lui Bunicu îi plăteau tot ce luau din prăvălie, n-am auzit să fi tăbărât pe nici o femeie, dar când se îmbătau erau un pericol public, pentru că trăgeau cu Balalaica unde se nimerea.

Singurul incident mai urât a fost cînd Bunicu a uitat să bage în prăvălie peste noapte un butoiăș gol de țuică pe care l-a găsit a doua zi ciuruit de gloanțe ca o sită. Vre-un bețiv nocturn a crezut că e rost de țuică gratis, dar aflând butoiul gol l-a condamnat la moarte prin împușcare.

Într-o dimineață pe când pescuiam la piatră ne-am trezit cu vre-o cinci ostași sovietici peste noi care au adunat pe toți cei care erau pe malul Dunării și ne-au dus la bucătăria regimentului lor unde ne-au pus să curățăm cartofi. Dacă-ți pierzi timpul pescuind, de ce să nu faci mai bine ceva folositor? Cam asta era filozofia lor.

Armata Rusească nu ocupase numai satul, erau trupe cazate pe malul Dunării prin pădurile de sălcii, dela Boășic și până la Cernavoda. Și pe lunca dintre cele două comune Seimeni, apăruse ca prin farmec un aerodrom pe care vre-o două trei biplane decolau și aterizau cât era ziua de

lungă. După cam două săptămâni de "refacere", trupeții au plecat într-o noapte, luând cu ei și ultimii cai și căruțe care scăpaseră până atunci de rechizițiile făcute de armata noastră. Era a treia rechiziție suferită de biata populație dela începutul războiului. Aerodromul a stat acolo mai toată vara.

Nu mult după plecarea rușilor, oamenii bând la Bunicu în prăvălie începură să discute despre "colectivizare", alegeri, și tot felul de venetici apărură și se aciuară în sat. Partidul Comunist se apucase să sădească sămânța comunismului, trimițându-și avangarda de propovăduitori și provocatori să ocupe poziții strategice.

Între timp, noi, copiii mai răsăriți din sat eram foarte ocupați cu explorarea taberelor părăsite de Ruși, pe care tabere le luam pe rând la scormonit în speranța că vom găsi vre-o armă (un psitol ar fi fost foarte bine-venit) uitată de Sovietici. Așa că începând dela vale, de dincolo de vii și mergând în susul apei, scotoceam toate taberele care ne eșeau în cale; câte-odată eram norocoși și găseam câte o cutie de conserve pe care o devoram pe loc, altădată o grenadă pe care o aruncam imediat în Dunăre și omoram câțiva baboi, dar de cele mai multe ori nu găseam decât fleacuri: cartușe, gamele nespălate, căști ruginite, adică gunoaie lăsate în urmă de soldați.

În ultima tabără, cea mai aproape de Cernavoda, am dat însă peste o adevărată comoară, o lădiță cu obuze de mortar uitată sub niște paie, zece obuze noi nouțe.

După ce ne-am consultat și certat o mulțime despre care ar fi cel mai bun lucru de făcut cu ele, am hotărât că cel mai frumos ar fi să facem un foc mare și să le punem la prăjit, ca să facă un "bum" cum nu s-a mai auzit. Și pentru că eram destul de copti la minte, ne-am dat seama că pentru asta ne-ar trebui o groapă în care să facem focul, ca explozia să arunce șrapnelele în sus, ferindu-ne pe noi.

De săpat groapa nu se discuta, nu aveam nici scule și nici timp, și după o îndelungă cercetare a terenului, am decis că privata (o gaură în pământ) lăsată în urmă de Ruski ar fi cea mai potrivită în acest scop. Era o gaură, gata făcută.

Așa că adunarăm tot ce putea să ardă: bețe, paie, hârtie, cârpe, și le trântirăm în groapă, aruncărăm și cutia cu obuze de-asupra, și, ca să fie socoteala dreaptă am stropit totul cu niște petrol murdar amestecat cu vaselină pe care l-am descoperit într-o găleată.

Cineva a fost delegat să aprindă focul și a trebuit să fie convins cu câteva picioare la cur, pentru că groapa aia puțea de țigle se făcea greață.

Când a fost evident că focul s-a aprins, toată gașca am luat-o la fugă să ne adăpostim după malul Dunării.

Într-un târziu, după ce a trecut o eternitate, am fost înfârșit răsplățiți cu un "poc" îngrozitor, urmat de o ploaie de ceva noroios, și după aia nimic, doar o putoare groaznică dela "noroii" care căzuse după explozie. Dar nu fusese un „bum” așa de groaznic cum ne așteptaserăm noi și după ce am așteptat cu sufletele la gură cam vre-o jumate de ceas, ne-am dus să vedem ce se petrece.

Dacă am fi fost copii deștepți, am fi realizat că cutia de obuze, fiind foarte grea, se va scufunda în masa aia de excremente, așa cum s-a întâmplat, de-aia n-a explodat decât unul, cel care a rămas cel mai la suprafață și mai în bătaia focului. Și iarăși, dacă am fi fost deștepți, am fi știut că explozia va arunca toată mizeria aia în aer, așa că în loc să blestemăm ca niște spurcați ar fi trebuit să ridicăm osanale cerului că n-au explodat toate obuzele alea odată; ne-ar fi plouat din cap până-n picioare cu rahat sovietic, cel mai împuțit rahat din lume.

După alte câteva zile de vacanță, m-am înapoiat la Cernavodă, pregătit sufletește pentru un alt an de liceu, clasa III-a.

Dăduse Dumnezeu de se întorsese și Mama dela București, și se pare că de comun acord cu Tata, destinul meu fusese hotărât: gata cu Brașovul, voi merge la Liceul Mircea cel Bătrân din Constanța. Și pe bună dreptate, ce rost avea să honănăi atâta amar de drum până la Brașov dacă nu mai aveam internat? În plus, Constanța era numai la 60 de kilometri, o aruncătură de băț.

Vestea m-a bucurat, mă gândeam că, în două trei ore pot să vin acasă de câte ori mi se năzare și în plus, acolo era Marea Neagră, și portul. În plus, clima era nițel mai caldă decât la Brașov, chiar dacă Ovidiu se plângea de frig. Vorbesc de marele poet Roman Ovidiu, care a fost exilat la Constanța și se plângea de frigul groaznic de acolo. Dar să fi fost el exilat la Brașov!

Așa că clasa trei-a începea sub auspicii excitante: colegi noi, profesori noi, reguli noi, uniformă nouă; eram foarte nerăbdători să începem.

Aranjamentul era să stau în gazdă la niște rude îndepărtate ale Mamei, la care eu n-aveam nimic împotriva, mai ales că nici n-ar fi contat, chiar dacă aveam.

Capitolul cinci:
CONSTANȚA.

Prima zi de școală, prima scuturătură: datorită lipsei de spațiu, băieții trebuiau să țină clasele după-amiaza, pentru ca fetele să țină cursurile dimineața. Vezi Doamne, Liceul de fete era ocupat de un spital, așa că ele trebuiau să țină clase la noi în clădire.

Ce-mi păsa mie dacă e de dimineață sau noaptea, tot dracul ăla e, școală.

A dou-a zi, altceva nou: toată lumea în sala de gimnastică pentru formarea corului, clasele sunt suspendate. Ura și la gară, asta zic și eu școală!

În sala de gimnastică, un pian la care e așezat un grăsun, destul de răsuflat, profesorul de muzică. Era chel în creștet și avea părul cănit. Foarte important, striga câte un nume, bubuia o notă pe pian, nefericitul de elev chemat trebuia să întoneze nota respectivă, încă o notă (mai sus), alta (mai jos) și verdictul: sopran, tenor, alto, bariton, cu o excepție pentru vocile cele mai groase: "treci la bași, măgarule"! Și cu excepția fericților care erau afoni și care erau trimiși neceremonios afară: „ieși afară tâmpitule, ai urechi de fier”.

Pe mine, după o singură notă m-a trimis la soprani, lucru care nu m-a impresionat în nici un fel, era tot un drac. Până în ziua când am aflat că toți miorlăiții de soprani erau considereați cam "jumate fete" de către băieții mai mari. Ca și cum aș fi putut face ceva despre asta!

Clasa treia de liceu, începu din punct de vedere academic cu noutatea introducerii limbilor străine, obligatorii: Latina și Franceza. După mintea foarte inteligentă a cuiva din Ministerul Învățământului, toate sufletele înscrise în clasa treia de liceu trebuiau să studieze aceste limbi. Eu cu Franceza nu aveam nici o problemă, știam câte ceva, dar Latina era altă poveste. Dece trebuia să învăț eu o limbă moartă?

Mai aveam și ghinionul să studiem cu un profesor bătrân, care nu mai avea răbdare să explice ca să înțelegi; el avea grijă să citească lecția, să decline și să conjuge, după care ne dădea o listă nesfârșită de declinări și conjugări pentru acasă. Ideea era să le învățăm "pe din-afară", exact ce uram eu cel mai mult în școală.

Și iacătă-mă acasă, făcându-mi lecțiile, trecînd repede prin Matematică, Franceză, Geografie și atacînd Latina cu zel.

După o oră de repetat "silva, slivae, silvorum", fără să pot merge mai departe pentru că nu-mi reamintesc nimic, mă declar învins și mă apuc de făcut alte năzbâtii, cu conștiința faptului că voi lua o notă proastă a dou-a zi. Nu puteam face nimic, nu eram în stare să asimilez nimic din ce nu pricepeam.

Aproape de sfârșitul trimestrului, media mea la Latină se apropia vertiginos de corigență și numai o minune ar fi fost în stare să mă scoată din acel rahat, dar minunea nu s-a întâmplat.

Așa că, în vacanța de Crăciun, Mama a hotărât că î-mi trebuie meditator pentru limba Latină și în acest scop s-au făcut cercetări în familie și s-a descoperit că o verișoară de a mea foarte de departe din Constanța este o foarte bună elevă și ar fi dispusă să mă mediteze la Latină, contra unei remunerări, vezi bine. Aranjamentul era ca ea să vină la mine odată la două zile pentru câte o oră și să mă facă să asimilez Latina.

Soarta făcu ca această fată, care era mai mare ca mine cu vre-o doi ani să fie foarte drăguță și dotată din belșug, având toate atributele unei femei.

Săraca fată, se dădea de ceasul morții să mă facă să învăț Latina, dar nu era chip, în primul rând că toate regulile aveau atâtea excepții că și ea se poticnea, și în al doi-lea rând pentru că eu eram prea ocupat să-i urmăresc sânii săltând sub bluză, ca să mai fiu atent la altceva.

După câteva ore de meditație, fata a realizat că nu se poate face nimic cu mine și m-a părăsit, spre desamăgirea mea care pierdeam plăcerea de ai mai admira bustul. Acesta a fost începutul problemelor mele cu pubertatea. Incepusem să mă simt foarte singuratec, foarte romantic și poetic. Când mă gândesc cât de tâmpit eram, î-mi vine să-mi trag șuturi la cur! În loc să-mi fac lecțiile, scriam versuri focoase despre nopți cu lună și cucuvele plângând prin cimitire.

În realitatea tristă, anul școlar se apropia de sfârșit, iar situația mea la Limba Latină se apropia de corigenție, și trebuia găsită imediat o soluție.

Din consultările cu colegii de clasă care erau în aceeași situație, a reeșit că metoda cea mai sigură de a scăpa de această corigenție ar fi mituirea profesorului, dacă nu cu bani, cel puțin cu produse alimentare, și prin grija Bunicului, o căruță încărcată cu făină, mălai, ulei, zahăr, vin, țuică, ouă, a apărut într-o dimineață la ușa profesorului de Latină. Căruțașul a descărcat frumos marfa și a înmănat doamnei profesor un plic cu o notiță care zicea foarte simplu: "Mulțumiri din partea părinților elevului Dănuț"(ăsta eram eu) și ca prin farmec, după o "ascultare" la care eu afirmam iar profesorul întreba și răspundea, media mea la Latină a ajuns să fie peste 5, de unde era: exact 4,33. Trăiască ciubucul!

După acest scurt dar foarte greu de suportat episod cu corigența, am ajuns din nou fără nici o grijă și liber să cutreier dealurile și plaiurile Seimenilor, liber ca o pasăre. Nimeni nu mă întreba "unde te duci?" sau "dece trebuie să te duci acolo?", așa că singurele mele probleme erau să decid unde să mai mă duc.

În plus, în sat se petreceau lucruri noi și interesante: un întreg regiment de infanterie, Români de data asta, era "în refacere". Soldații, erau cazați prin curțile oamenilor, care în corturi, care în bordeie săpate în pământ, care sub niște șoproane rudimentare, depinzând de vrednicia grupei.

Ofițerii, bineînțeles că erau cazați pe la casele mai mari, iar -din nou- odăile de oaspeți ale Bunicii

erau rechiziționate pentru un grad important.

Cuiburi de mitraliere antiaeriene erau mai în fiecare curte, antene de radio apăreau ici și colo iar eu eram în culmea fericirii uitându-mă cu admirație la operatorii care comunicau cu alte regimente sau cu Comandamentul.

În fiecare zi se făceau trageri la țintă într-o râpă care mergea spre lac, și după ce totul se liniștea acolo, noi ne repezeam să culegem gloanțele din lutul râpei, pe care le încălzeam la foc să extragem plumbul.

După trei săptămâni, tot regimentul s-a pus în marș, de data asta spre apus, pentru că noi, Românii, devenisem aliații Sovieticilor împotriva Nemților. Se întorsese roata.

Serile, ascultând la ce vorbeau între ei la cârciumă "obișnuiții casei", ai fi putut să juri că e numai o chestie de zile până când suntem invadați de Americani; nu era chestia "dacă", ci "când". N-am înțeles niciodată de unde se pornise această idee, dar a continuat tot timpul războiului și multă vreme după ce comunismul se instalase definitiv. Numai că nu se mai discuta la cârciumă, era prea periculos.

Printre noile idei care începuseră să încolțească în mintea mea datorită faptului că eram la pubertate, era pictura. Mă apucase așa, din senin, o dorință nebună să aștern pe hîrtie scene romantice, de preferință cât mai romanțioase. Ca de exemplu un profil de femeie despletită și cu un bust enorm încadrat în rama unei ferestre pe fundal de lună nouă. Sau o siluetă tot de femeie, subțire și cu părul în vânt printre niște pomi desfrunziți...Totul în alb-negru, să te apuce plânsul cu sughițe și nu alta.

Din păcate (sau din fericire pentru rasa umană) mijloacele mele tehnice erau foarte limitate: o cutie cu 24 de creioane colorate și un set de acuarele.

Pentru gustul meu, creioanele nu creeau o culoare destul de consistentă pe suprafețe mari, pe când acuarelele erau prea spălăcite. După ce am încercat fără nici un succes să amestec acuarele cu ulei, m-am întors dezumflat la cutia cu culori; era mai bine decât alb-negru.

Luasem obiceiul să cutreer dealurile pe care erau viile, înarmat cu un caiet de desen și cutia de culori, și când mi se părea că am găsit un subiect romantic, mă așezam pe unde apucam și măzgăleam, ba un cal costeliv și cu coama răscolită de briză păscând, ba o salcie schimonosită de vânt, ba un profil de femeie (întotdeauna cu un piept enorm, eram obsedat de sâni), depindea de ce vedeam și de ce-mi trecea prin cap.

Cu toate că-mi dădeam bine seama că creațiile mele sunt departe de artă adevărată, diavolul din mine nu-mi dădea pace, și continuam să măzgălesc hârtia.

În una din aceste escapade artistice pe dealul dela vii, pe când eram foarte ocupat să prind grația unei perechi de cai păscând, o văzui cu coada ochiului pe Tita, vecina din spatele curții spre deal, trecând spre via lor cu părinții, toți cu sapa pe umăr. Fata, dacă m-a văzut așa de ocupat cu măzgălitul, nu s-a oprit să stăm de vorbă și a dispărut la ei în vie.

Tita, pe care o știam decînd ne jucam în praf împreună făcând „cozonaci”, crescuse și ajunsese o frumusețe de fată, blagoslovită de natură din belșug cu toate cele. Cu toate că eram cam de aceeași vîrstă, ea era mult mai dezvoltată ca mine, ca toate fetele.

În secret, cred că eram cam îndrăgostit de ea (ca și de o mulțime de alte fete); și probabil că instinctele ei îi povestiseră ceva, pentru că de câte ori ne întâlneam fața ei înflorea într-un zâmbet foarte îmbietor.

Trecerea ei la deal mi-a tăiat dintr-odată tot cheful de pictat cai păscând, așa că mi-am strâns ustensilele și am luat-o și eu la deal după ea.

Când am ajuns la ei în vie, ea era cocoțată pe „foișor”, platforma bordeiului unde cel care păzea via dormea noaptea; în timp ce părinții ei săpau ceva mai încolo, Tita mea cânta de mama focului un cântec de dor; și ea suferea de aceeași boală a pubertății, romantismul.

Cum m-a văzut, mi-a și cerut să-i arăt caietul, foarte curioasă să afle ce meșterisem eu; a răsfoit prin el fără nici un comentariu, până a ajuns la femeia cu sâni ca pepenii.

-Mă Dănuț, unde-ai văzut tu sâni ca ăștia? Ori ai visat?

Și cu o scurtă privire spre părinții ei ca să se convingă că erau ocupați, și-a deschis bluza și mi-a arătat unul din sâni ei, de o albeață de perlă, rotund, catifelat și cu un sfîrc rozaceu și obraznic de parcă cerea să fie sărutat. Fără nici o ezitare, exact asta am făcut, m-am aplecat și am depus o sărutare pioasă pe comoara aceia neprețuită. Tita n-a zis nimic, doar a rîs, s-a convins că nu ne vede nimeni și mi-a oferit și cel de al doi-lea sân; cu un alt scurt rîs și o mișcare mlădioasă din umeri, comorile mele au dispărut din nou sub cîrpa bluzei, eu rămânînd cu mofluz.

La toate rugămintele mele să mergem amîndoi în rîpă, Tita râdea și zicea că nu poate, că dacă o prind părinții ei făcând „prostii”, o omoară de vie, iar pe mine o să mă înjunghie precis unul din cei trei frați ai ei. Așa că dacă o vreau așa de mult, să mă duc să o cer de nevastă dela părinți, și atunci o să mă pot juca cu sâni ei cât vreau eu.

Eu eram așa de excitat și de convins că nu-mi trebuie nimic altceva în viață decât trupul ei, că eram gata să mă reped și s-o cer de nevastă acolo pe loc. Numai că ea, m-a opri cu o întrebare foarte simplă și poate inocentă:

-Mă Dănuț, și unde o să stăm noi amîndoi după ce ne luăm, la noi aci în sat sau la voi la oraș? Mie mi-ar place mai mult la oraș, să văz și eu filme și să nu mai înot în noroi la fiecare ploaie.

Dintr-o dată, lumea materială s-a „materializat” în mintea mea când am realizat că viața e compusă din mai mult decât sâni frumoși și fete cu nuri. Cumva, a fost prima dată când am aflat că dragostea trece prin stomac.

Nici eu și nici ea nu ne gîndeam că nu putem „să ne luăm” pentru căde fapt nu aveam vîrsta; iar biata fată și-a mărturisit un vis al ei, să se mărite la oraș.

Am plecat cu coada între picioare spre casă, visînd tot timpul la cei doi sâni minunați pe care i-am sărutat și pe care totuși nu puteam să-i am, nu eram încă copt pentru asta.

Printre alte lucrurile care s-au mai întîmplat în vacanța aceea, a fost partida de pescuit „la plasă”, în niște foste grădini de zarzavat din Balta Jării, care era numele generic pentru lunca inundabilă a Dunării de pe malul opus. Noi eram în Dobrogea, și „Jara” era dincolo de Dunăre. Solul era foarte gras datorită inundațiilor și ca atare era terenul preferat pentru grădini de zarzavat și bostane, iar locul unde mergeam noi fusese o asemenea grădină, lăsată în părăsire anul acesta, să se refacă. Pentru că erau irigate prin cădere, toate aceste grădini erau cam un

metru sub nivelul terenului, iar după inundațiile din fiecă primăvară, cele nelucrate deveneau niște lacuri care colcăiau cu tot felul de pești.

Ideea unchiului Gică era să mergem să dăm cu plasa într-una din grădinile despre care știa el că nu sunt folosite, așa că împreună cu încă doi flăcăi, ne suirăm cu noaptea în cap într-o dubă și după ce "cei mari" vâsliră cam o jumate de oră, am ajuns pe malul celălalt. Apa Dunării era mare de data asta, deci pe lângă curent, drumul era mai lung datorită întinderii de ape.

Odată pe mal, după altă jumate de oră de umblat printre grădini pline de ardei grași, țelină, roșii, castaveți, vinete, dovlecei, pepeni, am ajuns și la locul cu pricina. Pe drum, ne-am aprovizionat "ca soldații" din toate legumele și zarzavaturile care erau bune de mâncat, așa că săculeții noștri erau doldora de bunătați.

Odată ajunși, toți ca unul ne-am lepădat boarfele de pe noi și am intrat în apă, doi cu plasa și doi cu "gălăgia". Asta era menirea mea și a unuia dintre flăcăii mai mucoși, să bălăcim apa să se sperie peștii și astfel să dea fuga în plasă. Înarmați cu niște bețe uriașe, noi cei mici băteam apa și urlam din toți bojocii, sărind ca ielele prin apă, ca să facem cât mai multă gălăgie.

După ce plasa parcurse toată lungimea "lacului", odată trasă pe iarbă din ea se răspândiră o grămadă de pești care încercau cu disperare să ajungă înapoi în apă, iar noi bătându-ne cap în cap ne-am repezit să-i culegem și să-i aruncăm în saci. Mai toate speciile obișnuite din apa Dunării erau prezente printre cei capturați, dar majoritatea erau crapi.

Repetarăm operația în sens invers, cu rezultate similare, după care s-a hotărât că n-are rost să mai dăm cu plasa pentru că sacii dunt deja plini și o să ne fie foarte greu să cărăm totul înapoi la barcă.

Pentru că ne făcusem suma înainte de termen, poposirăm la umbra unei salcii uriașe; aici, cineva făcu un foc uriaș din vreascuri, altcineva curăță unul din cei mai mari crapi prinși și-l puse într-un proțap peste foc, iar alt băiat scoase din săculeț un castron de lut în care ciopli la iuțea cu brișca tot felul de verzituri agonisite de prin grădinile pe lângă care trecuserăm, peste care aruncă un pumn de sare. Asta era salata.

Până când crapul s-a făcut auriu pe toate părțile și a fost declarat bun de mâncare, am înghițit în sec ca o pisică, așa de bine mirosea totul.

Împreună cu niște mămăligă rece și cu „salata” de ardei grași, castraveți și ceapă, prânzul acela a fost ceva ce nu voi uita în vecii vecilor, amin! Mai ales că, știind că după pește nu se bea apă („Înoată peștele în burtă, bre, ce dracu...”) unchiu Gicu adusese vin în urciore în loc de apă. Pe de-asupra, apă era peste tot, ce nevoie era s-o cari de-acasă.

Când am mai avut posibilitatea (mulți ani mai târziu și multe mii de kilometri mai departe) să dau de o asemenea abundență de crap, am încercat să fac și eu crap la proțap, dar nu a mai fost același lucru. Lipsa atmosfera aceea senină și aerul înmiresmat de izma broaștei și frunze de salcie uscate. Eram în America. Sau poate n-am știut eu toate secretele proțapului, ceea ce e foarte posibil.

La timpul potrivit, vacanța își dete obștescul sfârșit și eu o luai din nou pe drumul școlii.

Între timp, verișoara Mamei la care stătusem în gazdă a trimis vorbă că nu poate să mă mai primească și noi aranjamente au trebuit să fie făcute: o nouă gazdă, unde vom fi doi băieți din Cernavoda.

Viitorul coleg era un băiat care locuia foarte aproape de noi dar pe care nu-l știam. Era un venetic, aciuit de puțină vreme în oraș și cu care deci nu fusesem colegi la primară. Tatăl lui era pictor și nițel cam boem, se cam mutau din oraș în oraș.

Noua gazdă era nevasta unui chelner care avea o casă prea mare și bani prea puțini. Bietul om nu ajungea niciodată acasă mai înainte de miezul nopții, obosit ca un câine.

Întîlnirea cu Nelu, noul meu coleg de gazdă și școală a avut loc chiar în ziua în care am descălecat în noua reședință și ne-am plăcut reciproc dela prima vedere. Slavă domnului că nu dădui peste vre-o moacă care să-mi facă viața amară mai mult decât era; adică așa cum o consideram eu.

Combiția cu gazda se dovedi a fi ceva bun: camera în care locuiam era uriașă, hrana era bună și eram mai mult sau mai puțin de capul nostru, fără ca nimeni să ne bată la cap cu: „Ți-ai făcut lecțiile?”

Casa era așezată într-un cartier locuit în majoritate de Turci, și dela o fereastră care dădea în curte la vecini vedeam cum femeile, îmbrăcate cu șalvari și șaluri (întotdeauna negre) se duceau la privată cărând de fiecare dată în mână un ibric cu apă; gazda ne-a explicat că, așa era obiceiul la Mahomedani, să se spele după fiecare „necurățenie”. Ciudat, cu toate că trăisem toată viața

printre Turci și Tătari, era prima oară când auzeam de acest lucru. Dar era omor scuzabil, eram mic pe vremea aia.

Viața în Constanța începuse să explodeze, era imediat după război, vapoarele cu ajutor American și tot felul de alte mărfuri veneau și plecau iar orașul deborda de marfă. Se pare că marfa predominantă la acea vreme erau pieile netăbăcite din America de Sud, duhnea tot orașul a piei putrezinde și se putea câștiga bani buni la descărcatul lor din vapoare. Rușii, cu toate că erau prezenți nu se prea vedeau; nu le venise încă timpul.

Străzile erau pline de lume, la fiecare colț de stradă era o tarabă care expunea de predilecție țigări străine și gumă de mestecat. Găseai țigări din absolut toate colțurile lumii, cele mai populare fiind cele din America, Anglia, Egipt, și Bulgaria. Ca să facem economie, eu luam țigări Egiptene (de exemplu) în timp ce Nelu lua Bulgărești. Acasă, la gura sobei, făceam „schimb de experiență”, gustând din fiecare. Eu întotdeauna după o astfel de experiență mă întorceam la favoritele mele, Camel.

Restaurantele și cârciumile deschideau dela șapte dimineața, servind ciorbă de burtă și muzică orientală.

Pe la zece dimineața, tot orașul se învăluia într-o aromă de calcan și guvizi prăjiți și vinete sau ardei coapte, asta fiind mâncarea de bază a majorității populației. Se părea că toate gospodinele găteau același lucru la aceeași oră.

Pentru noi elevii, clasa a patr-a era „cu morcov”, ne pândeau examenul de capacitate, puntea care ne separa de cursul superior, prin urmare aveam o mulțime de studiat. Fiind doi, treaba era mult mai ușoară, ne complectam reciproc, eu fiind mai înclinat spre științele exacte, Nelu, care era copil de artist spre materiile mai „umane”, și școala decurgea în condiții bune.

Vacanța de Crăciun veni, și odată cu ea apărură și Tata, întors de pe frontul de Apus încărcat ca o albină cu tot felul de pradă de război: o pușcă de vânătoare calibrul 12 (pentru el), una calibrul 16 (pentru Mama), una calibrul 20 (pentru mine) și un aparat de radio Orion (făcut în Ungaria), cu fel de fel de unde scurte și o mulțime de luminițe și butoane, de parcă era o uzină. Reparat de mine în decursul anilor, radioul acela a stat în familie până la moartea Tatei în 1990. Dacă aș fi fost în țară atunci, probabil că l-aș fi păstrat.

Spre totala mea bucurie, Mama a declarat că ei nu-i trebuie „țeava aia de fier” așa că mă văzui proprietarul a două minunate arme de vânătoare, potrivite exact cu vârsta mea.

Și, pentru că tot eram înarmați până în dinți, am început să ne punem pe vânat.

Prima mea vânătoare la iepuri.

Dis de dimineață, o luarăm la picior spre gară, să batem dealurile din jur unde se zicea că sunt foarte mulți urechiați.

Cum am început urcușul, un blestemat de urechiat sări exact de sub picioarele mele și puteți paria 100 la unu că într-o fracțiune de secundă ambele cartușe din pușca mea au fost trase, fără nici un efect asupra iepurelui.

Pentru că intrase în raza de acțiune a unchiului meu ceasornicarul, acesta l-a dărmat cu un singur foc, după care s-a simțit obligat să mă școlească:

-Când î-ți sare dintre picioare, lasă-l să alerge vre-o câțiva metri buni, pune-i cătarea drept între urechi și trage; dacă fuge de-a curmezișul, pune cătarea în fața botului și un pic înainte de a apăsa pe trăgaci, smucește nițel arma înaintea lui.

Nici o altă lecție nu s-a întipărit în mintea mea mai adânc ca aceasta!

Următoarea partidă a avut loc câteva zile mai târziu, pe dealul dela Cimitir; Tata a luat o vulpe iar eu un urechiat cât un câine, urmărind literă cu literă evangelia dela unchiul Jean citire.

La masa festivă de Crăciun, Tata mă luă de-o parte zicând că vrea să-mi arate ceva în garaj

În șopronul unde-și ținea mașina și care deci devenise garaj, în afară de Skoda, mai era o bicicletă cu motor marca WANDERER. Marcă Germană, marfă bună. Eu, presimțind că această „motocicletă” î-mi este destinată eram în preajma leșinului, când vocea Tatei m-a readus la realitate:

-Acesta este cadoul meu pentru examenul de capacitate; nu treci examenul, o vând într-o clipă. Suntem înțeleși?

-Da Tată, reușii să răspund, pierit total la gândul condiției impuse.

Tata, care știa să manipuleze oameni și mai ales copii, aruncă o altă undiță:

-Mîine dimineață am să-ți arăt cum se pornește, cum se schimbă vitezele, dar n-ai s-o călărești decât după capacitate, dacă reușești. Bagă-ți asta în cap!

Între timp eu încercam să mă autoconsolez, zicându-mi că măcar mâine o să fiu în stare s-o ating, s-o pornesc și să dau vre-o două ture cu ea pe stradă ca să învăț cum să schimb vitezele.

Tata î-și ținu cuvântul, m-a învățat tricul cu ambreiajul și toate celelalte, dar după ce s-a convins că am prins totul, a încheiat lecția cu aceleași vorbe:

-Restul, la vară, după ce luăm capacitatea. „Luăm” pe dracu’, eu sunt ăla care rebuie să tocească!

În ajun de Anul nou, am fost invitați la o vânătoare „cu bătaie” pe una din nenumăratele mlaștini dinspre Saligny, o sălbăticie de stof și papură unde vara nu putea intra nimeni așa de dese erau plantele iar apa era numai noroi de te scufundai până la gât. Acum era înghețată tun și ninsă toată, vegetația era pălită de ger și de culoarea aramei, era o frumusețe cu tot gerul de-ți îngheța respirația pe mustață, dacă aveai una.

Unchiu Jean ceasornicarul era maestrul de vânătoare, și ne-a așezat într-o linie șerpuită, fiecare vânător ascuns într-un pâlc de stof, cu fața spre o deschidere fără vegetație. După care, suflând în țeava armei ca în goarnă, a lansat semnalul de începerea goanei. Asta însemna că hoarda de copii și flăcăi angajați ca gonaci și lăsați la marginea mlaștinei să aștepte semnalul, să pornească spre noi făcând cât mai mult zgomot cu putință. Tot ce era vânat între ei și noi o lua la fugă în direcția unde era liniște și unde eram noi, gata să tragem în tot ce mișcă.

Nu după multă vreme au început să se audă împușcături și cu inima gata să-mi sară din piept eram numai ochi să nu scap vânatul. Tata, în stânga mea, culcă un urechiat, vecinul din dreapta culcă altul, numai la mine nu venea nici unul. Și dintr-o dată lucrurile s-au precipitat și ca prin vis văd un urechiat năvălind direct spre mine și-l aud pe vecinul din dreapta că trage două focuri fără nici un efect; atunci am pus și eu pușca la umăr, am pus cătarea în fața labelor urechiatului și am slobozit un foc din pușcociul meu calibrul 20. Iepurile s-a dat tumba și a rămas grămadă în zăpadă. Până la terminarea goanei, n-am mai avut prilejul să-mi folosesc arma, dar Tata a mai luat unul.

Mă îndreptam țopăind să-mi iau iepurele, când vecinul din dreapta apăru și el cu pretenții la aceeași pradă.

-Mă mucosule, tu să înveți să tragi cu pușca, ăsta-i iepurele meu.

-Nu vă supărați domnule, dar eu l-am lovit după ce dumneavoastră a-ți tras două focuri și n-a căzut.

-Cum, mă muceo, mă faci mincinos pe mine om bătrân, nu ți-e rușine?

Tocmai când eu contemplem ideea să-l trăznesc cu pușca în cap, apăru și Tata și foarte calm strigă după unchiul Jean, maestrul de vânătoare.

Unchiu Jean ascultă ce spuse antagonistul meu, ascultă ce spuse eu, ascultă ce spuse și Tata și se deplasă câțiva pași spre locul, marcat de sânge, unde fusese iepurele pe zăpadă. De-acolo, o luă pe urmele lăsate de animal și găsi pe zăpadă dungile trasate de alicile venind din direcția mea; la câțiva pași mai departe erau alte urme de alice, venind dinspre dreapta. Întorcându-se din inspecție, omul zise simplu:

-Iepurele este al lui Dan, focul lui este la numai un pas de unde a căzut iepurele și e sânge de acolo până la căzătură; celelalte două focuri au fost fără nici un efect.

-Nu se poate așa ceva, asta este părtinire, și o minciună sfruntată, să-mi spună mie cineva în față că nu știu să trag cu pușca. Cum era să omoare mucosul ăsta un iepure cu un pușcoci calibrul 20?

-Domnu Judecător, zise unchiu Jean, ce număr de alice a-ți întrebuintat?

-Păi alice de iepure, numărul 5.

-Dane, tu ce alice ai avut pe țeavă?

-Numărul trei.

Fără altă vorbă, unchiul se aplecă, ridică mortăciunea și căută pe blana lui gaura de intrare a unei alice, pe care o extrase cu vârful cuțitului; era o prăpădită de alică numărul trei, bună pentru rațe, dar asta era toată muniția mea.

În fața evidenței crude, vecinul meu de vânătoare, Domnul Judecător pensionar s-a făcut vânat la față și a dispărut strategic; nu l-am mai văzut tot restul zilei. Culmea e că nu era din oraș, nu-l cunoștea nimeni bine, dar toți i se adresau cu Domnule judecător.

A urmat o pauză în care s-a dat foc la niște mormane uriașe de stof iar noi am mâncat salam cu pâine și ceapă, șunculiță afumată cu pâine și usturoi și am băut cărțlău, chiar și eu. Cei mari se sfîțiseră și cu niște țuiculiță, și spiritele erau foarte aprinse iar foamea grozavă.

După o pauză de fumat, ne-am postat pentru altă goană, în altă parte a mlaștinei. Tata era tot în stânga mea iar în dreapta, de data asta era unchiul Jean.

Foarte puține împușcături de data asta, iar din stânga și dreapta mea se auzeau așa ca niște sforăituri, dar nu-mi venea să cred că e adevărat, credeam că mi se năzare mie.

Când glasurile gonașilor ajunseseră să se distingă bine, văd în fața mea ceva mișcând într-un pâlc de stuf, nițel cam la dreapta de mine, cam în fața unchiului Jean. Animalul era greu de zărit, parcă era un câine mare, dar parcă era prea cenușiu și se întorcea cam ca lupul.

Stătea pe coadă în pâlcul de stuf și studia terenul din fața lui fără nici o panică, doar limba o ținea afară din gură, semn că alergase.

Eu, minunându-mă de Unchiul că nu trage, nu mai știam ce să fac; de strigat la Tata sau la el să-i fac atenți nu putea fi vorba, așa că mă uitam disperat la animal, și convingerea că e lup mi se întărea cu fiecare clipă.

Dete cel de sus și lupul schiță câțiva pași spre stânga; când a intrat bine pe teritoriul meu i-am trimis simultan ambele cartușe spre regiunea gâtului. Tot cu alice numărul trei. Cu un chelălăit grozav, lupul sări cam un metru în sus, iar în clipa când ajunse din nou pe ghiață a dispărut într-o furtună de blană și papură și dus a fost.

La spartul goanei, și Tata și Unchiul Jean tăbărâra pe mine cu întrebările, de unde am dedus că ei dormiseră duși și nu văzuseră nimic.

La locul crimei, urmele alicelor coincideau cu locul unde zăpada era răscolită și de unde începea o dără de sânge care se continua undeva prin stufăriș. Câțiva din gonașii mai înfiripați au fost trimiși să meargă pe urma de sânge și au găsit lupul, gata belit de piele la o turmă de oi ceva mai la deal. Ciobanii îl scosese din gura câinilor, așa că pe bună dreptate credeau că e prada lor. Când au văzut însă găurile de alice în blană au consimțit să ne înapoieze trofeul, dar cam cu inima grea. Așa se face că un mucos cu o pușcă calibrul douăzeci a vânat singurul lup al zilei, numai din cauză că nu băuse țuică la cot cu cei bătrâni și încă mai participa cu trup și suflet la vânătoare. Cei mai în vârstă se mai potoliseră, o lăsau mai moale și mai dormeau și în front.

Am ajuns acasă tocmai la timp să nu fac pe mine; tot salamul și șunculița pe care le consumasem cu o lăcomie de hulpav laolaltă cu ceapă și usturoi făcuseră un iad în mațele mele. Dacă mai întârziam cinci minute pe drum probabil că făceam explozie.

Nu-i nevoie să spun că ideea de a călări o motocicletă toată vara viitoare „mi-a pus sare pe coadă”, și m-am pus pe studii. Era prima oară în viața de elev când î-mi făceam toate lecțiile, dar absolut TOATE. Ajunsesem până acolo că făceam concursuri de rezolvat exerciții la Algebră cu Nelu, știam toate verbele neregulate din Limba Franceză și în general devenisem un elev excelent.

Rezultatul a fost că am luat Capacitatea cu mențiune la Română, pentru teza cu subiectul „Constanța”.

După examen, dezumflat ca un balon înțepat, mă întrebam: care-i diferența? Cu capacitate sau fără, eu tot acela sunt! Nu simt deloc că am trecut în cursul „superior”!

Drumul acasă (ce diferență, 3 ore pe tren în loc de 13!) l-am făcut visând la reântâlnirea mea iminentă cu „motocicleta” mea. De fapt ea era o bicicletă cu motor, numai 98 cc. capacitate, dar mie mi se părea că-i o motocicletă de curse.

Odată acasă, după ce am despachetat, m-am pus cu botul pe labe să-l așteptpe Tata, care între timp devenise „Domnul Primar”. Da, nu e o greșală de tipar, Tata era acum primarul orașului Cernavodă. Era un om făcut!

Așteptarea mea fu lungă, Tata n-a apărut acasă decât a dou-a zi, frânt de oboseală; era pe vremea secetei care lovise Moldova la sfârșitul războiului, și hoarde imense de oameni de acolo năvăliseră peste noi să cumpere grâne. Trenurile deveniseră de nefolosit din cauza acestora, oamenii și sacii cu grâne erau până și sus pe vagoane. Tata, înarmat cu un pistol Parabelum, ajuta Poliția locală să facă ordine și să aresteze pe speculanții care cărau grânele noastre spre Moldova pentru profit.

Odată în posesia cheii dela motocicletă, am reușit s-o pornesc singur și am și luat-o la deal, în prima mea călătorie independentă și motorizată. Intenția era să mă duc undeva la câmp unde nu mă vede nimeni dacă pic jos sau dacă fac alte prostii de începător. Așa că am luat-o spre cimitir.

Drumul până acolo, era pavat cu bolovani de calcar, dar imediat după cimitir se transforma într-o potecă acoperită de praf, pe care din moși strămoși nu circulară decât căruțele. Eam singur, cu excepția unei turme de oi păzită de un cioban și o ciurdă de dulăi flocoși și plini de scaieți. Părea că toți câinii din Dobrogea erau flocoși și plini de scaieți!

Oile păreau să pască liniștite pe partea dreaptă a drumului, dar în clipa când am apărut eu în dreptul lor, s-au speriat de zgomot și au luat-o la fugă peste drum, exact în fața mea; bineînțeles că m-am ciocnit cu una din ele, și într-o clipă eram amândoi la pământ.

Eu mi-am revenit destul de repede, dar oaia nu dădea semne că vrea să se ridice, așa că am ajutat-o cu un șut bine plasat sub coadă; asta a convins-o să plece foarte grăbită și behăind spre suratele ei care pășteau din nou liniștite, de data asta pe partea stângă a drumului.

După ce am constatat că persoana mea este în stare de totală integritate fizică și după ce de bine de rău am reușit să elimin majoritatea prafului de pe haine, m-am repezit să ridic motocicleta, al cărui motor încă mergea; cum era de așteptat, în clipa când roata din spate a luat contact cu drumul, motocicleta mea a plecat ca din pușcă, numai ca să cadă din nou doi pași mai încolo. Nu pot să zic că n-am fost șocat, pentru că de fapt eram foarte șocat; a trecut ceva timp până am priceput că de fapt, bicicleta mea motorizată rămăsese în viteză, pentru că, din cauză de accident, eu uitasem s-o scot din viteză în timp ce cădeam. Și pentru că și de data asta motorul încă mergea, a trebuit să scot cheia din contact. Să debreiez nu mi-a trecut prin cap! Cu motorul oprit, am reușit s-o pun pe picioare –adică roți- fără s-o mai pornească de nebună de una singură. Așa că m-am hotărât s-o încălesc și să-mi văd de drum, numai că aveam o problemă: eu țineam ghidonul drept, dar roata era îndreptată spre stânga! Nu era de loc în regulă!

Mi-am amintit că de câte ori cădeam cu bicicleta și se strâmba ghidonul, luam roata între picioare și îndreptam ghidonul. Așa am procedat și acuma.

Cu roata la locul ei, am reușit să ajung acasă, cam prăfuit și cu mîndria cam tăvălită, și am decis să mă ocup de treburi ceva mai pământești.

De câțeva vreme mă bântuia ideea să fac o legătură prin radio sau telefon cu prietenul și colegul meu de gazdă Nelu, care locuia foarte aproape, între noi, în zbor de pasăre nu erau decât două curți mari și lățimea unei străzi.

Problema era că pentru un radio, n-aveam nici piesele și nici măestria necesare, iar pentru o legătură telefonică ar fi trebuit să trag două fire între casa mea și a lui prin curțile vecinilor, care vecini cred că n-ar fi fost prea bucuroși. Sârmă de telefon aveam destulă –captură de război-, dar era groasă și neagră și cum am zis, nu cred că vecinii ar fi apreciat să vadă o astfel de sîrmă atârînd prin pomii lor.

Într-un târziu, mi-a venit ideea de a folosi sîrmă aproape invizibilă, desfsășurată de pe niște bobine de inducție, care era nu mai groasă decât firul de păr.

Chestiunea era, cum să trag firele între podul unde aveam eu „laboratorul” și casa lui Nelu, fără să trebuiască să calc în curțile vecinilor. Și iarăși am avut o inspirație genială: văzusem cum foloseau pescarii din Constanța o sculă de pescuit în larg, coinacul: un plumb mai măricel, legat la capătul unei ațe pescărești foarte lungă care stătea încolăcită la picioarele lor pe dig. După ce învârteau de câteva ori plumbul în jurul capului, îi dădeau drumul; ața încolăcită se desfășura aproape total iar cârligele ajungeau departe în larg, unde erau calcanii.

După câteva încercări, primul fir era deja ajuns pe strada lui Nelu, de unde era numai o chestie de un minut să ajungă la destinație; pe scurt, cât ai zice pește, perechea noastră de fire era întinsă, agățată discret prin pomi, gata să fie folosită.

Instalația era foarte simplă, la fiecare „post” o cască, un microfon și o baterie erau legate în serie; când vream să comunicăm, strigam în microfon: Alo, Nelu, mă auzi?. Recepția era așa de bună că puteam auzi tot ce vorbeau ei în casă, pentru că legătura era permanentă; nu ne dăduse prin cap să punem și un întrerupător în circuit.

Din această cauză, bateriile se terminau una după alta, și pe vremea aia nu se prea găseau. Așa că, după ce o furtună bună a rupt firișoarele noastre agățate prin pomi, linia noastră telefonică s-a isprăvit pe vecie.

Câteva zile mai târziu, pe când experimentam la mine în pod cu o bobină de inducție, am constatat că de câte ori atingeam o bucată de sârmă de borna de înaltă tensiune, aparatul nostru de radio din casă (care era permanent deschis) scotea un țuiit ca de Morse. Imediat mi-a venit ideea să leg sârma permanent de bobină –sârma era să fie antena-, să leg al doi-lea pol al bobinei la pământ și să atașez un manipulator Morse între primar și baterie. În felul aceste, de câte ori apăsam pe manipulator, radioul emitea un sunet care avea durata determinată de timpul cât țineam degetul pe manipulator. Când eram gata să ne apucăm de învățat codul Morse ca să putem comunica, am aflat dela un vecin –care nu părea deloc fericit- că de câțeva vreme, toate aparatele de radio din cartier au început să „prindă” niște emisiuni telegrafice codificate și că au reclamat la Poliție, că nu mai pot asculta nimic la radio din cauza lor.

Asta a pus un capăt proiectelor noastre de comunicații și "invenției" mele, care de fapt era inventată de când hăul și Bârgăul.

Printre experiențe în pod și drumuri la Seimeni călare pe "mopedul" meu cu carabina agățată de-un umăr, zilele dispăreau una după alta pe ne-băgatelea de seamă. La ce altceva te puteai aștepta?

La Seimeni, nu prea multă distracție, trebuia să-mi păzesc mopedul ca pe ochii din cap că toți mucoșii din sat vroiau să "dea o raită" cu el, cu toate că de fapt ei nici măcar pe bicicletă nu știau a merge, dar dacă mă vedeau pe mine zburând prin praf călare pe el, credeau că nimic nu poate fi mai simplu pe lume decât să călărești o bicicletă care merge singură.

În afară de asta, Bunicii auziseră că Tata era în discuții cu primarul dela Eforie, încercând să obțină

un permis pentru o tabără de vară pe malul mării. Faptul era intrigant –mie nu-mi spusese nimeni nimic despre acest proiect- și perspectiva de a petrece ceva timp pe malul mării atrăgătoare, numai că nu eram sigur că voi fi invitat. Și asta mă cam rodea la suflet.

Tata, a obținut permisul și a acceptat să mă "înscrie" și pe mine printre participanți, care de fapt erau un grup de tineri elevi de prin toată țara, cei mai mulți însă fiind Bucureșteni. Erau așteptați la tabără Lunea următoare.

Lunea, dis de dimineață, cu bagajele în mână eram la gară, așteptând primul "Diesel" spre Constanța, unde trebuia să schimbăm pentru Eforie. Ajunși în Eforie, Mama ne-am îndreptat spre hotel, unde ne-având încotro, Tata rezervase o cameră pentru ei; Mama a declarat că nici moartă n-o va vedea cineva dormind într-un cort!

Prima surpriză a întregii aventuri era că hotelul duhnea a DDT; mirosul era așa de puternic că după o jumătate de oră petrecută în interior a trebuit să ies la aer pentru că î-mi venea să vărs. Misterul era că, hotelul fusese rechizionat de Ruși și transformat în spital, și ca orice spațiu ocupat de ei, fusese infestat de ploșnițe. Se umpluse România de ploșnițe Sovietice de nu mai era chip să scapi de ele decât cu DDT, un insecticid forte adus de Americani și care reușise să decimeze până și muștele din Seimeni! Eram fericit la gândul că nu va trebui să dorm în duhoarea aia de insecticid.

Tabăra, organizată cu eficiență și în timp record de Tata, arăta foarte bine. Era așezată pe o faleză joasă, sub niște salcâmi bogați și era compusă dintr-un cort uriaș care era dormitorul, un cort mai mic (pentru Fana), o tendă (o pânză întinsă pe patru stâlpi) care era "sufrageria", un șopron unde era adăpostită bucătăria și undeva mai în tufișuri o construcție ciudată făcută din crăci de salcâm și stuf care era privată și un fel de duș rudimentar.

Fana, era angajată să gătească trei feluri de mâncare pe zi; servitul era lăsat la grija participanților, fiecare băiat și fată fiind de jurnă pe rând.

Dormitorul era cum am zis, un cort uriaș, cu rogojini pe jos și cu saltele pneumatice aliniate pe toate laturile în afară de intrare. Băieții era separați de fete, dar eu, nefiind încă considerat definitiv în rîndul băieților, puteam să dorm și cu fetele, dacă ele mă lăsau; până la urmă le-am convins, așa că mi-am instalat salteaua printre ele.

Activitatea zilnică nu era foarte strict reglementată. Obligatoriu era numai să apari la mese la timp, după care în afara unor partide de volleyball organizate de Tata, puteai să faci ce vrei. Majoritatea timpului era însă rezervat plajii și scăldatului în apa Mării. Stăteam ore întregi să ne prăjim pe toate părțile la soare iar când intram în apă, nu mai ieșam tot cu orele. Luam saltelele din cort și pluteam pe ele fără nici o grijă până se făcea pielea creață pe noi.

Eu mă înțelegeam bine cu toți și mă simțeam foarte bine în special în compania celor mai tinere din grupul fetelor. Iar noaptea, eu eram "sultanul" care dormeam în mijlocul "haremului".

Se pare că trupul meu se apropia repede de bărbăție, pentru că eram înnebunit de dorința de a pipăi fetele, în special sânii lor mă atrăgeau ca un magnet. Noaptea, după ce se termina ședința zilnică de glume și toți așteptau, mă lipeam cu tot trupul de vre-una din fetele lângă care mă instalasem și –cu mare grijă- puneam mâna pe șiniile ei, ceea ce î-mi dădea un sentiment foarte ciudat și-mi producea o erecție masivă de care mă speriam și plecam ca din pușcă să mă arunc în mare. Câte-odată, vre-una din fete mă urma, și ne bălăceam de nebuni la lumina lunii. Era foarte romantic.

Umblam tot timpul în costume de baie, așa că ori de câte ori vre-una din fete mă ruga s-o plimb cu mopedul meu, aveam bucuria să o pipăi bine, pentru că ne-având două șei, fata trebuia să stea cu fundul pe rezervorul de benzină de unde aluneca la mine în poală și asta-mi plăcea la nebunie; cred că și lor, că prea vreau să le plimb des.

Într-una din astfel de zile, după ce am abuzat bine "motocicleta" făcând "opturi" și derapaje controlate –din fericire singur, nu cu companie feminină-, frâna de picior s-a defectat exact la ultima figură. Coborând faleză spre tabără între două maluri de pământ, când a fost să frânez, n-a fost chip. Cu senzația de catastrofă iminentă, aveam de ales între frâna de mână –care însemna să mă dau peste cap la viteza aia-, să mă înfig în malul din față care se apropia vertiginos sau să încerc să reduc din viteză urcând malul cumva în paralel. Asta a fost alternativa aleasă și de oprit m-am oprit, dar din cauza șocului, piciorul meu stâng s-a atins de țeava de eșapament ceea ce a creat pe fugă o arsură cât o palmă, pe care nu mai era nici un pic de piele. Pielea respectivă atârna ca o cârpă, ținându-se numai

într-o ață de picior. Și mă ustura exact ca în bancul cu Indianul, pe care-l auzisem cu o seară mai înainte:

"Un șef de trib care se numea "Inimă de câine" vine într-un fort și se duce la comandant, zicându-i foarte hotărât:

-Eu Inimă de câine, tai o mână nu mă doare, tai un picior nu mă doare, dă-mi femeia albă!

Comandantul fortului dădu ordinele necesare, așa că Inimă de câine se duse acasă cu cea mai blondă dintre "fetele" fortului.

După trei zile, Inimă de câine apăru din nou în fața comandantului și zise:

-Eu Inimă de câine, tai o mână nu mă doare, tai un picior nu mă doare, dar când mă piș mă doare de-mi ies ochii din cap; ia-ți femeia albă înapoi!"

Cam așa mă durea și pe mine arsura, dar în mod eroic am cărat mopedul de coarne până la tabără unde am găsit niște tinctură de iod și bandaje să mă oblojesc.

O vizită la spitalul local a mai îmbunătățit puțin situația prin faptul că doctorul de gardă a tăiat bucata de piele care atârna degeaba (fără anestezie, bine înțeles), a pus niște alifie și un bandaj mai arătos, după care a declarat că acel picior nu mai poate intra în apa Mării Negre sau oricare altă apă pâna la complecta vindecare.

Asta însemna un singur lucru: gata cu tabăra și înapoi la Cernavoda!

Mama, care și așa nu era prea fericită cu tot aranjamentul ăsta cu tabăra, a profitat de ocazie și într-o clipă eram împachetați și la gară cu noi.

Perspectivile erau foarte sumbre pentru restul vacanței:

scăldat în Dunăre = nu,

mers la Seimeni = nu,

jucat fotbal = nu,

mers pe moped = nu, de două ori nu!

Ce mama iadului eram eu presupus să mă fac cu tot timpul ăsta pe care-l aveam la dispoziție?

Cred că asta a fost perioada în care m-am așezat pe citit, orice și orișicând. Tot ce era tipărit și la îndemâna mea, citeam cu furie, așa că dacă aveai nevoie de mine mă găseai în podul casei, unde mă coceam de căldură citind o colecție de "Dox"-uri uitată acolo de cine știe când.

Mă trezesc cu cu Bibi, o țigăncușă de vre-o 11-12 ani și care ne ajuta cu ziua la treburile gospodărești, că apare în pod și se așează pe maldărul de cărți pe care zăceam eu citind, cu fața spre mine și picioarele desfăcute fără nici o rușine. Nici urmă de chiloți, se vedeau toate amănuntele ei anatomice ca în carte. Eu, normal, nu scăpam nici un amănunt din spectacolul oferit cu atâta nonșalanță.

Văzând interesul pe care-l manifestam la adresa organelor ei reproductive, Bibi a mea se apucă să le descrie pe rând, arătând cu degetul și numindu-le pe măsură ce avansa dinspre părul pubic spre vulve și vagină.

Odată ajunsă la clitoris (ea i-a zis „lindic”), îl apucă între două degete și trăgând de el (era foarte elastic și mie mi s-a părut foarte lung) desvălui o cavitate nu prea aadâncă, de culoare roz-purpurie-vânăta pe care o arătă cu indexul celeilalte mâini zicând:

-Aicea-și pune bărbații puța. Hai și tu!

Până să apuc eu să-mi las pantalonii, de jos ajunse la noi vocea Mamei cu un ton nu prea încurajator:

-Bibi, unde dracu' te băgași tocmai când are nevoie omu' de tine?

Și Bibi, dispăru la iuțeală, lăsându-mă răscolit tot și cântărind în minte ipoteza că toate fetele sunt la fel ca Bibi.

Până la acest episod, Bibi nu mă tratase decât cu deferența minimă acordată unui copil al stăpânilor, și acum, dintr-o dată explozia asta de sexualitate la adresa mea. Plus invitația directă la „jucat” cu ea! Multă vreme după aia m-a bântuit amintirea scenei aceleia. Pe de altă parte și cu mintea de acum, realizez că pentru o țigancă pubertatea și viața sexuală începeau foarte

devreme, Bibi era deja matură sexual, și probabil că era într-un moment în care avea chef de amor. De-ai urcase în pod după mine.

Slavă Domnului, după cam două săptămâni doctorul meu a declarat că rana a început să se închidă așa că pot să mă scald liniștit în Dunăre, unde era ștrandul local. Mamă, ce fericire pe capul meu să fiu din nou cu toată gașca la plaja din capul Ostrovului. Acolo era un nisip foarte fin, apa era destul de joasă și leneșă, iar la câțiva pași mai încolo erau sălcii și iarbă unde să stai la umbră. Și nici nu era greu de ajuns, apa era așa de scăzută că treceai vadul fără să te uzi mai sus de glezne.

Toată vara când nu ploua, întreaga gașcă de băieți și fete de liceu era în floare în vârful Ostrovului, bucurându-se de viață și plăcerile ei: scăldat, fumat, flirtat, sau pur și simplu zăcut la umbră cu câte o fată și încercând „marea cu degetul”.

Când ne apuca setea, făceam o colectă și cu ce strângeam cumpăram pepeni verzi din balta țării. Sună foarte simplu, dar asta presupunea să treci Dunărea înotând numai cu o mână (pentru că în cealaltă erau monezile) și Dunărea era lată de cel puțin 600 metri și în unele locuri curentul era foarte puternic și erau anafoare.

Pentru că eu avusesem ideea inițial, în fiecare zi î-mi puneam viața în pericol de dragul de a vedea fetele minunându-se de cât de bine înot și ce curaj am și treceam Dunărea după pepeni. Câteodată, dar rar, unul din băieți venea cu mine.

Treaba nu era deloc floare la ureche. Ajungeam acolo obosit bine, și o luam la picior până la cea mai apropiată bostană de unde cumpăram doi sau trei pepeni, depinde de ce bani colectasem. Trebuia să car pepenii în brațe pe mal cât mai în susul apei, ca să nu mă scurgă curentul dincolo de Ostrov. După aia, împingând pepenii unul câte unul în fața mea, trebuia să traversez Dunărea înapoi, și câte odată mă scurgea la vale așa de mult că trebuia să car din nou pepenii în brațe toată lungimea Ostrovului, care era cam un kilometru.

Când ajungeam cu prada la gașcă nu mai aveam nici un chef de pepeni verzi, dar î-mi reveneam repede văzând cum înfulecă ceilalți ca niște hămesiți. Plus că mai ciuguleam și câte un pupic dela fete!

Întru-n târziu, când piciorul mi s-a vindecat complect, Mama s-a înduplecat să mă lase să plec la Seimeni, cu toate că era foarte aproape de sfârșitul lui August.

Ocupația de căpetenie a oamenilor din Seimeni era, la vremea asta, culesul viilor care se coceau mult mai devreme decât în alte părți din cauză că aveau soare și căldură din plin.

De plăcerea de a fi împreună cu verișoarele mele (surorile lui Nelu) care se făcuseră fete mari și pline de nuri, m-am hotărât să particip și eu la cules, treabă pe care n-o mai făcusem până acuma. Adică struguri mai culesesem eu –o ciorchină două dela noi din grădină- dar nici odată nu participasem la munca grea a culesului unei vii. Pe lângă că-ți rupeai mijlocul umblând aplecat pentru că vița era tăiată foarte aproape de pământ, mai trebuia să târăști după tine și un coș de nuiele care devenea din ce în ce mai greu. Și când se umplea, trebuia să-l cari până la căruță și să-l răstorni, muncă de vită, nu de elev în clasa cincea de liceu.

Așa că după niște încercări nu tocmai reușite de a ține pasul cu ei, am renunțat la cules și m-am apucat în schimb să conving fetele să mergem împreună la răcoare pe râpă; la care mă duceam cu propoziția, î-mi râdea în nas și-mi dădeau un răspuns aproape identic:

-Mai ai de crescut, mă puțică!

Era dureros să fiu considerat un mucos când în mintea mea eu mă simțeam bărbat în toată puterera cuvântului, dar nu puteam să le schimb părerea că ele sunt prea coapte pentru mine. Juram că pe care o prind singură pe undeva, îi arăt eu ei!

Odată ce butoaiile din căruță se umpleau cu struguri, urma întoarcerea acasă și mutatul strugurilor în storcător, care era un butoi imens fără capac. Când terminau de cules toată via, începea storsul, partea care î-mi plăcea mie cel mai mult, din cauză că beam must dulce și priveam fetele care storceau strugurii dansând în butoi cu fustele în brâu.

Metoda de stors strugurii depindea dela o gospodărie la alta de existența unuia sau doi flăcăi zdraveni; dacă aceștia existau, strugurii erau zdrobiți cu maiul manipulat de susnumiții flăcăi. Dacă nu aveau vlăjgani, atunci oamenii puneau câte o zgâtie de fată de 12-14 ani să "calce" strugurii și ăsta era spectacoul care mă interesa pe mine.

Respectiva codană trebuia să găsească o balanță perfectă în ridicarea poalelor, nici să nu se ude dar nici să nu le ridice prea mult ca să se vadă rușinea. Că chiloți nu prea obișnuiau să poarte.

Eu, cu ochii țintă pe ea, nu scăpam nici o mișcare din dansul ei singuratec așteptând cu răbdare ca poalele să dezvăluie pentru o clipă ori nițică carne albă or nițel păr creț și negru. Și pentru că purtau tot timpul verii ciorapi de lână lungi, aveau pielea de o albeață marmoreană, care contrasta viguros cu negreala strugurilor.

Treaba cu storsul putea să dureze câteva zile sau câteva ceasuri, după cum era de bună recolta, dar, în orice caz, când se termina storsul se făcea gustarea mustului, când toată lumea se îndopa cu suc dulce și aromat până-i apuca cufureala.

Urma faza de fermentare, după care, într-o bună zi mustul din butoaie nu mai era chiar așa de dulce și pișca la limbă; am auzit de o mulțime de țărani care au murit din cauză că ori au dormit laolaltă cu butoaiele, ori, tot gustând să vadă cât de aspru s-a făcut mustul au adormit, și duși au fost, pentru că în această perioadă a fermentării vinul emite o mulțime de oxid sau dioxid de carbon, n-am să aflu niciodată care e otrăvitor din ele, parcă monoxidul.

Și odată cu apariția vinului nou, mai tot satul era beat sau aproape beat, pentru că atâta gustau până se făceau turtă, că vinul nou e parșiv, ți se pare că e limonadă dar el ți se suie la cap!

Așa s-a întâmplat și cu mine, acasă la Bunica Floarea când m-am îndesat ca un clapon cu mâncare și vin nou dintr-o varietate locală pe care ei o chemau "indigen" și care era un strugure cu bob mic dar dulce și tămâios. Când îl beai, era ca și cum ai fi băut limonadă, ușor, puțin dulceag și aromat, dar după câțiva timp ți se urca la cap și cu asta, dacă nu te opreai, te făceai cuc și alte păsări. Eu nu m-am oprit la timp, și la sfârșitul mesei am simțit că dacă nu mă culc în pat mor de somn. Odată în pat, casa a început să plutească pe valuri, mie mi s-a făcut rău, am vărsat totul -pe mine, pe pat, pe jos- și în general am reușit să ajung din om neom. Aveam o scuză, însă, eram un copil care nu învățase încă să bea. Asta m-a vindecat de băut pentru încă vre-o cinci ani, când din cauza anturajului am reluat relațiile cu paharul, aproape cu aceleași rezultate. Dar despre asta la timpul potrivit.

Acasă la Cernavoda, alte pregătiri pentru școală, clasa cincea, și după aia încă trei, ajută-ne Doamne!

La școală, alte noutăți: altă gazdă, în altă parte a orașului. Căsuța era o frumusețe însă, pe o stradă liniștită și umbrită de tei bătrâni și înconjurată de o grădină ca o floare.

Gazdele erau un zugrav și soața sa, venetici rătăciți în Constanța de prin Ardeal și care vorbeau cu un accent unguresc groaznic. Ea însă gătea foarte bine, tot felul de mâncăruri ardelenesti, care erau total diferite de ce știam noi, dar mie nu-mi displăceau.

Singurul lucru care mă călca pe nervi era veșnica porție de mămăligă cu brânză pe care ne-o servea în fiecare dimineață: un castron plin cu mămăligă prăjită, peste care rădea niște telemea și stropea totul cu câteva picături de ulei de floarea soarelui. După șocul primelor zile, era un chin să mai înghiți așa ceva, dar de mâncat trebuia să mănânc pentru că eram întotdeauna flămând ca un câine. Eram aproape un bărbat, începusem să vorbesc gros și noaptea aveam visuri erotice după care mă sculam umed și tremurând din cap până în picioare.

Aranjamentul de anul trecut: băieții seara, fetele dimineața, era încă în vigoare, la fel cu participarea fiecărui copil care nu era mut în corul care anul acesta devenise o activitate foarte atractivă pentru că-mi dădea prilejul să întâlnesc fete, o mulțime de fete de toate vârstele și configurațiile. Și încă o noutate: nu mai eram sopran, trecusem dintr-o dată la baritoni, cu binecuvântarea profesorului de muzică: "La baritoni cu tine, măgarule!"

Diminețile treceau într-o succesiune rapidă, mai cu o lecție, mai cu un film cu Stan și Bran, sau John Wayne, mai cu o scaldă în mare când era destul de cald, mai cu niște fotbal pe plajă, mai cu o carte în mână, sau pur și simplu visând cu ochii deschiși despre dragoste și fericire. Și compunând versuri, acuma mai mult ca oricând.

Din când în când (când aveam bani), împreună cu Nelu ne duceam la "fete", pentru că prostituția era încă legală și descoperisem chiar la noi în mahala un bordel foarte mic și care avea fete foarte nostime și curate, de toate vârstele: dela 12 la 30 de ani. Favorita mea era o fătuță de 13 ani, cu părul ca de catran, tunsă chilug (de-abea ieșise dela pușcărie) și cu pielea măslinie, cred că avea sânge de țigancă sau negresă; nu conta, principalul era că era arzoaică și știa meserie.

Era epoca "oracolelor", a întâlnirilor și a ceaiurilor dansante. Fiecare băiat și fată din Constanța avea câte un caiet în care-și așternea gândurile și părerile despre toți și despre toate și care circula pela toți amicii care adăogau și ei gândurile lor, așa că până la urmă acest "oracol" devenea un fel de zdreanță de caiet, plin de fel de fel de fraze pompoase și imbecile, din care nu răzbătea decât profunda incultură a contribuitorilor. Dar asta era moda, dacă nu aveai oracol, nu puteai trăi în societate!

Ceaiurile dansante erau ceaiuri numai cu numele, pentru că nimeni nu se deranja să servească nici măcar un pahar cu apă la aceste evenimente; în schimb se dansa pe deșălatelea după muzică de dans din America, cîntată pe noile gramofone electrice (picupuri) cu volumul la maximum. Frenezia asta dansantă a durat toată iarna, era mai plăcut să te freci burtă pe burtă cu o fată dansând la căldură în casă decât să îngheți plimbându-te mână în mână pe malul mării la Cazino.

În timpul vacanței de iarnă, chiar înainte de ajunul Anului Nou, am aflat cu uluială că Regele Mihai a fost silit să abdice de către cabinetul de miniștri care nu erau decât niște agenți ai Sovieticilor. Era 30 Decembrie 1947, o zi neagră în istoria României și începutul unei ere și mai negre.

Toată lumea era acum mai convinsă ca oricând că Regele Mihai, odată ajuns în Vest va reuși să convingă marile puteri să vină și să elibereze România de sub Sovietici, a căror opresiune începuse să se facă simțită din ce în ce mai mult. A trebuit să treacă o jumătate de secol ca să ne convingem că de fapt România fusese pur și simplu cedată fiarei dela Răsărit ca s-o facă să stea pe craca ei și să nu invadeze occidentul capitalist. Și tot degeaba!

Ca toate lucrurile pe lumea asta, plăcute sau nu, evenimentul s-a perimat și noi ne-am văzut înainte de treburile noastre continuând să sperăm cu încăpățănare că o să vină Americanii.

Activitatea noastră de predilecție devenise întîlnirile cu fete, pretext ca să mergem la un cinematograful și să încercăm cu tot dinadinsul să le pipăim cât mai amănunțit. Unele se supuneau cu plăcere la acest ritual, altele făceau pe nebunele și erau eliminate imediat ca neprietenoase, altele aveau pretenția "să ne cunoaștem mai bine înainte de a ajunge aici", fiecare cu caracterul său.

Câte odată, mai ales când banii de buzunar erau terminați, în loc de cinematograful ne plimbam pe malul mării, de predilecție la Cazino, unde din când în când eram răsplătiți cu un răsărit de lună de țî se topea inima de romantism poetic-amoros. Luna aia apărând din apele mării, uriașă ca o tîpsie când era plină, ne făcea părul măciucă pe ceafă și ne înmuia de tot inimile, deveneam niște cârpe înamorate.

Se pare că e adevărat că Luna are influență asupra sufletului feminin, pentru că în astfel de ocazii fetele deveneau mai docile și chiar acceptau să meargă să stăm pe iarba falezei, uneori acceptând cu resemnare și încercările noastre de a copula cu ele. Acceptau să le sărutăm pe gură, pe sâni, pe pulpe, dar când încercam să trecem dincolo de bariera impusă de chiloți deveneau dintr-o dată de fier, se ridicau, se aranjau și declarau că e târziu și trebuie să plecăm. Punct.

Nu-i deloc de mirare că în clipa când am găsit o fată care a acceptat să treacă de punctul critic (scosul chiloților) m-am pierdut complect cu firea.

Eram pe faleza care merge spre Mangalia, deasupra Portului, tolăniți în iarba înaltă ascultând cum se sparg valurile la picioarele noastre și respirând briza parfumată de cimbrisor și măturică. Eram încinși bine amândoi după atîta pupat și pipăit, ea gâfâia iar eu eram excitat ca un câine. După lupte crâncene, am reușit în sfârșit să trag chiloții de pe ea, și să mă strecur spre țintă. În clipa în care sexele noastre s-au atins, eu am și explodat, pămîntul s-a zguduit, după care a urmat o liniște totală, nifirească. Într-un târziu am realizat că fata plîngea liniștit și că eu eram încă peste ea. Toate eforturile mele de a o calma au fost zadarnice, era speriată mortal la gîndul că o să rămână însărcinată și o să afle maică-sa, ceea ce ar fi însemnat sfârșitul pentru ea. Mamă, în ce rahat mă băgasem, și mai ales fără nici un folos! Și nu mă liniștea deloc gîndul că nici măcar nu fusesem în stare s-o deflorez, dacă o fi fost fată; și ce mă fac dacă nu era fată și dădea vina pe mine? Eram distrus de griji și mi-era silă de mine.

Cu chiu și vai am dus-o pînă lângă casă și, cu coada între picioare m-am întors și eu acasă la gazdă. De dormit n-a fost chip, am fost foarte ocupat analizând situația pe toate fețele și imaginînd tot ce putea fi mai rău pentru viitor. Și încercînd cu desperare să găsesc o metodă de împăcare cu ea, pentru că de fapt de-abia mi se deschisese pofta.

Pînă la urmă am hotărât să-i scriu o scrisoare convingătoare și plină de amor în care să-i spun în mod codificat, că de fapt ea nu poate să-mi reproșeze nimic, fiindcă eu am lăsat totul cum a fost (adică ea e de fapt în continuare o virgină, și aici luam un risc calculat, că de fapt eu nu eram deloc sigur că ea era virgină) și că o iubesc acum și mai mult și o vreau chiar mai mult, cu foarte multă emfază pe "vreau".

Cum ne întîlneam totdeauna când eu mergeam la școală și ea pleca, i-am strecurat misiva și am început să mă simt mai ușurat.

Au trecut câteva zile după asta, în care nu am mai întâlnit-o în drum spre școală, și devenisem cam îngrijorat; și grijile mele s-au adeverit într-o seară când venind dela școală am găsit în curtea gazdei o femeie cam plinuță, care țipa cu gura până la urechi și ochii ieșiți din orbite la gazdele mele care arătau foarte uluiți, nu înțelegeau ce vrea isterica aia dela capul lor.

Cum m-a zărit însă, femeia a tăbărât pe mine, vrând ne-aparat să știe ce s-a întâmplat exact între mine și fata ei și anunțându-mă că o să mă facă ea să răspund pentru mârșăviile mele, că fata ei nu e una de-alea...

Faptul că se proptise în fața mea și turuia tot timpul, nelăsându-mă să trec spre casă m-a cam scos din sărite, așa că am făcut o fentă să o depășesc dar a reușit să mă spuice de cămașă. Asta le-a pus capăt la toate, și în furia me momentană am întins o mână spre o lopată care stătea într-un butoi cu var, una din multele scule ale gazdei, care era zugrav. N-am apucat să ridic lopata din butoi că cocoana mea a tăcut ca un pește și a plecat ca din pușcă; odată în siguranță dincolo de poartă, a luat-o dela cap cu amenințările răcnite din toți bojocii. Începuseră vecinii să iasă pe la porți, se îngroșa cirul dar până la urmă când și-a pierdut suflarea a tăcut și s-a cărat.

Eram convins că următorul eveniment va fi sosirea unui polițai care să mă aresteze, dar cu excepția unui baraj de întrebări din partea gazdelor care nu pricepuseră nimic și vroiau să știe de ce era femeia aia așa de nebună, nu s-a mai întâmplat nimic.

Nu mai știu ce explicație le-am oferit, că ei s-au liniștit; aveam însă o altă punte de trecut, să-i explic lui Nelu ce se întâmplase, și el nu era chiar un prost să-l duc cu vorbe.

Cred că minciunile pe care i le-am înșirat au fost totuși destul de plauzibile, că s-a potolit și el și am avut parte de încă vre-o două zile de relativă pace sufletească. Până la următoarea oră de dirigiență, când sabia lui Damocles căzu, direct pe creștetul meu!

Profesorul de Română care era și dirigintele nostru mă scoate la tablă –și în clipa aia am știut că sunt în rahat până-n gât!-, mă examinează de sus până jos, zâmbește și, adresându-se clasei rosti:

-Am să vă citesc acum o scrisoare care este o foarte bună piesă literară dar o catastrofă socială, compusă de elevul pe care-l vedeți aci lângă mine. La sfârșitul lecturii vom avea o discuție pe această temă.

Scrisoarera mea, în toate detaliile, este expusă de profesor cu mare măiestrie interpretativă în timp ce fața mea trecea prin toate culorile vizibile și invizibile ale spectrului iar sufletul meu căuta cu disperare o crăpătură în podea prin care să dispar.

Ce era de mirare era că, împotriva obiceiului, huliganii clasei care râdeau la cel mai mic prilej, mai ales când cineva era umilit în fața lor, erau acum tăcuți și atenți de parcă așteptau turburarea apelor și judecata de apoi! Devorau pur și simplu fiecare vorbă citită de profesor, lucru ne-mai auzit până atunci.

După ce ultimul cuvânt a fost citit, Dirigintele nostru începu discuția:

-Povesea este aceasta: se pare că acest individ (arătând spre mine), a dus o fată undeva pe un câmp foarte parfumat după cum scrie el, și acolo ambii și-au pierdut mințile și au făcut ceva care nu e foarte clar, dar în orice caz este un lucru interzis și –după Scripturi- un păcat mortal. Colegul vostru, care a comis jumătate din crimă, s-a simțit vinovat față de fată și i-a scris această scrisoare; fata a făcut gereșeala să lase scrisoarea în calea mamei ei, care a găsit-o, a citit-o și în furia ei a decis să facă scandal. Deci a adus scrisoarea la Direcțiune cu cererea ca acest păcătos să fie pedepsit fără milă pentru crimele sale. Direcțiunea a întrunit Colegiul profesoral și acesta a recomandat că în caz că vinovatul nu face o mărturisire care să-l disculpe, o pedeapsă disciplinară va fi aplicată.

Acum, dacă colegul vostru nu mărturisește de bună voie ce s-a petrecut exact pe acel câmp înmiresmat, noi ca gentelmani nu putem să-l silim să vorbească, pentru că este vorba de onoarea unei femei.

Și în acest caz, cu tot regretul, datoria mea de diriginte cere să impun o pedeapsă, nu pentru ce a făcut –asta nu e relevant- ci pentru că a creat o situație teribilă în sânul familiei acelei...hmm...fete.

Consiliul Profesorilor a recomandat eliminarea definitivă din școală a elevului, cu suspendare condițională: elevul va avea obligația să fie prezent la fiecare oră de clasă și să fie ascultat la fiecare materie, până la sfârșitul anului.

Sunt de acord cu voi că pedeapsa este prea aspră pentru ceea ce a făcut acest individ, dar țin să vă asigur că fără intervenția mea pedeapsa ar fi fost mult mai aspră: eliminarea definitivă din școală care implica repetenția. Am tras cu dinții să schimb pedeapsa în "suspendată", de dragul

acestei scrisori care este cum am mai zis o foarte bună piesă literară. Asta l-a salvat pe colegul vostru.

Și, întorcându-se spre mine, cu o față tristă:

- Fii foarte atent, nu te lăsa pe tînjală și prepară-te pentru fiecare lecție în fiecare zi dela Dumnezeu, pentru că unii profesori o să vrea cu tot dinadinsul să te îngenuchieze.

Și a avut perfectă dreptate, iubitul meu profesor de Română.

La sfârșitul a două săptămâni în care toți profesorii, la toate materiile, în fiecare oră, mă ascultau –cu excepția a câtorva care se plictisiseră de fața mea-, notele mele începură să se ducă în jos. Mediile la Geografie și Matematică erau cele mai proaste pentru că profesorii respectivi erau cei mai înrăiți și decisaseră ca eu să fiu prezent la tablă la fiecare oră, fără să mai trebuie să mă cheme ei. Și la cea mai mică ezitare a mea, sentința era rapidă și aceeași: nota trei, dobitocule, iar n-ai învățat!

Sfârșitul anului școlar era destul de aproape, așa că m-am hotărât să mă concentrez asupra matematicii chiar dacă o să rămân corijent la Geografie, și strategia mea a reușit. Am trecut la toate materiile cu excepția Geografiei, și după părerea profesorului de Română, asta a fost o performanță.

Nu eram deloc fericit cu rahatul în care mă băgasem singur, dar era prea târziu să mai pot schimba ceva, am devenit stoic și mi-am luat inima în dinți să comunic familiei că sunt corijent la Geografie.

Familia, având alte griji –har celui de sus- n-a făcut prea mare caz de corigenția mea, mai ales că venisem acasă bolnav de friguri și petreceam zile întregi fără să mă pot da jos din pat; iar dacă mă dădeam jos din pat, în următoarea clipă mă culcam afară la soare pe o saltea, învelit cu plapuma până la gură și tremurând de-mi clănțăneau dinții. Și ca să fie tacâmul complet, aveam și unul din primele cazuri de Papataci, și mai tot timpul aveam o temperatură ridicată dar tremuram de frig în timp ce afară erau 34-35 de grade.

Eram așa de grav bolnav, încât într-o după amiază am fost la un pas de a trece pârleazul spre lumea cealaltă, căzând într-o stare de transă în care conștiința mea s-a desprins de trup. Mă simțeam ca plutind în aer undeva sub plafonul camerei, privindu-mi trupul care zăcea în pat și fiind foarte amuzat de o muscă ce mă bâzâia pe la nas, în timp ce peredecele fluturau iar ușa se trântea ritmic din cauza curențului.

Nu simțeam nici o durere, dimpotrivă, aveam o senzație de totală serenitate și detașare și toată scena părea foarte idilică.

Priveam cu totală indiferență cum se deschide ușa și doctorul meu intră, cum încearcă să mă trezească și cum nereușind începe febril să caute ceva în trusa de medicamente și cum î-mi face o injecție intravenoasă. Am revenit la realitate vomitând violent, uluit dar viu, datorită atebriinei sau meparinei injectată intravenos și nici un minut prea devreme. Cred că dacă doctorul mai întârzia un minut aș fi plecat spre tărâmurii mai idilice dar de unde nu mai este întoarcere. Și noroc că exista acel medicament minunat, adus la noi de Americani, pentru că era singurul capabil să vindece această maladie importată cu ocazia războiului.

Abia refăcut după boală, aflu că o să ne mutăm la București; Tata ținuse totul secret din cauza boalei mele, dar acum se îngroșase gluma și trebuia să înceapă pregătirile de mutare. Nu zău, Tata asta era cineva, reușise ca prin relațiile sale politice să obțină un post de conducere într-un minister –cred că Învățăământ-, nici mai mult nici mai puțin decât în capitala țării.

Apartamentul în care urma să ne mutăm fusese deja cumpărat și mobilat, așa că nu mai trebuia decât să ne mutăm noi înșine. Și pentru că eu încă eram slăbit și nefolositor, am fost trimis la Seimeni "în refacere" și cu ordine să învăț pentru corijență.

Seimenii, reședința mea de vacanță de totdeauna, era același sat adormit sub praf, parcă cu ceva mai puține muște –dar nu chiar fără-. Afurisitele de creaturi, după ce fuseseră eradicate de DDT-ul American în urmă cu câțiva timp, începuseră să devină rezistente la acest insecticid și să prospere din nou.

Schimbări în ocupațiile de vacanță datorită faptului că eram un adolescent acum: se terminase cu scâldatul în pielea goală laolaltă cu fetele, nici nu mai mă lăseau să mă apropiu de ele acum. Era cum nu se mai poate de prost, nici în căruță dar nici în teleguță, eram undeva la marginea societății.

Așa că, în lipsă de altceva, petreceam mai tot timpul pescuind în Ostrovel sau citind până î-mi săreau ochii din cap.

Serile erau cele mai grele de suportat, pentru că ma apuca romanticismul și dorul de a sta de vorbă cu fetele care ieșiseră pe la porți să mai vadă lumea. Păcat că nici una nu vrea să meargă cu mine la deal sau pe ceair, să "discuțăm" în liniște.

Mă apucasem de fumat binșor, biata Bunica nu zicea nimic, ba dimpotrivă trimetea pe Lia, fata cea mai mare a lui Ion care acuma făcea aproape toată munca în prăvălie, să-mi aducă țigări. O plăceam pe Lia și de câte ori venea cu țigările la mine în cameră unde eu citeam, o trăgeam în pat dar nu era chip să o fac să coopereze, aluneca din mâinile mele ca un țipar și î-mi râdea în nas dela ușă. Dar continua să vină cu țigările până la marginea patului, numai să mă întărate.

Într-o Duminică dimineața, după ce veni dela biserică, Bunicu pescui de pe undeva o sticlă de vodcă și un borcan cu castraveți murați și propuse să "luăm o gustare", până nu apar niște oameni cu care avea el de vorbit. Ei da, asta zic și eu treabă, Bunicu mă considera deja bărbat!

Fără prea multă trăncăneală între noi (ambii eram cam muți de meserie după cum zicea Buinica) ne puserăm la masă și mai un pahar de vodcă, mai o bucată de pâine cu castraveți acri, până sosiră vizitatorii și în continuare cu ei.

După aproape două ore de discuții udate cu vodcă, eram într-o stare totală de euforie, iubeam pe toată lumea, beat dar cu o beție foarte ciudată: foarte ager atât la trup cât și la minte.

Vărul Nelu, amicul meu din copilărie care devenise între timp un flăcău de toată frumusețea, trecu să mă ia la horă. Cam devreme, dar l-am urmat cu frenezie, cu toate că n-aveam nici cea mai mică idee cum se dansează la horă, eu nu știam decât vals, tango și foxtrott. Se vede că vodca din mine hotărâse că nu-i nici o problemă, ne-om descurca noi.

În piața din fața primăriei, unde se țineau horele, o orchestră de țigani aduși dela Cernavoda cânta cu măiestrie sârbe și hore amestecate cu câte un tango sau foxtrott care sunau foarte ciudat față de cum știam eu că sună ele cântate de marile orchestre din America. Dar ce pretenții poți avea la o orchestră compusă din două viori și un țambal?

Felul lor de interpretare a muzicii de dans n-avea nimic de aface cu frenezia cu care tinerii adunați la horă dansau, și nici pe mine nu mă împiedica să dansez ca un căpiat cu toate fetele pe care puteam să le invit. Numai la sârbe și hore nu mă băgam, m-ași fi călcat pe propriile mele picioare.

Nu-mi amintesc cine din societatea noastră a rostit câteva cuvinte pe rusește, dar asta a răscolit toată vodca din creierul meu și din clipa aia n-am mai vorbit decât rusește; nu că aș fi știut limba, departe de mine, dar vodca făcea să apară din adâncimile memoriei mele o mulțime de cuvinte rusești, așa că una peste alta se părea că vorbesc rusește, dar probabil că nu era decât un bluff de bețiv. Cert este că până când nu m-am mai trezit din beție n-am vrut pentru nimic în lume să vorbesc altă limbă. Blestemata de vodcă intrase în mine împreună cu limba Rusă!

După acel început, n-am mai lipsit la nici o horă, bucurându-mă de prilejul să strâng fetele în brațe; unele miroseau plăcut dela busuiocul pe care-l țineau în sân, altele, cu tot busuiocul, cam puțeau, dar tot era plăcut să le simți sânii frecându-se de tine în timpul dansului. Și unele din ele erau mai bogate în piept decât soldătoaicele sovietice care aveau toate niște sânii cât pepenoaicele.

Dela vârsta de 12-13 ani, adică de cum deveneau pubere, fetele erau lăsate -ba chiar îndrumate- de către mamele lor să vină la horă, dar să "nu-și puie poalele-n cap", adică să caute un ginere dar să nu facă prostii până nu se vad cu cununie pe cap.

Era un sistem bun de a alege un bărbat, cu toate că de cele mai multe ori căsătoriile erau aranjate de pețitoare și de părinți, fără să se țină seama de legăturile amoroase create la horă sau altfel.

Marea majoritatea a fetelor se țineau bine și ajungeau virgine în pragul căsătoriei, nu că ar fi fost caste din convingere personală; multe din ele ardeau ca niște lumânări de dorință, dar frica de a păți rușinea plimbatului pe grapă le făcea să se abțină dela lo plăcere trecătoare în spatele unei căpițe de fân.

Pentru că, așa cum o să vedem nițel mai încolo, plimbatul pe grapă, asta era soarta celor care nu mai erau fete în noaptea nunții.

Toamna târziu, după ce toate recoltele erau culese și așezate la locul lor iar gospodarii făcuseră toate socotelile și știau cum stau din punct de vedere financiar, începea sezonul nunților care ținea până către Crăciun.

Care mai de care se străduia să facă o nuntă cu cât mai mulți lăutari, care trebuia să cutreere tot satul "plimbând" nașii, ginerii, cuscrii mari și cuscrii mici la biserică, acasă, la salon și înapoi și să mai cânte și la masă. Nu era o treabă ușoară să cânți la o nuntă în Seimeni! Plus că trebuia să

știi cânta o mulțime de "marșuri": marșul miresei, al ginerelui, al nașilor, al socrilor, mai fiecare personaj din suita nupțială avea marșul său. Și să-l ferească Dumnezeu pe țiganul care pocea vre-unul din marșuri, pentru că mândria și onoarea celui care era plimbat era la mijloc. Protocolul acestor nunți era respectat cu foarte mare strictețe și toate micile greșeli erau comentate de babele satului la fiecare ocazie, an după an.

Cu cât aveau lăutari mai mulți la nuntă și nași mai bogați sau dela oraș, cu atât nunta era considerată mai reușită, așa se face că Bunicu Ion ajunsese să fie naș la jumate din sat. Pe bună dreptate un naș bogat e de preferat, pentru că majoritatea cheltuielilor legate de nuntă sunt plătite de nași și în mare, organizarea întregii ceremonii depinde de nași. La cea mai mică problemă ivită în timpul nunții, sfatul era: "Întreabă pe Nașul mare"!

Revenind la nunta în sine, după căsătoria religioasă și după ce toată lumea care avea dreptul la plimbat cu lăutari era plimbată și toți avuseseră clipa lor de glorie sub soare, urma masa, care de cele mai multe ori e "cu dar", adică dacă te țin baierile pungii să faci un dar bănesc mirilor, vino la masă, dacă nu, stai acasă.

Ambiția era ca masa să aibă loc "la salon", adică ori la Bunicu în cârciumă, ori la concurență. Cei mai puțin avuți o țineau sub un șopron mai încăpător, chiar dacă afară era un ger de crăpau pietrele.

Venirea la salon era tot cu muzică și chiote, și până când dădea Dumnezeu de se vedeau așezați la locurile lor toți erau morți de foame.

Bineînțeles că masa începea cu țuică și cuvântări, după care urmau mizilicurile și alte țuici, după care începeau să sosească mâncărurile și vinul; n-am asistat la nici o nuntă la care nu s-a servit sarmale și friptură; astea erau felurile tradiționale la toate mesele, indiferent de ocazie: nunți, botezuri, parastase, hramuri. Se pare că ei considerau că nu se poate să dai o masă fără aceste două feluri!

În timpul mesei, fiecare care avea chef să be un pahar de vin se simțea obligat să țină și un discurs, dar pe măsură ce trecea timpul și lumea se umplea cu hrană și vin atmosfera devenea din ce în ce mai liniștită, până când Nașul mare comanda lăutarilor "ceva de jucat", și începea dansul. Hora Nașilor, hora mirilor, hora socrilor, tot ca și marșurile, fiecare cu hora sa!

După o perioadă de dansat în care moralul fiecăruia se urca din nou în ceruri, șeful lăutarilor anunța "darul" și începând cu nașii, fiecare dădea cât îl ținea punga, lăutarul care strângea darul anunțând de fiecare dată:

-Dela domnul și doamna Cutărică, 200 de lei și casă de piatră;

-Dela unchiul Vasile și Mătușa Aurica, 100 de lei. Dela noi mai puțin, dela Dumnezeu mai mult!

Strânsul darului era partea cea mai atractivă a mesei, pentru că fiecare pândea să vadă cât a dat "a lu' Cutărică", să aibă ce bârfi.

Cu ultimul dar adunat, Nașul mai ține o cuvântare -de data asta cu motiv financiar- mulțumind fiecăruia pentru daruri și îndemnând perechea de proaspeți căsătoriți la cumpănire și bună gospodărire, după care le cere lăutarilor să cânte "marșul", pentru ca tinerii să se retragă în vederea consumării uniunii lor. Printre râsete, chiote și obscenități, perechea pleacă dela masă condusă de o femeie de încredere.

Petrecerea continuă pentru alte câteva ore, totul depinzând de viteza cu care se consuma actul "căsătoriei". Și dacă după două-trei ore, baba însărcinată cu vegheatul perechii nu dădea semnalul convenit, cineva din partea nașilor venea la odaia respectivă și-i anunța pe tineri că e cazul să facă ceva, lumea așteaptă să bea țuică roșie!

Când, însfârșit cu ajutorul lui Dumnezeu, actul căsătoriei se consuma, cearceaful mânjit de sânge era smuls literalmente de sub tinerii căsătoriți și era expus afară pe culmea de rufe spre vedere. Imediat, la masă se servea țuică fiartă, roșie ca sângele miresii. Și de-abia acum începea adevărata petrecere, cu dans și băut pe întrecute-lea.

În rare ocazii însă, cearceaful nupțial nu arăta nici un fel de urme de sânge, așa că nunta se spărgea, socrii urându-se mortal și reciproc.

A doua zi, pe lumină, păcătoasa care nu-și păstrase fecioria era așezată cu fundul pe o grapă făcută din crăci de măceș și salcâm japonez și îmbrăcată cu rochia de mireasă era transportată la casa părinților, încet, ca s-o vadă tot satul și să se rușineze cât mai mult. Ca să nu mai vorbim de suferința fizică datorită ghimpilor din grapă.

Odată cu căderea nopții, huliganii satului înarmați cu ouă putrede, procedau la bombardatul casei nefericitei, ca mirosul să-i aducă aminte că e la fel de putredă ca și ouăle.

De-asta era aproape imposibil să faci o fătuță să colaboreze la un act amoros; frica de călătoria pe țepi și barajul de ouă putrede le făceau să-și țină fecioria până la adânci bătrânețe dacă nu se milostivea vre-un vădan să le ia.

Am asistat la o mulțime de astfel de nunți petrecute în salon la Bunicu și am auzit la clăcile pe care le ținea Bunica o mulțime de povești despre nunți, așa că documentația mea în această materie este aproape completă.

Bunica, care era o femeie plină de viață dar era căsătorită cu un om care era tot timpul ocupat la prăvălie și pe de-asupra era și foarte tăcut (-Mai zi și tu ceva, mă mutule! îl admonesta Bunica din când în când), dacă se plictisea prea tare, inventa ceva de făcut pe lângă gospodărie și trimetea vorbă în sat că face o clacă. Hai să zicem că era vorba de rășchirat sau tors lână sau de curățat porumb de pe știuleți. În ziua clăcii, șopronul sau tinda sau curtea –depindea de anotimp- se umplea de femei dornice să ajute dar în același timp avide de bârfă și mâncare, pentru că la o clacă și munceau, dar mai mult trăncăneau mâncau și beau. Era cea mai bună metodă să te pui la curent cu toate evenimentele importante ale satului și a satelor vecine. Felurile preferate erau turta de porumb îndulcită cu zahăr, scovergile și porumbul fiert. Era vorba de porumb uscat, care după ce stătea 24 de ore la înmuiat, tot mai trebuia să fiarbă o dimineață întregă la foc mornit ca să fie comestibil. Când aveau „ciocantină”, făceau floricele într-un „dulap” la gura sobei, dar cum soiul ăsta de porumb era destul de rar, și floricelele de porumb apăreau rar pe la clăci.

Capitolul șase:
VIAȚA ÎN CAPITALĂ.

Petreceam ultimele zile printre locuri cunoscute și prieteni din copilărie înainte de a mă năpusti orbește într-un oraș necunoscut și o viață nouă, pentru că dela Seimeni trebuia să mă duc direct la București, la noua noastră locuință. Casa din Cernavoda era deja vândută.

Adresa și instrucțiuni asupra tramwaielor mi-au fost trimise prin poștă și astfel, într-o bună zi, cu geamantanul în mână, am apărut în fața casei la adresa respectivă; cuvântul casă este un eufemism, pentru că la adresa respectivă pe strada Romană colț cu Dorobanți era dita-mai blocul de 6 etaje. Adresa zicea "etajul doi", așa că am urcat două etaje (nici nu m-am gândit să mă ating de lift), am căutat apartamentul cinci și am apăsat pe butonul soneriei. Mama, veselă și zâmbitoare, mi-a deschis ușa spre o minune de locuință cum numai în filme mai văzusem.

Din vestibulul de intrare în care era un dulap în perete, se deschideau două uși, una spre o bucătărie încăpătoare și alta spre un salon uriaș, unde într-un fel de firidă era instalat biroul monumental al Tatei. Din salon, o ușă spre stânga dădea în camera mea personală, un glaswand dădea spre o sufragerie unde o masă de mahon acoperită cu cristal strălucea ca o bijuterie așteptând musafirii. Pe un perete, o oglindă de colo-până colo făcea camera și mai mare iar cele 12 scaune tapisate cu catifea roșie invitau la masă. Părinții mei săriseră dintr-o dată în rândul burgezilor.

Tot din salon, o altă ușă dădea în dormitorul părinților iar de acolo puteai să ieși pe un balcon care dădea la stradă sau, pe altă ușă să ajungi la baie. Baia mai avea o ușă care se deschidea dela mine din cameră.

Era un apartament foarte modern și funcțional, construit imediat după război și pe care o pereche de diplomați Francezi îl vânduseră pentru că se întorceau în Franța.

Tata a apucat să cumpere apartamentul la timp, nițel înainte de prima reformă monetară instituită de comuniști, când, datorită condițiilor inumane impuse la schimb, am fi pierdut toți banii agonisiți. Tocmai acesta era scopul "stabilizării" cum era numită această reformă monetară, să-i facă pe bogătași să sărăcească, permițând doar schimbul a sume modice pentru fiecare membru de familie.

Mi-a trebuit câțva timp până m-am obișnuit cu noul stil de viață, cu mirosurile din bloc (mirosea foarte persistent a pipi de pisică și gaz metan), cu zgomotele străzii (în special tramwaiul) și toate celelalte „noutăți” ale vieții în capitală.

Timpul mi-l petreceam învățând pentru corijență și vizitând un liceu după altul, încercând să decid la care dintre ele vreau să-mi petrec restul de ani de studiu.

Și veni și ziua în care trebuia să dau examenul. Alesesem pentru asta un liceu la care aflasem dela alți corijenți ca mine că profesorul de Geografie este „bun”, adică nu e un cârpănos care nu se uită decât să te trântescă la examen.

La fiecare liceu la care mă dusesem în vederea obținerii de informații, hoarde întregi de elevi în situația mea erau adunați, discutând același lucru: care profesor e bun și care e rău.

Ziua temută veni, și mai mult mort decât viu, m-am prezentat la clasa respectivă la ora indicată, ținând cu dinții de cererea mea oficială de examinare.

După vre-o cinci minute apăru și profesorul, un uriaș, complect chel dar cu o barbă imensă, care-și trânti servieta pe catedră, se aruncă în scaun și declară cu nonșalanță și o voce ca un tun:

-Extemporal la Geografie; subiectul: Rețeaua de râuri a României. Aveți 30 de minute.

Dumnezeule, mi-am zis ușurat, cu subiectul ăsta aș putea umple câteva pagini bune de „gulgută”, și ce e mai fain este că profesorul pare să n-aibă nici un gând să ne asculte. Erau speranțe roze la orizont!

Am reușit să mă calmez și m-am apucat cu frenezie de așternut pe hârtie o compoziție literaro-științifică cu titlul cerut și în care am scris tot ce știam eu despre râurile României.

Treaba nu era deloc complicată dacă eliminai 80% din râurile mititele; toate celelalte aveau bunul obicei să se verse în Dunăre sau tributarii săi, așa că subiectul nu era chiar groaznic. Totuși, trebuia să-mi țin firea, așa că tot timpul î-mi ziceam: ușurel, flăcăule, nu te bucura încă; ai intrat în rahat până la gură, nu face valuri că le înghiți!

Profesorul nostru moțăia la catedră peste un ziar, ceea ce era un semn sigur că el de fapt nu dă o ceapă degerată pe toată țărășenia, așa că încetul cu încetul consultările pe șoptitea între noi începură și continuară cu încredere. Profesorul nostru se făcea că citește în continuare.

Cam cu cinci-zece minute înainte de sfârșitul orei (trecuseră de mult cele 30 de minute), uriașul dela catedră se trezi, trase o întinsătură de oase de am crezut că se descompune în factori primi și începu să zmulgă hârtiile de extemporal de sub nasul nostru, răcnind:

-N-o să mai scriți nimic bun în astea cinci minute dacă n-ați scris până acu. Și mai trebuie să pun și note pe ele, așa că stați în bancă până vă strig, și să fie liniște, se aude?

Într-o tăcere de te asurzea (alt oxymoron), uriașul nostru s-a așternut pe citit și corectat operele noastre de artă, treabă care i-a luat cam un ceas, după care a început să latre câte un nume.

Preopinental strigat trebuia să se înfățișeze la profesor cu cererea de examinare, pe care rezultatul examenului trebuia marcat și semnat.

Când mi-a strigat numele, eram așa de speriat că chiar dacă ași fi făcut pe mine probabil că n-ași fi simțit; am ajuns totuși la catedră, am reușit să-i înmânez hârtia și să aud: „opt”, după care habar n-am cum a ajuns hârtia înapoi la mine în mână, eram prea ocupat să zbor prin al nou-lea nor. Va să zică, opt acuma și cu patru din timpul anului face 12, împărțit la doi face 6, 6 e mai mare ca 4, deci am trecut clasa! În clipa următoare eram la cancelarie, cineva mi-a pus o ștampilă pe hârtie și cu asta eram în tramvai mergând spre casă, liber de griji și fericit.

Următoarea grijă era acum să aleg un liceu la care să mă înscriu, ceva aproape imposibil, penru că erau așa de multe licee că eu unul oscilam dela unul la altul ca un pendul.

Și pe când eu nu mă puteam hotărâ deloc, Partidul Comunist s-a hotărât să mă ajute, și a creat Reforma Învățământului, exact în August 1948. Asta însemna că marea majoritate a fostele licee „teoretice” deveneau acum școli tehnice, numărul liceelor în care se predau științele umane scăzând drastic, pentru că Partidul avea nevoie de tehnicieni și oameni de știință, nu de oameni cu cultură generală. Acesta era modelul Sovietic de școală, și ce era bun pentru URSS trebuia să fie bun și pentru România subjugată.

Peste noapte, școli tehnice de chimie, electronică, sport, mecanică, dentistică, telecomunicații, geologie –mai pentru fiecare aspect al vieții- apărură din pământ în toată țara.

Cuvântul „Telecomunicații” i-a sărit Tatei în ochi așa că veni acasă cu un prospect care era numai gogoși răsuflăte: obiecte de studiu erau radio-comunicații, radar, televiziune, telefonie modernă cu obișnuitul acompaniament de studii ajutătoare ca matematica superioară, rezistența materialelor, fizică atomică, limba Engleză și alte minuni.

Da, părea să fie o școală potrivită pentru înclinațiile mele electronice și mai avea un avantaj: dura numai trei ani, după care obțineai o diplomă de tehnician („sub-inginer” zicea la prospect) care era echivalentă cu o diplomă de bacalaureat, puteai după aia să te înscrii la orice facultate.

Și pentru că se aduna funia la par m-am urcat într-o zi în tramway și am luat-o spre sediul Școlii Tehnice de Poștă și Telecomunicații, să văd despre ce e vorba și eventual să mă înscriu. Nici nu începuse bine și era evident că gogoșile din prospect fuseseră prea umflate: era întâi poștă și mai apoi telecomunicații. Adresa era undeva pe Calea Văcărești, așa că după ce am ajuns la capătul linei 5 (în Piața Sf. Gheorghe) a trebuit să-l iau pe 1 care m-a hurducăit o distanță bună până am ajuns undeva la începutul Crucii de Piatră; pe-acolo era noua mea Școală.

Calea Văcărești, pe care o vedeam pentru prima oară, m-a uluit cu abundența de magazine – mai toate alimentare- care toate afixau cu precădere niște splendori de găște natur sau afumate, cele afumate aurii și lucioase de-ți luau ochii. Și salamuri, și cârnați, și un belșug de nedescris. Se

părea că toată lumea care locuia prin acea mahala nu consuma altceva decât „găscă”, cum pronunțau ei, sau salamuri.

La adresa respectivă, de afară din stradă clădirea nu arăta deloc a liceu, arăta mai curând a școală primară de mahala, o construcție de două etaje perpendiculară pe stradă și cu o curte interioară apărată de un gard înalt.

În fața porții erau adunați un pâlț de elevi cu care am intrat în vorbă; și ei veniseră tot cu scopul să se înscrie, nici ei nu știau mai nimic despre școală, dar păreau să fie copii simpatici, toți fumau ca la cafenea.

Pe când noi ne baladam în jurul porții fumând și glumind fără să ne decidem să călcăm în interior, două fete foarte hotărâte deschid poarta și intră, fără să ne arunce nici măcar o privire. Bum!, ne căzu imediat fisa: măi fraților, asta e școală mixtă, tocmai ce ne recomandase doctorul. Factorul determinant numărul unu au fost cele două fete, iar faptul că gașca de băieți era o gașcă veselă și toți fumau, a fost numărul doi. Atunci pe loc am decis să intru și să mă înscriu.

În prima zi de școală, nici o ceremonie, nimic; noi, băieții într-un colț al curții, fetele în altul, fiecare privind, apreciind și alegând. Eu deja alesesem o brunetă durdă și cu nuri și o blondă cam leșinată ca posibile viitoare flirturi și mergeam mai departe cu procesul de selecție, că era de unde alege.

După o vreme, văzând că nu se întâmplă nimic, am decis să tragem un lapte-gros, să ne dăm mari în fața fetelor, să vadă ce voinici și meșteri suntem noi la jocul acesta mitocănesc. Nu mă apuc să descriu jocul, pentru că cred că a fost destul de popular ca să-l cunoască toată lumea. Și dacă nu, nu-i nici o pagubă.

Jocul era destul de stupid, dar era un spectacol să vezi o grămadă de vlăjgani aruncați ca din căruță unul peste altul în spinarea vre-unui sfrijit care, îngenunchiat, de-abia putea să-i țină. Și iarăși era un spectacol să vezi acea piramidă de trupuri prăbușindu-se și reculegându-se de prin praf, fiecare făcându-se că plouă, cu toate că durerile dela căzături erau acute, v-o spun din experiența proprie.

Laptele gros, hocheiul pe iarbă și fumatul (la toaletă) au fost singurele noastre activități de recreație, tot timpul școlii. Deveniseră o tradiție. Nu-i adevărat, am uitat concursurile de pârturi, când dacă nu anunțai corect „tăria” pârtului pe care vrei să-l emiți erai pedepsit să „primești” la bâză, și era foarte dureros. Și mai erau concursurile de distanță sau de tras la țintă cu urină, care nu cred că trebuie să fie explicate.

Intru-n târziu, cineva strigă: anul întâi, camera 21. Ca și cum ar mai fi fost și alți elevi decât „anul întâi” prezenți!

Am bănuț că 21 înseamnă etajul unu așa că ne-am cățărat un etaj și ne-am introdus pe ușa marcată cu cifra 21, căutându-ne bănci cât mai departe de catedră; fetele, dimpotrivă, toate 12 câte erau s-au instalat în primele rânduri. Foarte frumos, stați voi în gura lupului, că aveți ce arăta; noi stăm mai la dos.

Printre sporovăiala noastră și rocadele care le făceam să ne găsim locuri cât mai strategice, ușa se deschise și un bonom rotofei cam de 50 ani intră în clasă, și fără să scoată niciun sunet se proțăpi de catedră, așteptând cu răbdare să ne potolim.

Când, însfârșit rumoarea se potoli, omul nostru deschise gura și se prezentă ca fiind profesorul de telefonie, dirigintele și directorul consiliului profesoral, un „cineva”, (un om cu coaie cum ziceau golani de colegi ai mei, în loc de testicole). În cap la toate, se pare că era și un fel de director la Societatea de Telefoane, care ne patrona.

Prin el am aflat care urma să fie soarta noastră școlară și ce se cerea dela noi în următorii trei ani; numai trei gândeam noi cu plăcere!

Am aflat că trebuia să învățăm comunicații, fizică, chimie, electricitate, algebra superioară, trigonometrie, rezistența materialelor, Limba Rusă, Economie politică și Socialism. Mamă, ce chef aveam eu să învăț Rusește și Economie Politică, să nu mă întrebați!

Înainte de a ne părăsi, în calitate de dirigintele clasei, omul nostru a așezat fiecare fată cu câte un băiat-care i s-a părut lui mai potrivit pentru fata respectivă; asta a fost începutul unor relații care în unele cazuri au durat dincolo de cei trei ani de școală.

O altă noutate absolută legată de studiile noastre era că ultima lună a ultimului trimestru era să fie rezervată pentru practica de producție, când trebuia să ne încadrăm în sânul muncitorilor din anumite fabrici cu profil de comunicații.

Și încă una, orele de „laborator” , când trebuia să punem în practică cunoștințele noastre teoretice acumulate în școală.

La început, cât a fost sita nouă, totul părea excitant și interesant, auzeam lucruri noi și învățam șiretlicuri tehnice de care habar n-aveam și eram puși pentru prima oară în fața misterelor rezistenței materialelor și a calculelor legate de construirea unei case, de exemplu.

Cam la o lună după începerea școlii, majoritatea băieților se mândreau cu aparate de radio construite de ei, unele simple „cristale”, altele superheterodine foarte sofisticate, fiecare după îndemânarea și mijloacele sale.

Încetul cu încetul, un lucru care la început părea foarte inofensiv și nu prea luat în seamă de mulți, clubul tineretului (sau Colțul Roșu) începuse să devină o activitate obligatorie după orele de clasă. Ni se cerea din ce în ce mai insistent să petrecem timp la Colțul Roșu citind și comentând presa în colectiv, citind cărți și făcând expozeuri despre ele, sau –în cel mai fericit caz- jucând în nesfârșite „campionate” de ping-pong și șah. După pilda stahanoviștilor, care așa se distrau în timpul lor liber, jucând șah.

Tot acest program avea ca scop principal totalul control al activității noastre de după ore și în doctrinarea „viitoarelor cadre tehnice”, și era dirijat de Uniunea Tineretului Comunist, care era mlădița Partidului Comunist. Tare le era frică că odată lăsați de capul nostru ne îndepărtăm de doctrină!

Eu, ca fost membru în Clubul de tineret „Regele Mihai”, nu m-am înscris nici în UTM (Uniunea Tineretului Muncitor), nici în UTC (Uniunea Tineretului Comunist), când prima s-a transformat miraculos în a doua și nici la vre-un șantier „al tineretului” nu participasem.

Din timp în timp găseam câte un suflet care se îngrijora de soarta mea și mă sfătuia să mă înscriu, dar, nu știu de ce, nici-odată prea insistent. Parcă-și dădeau seama că latră degeaba.

Mai târziu în viața mea, am regretat decizia de a fi „apolitic”, dar nu foarte rău; până la urmă tot eu am avut ultimul cuvânt.

La vremea aceea, relațiile Româno-Americane nu erau încă totalmente rupte, se mai putea vedea pe ecrane filme Americane, mai puteai cumpăra cărți și reviste Americane, iar Biblioteca Americană era încă deschisă și accesibilă. O mulțime dintre noi cu gusturi mai „vestice” ne duceam la Biblioteca Americană să vedem vre-un film pe gratis, să ascultăm jazz și să discutăm cu alții cu aceleași gusturi.

Din timp în timp, la aceste reuniuni apăreau indivizi care –se vedea dela o poștă- n-aveau nimic în comun cu activitățile desfășurate acolo, pur și simplu nu se încadrau în peisaj. Și ca dracu’, mai toți aveau obiceiul să poarte bască, așezată cam pe un ochiu, exact ca personajele dubioase din mahalalele Bucureștiului. Purtatul băștii devenise aproape generalizat printre membrii de partid și era un mijloc sigur de recunoaștere. Când vedeai o bască undeva la o întrunire, știai că sub ea se ascunde un informant. Toate astea le-am aflat mai târziu, dar pe atunci nu prea aveam idee și de obicei făceam „mișto” de cei care purtau basca trasă pe un ochi.

Băștile care apăreau la Biblioteca Americană aveau acelaș scop, să tragă cu urechea și să „fotografieze” participanții, pentru a-i raporta la Securitate ca potențiali spioni sau colaboratori cu Capitaliștii; România se pregătea de zor să strice căruța cu Statele Unite și să declare cultura vestului „putredă”.

Așa se face că colegi și cunoștințe care frecventau Biblioteca dispăreau peste noapte pe vecie.

Au încercat treaba asta și cu mine, dar eu am avut noroc că idiotul de „băscar” care m-a pârât a încurcat datele și eu am avut un alibi temeinic pentru data când susținea el că am fost la Biblioteca Americană.

Mă trezesc într-o zi chemat din mijlocul orei la Cancelarie, fără nici o explicație. Foarte intrigat –nu făcusem nici o prostie în ultima vreme- mă prezint la Director, unde mă trezesc în compania a trei indivizi, Directorul și doi „băscari”, dintre care unul, cum m-a zărit a și sărit:

-Da, ăsta e tipu’.

A urmat o percheziție corporală foarte meticuloasă, rezultatele, așezate în ordine pe biroul directorului fiind: un chiștoc de țigară, câteva chibrituri, o bucată de hârtie cu niște nume și telefoane, un creion automat, un Bic, și un cartuș de carabină tras, plus nelipsitul buletin și abonamentul la tramvai. Cartușul era una din amintirile mele dela Seimeni și vream să fac ori o brichetă ori un portchei din el, dar nu prea aveam timp.

-Aha, zise cel mai bătrân dintre băscari, ai muniție asupra ta și fumezi fără cunoștința părinților. Știe tactu’ că tu fumezi? Bagă-ți mințile în cap și cooperează cu noi, că altfel o să afle toată familia ta că fumezi.

La răspunsul meu oarecum stupefiat:

-Asta nu e muniție, cartușul e tras, nu mai poți omorâ nici muște cu el!, Directorul sări și el cu gura:

-Mai bine taci din gură și nu te afunda mai adânc în rahat!

Și interogatoriul începu:

-Unde ai fost eri la ora 7 seara?

-La cinema.

-Ești sigur că nu la Biblioteca Americană?

-Sigur!

-La ce film?

-Pe aripile vântului, la Aro.

-Singur?

-Nu, cu un prieten și două fete.

A trebuit să le spun numele băiatului și al fetelor, să le dau numerele de telefon (erau cele de pe bucata de hârtie din buzunarul meu), să le spun decând îi cunosc,... au vrut să știe tot, din când în când punând întrebarea stupidă:

-Și când zici că ai fost ultima oară la Biblioteca Americană? De parcă eu eram dobitoc să le spun așa ceva, după ce aflasem dela prima chestiune despre ce era vorba.

Utima întrebare a fost:

-Dece nu faci parte din UTC?

La care răspunsul meu a fost foarte sincer:

-Nu mi-a cerut nimeni în ultimul timp!

Ca s-o scurtez, datorită băscarului tânăr care „încurcase borcanele” și mă situase la Biblioteca Americană în ziua în care eu fusesem la cinema am scăpat dela o moarte sigură undeva prin Delta Dunării recoltând stuf pe gheață. Nu se deschisese încă Șantierul Canalului.

Cu bunurile mele la loc în buzunare –minus cartușul- am fost sfătuit ca în interesul meu personal și al familie să nu discut cu nimeni despre „metingul” nostru, nici măcar cu Mama mea. Acesta este un secret de stat și în caz că nu-mi țin gura, consecințele pot fi grozave.

Uff, ce noroc am avut, mi-am zis după aia, noroc că dobitocul a încurcat datele, noroc că am avut numerele de telefon ale fetelor ca să confirme că povestea cu cinematograful e adevărată, noroc cu carul. Dacă n-aș fi putut dovedi că acuzația lor e falsă, în baza mărturii turnătorului cu bască aș fi fost pur și simplu împachetat și trimis la muncă forțată, la recoltat stuf în Deltă.

Cam asta începuse să devină situația în țară la vremea aceea, orice vecin sau individ care avea pică pe tine putea să spună că ai făcut sau zis ceva împotriva regimului și erai dus pe apa Sâmbetei. N-am reușit niciodată să aflu dela Bunica ce și unde exact era apa asta a Sâmbetei, dar bănuiesc că era vorba de lăturile dela baia de fiecare Sâmbătă!

Revenind la situația din țară, unde la îndemnul sovieticilor războiul rece începuse să ia proporții, agenții Securității se înmulțeau mai repede ca iepurii și penetraseră toate straturile sociale, cu alte cuvinte erau pretutindeni; nici odată nu știai dacă vecinul tău la coadă la carne nu este un turnător. Când colaboratorii voluntari se împușcau, Securitatea recruta noi agenți înfășcând oameni nevinovați din pat în mijlocul nopții sub un pretext oarecare; după un interogatoriu sălbatec despre subiecte de care bietul om n-avea habar, era liberat cu condiția să-și țină gura și să colaboreze raportând totul despre oricine amenința „securitatea și bunăstarea Patriei”.

Noi, fiind tineri și dornici de petreceri, cum scăpam de obligația de a fi prezenți la Colțul Roșu sau Club sau Brigada Artistică, trânteam la iuțeală un ceai dansant, să ne răcorim.

Se făcea tot ce era posibil să avem cât mai puțin timp liber, pentru că le era frică că având timp liber, mintea noastră se va îndepărta dela adevărul socialist și ne vom rătăci prin mlaștinile capitalismului.

Activitatea de Club mai mergea, puteam juca ping-pong sau biliard, puteam organiza dansuri, dar „Brigada Artistică” era o pacoste pentru că indiferent dacă aveai talent sau nu, trebuia să participi ori ca recitator, ori ca artist, ori în cor, ori în orchestră, nu exista scăpare, nu era „socialist” să refuzi să participi. Țara trebuia culturalizată de urgență.

Trebuia să jucăm în piese de teatru –întotdeauna cu subiect politic revoluționar-, să recităm poeme revoluționare, să cântăm cântece „proletare”. Totul trebuia să aibă miez revoluționar sau proletar. Sau cel puțin folcloric.

La foarte mare preț erau copiii care puteau cânta la vre-un instrument muzical și asta a fost salvarea mea, pentru că de recitat și jucat în piese de teatru nu eram capabil, eram țeapăn ca un butuc pe scenă. Am declartat în schimb că eu sunt toboșar, că am luat lecții cu Sergiu

Malagamba și vreau să cânt în orchestra brigăzii; de fapt, singura dată când am ținut niște bețe de tobă în mâna a fost la o nuntă în Seimeni, când am ținut locul toboșarului țigan care se îmbătase de nu mai putea sta nici pe scaun.

Strategia mea de a participa în orchestră s-a dovedit folositoare și de succes, orchestra noastră compusă dintr-un acordeon, chitară, pian, bas și tobe –câte-odată aveam și o muzicuță printre noi- având mare succes; în foarte scurt timp eram chemați să cântăm la „reuniuni dansante” pe la toate liceele din capitală și am ajuns chiar să facem o înregistrare pentru Radio, care s-a transmis la una din „Orele Tineretului”. Am cântat „Troica”, unde eu a trebuit tot timpul să imit galopul cailor, și încă în surdină.

La concertele micii noastre orchestre date în sala de festivități a școlii veneau și vecinii din cartier, majoritatea evrei bătrâni și săraci, dar printre ei vedeam mereu o brunetică bine făcută și cam de vârsta mea care nu se sfia de privirile mele aruncate cu insistență dela înălțimea pedestalului pe care eram cocoțat cu tobele. Din aceste schimburi de priviri am ajuns la întâlniri, nelipsitul mers la cinematograful și seri pentrcute în parcul Carol unde ne pipăiam reciproc cu o febrilitate din ce în ce mai mare. Încercările mele de a o face să-mi cedeze acolo pe loc n-au dat roade, dar după ce-am devenit și mai intimi m-a luat la ea acasă într-o seară când ai ei nu erau prezenți. M-a chinuit ca pe tâlhari până a consimțit să facem dragoste, dar după ce a început, nu s-a mai oprit. Nu era deloc virgină așa cum pretindea, dar eu de fapt n-aveam pretenții la așa ceva; eu eram foarte fericit cu ea așa cum era, n-aveam de gând s-o iau de nevastă. Ea însă probabil că spera.

După aia mi-am luat eu inima în dinți și am chemat-o la mine acasă seara târziu, am adus-o prin ușa din spate și am petrecut o noapte fără somn dar plină de amor; amor pe leșinatelea, fata era pur și simplu de ne-potolit.

Relațiile noastre au continuat până când am pierdut camera datorită raționalizării spațiului locativ, când ne mai având camera mea separată, n-am mai avut unde ne desfășura.

Reuniunile dansante era noua denumire pentru baluri și se organizau foarte frecvent, nu era Sâmbătă dela Dumnezeu fără un dans; toate fabricile, toate cluburile, toate „Căminele Artistice” din toată țara organizau reuniuni dansante, să adune tineretul la un loc, să-i ia gândurile dela subversiune.

Muzica ce se cânta era muzică de dans Americană care era însă numită „muzică de dans internațională” sau „Folclor Negru”; majoritatea muzicii moderne Americane (rockul era atunci în floare) devenise acum „decadentă” și nu se putea cânta.

Pentru ca să fie siguri că această muzică putredă nu se strecoară, înainte de fiecare concert sau partidă de dans, șeful orchestrei trebuia să prezinte organizatorilor o listă cu cântecele care urmau să fie cântate. Ajunsesem foarte inventivi în găsirea unor nume „Proletare” pentru melodii ca „Tico-Tico”, „Lady be good” și altele.

Alt simptom de isterie socialistă a fost ziua când, la școală, fără nici o rușine toate invențiile și descoperirile tehnice sau științifice ale întregii umanități au devenit dintr-o dată Sovietice sau Rusești; Mendeleev, Pavlov, Popov, și așa mai departe înlocuiseră pe Marconi, Tesla, Herz, Bernouli. Nu mai exista o singură descoperire de valoare pentru omenire care să nu fi fost făcută de un Rus sau cetățean al Uniunii Sovietice. Era ridicol, dar nu puteam face nimic, ne păștea Delta Dunării dacă deschideam gura. Ne răzbumam ca Evreii, făcând haz de necaz; de exemplu, gluma cu Popov: el a descoperit Radioul, e adevărat, dar l-a descoperit sub patul lui Marconi în timp ce-i mătura prin casă!

Propaganda pro-sovietică ajunsese la proporții ridicole, tot ce se făcea în URSS era „cel mai mare” sau „cel mai puternic” astfel că una dintre glumele noastre favorite era: „Prin Piața Roșie defilează acum piticii sovietici, cei mai mari pitici din lume!” .

Sau cea cu pomul: „În URSS, pe malul celui mai mare lac din lume creștea cel mai mare copac din lume; veni cea mai mare furtună din lume și copacul cel mai mare din lume căzu în lacul cel mai mare din lume fîcând cel mai mare pleoșc din lume!”

Printre toate minciunile astea sfruntate și frica permanentă să nu te toarne vecinul la securitate , viața mergea totuși înainte, aducând mai în fiecare altă surpriză urâtă.

Una dintre ele a fost la sfârșitul anului, când am fost anunțați că practica de vară, așa zisă „de specializare” o vom face la un atelier al Societății de Telefoane, undeva la periferia Bucureștiului, reparând echipament telefonic.

Realitatea era că am fost depuși într-o magazie uriașă, plină cu echipament telefonic vechi (tipul cu manivelă, care fuseseră scoase din uz de mulți ani) pe care trebuia să-l demontăm pentru a recupera materiale uzabile. Cu alte cuvinte, trebuia să recuperăm metalele pe categorii

în grămezi, bronzul într-o grămadă, arama în alta, pentru a fi trimise la retopit. Asta era practica de specializare; cel puțin le-a folosit la fete, că le-a dat prilejul să învețe să folosească șurubelnița și cleștii. Noi băieții, ne băteam pe piese cu oarecare valoare tehnică: ampermetre, galvanometre, bobine, inductoare, beculețe și întrerupătoare pe care le subtilizam în vederea folosirii lor pentru proiectele noastre.

După amiezele le petreceam la țărandul Telefoanelor pe lacul Floreasca iar serile de obicei ne întâlneam toți din gașcă la Aro de unde începeam să batem bulevardul până la Universitate și înapoi, tot cu ochii după pipițe.

Mai târziu în vară dădui o fugă la Seimeni și se pare că a fost una din cele mai plictisitoare vacanțe din viața mea, n-am nici o amintire plăcută despre ea.

Cum m-am dat jos din tren, m-am dus să văd dacă bătrânul meu unchi Jean care avea un mic atelier de reparat ceasuri în centrul orașului mai trăiește, dar el se ramolise și locul lui era ocupat de fiul său, adică văru-meu Fane. Acesta propuse să mergem să facem o partidă de biliard la Clubul Tineretului, așa că am lăsat valiza la el în prăvălie și am trecut drumul la cafeneaua Grecului, care devenise Clubul Tineretului.

În timp ce jucam o partidă de „carambol”, un individ cu basca pe ochi mă trase de-o parte și zise că vrea să vorbească cu mine între patru ochi. Imediat mi-a mirosit a pericol, și nu m-am înșelat; băscarul era din securitate și primul lucru care l-a făcut când am ajuns în biroul clubului a fost să-mi spună că sunt arestat pentru port ilegal de arme și să mă pună să scot totul din buzunare, după care m-a luat la pipăit. Când cuțitul meu de vânătoare a apărut la iveală, omul l-a luat, l-a măsurat cu o riglă și s-a desumflat, era mai mic de 6 cm. Se pare că lungimea la care era considerat o armă era 8 cm. Totuși, a trebuit să dau o declarație scrisă că am intrat în clădirea Clubului având un cuțit ascuns la brâu, cuțitul fiind de 6 cm. lung și 2 cm lat, și având o teacă din piele, care cuțit a fost confiscat de tovarășul secretar al clubului. Am rămas fără cuțit (cu toate că nu era considerat o armă), și cu încrederea în fratele meu omul zdruncinată pe veci. Cum au reușit ei să vadă cuțitul acela pe sub hainele mele nu mi-am dat seama, dar asta dovedea un lucru: știau să-și facă meseria. Și dacă cuțitul ar fi fost cât de cât aproape de cei 8 cm. la care devenea ilegal, probabil că m-ar fi păscut pușcăria.

Asta mi-a stricat toată vacanța, tot timpul mă uitam după spioni de-ai securității, chiar și în plimbările mele solitare la Ostrovel. Și probabil acesta e motivul că n-am nici-o amintire din această vacanță.

Păcat, a fost să fie ultima mea vacanță la Seimeni, pentru că în anul următor, 1949, regimul comunist a instituit „colectivizarea agriculturii”. Asta însemna că proprietarii de terenuri a fost pur și simplu declarați chiaburi și pământul lor „naționalizat”, tot pământul arabil devenind proprietate de stat. Foștii proprietari erau de obicei scoși din casele lor și trimiși să trăiască prin sate mizerabile de țigani din Bărăgan sau Oltenia, neputând să părăsească acele locuri pentru că aveau domiciliu forțat. Alții, erau trimiși la muncă forțată, iar alții, ca Bunicu Ion, scoși din case și trimiși să locuiască cu animalele în grajdul colectivei.

Acolo unde pământul era puțin și spre exemplu, o familie de 8 persoane stăpânea 2 hectare, oamenii renunțau foarte greu la singura lor sursă de subsistență, și luau armele în mână, așa că procesul de colectivizare a durat 12 ani până a fost completat.

Pentru familia mea asta a însemnat că Bunicu Ion a pierdut tot pământul (cred că erau cam 20 de hectare, nici-odată n-am scos dela el adevărul), casa a fost confiscată și a devenit sediul „Cooperativei Agricole” iar el, pentru că fusese un om care ajutase mai tot satul, a fost trimis să îngrijească de animale, locuind în același grajd cu ele. Asta a omorât-o pe Bunica Maria, care era deja bolnavă de cancer.

Și ca să fie dezastrul și mai complet, odată cu colectivizarea, în vederea comasării parcelelor de pământ, răzoarele au fost eradicate, viile au fost dezrădăcinate, livezile au fost arse, totul cu ideea fixă de a face tarlale uriașe care puteau fi mai ușor lucrute cu mijloace mecanizate. Te durea sufletul să vezi că pe locul unde fusese o vie acum pășteau vacile, iar acolo unde fusese grâu acum se cultiva tutun sau bumbac sau –mai rău- fasole soia și dovleci furajeri.

Cooperativele de producție, colectivele și Fermele de stat erau acum la baza producției agricole a României, și toate erau o risipă de nedescris.

Sute de hectare de pământ erau lucrute mecanizat (arate și însămânțate), după care, tot ce nu era cereale nu se mai putea recolta mecanizat așa că putrezea pe câmp. Secretarii de partid mai energici apelau „mai sus” și începea mobilizarea elevilor din școli, organizarea de tabere agricole

și chematul armatei să recoltzeze porumb, cartofi, roșii, ardei grași, varză, tot ce nu se putea culege cu mașinile.

În ultimii ani, înainte de a deveni trădător de țară și a părăsi raiul lui Ceaușescu, în loc să ne facem munca noastră de proiectare, eram duși la fermele din jurul capitalei să recoltăm porumb, roșii și alte lucruri lăsate pe câmp în voia naturii și a colectivităților, care trăiau mai mult din ce furau de pe câmp decât din ce primeau dela stat.

Toți locuitorii de pe raza acestor organizații erau obligați să presteze zile-muncă, pentru care erau plătiți mai nimic toată în produse.

Ca să poată supraviețui, majoritatea cultivau intensiv parcela de pământ din jurul casei și furau dela colectivă tot ce puteau.

Ca să-și poată hrăni o vacă sau capră, trebuiau să le pască pe șanțurile șoselelor care rămăseseră singurele locuri cu iarbă, restul era cultivat.

Cei care se axaseră pe producerea laptelui, veneau cu căruțele la oraș, vindeau laptele după care umpleau căruța cu pâine pentru hrana animalelor și a lor.

Și toată lumea fura, tot ce puteau: insecticide, îngrășăminte, grâne, paie, fân, fructe, miere, păsări, tot ce puteau apuca; furau cu buzunarul, cu poala, cu bicicleta, cu sacul, cu căruța, chiar și cu tractorul cu remorcă. Și aproape că nu mai aveau rușine deloc, o făceau ziua în amiaza mare sau noaptea, fără să se ferească de vecini pentru că toți erau în aceeași găleată și nu se puteau pârâ reciproc.

Risipa era inimaginabilă, augumentată de lipsa de mijloace mecanizate pentru culesul recoltelor mai dificile. Am explicat mai sus că se recurgea la copii de școală, armată, salariații întrprindelor din vecinătate, și tot rămâneau tarlale întregi necultivate.

Mulți ani mai târziu, când aveam mașina mea cu care bântuiam prin împrejurimile capitalei căutând locuri bune de pescuit, veneam toamna acasă cu protbagajul plin de roșii sau ardei grași sau ceapă sau varză lăsate să putrezească pe câmp pentru că n-avea cine le culege. Asta după ce mecanizarea agriculturii ajunsese „totală” cum se lăuda Partidul.

Anul doi de școală, profesori noi, materii noi, printre care „Limba Rusă”, cu o rusoaică autentică în chip de profesor. De cum a intrat în clasă, cu un accent groaznic ne-a anunțat că ea este Caterina Samoilova Ulianov (sau ceva asemănător) și că trebuie să-i zicem Caterina Samoilova când avem nevoie de ea; exact ca în filmele sovietice care înlocuiseră total toate celelalte filme pe ecrane.

Pretindea că fusese născută în Basarabia înaintea ocupării de Sovietici (și după vârstă așa părea) și că de-aia știa Româna –dialectul Moldovenesc- .

Prima urgență era să învățăm alfabetul Cirilic, toate cele 28 de caractere ale lui. Asta nu era prea rău, ne dădea prilejul să scriem mesaje cifrate, jumate latine jumate cirilice. Dar după aia a urmat potopul; Caterina Samoilova s-a pus pe citit texte rusești pe care le traducea pe loc, după care avea pretenția ca noi să cunoaștem toate cuvintele. Cum, în tot iadul, putea cineva să fie așa de strâmt la minte să pretindă că după ce auzi o sută de cuvinte în două limbi ți le reamintești pe toate? Toată clasa era la pământ cu moralul, cu excepția câtorva care aveau rădăcini rusești; noi toți ceilalți contemplam o corigenție la Limba Rusă.

Am trecut clasa cu media minimă (5) la Rusă datorită elevilor care erau în UTC și care au ridicat problema la o ședință la care asista secretarul de Raion. Auzind de metodele ei didactice, omul s-a îngrozit și a aranjat transferul Caterinei Samoilova la munca de jos.

Înlocuitorul, un bărbat de data asta, a declarat metodele ei neștiințifice și a hotărât să dea notă de trecere la toată lumea. Ura!

Sigura parte practică și având vre-o legătură cu meseria noastră viitoare erau orele de laborator, unde eram lăsați de capul nostru să încropim circuite reale din scheme și calcule teoretice.

În primăvară am fost trimiși din nou la practică și de data asta mi-a surâs norocul pentru că am fost repartizat la Centrala Dacia, la doi pași de casă și având însfârșit ceva de aface cu de telefonia. Și încă și mai mult, am dat peste un inginer care-și iubea meseria și vrea ca și alții s-o iubească, așa că m-a plimbat prin toată centrala arătându-mi pas cu pas ce se întâmplă într-o centrală automată din clipa când cineva ridică telefonul și până se stabilește legătura.

Eram uluit de desfășurarea de tehnică și de frumusețea echipamentului, care cu toate că fusese instalat în 1931 (era de vârsta mea!) funcționa la perfecție și arăta la fel de bine ca în prima zi. Era produsul colaborării cu Americanii, instalat sub auspiciile Societății de Telefoane Româno-Americană, care bineînțeles fusese naționalizată.

După câteva zile de migrat din secție în secție, ca să mă familiarizez cu tot echipamentul, am fost repartizat la stația de control a „apelurilor malicioase”.

Apelurile malicioase erau legături telefonice nesolicitate, la care chemătorul –anonim- ori profera înjurături sau obscenități sau amenințări la adresa chematului, ori pur și simplu tăcea, ținând linia ocupată și hărțuind pe cel chemat.

Când aceste incidente se repetau, cel chemat reclama problema la Societatea de telefoane și atunci numărul lui de telefon era conectat la consola de supraveghere (unde lucram eu) pentru a putea fi urmărit. De câte ori numărul reclamantului era chemat, pe consolă se aprindea un beculeț roșu iar eu intram pe fir și ascultam. Când mă convingeam că este într-adevăr un apel malicios, apăsam pe un buton care bloca toate relele și registrele căutătoare ale legăturii în poziția în care se aflau. Treaba mea era să urmăresc fiecare căutător, dela numărul chemat și până la numărul chemător, astfel determinând numărul liniei care chemase. De cele mai multe ori se dovedea a fi un telefon public, dar câte-odată se întâmpla să fie un număr particular și bazat pe această informație chemătorul malicios putea fi dat în judecată. Partea cea mai captivantă era însă, bine înțeles, ascultatul, pentru că se puteau auzi obscenități foarte suculente și din abundență. Oamenii se simțeau la adăpostul anonimității și-și dădeau drumul la gură fără nici o inhibiție, fără nici o teamă de Miliție. Așa se chema acum fosta Poliție, după cum Securitatea Statului devenise Ministerul Afacerilor Interne. Schimbarea de nume s-a făcut pentru a „democratiza” imaginea acestor două instituții, și mai ales pentru că se considerase că „Poliția” și „Securitatea” aveau un iz prea corupt și mai ales erau rămășițe ale Capitalismului.

Pentru că, în decursul anilor, Partidul adusese în capitală o mulțime imensă de „Cadre” credincioase, problema telefoanelor devenise foarte acută, toate perechile de fire instalate sub pământ în capitală erau în uz, și nu mai era posibil de instalat noi cable. Cei care proiectaseră rețeaua de cable nu prevăzuseră un asemenea influx de populație în următorii 20 de ani, iar pentru a mări capacitatea ar fi trebuit ca tot Bucureștiul să fie săpat și noi tunele pentru cable create. Și probabil că Partidul avea alte cheltuieli de făcut, așa că s-a recurs la metoda „cuplatului”, pe care am împrumutat-o tot dela Sovietici, ca tot ce era Socialist. În decurs de câteva săptămâni, echipe de mecanici de telefoane au mers din casă în casă instalând diode în interiorul telefoanelor, după care pe aceeași pereche de fire puteau funcționa două numere de telefon diferite, dar nu în același timp. Duse pe apa Sâmbetei erau secretul convorbirilor și răbdarea oamenilor era întinsă ca o praștie pentru că dacă „cuplajul” vorbea două ore la telefon, tu nu puteai decât să faci spume și să-i dorești să aibă un atac de apoplexie ca să poți da și tu un telefon.

Din același motiv –afluxul de cadre- locuințele ajunseseră, ca în Rusia, un lux și o raritate, așa că, tot după exemplul celor dela Răsărit, Partidul a organizat regularizarea spațiului locativ. În pură limbă Românească asta însemna că dacă aveai un spațiu de locuit mai mare de 8 mp. de persoană, surplusul era repartizat cui avea pile. Adică, spre exemplu, o familie de 4 persoane, locuind într-o casă cu mai mult de 32 mp. (incluzând spațiul nelocuibil ca bucătărie, baie, salon, culoare,etc.) trebuia să se restrângă și să împartă surplusul de metri pătrați cu altcineva. Chiar dacă asta implica baie și bucătărie în comun. Scutite nu erau decât camerele „de trecere”.

Legea asta ne-a afectat și pe noi: camera mea a fost declarată rechiziționabilă și astfel ne-am trezit că trebuie să locuim nas în nas cu o familie cu care împărțeam baia, bucătăria, salonul. Norocul nostru era că nu aveau copii și mîncau la cantină, așa că nu prea utilizau bucătăria. Eu am ajuns să dorm pe o canapea în sufragerie, de unde auzeam fără să vreau tot ce se petrecea la vecini, care aveau a viață amoroasă foarte zgomotoasă, în special din partea ei, care sufla ca o locomotivă la deal.

Pe tărâm politic, erau la modă „epurărilor” și oamenii își pierdeau slujbele mai ușor decât un nasture dela cămașă, de cele mai multe ori în baza minciunilor unui coleg invidios.

Tata, al cărui trecut politic era considerat cam dubios pentru că se aflase că fusese comandant de cercetași și fusese în Germania într-o tabără, a fost bineînțeles scos din poziția lui de șef și trimis nu chiar la munca de jos, dar pe un post mai prost plătit și unde nu mai era șef.

Trecând cam ca găscă prin apă prin tot acest balamuc, eu am reușit să trec toate examenele ultimului an și să atac proiectul de diplomă care avea ca temă proiectarea unei centrale automate urbane pentru o populație de 50,000 și cu o creștere previzibilă de 10% pe an. Trebuia să calculez necesitățile de echipament, rețele, personal și în plus să țin cont și de eventuala dezvoltare a zonei înconjurătoare, treabă destul de complicată pentru un biet elev.

Având masa noastră din sufragerie ca planșetă de desen î-mi divizam atenția între proiect, seriile cu orchestra clubului, sau orchestra cu care cântam la baluri –pardon, reuniuni- și nopțile cu noua mea legătură amoroasă, o damă care era cântăreața orchestrei clubului, roșcată natur și plină de nuri. Era o plăcere să nu mai mergi la școală și să te bucuri de viață.

Carierea mea muzicală înflorise, dintr-un toboșar al unei mici orchestre de școală ajunsese să bat tobele în orchestra Ministerului Poștelor și Telecomunicațiilor, compusă cam din 25 de suflete ,majoritatea instrumente de coarde. Orchestra noastră era foarte solicitată, cântam pe toate „Colțurile Roșii” ale întreprinderilor din Capitală, la reuniuni dansante și la concerte prin cluburi. Și aveam și soliști vocali (cam asta era titulatura acceptată), vre-o doi tenori și pe roșcata mea, Paula.

Era nostimă de tot roșcata și mie î-mi cam rămâneau ochii lipiți de rotunjimile ei de câte ori o vedeam. Mai mult ca sigur că ei nu i-au scăpat ochiadele mele, pentru că într-o seară, după un concert urmat de dans susținut de noi la un club, ea m-a luat de mână să dansăm.

După ce am dansat vre-o doi pași la o distanță decentă, roșcata a început să-și frece rotunjimile de mine, efectul fiind o erecție rapidă și totală, pe care dânsa a simțit-o imediat drept pentru care s-a lipit complet de mine de o auzeam suflând flăcări ca un balaur în urechea mea.

La plecare, în înghesuiala din tramway, făcu ce făcu și ajunse –ca din greșală- cu posteriorul exact unde eram eu mai întăritat ca să verifice că aveam într-adevăr o erecție. Da, aveam, tot așa ca la început, numai că acum devenise dureroasă.

După debarcarea din tramway, mi-a cerut s-o conduc acasă și pe când ne apropiam de locuința ei discutând despre cărți și filme, a propus foarte nonșalant să urc până sus să-mi dea o carte de citit, la care eu am fost de acord, necrezându-mi urechilor dar sperând că am auzit bine.

Odată la ea în cameră, cartea a fost uitată într-o clipă pentru că odată singuri și între patru pereți (plus două paturi), lucrurile s-au precipitat foarte rapid, noi având treburi mult mai importante de rezolvat. A fost o noapte de neuitat, petrecută cu o adevărată femeie (adică nu o prostituată) care și-a dat toată silința să mă pună la curent cu tot ce era de știut în materie de amor și pe deasupra, roșcata fiind era arzoaică naturală.

Șansa mea de ne-așteptat se datora faptului că colega ei de cameră era plecată pentru o săptămână, deci ea dispunea de camera de cămin în care locuiau; toate nopțile din acea săptămână, le-am petrecut în patul ei, după ce mă strecuram pe sub nasul paznicei dela intrare. Cei de acasă disperaseră, credeau că n-o să mai termin proiectul de diplomă, pentru că după fiecare noapte petrecută cu ea cam dormeam pe mine și neglijam total lucrul la proiect.

Legătura noastră a continuat sporadic- nu mai aveam „hogeac” unde să ne desfășurăm- până după ce mi-am susținut examenul și mi-am luat diploma de Tehnician; nu „Sub-inginer” cum mințise prospectul școlii. Asta era prin Iunie sau Iulie, iar în August, (era 1951), prin decret al Ministerului Poștelor și Telecomunicațiilor am fost încadrat ca „Proiectant de rețele urbane” la Institutul de Telecomunicații care era găzduit în Palatul Telefoanelor de pe Calea Victoriei.

Asta se întâmpla datorită ultimelor reguli după care se conducea sistemul școlar: după examenul de diplomă, elevii care erau membri ai UTC sau PMR (ori PCR), erau trimiși la studii în URSS sau repartizați la o facultate de profil fără să susțină examenul de admitere. Elevii care nu erau membri dar aveau medii foarte bune la examenele de diplomă, puteau să se înscrie la facultate, dar trebuiau să susțină un examen de admitere și locurile erau foarte limitate, de obicei 10 candidați pe un loc, la Facultatea de Medicină ajungând la 50 candidați pe un loc. Cei care –ca mine- nu erau membri și nici nu aveau medii strălucite, erau repartizați în producție, putând ca după trei ani de experiență să urmeze o facultate la seral. Tricul era că înainte de a apuca să faci un an de experiență pe câmpia muncii te lua la armată, unde petreceai următorii 3 ani, vezi exemplul meu mai jos.

Până una alta, mă bucuram din plin de viața de salariat, eram încurcat cu o damă bine, de două ori pe săptămână luam „chenzina” și viața era total diferită în bine față de viața de elev.

Capitolul șapte:
VIAȚA ÎN „CÂMPUL MUNCII”.

Locul meu de muncă era foarte profesional, clădirea Palatului Telefoanelor fusese construită de Americani, după modelul lor, și ei știau să facă clădiri de toate felurile. Și nu numai atât, dar am mai apucat să fac proiecte întrebuintând creioane și hârtie rămase de pe vremea Societății Rpmâno- Americana, iar echipamentul telefonic din centrală era în întregime American.

Salariul nu era rău, dacă îl comparai cu nimic, adică cu ce aveam eu ca elev. Mie mi se părea o avere, cu toate că după ce dădeam acasă contribuția mea pentru întreținere, nu prea mai rămâneam cu cine știe cât, dar cum am mai zis, era mai mult decât nimic. Aveam de o bere cu prietenii, de un cinema cu pipițele și dacă economiseam, de făcut o pereche de pantaloni sau o cămașă, ca să țin pasul cu moda.

Munca, nu era nici ea de speriat, calculam toată ziua câți metri de sârmă, câți izolatori și câți stâlpi de lemn intră într-o legătură telefonică între primăria și postul de jandarmi din localitatea Căpățânoșii de Sus, de exemplu. Sau plecam prin satele din jurul capitalei să măsurăm și să întocmim proiecte pentru legături telefonice, cei mai numeroși noi abonați fiind Jandarmii și Sediile de Partid. Sau poate că era Miliția și sediul de partid, dar puteai să fii sigur că partidul era pe lista noilor abonați de pretutindeni. Cu prioritate și urgent, acestea trebuiau rezolvate primele.

La ora 12, după obiceiul moștenit de la Americani, aveam o oră pentru masa de prânz și mai mereu dădeam fuga la Tic-Tac să luăm un șiş-chebab și o sondă de bere. Și pentru că eram proiectanți de rețele și trebuia să ieșim mereu pe teren, aveam permise de liberă trecere, așa că în general plecam și veneam ca la cârciumă, dar fără să întindem coarda prea tare.

Pe la sfârșit de August am fost trimis undeva în Nord-Estul Moldovei cu o echipă uriașă de proiectanți să facem măsurătorile și planurile pentru traseul unui cablu subteran –secret- care trebuia să facă legătura cu URSS.

Condițiile de viață au fost ceva groaznic, toate hotelurile erau pline de membri de partid veniți la meetinguri, și când reușeam să găsim loc, paturile colcăiau de ploșnițe așa că ne cazam pe la populație iar de mâncat, mâncam pe sponci, pentru că și cantinele serveau mai întâi pe membri și dacă mai rămânea ceva pe alți venetici „în interes de serviciu” ca noi.

Pe la sfârșitul lui Octombrie, după ce am trudit prin toate noroaiile din Moldova rurală, după un drum de o zi întreagă într-un camion gata să se dezmembreze, m-am re-întors în București și mi s-a părut că am intrat în rai. Să dormi în patul tău propriu –chiar dacă era numai o canapea-, să poți să faci o baie caldă și să te bucuri de hrană bună era cu totul altceva decât să manânci la cantine și să faci baie la baia comunală când ajungi printr-un orașel care are o asemenea minune.

Până acum n-am adus vorba despre autobiografia, dar regula instituită de regim era să completezi o autobiografie la fiecare mișcare sau de câte ori cei de la „personal” considerau că le mai trebuie una, în speranța că te vor prinde cu o minciună spusă anterior.

Cred că prima a fost cea cerută la înscrierea în Școala de Telecomunicații, următoarea a fost când m-am „încadrat” în câmpul muncii și a treia când m-am prezentat la cercul de recrutare. De-aici încolo, nu era an de la Dumnezeu să nu completez cel puțin o autobiografie, înșirând de fiecare dată aceeași litanie despre mine, familia mea, bunici, rude ș.a.m.d.

Era obiceiul –nu sunt total convins că era generalizat- ca salariații să fie chemați din când în când la discuții la sediul de partid sau la personal; cel puțin pe mine unul mă chemau regulat.

Cum toată experiența acumulată de NKGB-ul sovietic era împărtășită securității noastre, băieții noștri învățaseră foarte bine toate secretele de manipulare a maselor și oamenilor. În majoritatea cazurilor reușeau să te facă să declari lucruri pe care nu le făcuseși și de care nici măcar habar n-aveai! Nu era cazul meu, în primul rând pentru că eu nu criticam regimul și în al doilea rând nu luam deloc în serios interviurile lor, zâmbind și ridicând din umeri declarând cu seninătate că habar n-am ce politică a făcut Tata, pentru că el nu discuta politică cu mine, eu eram prea mic. Tovarășilor care mă interogau nu le cădea tocmai bine atitudinea mea și întotdeauna încercau să aducă discuția la subiecte compromițătoare pentru mine. Cumva aflaseră de admirația mea pentru tot ce era American așa că la una din aceste discuții tovarășești, au reușit să mă facă să uit cu cine discutam și să-mi dau în petec.

Întrebarea „tovarășului de la Partid” (care era de fapt securist) a fost: ce părere am eu despre echipamentul telefonic Sovietic din centralele noastre?

La care eu, foarte senin am răspuns că habar n-am, încă n-am avut ocazia să văd echipament Sovietic, dar cel American lucrează la fel de bine ca în ziua când a fost instalat.

Atunci omul a generalizat, și m-a întrebat ce părere am despre limuzinele sovietice cu care se plimbau oficialitățile Partidului. Răspunsul meu a fost simplu și la subiect:

-Față de automobilele de producție Americană sunt niște tancuri fără suspensii.

Punct câștigat de securist, drept care a trecut la ofensivă și s-a luat de felul cum mă îmbrăcam.

Și anume, de ce trebuie să port eu pălărie și cravată când toți colegii mei poartă bască și umblă fără cravată?

-Simplu, am zis eu, pentru că nu-mi plac băștile și pentru că din copilărie am fost învățat că oamenii cu studii și care se respectă poartă întotdeauna cravată.

Discuția s-a oprit aici, dar în dosarul meu s-a introdus o notă pe care scria: pro-capitalist și rebelios.

Prin Noembrie, am fost chemat la comisariatul Militar de raion unde mi s-a spus: Te duci frumuseț acasă și te prezinți în două zile cu o valiză din lemn în care-ți pui lucruri strict necesare pentru bărbierit, un schimb de izmene și ciorapi și o cămașă. Atât.

Venise timpul să-mi fac datoria către Patrie și să devin soldat! Care bucurie la alții să fie!

La ziua indicată, împreună cu alți 30 de tineri „recruți” îndesați într-un camion, am fost depuși undeva pe un loc viran pe lângă Gara de Nord, unde era centrul de triaj al recruților din capitală. Un haos de neînchipuit și o dezorganizare totală, asta era triajul, unde am așteptat stând pe valiza de lemn toată ziua, fără să punem nimic în gură în afară de țigări, care și alea erau pe ducă. Ordinele primite fuseseră stricte: nici un fel de mâncare și băutură în valiză, și eu ca un

cetățean onorabil, le-am respectat. Cei care nu le respectaseră, se înfruptau acum în fața noastră din șunci și cârnați și alte bunănați comestibile în timp ce nouă ne ploua în gură.

Din când în când, când după o mulțime de răcnete și țipete, gradații care erau triorii reușeau să strângă un grup de oameni, unul din gradați lua comanda și plecau spre gară pentru a îmbarca recruții în vagoane.

Cînd se întunecase bine, am auzit și numele meu, m-am ridicat și m-am alipit de grămada celor strigați și am fost conduși la vagonul marcat 003, așa cum sunau ordinele.

Vagonul era de clasa treia și era împărțit în compartimente, grupul nostru avea compartimentul său, și după ce ne-am văzut așezați ne-am apucat să facem conversație, să mai treacă timpul. Când s-a încins discuția, ca prin minune au început să circule din mână în mână sticle cu țuică și vin, cu ceapa și slana de rigoare. Parcă mă simțeam mai bine!

Când trenul s-a zmicuit din loc să plece, mai toți erau adormiți, dar eu nu. Gândeam ce e soarta omului, azi funcționar și mâine soldat! Filozofie, nu glumă.

Dimineața spre trei sau patru, în gară la Buzău, auzirăm strigat numărul Unității Militare la care fusesem repartizați împreună cu ordinul să ne prezentăm la sala de așteptare. În formație de marș, cărând după noi valizele grele de lemn, (acum mă felicitam că nu luasem decât strictul necesar cu mine), am mers cred că cam 5 kilometri, până am ieșit din Buzău și am ajuns la un complex militar impunător unde, cam brusc și nepreietenos, am început viața de militar.

Nici nu vreau măcar să-mi amintesc de primele zile ca recrutar, de șocul teribil provocat de mizeria în care intrasem și din care nu mai era scăpare decât peste trei ani. Oameni cu școală și cu câte ceva în creierul lor, erau la cheremul unor ciobani sau țărani cu numai câteva clase primare care erau „gradați” și aveau puterea să te facă să-ți cureți cizmele cu periuța de dinți dacă așa le venea lor pe chelie.

Unitatea noastră era de fapt Regimentul 1 de Radio din România, cel mai important regiment radio din țară.

Urmă cam o lună de instrucție la catatramă, cu nopți în care nu dormeam mai deloc din cauză de „planton” sau serviciu la bucătărie, sau la latrine sau alarme aeriene sau marșuri sau stând pur și simplu pe platoul de adunare, în formație și cu tot echipamentul pe noi, în ploaie dacă se putea. După ore întregi, eram trimiși la dormitoare ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat și fără nici o explicație. Eram așa de obosit că adormeam pur și simplu în „front” adică în picioare, la locul meu în formație.

Mîncarea nu era nici ea bună, și era cu totul ne-obișnuită: la 6 dimineața mâncam tocană sau mazăre sau nelipsitul arpacaș, cu o bucată de pâine neagră veche de câteva zile urmată de o cană de așa zisă cafea care nu avea altă menire decât să ne îndoape cu bromură ca să ne țină liniștiți și într-o transă continuă.

Tot timpul verii suferisem de arsuri stomacale și făcusem niște analize pentru că doctorii bănuiau că am un ulcer. După o lună de regim alimentar militar, nu mai aveam nici o arsură și foamea mea ajunsese de proporții astronomice. De câte ori mă ridicam dela masă, adunam orice bucată de pâine lăsată în părăsire pe masă și la îndemână, și în fiecare pauză de ajustare sau de fumat din timpul instrucției mă scobeam prin buzunare după fărămituri care, combinate cu fum de tutun mai potoleau crampele mele de foame.

Plata noastră pentru serviciile aduse Patriei era de 7 lei pe lună, 8 țigări Plugar pe zi, o bucată de săpun și câteva grame de pudră de spălat pe dinți, nici măcar pastă, o pudră care avea nisip în ea și care era așa de abrazivă că lua smalțul de pe dinți. Mulți soldați care o folosiseră aveau danturile terminate; eu am simțit la timp și mi-am cumpărat dela cantină un tub de pastă.

Cele opt țigări Plugar nu-mi ajungeau nici pe o măsă, iar ca să completez cumpăram dela cantină țigări, un pachet de Carpați fiind 2,50, deci, fără să socotim alte necesități, leafa pe o lună mi-ar fi ajuns pentru două pachete și ceva de țigări. Și ce era mai prost, era că primele două luni ne-a fost interzis să cerem bani și mâncare de acasă, nu era politic ca părinții noștri să creadă că noi flămânzim.

Decepția era totală!

Pe lângă toate celelalte, incesantele „servicii” ne omorau cu zile: serviciu la bucătărie, serviciu la spălătorie, serviciu la latrine, planton, sentinele, spălatul podelelor dormitorului, părea că nu se mai termină cu toate acestea. Cel mai groaznic era să fii planton sau sentinelă în schimbul doi, adică dela miezul nopții la trei, pentru că împărțea perioada de somn în două plus că cele câteva minute petrecute cu pregătirile (îmbrăcat, dezbrăcat) ni se păreau de ne-înlocuit.

Serviciul de planton era groaznic oricum, pentru că implica păzirea unui grup de animale adormite buștean, care sforăiau și trăgeau pârțuri împutite care se adăogau la mirosul obielelor nespălate puse la uscat peste cizme. Când dormeam, aceste mirosuri nu penetrau până la conștiința noastră, eram prea oboșiți și prea tineri ca să ne permitem să nu avem somn și să ne pută ceva. Cum am zis, în clipa când suna „stingerea”, eram morți pentru restul omenirii; nu ne mai scula decât trompeta pentru alarmă sau la „deșteptare”.

Dintre toate corvoadele, serviciul la bucătărie era cel mai plăcut pentru că având sarcina să curățăm mormane de zarzavaturi aveam prilejul să ne îndopăm (pe ascuns) cu morcovi cruzi sau varză și să ne umplem buzunarele cu ceapă și usturoi.

Cea mai dezgustătoare corvoadă era servitul la masă, pentru că implica spălarea veselei și a vaselor în care se aducea mâncarea dela bucătărie. Apă caldă nu exista, de detergenti nu se auzise, așa că trebuia să spălăm totul cu apă rece (în mijlocul lui Decembrie) și să frecăm vasele cu noroi, pentru că nici măcar cenușa tradițională nu era de găsit. Și de șters trebuia să le ștergem cu paie, că n-aveam cârpe. Toți ciorapii de schimb aduși de acasă i-am terminat ștergând vasele de seu, și după o asemenea corvoadă eu însumi eram soios de nu mă puteam suferi!

După două sau trei luni de adevărat iad, dădu norocul peste mine când într-o dimineață la apel am auzit:

-Toți cei care are vre-o calificare tehnică sau care știe o meserie, fă un pas în fața frontului! (Vă rog să remarcați corectitudinea exprimării!)

Pentru că aveam o calificare tehnică, am făcut un pas în fața frontului și după ce din noi s-a întocmit o formație de marș, am fost duși la sala de mese unde fiecare a fost întrebat ce știe să facă; regimentul avea nevoie de șoferi, radio tehnicieni, zidari, tâmplari, croitori și bucătari. Asta zic și eu noroc, să aibă nevoie de tehnicieni radio! Exact materia care o studiasem noi cel mai puțin în școală, dar diploma nu spunea asta! Și nici eu nu eram dobitoc să fac o asemenea afirmație.

Asta a însemnat sfârșitul instrucției pentru mine și începutul unei vieți mai cocoloșite, de neprețuit pentru un recrut.

În fiecare zi după masa de dimineața, când toți ceilalți începeau nesfârșitele ore de instrucție de front, instrucție de câmp, politică și teorie (radio comunicații), noi, cei aleși ne îndreptam spre atelierile de reparații unde puneam la punct aparatele de radio care decedaseră.

După un timp, m-am oferit ca voluntar la terminarea sălilor de Morse care fuseseră construite, mobilate cu pupitre cu căști și manipolatoare pentru câte 50 de soldați și o catedră pentru instructor. Noi trebuia să conectăm toate „stațiile” individuale cu catedra, astfel ca instructorul să fie abil să facă legătura directă cu fiecare soldat sau cu toți odată. Problemă serioasă, mai ales când n-ai echipament, pentru că nu aveam decât sârmă, nu fusese prevăzut nici un selector, nici un întrerupător, nimic cu care să poți face legăturile cerute. N-am avut decât o singură soluție, să legăm toate stațiile și instructorul în paralel. Din punct de vedere tehnic nu era posibil să conectezi la alegere oricare din stațiile individuale cu instructorul dacă nu aveai la dispoziție un selector cu 50 de poziții; noi n-aveam nici măcar un întrerupător chior. Chiar și așa, pentru că nu aveam nici conectoare, a trebuit să batem rânduri de cuie în bucăți de scândură și să facem legăturile între stații și catedră întrebuițând cuiele drept conectori.

La terminarea lucrării, pe când făceam probe cu echipamentul, unul dintre instructori a auzit probabil cum transmitem eu și imediat m-a cerut ca ajutor, fiind propulsat pe poziția de instructor de cod Morse. Ce noroc pe mine că dintr-o toană învățasem codul pentru a deveni membru al Asociației de Radioamatori. Membru n-am devenit, dar codul mi-a rămas în minte.

Nu era treabă ușoară să-i faci pe ciobanii și țărani care compunea majoritatea soldaților să deosebească un punct de o linie, dar odată pe calea bună prindeau foarte ușor; mai greu era cu scrisul, pentru că trebuia să le băgăm în sânge reflexul de a scrie fiecare literă recepționată și la început le venea foarte greu, până să priceapă litera și s-o aștearnă pe hârtie.

Ca orice lucru bun, nici perioada asta de huzur fără instrucție n-a durat, dar nici n-a mers înspre rău. Într-o dimineață am primit ordinul să mă prezint la cancelaria companiei ca să „dau în primire”; asta era ziua la care visau ne-încetat toți recruții din România, să dea în primire inventarul și să plece acasă.

La început am crezut că e vre-o glumă de-a gradaților din compania noastră, dar ordinul e ordin așa că m-am prezentat, cu tot echipamentul, să dau în primire și să-mi iau „efectele” civile.

Da, era adevărat, mă lăsa la vatră pe ne-așteptate; am dat efectele militare în primire, mi-am primit geamantanul cu hainele civile și un ordin de serviciu ca să pot călători pe tren până la București. La întrebarea mea: De ce?, mi s-a răspuns foarte patriotic:

-Ordin de sus, toți cei cu trecut burghez e lăsați la vatră momental.

Zău, mi-am zis, băieții nu glumesc, dacă ăsta e motivul, atunci e sigur că mă duc acasă! Dosarul meu mă ajunsese de pe urmă.

Cred că era Ianuarie sau poate început de Februarie, iar eu eram îmbrăcat cu ce plecasem de acasă, un trening și pantofi de tenis. Și nici măcar ciorapi nu mai aveam, îi făcusem pe toți cârpe de vase. Și eram și ras în cap!

Tremurând de frig ca o vargă în vânt, a trebuit să mășăluiesc până la gară cu geamantanul după mine. Noroc că în sala de așteptare era fum, puțea, dar era cald iar în tren era de asemenea cald și puțea. Se pare că aceste două noțiuni sunt cumva legate una de alta. Tremuratul a început din nou în București, până a dat zeei de-am ajuns acasă.

Surpriza în familie a fost mare dar scurtă, pentru că a urmat dezumflarea la auzul cauzei lăsării mele la vatră: burghez. Nu suna deloc bine. Tata se făcu negru când auzi această noutate.

După câteva zile de liniște, Tata a început să mă bată la cap să mă prezint înapoi la lucru la Institutul de Telecomunicații, care, conform legii, trebuia să-mi păstreze postul toți cei trei ani de armată.

Nu era exact ceea ce aveam eu de gând să fac ca să mă spăl de amarul vieții de soldat, dar de dus m-am dus.

În absența mea, Partidul decisese că datorită trecutului meu burghez și al afinității mele la cultura putredă a imperialismului, postul meu trebuie să fie dat altcuiva, așa că eu eram de fapt fără lucru.

La sugestia Tatei însă, m-am prezentat la slujbă zilnic, pentru că, după cum scrie la lege, postul meu era al meu pentru durata armatei. Circul acesta a durat cam patru luni, eu mă prezentam, chiar și lucram, dar ei nu mă plăteau și exista teama foarte serioasă că într-o bună zi voi fi luat pe sus și trimis undeva de unde nu mai știi să te întorci acasă.

Într-un târziu însă, treburile au revenit la normal, odată cu toți banii conveniți din urmă și scuzele de rigoare, am fost re-înscăunat și am continuat să mă bucur de viață ca proiectant de rețele.

În timpul verii mi-am reluat obiceiul de a cutreera bulevardul dela Aro la Universitate și vice-versa, cu ochii după cunoscuți din gașcă și după pipițe dornice de cunoștințe noi.

Așa am cunoscut-o pe Viky, o șatenă cu ochi verzi și cu un trup de amforă, care, cum am ajuns pe o bancă în parc pe inserat, s-a lipit de mine ca o ventuză și până să mă dumiresc eu bine, mă căuta pe la părțile esențiale să constate cum stau eu cu marfa. Probabil că constatarea a fost favorabilă pentru că a propus „hai să mergem la tine”. Următoarea mișcare a fost s-o duc acasă, unde pe canapeaua pe care dormeam după o perdea ne-am pus pe copulat ca doi demenți. Nici măcar venirea Tatei nu ne-a oprit din avânt. După ce fata a plecat, Tata m-a luat de-o parte și m-a sfătuit să trag glaswandul când mai am asemenea vizite. Am fost de acord, și de atunci când glaswandul era tras se știa că eu sunt...ocupat.

Vara a trecut, a venit Septembrie și odată cu asta și un nou ordin să mă prezint la comisariatul militar de raion; aveau nevoie de o nouă autobiografie.

O lună mai târziu, ordin de concentrare, de data asta cu specificația clară că voi servi în Armata Muncii. Altă invenție Sovietică pe care a adoptat-o Partidul pentru a-și îndeplini țelurile.

Toți oamenii de vârstă militară și apți de serviciu militar, dar care nu aveau un profil politic „curat”, trebuiau să servească în regimentele de muncă, purtând odioasele uniforme gri și cazmale pe umăr în loc de arme.

Nu era o perspectivă roză pentru mine, pentru că se știa că condițiile de viață erau mizerabile în sânul acestor unități, iar munca era inumană. Da, bine, și ce era să fac, să mă revolt?

De data asta n-au mai fost așa de secretoși și mi-au spus dela comisariat să mă prezint la unitatea militară numărul... din Maglavit, unde apăruse cu ani în urmă, în copilăria mea un cioban, Petrache Lupu care nu știu ce minuni făcuse. În orice caz, Maglavit era undeva pe marginea Dunării în Oltenia, peste apă de Sârbi.

Coborând în gara Maglavit, am trecut din civilizație direct în epoca de piatră și în noroi până la glezne. Eram eu, și încă patru amărâți care încercam să aflăm dela careva cum să ajungem la Unitatea noastră; problema era că unitatea nu era chiar în Maglavit ci undeva mai încolo, într-un sătuleț și mai prăpădit. Noroc că un camion al unității trecu pe drum și șoferul fu băiat deștept și

ne văzu cu geamantanele de lemn în mână, realizând că suntem recruți și vrem să ajungem la Unitate. Era și el un intelectual, profesor de Istorie, făcând armata la Muncă pentru că taică-su avusese prea mult pământ. Vreau să spun că chiar dela început, era evident că oamenii care făceau serviciul militar la unitățile de muncă erau cu mult mai ridicați intelectualmente decât cei din armata regulată, unde colectau numai analfabeți credincioși Partidului.

Când am ajuns în sânul unității și am debarcat din camion, ne-a întâmpinat și mai mult noroi iar unitatea era de fapt constiuită dintr-un grup de case țărănești mai răsărite, înconjurate de un gard de sârmă ghimpată cu o poartă a cărei barieră era păzită tot de un „cenușiu”, ne-înarmat.

Am omorât timpul stând aproape de o sobă de fier încinsă la maximum în sala de mese, până când spre seară apărură un „major” (adică sergent major) care ne întrebă ce știm noi să facem, ce meserii avem?

Eu și încă unul din grup răspunserăm că suntem proiectanți, și după mutra lui am înțeles că nu prea era în clar cu noțiunea așa că plecăm cu restul care aveau meserii mai pe înțelesul lui. Să-i repartizeze și să aibă timp să rumege asupra noțiunii de proiectant.

La întoarcere, ne întrebă dacă știm să facem muncă de birou, că de furieri ar fi nevoie în unitate. L-am asigurat că exact asta eram noi de fapt, un fel de furieri, și în același timp moralul nostru s-a ridicat până în al șaptelea cer, gândind că n-o să fie nevoie să punem mâna pe lopată ci vom lucra la căldurică într-un birou. Și așa a fost, etapa a doua a serviciului meu militar s-a petrecut prin birouri, făcând muncă de furier.

Îmbrăcați în uniforme noastre gri, a doua zi de dimineață ne-am prezentat la birourile repartizate, al meu fiind Biroul de Construcții; un titlu foarte confuz, din cauza secreției care băntuia în sânul Armatei.

Acolo m-am prezentat foarte militărește (doar făcusem instrucția de front la armata adevărată) în fața unui colonel care era șeful biroului și care după ce m-a întrebat dacă știu să fac devize și să bat la mașină m-a așezat în spatele unei mașini de scris antedeluviene și mi-a ordonat să bat niște rapoarte.

Munca mea consta în principal din a strânge rapoartele de lucru dela șefii de echipe și din a totaliza consumul zilnic de ciment, fier beton, nisip, pietriș, uși blindate, rame blindate, mă rog, tot ce intra în construcția unei cazemate. Restul lucrului era scrisul a fel de fel de rapoarte la mașină și clasatul corespondenței. Astfel am aflat că asta făcea unitatea noastră, construia cazemate pe tot malul Dunării, din Ungaria și până în Bulgaria.

Era pe timpul când Tito, președintele Iugoslaviei, era dușmanul nostru de moarte pentru că deviasse dela principiile socialismului așa cum le impuneau sovieticii și, chiar mai rău, îi lăsa pe Sârbi să iasă din țară și să lucreze în vest. Ziarele erau pline de caricaturi ale lui Tito, reprezentat întotdeauna ca fiind un borșos ținând în mână un topor însângerat; era chiar poreclit „toporul imperialismului”.

Datorită acestei isterii, granița cu Iugoslavia era considerată un posibil cap de pod pentru forțele imperialiste în cazul că vroiau să atace blocul sovietic.

Remediul era să fortificăm toată granița cu Sârbii, construind cazemate; cuiburi de mitraliere la numai doi metri de apă, platforme pentru artilerie la 100 metri de apă, puncte de comandă la 500 m. de apă, spitale de campanie subterane la 1 km. de apă. Toată lunca Dunării era împânzită de fortificații, care la terminarea construcției erau camuflate și transformate în niște movile inofensive acoperite de iarbă și tufișuri.

Bineînțeles, secretul era la ordinea zilei, amplasamentul fiecărei buncăr sau ce era, era știut numai de un grup restrâns de ingineri militari, de echipele care lucrau și de țărani pe pământul cărora se aflau. Cu toate că tocmai asta se urmărea cu această secreție totală, ca populația să nu știe.

La început eram totalmente uluit de cantitățile de materiale care erau pur și simplu îngropate în pământ, dar cu timpul m-am obișnuit; dacă ne gândim că același lucru se întâmpla și pe tot Litoralul, nu trebuie să ne mai mirăm că economia României nu se mai însănătoșește, risipa care s-a petrecut atunci cu construcția acelor fortificații –și după aceea cu alte fantezii Ceaușiste- era pur și simplu de neînchipuit.

Revenind la munca mea de furier în biroul de construcții, viața era roză și fără scuturături. Nici un pic de instrucție, nici un fel de exerciții militare, nici un fel de corvoadă, nici măcar de planton nu trebuia să facem, pentru toate aceste funcții erau indivizi destinați special, care în felul ăsta scăpau de cazma.

Ziua începea cu sculatul la șase, toaleta, masa de dimineață, după care trebuia să facem curat în birouri –fiecare în biroul lui-, iarna să aprindem focul și să avem grijă să fie lemne destule

pentru toată ziua. La prânz, luam masa după care ne întorceam la birou unde stăteam cam până pe la patru când plecau ofițerii, după care eram de capul nostru până a doua zi când o luam dela cap.

Printre noi erau doi băieții de pe la Sibiu, amândoi cu rădăcini nemțești, care cântau la acordeon, și care ne distrau câteodată seara la colțul roșu.

Cumva, cuiva i-a venit ideea să încropim o orchestră, mai ales că dacă declarai că ai instrument acasă, î-ți dădea 5 zile de permisie să aduci instrumentul. Foarte repede la cele două acordeoane s-a mai adăugat un clarinet, o vioară și cu ajutorul biroului politic, un set de tobe. Asta datorită insistenței cu care l-am bătut la cap pe politruc să-mi procure tobe. Nu era exact un set de tobe cum aş fi vrut eu, dar erau niște tobe: tobă mare, pedală, tobă mică cu stand, și cinel. Aveam în ce bate!

Asta a pus bazele unor serii de concerte date Sâmbăta pentru trupeți la club, pentru țărani la căminul cultural sau la balurile ofițerilor.

Din plicticoasele „Sâmbete roșii”, ofițerașii noștri au eliminat încetul cu încetul citirea presei, recitățile, citirea de cărți și s-au axat din ce în ce mai mult pe dans. Cei căsătoriți veneau cu soațele, burlacii aducea câte o fată din sat și în curând aceste reuniuni deveniseră evenimentul principal al săptămânii.

Politrucul (vrea să zic Comandantul Politic), încântat de succesul acestor Sâmbete, a făcut ce a făcut și a obținut aprobarea să servească și mîncare și de aici a fost numai un pas până au apărut și băuturile. Și cu asta, toată lumea trăia dela o Sâmbătă la alta.

Noi, ca „lăutari” aveam partea noastră de mîncare și băutură și în plus, o mulțime de atenții din partea audienței feminine, în special dela soțiile ofițerilor; trebuia însă să fim foarte diplomați, pentru că femeile nu erau de aruncat, dar nici cu ofițerii nu ne puteam pune rău. Dece oare sunt femeile așa de înnebunite după artiști?

Printre toate aceste zile petrecute în confort –bineînțeles, un confort relativ- au fost și câteva care ne-au reîntors la realitate.

În primăvară, pe neașteptate, comandantul de companie s-a apucat să facă instrucție de front cu noi, pentru că s-a întâmplat ca un tâmpit de șofer să nu știe să salute corect.

După-amiezele noastre de lenevie s-au transformat în tortură, pentru că ne puneau să mărșăluim până în Lunca Dunării, unde făceam instrucție de front exact ca la armată; nici nu era de mirare, el era căpitan de pifani.

Spre fericirea noastră, s-a plictisit repede de instruit.

O altă scuturătură la realitate –de data asta foarte sumbră- a fost procesul intentat unui grup de Pentacostali sau Martorii lui Iehova –n-am reținut exact- care refuzaseră să poarte uniformă pentru că religia lor interzicea acest lucru. După părerea mea de ateu, erau pur și simplu mai proști ca noaptea, dar nu asta este subiectul. Subiectul este faptul că toată unitatea a trebuit să participe la procesul acestor nenorociți. E dela sine înțeles că tribunalul militar, după un proces care nu era decât propagandă și minciuni, i-a condamnat pe bieții dobitoci la muncă silnică pe viață. În loc să-i lase dracului să sape la cazemate îmbrăcați cu hainele lor dacă nu vreau să poarte uniformă, care nici măcar nu era uniformă militară de-adevăratelea.

După vre-o cinci luni petrecute în sătulețul acesta prăpădit, primiram ordin să împachetăm și să ne mutăm la Turnu Severin, și în 24 ore totul era împachetat și noi cocoțați pe birouri călătoream în camioane spre Severin. Drobeta Turnul Severin cum i s-a zis mai târziu cînd ne apucase o criză de Latinitate.

Altă viață: străzi în loc de ulițe, pavaj de piatră, nu noroi, clădiri din cărămidă, nu din chirpici –ce mai vrei, civilizație!

Sediul unității era o fostă școală militară deci dormitoarele noastre erau acum adevărate dormitoare, aveam toalete și nu private și aveam chiar și o sală de dușuri lângă dormitor, nu la 100 metri de marș prin noroaie.

Aveam chiar și o stație de radioficare, o altă invenție comunistă.

Printre primele proiecte la care am participat pe cînd lucram la Institutul de Telecomunicații a fost studiul de fezabilitate pentru radioficarea cartierelor Bucureștiului; ideea era ca fiecare familie să aibă instalat un difuzor prin care regimul să pompeze 24 de ore din 24 programe de îndoctrinare, astfel ca oamenii să fie complect detașați de lumea din afară, tot ce auzeau era muzică patriotică și propagandă.

La țară, unde densitatea populației era mică, radioficarea era posibilă și chiar foarte răspândită.

În mahalalele Bucureștiului unde lumea trăia claie peste grămadă, ideea nu putea fi pusă în aplicare pentru că datorită numărului imens de difuzoare necesare amplificatoarele ar fi trebuit să fie de proporții gigantice și cablele de legătură de o grosime ridicolă. Au raționalizat ei spațiul locativ, dar din cauza asta n-au putut instala radioficare la mahala, decât sporadic.

Revenind la stația noastră de radioficare, zâmbesc la amintirea orelor petrecute ascultând muzică Americană transmisă de stațiile de radio Liubliana și Zagreb, la aparatul destinat îndoctrinării trupelor.

Aparatul de radio al stației era de fabricație sovietică, acordat permanent pe frecvența Bucureștiului și sigilat astfel ca nimeni să nu poată asculta alte posturi. Asta până când am intrat eu pe sub pielea responsabilului cu stația de radioficare. Aveam acces la stație pentru că știam să citesc „cu glas tare” în fața microfonului, eram cum s-ar zice crainicul stației; citeam poezii, nuvele, știri, anunțuri, mă rog, tot ce se cerea.

Când șeful pleca să tragă un somn în timp ce eu puneam discuri cu muzică patriotică sau citeam câte ceva, rămâneam de capul meu și stăpân pe stație și cu ajutorul unei sârme îndoite strecurată printr-o gaură din capacul aparatului, acordam radioul pe frecvența Liublianei și ascultam fericit muzică cântată de măștrii vremii: Louis Armstrong, Dizzy Gillespie, Charlie Parker, Stan Getz, Oscar Peterson, Duke Ellington, Ella Fitzgerald, Lionel Hampton și alți muzicanți care trăiau prin Jazz și pentru el. Așa simțeam și eu că trăiesc.

Milităria la „cenușii” și în Turnu Severin nu era o fericire –dacă te gândeai la cei doi ani cât mai erau de făcut- dar nici un coșmar.

Căpătam regulat bilete de voie și ieșam în oraș unde umblam să agățăm fete prin parc, sau ne duceam la cinema sau la o cîrciumă, depindea de inspirația momentului și de situația financiară.

Până și programul de lucru era mai ușor, dela 8 la 5, același cu ofițerii, care acum fiind la oraș, găseau alte lucruri de făcut cu timpul lor decât să stea la birou.

În timpul verii, când ofițerii aveau concedii, eram trimiși pe la sub-unitățile din vecinătate să ajutăm la mineritul granitului. Era ca o vacanță la munte, pentru că eram la munte, într-o sălbăticie greu de imaginat dar de o frumusețe rară.

Exact ca într-o vacanță, umblam toată ziua în chiloți de baie, dar cu cizme în picioare și cască de protecție pe cap. Atâta vreme cât purtai aceste două rechizite esențiale, n-avea nimeni treabă cu tine.

Munca era grea, muncă fizică, dar după atâta vreme petrecută cocoșat la un birou ne făcea bine, și după câteva zile de junghiuri ne obișnuiam; eram tineri și stătuți.

Timpul liber îl petreceam căutând ciuperci, broaște țestoase, șerpi sau orice alt lucru comestibil care să ne mai îmbunătățească dieta. O saramură de ciuperci cu mujdei de usturoi sau o ciorbă de broască țestoasă erau niște adaose foarte binevenite la dieta zilnică de arpacaș. Mâncarea nu era nici pe departe la fel de bună ca la noi în bază.

Din timp în timp intram în conflict cu grănicerii care patrulau continuu în căutare de spioni Sârbi, pentru că asta era paranoia lor, să nu infiltreze Tito spioni și teroriști la noi în țară.

De fiecare dată când patrula de grăniceri era formată din „novici” care nu știau de existența noastră și noi ne întâmplam prin vre-o poiană umblând după hrană, arătând la fel de militari ca o vacă întru-n pom, reacția lor era aceeași:

-Stai, mâinile sus!

Și după aceea interogatoriul.

Era foarte greu să-i faci pe acești bieți analfabeți dela coada vacii- asta era componenta de bază a grănicerilor, semi-analfabeți, care nu aveau puterea să gândească și îndeplineau ordinele orbește- să creadă cu tu ești „caporalul Cutărică, unitatea militară numărul 01234”. În primul rînd, uniforma nu era câtuși de puțin uniformă, în al doi-lea rînd erai singur în mijlocul sălbăticiei, așa că ce concluzie putea bietul cioban să tragă decât că a prins un spion care de-abia a trecut Dunărea înot?

Până nu chema prin radio postul de gardă cel mai apropiat, trebuia să stăm cu mâinile în sus și foarte atenți să nu facem vre-o mișcare greșită și să ne trezim ciuruți de gloanțe. Cei dela postul de gardă știau despre noi, știau că suntem militari, numai că eram din specia cenușie. Și cam lunateci, că umblam goi prin pădure.

Am uitat să menționez că în Martie 1953, la vre-o două zile după ce am fost avansat „caporal” (onorific), Stalin a decis să decedez, nu se știe dacă decizia a fost a lui sau nu. Sau dacă decedase atunci sau cine știe când.

Gradul onorific însemna pur și simplu că la terminarea armatei deveneam din nou soldat prost. Gradele militarilor cenușii nu erau permanente. Iar mie nu-mi păsa deloc!

Mai trecu ceva timp, și mai ridicând tone de materiale de pe malul Dunării în așteptarea unei inundații teribile, mai ajutând la demontatul liniei ferate înguste dela cariera de granit (se cam terminase cu construitul cazematelor) și alte preocupări care n-au lăsat nici o urmă în memoria mea, veni o zi când prietenul meu bun care lucra ca furier la comandantul unității mă luă deoparte să-mi spună că a văzut o hârtie dela Comandament ordonând prezentarea mea de urgență la Colonelul XZ din Comandament, clădirea cutare, camera cutare. La București.

Am știut imediat că asta trebuie să fie urmarea unor sfori trase de Tata. Avea și el un amestec în asta, dar nu total, am aflat mai târziu.

Am așteptat cu sufletul la gură decizia Comandantului, care după ce a încercat vre-o câteva zile să mă rețină, n-a avut încotro și a ordonat plecarea mea la București.

Când m-am prezentat la Colonelul care mă chemase, omul era foc și pară și am crezut că mă bagă la pușcărie pentru că nu credea că întârzierea mea era datorită altcuiva decât mie; după ce a citit ordinul meu de serviciu și a verificat data, omul s-a liniștit dar a promis că „o să cadă niște capete”. Dă Doamne, am zis eu în sinea mea.

Odată calmat, omul m-a întrebat dacă știu să fac „grafice” și tabele; la răspunsul meu afirmativ, m-a expediat imediat două etaje mai jos, într-un birou plin de femei care lucrau ca albinele și cu niște mutre desnădăjduite.

Desnădejdea era asta: Comandamentul primise ordin să întocmească o situație cu „Proiectele militare de pe Graniță”, cât mai grafică și cu cât mai puține cifre, ceva care să fie înțeles chiar și de un copil. Situația era cerută de conducerea Partidului și bănuiesc că copilul care trebuia să înțeleagă era Secretarul General al Partidului.

O mulțime de tipi cu multe stele pe epoleți din Cartierul General riscau să fie trimiși la munca de jos dacă graficele nu apăreau la timp, și prea mult timp nu mai era.

În două zile de lucru furios, mâncând sandviciuri aduse de bieteles cucoane și dormind pe birouri (singur, din păcate, cucoanele n-au mers cu dărnicia așa de departe), am reușit să desenez toate graficele necesare, cu tot felul de linii colorate alergând în zigzag pe hârtie, cu grafice „plăcintă tăiată felii” de diferite culori, o frumusețe, care arătau cu precădere și precizie inginerească că „țelurile” erau depășite de „îndepliniri” și toată lumea a răsuflat ușurată. În afară de mine, care mă vedeam din nou în tren spre Turnu Severin.

N-a fost să fie, drept recompensă pentru serviciile mele am fost instruit să mă prezint la o unitate militară din Drumul Sării, în București. ÎN BUCUREȘTI!!!

Cu veșnica valiză de lemn după mine, am ajuns și în Drumul Sării (sau Serii cum îi ziceau mulți) după mai mult de o oră de mers cu tramwayul prin locuri unde nu-mi mai călcase picioarele.

Toată ziua s-a dus cu luatul meu în evidență, alocatul la un pluton, găsitul unui pat și căutarea unui loc de muncă potrivit cu calificările mele; căutarea o făcea comandantul de companie, eu stăteam pe un scaun și din când în când răspundeam la întrebările lui dacă știu să fac asta sau aia. În final, am fost delegat la biroul șantierului unde aveam ca sarcină primară să verific lucrările terminate de echipele de betonieri, zidari, instalatori, electricieni, parchetari, pentru că sarcina unității noastre era să construiască mini-blocuri de locuințe pentru ofițeri. Ca sarcină secundară, eram numit profesor de desen și geometrie pentru toți meseriașii din companie.

Toată dimineața eram călare pe schele, cu un metru într-o mână și un caiet în alta, măsurând metri patrați de ziduri, de tencuieli, de zugrăveli, numărând câte closete sunt instalate, câte băi...nu mă puteam plânge de lipsă de lucru.

După terminarea lucrului, de două ori pe săptămână țineam cursurile de geometrie și desen cu tâmplari, zidari, instalatori, betonieri, toată șleahta de meseriași.

Și încercam să le bag în cap noțiuni ca „linii paralele”, „orizontale”, perpendiculare, și ei pricepeau așa de greu că plecam dela aceste ședințe sleit.

Dar erau și satisfacții și un mare avantaj era că, aveam un permis de ieșit în oraș permanent, pentru că șantierul se întindea mult în afara unității noastre.

Aranjamentul cădea foarte bine pentru că tocmai mă încurcasem cu o femeie din cartier și mai în fiecare zi la prânz o vizitam; dânsa mă hrănea regește, eu o răsplăteam cu amor înfocat de soldat stătut și toată lumea era mulțumită.

Relațiile noastre începură sub auspicii foarte bizare, în urma unor telefoane pe care le primeam seara când mă nimeream acasă. Chemătorul nu scotea nici un sunet, doar asculta, și asta mă cam scotea din pepeni. Într-un târziu însă, femeia începu să deschidă gura și să-mi pună fele de fel de întrebări despre vârsta mea, culoarea ochilor, cu alte cuvinte gulgută telefonică care a durat cam o săptămână când femeie a zis să ne întâlnim și mi-a dat adresa ei. Era căsătorită cu

un colonel din securitate care era tot timpul plecat, era grăsuță și la vârsta când femeile încep să realizeze că dacă nu profită acum, peste un an va fi prea târziu. Și ea profita cât o țineau puterile. Ajunsesse să nu mai știe de frică, m-a și prezentat bărbatului ca fiind vărul ei și am petrecut nu puține nopți în patul ei când știa precis că „el” n-are cum ajunge acasă pe neașteptate.

Când eram acasă, plăcerea cea mai mare era să mă pun la haine civile și să bat bulevardul în căutare de fete. Uneori reușeam să mă întorc la unitate și să dorm în patul meu, alte ori dormeam acasă sau la doamna colonel și nimeni nu dădea nici o importanță faptului că nu eram în unitate.

Într-una din aceste ședințe de vânătoare pe bulevard, pe când admiram într-o vitrină niște cămăși cu gulere la modă („golf” și „sport” , astea erau numele lor) și mă socoteam dacă să comand și eu una, cineva-mi acoperi ochii cu mâinile pe la spate. Mi-am dat seama că e femeie, mâinile erau prea mici și sânii ei se striveau de spatele meu, dar n-aveam nici o idee cine era. Când s-a hotărât să-mi spună, am avut o surpriză plăcută. Era o fostă „dragoste” de a mea pe care o întâlnisem la muncă patriotică pe când eram prin anul doi la școala tehnică. Săpam niște șanțuri undeva la marginea Bucureștiului și grupurile noastre s-au amestecat, iar ea era drăguță, brunețică, tremura, și sânii ei avea sfârcurile întărite de frig de se vedeau împungând prin bluza ușoară pe care o purta. Era îmbrăcată mult prea ușor pentru băltărețul care adia, deci eu, ca un perfect gentelman, am scos imediat jacheta de pilot american de pe mine și i-am pus-o pe umeri, având grijă ca în mod cu totul și cu totul accidental să mă ating de sânii ei.

Fata a părut șocată, era gata să mă pleznească, dar zâmbetul meu sincer a convins-o că intențiile mele sunt bune; mai ales că dăduse de căldură și adăpost înfășurată în jacheta mea.

Ei bine, din vorbă în vorbă am intrat în conversație (cum se zice în lumea bună) și am început să ne dăm întâlniri, am „cobzărit-o” o vreme, dar încetul cu încetul ne-am înstrăinat. Ea se lăsa greu și eu nu prea aveam răbdare de cobzăreală uscată. Devenisem materialist.

După cum am aflat dela ea în următoarele zece minute, fusese căsătorită și era divorțată, era moartă după teatru, operă și operetă și nu lucra.

După două ore eram cu ea pe canapeaua mea credincioasă, îndeplinind de-abia acumă ceea ce dorisem cu ani în urmă, și căutând cu disperare să recuperez timpul pierdut.

Veni și iarna, eu și Cleo (așa se numea) eram tot împreună, ea încercând cu disperare să mă facă să-mi placă teatrul și opera, eu ținând-o pe-a mea: jazz, ori și când și ori și unde și cărți, cât mai multe cărți, pentru că ambele erau foarte greu de găsit. Aparatul de radio pe care îl aveam încă dela Cernavoda, era la capul canapelei mele și în folosința mea exclusivă.

Cam în perioada asta, Tata a decis să vândă apartamentul și să facă un schimb de locuință pentru o cameră (uriasă) cu accese, într-un bloc pe Vasile Lascăr. Era o afacere dubioasă, dădeam un apartament în schimbul unei camere cu acces, dar asta era voința lui și nimeni nu putea să se opună. Se pare că avea urgentă nevoie de bani. Ca să avem cât de cât spațiile noastre, am tras o perdea care despărțea acest fost salon în două, pentru mine și pentru ei. Baia și bucătăria erau comune, noroc că stăpânul de drept al apartamentului, un evreu care fusese vânzător de asigurări, era singur și nu gătea.

În iarna aceea, am suferit îngrozitor de frig, pentru că glaswandul care despărțea camera noastră de balconul cât camera de lung, trăgea îngrozitor; când vântul era mai puternic, covorul de pe jos flutura pur și simplu. Și furia era agravată de faptul că nu exista nici o soluție.

Pe sala comună exista o bibliotecă enormă plină cu cărți, majoritatea în limba Franceză, vre-o câteva în Engleză și Germană și foarte puține în Română. Eu am cerut –și obținut- permisiunea să citesc din ele, din punctul ăsta de vedere eram asigurat, aveam ce citi pentru următorii 20 de ani. În general, subiectele cărților erau porno, omul nostru avea o înclinare puternică spre așa ceva. De multe ori îl vedeam seara retrăgându-se la el în dormitor cu câte două sau trei „fete” care plecau dimineața; și nici măcar nu mai era tânăr, după părerea mea era sărit bine de 60.

Î-mi amintesc că am luat una din cărțile astea la unitate să am ce citi peste noapte într-una din ocaziile când trebuia să fiu prezent dimineața la apel.

Cititul în pat nu era un spectacol obișnuit într-un dormitor ostășesc, și faptul a făcut imediat senzație și a stârnit o mare curiozitate în mințile simple ale meseriașilor care compuneau masa de trupeți. Până la urmă, unul dintre ei s-a apropiat și a încercat să vadă ce citesc, dar nu era chip să deslușească nici un cuvânt, pentru el Franceza era ceva de pe altă planetă. Și omul a întrebat cu uluială:

-Tovarășu' caporal, cum se face că nu adormi cu cartea în mână?

-Nu poți să adormi când subiectul este interesant și-ți captivează imaginația.

Și pentru că am văzut pe fața lui că era mai tâmpit decât înainte de a pune întrebarea, i-am tradus câteva fraze. Cartea descria amănunțit aventurile amoroase ale Caterinei Cea Mare a Rusiei, și episodul pe care tocmai îl citeam descria o scenă sexuală între ea și Rasputin, în cada de baie. Pe măsură ce citeam, fața auditorului meu devenea din ce în ce mai roșie, ochii se făcuseră dubli și bietul meu tâmplar era gata să explodeze de excitație.

-Văleu, măicuță, cum se poate ca să „spuie” asemenea lucruri despre un bărbat și o femeie la carte? Eu cred că matale faci mișto de mine. Arată-mi unde scrie, să văd negru pe alb!

De arătat i-am arătat, dar săracul de el s-a dezumflat total când a dat iar de textul Francez. Și a început iar să se minuneze că cineva poate citi și pricepe ceva scris în altă limbă. Și să se vaicăre că ce mult i-ar place să poată citi toată cartea; mai în glumă, mai în serios i-am promis că am să traduc cartea pentru el.

Și m-am ținut de cuvânt, de câte ori eram consemnat la unitate, scriam pe un caiet de 100 de pagini istoriile amoroase ale Țarinei Caterina, traduse din franceză. Tâmplarul meu era mereu pe aproape și venea să tragă cu coada ochiului și să întrebe:

-N-ai ajuns acolo când fac în baie?

Când în sfârșit am terminat-o, omul nostru citea cu sfințenie din ea și din când în când dădea fuga la latrine, să se masturbeze probabil, după ce citise cum făcea Țarina amor în toate felurile și în cele mai ne-așteptate locuri.

În primăvara lui 1955, la împlinirea celor trei ani obligatorii de serviciu militar, am fost lăsat la vatră și m-am întors la viața civilă și la vechiul meu post la Institutul de Telecomunicații, pe care de data asta l-am recăpătat fără discuții. Păcat că Institutul decăzuse, nu prea erau multe de făcut acolo și viitorul părea sumbru. Era timpul să încerc altceva.

Discutând situația cu Cleo, am aflat ea că avea un unchiu care lucra în proiectări la un institut din cadrul Ministerului Metalurgiei și din ce povestea acesta, se părea că era o meserie chiar mai interesantă decât Telecomunicațiile. Încetul cu încetul ideea de a lucra în domeniul mecanic se înrădăcina în mintea mea drept pentru care m-am apucat să frunzăresc prin niște cărți despre proiectarea și desenul în construcția de mașini.

Din câte discutasem cu unchiul lui Cleo și colegii lui, reeșea că, studiile mele mi-ar permite foarte ușor să obțin un post de desenator sau proiectant, dacă aș fi avut niște cunoștințe minime despre desenul tehnic în acest domeniu.

Nimic mai simplu, am declarat eu și m-am pus pe studiat arta desenului tehnic în construcția de mașini, de unul singur și citind ce-mi cădea în mână despre subiect.

Pe la sfârșitul verii m-am declarat tobă de carte și gata să dau o probă de desenator. Cleo l-a fermecat pe unchi, acesta a rugat niște prieteni, prieteni au apelat la alți prieteni (așa se făceau toate treburile, prin prieteni) și până la urmă s-a găsit și pentru mine o posibilă poziție de desenator la un atelier de prototipuri al Ministerului Construcției de Mașini. Dacă reușeam la proba de lucru, postul era al meu.

După inevitabila complectare a unei cereri, urmată de o autobiografie, am fost trimis de Personal la Inginerul Șef al atelierului care după ce a citit hârtile mele m-a întrebat direct:

-Ai mai lucrat vre-odată în meseria asta?

Orice alceva decât „nu” ar fi fost o minciună sfruntată, deci răspunsul meu a fost clar și la subiect:

-Deloc!

-Oricum, am să-ți dau o probă, și dacă reușești, mai discutăm.

Omul făcu câțiva pași mai încolo și luă de pe un birou o cutie plină cu fel de fel de piese de mașini, unele simple, altele complicate, și mă invită să-mi aleg o piesă, care vreau eu, și să fac o schiță în creion după ea. Cu dimensiuni și toate vederile trebuincioase.

Ca să arăt că sunt deștept, am ales o piesă turnată, cu fel de fel de întortochieturi, că omul a pufnit în râs și mi-a zis:

-Ți-ai dat singur foc la valiză, puteai să alegi ceva mai simplu. În orice caz, noroc!

După mai mult de trei ore de trudă, am reușit să pun pe hârtie o reprezentare destul de acurată a piesei, dar cu vederile aranjate alandala, cu dimensiunile în dezordine și cu niște hașuri total nepotrivite, dar care, de bine de rău, descriau acurat piesa respectivă.

Când m-am prezentat cu schița la el, Șeful a aruncat o privire pe ea, o privire la mine, o altă privire -mai lungă- la schiță, s-a uitat la piesă și după ce s-a umflat bine de râs, a plecat prin birou să arate minunea mea la ceilalți ingineri și toți au avut o ședință de râs cu lacrimi.

Eu deveneam din ce în ce mai botos, gândind că mi-am bătut singur cuie în talpă alegând cea mai grea piesă și că , după atâta râs, nu-i chip să mă angajeze. Dar spre totala mea surprindere, după ce s-a distrat de minune pe socoteala mea, Șeful a declarat că mă angajază pentru că am simț tehnic, dar nu poate să-mi ofere decât un post de desenator copist, până învăț secretele meseriei.

Așa am început o carieră care a durat din 1955 până în 2005 și care m-a adus dela simplu desenator copist până la șef de proiect și de colectiv. Și asta în ciuda faptului că nu eram membru al PCR.

Capitolul 8:
VIAȚA FĂRĂ O DIPLOMĂ.

Grupul nostru de lucru era compus din vre-o cinci ingineri, un număr egal de proiectanți și cam 20 desenatori de toate gradele și de ambele sexe. Din punct de vedere administrativ, aparțineam de unul din milioanele de Institute care apăruseră ca ciupercile după ploaie, Institutul pentru Tehnologia Construcției de Mașini. Noi eram grupul de „Prototipuri” și în foarte scurtă vreme am ajuns să înțeleg de ce ne numeam așa.

După exemplul Uniunii Sovietice, în loc să cheltuiască timp și resurse cu dezvoltarea de mașini, guvernământul prefera să cumpere câte o mașină din Vest, pe care o copia și o producea fără nici un concern de represalii pentru asta.

Grupul nostru asta făcea: primea câte o mașinărie nouă nouă, și după câtva timp producea un proiect care permitea fabricarea unui prototip al aceleiași mașini, care după teste și corecțiile de rigoare devenea producție de masă.

Primul proiect la care am participat și eu a fost o combină de recoltat cereale McCormick.

După ce a fost fotografiată din toate unghiurile și s-au făcut măsurătorile „de ansamblu”, s-a trecut la „împărțirea prăzii”, adică la deciderea subansamblelor componente care au fost distribuite pe echipe. A urmat separarea fiecărui subansamblu, cu pozele și măsurătorile de rigoare și apoi demontarea acestuia în piesele componente. Toate piesele, până la cel mai prăpădit nit sau șaibă trebuiau spălate în petrol și după aceea schițate, cu măsurătorile necesare și indicații asupra materialului. Piesele mai importante erau trimise la laboratorul de metalurgie pentru determinarea materialului și a tratamentului termic.

Treaba era foarte murdară, de cele mai multe ori lucram într-un frig siberian sub vre-un șopron pe la vre-o Fermă Agricolă de Stat în plină iarnă, dar n-a murit nimeni din asta. În final, din schițele și măsurătorile pe teren treceam la finisarea proiectului adică la crearea desenelor de execuție în tuș. Din aceste desene se construia prototipul, după prototip urma seria-prototip iar când toate testele cu această serie erau satisfăcătoare se trecea la producție.

După ce am „proiectat” astfel vre-o câteva tipuri de mașini agricole am avansat la mașini unelte și am copiat –din ce-mi mai aduc aminte- niște bijuterii de mașini Elvețiene, una pentru prelucrarea roților dințate și alta, o freză universală. Așa mai vedeam și noi cât de avansată devenise tehnica „capitalistă” în timp ce noi eram încă în epoca bronzului. Și ne lăudam cu „Stahanoviștii”.

Noua mea meserie mă fascina, și având marele noroc să lucrez la proiecte diferite, în decurs de un an am trecut dela tuș la creion și dela simple piese la ansamble și batiuri turnate.

La un moment dat, și perioada de „prototipuri” a ajuns la un sfârșit și a trebuit să ne întoarcem la „patria mamă”, la Institut. Echipa noastră a fost dezintegrată și toți membrii ei au fost repartizați la diferite colective din Institut.

Pentru mine asta a însemnat chiar o avansare, din „Desenator copist” am devenit „Proiectant gradul III”, cea mai joasă treaptă din categoria proiectanților, dar totuși superioară Desenatorilor.

Între timp, legătura cu Cleo continua, dar viața noastră sexuală era aproape nulă, pentru că nu aveam „hogeac”. La mine nu se putea face nimic pentru că locuiam cu toată familia într-o singură cameră, iar ea dormea cu sora ei. Trebuia să așteptăm seara până adormeau toți și apoi să facem amor „pe tăcutelea”, pe podele sau afară în curte. În general, din cauza crizei de locuințe toată lumea locuia claie peste grămadă, iar cei care nu erau căsătoriți și nu aveau o cameră a lor trebuiau să facă dragoste prin parcuri sau pe sub scări în blocuri. Nu era ce vrem noi, nici pe departe, așa că fata mea puse problema:

-Hai să ne căsătorim, Mama a zis că ne lasă nouă camera ei și ea se mută la părinți.

Asta a cam sunat o alarmă în capul meu; deci nu era o declarație de căsătorie spontană, era premeditată!

La început am fost cam alergic la ideea de a mă căsători, dar încetul cu încetul m-am autoconvins că n-are ce să-mi strice la sănătate, ba la din contra, era vorba să am o nevastă și

cameră în care să pot profita de această nevastă. Gândul că o femeie permanentă e mult mai bună decât nici-una, m-a făcut să hotărâsc în favoarea căsătoriei.

Mama, care prinsese dragoste de Cleo încă de pe vremea când încă nu făcusem schimbul de locuință, s-a bucurat la vestea căsătoriei. Tata, la din contra, s-a supărat, zicând că sunt prea tânăr să mă leg la cap. Și că el n-are încredere în Cleo, e prea frumoasă și cam parșivă. Eu însă eram convins că ea mă iubește, așa că n-am ținut cont de vorbele lui. Și, de fapt era vorba dacă vreau să trăiesc în continuare fără nici o femeie sau să mă însor ca să am o femeie. Algebra era simplă: unu e mai mare ca zero!

În urma acestei axiome, am înaintat actele, ne-am căsătorit –numai civil- și cu ce bruma de boarfe aveam -dar cu vechiul meu radio în brațe- m-am mutat la Cleo.

Apartamentul ei era în fundul unei curți lungi în care mai locuiau încă 6 familii, fiecare cu apartamentul sau camera lor.

Noi dispuneam de două camere despărțite de un antreu, o bucătărie cu pivniță, acces la pod și la un closet afară, la care se ajungea din bucătărie. Baie nu exista, ne spălam în lighean în bucătărie, care cum putea.

Pentru că una din camere era de trecere (spre bucătărie), în ea locuia sora lui Cleo, cam cu vreo doi ani mai tânără și singură. Noi aveam o cameră detașată, să tot faci amor.

Primul an de viață de familie a trecut relativ fără probleme. Eu lucram cele 8 ore necesare, câte-odată făceam ore suplimentare, după care veneam acasă la mănărică bună și nevastă caldă. Sau poate era invers, mâncarea era caldă și nevasta bună! Seara la ora 8 deschideam radioul pe care-l aveam de pe vremea războiului și ascultam două ore de muzică transmisă de Vocea Americii din Tangier. Majoritatea timpului reușeam să prind postul fără bruiaj, dar erau și zile în care cu toate antenele mele speciale nu puteam asculta nimic decât bruiajul.

Încetul cu încetul însă sărăcia s-a așternut peste viața noastră. Cleo nu lucra, prefera să stea acasă și să fie gospodină, fumam amândoi ca niște Turci, la cinematograful și la teatru „trebuia” să mergem, din când în când chiar și la Operă, iar leafa mea de proiectant se făcea din ce în ce mai „scurtă”, nu mai ajungea nici din chenzină în chenzină. Mă consolam cu gândul că nu eram singurul, toți colegii mei trăiau la fel, din leafă în leafă.

Ca orice femeie care se respectă, nevasta dădea vina pe mine că nu fac bani destui. Și eu n-o contraziceam, eram de acord că leafa me de proiectant III e mică, dar astea erau lefurile, iar avansările se făceau odată la trei ani.

Ca să mai câștig un leu doi, cântam (adică băteam tobele) la toate „șuşanelele” la care puteam să mă angajez. Și acolo eram handicapat însă din lipsa tobelor, eu nu aveam tobele mele. Asta m-a hotărât să mă apuc să-mi construiesc singur un set de tobe, și iarăși m-am băgat singur în gura leului. Pe vremea aia, în afară de niște materiale de strictă necesitate, dela „Ferometal” nu puteai cumpăra mare lucru. Pentru a face tobele, aveam, nevoie de placaj, de lemn de fag, de tablă de alamă, de piele de capră sau măgar, de şuruburi speciale, de vopsea specială și din toată lista asta în comerțul Socialist de Stat nu se găsea nimic. Soluția erau preietenii, cine are prieteni are de toate, mergea vorba.

Cu placaj procurat de un prieten, cu tablă procurată de altul, cu piese turnate de altul și prelucrate de altcineva, mai pe bani, mai pe contra-servicii, cu scule împrumutate și lucrând ca un sclav pe masa din bucătărie și în pod, am reușit să construiesc un set de tobe de toată frumusețea: tobă mare, tobă mică, două tom-tomuri, două bongouri, Charlestone, cinel, trepiede, tot tacâmul; în afară de cinele, totul era făcut de mine, cu sudoarea frunții mele și cu o răbdare de Chinez.

Odată proprietar de tobe, aveam angajamente mai în fiecare Sâmbătă și Duminică, la baluri, reuniuni dansante sau nunți. Plata era în jur de 100 de lei pe noapte, depinzând de cât de hrăpăreț era șeful de orchestră.

Viața noastră s-a mai îmbunătățit materialicește dar pe tărâm spiritual aveam mereu conflicte, jumătatea mea plângându-se de singurătate și de plictiseală. Ea avea pretenția să iasă în lume, să vadă și să fie văzută, nu să-și petreacă vremea între patru pereți singură. Începusem să-i dau dreptate lui Tata.

Prin anul 1960 ajunsesem la limita răbdării, și am luat hotărârea să mă înscriu la o facultate tehnică, să încerc să mă fac Inginer. Dar pentru că erau aproape nouă ani decând terminasem școala, ar fi fost nevoie să am cel puțin două luni de liniște în care să-mi re-împrospătez cunoștințele de Matematică și Fizică.

De învățat acasă, cu Cleo pe capul meu, nu era vorba, de învățat în timpul orelor de slujbă (cum făceau alți colegi de-ai mei) nu-mi convenea, așa că aflând că orchestra lui Joe Raininger are

un angajament pe durata verii la Mangalia, mi-am zis că n-ar fi rău să mă duc și eu cu ei. Programul orchestrei ar fi fost dela 8 seara la 11, zilele fiind practic libere, să tot tocesc, chiar și pe plajă. Plus că eram plătit, așa că nu murea Cleo de foame, eu, pe lângă leafă având masă și casă pe gratis. Joe m-ar fi luat bucuros în orchestră, nu-mi mai lipsea decât un concediu dela serviciu. Și aici m-am poticnit, Directorul Institutului n-a fost de acord să-mi dea un concediu fără plată de 90 de zile.

Nu era decât o singură soluție la problema mea, demisia, și fără cea mai mică ezitare am așternut cererea de demisionare pe hârtie și am depus-o în brațele secretarei. Mai rămăseseră exact 10 zile lucrătoare până la plecare, nici măcar cele 14, atâta cât cerea legea.

Mangalia era o frumusețe, o amestecătură de case vechi maure toate văruițe alb sau albastru, printre care răsăriseră vre-o câteva blocuri moderne, vremea era nemaipomenită, stațiunea plină de oameni ai muncii veniți la odihnă prin Sindicat, femeii singure cu duiumul și dorințele tuturor la nivel de vacanță.

Planurile mele legate de învățat dimineața pe plajă n-au ținut decât cinci minute în prima zi, pentru că era imposibil să faci ceva serios cu o liotă de alți 6 nebuni (colegii de orchestră) cu fel de fel de idei și mai ales cu atâta populație de sex opus desfășurându-și farmecele pe malul mării.

Singurele clipe de liniște le aveam după prânz, când pianistul, colegul meu de cameră trăgea un pui de somn, dar numai în zilele când nu aveam vizite feminine, care erau destul de frecvente, pentru că eram doi. Atunci mi s-a întărit convingerea că femeile sunt foarte după artiști.

Vara s-a dus foarte repede, trepidant, și într-o atmosferă de totală relaxare, de parcă n-am fi trăit într-un regim de totală opresiune. Ca singura orchestră din Mangalia, cântând la cel mai mare restaurant, eram răsfățați de toată lumea. Vara a trecut uluitor de repede anul acela.

La întoarcerea în București, m-am și rezeptat la Politehnică să mă înscriu pentru admitere la studii serale.

Și pentru că aveam nevoie de o adeverință din care să reiasă că am o experiență de cel puțin trei ani în domeniul tehnic, m-am dus la Institutul unde lucrasem, la personal, să cer una. Acolo am avut însă surpriza zilelor mele, personalul mi-a comunicat că cererea mea de dimisie n-a fost acceptată și că în schimb cererea de concediu a fost aprobată, și că sunt așteptat la lucru, cu cât mai repede cu atât mai bine.

Să mori de râs, și nu alta! Deci eu am plecat cu gândul că pierdusem totul, inclusiv vechimea, ca să constat că de fapt nu pierdusem nimic! Și-mi îndeplinisem –aproximativ- și țelul de a învăța pentru admitere.

Vechimea nu mi-o pierdeam, de lucru nu trebuia să caut, de învățat pentru admitere învățasem câte ceva, mai aveam să iau examenul și eram un domn! Oamenii î-mi păstrasera planșeta, biroul, colțul la fereastră, era ca și cum n-aș fi plecat niciodată din mijlocul lor. Chiar și bucata mea de proiect era cum o lăsasem, nu găsiseră pe nimeni s-o termine!

La Politehnică m-am dus înfipt la Facultatea de Electronice, pentru că studiasem în domeniu.

Degeaba, mi s-a spus, ai făcut școală de telecomunicații când experiența de lucru o ai în construcția de mașini și lucrezi în acest domeniu. Du-te matale la Facultatea Tehnologiei Construcției de Mașini, acolo ți-e locul.

Nu mi-a părut prea rău de refuz și m-am înscris la Tehnologie, la cursuri serale.

Printr-o minune, după ce am cam măcelărit examenul scris la Matematici, unde am luat un șase, am făcut foarte bine la Fizică și la Română, încât mi-am văzut numele afișat pe lista celor reușiți, deci și prin urmare eram STUDENT. În drum spre titlul de Inginer.

Jubilația a ținut până am ajuns acasă și i-am spus foarte mândru nevastei că sunt student și în drum spre Inginerie.

Nevasta nu s-a bucurat deloc, ba din contra a început să plângă și să declare că ea nu s-a măritat cu mine să-și petreacă următorii 6 ani singură de dimineața și până noaptea, că ea vrea să-și trăiască viața, să se distreze, ea n-are nevoie de diploma mea.

-Bine, am zis eu, dacă nu-ți place să trăiești cu mine în condițiile astea, ușa este încă la locul ei, poți s-o deschizi și să pleci să-ți faci o viață cum vrei tu. Eu n-am să te opresc.

-Nu-i chiar așa, a fost replica. Casa e a mea, deci cel care pleacă ești tu. Și cu cât mai repede, cu atât mai bine.

-Doamnă, dorința matale este poruncă pentru mine, am să plec, mă jur, în clipa în care voi găsi un loc să pun capul jos.

Și eram furios ca un câine turbat că era așa de stupidă să nu vrea să sacrifice câțiva ani pentru un viitor mai bun. Egoismul ei era însă prea puternic, era orbită la perspectiva de a nu se distra tocmai când era în floarea vârstei. Vulpea de Tata o cântărise perfect.

Mi-a luat cam o lună de căutare zadarnică și până la urmă tot Mama m-a scos din rahat; a convins-o pe o vecină de bloc să-mi închirieze mie camera ei de serviciu. Camera era minusculă, în ea abia înăpea un pat pe un perete, pe celălalt fiind o mică chiuvetă. Lada în care-mi țineam sculele și pe care hălăduiau radioul și telefonul ocupa restul de spațiu; nu mai încăpea nimic, nici măcar un scaun. Toate hainele mele le țineam la Mama în șifoner și agățate după ușa camerei.

Dar era camera mea, și cum am căpătat-o am demarat procesul de mutare. Ca s-o fac pe Cleo să simtă ce pierde, i-am cerut înapoi verigheta făcută cu aurul dintr-un ghiul al bunicului, verighetă de care ea era foarte mândră pentru că era într-adevăr frumoasă și foarte masivă; și ca să fie durerea și mai persistentă, am luat și telefonul pe care-l obținusem ca fiind om al muncii după vre-un an de așteptat. Golitul boarfelor din șifonier a mers foarte ușor, și nu mai rămăsese decât despărțirea formală.

-Eu plec, după cum vezi, și nu mă mai întorc nici pe catafalc. Ești liberă, dă divorț dacă vrei, pe mine nu mă interesează, și la proces nici nu mă prezint. Adios!

Cu care vorbe am plecat să chem un taxi, am încărcat totul în el și dus am fost.

Într-un fel eram bucuros că scăpasem de o nevastă plină de pretenții absurde și care nu vrea să fie alături de mine în vederea ridicării noastre pe scara socială; ea vrea distracție. O să vadă ea distracție, fără nici un venit, fără telefon și fără bărbat. La care am început să am îndoieli, nu eram foarte convins despre partea bărbatului. Nu era Cleo femeia să stea fără bărbat mai mult de 24 de ore! Pe de altă parte, viața fără ea nu era exact comodă, duceam lipsa ei și mă simțeam foarte dărmat moralicește. Mă simțeam aruncat ca un ciorap murdar.

Prietenii și colegii de orchestră mă scoteau mereu în oraș, pe la restaurante, î-mi prezentau tot felul de femei, dar nici una nu se compara. Până la un punct, am crezut că o să sufăr toată viața, dar m-am obișnuit și cu viața de burlac, și variația aproape zilnică începuse să-mi placă.

Și așa a început altă etapă din viața mea, etapa de burlac, tânăr divorțat dar ocupat până peste cap. Programul meu era îngrozitor: muncă dela 8 la 4, masa de prânz la una din cantinele la care ne afilia sindicatul, dela 6 la 9 cursuri la facultate, fuga acasă s-o mai prind pe mama să-mi dea ceva de mâncare și după aia somn în cămăruța mea unde dacă fumai mai mult de două țigări te afixiai.

Printre picături, mai găseam și timp pentru o bere cu prietenii, o friptură cu vre-o pipiță urmată de o noapte de amor, că doar acum aveam „hogeac”. Foarte invidiat de colegi, care apăreau în mijlocul zilei la birou să mă roage să le dau cheia „măcar pentru o oră”!

Prima sesiune de examene, primele emoții și prima scuturătură: de-abia am luat examenul la Matematici Superioare, nu mă pregătisem suficient; se părea că cele două săptămâni de concediu de studiu pe care le aveam oficial nu erau suficiente. Se cereau găsite soluții, sesiunea a doua urma curând.

Dela una din fetele cu care eram coleg la Facultate am aflat că soluția este să găsești un medic de policlinică pe care să-l plătești –discret- ca să-ți dea un concediu medical, dacă se poate de două săptămâni.

Pentru că tot mă cam supărau ochii, m-am prezentat la Policlinica de cartier și am avut surpriza plăcută să constat că doctorul de ochi era de sex feminin; bun, mi-am zis, un parfum Franțuzesc dela Coada lui Mihai și concediul este al meu. „Coada lui Mihai” era un magazin Romarta din Piața Universității, care era situat exact vis-a vis de statuia lui Mihai Viteazul, cam în dreptul cozii calului pe care călărea. Era unicul magazin care aducea din când în când marfă „străină” pe care puteam s-o cumpărăm și noi cei care nu aveam Dolari.

Doctorița a fost foarte plăcut impresionată de sticla de Chanel și mi-a dat bucuroasă concediul cerut dar și o rețetă de ochelari, că aveam un astigmatism incipient. Oricum, această ocazia mi-a deschis ușa la un număr nesfârșit de concedii medicale de care aveam mare nevoie, examenele erau din ce în ce mai grele.

Cam după șase luni dela despărțire, mă trezesc cu un telefon dela Cleo, numai miere și unduiri de șolduri. Vrea să stea de vorbă cu mine și se cam invita; nu m-am opus, a venit sus în hogeacul meu și am stat nițel de vorbă, am fumat câte o țigară după care eu am propus să facem pace; asta, în trecut, în codul nostru asta însemna să facem dragoste.

Răspunsul dâșii a fost:

-Numai dacă ne căsătorim!

I-am răspuns că n-o doresc chiar așa de mult ca să fac din nou prostia s-o iau de nevastă. Mi-a fost de-ajuns o păcăleală.

Și am avut marea satisfacție să știu că o ducea prost și că și-a dat seama că avea nevoie de mine materialicește; și azi mă felicit că m-am ținut tare și am trimis-o să se plimbe.

Primii doi ani de facultate au fost cei mai grei pentru că erau anii cu cel mai mare volum de materii teoretice: matematici, fizică, metalurgie, metalografie ca să nu mai vorbim de Socialism Științific, Economie Politică și Marxism. Acestea de pe urmă erau durerile mele cele mai acute, mi-era imposibil să citesc mai mult de o pagină de material fără să adorm buștean. Singura soluție era să colectezi subiecte dela examenul altor grupe și să le tocești pe de rost.

De bine de rău, am luat toate examenele și m-am văzut în anul trei, când materiile de studiu au devenit mai tehnice și acolo eram la mine acasă.

Cu toate că nu aveam diploma de rigoare, ajunsesem să lucrez pe post de inginer deoarece depășisem toate treptele ierarhice la categoria „proiectant”. Și când am ajuns la materii ca Rezistența Materialelor, Tehnologia Mașinilor, Automatizări, în timp ce majoritatea colegilor de an trudeau din greu, eu jucam în ham. Asta pentru că majoritatea colegilor erau birocrați care lucrau de exemplu ca normatori sau șefi de echipă sau planificatori sau directori (Înscăunați de Partid) și care nu aveau nici o bază tehnică. Și mai ales când am ajuns la „proiecte” de an, devenisem cel mai popular om din an, toți aveau nevoie de mine pentru consultări.

Pentru că exista părerea că studiul în doi e mai eficient, luasem obiceiul să învăț pentru examene cu un coleg de grupă, Victor, un băiat foarte descurcăreț care lucra în chip de dispacer la o fabrică de cable. Omul era fermecător, amabil, dar eu îl bănuiam că era omul Securității, așa cum s-a confirmat mult mai târziu, după terminarea facultății. Prea era alunecos băiatul ăsta!

Ce m-a făcut să-l bănuiesc a fost faptul că într-o seară a insistat foarte mult să mergem să bem un coniac la Ateneu, un hotel frecventat în majoritate de străinii care veneau în București. Orice om cu mintea la locul ei se ferea ca dracu’ de tămâie să pună piciorul acolo, locul era împânzit cu agenți. Puteai oricând să te trezești chemat la Securitate și pus în fața unei fotografii a ta alături cu un străin urmată de o serie de întrebări neplăcute.

Pentru că el a insistat și pentru că de fapt nu-mi păsa, am acceptat invitația și mă trezii la Ateneu în restaurant, așezat la o masă cu fața de o albeață impecabilă și cu mii de becuri în candelabre, era mai luminos decât într-o sală de operații.

După o serie de coniac cu sifon nu eram nici trezi dar nici beți, exact în starea de spirit în care începi să faci tâmpenii. Și Victor s-a conformat, începând să ridice paharul și să ureze „Noroc” la vecinii de mese și încercînd să intre în vorbă cu dânsii. Dar cu excepția unui „Prosit” dela un neamț gras dela o masă vecină nimeni n-a reacționat. Asta nu l-a deranjat prea mult pe Victor, care a început să-mi ție un discurs în Engleză, fără de fapt să spună nimic pentru că Engleza lui era doar o fantezie declanșată de coniac și de ambianță. Mi-aducea aminte de episodul în care eu am vorbit o zi întregă Rusește pentru că băusem niște vodcă. La fel ca Victor, nici eu n-aveam habar de limba respectivă.

Petrecerea s-a sfârșit cu bine, nu ne-a arestat nimeni și cu toate că n-am priceput motivul invitației, n-am făcut prea mare caz pe moment.

Al doi-lea episod care mi-a atras atenția s-a întâmplat cam un an sau doi mai târziu, și tot pe vremea examenelor, când eram acasă și învățam. Mă trezii cu un telefon dela Victor, zicînd că are nevoie de mine cât se poate de repede.

Am lăsat totul baltă, m-am aruncat pe scuter și am dat fuga la el, din Calea Moșilor până pe cheiul Dâmboviței unde locuia dânsul. Acolo, Victor încerca disperat să se facă înțeleș de o femeie, el combinînd Engleza, Franceza, Româna și ea răspunzînd într-o Franceză Pariziană pură. Victor încerca s-o facă pe blonda care bea foarte laconică niște lapte, să înțeleagă cum să ajungă într-un cartier de blocuri noi care de-abia fuseseră date în folosință.

La mutra mea întrebătoare, Victor mi-a explicat că agățase fata seara trecută, petrecuseră noaptea împreună și acuma vrea să scape de ea că era în întârziere la o ședință.

Eu m-am oferit imediat să fac pe translatorul dar nu, Victor vrea să scape cât mai repede de ea, așa că a trebuit să o sui pe scuter să o duc acasă. Exact ca în filme, fătuța s-a așezat pe scuter de-a curmezișul șei și a trebuit să-i explic că în România nu este permis să călărești pe șea „femeiește”, trebuie să iei șeaua între picioare. Auzindu-mă vorbind Franceza fata noastră s-a pus pe-o turuială de mi-a făcut găuri în cap. Am înțeleș din spusele ei că se rătăcise seara trecută prin centru, nu s-a putut înțelege cu nimeni, până a dat peste Victor care a dus-o cu vorba (mai mult prin semne, zicea ea) până au ajuns la el acasă unde el a vrut să treacă la fapte dar ea l-a

refuzat și el până la urmă a fost un gentilom și a lăsat-o în pace, și că ea a venit la o cunoștință (masculină) care lucrează în diplomatie și că stă la el într-un bloc nou, are adresa scrisă pe un carnețel, și dai, și trăncăne, că mă mir cum de n-am intrat în vre-un stălp.

La adresa respectivă, un bloc la care încă se mai lucra, fata m-a invitat sus la o cafea (nu-i trecuse pofta de trăncănit), dar pentru că auzisem cuvântul „diplomat”, am declinat politicos invitația și m-am întors acasă, privind mereu în spate să văd dacă n-am vre-o „coadă”.

Nici până în ziua de azi nu m-am lămurit total care a fost scopul acestui episod, cel mai plauzibil scenariu este că se așteptau să „cad” pentru femeie, și eventual să-i cer să mă scoată din țară. Cu ocazia asta constat că m-am abătut dela cronologie, pentru că asta se întâmpla cam prin anul trei, după ce mă căsătorisem cu Irinel, care avea rude în străinătate și când Securitatea începuse ofensiva de recrutare a celor cu șanse de „reunire a familiei”, ca să aibă niște oameni cu acoperire serioasă, pe care să-i trimită afară.

Tot în legătură cu Securitatea, mă trezesc chemat la personal pe nepusă masa, și acolo găsesc un „băiat”, mirosea dela o poștă a „Sec”, care mă luă pe departe, cum o duc cu munca, cum e viața de divorțat (ha, ha!), și până la urmă scoase o poză din buzunar și mă întrebă dacă recunosc pe cineva.

-Dacă tipul ăsta care vorbește în picioare în capul mesei n-ar avea un început de chelie, aș fi zis că e Tata, dar pentru că are chelie, nu e Tata și pe altcineva nu recunosc.

-Sunteți absolut sigur că nu este Tatăl Dumneavoastră? Măi, măi, măi, ce politicoși erau băieții noștri!

- Sută la sută, cum am zis, seamănă dar nu răsare!”

După ce mi-a mulțumit și mi-a adus aminte că trebuie să ținem această convorbire secretă, omul a dispăut și m-a lăsat să contemp lu misterele Securității. Cred că de data asta umblau să-l dea în gât chiar pe Tata, dar aveau informații greșite, poza era a cuiva care doar semăna cu el.

Cam acesta a fost timpul când am cunoscut-o pe viitoarea mea soție, Irinel, cu ajutorul unui coleg de birou. „Nea Spirică”, era un foarte bun proiectant, care începuse ca ucenic la un atelier de tâmplărie de mobilă fină, ajunsese să facă elice de avion pentru IAR și acum, aproape de pensie ajunsese proiectant. Nea Spirică avea o memorie de elefant, puteai să-l scoli din somn și să-l întrebi care e dimensiunea unui anumit element, el o știa perfect. Se pare că n-avea altceva nimic în cap!

Nea Spirică al nostru, care era căsătorit și se înțelegea foarte bine cu soața, se amorează lulea de noua bufetieră a institutului, o femeie din fosta „societate” a Bucureștiului, cel puțin așa se lăuda ea. Adevărul era că femeia se învărtea într-o societate de „foști” printre care și niște rude de-ale Mareșalului Antonescu, fiind găzduită de o familie (tot de foști) în care trăia și Irinel. Ce era, ce nu era, femeia l-a făcut pe Nea Spirică să divorțeze și să se mute la ea, se pare că până la urmă s-au chiar căsătorit.

Pentru că Nea Spirică știa că sunt divorțat și că Irinel e singură, a hotărât să ne facă „tramja” cum se zice, și sub pretextul să-l ajut să-și repare motocicletă, m-a chemat la el, adică la doamna cu care trăia.

Acolo, ca din întâmplare, a apărut și Irinel, și, cum e normal, am făcut cunoștință.

Numai faptul că eram coleg cu Nea Spiridon (din păcate, cu toate că era un om excelent, maniere n-avea) a făcut-o pe Irinel să fie cu nasul foarte pe sus la început și mi-a trebuit destul de multă vreme până am convins-o că eu sunt mai puțin mitocan. Plus că auzise tot dela ei că eu sunt un curvar, și că sunt încurcat cu una al cărei bărbat e în America, și suntem amorezați total unul de altul. Adevărul era parțial, ca ce obicei. Bărbatul aceleia era într-adevăr în America, la ONU. Chestia cu amorul era cam exagerată însă.

Societatea în care crescuse Irinel, și de care am pomenit mai înainte era familia ei adoptivă, compusă din mătușa ei și fata acesteia care era căsătorită cu un fost mare bogătaș care avusese -printre altele- reprezentanța firmei de cauciucuri Fierstone în România. Din toată averea și toate casele pe care le avusese, ajunsese să stea claie peste grămadă într-un apartament de patru camere pe Calea Moșilor, unde, continuând tradiția din trecut organizau partide de cărți la care participau când foști oameni de afaceri -astea erau serile „lui”-, când fosta „lume bună”, care erau invitații ei. Se pare că, dinspre partea tatălui, ea era un „von”, adică avea un titlu de nobletă care în condițiile actuale îi folosea ca ventuzele la un picior de lemn.

După ce capul familiei a fost prin pușcării de câteva ori până l-au descotorosit de toți cocoșeii, trăiau din pachete trimise de reprezentatul lui Firestone la Viena. Fulgarine „șanjeant”, ciorapi de nylon, pulovere din polyester, blugi, chewing-gum, săpunuri Palmolive, se vindeau ca pâinea caldă la Talcioac.

Într-un târziu, reprezentanța din Viena a reușit să-i scoată din țară, așa că locuința au lăsat-o Mătușei și lui Irinel. Mătușa urma să fie chemată și ea când se stabileau ei în Austria.

Și pentru că tot rămăsese casa goală, Mătușa aduse pe lângă ea fel de fel de edecuri (pintre care și pe Mizica, de care se amoretzase Spiridon lulea). În clipa când am apărut eu, Mătușa plecase la Viena dar o lăsase pe Mizica în fosta ei cameră unde conviețuia cu Nea Spirică.

Cam la un an după prima noastră întâlnire, Irinel a consimțit să mă ia de bărbat și acesta a fost începutul unei conviețuiri –cu cununie- care datează până în prezent și de care nu pot să mă plâng.

Eu aveam o slujbă bună, ea avea o slujbă bună ca Inspectoare financiară la Institutul de Arhitectură, făceam o mulțime de bani împreună așa că ideea de a cumpăra un mijloc de transport propriu nu ni s-a părut deloc năstrușnică.

Automobilele erau încă foarte rare la noi în Republică, în schimb motocicletele erau la modă și nouă ne plăcea foarte mult un scuter Cehoslovac, care se chema Manet și care de fapt încerca să copieze Vespele așa de populare în Italia. Automobilele, majoritatea fabricate în Germania de Răsărit sau Cehia, erau foarte pipărate ca preț, mult peste mijloacele noastre.

Fiindcă un coleg al Irinei vrea să-și vândă Manetul (aproape nou, numai 7000 km.) și fiindcă prețul era acceptabil, l-am cumpărat, dar pentru că nu aveam permis de conducere a trebuit să-l aduc de coarne până acasă, cam două ore de drum. Asta m-a făcut să tocesc ca un apucat partea teoretică și să practic „opturi” până mă apuca amețeala ca să iau examenul de conducere.

Odată având permisul în buzunar, viața deveni nițel mai roză, cel puțin în zilele în care nu ploua.

Drumul la servicii –pentru mine- devenise o plăcere, iar Duminicile deveniseră prilejuri să facem călătorii la Ploiești (unde Irinel avea familia, pe Mama ei, o mătușă și o soră cu bărbat și copil) unde ne simțeam foarte bine, ca în sânul familiei. Din când în când vizitam locuri istorice din preajma Bucureștiului sau pur și simplu ne băgam într-o pădure, făceam un grătar și ne bucuram de natură. Dacă mai era și vre-un lac prin preajmă, aruncam și o undiță, de-obicei fără prea mare succes, pentru că toate bălțile din apropierea Capitalei erau sărăcite de pește. De când părăsisem Seimenii, în afara unor partide sporadice de pescuit cu tatăl lui Cleo, nu mai luasem undița în mână.

Într-un concediu, mergând spre Constanța, la vre-o cinci km. de Hârșova Manetul meu a decedat subit, lanțul care lega axul motor cu magnetoul rupându-se și spărgând și carcasa, ca să fie paguba cât mai mare. O pană ca asta ar fi trebuit să se întâmple la 50.000 km, nu la 10.000 cât aveam eu, dar filozofia asta nu rezolva problema. După ce am împins (la deal, cu scuterul încărcat de bagaje) o după amiază întreagă, am ajuns însfârșit în Hârșova și ne-am oprit la prima casă să ne adăpostim peste noapte. Nici eu nici Irinel n-am prea dormit noapte aceia, de griji și din cauza unor purici care ciupeau de parcă te înjunghiau cu cuțitul.

Dimineața și mai toată după amiaza le-am petrecut la un mic atelier mecanic sudând carcasa și așteptând să vină lanțul nou, dar s-a terminat și asta și spre înserat eram din nou călare în drum spre Constanța.

Decizia să plecăm așa târziu și obosiți s-a dovedit a fi catastrofală, pentru că nici 20 de kilometri mai departe o mașină venind din față n-a schimbat faza la timp, eu n-am văzut decât în ultima clipă teleguța din fața mea și cu toate că am tras de ghidon spre stânga cât am putut, tot am agățat osia teleguței cu furca roții din față și într-o clipă eram pe jos. Picioarul meu drept era umflat și durea ca dracul, Irinel era în șoc și tremura ca o frunză, dar slavă domnului că în afară de niște zgârieturi n-avea nimic serios. Manetul, era și el cam șifonat, dar nu distrus.

Omul cu teleguța, știindu-se vinovat pentru ca nu avea lumina obligatorie fugise, așa că după două ore când în sfârșit a apărut Miliția, motivul accidentului dispăruse. Norocul nostru a fost că Majorul de miliție știa despre ciobanul acela care umbla cu o teleguță fără lumina obligatorie, și l-a luat ca din oală. Asta nu m-a făcut pe mine deloc mai fericit; eram în spitalul din Mihail Cogălniceanu cu un picior umflat, cu un scuter de reparat dar în imposibilitate să mă mișc.

Doctorul spitalului, ne-a curățat și bandajat zgârieturile și ne făcu la iuțeală câte o injecție anti-tetanică, după care, foarte nonșalant a întreat-o pe Irinel dacă nu-i însărcinată, pentru că dacă e, fetusul e în pericol și ar fi de dorit să aborteze.

Să mă bată cineva o sută de ani cu biciul, n-am să pricep ce fel de doctor poate să fie așa de stupid să facă un antitetanos unei femei fără să întrebe întâi dacă e însărcinată. Noi avurăm ghinionul să dăm peste un asemenea fenomen, și astfel unica noastră șansă de avea un copil s-a pierdut. Irinel era într-adevăr însărcinată, dar aceea a fost ultima ei sarcină.

Când am fost însfârșit în stare să pun din nou piciorul în pământ, cu ajutorul fierarului din localitate am reușit să fac Manetul să meargă –trăgând foarte puternic spre stânga- până la Medgidia, care era cea mai apropiată stație de cale ferată. Acolo, după ce am petrecut o altă noapte în gazdă la niște creștini, am pus Manetul la bagaje și noi ne-am urcat într-un vagon de clasa doua pentru călătoria spre București. Prima noastră vacanță motorizată s-a terminat într-un eșec total. Au urmat însă multe alte drumuri și vacanțe minunate, și Manetul meu și-a făcut datoria cu credință, ajutat foarte des de mine, care cum simțeam că e ceva suspicios, treceam imediat la acțiune și-l desfăceam bucăți, reparând bubele înainte de a se declanșa.

A venit și ziua în care mi s-a înmânat tema de proiect de diplomă, asta însemna că mai aveam șase luni până să-mi iau diploma de inginer. Cu condiția să iau examenul de diplomă. Mi-am dat toată silința să fac un proiect „ca la carte”, ceea ce nu era prea greu având în vedere că asta făceam de o veșnicie, proiecte.

Examenul, având în vedere calitatea proiectului și notele din cursul anilor la materiile de specialitate, a fost floare la ureche, și am fost declarat Inginer cu nota 10 la examenul de diplomă. Tata, care a ținut morțiș să asiste la sesiunea de examen, nu-și mai încăpea în piele de mândrie că băiatul lui e Inginer. Însfârșit!

După cinci ani și jumătate de tras la galere, era vremea să sărbătorim, să primesc felicitări și o avansare: șef de colectiv de proiectare. De-acum încolo, mi se zicea și mie „șefule”!

Capitolul 9: *VIAJĂ DE INGINER.*

Privind în trecut, se pare că am fost un caz foarte ciudat pentru Partid și tot aparatul de Stat.

Nu eram membru de Partid, nu făcusem niciodată nici cea mai mică încercare să devin un membru, nimeni nu încercase prea serios să mă convingă și totuși mi s-a încredințat conducerea unui colectiv de proiectare și aveam un salariu de invidiat. Chiar înainte de a căpăta diploma care pecetluia că sunt un inginer, lucrasem pe post de inginer și făcând efectiv muncă de inginer; diploma mi-a dat însă un brânci foarte puternic în sus pe scara ierarhică, așa cum am zis chiar fără să fiu un „membru”.

Însfârșit, clădirea ultra modernă (bloc de 8 etaje) a Institutului de pe Calea Olteniței în Berceni s-a terminat și ne-am mutat, fiecare colectiv în sala respectivă, aveam laborator cu aer condiționat, eram și noi nițel mai aproape de nivelul de civilizație al țărilor mai ridicate din rândul „sateliților”, dar eram totuși la ani lumină distanță de civilizația din vest, a capitalismului putred. Aveam până și un computer (care ocupa o hală imensă) și la care trebuia să te înscrii din vreme ca să apuci să-ți faci vre-un calcul. Noi nu lucram direct cu el, trebuia să dăm datele la niște „informaticieni” care erau singurii care vorbeau „limba” acelu computer.

Dar ca să nu ne lase să huzurim, Partidul avea grijă să ne dea de lucru, lucru la munca câmpului, la curățat zăpada, la patrulare de cartier, la „metinguri de întâmpinare” de câte ori pleca sau venea Ceaușescu sau vre-un „pretin” de prin Africa sau din alt colț uitat al lumii. Plus, să nu uităm defilările, scumpele noastre manifestații de dragoste pentru regimul la putere. Întâi Mai, 23 August, 7 Noembrie, când trebuia să mergem în formație dela noi din Berceni până dincolo de Arcul de Triumf și să ne întoarcem pe jos acasă, cele mai plăcute clipe din viața mea personală!

Toate proiectele la care lucram aveau termene de predare. Și pentru a fi sigur că predăm proiectele la timp Institutul ne reținea 10% din salariu (până la predare), dar ca un făcut, tocmai când eram gata de finalizare, apărea tovarășul dela sindicat să ne convoace la muncă patriotică de cules porumb la Ferma Agricolă din Bălegeni sau la sortat cartofi în gară la Cucuveaua de Sus. Iar dacă era iarnă, la curățat zăpada în centrul orașului. Și când credeai că ai scăpat de toate, pleca Nea Nicu la Paris și trebuia condus de toată lumea la aeroport. Stătea lumea înșirată pe străzi din centrul Bucureștiului și până la Otopeni, fluturând stegulețe de hârtie și tremurând de frig în ploaie sau zloată, iar timpul trecea și proiectele noastre zăceau încuiate prin dulapuri de fier, să nu ne fure capitaliștii ideile. După aia, trebuia să lucrăm ca niște apucați zi și noapte, dormind pe birouri și mîncând mai nimic.

O altă metodă de a ne facem să pierdem timp prețios era obligația de a face „ofițer de serviciu” –noaptea- la Institut. La început, aveam acces la Colțul Roșu unde existau fotolii în care mai

puteai să tragi niște aghioase, dar în timp, până și asta ne-a fost interzis, așa că eram obligați să dormim pe mese sau stând într-un scaun. Pierdere de timp fără nici un rost, ce-ași fi putut să fac eu de exemplu, în caz că un gangster capitalist înarmat cu un pistol intra în Institut ca să ne fure secretele? Să-i dau cu banderola de ofițer de serviciu peste nas?

Ca și cum asta n-ar fi fost de-ajuns, mai trebuia să facem și „patrulare”, când împreună cu câte un „tovarăș dela Partid” pe care îl întâlneam la sediul de sector, patrulam nopțile prin cartier, habar n-am de ce. Nici nu era măcar cartierul în care locuiam, era cartierul Institutului!

Economia generală a bietei noastre țărișoare, după ce am „plătit” Rușilor toate datoriile de război, după ce am ajutat toate popoarele lumii a trei-a, după ce am cheltuit zilioane cu fortificații în care acum lumea î-și făcea nevoile, după ce am cheltuit alte zilioane cu colectivizarea agriculturii și cu construcția de locuințe, ne trezirăm că vrem să devenim dintr-o țară eminentemente agricolă o mare putere industrială. Asta era viziunea „Fiului Patriei” și al Soaței sale, doamna Doctor Inginer Academician Elena Ceaușescu.

Cel mai notoriu caz era acela al unui islaz inundabil din părțile Călărașului, unde, după o partidă de vânătoare la rațe, Fiul Patriei a declarat că locul ăsta, în loc să fie o mlaștină în care „nici măcar rațe nu e”(sic), mai bine s-ar transforma într-un uriaș complex siderurgic. Economia regiunii se va sălta, iar țara va face încă un pas uriaș spre industrializare.

Nu s-a găsit nimeni în anturajul lui care să-i amintească că, drojdia de minereu de fier pe care a mai mineream era la sute de kilometri distanță, ca să nu mai vorbim de miile de kilometri până în India sau China de unde importam minereu de fier. Deci alte zilioane de lei s-au dus pe râpă ca să construim un complex siderurgic inefectiv pentru că așa i se năzărise omului care nu mai avea nici o limită. Îi intrase serios în cap că el este cel mai valoros fiu al poporului.

Între timp, corupția era mai mare ca pe vremea Fanarioților, când dacă aveai destul aur, puteai să cumperi tronul țării dela sultan.

La noi nu era vorba de cumpărat tronuri, dar orice vrei să cumperi nu se găsea decât dacă mișcai din urechi.

Te duceai să cumperi o pereche de pantofi, arătai modelul vânzătorului, care te întreba ce număr porți. Orice număr ai fi zis, răspunsul era: nu mai e! Dar dacă băgai o hârtie de 25 de lei în buletin așa ca să te vadă vânzătorul, dintr-o dată îi revenea memoria și-și aducea aminte că de fapt mai era o singură pereche, și pentru un client așa de distins o aduce imediat. La plată, pentru că trebuia să te legitimezi cu buletinul, banii ajungeau în buzunarul omului și tu te alegeai cu pantofi noi.

Nimic nu se putea face fără șpangă sau fără cunoștințe și dacă te lovea ghinionul să ai nevoie de un meseriaș, dacă nu aveai cunoștințe care cunoșteau pe cineva în meserie, erai pierdut.

Regula se aplica la absolut toate serviciile, dela reparatul unui robinet până la reparatul unui automobil.

Iar pentru că pe piața oficială nu se putea cumpăra nici un fel de material, piața neagră era în floare și puteai găsi tot ce-ți doreai.

Automobilele ajunseseră la mare modă, dar numărul de modele era foarte restrâns: Trabant, Wartburg sau Skoda. Trabantul și Wartburgul erau făcute în Germania răsăriteană, primul fiind bazat pe un motor de motocicletă de doi cilindri adăpostit sub o caroserie din plastic (noi îi ziceam carton) iar secundul bazat pe un motor în trei cilindri, cu caroserie mai rafinată și mai luxos. Skoda, fabrică în Cehia, era de tipul obișnuit, patru cilindri în patru timpi și cu caroserie cu patru uși. Prețurile, erau piperate, Trabantul se vindea la 40.000, Wartburgul cam la 60.000 iar Skoda era aproape de 80.000 de lei. Și asta nu era tot, regula era să ții banii (toată suma necesară cumpărării unui auto, de exemplu 40.000 lei pentru un Trabant) în bancă pe o perioadă de cinci ani, fără să primești nici o dobândă. Cine avea bani și vrea mașină mai repede, se adresa pieții negre.

Așa am procedat și noi când ne-am mai înfiripat bănește și ne plictisise de Manet, am cumpărat (plătind un premiu de câteva mii) un Trabant nou nouț, câștigat la loterie de un norocos care n-avea nici cea mai mică intenție să-și bată capul cu un examen de conducere. Iar noi n-aveam chef să așteptăm cinci ani. Și încă noi în România puteam să ne considerăm norocoși, oamenii așteptau și câte zece ani pentru o mașină în Germania. Culmea stupidității, în țara care producea mașinile trebuia să aștepți 10 ani, pentru că relațiile socialiste cerea să-i faci fericiți pe vecini mai întâi.

Cu Trabantul la scară și după obținerea carnetului de conducere auto, am început să ne mișcăm mai frecvent, vacanțele au devenit mai interesante, dar de ieșit din țară nu era chip, decât dacă vrei să călătorești în Bulgaria, Ungaria, Cehoslovacia, URSS sau Polonia.

În disperare de cauză, pentru că începusem să simțim nevoia să vedem și noi cum e lumea din Vest, (și mai ales pentru că cei dela Viena, rudele Irinei, semnalau că vor să ne vadă) am profitat de faptul că obținusem o viză pentru Ungaria și am aranjat să ne întâlnim în Budapesta cu toții

Am descris mai sus personajele de care vorbesc, „rudele dela Viena”, unde, din salariul sau dividende plătite de Firestone în decursul anilor și din banii care-i avea depuși în Elveția, Unchiul Bubi o ducea foarte bine. Cumpăraseră un apartament, o aduseseră și pe mama soacră la ei, și fără să muncească un minut omul nostru din Viena ducea o viață de huzur, ajutând din gros și pe toți frații și rudele rămase în țară. Din când în când, câte un diplomat sau preot Român care lucra la Viena ne aducea bani pe care Irinel trebuia să-i împartă la toți milogii din familie. Noi, aveam și noi partea noastră, iar diplomatul sau popa, făceau acest serviciu pentru că Bubi le dăduse valută la un schimb foarte avantajos. Ei luau dolari în Viena și ne dădeau nouă lei în România. Era singurul mod de a trimite bani în țară fără să treci prin bancă, unde cursul valutar era la cheremul regimului și nu reflecta deloc reala valoare a valutei. Tot din când în când, primeam pachete cu vama plătită, pline de bunătăți culinare dar mai ales de boarfe, care se vindeau ca pâinea caldă. Fiecare pachet conținea întotdeauna un anumit număr de creioane și instrucțiunile de distribuire a bunătăților: două creioane lui Jean, un creion lui Gina, unul lui Alina, și așa mai departe. Asta însemna că ultima sumă de bani primită trebuia împărțită susnumiților, fiecare „creion”, reprezentând o mie de lei. Pe vremea aia erau bani buni, o mie de lei era încă mare.

Ce ziceam este că, după ce pierduse tot ce avusese în țară, după ce fusese la pușcărie de nenumărate ori pentru posesiune de aur, după ce i se luaseră toate casele și terenurile, Unchiul Bubi încă mai avea din gros! Fusese deștept să pună banii la păstrare în Elveția și și mai deștept că nu spusese nimănui nimic despre acei bani. Și se pare că nu era de aruncat ce avea el acolo!

La data aranjată, ne-am suit în Trabant și am pornit-o spre Budapesta, unde am ajuns fără prea mari probleme; numai când a fost să ajungem la hotelul respectiv, am dat-o în bară, nu era chip să ne apropiem de el pentru că toate străzile de acces erau cu sens interzis. Am lăsat mașina unde am găsit un loc și ne-am aventurat pe picioare până acolo, unde însfârșit ne-am lămurit cum să ajungem și ne-am recuperat Trabantul. Întâlnirea dintre cei doi din Viena, Irina și Bubi și noi, Irinel și Vali, a fost cu lacrimi (din partea femeilor) și cu strângeri cordiale de mâini din partea bărbaților. Nu, nu este nici o confuzie, pe vara Irinei mele, - soția lui Bubi- o chema tot Irina. Irina dela Viena. Irinel din București.

Se pare că scopul întâlnirii noastre era să mă cunoască Bubi, pentru că Irina, soața lui mă cunoștea din vizitele pe care ni le făcea din când în când. Și se pare că am trecut și examenul acesta cu succes, Bubi acceptându-mă ca soț al Irinuței.

Au urmat zile de încântare, cu vizite pe la marile magazine, cu plimbări prin toate colțurile Budapestei, cu vizite la hipodrom și cazinouri (Bubi era pasionat de cursele de cai și de jocurile de noroc), și cu mâncat prin cele mai luxoase restaurante din Budapesta pe care Bubi le știa de parcă trăise toată viața acolo. Să nu mai vorbim ce vinuri aveau Ungurii, sau mai bine zis ce bine le potriveau cu mâncărurile.

Nivelul de trai al Ungurilor, cel puțin în capitala lor, era ca cerul față de pământ comparat cu nivelul nostru. Magazinele erau pline de mărfuri, mai existau încă măcelăriile așa cum erau ele pe vremuri unde rîdea carnea la tine în vitrină, patiseriile te făceau să salivezi când treceai prin apropiere, iar îmbrăcăminte și bunuri caznice se găseau peste tot. Cu banii de buzunar primiți dela Bubi, mi-am cumpărat fără cea mai mică ezitare o mașină de găurit electrică făcută de Nemții din Est pentru că la noi nu se găsea.

Păcat că vacanța noastră se apropia de sfârșit, prea repede ni se părea nouă care ne învățasem cu răsfățul aproape capitalist din Budapesta.

Pentru că Bubi avea chef să trecem și pela Balaton, i-am imbarcat în tătăreața mea de Trabant și ne-am dus și la Balaton. Stațiunea balneară de acolo, uriașă cum era, nu mi-a făcut o impresie prea bună, dar am mâncat niște șalău și am băut niște vinuri de am să povestesc și morților.

La ultima cină împreună, Bubi care rămăsese complet dezumflat de confortul (adică de lipsa lui) Trabantului meu, mi-a declarat că dacă vin la Viena î-mi cumpără o mașină, așa că să mă grăbesc să ajung cât mai repede acolo.

La care i-am răspuns foarte dezumflat că speranțele de a veni la Viena sunt nule, din două motive: Irina mea nu-și va părăsi mama atâta vreme cât aceasta mai trăiește, iar obținerea unei vize e imposibilă, fără ajutor din afară. Cu promisiunea mea că am să încerc să-mi conving soața,

a venit și promisiunea lui că aranjează ceva cu viza. Și cu asta, vacanța noastră s-a terminat și după trei sau patru pene am ajuns înapoi în București, ultimii 50 de km. cu ventilatorul care răcea motorul Trabantului legat cu cureaua mea dela pantaloni, pentru că brățara metalică care-l susținea se rupsese.

Alte călătorii în afara țării –în afara unei scurte vizite cu trenul la Praga și Karlsbad (unde ne-am dus cu autobuzul) să ne întâlnim cu Irina (Vieneză) n-am mai făcut, pentru că noi vrem să mergem undeva în Vest (măcar în Iugoslavia, dacă nu în Austria) și partidul nu ne lăsa. Eram prea valoroși și nu aveam copii pe care să-i lăsăm ca garanție.

Excursia în Cehia nu mi-a făcut nici o plăcere, era iarnă și mohorât tot timpul, și monumentele de artă la care mă târa Irinel nu mă atrăgeau nici un pic. Eu aveam un singur gând, să vând coniacul adus cât mai repede după care să-mi cumpăr ceva tehnic din banii agonisiți. M-am întors acasă cu un motorăș de polizor, atâta tot.

Karlsbadul, cu clădirile lui de pe vremea lui Franz Josef era drăguț în felul lui, dar nici acolo n-aș zice că m-am simțit bine, cu toate că mîncam în niște restaurante de-ai fi zis că ești chiar la curtea împăratului.

Problema obținerii unei vize de ieșire peste hotare devenise problema noastră principală.

În fiecare primăvară noi depuneam conștiincios cereri pentru călătorie, de fiecare dată rezultatul era același: nu se aprobă, fără nici o explicație.

Am trecut apoi la altă strategie, făceam cereri separate și le depuneam la date diferite. Degeaba, răspunsurile erau aceleași, nu se poate. Oriunde încercam să mergem, pe cont propriu sau cu excursii organizate, nu puteam. Eram sortiți să ne învățăm prin țară, pentru că n-aveam nici un chef să vizităm Bulgaria, de exemplu.

Între timp, eu trăgeam de Trabant în toate părțile, la serviciu, dar mai ales la câmp. Aveam o mulțime de colegi, membrii de partid, care erau pescari și vânători și pentru că n-aveau mașină se agățau de mine să-i duc pe la câte o baltă; acolo, după ce pescuim peste zi, seara de obicei o petreceam umblând după rațe. Ei, ca fiind membri de partid, aveau dreptul la arme de vânătoare dar eu, nefiind membru, nu aveam acest drept. Asta nu mă împiedica să împrumut arme dela ei și să vânez, dar numai în grup cu ei. Așa că Trabantul meu cutreera toate coclaurile din jurul Bucureștiului, pe ploaie, zăpadă sau senin, încărcat cu patru nebuni care n-aveau altceva în cap decât pește, rațe sau iepuri, depinzând de sezon. Unul dintre colegii de vânătoare și pescuit era convins că dacă pun Trabantul pe drumul spre Constanța, pot să iau mâinile de pe volan că mașina ajunge singură la baltă.

Trabantul meu, pentru că îl mențineam mereu cu aprinderea pusă la punct; era așa de vioi, că, încărcat cu patru oameni solizi, depășea orice mașină de pe drum, nu conta cât de puternică era. Accelera fantastic în viteza a trei-a, și pentru că majoritatea conducătorilor erau niște „târtani” care nu depășeau viteza legală, era floare la ureche să țâșnesc pe lângă ei. Plus că având tracțiune pe față și niște caucucuri „cu cuie” trimise de Bubi, mă scotea din cele mai teribile noroaie sau zăpezi.

Într-o iarnă când a viscolit cumplit peste noapte, odată ajuns în parcaj la Institut, dădui peste un grup de colegi care se agitău în jurul unui individ culcat pe jos. Cum m-au văzut au năvălit pe mine să mă conjure să-l duc pe colegul cu piciorul rupt la Urgență; nu mai era nici o altă mașină în parcaj și dela Salvare li se spusese că nu e chip să ajungă în Berceni să-l ia. Colegul care zăcea pe jos căzuse pe ghiață și-și rupsese piciorul și avea niște dureri groaznice. Cu alți doi colegi care l-au băgat în mașină, am plecat de nebun spre Spitalul de urgență, care era undeva pe Calea Dorobanți, aproape de Floreasca, unde am tras foarte victorios la ușa din față și după ce l-am văzut pe colegul rănit luat în primire, ne-am întors la Institut, fără nici o problemă. Mai greu a fost când a trebuit să mă întorc acasă, pentru că trecuseră cu plugurile pe străzile principale dar lăsaseră munți de zăpadă care blocau toate străzile laterale. Cu chiu cu vai am reușit să ajung la noi în curte, dar ultimii metri a trebuit pur și simplu să merg un metru înainte și doi îndărăt (vorba Marxistului) să-mi iau vânt ca să mai pot avansa un metru.

Zilele Trabantului se apropiau de sfârșit, depusesem banii pentru o Dacie și așteptam cu răbare să treacă cei cinci ani. Dar treceau tare greu!

Între timp, cu cât mai tare se ascuțea propaganda la radio și televiziune, cu atât viața devenea din ce în ce mai greu de suportat. Cozile la magazine ajunseseră la fel de obișnuite ca puricii pe câini, și bieții pensionari nu mai plecau dela cozi, făcând cu schimbul; de multe ori lumea dela coadă habar n-avea ce-o să se „dea”, dar așteptau cu încredere pentru că ori ce s-ar fi dat era bunvenit.

Când nu puteam să mergem la Obor să luăm dela țărani cartofi sau alte legume și le luam dela Aprozar, nu primeam decât noroi și gunoaie. Cartofii sau morcovii erau întotdeauna îmbrăcați în noroi de un deget, iar ceapa era de-obicei ori degerată ori mai multe frunze uscate decât ceapă.

Ca să facem rost de carne alergam prin comunele unde colegi de serviciu aveau familii sau cunoștințe care creșteau animale pe care le tăiau. Eu eram mijlocul lor de transport, și în schimb aduceam carne acasă. Trăiam în epoca trocului.

La birou, când se zvonea că se aduc găini la Alimentara, toate fetele năvăleau pe mine să le trimit cu vre-o treabă pe la Minister, oriunde, numai să le dau bilete de voie de serviciu; după ce stăteau la coadă și-și luau găina, făceau și treaba dacă era de făcut. De cele mai multe ori, cum mergea zicala „Ei se face că ne plătește, noi ne facem că muncim”, le semnam biletele de voie chiar dacă n-aveau treabă la Minister. Risipa era o epidemie națională, dar în același timp formalitățile erau așa de stricte că la un moment dat ca să vizitezi un colectiv de altă specialitate spre consultare, trebuia să ai un anumit fel de legitimație. Ca orice minune, nici asta n-a ținut mult!

Pentru că nimănui nu-i păsa dacă chiuleai când aveai acoperire oficială, se chiulea pe ruptelea.

Foarte des mă trezeam la mine în birou cu un colectiv de reprezentanți ai pescarilor și vânătorilor din Institut cărora li se năzărise să facem o partidă de vânătoare sau pescuit pentru că auziseră din surse de încredere că la anumită baltă se prindea crap sau pe alta erau o mulțime de rațe. Eu eram componentul principal al aventurii, pentru că aveam mașina și pentru că nu mă dădeam în lături dela asemenea activități, ba dimpotrivă.

Și trebuia se organiza inginereste: cine aduce ce, când și unde ne întâlnim, dacă plecăm de cu seara sau dis de dimineață, mă rog, totul aranjat cu precizie, ca la carte.

Cele mai plăcute partide de vânătoare și pescuit erau acele la care plecam după-amiaza și stăteam până a doua zi seara. Delegatul cu procurarea cărnii de grătar se ducea la Obor sau în piața lui locală și lua oaie dela țărani sau cârnați, Vasile care lucra la modelărie procura deșeuri de lemn pentru foc, grătarul era mereu în portbagaj (ca și sculele de pescuit), careva trebuia să aducă vin sau bere, altul țuica, și fiecare ce mai putea ciuguli de-acasă ca mâncare. Era vorba de luat cel puțin trei mese în comun, și eram toți niște mâncăi de te speriai.

În drum spre balta respectivă –dacă era vorba de pescuit- intram pe drumurile laterale și umpleam portbagajul cu știuleți de porumb crud, pentru că era bun ca nadă și și pentru copt. Și era „al nostru”, dela Colectivă.

Odată ajunși la baltă și locul ales, ne desfăceam sculele de pescuit și așteptam să vie paznicul bălții să ne încaseze de cei 25-30 de lei care era taxa de pescuit pe zi. Odată ce-l vedeam plecat, făceam clacă la tăiat boabele de porumb de pe știuleți și unul dintre noi –de obicei eu eram delegatul, că stiam să înot- se băga în baltă să arunce boabele de porumb să nădim peștele.

După care începea adevărata treabă: întindeam undițele, săpam repede o groapă în care aprindeam un foc, puneam grătarul deasupra și când se făcea jarul aruncam pe grătar tot ce era de fript. Între timp, tot cu ochii pe undițe, se curăța usturoi pentru mujdei, se curăța cimbru pentru presărat pe oaie, se așeza masa pe o pătură și se dădea cep la țuică. Sau la Mozdropol, care era o de fapt o colecție de rămășițe de băuturi alcoolice colectate într-o sticlă. Era oribilă și nu puneam gura pe ea decât în condiții de sărăcie extremă, când nu exista altceva. După care toată lumea devenea dintr-o dată foarte relaxată și cu chef de vorbă.

Mesele astea pe malul unei ape, pe inserat, cu un foc mocnit alături și cu niște prăștină la cap erau ceva de neuitat, ne trimeteau direct la origină, pe vremea când umblam goi și trăiam în peșteri.

Mi-aduc aminte de prima dată când am făcut o masă de felul acesta, mult înainte de a ajunge așa organizați.

Eram plecați după rațe pe o baltă de lângă satul în care trăiau părinții lui Vasile și cu toate că ajunsesem acolo pela patru și cheltuisem o mulțime de cartușe, nu prea avuseserăm spor. Vânasem doar o rață și o lișiță.

Eu venisem pregătit –ca de fiecare dată când plecam undeva cu mașina „la câmp” cu niște carne de oaie, iar băieții avea fiecare câte ceva de cigulit, așa că pe la asfințit eu am lăsat pușca și m-am apucat de pregătit grătarul. Nu apucase să se frigă bine oaia când toți ca unul au apărut aduși de aromă. Așa de mult le-a plăcut că după ce oaia s-a terminat, Costică s-a apucat de jumulit păsările care au ajuns pe grătar și s-au consumat mai mult ne-făcute, cu mujdei din gros; rața mai era cum mai era dar lișița puțea a pește și a baltă de numai usturoiul și cărțălăul dela Vasile o făceau înghițibilă.

Și apropo de cărțălău (pentru cine nu știe, așa se numea vinul făcut acasă de gospodarii noștri dela țară), mergea foarte bine cu friptură și serile deveneau din ce în ce mai plăcute pe măsură ce numărul de sticle goale creștea.

După asta, de câte ori era vorba să mergă și Costică cu noi, î-mi aducea aminte:

-Mă Nea, să nu uiți să aduci grătarul ăla că vreau să mai mănânc niște oaie pârjolită, cum am mâncat atunci la Vasile pe baltă; a fost prima dată când am mâncat așa ceva și la început mi-a fost cam nu-știu cum, dar după ce-am gustat nu m-am mai putut opri.

Ieșirile astea la câmp pe timp furat dela Stat erau singurele noastre consolări, și profitam de ele cât puteam.

Odată, i-am spus șefului că a doua zi voi pleca cu alți trei băieți (proectanți) din colectivul meu să măsurăm niște piese la o fabrică din apropiere, cu gândul să ne repezim până la o baltă de pe Șoseaua Olteniței să pescuim după-amiaza, noaptea, și să ne întoarcem pe la prânz.

De data asta în loc de oaie am adus „tacâmuri” de găină, adică aripi și picioare și în plus am luat și ceaul cu mine poate facem o ciorbă de pește și o mămăligă.

Pescuitul a fost o catastrofă, nici măcar n-am văzut un pește, dar să-l mai și prindem.

În schimb, grătarul de găină cu mujdei și cu mămăligă i-a dat gata pe tinereii mei; după ce au curățat tot ce aveam, au început să întrebe cum să facem să pescuim ceva să mai punem pe grătar, că de-abia li se treziseră poftete. La care mi-a venit ideea să-i pun să vâneze broaște, din care erau căcălău. Le-am dat la fiecare câte o vargă de salcie și i-am trimis pe marginea bălții cu instrucțiuni să pleznească broasca cu varga, să-i rupă picioarele și să arunce restul, numai picioarele din spate erau comestibile. Într-o jumate de oră flăcăii mei se prezentară cu un porcoi de picioare de broască pe care după ce le-am fript, le-am consumat cu mujdei dar fără mămăligă pentru că nu mai era de mult, se mâncase în prima fază a mesei. De-atunci nu mai scăpam de băieții mei, tot timpul vroiau să mergă la pescuit noaptea cu mine. Și să mănânce picioare de broască la grătar.

Veni și ziua în care banii noștri se copseseră și deci ne veni rândul la o mașină Dacia 1300. Și ne trezirăm și noi în rândul oamenilor, cu o mașină adevărată, nu cu motocicletă cu acoperiș.

Cu câțva timp în urmă, Statul Român încheiase cu Renault un contract pentru obținerea unei linii de fabricație și a licenței pentru un automobil, și după ce se construise localul fabricii la Pitești, începuse să scoată mașini cu piese Franceze și manoperă indigenă. Renault trebuia să asigure piese și școlirea mecanicilor până la terminarea fabricii din Pitești, când era presupus că va începe asamblarea, întâi cu piese originale Renault și după intrarea în producție cu piese fabricate local. Se cheltuiseră sume însemnate cu construcția fabricii, cu echiparea ei, cu școlitul oamenilor (norocoșii!) în Franța, cu proiectarea liniilor de fabricație, în care Institutul nostru era băgat până în gât.

Colectivul nostru, având specialitatea „Controlul Calității” trebuia să livreze o serie de mijloace de control a calității care –la vremea respectivă- erau considerate foarte avansate.

Cu ocazia asta am avut fericirea să dau mâna cu cel mai prețios fiu al Patriei, cu totul pe neașteptate și fără ca întâmplarea să fie planificată, cum era toată vizita lui.

Cum am zis, lucram la finisarea unor dispozitive de control care, prin faptul că erau automate și aveau ecrane pe care scripoceau fele de fel de luminițe erau ceva de arătat unui șef de stat. Era vorba să arătăm lumii că și noi putem să facem lucruri minunate și cumva, prin grija celor dela Partid s-a hotărât ca printre alte minunății care se făceau la noi în Institut, să-i fie arătate lui Ceaușescu și automatele de control.

Eram tocmai în faza de teste finale –pre-producție- și aveam fel de fel de probleme cu stabilitatea măsurătorilor, majoritatea datorită faptului că nu se folosiseră materiale îmbătrânite, adică stabilizate. Din cauza aceasta și a variațiilor de temperatură reglajele nu țineau mai mult de 15 minute și trebuiau refăcute. Plus că mutarea din laboratorul nostru climatizat într-o hală unde temperatura varia alandala nu le făcuse deloc bine, dar nici nu se punea vorba să-l aducem pe Președintele țării la noi în subsol, era un risc de securitate.

În zilele premergătoare vizitei, când ne era lumea mai dragă și eram băgați până în gât în teste, apărea altă echipă de „specialiști” îmbrăcați cu halate negre care inspectau totul, puneau fel de fel de întrebări tâmpite și dispăreau ca să fie înlocuiți de alții cu alte serii de întrebări. Nu e nici o mirare că în dimineața „vizitei” nu s-a mai putut face nimic; apăruseră echipele de televiziune, apăruseră „lucrători” pe care nu-i cunoștea nimeni, apăruseră tipi în costume care erau postați peste tot și care se țineau tot timpul cu mâinile de burtă, iar noi, făceam căței de

moarte că nu puteam să rezolvăm o problemă de instabilitate. Când te așteptai mai puțin, ecranul la unul din automate începea să clipească exact ca un pom de Crăciun; frumos, dar ireal.

Eu, ca toată lumea din jur, îmbrăcat la costum bleu, cu cămașă albă și cravată roșie, trebuia să port peste toate astea un halat alb, de parcă eram doctor, care halat î-mi ținea cald de muream. Mișunând prin preajmă era tot consiliul de conducere și tot raionul de Partid, frângându-și mâinile de emoție.

Ceaușescu, a apărut, a ascultat urarea de bunvenit rostită de Directorul nostru, a aruncat o privire distrată (eu puteam să jur că părea speriat) împrejur și ochii i s-au fixat pe ecranul meu care clipea cu mare frenezie, în timp ce eu făceam spume că nu puteam să-l potolesc cu nimic. Fără să mai aștepte ca să fie condus conform programului, ca un copil atras de licurici, așa a venit și Președintele țării la aparatul meu și implicit la mine. A fost un miracol că n-am făcut pe mine când m-am trezit cu Marele Om în fața mea, și mă pregăteam să bâlbâi o scuză ridicolă pentru malfuncțiunea aparatului. N-a fost nevoie, pentru că Nicolae Ceaușescu, președintele României Socialiste, mi-a strâns mâna și a declarat ceva cam așa:

-Asta e ce ne trebuie nouă, tehnică avansată!

După care s-a întors pe călcâie și s-a lăsat condus printre restul de minuni expuse, conform programului.

Figura pe care a făcut-o Ceaușescu i-a lăsat tuț și pe cei dela televiziune, ca să nu mai vorbim de cei dela securitate, pentru că era cu totul în afara planului. Până să-și mute oamenii aparatele pe noi, Nea Nicu era deja în drum spre alte exponate.

Așa s-a întâmplat că am avut cinstea să dau mâna cu Președintele țării, care săracul de el era total pierdut în fața atâtor minuni tehnice din care nu pricepea nimic. Dar avea pretenția că știe tot, ca și soața lui care nu se mai sătura de titluri academice și care se pare că-i băga toate ideile de mărire în cap.

Cu toate că am avut această cinste, și cu toate că promisesem că nu mai mă spăl pe mână, am rămas același, nu mi s-a urcat la cap.

Trabantul meu era așa de bun (așa de bine pus la punct) că după ce am dat anunț la ziar că-l vând, primul client la care i-am demonstrat cum merge s-a amoretat de el și a scos 30,000 de lei din buzunar. După ce o hărtănisem mai mult de 4 ani pe toate coclaurile, n-am pierdut decât 10,000 de lei. Caroseria era ca și nouă, n-o lovise niciodată iar motorul, după două alezaje, era și el ca și nou. Păcat că aprinderea se degrada foarte repede și dacă nu-i făceai reglajul cum trebuie randamentul scădea teribil. Omul care a cumpărat-o dela mine luase obiceiul să mă viziteze mai la două luni să-i reglez „avansul” așa cum știu eu. Noroc că după cam vre-o trei vizite de felul acesta, exact când începusem să disper, a dispărut.

Cu aceleași meschine preocupări: servicii, casă, plimbări, pescuit, reparat mașina sau lucrat bijuterii în boxa mea din subsol pe care o transformasem într-un mic atelier, viața mergea înainte. Ca un ceas.

Personalul nu mă mai chemase de mult la „discuții” cu băieții dela Securitate până într-o zi când un telefon mă trezi din nou la realitate. „Cineva”, vrea să vorbească cu mine, în sala de ședințe.

Mă așteptau doi tineri, bine făcuți, bine îmbrăcați, cordiali și zâmbăreți de parcă-l văzuseră pe fratele lor. Ne-am strâns mâinile cu frenezie de parcă eram cei mai buni prieteni și băieții au atacat subiectul: la sugestia colegului meu de facultate Victor (vă mai amintiți de el?) și după ce mi-au studiat dosarul, departamentul lor a hotărât să mă ajute în problema obținerii unei vize de plecare în străinătate la rudele din Austria. Ei au posibilitatea să facă asta, dar mai înainte trebuie să se asigure de loialitatea mea și să fie siguri că eu doresc să plec și că am abilitatea de a lucra într-o țară străină. Ei pot aranja să fiu trimis în interes de serviciu ca să fiu aproape de rudele mele (adică ale soției) și pot să aranjeze lucrurile astfel ca să am o ședere mai îndelungă, dacă pricep ce vreau ei să spună. Tot ce aveam de făcut era să mă hotărâsc dacă vreau să plec și în caz afirmativ să ne întâlnim la o anumită dată la un restaurant anumit. După ce mi-au reamintit că discuția noastră trebuie ținută secret, ne-am strâns din nou mâinile cordial și duși au fost.

Cumva, cu intenție sau nu, băieții l-au deconspirat pe Victor; cred că era deja scos din circuit așa că nu mai conta.

Toată noaptea care a urmat mi-am cântărit șansele de a o convinge pe Irinel să vină cu mine, dar eram sigur că atâta vreme cât mama ei mai trăia, ea nu se va mișca din țară pentru nimic și nimeni. Și ca să fiu sigur, am întrebat-o, răspunsul fiind exact cel așteptat. NU!

M-am dus totuși la întâlnirea cu băieții, într-un mic restaurant pe Calea Victoriei unde la un coniac am fost îndrumat să colecționez adresele tuturor rudelor lui Bubi care mai trăiau în București, de parcă ei nu le știau!

Urma să ne întâlnim din nou după o săptămână, de data asta într-un apartament dintr-un bloc cam vis-a-vis de palatul Regal. Încet dar sigur, băieții vreau să mă obișnuiesc cu munca clandestină, pentru că scopul întregii mașinații era să mă trimeată afară cu pretextul reîntregirii familiei, în timp ce eu eram de fapt „omul lor”. Eu eram însă așa de hotărât să obțin o viză de ieșire, că nu mai mă gândeam la urmările colaborării cu ei. După ce am cules adresele la toată familia, m-am prezentat la întâlnire și am fost declarat apt pentru munca în străinătate. Băieții mi-au cerut să vin la altă întâlnire, într-o altă casă conspirativă, și de data asta să le aduc răspunsul dacă vreau să plec singur. Și răspunsul meu cinstit a fost nu! A fost ultima dată când am mai avut contact cu ei, după asta au dispărut cu desăvârșire.

Deci încă un an, altă cerere de viză, alt refuz, altă vacanță pe malul Mării.

Din punct de vedere material, noi eram dintre cei privilegiați: aveam o casă (de fapt numai un apartament de 2 camere într-o vilă în Vatra Luminoasă) (și asta este o poveste de spus), aveam mașină, aveam cort, barcă pneumatică, aragaz de voiaj, televizor de voiaj, bani, mă rog, tot ce trebuia în vederea unei vacanțe plăcute pe Litoral. Sau în altă parte, dar noi preferam Litoralul.

Dar, până la vacanța pe Litoral, hai să vedem cum am devenit proprietari de apartament în vilă.

Când am cunoscut-o pe Irinuța, ea locuia într-un apartament de două camere cu baie și bucătărie, lăsat în folosința ei de familia celor din Viena când plecaseră. Camerele erau înalte, reci și întunecoase, iar cele două sobe de teracotă –care erau o frumusețe, cahllele fiind toate pictate- nu prea reușeau să le încălzească dacă nu știai să faci bine focul. S-a întâmplat că după un timp s-a instalat gaz în sobe, așa că asta nu mai era o problemă.

Cei dela Viena, care știau ce probleme avea casa, au hotărât să ne ajute să cumpărăm o locuință mai bună, și ne trezirăm cu Irina peste noi, plină de bani și cu vestea cea bună că ne ajută să cumpărăm o casă.

Am avut norocul să dăm peste o familie care vroiau să vândă un apartament de două camere cu baie și bucătărie, cu o boxă la subsol și o bucățică de curte, dar cereau la schimb un apartament într-un bloc. Cartierul era frumos, liniștit și plin de verdeață, apartamentul ne plăcea, dar de unde era să dăm la schimb apartament la bloc?

Singura soluție era să-i convingem pe părinții mei să facă un schimb de locuință „în trei”: noi în casa nouă, părinții în locul nostru în Calea Moșilor iar vânzătorul în locul părinților. Pentru că aveau numai avantaje (mai mult spațiu, curte cu nuci și viță, etc.) părinții mei au fost de acord așa că făcurăm târgul și ne trezirăm proprietari de apartament în vilă în Vatra Luminoasă.

Vândutul unei case „cu schimb” era tot un fruct al epocii în care trăiam, dictat de faptul că spațiul locuibil era o raritate; dacă cel care vindea nu se muta în alt oraș, nu putea vinde casa decât în schimbul unui spațiu cât de cât locuibil. Unii, de dragul banilor, acceptau cele mai jalnice cocioabe, iar alții se pricopseau cu spațiu mai mult sau alte avantaje.

După ce am terminat cu zugrăvitul, rașchetatul parchetului și lăcuitul lui, eram gata de plecare în concediu, pentru că, la fel ca în toți anii de până acum, tot nu obținusem pașapoarte. Și era aproape Septembrie.

De data asta am hotărât să ne petrecem concediul în camping la 2 Mai, o localitate la sud de Mangalia unde în alți ani stasem în gazdă la țărani (chiar pe malul mării) și mâncasem bine la un restaurant nou nouț cu motiv „ciobănesc”.

Între timp, sătulețul se dezvoltase, se construiseră un camping uriaș, cu săli de dușuri și toalete, mă rog, se simțiseră autoritățile și ridicaseră nițel nivelul serviciilor pentru turiști. Cu ani în urmă, plaja dela 2 Mai era invadată de Cehi și Polonezi, cu toate că nu existau nici un fel de facilități. Oamenii se ușurau prin lanurile de grâu și porumb, prin rîpe și mai ales prin cazematele construite pe vremea lui Stalin și acum abandonate.

În camping, ne-am împrietenit cu un tânăr din Elveția care locuia într-un cort alături de noi și care de câte ori trecea cu VolksWagenul pe lângă noi ne scălda urechile cu muzică „Disco” foarte la modă, dintr-un casetofon stereo.

Pentru că visam și eu să am așa ceva în mașină, l-am acostat într-o seară pe cînd „ardea gazul” pe lângă un mic foc de tabără și l-am întrebat direct cît cere pe casetofonul lui.

La început omul a rămas cam trăznit de ideea mea de a cheltui bani pe un lucru vechi, și mi-a explicat că el are acest casetofon de câțiva ani și că n-ar putea să mi-l vândă, pentru că nu mai

are nici o valoare. Dar când o să plece, mi-l lasă bucuros, n-o să moară fără muzică până ajunge acasă. Ce idei capitaliste, să nu vinzi un lucru pentru că-i vechi!

Noutățile erau totuși bune, și l-am invitat pe loc la o masă la restaurant, dar m-a refuzat pe motivul că tocmai avea de gând să frigă niște cârnați și dacă nu-i consumă acum, se vor strica până mâine. Avea dreptate, așa că după ce i-am mulțumit cu profuziune m-am întors la cortul nostru să-i dau vestea cea bună nevestei. Pentru că femeile sunt mai deștepte decât bărbații când e vorba de relații sociale, soața m-a convins că trebuie să merem a doua zi la Constanța să căutăm un cadou pentru Elvețian. Ceva cu specific autohton, de la Romarta.

Nu prea erau multe de ales la Romarta, ne-am mulțumit cu niște casete cu muzică populară, o pălărioară de Oșan, un nai și o sticlă de coniac făcut la Murflatar, din cei mai dulci struguri din țară. În seara din ajunul plecării, Elvețianul nostru a apărut în ușa cortului nostru cu casetofonul, două difuzoare și vre-o câteva casete, dar s-a lăsat foarte greu convins să primească darurile noastre. L-am convins numai când i-am spus că ne face plăcere să-i dăm ceva care să-i aducă aminte de un concediu plăcut în România.

Dimineața, exact când ne pregăteam să ne ducem să-i urăm drum bun, o mașină a miliției s-a oprit în spatele mașinii lui și după ceva discuții, au plecat împreună.

Cum au dispărut, aproape fără nici o vorbă, ne-am apucat de strâns cortul într-o disperare, am aruncat totul în mașină claie peste grămadă și am luat-o la drum. Pe parcurs, văzând un semn „spre Tulcea”, ne-am hotărât să ne ducem și să campăm pentru câteva zile la Murighiol, pe malul Dunării. Ne temeam că dacă ne ducem acasă, îi găsim pe „băieți” așteptându-ne la poartă.

Am ajuns cu bine la Murighiol, am găsit un loc minunat unde am întins cortul și am petrecut o seară liniștită lângă un foc de lemne, stând tolăniți pe iarba care mirosea a izmă. Peste noapte vremea s-a stricat, și a dat peste noi o ploaie de am crezut că –dacă nu ne ia apa Dunării peste noapte- n-o să mai putem scoate mașina din noroaie. De cum s-a luminat, am strâns din nou cortul, de data asta ud, am încărcat din nou tot calabalâcul în mașină, și cu Irinuța mergând în față și dirijându-mă ca să stau de-asupra fâgașelor, am reușit să ajungem la asfalt și de acolo, după un ocol prin Tulcea, unde am mâncat o saramură de somn de neuitat, acasă. Cu două sticle de gin „Gordon” pe care le-am găsit în Tulcea și care nu se găseau nici de leac la noi în capitala Jării. Se vede că pentru cei din Tulcea erau prea scumpe.

Acasă, nici una din temerile noastre nu s-au adevărit, se pare că miliția locală din 2 Mai nu făcuse legătura între noi și Elvețian.

Și asta îmi evocă alt episod în care am avut de aface cu autoritățile pentru contact cu străini. Era pe vremea festivalului Tinereții, pe la sfârșitul festivalului, când gașca noastră care în fiecare seară bătea Bulevardul dela Aro la Universitate în căutare de fete, dădu peste un grup de Africani care vorbeau franțuzește și care se întrebau între ei cum să ajungă la Gara de Nord cât mai repede că le pleca trenul. I-am suit repede într-un tramvai și i-am condus până în vagon, au făcut niște poze cu noi și le-am urat drum bun. La întoarcere, la capul peronului am fost opriți de doi milițieni, care după ce ne-au luat buletinele ne-au invitat la stația de miliție din gară. După un interogatoriu idiot cu leit-motivul : ce afaceri avem noi cu străinii pe care i-am dus la tren?, ne-au dat drumul pentru că au realizat și ei că noi nu ne gândeam decât la distracție și cum să facem timpul să treacă mai repede. După ce-am scăpat de milițieni, ne tot întrebam: Ce fel de Festival Internațional al Tineretului este ăsta dacă n-ai voie să faci „schimb de experiență” cu tineri din alte țări?

Și încă unul, mai recent, de pe vremea când aveam scuterul.

După cum avea obiceiul, Bubi ne-a trimis prin preotul dela Biserica Română din Viena niște bani, pentru noi și familie. La ajungerea în țară, popa ne-a chemat la telefon și am aranjat să ne întâlnim la o cofetărie de pe Calea Dorobanți, colț cu Ștefan Cel Mare.

Ne-am întâlnit, am luat câte o cafea, omul i-a pasat Irinuței un ziar în care erau banii, ne-am zis la revedere și am plecat spre casă.

La primul colț, un milițian a sărit literalmente în fața mea, disperat să nu mă scape; reacționase cam cu întârziere la ordinele primite prin radio și acum se vedea pe fața lui că era bucuros că reușise să mă oprească. După salutul obligatoriu și după ce mi-a cerut actele (buletin, carnet de conducere) și după ce mi-a luat numele pe un carnețel, a salutat din nou și ne-a lăsat să plecăm. Aș vrea să încercați să vă închipuiți cum se simțea Irinuța mea cu o sumă măricică de lei asupra ei, primiți ilegal din străinătate.

Tremurând din toate mădularele și ne venindu-ne să credem că am scăpat, am ajuns acasă unde, cât mai departe de telefon, am discutat întâmplarea pe toate fețele. Concluzia era că Popa, care de fapt era omul securității, era urmărit și din cauza asta am fost opriți noi. Băieții au vrut să

ne știe numele (pe de altă parte nu era mai simplu să ia numărul de circulație al scuterului?) sau –mai curând- să bage nițică frică în noi. Asta au reușit foarte bine!

Capitolul 10: *VREM PAȘAPORT!*

După ce mama Irinuței s-a stins –a făcut o criză de inimă și a luat-o Dumnezeu, că prea se chinuia-, legăturile ei cu țara s-au subțiat destul ca să înceapă să accepte gândul de a pleca „afară”, era însă prea târziu, ocazia pe care o avusesem de a deveni „spion” trecuse.

Bubi, decedase și el, și el ar fi fost singurul în stare să aranjeze ceva în vederea scoaterii noastre din țară; Irina era mult prea slabă la minte ca să poată face ceva, și se dăduse cu totul pe mâna „salvatorului”, lor, omul care-i scosese din țară. Iar acesta, se părea că nu avea nici un interes să ne scoată pe noi din țară, să o moștenim pe Irina. Prefera să-i mănânce el banii.

Pe scurt, dacă nu ne puteam descurca singuri, nu ne putea ajuta nimeni.

Din fericire, lucrurile deveniseră un pic mai simple, ne trebuia numai un pașaport, pentru mine, pentru că Irinuța mea avea deja pașaport, căpătat cu ocazia decesului mătușei ei Amelia, mama Irinei și deci soacra lui Bubi. Securitatea a binevoit să-i acorde pașaport, având în vedere că era o ocazie „serioasă” și că pleca singură, lăsându-mă pe mine ca garanție. Ne mai trebuia numai un pașaport și două vize.

Ca în fiecare primăvară noi ne făceam datoria și depuneam cereri pentru vize, în ideea că măcar până în Germania de Est ne vor lăsa să mergem, dar nu reușeam să obținem nici o viză. Și ca dracul, se instituiseră niște noi reguli: la cererea de plecare în străinătate trebuia atașată aprobarea Sindicatului; bazat pe comportarea fiecărui individ, Sindicatul (adică Partidul) decidea dacă e cazul să depui o cerere. Până să ajungi la Dumnezeu, te mănâncă sfinții, parcă așa era o zicală.

Din an în an, viața devenea din ce în ce mai greu de suportat. Nu se mai putea cumpăra nimic fără stat la cozi interminabile, iar dacă plecai din București în interes de serviciu era imposibil să găsești o cameră la un hotel, totul era rezervat pentru Partid. La fel cu mesele, dacă aveai norocul ca întreprinderea pe care o vizitai să aibă cantină, poate apucați să mănânci ceva, dacă nu, făceai foamea pentru că la restaurante nu se găsea mai nimic.

Prețul benzinei devenise foarte greu de suportat, ca urmare am început să mă duc din ce în ce mai rar la baltă. Și ca să mai scot câte un ban, făceam pe taximetristul, ilegal bine înțeles, dar ieșeau bani buni. Și aveai ocazia să întâlnești fel de fel de caractere, care mai de care mai ciudate.

Tot ilegal lucram bijuterii din argint în boxa mea din subsol, pe care le vindeam la fetele din institut. Tot institutul știa de treaba asta și comenzile veneau una după alta, dar nimeni n-a schițat nici cel mai mic gest să mă controleze sau să-mi facă viața amară pe chestia ilegalității. Legea zicea clar, metalele prețioase nu pot fi prelucrate decât în atelierele de stat. Dar dacă te duceai la un atelier -de obicei o cooperativă- să-ți faci un inel (sau o reparație) te ținea cu lunile. La mine treaba era de obicei rezolvată în 24 de ore și fetele erau fericite. Scoteam inelușele, cerceii, brățările și alte asemenea bijuterii ca pe bandă rulantă, și mai 25 de lei de ici, mai 100 de colo, făceam bani de benzină.

Bătrâna mea Dacia 1300 începuse să mănânce cam tot atâta ulei cât și benzină, mai la fiecare sută de kilometri trebuia să-i completez uleiul. Caroseria ruginise complect, la un moment dat vedeam asfaltul prin găurile din podea. Până l-am convins pe Costică să refacă tăblăria, am cârpit-o cu fiberglass și epoxy obținute prin relații. Rămăseseră dela reparația blocului Institutului după marele cutremur din 1977.

Între timp noi depusesem cei 70.000 de lei necesari pentru cumpărarea unei Dacii noi, și eram în perioada de așteptare care dura cinci ani; toată prostimea din România vrea mașină, în special țărani din împrejurul Bucureștiului care trecuseră la agricultură intensivă pe parcelele lor. Le trebuia mașină să aducă zarzavaturile la piață în capitală.

Cam pe la sfârșitul verii lui 1979, pe când mă delectam cu o țigară bună ascultând muzică la casetofonul stereo (pe care de-abia îl achiziționasem dela un țigan zidar care lucrase în vest), am simțit dintr-o dată o junghiu violent în tâmpla dreaptă de parcă m-ar fi lovit un glonte. O să-mi treacă, m-am zis eu, am condus iar cu ambele geamuri deschise și m-a tras.

Din păcate, n-a trecut deloc, ba din contra, pentru că fumam și mai mult ca să mă calmez, durerile deveneau mai violente, iar ochiul drept lăcrima în timp ce narea dreaptă se înfunda. Ceva era defect rău pe partea dreaptă a capului meu.

Imediat mi-au trecut prin minte toate cazurile de care auzisem despre ingineri și alți intelectuali care muriseră din cauză de tumori pe creier și cu cât mă gândeam mai mult, cu atât mai mult mă convingeam că sunt bun de înmormântat.

La fiecare criză, puneam țigara în gură, pentru că în mintea mea tutunul trebuia să mă calmeze; mai înainte de asta, când eram nervos și aprindeam o țigară, mă calmam, așa că devenise instinctiv.

Cum de obicei noi ne luam vacanța la începutul lui Septembrie, am plecat așa bolnav să petrecem ceva timp pe litoral sperând că soarele și liniștea vor face minuni, dar minunea nu s-a întâmplat.

La întoarcerea în București am început să mă preocup de găsirea unui doctor care să facă ceva pentru mine.

Mama mi-a recomandat-o pe doctorița ei, care era de fapt fata preotului din Seimeni, deci era aproape ca și un membru al familiei. Era o femeie cumsecade, doctoriță cu multă experiență, dar recomandarea ei de a cauteriza nervul tri-gemen nu mi-a sunat bine. N-aveam chef de cauterizat

ceva care nu eram convins că e stricat definitiv. Și parcă ceva-mi spunea că nu tri-gemenul e de vină.

Prin cunoștințe, am ajuns la Șeful catedrei de Neurochirurgie din Facultatea de Medicină, care după ce a cerut niște radiografii speciale și m-a înțepat cu un ac cam peste tot până m-a făcut ciur, n-a găsit nimic malign, și dacă nu era de operat, nu mi-a mai dat nici o atenție. Dar durerile mele nu se potoleau deloc, așa că am continuat să umblu din doctor în doctor, fiecare din ei având altă idee.

Pînă în ziua când o cunoștință a lui Irinel aduse vorba despre un doctor, care era asistentul lui Pârvan și care se părea că face minuni. Omul, ca să mai facă și el un ban, primea acasă la el.

Asta însemna un drum până la noile blocuri din Drumul Taberei, căutând acul în carul cu fân. Am avut noroc că am descoperit blocul și scara și apartamentul și omul ne-a primit la el în cabinet care era de fapt o cameră plină de cărți de medicină. După ce i-am explicat ce simptome am, omul m-a întrebat scurt:

-Cîte pachete de țigări fumezi pe zi?

-Doar unul!

-De cînd fumezi?

-De când aveam 18 ani.

-E cazul să te lași; uite ce se întîmplă: nervul tri-gemen este înfășurat în jurul unei vene, cum vezi aici în cartea asta. Când fumezi, nicotina pe care o introduci în sînge face vasele sanguine să se contracteze, vena asta care e încolăcită pe tri-gemen se strînge și ea și trage de nerv, de-aia te doare.

Dacă vrei să scapi de dureri și celelalte simptome, lasă-te de fumat, total și definitiv. Am să prescriu niște Efedrină, care e vaso-dilatator, o iei dimineața cu cafea.

Văzînd mutra mea încrîncenată de gânduri, omul mai adăogă:

-Nu, no să-ți pleznească vîna aia într-o zi cînd ești pe tron și te scremi, nu-i nici un pericol. Lasă-te de fumat, ia Efedrină și ai să fii ca nou.

Ne mai fiind nimic altceva de zis și de făcut, i-am plătit omului banii și am plecat spre casă, prima mea grijă cînd am ajuns în mașină fiind să aprind o țigară. Asta a făcut-o pe Irinel să-și iasă complect din minți și să-mi facă un scandal cum numai ea se pricepe, unul în care nu ai loc să strecori nici măcar o vorbă, mai ales cînd ești vinovat. Leit motivul era acesta:

-Să nu te mai aud vaitîndu-te că te doare căpățîna aia tare, că nu-mi mai pasă, acuma dacă știi că ți-o faci singur cu mîna ta. Fumează pînă te faci vînat, dar suferă în tăcere!

Să nu credeți că asta m-a convins să arunc țigara, nu, am fumat-o pînă la cotor, pentru că eram încă încăpățînat ca un fumător. Dar, am consimțit să opresc la o farmacie să cumpărăm Efedrină, cu gândul că o să reușesc eu să fumez în continuare dacă iau picăturile recomandate.

Acasă, cum făceam de fiecare dată după cină, am pus o țigară în gură și mă cotrobăiam după brichetă cînd am remarcat ochii Irinuței devenind periculos de verzi –un verde de otravă- și deci semnalînd scandal.

Am aruncat țigara, și asta a fost totul, așa m-am lăsat de fumat. Țigara care am fumat-o în mașină a fost ultima țigară din viața mea de pînă acuma. Nu știu ce va urma, dar pînă astăzi n-am mai pus tutun pe limbă.

Doctorul ăla a fost un geniu, pentru că chiar de a dou-a zi, după cîteva picături de Efedrină, durerile mele de cap s-au dus de unde au venit și ce e mai interesant, nici un fel de durere de cap nu m-a mai supărat, trec ani de zile fără să mă doară capul.

Cînd mă gîndesc ce prost puteam să fiu cînd băgam la nicotină în mine cu ghiotura –cu ideia că-mi face bine- și cum eram în stare să omor pe cineva dacă-mi zicea să nu mai fumez, î-mi vine să-mi trag singur picioare la cur. Tendința asta o am de fiecare dată cînd fac ceva tîmpit. Asta, sau să-mi trag pumni în testicole, că nu-i frumos să zici coaie.

La lucru, toată lumea mă considera un caz pierdut, eram mai mult în concediu medical și toți știau că sunt foarte serios bolnav, aproape terminat; asta a fost adevărat, pînă am găsit un doctor care a știut să-mi găsească leacul. Și cu toate că oamenii băgaseră de seamă că nu mai fumez, n-au realizat că eram vindecăt, eu n-aveam interes să le-o comunic pentru că între timp mă năpădisese o idee, să profit de boala mea și să cer să mi se aprobe tratament medical la specialiști „în afară”. În afara țării, evident.

Probabil așa se explică faptul că cererea mea de călătorie în străinătate a fost aprobată de Sindicat, în timp și fără discuții. Iar teoria mea că fiecare a doua persoană dela noi din țară lucra pentru Securitate s-a confirmat, definitiv și irevocabil.

Pe vremea când învățam la seral, printre cei aproape 50 de studenți aveam un coleg –pe care l-am ajutat la niște proiecte- care nu avea deloc nutură de securist, era foarte blajin și cam mocan, chiar și accentul lui era cam de pe la Oaș. I-mi amintea de camarazii mei de arme, majoritatea ciobani de prin cele mai ascunse părți ale Ardealului. Ei bine, adevărul era că omul nostru era până în gât în securitate și nici mai mult nici mai puțin decât responsabil cu Institutul nostru. Colonel plin!

La câteva zile după ce am primit aprobarea dela Sindicat, mă trezesc cu el proptit în fața biroului meu, cu mâna întinsă și zâmbind cu gura până la urechi. Fusesem doar colegi de facultate!

După ce am discutat ceva banalități, și-a tras scaunul mai lângă mine și mi-a comunicat că dacă nu știam, el este reprezentantul Ministerului Afacerilor Interne în Institutul nostru și că EL a aprobat cererea mea de plecare din țară, că EL mă cunoaște bine, că sunt un om de încredere și un bun inginer și că ar fi păcat să mă prăpădesc dacă există o șansă de tratament. Și că așteaptă dela mine să nu-l fac de rîs, și să mă întorc, vindecăt și bun de lucru.

Eu m-am străduit din toate puterile să-l fac să creadă că mă voi întoarce, și de altfel nici nu era prea greu, pentru că la ora aceea nici eu nu știam ce voi face. Eram aproape convins că ne vom întoarce.

Pentru Irinel, situația era nițel mai ușoară, ea avea deja un Pașaport, nu-i mai trebuia decât viza de ieșire.

Și din fericire, cererea ei de a face o vizită la rude în Austria a fost aprobată, și a căpătat o viză valabilă până în Octombrie 1980.

Prima oară după toți anii în care încercasem, obținusem în sfârșit mult doritele scule de ieșit din țară. Eram 50% afară din țară! O viză în buzunar și o aprobare pentru a doua, eram pe bune! După toți aniiăștia nesfârșiți de încercări, venise în sfârșit timpul să ne lase și pe noi să zburdăm în ham. Așa că fuga la Secția de pașapoarte cu actele în dinți!

După mai mult de o lună de așteptare, am fost anunțat prin telefon de o voce foarte gravă a unui colonel din Ministerul de Externe, că viza mea de călătorie în Austria a fost aprobată și că mi se va elibera un pașaport imediat ce soața mea se întoarce și îl depune pe al dâșii. Dacă n-ar fi fost acest amănunt, aș fi jurat că cineva face o glumă cu mine, zicând că mi s-a aprobat viza. Dar nu, treaba cu întorsul unei jumătăți de familie ca să plece a doua era treabă serioasă și un tric foarte cunoscut. Și dureros, să fi așa de aproape de țel dar să nu-l poți atinge!

Deci, să recapitulăm: Irinel are deja viza de ieșire pentru Austria, eu am aprobarea pentru viză, dar nu putem pleca împreună. Vine unul, pleacă celălalt, dar ambii laolaltă nu e politic! Ori noi tocmai asta vrem, să plecăm împreună, chipurile ca ea să aibă grijă de mine.

Mai mult ca sigur că Irinel a venit cu ideea să mergem în audiență la Șeful Servicului de Pașapoarte, și tot ea a susținut morțiș să compunem un memorandum, să avem ceva să-i lăsăm Șefului ca să aibă ce studia. Speram să-l înduplecăm pe acesta să ne aprobe să plecăm împreună ca ea să aibă grijă de mine.

Altă cerere, altă coadă, altă perioadă de așteptare, dar după vre-o două săptămâni, eram la Șef în birou, încercând să-l fac să înțeleagă ce vreau dela el.

Exact cum prevăzuse Irinel, omul a zis scurt:

-Eu n-am timp să ascult toate poveștile astea, pune totul în scris și lasă-l la Registratură.

Într-o fracțiune de secundă Memorandul era la el pe birou, iar omul, luat prin surprindere n-a mai zis decât:

-Mergi acasă și așteaptă răspunsul, o să dureze vre-o câteva săptămâni.

Nu avea nici un rost să încerc să-i amintesc că viza soaței expiră peste o lună. Cu o voce de om pe patul de moarte i-am zis nevastei:

-Hai Mamă să mergem acasă...

La masa de seară, de comun acord am hotărât că decât să-mi pierd timpul stând acasă și așteptând decizia „Șefului”, mai bine să mă reped până în Deltă de unul singur. Irinel urma să se ducă la lucru, să țină zilele de vacanță pentru mai târziu.

La volanul unei Dacia 1300 nou-nouță, a doua zi eram pe malul Dunării la Murighiol, unde fuseserăm de nenumărate ori în trecut. Și acum trebuie să povestesc cu am ajuns să am mașină nouă: Aveam banii depuși și eram în așteptarea celor cinci ani de vechime, când am aflat dela niște rude ale Irinuței din Ploiești că avem o rudă comună care lucrează la centrul de distribuire a

Daciilor. Contra unui ciubuc de vre-o mie de lei, omul a măsluit hârțile și ne-a avansat livrarea mașinii cu vre-o patru ani. Așa se făcea că aveam mașină nouă.

Am petrecut vre-o două zile pescuind –nimeni spectacular, doar pui de somn și șalăi- până mi s-a făcut lehamite de făcut friptură de oaie la grătar și m-am simțit îndemnat să vizitez restaurantul din Camping; aveam poftă de altceva decât oaie sau pește. Tot ce am găsit a fost cașcaval și roșii; bune și alea, mai ales cu un vin bun. Bere nu se pomenea!

A doua zi de dimineață m-am trezit la sunetul picăturilor de ploaie căzând pe acoperișul mașinii și nu era deloc un sunet încurajator. Ca să fiu sigur că nu rămân acolo, îngropat în noroi, am plecat pe fugă cu gândul să mă opresc mai la vest, dacă o fi senin. Ploua peste tot, se făcuse chiar frig și fără să mă gândesc de două ori am plecat spre casă. Mai ales că aveam în portbagaj un crap de vre-o 12 kile, prins în ajun și pe care-l ținusem prionit în apă ca să stea viu.

Irinel nu era acasă când am ajuns eu, dar când a venit, primele ei vorbe au fost:

-Ce s-a întâmplat, de ce-ai venit așa de repede acasă?

-M-au gonit ploaia, frigul și foamea!

- Dumnezeu mi-a ascultat rugăciunea și a trimis ploaia asta peste tine să te aducă acasă. Mă gândeam disperată cum să fac să te gălesc, cum să-ți dau de veste să vii acasă. Cei din camping nu te aveau pe listă.

-Pentru că n-am stat la ei, am stat pe malul Dunării. Dar de ce aveai nevoie de mine?

-Pentru că au aprobat!

-Au aprobat pe dracu'! Ce-au aprobat?

-Să plecăm împreună.

-Nu cumva ai înnebunit de singurătate fără mine? Sau faci spirite de glumă!

-Nici una nici alta, au aprobat. Să nu-ți vină să crezi!

-Nu te cred! Zi zău!

-Nu fi tâmpit! Ai să crezi mâine, că trebuie să te duci să-ți ridici pașaportul.

Și cu un „bang” realitatea mă copleși dintr-o dată: aveam posibilitatea să plecăm în Austria, împreună.

După ce am fost mut pentru câteva secunde bune, am întrebat ca un bou:

-Ce facem acum?

Ne-am refugiat cât mai departe de telefon, am dat drumul la casetofon nițel mai tare și ca niște conspiratori am început să șopocăm.

-M-am gândit, zise Irinel, să plecăm separat, eu cu trenul, tu cu mașina și să ne întâlnim la Viena la Irina, cu cât plecăm mai repede, cu atât mai bine, nu a mai rămas mult din viza mea. Chiar dacă unul din noi e oprit la graniță, șanse sunt ca celălalt să poată trece. Odată acolo, se pot face mai multe lucruri pentru re-întregirea familiei. Tu ce zici?

-Zic că e bine ce te-ai gândit tu. Dar trebuie să ne gândim la ce luăm cu noi.

-Cu noi nu luăm nimic care să compromită trecerea graniței, asta-i hotărât. Dă-le dracului de mardale.

Mardale era vorba cu care eu desemnam toate vechiturile prețioase lăsate de cei care pleaseră și care nu fuseseră vândute la Consignația; tablouri, vășărie scumpă, bibelouri, mobile stil, o avere. Irinel adoptase cuvântul ca să-mi facă plăcere.

-Asta înseamnă că vom fi total la mâna Irinei pentru banii de buzunar, dacă nu luăm nimic să vindem.

-Probabil că așa va fi, dar mai bine așa decât să ne oprească la graniță și să le confiște. Ții minte ce i s-a întâmplat lui Amelia cu inelele. I le-au scos pur și simplu din degete și le-au confiscat, sta-le-ar în gât.

-Da, se pare că e mai cuminte să nu ne periclităm ieșirea din țară pentru niște mardale.

La vremea aceea nu eram deloc hotărâți asupra viitorului, nu știam ce vom face, trebuia să vedem cu ochii noștri cum e viața, dacă ne putem adapta și mai ales dacă putem să locuim cu Irina, care era foarte dificilă din câte o cunoșteam eu. Nu făcea decât ce avea ea în cap, și din păcate avea foarte puține. Știam din venirile ei când stătea la noi că voi deveni șoferul ei și nu mă deranja faptul că mă puneă s-o duc mereu în aceleași locuri, mă deranja faptul că nu era în stare să priceapă conceptul de „sens unic”. Dacă ea vrea să o ia pe o stradă, nu conta –pentru ea- că era interzis, ea vrea morțiș să mergem pe acolo și pe chestia asta ne cam încontram. Nu se potolea decât când o întrebam

-Faci cinste cu o amendă? E numai 150 de lei!

Pentru orice eventualitate, am hotărât să ducem câteva din lucrurile noastre mai valoroase la părinții mei; asta însemna două butelii de aragaz, vre-o două tablouri mici, niște acte, nimic voluminos care să atragă atenția.

Acuma când stau și mă gândesc care erau cele mai valoroase posesiuni ale noastre, mă umflă râsul la ideea că cineva poate considera o butelie de aragaz o valoare. Dar pe vremea aceea, o butelie de aragaz era de o valoare astronomică, pentru că toată lumea vrea una și de găsit nu se găseau.

Și, după ce am apucat de am cărat buteliile și alte câteva fleacuri am remarcat mașina salvării postată toată ziua și noaptea chiar în fața casei, la umbra unui castan. „Băieții” vreau să fie siguri că nu golim casa, semn sigur că nu mai avem de gând să ne întoarcem. Noroc că am văzut-o la timp; de-altfel ar fi fost imposibil să n-o vezi, era acolo 24 de ore din 24. Nu se sfiau să ne arate că ne pândesc. Planul nostru de a muta din lucruri la părinții mei a căzut în baltă, mai ales că și ei deveniseră un pic suspicioși de plecarea noastră precipitată. Și de faptul că lăsam lucruri la ei în păstrare; „ca să ne rămână totuși ceva în caz că ne sparge casa” era propaganda cu care-i îndopam.

Noi o țineam pe-a noastră, că nu e vorba decât de cel mult trei luni de tratament după care ne întoarcem, și nu greșesc dacă zic că nici noi nu eram convingiți că o să fie altfel. Ce-i deranja pe toți cel mai mult este faptul că nu menționasem nici-odată față de ei că avem de gând să plecăm la Viena pentru tratament. Ne era așa de frică să facem zgomot despre intențiile noastre că nu le comunicasem nici celor mai apropiate rude. De treaba asta știam eu și Irinel, atât.

Gândurile noastre înaintea plecării erau foarte împărțite, o oră gândeam să rămânem acolo, altă oră să ne întoarcem, altă oră că vor mai fi și alte șanse, acum că avem pașapoarte. Nici nu plecasem bine și ne frământam ca niște posedați. Să fi știut câtă frământare urma în viitor, probabil renunțam să mai plecăm.

Capitolul 11:
GOANA SPRE AUSTRIA.

După ce ne-am luat rămas bun dela toată lumea –și toți erau convingși că plecăm numai pentru trei luni maximum- într-o după amiază am încărcat mașina cu schimburi, sac de dormit, un mic răcitor cu hrană rece, toate sculele mele de pescuit, toate rămășițele de aur din casă topite și turnate în chip de dorn (aruncat în lada cu scule), și –separat- cu bagajele Irinuței într-un geamantan.

Apoi, am încuiat casa și am plecat spre necunoscut. Conform planului pe care-l clocisem în nopțile de nesomn premergătoare plecării, am depus-o pe Irinel în trenul spre Viena, care pleca pe la șase jumate seara, ne-am pupat și ne-am despărțit. Eu urma să fac drumul cu mașina, ca să ne mărim șansele de a ajunge la Viena. Dacă ne oprea pe unul din noi, mai rămânea o șansă, poate ajungea celălalt. Până când am ieșit din București, tot timpul aveam un singur lucru în minte: oare ne vom mai revedea vre-odată?

Pe la opt jumate trecusem de Pitești, în drum spre granița cu Ungaria.

Pe la miezul noții, mi s-a făcut foame și am tras mașina pe iarba de pe marginea șoselei, mi-am adus răcitorușul de pe locul din spate, l-am pus pe locul pasagerului și, ca să nu fac mizerie în mașină, m-am dat jos și m-am dus pe partea pasagerului să mănânc câte ceva din răcitoruș. În picioare, ca la botul calului.

Mi-am făcut plinul, am dat și niște cafea pe gât, am închis răcitorul și l-am pus la loc în spate, eram hotărât să mențin ordine și disciplină în mașină. Eu care nu dădeam doi bani pe așa ceva!

M-am instalat la volan și mi-am zis să mai controlez odată dacă am toate actele și cei 49 de dolari care aveam voie să-i am cu mine. Pașaportul și banii erau în gentuța de piele pe care o pusesem pe scaunul pasagerului, la îndemână.

Numai că, gentuța nu mai era pe scaunul pasagerului, nu era nicăieri, nici pe podea, sub scaune, nici în spate...dezastru!

Într-o clipă, din om am devenit ne-om, m-a cuprins o disperare cumplită, eram tot o transpirație rece și aproape nu mai puteam să judec de necaz. Atâtea speranțe puse în acest drum, și să se termine așa de ridicol cu pierderea actelor!

Încetul cu încetul mintea s-a întors acasă și am început să recapitulez ultimele mele mișcări; concluzia era că probabil, când am luat răcitorul să-l pun la loc, gentuța a căzut în iarbă. Căutarea în patru labe n-a dat nici un rezultat, și disperarea s-a întors și mai puternică.

M-am așezat din nou pe scaunul meu, să mai gîndesc, și concluzia care se impunea era să fac drumul înapoi și să-mi petrec restul vacanței pe la Miliție și Pașapoarte, încercînd să-mi înlocuiesc actele pierdute. Și eram din ce în ce mai convins că n-am nici o șansă să mai ajung la Viena înainte de a expira viza lui Irinel.

Tâmpit de disperare, uitînd că mă lăsasem de fumat, am întins mâna spre pachetul de țigări pe care-l pusesem la vedere (cu un anumit scop) pe bordul mașinii, să iau o țigară să mă liniștesc. Am rămas cu gura căscată când în loc de asta, am pus mâna exact pe ce pierdusem: gentuța! Numai pe bord nu-mi venise ideea să caut și ea drăguța era exact acolo. De ordonat ce devenisem așa din senin, înainte de a pune răcitorul pe scaun, am luat gentuța și am pus-o pe bord, dar am uitat complet de această mișcare. Mi-a trebuit aproape un sfert de oră să mă calmez destul ca să fiu în stare să conduc fără să zbor de pe șosea de fericire.

Și acum, datorez niște explicații, despre pachetul de țigări pus la vedere și despre cei 49 de dolari.

Dela unii fericiți care ieșiseră din țară mai înaintea noastră, am aflat că un pachet de țigări americane pus pe bordul mașinii asigură o trecere mai ușoară prin vamă; vameșul știe dela bun început că acel pachet este destinat să ajungă în buzunarul său și o lasă mai moale cu controlul. Acesta era scopul aceluia pachet lăsat la vedere pe bordul mașinii. Și tot din folclorul auzit, acel pachet nu trebuia să fie unicul, era bine să fie însoțit de mai multe, pentru orice eventualitate.

Povestea celor 49 de dolari este asta: ca să faci plecarea cetățenilor în străinătate cât mai dificilă, statul decretase că fiecare individ care vrea să plece peste graniță, în special în Vest, trebuie să dispună de suma de 50 de dolari. Dacă nu aveai o rudă care să-ți poată trimite banii aceștia și nici vre-o pilă pe undeva pe sus ca să-ți aprobe un schimb de lei în valută, nu puteai îndeplini condiția și deci nu plecai. Motivul oficial al acestei șicane era chipurile să asigure subsistența minimă a cetățenilor Români care în străinătate aveau obiceiul să doarmă în mașină și să mănânce conserve aduse din țară. Acesta era o rușine, demonstra că suntem un popor de sărăntoci! Cei plecați afară nu mai aveau motiv să zică: nu pot să trag la hotel că n-am valută!

Noi, având-o pe Irina (soția decedatului Bubi) la Viena, am convins-o să trimeată pentru fiecare din noi suma de 50 de dolari la Banca de Comerț Exterior, iar Banca, în clipa în care am avut pașaportul, ne-a înmănat câte 49 de dolari, reținând un dolar drept taxe! Trebuia să-ți bage mîna în buzunar, dacă era vorba de valută!

Restul drumului până la graniță a fost tens, eu uitându-mă mai mult la borsalină decât la drum, dar am ajuns cu bine, dis de dimineată; nici nu se luminase bine de zi, nu se zărea nici un agent de vamă, dar eu am oprit, am deschis toate patru ușile, capota și portbagajul și m-am pus pe așteptat inspecția iminentă și probabil foarte amănunțită.

Vameșul Român apare cam după 10 minute din clădirea vămii, întinzându-se și căscând și vizibil fără nici un chef de viață. După ce mi-a înhățat pașaportul și l-a băgat în buzunar, mormăi în silă:

-Vacanță?

-Da, prima mea vacanță peste graniță.

-Matale ești doctor?

-Nu, da' de ce?

-Pen'că văd că fumezi numa' țigări Americane!

-Dacă vrei, poți să-l iei matale, î-mi faci un serviciu, poate mă las de fumat.

-Nu, e intzertis să luăm dela călători, dar dacă mi-l pui în buzunar se schimbă treaba.

-Cu cea mai mare plăcere!

-Acuma, fă același lucru cu colegul Ungur, că a văzut și vrea și el!

Omul era sigur că pe undeva prin mașină trebuie să mai fie ceva marfă și pentru colegul Ungur, care n-a schițat nici cel mai mic gest cînd i-am strecurat pachetul în buzunar.

-Ei, acuma să vedem ce mărfuri de contrabandă vrem noi să scoatem din țară, ai?

-Nu găsiți nici o contrabandă, numai hainele mele și ceva hrană pentru drum. Doar no-i fi tîmpit să risc să nu ajung în Austria pentru așa ceva!

Omul nostru dela vamă se făcu că face turul mașinii, ciocnind în uși, pipăind ici și colo, uitându-se în portbagaj, dar mai mult cu ochii pe mine să vadă cum reacționez. Văzând că nu merită să-și bată capul cu un prăpădit ca mine, aruncă întrebarea cheie:

-Ceva bani Românești avem la noi? Dar valută?

Cheia era să declari că ai mai mult de 1000 de lei la tine, ca să-i faci plăcerea că te-a prins. Când am zis ca am 1500 de lei, a mușcat zdravăn din momeală și m-a trimis să depun cei 500 de lei declarați în plus; m-am ales cu o recipisă cu care puteam să-mi recuperez banii la întoarcere. Cu valuta era altă poveste, nimeni nu putea poseda nici un cent în valută străină, cu excepția sumelor aprobate de stat, în cazul meu cei 49 de dolari; aici eram legal, și omul n-avea ce zice.

Cu dovada depunerii banilor, vameșul meu declară că pot să procedez la trecerea în Ungaria, dar fără să-mi dea pașaportul. Încă un pachet de PallMall transferat la el în buzunar i-a reamintit. Ungurii nici măcar nu s-au obosit să facă altceva decât să se uite la pașaport și să-mi facă semn să mă mișc.

De la graniță, cam la o jumătate de oră de mers am avut o întîlnire foarte nepălcută cu un fazan care a zburat direct de pe cîmp în farul din partea mea, făcând o gaură măricică în sticla protectoare și dîndu-mi un șoc puternic. Asta m-a făcut să-mi dau seama că de fapt cam dormeam pe mine, după atîta excitație și după ce condusesem mai mult de 12 ore doar cu o pauză de jumate de oră.

La primul pîlc de copaci la care am avut acces de pe șosea am oprit, am mîncat ceva și am tras un pui de somn de două ore. Eram zdrobit. Până m-a furat somnul am tot avut viziuni de borsaline care apăreau și dispăreau ca prin minune.

Următorul stop a fost în Budapesta, la prima bancă pe care am zărit-o, unde am schimbat câțiva din dolarii mei în Forinți. Mă gândeam să caut un magazin cu piese auto să cumpăr un far, dar mi-a pierit cheful din cauza traficului.

La ieșirea din Budapesta am descoperit un mic restaurant situat chiar pe malul Dunării și m-am oprit să mănânc ceva. Aveau o supă de pește minunată, urmată de un gulaș ca la el acasă totul spălat cu bere adevărată. În țară, n-aș fi avut curajul să beau o bere, așa de strictă era legea circulației; cum te prindea băut, cum rămâneai fără carnet.

Pe la patru după amiaza eram la granița cu Austria, unde vameșul austriac mi-a luat pașaportul și a dispărut pe veci, așa mi s-a părut mie; nu trecuse decât o jumătate de oră, dar de când cu pățania cu „pierdutul” pașaportului, eram ca pe jar. Plus că tot timpul mă temeam că o să-mi pună bețe în roate și n-o să pot intra în Austria.

Cu pașaportul din nou în posesia mea și cu binecuvântare dela vameș, am intrat –însfârșit- pe pământul Austriei și am condus până când am realizat că sunt într-un orașel unde am oprit să încerc să le dau un telefon celor două Irine, acasă la Irina cea mare.

Am intrat într-o mică prăvălie care avea un semn de telefon pe ușă și cu bruma de Engleză pe care o știam am cerut să-mi schimbe dolari în șilingi ca să pot da un telefon.

-Keine, a fost răspunsul, du-te la bancă!

Ce puteam face, am căutat o bancă, am schimbat și apoi am început complicatul proces de a chema Viena dela un telefon public Austriac, fără să știu cum. Cum făceam numărul, cum auzeam o voce de teuton zicând ceva din care nu înțelegeam nimic.

Tocmai când răbdarea mea ajunsese spre zero, un Austriac foarte bine hrănit, care vrea și el să utilizeze telefonul se apropie și mă ajută să fac numărul cum trebuia. Greșeala mea era că nu făceam numărul adăogând codul de localitate; telefonul nu știa că eu vream să chem Viena!

Mulțumită acelui om săritor, am reușit să chem acasă la Irina vieneză și să aud că Irinel era și ea prezentă. Mare bucurie, toată familia era pe teren austriac. Ele erau bine, mulțumesc, dar unde Dumnezeu eram eu?

-Sunt în Austria, dar nu prea departe de graniță, și am să mă opresc aici peste noapte pentru că sunt prea obosit să conduc în Viena, și mai ales noaptea. Ne vedem mâine dimineață.

Cum am ieșit din orașelul cu pricina am zărit un pâlț de pădure care mi-a făcut imediat cu ochiul ca loc de camping; păcat că la o inspecție mai atentă am descoperit că colcăia cu vânători căutând fazani. Nu era foarte potrivit să stau acolo, deci am plecat mai departe și am descoperit un drum de țară care dipărea după niște delulețe. Drumeagul ducea într-o depresiune circulară din care se excavase pământ și care acum servea ca depozit de gunoaie; o mulțime de automobile ruginite, frigidere, mașini de spălat, saltele și alte gunoaie menajere erau împrăștiate pe toată suprafața acestei adâncituri în pământ. Mi-am găsit un loc unde am putut băga mașina, am mâncat ultimele rămășițe de hrană rece (niște ouă fierte și niște pâine cam uscată), mi-am întins sacul de dormit și m-am pus pe sforăit, fără nici cel mai mic complex. Eram țândări și praf de oboseală.

La jumătatea dimineții, intram în Viena, cu ochii cât cepele să citesc numele străzilor fără să fac nici un accident. Toate străzile care –pe hartă- duceau spre Alszeile, destinația mea și pe care încercam să intru erau cu sens unic. Disperat, am oprit în primul spațiu liber pe care l-am zărit, în fața unei mici băcănii.

Patronul, fără să strâmbă din nas la Engleza mea, a încercat să mă facă să pricep cum să ajung acolo, dar nu înțelegeam nimic. Engleza lui era și mai proastă ca a mea. Șansa mea a fost că omul care tocmai descărcase niște marfă a auzit discuția și mai ales că avea drum chiar în direcția respectivă. Mi-a făcut semn să-l urmez și după ce m-a plimbat de m-a amețit pe fel de fel de străduțe, m-a scos însfârșit pe Alszeile și de acolo am fost în stare să ajung la casa cu pricina. Mergând în spatele unuia care știa ce face nu părea complicat deloc și-mi lăsa timp să mai arunc câte o privire prin vitrine; eram uluit de ce vedeam, uitasem că mai există asemenea lucruri pe lumea asta. Și că tot ce-și poate dori o ființă omenească se găsește expus în vitrine și se poate cumpăra fără coadă și fără ciubuc. Eram cu adevărat în altă lume, lumea capitalistă, unde totul este axat pe servirea nevoilor omului, nu ale statului.

Casa Irinei era de fapt un apartament într-un bloculeț ascuns printre tei și peste drum de o vie, pe o „gasse”, un fel de bulevard mărginit de pomi bătrâni și pe care circula un tramvai. Alături de casă era o biserică, această biserică fiind proprietara casei, a viei și a unei „heurige” foarte aproape. Am să revin asupra cuvântului curând.

Reuniunea a fost plină de efuziuni și lacrimogenă, iar noi, prăpădiții veniți din iadul comunist nu ne credeam ochilor că eram unde eram, pe pământ capitalist.

Primele zile le-am petrecut făcând cunoștința prietenilor Irinei și a familiei „protectorului” ei, așa cum îi zicea ea omului care-i scosese din țară și care avea grijă de averea ei.

În fiecare zi trebuia să o conduc la cimitir la mormântul lui Bubi și al Ameliei după care urma vizita obligatorie la o prietenă bătrână și bolnavă, unde sarcina mea era să car cărbuni și lemne din subsol, după care trebuia să plimb un câine bătrân și aproape orb. Singura parte mai roză era că la fiecare drum Irina î-mi mai băga în buzunar 100 de șilingi –pentru benzină-. Începeam să mă simt capitalist cu atâta valută în buzunare!

Noaptea, ghemuiți în camera noastră într-un pat cam mic, discutam în șoaptă despre biata Irina, care cu bogăția ei ar fi putut să trăiască o viață fericită și lipsită de griji, dacă ar fi avut ceva în cap. Realitatea era că nu avea mai nimic în cap în afară de cultul morților și ajutorul celor în nevoie.

Dacă n-ar fi fost Herr Hans (binefăcătorul) să ne mai scoată la plimbări în afara Vienei, ei nu i-ar fi dat prin minte că noi am putea avea asemenea nevoi culturale și curiozitatea să vedem și noi ceva din Viena. Până una alta, printre călătorii la cimitir, la prietene și la băcănie după târguiești, eu mă plictiseam mortal iar Irinel trebuia să asculte fără încetare aceleași și aceleași povești din viața familiei. Și bârfă despre toți cunoscuții, dela descălecat și până în prezent. Asta era tot ce avea Irina în minte.

Măcar, pentru că văzuse că ne plăcea la heurige (Herr Hans ne dusesse de câteva ori), din când în când ne ducea și ea, dar altfel, nimic. Viața ei era împărțită între cimitir și bătrâna de care avea grijă.

Heurige este un local tipic Austriac, de obicei o pivniță sau o cramă veche, în care sunt instalate mese lungi din lemn de brad sau stejar; lumea stă pe niște canapele tot din lemn și consumă vinul casei. De obicei există și un bufet cu mâncăruri tradiționale, dar cine vrea poate să-și aducă mâncare la pachet, nimeni nu face nici o obiecțiune. Asta era metoda Irinei, lua în poșetă niște salamuri, niște pâine, eventual o ceapă și ne hrănea; din fericire vinul era așa de bun că compensa lipsa –mai bine zis sărăcia- hranei. Eu aș fi crăpat de curiozitate să gust din bunătățile afișate în vitrinele bufetului, dar oricâte apropouri făceam, nu se lipea de ea nici cât apa de găscă. Când ieșam la astfel de cârciumi cu Herr Hans, era diferit, el nu venea cu mâncarea în buzunar și atunci mă înfruptam și eu cu de toate: rață la cuptor cu salată de cartofi și varză, cârnați de toate felurile, salate de varză roșie sau de cartofi, iar vinul, cum am mai spus era divin. Beam pahar după pahar –fără sifon- și nu se simțea că am băut. Era aromat, avea gust de vin, dar avea foarte puțin conținut alcoolic. După o seară de mâncat și băut, puteam conduce fără nici o grijă. Poliția era mereu prezentă în fața heurigilor, și ajutau foarte politicoși pe cei mai bătrâni să se urce în mașină; n-am văzut niciodată să oprească pe careva dela condus, cu toate că era clar după miros că respectivul consumase cantități industriale din vinurile casei. De fiecare dată când vine vorba de heurige, salivez ca un câine și mă apucă o nostalgie aproape violentă; mi-aș da picioare la cur că n-am rămas în Austria, dar mă consolez repede cu gândul că numai pentru heurige n-ar fi meritat să rămânem acolo.

Presentimentul care-l avusesem încă din țară că voi deveni șoferul doamnei se adevăra din plin dar felul ei de a se purta nu-mi făcea deloc bine la ficat. Mereu intram în conflict cu ea pentru că avea pretenția să conduc pe unde vrea ea, nu pe unde se putea.

Noaptea mele și alui Irinel se petreceau mai mult discutând, problema viitorului fiind tema principală. Iar timpul trecea și noi nu ne puteam hotărâ la nimic; până în clipa când Ambasada Română ne-a anunțat că viza Irinuței expira în câteva zile, când am hotărât pe loc să cerem o prelungire. S-a aranjat negândit de ușor, și eram din nou buni pentru alte 6 luni.

Într-una din excursiile noastre cu Herr Hans în afara Vienei, m-a luat gura pe dinainte și am făcut afirmația că ar fi foarte bine dacă aș avea ceva de făcut. Herr Hans a luat-o de capital, și pentru că era proprietarul unei fabricuțe de reșapat cauciucuri (alături de reprezentanța pentru Firestone) mi-a propus să lucrez pentru el, pe sub mână bineînțeles, pentru că nu aveam drept de lucru în Austria. Era vorba să mă plătească direct din buzunarul lui, o sumă bunicică (dar nu la nivelul calificărilor mele) iar eu trebuia să înlocuiesc un controlor de calitate care se pensionase. Numai la gândul că scap de Irina pentru cel puțin 8 ore pe zi m-a făcut să accept slujba, plus că făceam niște bani, valută, și nu era deloc rău.

Făbricața era undeva la marginea Vienei, dar nu conta, aveam mașină și începusem să mă descurc binisor cu circulația. Slujba însă era grea, implica muncă fizică și în condiții mizerabile. Veneam acasă negru de pulbere de cauciuc, după ce ieșam de sub duș trebuia să spăl cada pentru că era ca și vopsită cu negru de fum.

Slujba mea implica măsurarea cauciucurilor aduse la reșapat în vederea stabilirii cât material trebuie să se aplice pentru a fi adus la dimensiunea originală. Asta însemna să iei un cauciuc care fusese „ras”, adică polizat până aproape de pânze, –nu întotdeauna foarte curat- din grămadă,

să-l așezi pe un dispozitiv care îl „crăcăna” și-l rotea în vederea unei inspecții vizuale, să-i măsoari circumferința și lățimea și să marchezi rezultatele cu creta. De aici pleca pe un lanț rulând la echipa care aplica lipiciul și de acolo la cei care aplicau cauciucul crud, după care urma vulcanizarea. Să ridici și să dai jos cauciucuri opt ore pe zi nu e treabă ușoară, dar eram încă în putere, așa că nu făceam prea mult caz. Mai ales că n-a ținut decât cam o săptămână, după care am fost repartizat la secția de reparații, ca ajutor al unui mecanic cu 25 de ani mai tânăr ca mine.

Cea mai mare problemă –mai ales la început- era comunicatul cu restul colegilor; eu nu știam decât două-trei vorbe în Germană, Engleza o puteam vorbi numai cu Herr Hans și un băiat care era gestionarul fabricii, în rest trebuia să vorbesc Franceza cu șeful de echipă, care fusese în Legiunea Străină în tinerețe. Cu muncitorii, care erau Turci, mă înțelegeam prin semne.

În mai puțin de o lună învățasem destulă Austriacă să mă înțeleg cu șeful meu cel tânăr și el căuta mereu să-mi găsească lucru care nu implica prea multă conversație. Asta de obicei implica curățatul și reparatul formelor în care se vulcanizau cauciucurile sau reparatul stațiilor de vulcanizare care decedau.

Banii, echivalentul a cam 250 de dolari pe lună îi schimbam în dolari și îi depuneam sub saltea, să fie să se găsească. Mă apucau toți dracii când mă gândeam că de fapt câștig mai mult acum, ca muncitor, decât câștigam în țară ca Șef de Colectiv de proiectare.

Disuțiile noastre nocturne tot n-aveau nici un rezultat, dar din zi în zi gândul re-întoarcerii se îndepărta de noi.

Alternativele erau:

- rămânem pe loc, învățăm limba, căutăm slujbe, ne mutăm dela Irina și scăpăm de capriciile ei;
- încercăm să ajungem în Statele Unite, unde trăia Oana; limba n-ar fi fost o problemă, teoretic o știam ambii, dar cum ajungem?

- ne întoarcem acasă la mizeria noastră socialistă și o mai ducem un an doi, poate ne hotărâm la un fel, dacă nu murim de foame între timp.

Și apropo de Oana, de-abia acuma realizez că despre ea n-am menționat nimic la timpul potrivit, așa că e cazul să fac reparațiile necesare.

Sora Irinuței, Puia, cu bărbatul ei Nelu și Oana -singurul lor copil- locuiau într-o casă bătrânească în Ploiești, laolaltă cu Titica, mama celor două (Irinel și Puia), deci soacra mea și a lui Nelu. Dumnezeu s-o odihnească, pentru că ne-a părăsit.

Încă de pe vremea când aveam scuterul, ne duceam aproape la fiecare sfârșit de săptămână la ei unde aveam întotdeauna o primire regească. Titica, iubea la nebunie să primească lume la ea în casă și-și răsfăța musafirii cu toate bunătățile din lume.

Nelu, cumnatul meu era o figură; de meserie contabil –și foarte bun la asta-, avea încă manierele pompoase ale epocii lui de glorie din tinerețe, când, student la Economie în București o ținea numai în chefuri cu lăutari; se pare că lucra încă de pe atunci pe un post de răspundere care-l plătea foarte bine.

În orice caz, chefuri făcea, și știa să bea fără să se îmbete ca nimeni altul, la asta îl ajuta și experiența de copil, pentru că crescuse printre butoaie cu vin la via tatălui său.

Nelu era o gazdă excelentă la chefuri, și mai fiecare masă la el în casă se transforma în chef. Avea un gust impecabil pentru vinuri și nu bea decât vin și țuică. Și avea o pivniță pe care o re-împrospăta în fiecare toamnă cu cele mai bune vinuri din regiunea Prahovei.

Cum am zis, Oana era copila lor, care când am cunoscut-o eu avea vre-o 13-14 ani dar între timp a crescut, a făcut și ea facultatea de Științe Economice –era în familie- și într-o bună zi s-a căsătorit cu un vechi amor de-al ei din școala primară, Jack. Jack, emigrase de copil în Israel, făcuse armata (și războiul), iar acum (când s-au căsătorit) era student la medicină în Italia. După ce s-a zăbătut ca un dement să obțină toate aprobările necesare, au făcut nunta la Ploiești și au plecat în Italia unde au trăit bine mersi până într-o zi când el a rămas fără lucru; ceva foarte la modă în țările capitaliste!

După ce s-au refugiat la părinții lui în Israel și au stat acolo câțiva timp, când Jack a învățat între timp meseria de prețuitor de diamante și a plecat în America, la New York să lucreze ca reprezentantul unei rude care făcea afaceri în diamante. Așa se face că pe vremea când noi ne frământam în Viena și nu puteam hotărâ ce să facem, Oana cu Jack și Andy (noul lor născut) trăiau în America, în Union City, New Jersey.

În dorința noastră de a lua o hotărâre judicioasă, l-am rugat pe Jack să-mi dea o idee cam care ar fi șansele unui inginer mecanic să găsească de lucru în regiunea New York. Răspunsul lui a fost un exemplar din Sunday New York Times, care m-a speriat ce greu era. La secția de

„Employment” , erau câteva sute de oferte de muncă pentru ingineri mecanici; când am văzut asta, am început să am halucinații. Se părea că în Statele Unite nu sunt destui Ingineri ca să umple toate slujbele disponibile!

Cred că acesta a fost paiul care a dărâmat cămila; din clipa aia, eu cel puțin, am început să trag spre America.

După altă excursie la Ambasada Română, de data asta pentru viza mea și după alte câteva discuții sub plapumă, ne-am hotărât să încercăm marea cu degetul: hai la Ambasada Americană să ne interesăm în ce condiții putem călători în America, să ne vizităm rudele.

Foarte politicos și condescendent, un oficial al Ambasadei ne-a anunțat că având în vedere că viza de călătorie elaborată de România era valabilă numai pentru Austria, nu putem să călătorim în Statele Unite. Totuși, dacă ne-am simțit persecutați de regimul din România, putem să facem o cerere de azil politic. După verificările de rigoare, dacă ne calificam, puteam să mergem liniștiți și cu toate drepturile în USA.

Altă explozie atomică în mințile noastre; la asta ne gândisem cel mai puțin. Mai ales că implica ruperea definitivă a relațiilor cu țara noastră; nu ne-am mai fi putut întoarce decât cu coada între picioare și lingând unde am scuipat.

Nu mai știu câte discuții am avut despre pro și contra, până la urmă Irinel a fost de acord și am hotărât să ne ducem la Ambasada Americii pentru un interviu în vederea obținerii de azil politic. Pentru orice eventualitate, o cucoană –cunoștință, bine înțeles- care lucra pentru Fundația Internațională Tolstoi urma să ne însoțească în chip de sfătuitor și translator.

Ne-a cam speriat primirea la ambasadă, trecerea prin detectoarele de metal și căutatul prin servietă și poșete și în general atmosfera de secreție care domnea. Ne-a trecut repede însă, pentru că oficialul care ne intervieva era o persoană care știa să lucreze cu oamenii, în stilul tipic American, adică fără fașoane și direct la subiect.

Pentru că eu eram capul familiei eu a trebuit să răspund la toate întrebările, și asta era iarăși o noutate.

Prima întrebare : de ce vrem să cerem azil politic în USA?

În Engleza mea peticită și cu un accent cât se poate de draculean, am încercat să-i explic omului că eu personal am –și am avut întotdeauna- o mare admirație pentru tehnologia și cultura Americană, care la noi nu se pot practica din motive politice; că aș dori foarte mult să pot să-mi folosesc îndelungata experiență în inginerie într-o lume liberă, că vrem să putem să ne mișcăm liberi prin lume, că am suferit persecuții de toate felurile, pe scurt că până la vârsta de aproape 50 de ani n-am prea avut parte de multe bucurii. Toate astea luptând din greu să găsec pronunțarea corectă a cuvintelor; era fatal ca din când în când să cer ajutorul translatoarei, dar în majoritatea cazurilor am făcut față cu bine. După care omul a vrut să știe cum se face că vorbesc Engleza. Era un mare compliment pentru mine!

-Simplu, am răspuns, a trebuit să o învăț pentru că era singura limbă în care puteam găsi informații tehnice. Singura limbă pe care o puteam digera, pentru că Rusa și Germana nu s-au lipit de mine iar literatura tehnică în Franceză nu e prea grozavă. În plus, de când aveam 18 ani am ascultat în fiecare seară programul de jazz transmis de Vocea Americii din Tangier. În fiecare seară, 2 ore de ascultat limba și încercând să pricepi despre ce se vorbește, este o experiență. În concluzie, pot citi perfect fără dicționar orice publicație în Engleză, dar de vorbit habar n-am cum sună o mulțime de cuvinte! Cam asta a fost în mare explicația care i-am oferit-o lui Mr. Interogator. Și avea dreptate să mă întrebe cum de știu limba, „băieții” urmau un curs special de limba Engleză înainte de a fi trimiși la lucru peste hotare și existau toate șansele ca și eu să fiu unul dintre ei, deghizat.

La sfârșitul întrevederii ni s-a comunicat că urmează ca statul American să ne cerceteze trecutul și în caz că nu descoperă că suntem sau am fost membri ai partidului comunist, cererea va fi aprobată, așa că am face bine să-i scutim de cercetări și să declarăm acum dacă am aparținut PCR-ului. După ce am dat asigurările de rigoare că n-am avut plăcerea, am fost trimiși elegant acasă cu speranțe că în cel mult două luni o să aflăm un rezultat.

Și așa a fost, cam la o lună după interviu, am fost înștiințați că cererea noastră de azil politic în SUA a fost aprobată și că urmează să primim o viză de intrare, și după carantina obligatorie de 6 luni vom fi înfârșit în stare să emigrăm. Puteam să petrecem cele 6 luni în lagărul de refugiați dela Kreistkirche sau oriunde aveam posibilitatea, nu era obligatoriu să stăm în lagăr.

Gândul de conviețuire cu Irina încă 6 luni nu era tocmai încurajator, dar era preferabil vieții într-un lagăr de refugiați!

Cum am mai menționat, Irina nu avea nici cea mai mică dorință să călătorească prin Austria, ca să putem și noi să vedem ceva din minunile turistice ale țării, care erau și îmbelșugate și pline de frumusețe.

Am avut nițică șansă că s-a decis să petreacă o vacanță în insulele Canare cu Herr Hans și familia sa. Cât ea a fost plecată, noi am dat o fugă cu mașina până în Tirol, o schimbare radicală în viața noastră. Am stat la un hotel particular care oferea pat și micul dejun, unde am dat peste un tânăr American venit să schieze și care era foarte prietenos, lucru care nouă ni se părea ciudat. Cum poți să fii așa de prietenos cu cineva pe care de-abia l-ai cunoscut, ne întrebam noi. Mai târziu, am aflat că ăsta era stilul American, să pari prietenos. În orice caz, scurta noastră vacanță furtivă ne-a dat prilejul să vedem o mulțime de locuri frumoase și interesante; Irinel nu mai ieșea din muzee, iar eu o urmam ca un cățeluș, că așa șade bine unui soț.

Deoarece urma să se întoarcă Irina a trebuit să ne întoarcem și s-o luăm dela cap cu lucrul, plimbările la cimitir, mersul după târguieli. Prin Aprilie ne-am trezit cu o înștiințare că pe data de 28 Aprilie vom zbura spre America. Agenția Tolstoi ne plătea drumul iar nouă ne revenea obligația să restituim banii treptat în clipa când găseam de lucru.

Ca să zic că ne-a cuprins panica ar fi să exagerez în minus, eram totalmente depășiți de evenimente și cu foarte mare greutate ne-am repus pe linia de plutire. Vreau să zic ne-a revenit capacitatea de gândire. Iar gândurile erau astea: plecăm sau nu, ce căutăm noi, doi oameni la o vârstă destul de coaptă într-o țară despre care nu știm nimic și unde nu cunoaștem decât pe Oana și Jack? Ce e mai bine, să sari cu capul înainte în necunoscut sau să te întorci la mizeria în care ai trăit până mai acum un an?

Se pare că teama de mizeria materială și mai ales spirituală a fost prevalentă, așa că până la urmă am rupt pisica și am hotărât: PLECĂM !

După ce am făcut două pachete imense cu toate sculele care le cărasem după mine din țară, plus altele pe care le achiziționasem local, toate undițele mele, și o mulțime de piese de radio pe care le căpătasem dela un austriac cu care lucram și am expediat totul pe adresa lui Jack, mai rămânea să vând mașina, Dacia mea nouă-nouță.

Eram încă așa de Român în gândire și obiceiuri, așa de înrădăcinată era în mine frica să nu pierd o sculă sau altceva agonisit cu mare greutate, așa nu aveam habar că tot ce am trimis eu în America nu valora nici cât plătisem transportul, că nu mă puteam împăca cu gândul să las o mașină nouă nouă și să plec, chiar dacă luam bani pe ea. La întrebarea mea dacă ar merita

să transport Dacia în America, Jack mi-a trimis un răspuns foarte documentat din care reșea că transformarea unui automobil European la standardele americane, plus transportul, ar fi fost probabil mai mult de 5 ori valoarea mașinii. Și ce faci de piese de schimb?

Nu mai era decât o soluție, cea logică, să vând mașina, și cât mai repede.

Prima ofertă (și de fapt unica) a fost din partea unui Turc cu care lucram, și care avea de gând să se ducă acasă cu mașină, să le rupă gura la rude. Cu mare greutate am luat dela el vre-o 5000 de șilingi, care adăogați la ce pusesem în bancă din ce câștigasem eu făcea cam 5000 de dolari. Măcar nu ne duceam în America cu mâna goală!

Plăcile de înmatriculare ale mașinii le-am făcut pachet și le-am trimis în țară pe adresa Tatei, cu rugămintea să le depună la Miliție, pentru că așa zicea legea. Nu pierdusem încă respectul de autorități, tot mai aveam reflexe condiționate!

Și cu asta, a aflat toată lumea că noi nu prea mai ne întoarcem în România. De fapt era și pentru noi o noutate.

Capitolul 12:
CUM AM DEVENIT TRĂDĂTOR DE ȚARĂ.

Cu puțin înaintea plecării am primit o scrisoare dela Tata, care ne-a cam otrăvit, pentru că bătrânul se plângea amarnic de tratamentul pe care l-a primit dela autoritățile Române când s-a prezentat să depună numerele de circulație ale Daciei. Majorul dela ghișeu a vrut să se dea mare și l-a întrebat pe Tata:

-Și unde e trădătorul de fii-tu acuma? N-are de gând să se întoarcă? Dacă nu se întoarce va fi considerat trădător de țară, pricepi?

Normal că Tatei nu i-a căzut bine tirada, dar nu era să se ia la bătaie cu majorul, a înghițit-o și a plecat, dar a cam făcut indigestie. Și a ținut să ne indispună și pe noi.

Așa a început o perioadă de șicane tâmpite la care a fost supus bietul om.

Cu gândul că îi dau posibilitatea să mai adauge ceva bani la pensie, l-am trimis la Institut să ridice banii reținuți din salariul meu pentru predarea la timp a proiectelor, plus niște „prime”, plus niște rămășițe de salariu pe concedii medicale; și acolo, în loc de bani a primit o altă papară. Banii fuseseră confiscați pentru că plecasem din țară și din cauză că nu mai prelungisem viza pe pașaport, eram plecat ilegal.

Am pomenit mai înainte că, în vederea asigurării terminării proiectelor în termen, Institutul ne reținea 10% din salarii până la predarea proiectului; pentru că lucram la câte două-trei proiecte care se întindeau cu lunile, banii reținuți reprezentau niște sume destul de substanțiale; gândul meu a fost bun, dar băieții aflaseră deja că ne pregătim să plecăm în State ca refugiați politici și se răzbunau pe cine puteau. Pe bietul Tata.

Deci, pentru că alesesem libertatea și bunăstarea în locul opresiei și mizeriei impuse de regim, eram un trădător de țară!

Nu mi-a căzut bine epitetul, dar pentru că eu eram cel care o duceam mai bine, nici nu m-a deranjat prea mult. Mă întrebam însă cum erau categorisiți tovarășii membrii de partid cu funcții de răspundere care defectau cu sume uriașe în valută asupra lor? Că era destui, slavă Domnului care făcuseră asta!

Veni și ziua zborului, ne trerzirăm într-un Jumbo-jet de două etaje, căzurăm în scaunele noastre și ne pregătirăm să aterizăm în țara în care umblă câinii cu covrigi în coadă. Ajungeam la New York în aceeași zi, spre nedumerirea noastră, dar era omor scuzabil, nu prea zburaserăm noi mult peste ocean în ultima vreme.

Cred că tot avionul era plin de refugiați, pentru că nu auzai decât Rusă, Română, Cehă și alte dialecte din Europa de Est. Cu excepție echipajului, toți cei din jurul nostru nu vorbeau Engleza.

Pe la jumătatea zborului, stewardesa care ne servise apărură lângă scaunul meu și mă interbă dacă aș putea să le explic „la Românii aceștia” cum să completeze formularele de emigrație care fuseseră distribuite la toți pasagerii din avion pentru a le avea gata completate la ajungere.

-Cred că ești singurul din avion care vorbește ceva Engleză, zise ea. N-am putu să fac pe nimeni să înțeleagă despre ce e vorba.

- Bine, dar cum ai aflat că eu vorbesc ceva Engleză?

- Ai fost unicul care ai zis: „Cafea, fără zahăr, te rog” în Engleză când am servit cafeaua.
- Și de unde știi că sunt Român?
- După accent. Vorbești Engleza exact ca Dracula.
- Bun, atunci hai să facem ceva. Unde e un microfon, ceva?

- Urmează-mă, trebuie să mergem la etaj, acolo e cea mai mare concentrație de Români. Mă gândeam să iau o piatră în gură, era prima dată că urcam la etajul unui avion.

La etaj, era o hărmălaie și o îmbulzeală ca la bâlci, pâlcuri de bărbați și femei certându-se de mama focului, băgându-și reciproc hârțile sub nas, iadul curat.

Prietena mea stewardesa luă un telefon din perete, mi-l puse în mână și mă instrui:

- Apasă pe nouă și apoi vorbește.

În clipa când am rostit:

-Atențiune, toți pasagerii Români, faceți liniște vă rugăm, urmează comunicări importante, s-a făcut dintr-o dată o liniște te puteai auzi un ac căzând pe podea. Dacă puteai din cauza zgomotului făcut de motoare.

După care am început să explic că „first name” este numele de botez, „last name” este cel de familie, „middle initial” este inițiala, „DOB” este data nașterii, fiecare rubrică fiind un mister pentru ei. De asemenea, a trebuit să le explic că datele se scriu „luna, ziua, anul” și nu ziua, luna anul cum erau ei obișnuiți. A trebuit să trec prin tot formularul, să le atrag atenția că trebuie să-l prezinte complectat la vamă, că numai capii de familie trebuie să completeze un formular pe familie iar la sfârșit am fost năpădit de o hoardă de nedumeriți care se îmbulzeau să-mi bage hârțile lor sub nas spre examinare. Cel mai greu le venea să priceapă că numai capul familiei trebuie să completeze un formular pentru toată familia.

Cam o oră mi-a luat să-i satisfac pe toți, la mulți a trebuit să le dăm formulare noi pentru că făcuseră greșeli, dar la urmă toată lumea –cel puțin cei care vorbeau românește- aveau formularele complectate.

Când în sfârșit m-am întors la locul meu am găsit-o pe Irinel cu ochii cât cepele, speriată că m-a furat careva, pentru că ne mai auzind nimic la difuzoare, nu mai știa ce se întâmplase cu mine.

Nici n-am apucat să-i povestesc în ce rahat mă băgase stewardesa, când aceasta apără cu o tavă pe care se lăfăia un pahar cu un lichid maron peste care pluteau cublețe de gheață.

-Whiskey pentru tine, cu mulțumiri din partea echipajului, anunță fetița. De fapt nu era deloc fetiță, era și coaptă și voinică, crescută cu lapte bun și din belșug, se vede treaba.

- Măi, să fie, da’ ce tratament de VIP mi se dă, mi-am zis în particular și am devenit foarte mândru.

M-am dezumflat repede însă, pentru că whiskeyul cu apa lăsată de gheață avea gust de spălătură de butoi. Eu mai apucasem să gust whiskey (adus de Irina), dar îl băusem ca pe țuică, fără nici un adaos. În urma acestui zbor am aflat două lucruri: cafeaua și whiskeyul cu gheață nu intră în băuturile pe care am să le consum în USA! Nici-odată n-am mai pus whiskey cu gheață pe limbă, din Aprilie 1980 când am aterizat la Kennedy și pâna în ziua de azi. Cafea, am mai înghițit, silit de nevoie (mai ales de foame) prin multele zboruri care le-am făcut din cauză de serviciu.

Când fata a făcut aluzia la Dracula, adică la accentul lui, nu m-am minunat prea mult, dar după ce am ajuns în State și am constatat că majoritatea știu despre Dracula doar că a fost un vampir din Transilvania, mi-am dat seama că ea era una dintre puținele persoane care legau Transilvania de România. Restul, consideră Transilvania ca țara de origină a lui Dracula. Când m-am apucat să explic în dreapta și în stânga că de fapt Dracula a fost un împărat al României, Vlad Țepeș – poreclit Vlad Dracul-, mi-am dat foc la valiză, pentru că nimeni nu mai pricepea nimic. Și de fapt nici prea tare nu-i interesa.

Sosirea pe aeroport a fost fără emoții, ne-am luat după semne și am ajuns la vamă; și eram pizmoși mortal pe cetățenii americani care treceau prin vamă separați de noi, restul lumii.

După ce ne-am regăsit cele două amărâte de valize care erau toate posesiile noastre materiale, ne-am îndreptat spre ieșire, cu gândul că ce ne facem dacă nu ne așteaptă Oana, așa cum ne înțelesesem. Gândurile noastre negre s-au risipit la apariția celor trei, Oana, Jack și Andy, feciorul lor, care ne așteptau. Printre lacrimi, îmbrățișări și pupături am ajuns la mașina lor și am început lungul drum spre New Jersey. În mintea noastră New Jersey trebuia să fie un cartier al New Yorkului –ambele începeau cu „New”-, dar de fapt era un stat aparte, peste râul Hudson de New York, mai bine zis de Manhattan. New York este un oraș gigantic, compus din vre-o 6 cartiere,

centrul comercial fiind pe insula Manhattan, la răsărit de râul Hudson. New York (orașul) ține de statul New York cu capitala la Albany.

Spre apus de New York City se întinde statul New Jersey, care are capitala la Trenton.

În timp ce cele două femei trăncăneau ca de frica morții, eu și cu Jack schimbam câte o informație laconică, eu întrebând tot timpul „ce e asta”.

Străzile pe care treceam deveneau din ce în ce mai murdare și lumea pe care o vedeam pe stradă din ce în ce mai zdrențăroasă; ne apropiam de tunel (Lincoln Tunnel), și partea asta a orașului m-a dezgustat total de New York.

Din cauza râului Hudson care în dreptul New Yorkului e foarte lat, trecerea din și spre Jersey se poate face ori pe Tapanzee Bridge, G.W Bridge sau Verazano, ori prin cele două tunele, Lincoln și Holland. Toate sunt niște minuni de inginerie, colosale dacă ne gândim la epoca în care au fost construite și care î-ți taie răsuflarea și acum, după atâția ani.

Tunelul Lincoln m-a lăsat total tuț, iar la ieșirea din tunel pe malul Jerseyului am zărit copaci și verdeță; asta era o altă minune ne-așteptată, pentru că în plimbările noastre prin Pădurea Vieneză când admiram frumusețea naturii ne întrebam: oare om mai vedea vre-un pom în America? Nu știu de ce aveam noi impresia că aici nu sunt decât blocuri de beton și nimic altceva decât străzi asfaltate!

Oana și Jack locuiau într-un apartament la etajul 4 al unui bloc uriaș, nu foarte înalt dar întins. Aveau două dormitoare, 2 băi și nelipsita combinație bucătărie-salon-sufragerie, toate dintr-una în alta.

Frumusețea apartamentului era terasa, imensă și cu vedere asupra New York-ului; de aici, Big Aple (Marele Măr (putred)) se vedea ca o bijuterie imensă. Nimic din mizeria de pe străzi nu se mai zărea dela această distanță, iar silueta blocurilor uriașe profilate pe cer era cu adevărat un spectacol.

Totul în jurul nostru era mare, uriaș, o schimbare de decor radicală față de Viena. Și cel puțin scăpasem de Irina și pisălogeala ei.

Chiar de a doua zi după sosire, Iirinel și-a reluat felul de a fi și a început s-o pisălogească pe Oana să ne ducă la Social Security (Serviciile sociale) ca să ne luăm adeverințele de lucru promise. Printre alte avantaje pe care le căpătasem ca refugiați politici era și dreptul de muncă, lucru care nu era de lepădat.

N-a fost nici o problemă să ne căpătăm numerele de identificare –fără de care nu poți face nimic, nu poți nici măcar deschide un cont în bancă-, erau aprobate încă decând ni s-a acordat viza de venire. Eficiență Americană.

Următoarea grijă a fost căuatul unei slujbe și cu asta a început familiarizarea cu sistemul de viață din SUA.

În acest scop, cel mai important lucru este să ai un „Rezumat”, adică o foaie de hârtie care să cuprindă istoria ta de lucru, din care să rezulte ce experiență ai în meserie. Nu era ca odioasele noastre autobiografii unde principalul era să spui câtă avere a avut fiecare membru al familiei, în Rezumat nu trebuia să dai nici o informație personală, nu ești obligat să-ți dezvălui nici măcar vârsta. Accentul se pune pe experiență și pe istoria lucrului; cu cât stai mai mult într-o slujbă, cu atât ești mai valoros.

După ce ai acest Rezume (cum se cheamă el aici) tipărit frumos, începi să te uiți prin ziare după slujbe care ți se potrivesc, și care sunt publicate ori de cei care caută să angajeze, ori de agenții de plasare.

Când găsești o poziție care crezi că se încadrează în experiența ta, trimiți o copie a rezume-ului, însoțită de o mică scrisoare de introducere în care spui cine ești și te arăți foarte interesat să lucrezi pentru compania respectivă. După care aștepți. Dacă, din rezume reese că ai fi bun pentru postul afișat, ești chemat la un interviu, eventual două sau trei și până la urmă dacă te plac toți cei care te-au intervievat, te angajezi.

Părea relativ simplu. Ce mare lucru să scrii ce-ai făcut și unde ai lucrat!

M-am pus pe treabă și am făcut o ciornă, am bătut-o la o mașină de scris pe care o trimesesem din Austria, și după aia am făcut o mulțime de copii Xerox la tutungerie. Și am început să le trimit în dreapta și stânga, dar rezultatele se lăsau așteptate.

Drept pentru care Jack a sugerat să apelăm la o agenție și a chemat el la telefon o agenție foarte selectă de pe Fifth Avenue. Aceștia m-au invitat la o discuție.

Cu Jack după mine –pentru orice eventualitate limbistică- m-am prezentat la numita agenție și am așteptat nițel în anticameră până ne-a primit specialistul în ingineri. Nu am așteptat prea mult, exact atâta cât să arate ce important e el.

După strângerile de mână și ritualul memorării numelor (eu de-abia începeam să mă obișnuiesc cu obiceiul de a repeta numele celui care-ți este prezentat), omul m-a întrebat ce știu să fac și dacă am un rezume. I-am zis că sunt inginer, proiectant de mașini, tot felul de mașini, că am 25 de ani experiență în domeniu, i-am întins rezumeul, foarte mândru de el, dar omul n-a fost deloc plăcut impresionat, rezumeul meu era „păduchios”, adică nu era cum trebuia să fie. A făcut totuși un efort și l-a citit până la cap, dar se vedea că face eforturi să priceapă. Or engleza mea era prea românească, ori termenii tehnici erau necunoscuți pentru el, în orice caz omul m-a sfătuit să pun pe hârtie o schemă a unei mașinării, orice fel de mașinărie, o schemă din care alt inginer să priceapă despre ce e vorba. Și când sunt gata, să vin din nou la el. Și că vor dactilografia ei rezumeul, ce aveam eu era gunoi.

Eu m-am dezumflat, dar Jack era jubilent, zicea că este un semn bun, omul nostru avea ceva în cap!

Acasă, după ce m-am consfățuit cu mine însumi asupra subiectului proiectului meu, m-am decis asupra unei mașini semiautomate pentru controlul multi-dimensional al unei piese cilindrice, și așternui pe hârtie totul, dela schema de principiu, la schema electrică, cea hidraulică și bineînțeles secvențele ciclului de lucru. Mai am încă schema asta, și de câte ori mă uit la ea mă gândesc la același lucru: cât de minuțios lucrăm noi, și cât de indiferent se lucrează aici.

Oricum, schema asta m-a făcut să intru în rândurile inginerilor din SUA.

La următoarea întâlnire cu omul meu dela agenție, înarmat cu schema mea care ajunsese lungă de 6 pagini, eram gata să o prezint la cine avea chef să mă asculte. Din fericire, nu era decât el în birou, și după ce i-am povestit despre ce vorba, s-a uitat pe hârtiile mele întrebând din când în când:

-Ce dracul este asta aici?

După numai două sau trei asemenea întrebări, omul a declarat că e suficient, și s-a dus glonț la telefonul de pe birou, a format un număr și, ca prin vis, l-am auzit zicând:

-Ascultă, am aici lângă mine un inginer pentru postul tău, știe o mulțime despre proiectarea de mașini, despre valve multi-poziționale și tot felul de alte minuni, ce părere ai?

După felul cum î-și freca mâinile după ce a închis, mi-am dat seama că suntem pe bune. Mi-a explicat că cel dela capătul firului vrea să stea de vorbă cu mine, mi-a pus în mână o adresă și mi-a zis să mă prezint acolo, să vorbesc cu numitul; să mă prezint îmbrăcat frumos –ca acumă-și să vorbesc cu curaj, tot ca acumă. Accentul și greșelile nu contează dacă te pricepe lumea, m-a încurajat el.

Și apropo de asta, 96% din Americanii cu care am discutat nu m-au corectat vreo-dată când făceam greșeli gramaticale, numai când pronunțam un cuvânt alandala și nu-l înțelegeau mă puneau să-l silabisesc. Restul de 4% au fost destul de civilizați să-mi atragă atenția asupra greșelilor, dar fără animozitate. Și la fel s-a întâmplat și cu Irinel, nu numai cu mine.

Numai după ce am ajuns acasă și am căutat adresa pe hartă am constatat că era la mama dracului, aproape de aeroportul Kennedy, în Jamaica- Queens. Lu uluiala mea, Jack m-a liniștit zicând că asta e floare la ureche, sunt oameni care conduc câte două ore pe zi la venire și alte două la plecare ca să ajungă la lucru. Eu pot să ajung într-o oră jumătate cu autobuzul și subwayul.

Pentru că el lucra, măgăreața să mă ducă acolo la interviu a căzut pe Oana. Săraca, m-a dus, ce era să facă, prin iadul de circulație din New Jersey și apoi New York.

Interviul cu directul personalului a decurs foarte bine, el m-a condus la Directorul Proiectării, toți trei am făcut o trecere în revistă a atelierelor de fabricație și la sfârșit m-am trezit din nou față în față cu omul dela personal.

-Noi am hotărât să te angajăm pe poziția de Inginer Proiectant Senior, cu un salariu de 25,000 de dolari anual. Nu discuta cu nimeni despre salariu, și când poți să începi lucrul?

Așa se face, că la nici o lună după ce am intrat pe pământul făgăduinței, am fost angajat cu un salariu bunicel –pentru vremea aia- în circumstanțele acelea: Engleza mea era aproape nulă și experiență de lucru în America nu aveam deloc.

Angajarea mea a fost un șoc în comunitatea prietenilor Români, dela care auzisem povești de groază despre ingineri veniți din țară care trebuiau să spele closete ca să trăiască, pentru că nu-i angaja nimeni aici. Și nu numai ingineri, oameni cu calificări superioare nu reușeau să găsească de lucru, iar eu, poc, cum am aterizat cum m-am angajat, pe poziție de inginer și cu bani buni. La unii li se umflase pizma așa de mult că nici nu mai vorbeau cu noi!

Acuma, dacă stăm și judecăm, cazurile desperate despre care discuta colonia Română se întâmplau din cauză că inginerii respectivi aveau specializări fără căutare în SUA (de exemplu inginer agronom, sau inginer alimentar) sau lucraseră pe poziții de conducere în România și nu aveau experiență decât în mânatul turmelor de oameni, și mai ales nu puteau să comunice în limba Engleză. Despre cei cu calificări superioare (Doctori în științe sau în filozofie, sau profesori de istorie, etc) ce să mai vorbim; la noi era risipă de „cercetarea”, aici așa ceva era foarte rar și toate posturile erau deja ocupate.

Acum, banii, ne-mai auzita sumă de 25.000 de dolari pe an! Făceam socoteala că aș putea să cumpăr 5 automobile –la 5000 dolari unul, prețul zilei- pe când în România trebuia să economisesc 5 ani ca să cumpăr o mașină! Asta, teoretic, bine înțeles. De-ocamdată aveam alte griji, nu de mașină î-mi ardea mie.

Așa a început viața mea pe pământul Americii, cu beneficiile și mizeriile ei.

Capitolul 13: *VIAȚA ÎN AMERICA.*

Printre primele lucruri pe care le-am remarcat în perioada scurtă cât am „jucat în ham” înainte de angajare, a fost abundența mărfurilor de tot felul, prețurile joase la unele articole, curățenia oamenilor pe care-i întâlneam pe stradă, răsfățul total al copiilor, cantitatea coplesitoare de oameni obezi (majoritatea femei), modul foarte civilizată de comportare, predominanța limbii Spaniole pe străzile orașului unde locuiam. Orașul, Union City, era invadat de Cubanezi și de alți vorbitori de limbă Spaniolă, dar nici în New York nu se vorbea mai puțină Spaniolă. Se pare că hispanicii umblă mai mult pe jos decât americanii, de-aia pe unde te duceai nu auzai decât Spaniolă. În magazine la fel, parcă tot ei erau mai mulți.

De abundența de Negrii nu mai vorbesc! Întâi, venind dintr-o țară unde în afară de anii recenți când studenții veniți din Africa se înmulțiseră simțitor, nu prea vedeai Negri, am zis că nu sunt învățat cu acest aspect. După aia, m-am convins că nu ăsta e motivul, motivul este afluența de populație cu origină Africană. Sunt foarte prolifici și sunt pretutindeni și sunt foarte vizibili; imposibil să nu-i bagi de seamă. Vorbesc o limbă cu totul aparte, se mișcă cu o nonșalanță ecuatorială și dacă trec strada în fața unei mașini, nu se grăbesc nici dacă se schimbă culoarea semaforului. Dela Președintele Kennedy încioace, și-au luat-o în cap rău și au devenit foarte obraznici, chiar provocatori.

Cum compania la care găsisem de lucru era stabilită în Jamaica-Queens, drumul până acolo era o întreagă aventură!

Luam un autobuz din Union City, care mă depunea în Port Authority, un terminal imens unde converg mai toate mijloacele de transport în comun din metropolă, cu excepția celor din Long Island. De-acolo mă urcam într-un subway, linia „E” care mă ducea până la VanWyck Bvd. de

unde mai mergeam pe jos cam jumate de milă. În toate aceste drumuri zilnice, n-am întâlnit nici o persoană care să miroasă a nespălat sau să poarte haine murdare. În țară, după cum bine știm, puteau oamenii prin tramvaie de ți se făcea greață. În plus, la urcarea în autobuz toată lumea stătea liniștită la locul său în coadă, nimeni nu împingea sau încerca să-ți intre în față.

În schimb întâlneam tot felul de caractere care de care mai ciudate: rastafarieni cu părul împletit ca niște funii și îmbrăcați într-un fel de capoate din pânză albă care propovăduiau prin vagoane, elevi de liceu care doar că nu copulau în subway (dar foarte departe nu erau), drogați cu ochi de sticlă și care erau în lumea lor, evrei ortodocși cu caftane, pălării tari și perciuni, femei cu minifuste așa de scurte că dacă stăteau jos trebuia să-și acopere goliciunea cu poșeta, bărbați îmbrăcați ca femei, oameni fără locuință care dormeau tot timpul drumului. De fapt nu se dădeau jos din vagon, circulau cu el dela un cap la altul până li se făcea foame sau aveau alte nevoi când trebuia să se dea jos.

Aici, toată lumea miroase bine, a detergent, a parfum, dar nu a transpirație; când întâlneam o femeie care mirosea a parfum și a transpirație, știam precis că e Europeană sau din colonii.

Am pomenit mai înainte despre răsfățul copiilor, ceva care pentru noi este în afara puterii de înțelegere.

Îmbrăcați cu hăinuțe curate, de-abia spălate sau noi nouțe, îi vezi trântindu-se pe jos peste tot: prin parcuri, pe străzi, prin subway, fără să le pese că terfelesc hainele de pe ei și fără ca nimeni –vreau să zic părinții lor- să facă cea mai mică obiecțiune sau să schițeze un gest. Să nu mai vorbim de comportamentul în magazine sau restaurante, unde aleargă liberi, țipând cât îi ține gura, cățărându-se pe mobile și nimeni nu poate să le zică nimic. Și ferească sfântul să nu-i cumpere ce vrea el, că face un scandal și urlă de-ai zice că-l taie; mamele, de obicei se fac că plouă, pentru că de fapt n-au ce face, copiii sunt așa de răsfățați că nu te mai poți înțelege cu ei.

Am fost odată la un restaurant unde două fete dela o masă destul de departe de noi, decisese să cel mai bun loc de joacă este lângă masa noastră și cu foarte mare greutate am reușit să ne înghițim mâncarea din cauza gălăgiei și isteriei lor. Părinții parcă nici nu erau acolo, habar n-aveau că copiii lor ne deranjau.

Chiar și Oana, care a fost crescută cu frica de bătaie și cu toți cei șapte ani de acasă, când era vorba de Andy devenise Americană total, și-l lăsa pe Andy să crească fără să-l admonesteze prea rău, să nu-i strice personalitatea.

Moda era să lași copilul să facă ce vrea, să-l încurajezi când are inițiative și să-l lauzi când face ceva, chiar dacă nu e perfect, să-l faci să creadă că el e „ numărul unu”, adică buricul pământului. Exact pe dos de cum fuseserăm noi crescuți. În loc să încurajezi perfecțiunea, declari mediocritatea perfectă.

Acum, dacă am pomenit de Andy, trebuie să mă întorc în trecut și să povestesc de prima noastră întâlnire cu el.

El e născut în America și deci era singurul American get-beget din familie. Adică e născut și nu făcut, ca noi ceilalți. Pe când el era numai de un an, Oana a venit în țară cu el în brațe. În timp ce aștepta să treacă prin vamă la Otopeni, pe Andy al nostru l-a apucat o criză de plâns de răsună hala aeroportului, plâns în hohote și cu sughițuri. Nimeni nu putea să-l potolească așa că vameșii s-au îndurat s-o lase pe Irinel să-l ia dela Oana din brațe. Andy s-a potolit pentru o clipă –de surpriza schimbării- după care s-a pornit pe răcnete și mai groaznic, pentru că n-o mai vedea pe Oana. Uitându-mă la el cât era de umflat în obraji de plâns, m-a apucat râsul, și l-am întrebat:

-Ce faci mă bucă, de ce urla așa?

Parcă înțelegând aluzia, Andy tăcu ca prin farmec și începu să zâmbească la mine. Și –cel puțin până am ajuns acasă- n-a mai avut crize de isterie.

Așa l-am cunoscut pe „Bucă”, pentru că toată lumea din familie începuse să-l poreclească așa.

Acum, locuind împreună cu ei, îl vedeam crescând sub ochii noștri. Când gătea Irinel era în picioarele ei și cea mai mare plăcere a lui era să facă chiftele, se mozolea de tocătură din cap până în picioare, dar nu se lăsa.

Când eu lucram la proiectele mele de tâmplărie pe balcon, mă pândeau tot timpul prin ușa glisantă, dar nu se apropia; îl convinsesem că face „BUBU” dacă se apropie de sculele mele.

Pentru că eram puși pe economisire, am construit singur un pat, adică rama patului cu o tăblie și două noptiere.

După care mi-am confecționat un dulap-birou în care să depozitez toate piesele electronice trimise din Austria care încă mai erau în pachetele în care veniseră. Pe urmă am făcut un dulap pentru bucătăria Oanei, unde fetele au așezat toate cioabilele în care se gătea plus ceva conserve,

care cam umblau de colo până colo pentru că arhitectul blocului nu prevăzuse spațiu pentru așa ceva. Covârșitoarea majoritate a familiilor americane nu prea gătesc, bucătăriile devenind cu timpul doar un fel de decor și din ce în ce mai nefuncționale.

Fac o paranteză ca să intru mai în amănuntele acestui subiect. Când ne-am mutat, după 22 de ani, din Maplewood în Chatham unde stăm acum, am cumpărat casa dela o familie de tineri „executivi” adică funcționari cu funcții de conducere, care câștigau o mulțime de bani. Casa nu era în condiții foarte strălucite, am muncit ca un disperat vre-o două luni ca s-o pun la punct; trebuia zugrăvit, lăcuit parchetul, făcute reparații la instalația electrică și de încălzire, nu m-am plâns de plictiseală în perioada aia. În loc să îngrijească de casă și de curte, ei băgaseră zeci de mii de dolari în bucătărie: contoar pe doi pereți cu blat din granit negru, dulăpioare din cireș, frigidere din oțel ionoxidabil, aragaz de 3000 de dolari, robinete de 1000 de dolari la chiuvetă, un rastel din oțel inoxidabil de care să agăți tigăi, oale, linguri, dar din toate astea foloseau numai cuptorul cu microvawe. Totul numai de fuduleală, să arate prietenilor cât s-au ajuns ei. La majoritatea familiilor americane, gătitul înseamnă încălzitul unei pițe sau al unei supe conservată, eventual fierberea unor macaroane peste care toarnă niște sos cumpărat. Din această cauză, majoritatea caselor mai noi de 30 de ani nu au nici măcar o cămară. De-aia a trebuit eu să fac un dulap în bucătăria Oanei.

Toate astea le-am făcut utilizând numai un fierăstrău electric circular (care m-a costat 20 dolari), o mașină de găurit electrică (alți 19 dolari) și o rândaie luată dela „talcioc” cu 3 dolari. Materialul, stâlpi de brad cu dimensiunile de 5 x10 x 250 cm. (2x4 cum sunt numiți aici) la 50 de cenți bucata și placaj de cireș, la 8 dolari o foaie de aproximativ 1,2 x 2,4 m. Material de construcție ieftin și pe alese, nu mai era nevoie să apelez la prieteni ca să-mi procure o bucată de placaj!

Un lucru care mă deranja în legătură cu Andy era faptul că tot timpul era cu suzeta în gură, dar nimeni nu schița un gest să-l dezvețe. Și când îl vedeam crăcănat din cauza pampersilor, mă apuca așa un fel de dorință să urlu la lună; copil mare, începuse să vorbească, și nimeni nu vrea să-l învețe la oală!

Am luat asupra mea să-l dezbăr de suzetă, și într-o zi când dormea am luat-o și am ascuns-o. Când s-a sculat, a căutat-o, a întrebat pe toată lumea unde e suzeta lui, și toată lumea o căuta de zor. Când a ajuns și la mine să mă întrebe unde e suzeta lui –și ți se rupea inimă de fața lui plânsă și amărâtă- i-am spus că l-am văzut pe porumbelul care-și făcuse cuib pe balcon (în rezerva mea de șipci) când a luat suzeta pentru puii lui, pentru că el e un porumbel sărac și nu poate să cumpere una. Așa că a împrumutat-o pe a lui; dacă vrea suzeta foarte rău, am să-l conving pe porumbel să i-o mai dea și lui din când în când. La început nu i-a păsat prea mult de bieții pui de porumbel care n-aveau suzetă, el vrea să sugă la suzeta lui, dar în fiecare zi întârziam mai mult să i-o înapoiez, până când a uitat complet de ea.

Serile din timpul săptămânii când ajungeam acasă prea târziu ca să mai lucrez pe balcon, venea la mine să mă urmărească cum sortez rezistențele electrice pe culori și așa l-am învățat culorile. Pe urmă a urmat alfabetul și numerele, și era o plăcere să-l auzi încercând să pronunțe „double-you” (w); întotdeauna zicea „bale-yu”.

La slujbă, după vre-o câteva zile de acomodare cu stilul diferit de preparare a desenelor și cu asimilarea sistemului Imperial de măsurare (cu toate fracțiile lui interminabile), am intrat în ritm și m-am pus pe lucru. Pe vremea aia începuse să se discute trecerea industriei Americane la sistemul metric și mă bucuram la gândul că o să scape lumea de idioțenia sistemului fracțional. N-a fost să fie însă, ar fi fost prea multe de schimbat și probabil majoritatea companiilor mici ar fi dat faliment investind în echipament metric și în educarea personalului.

Compania la care mă angajasem producea echipament pentru încălzirea prin inducție iar eu aveam sarcina să proiectez tot ce era mecanic, dar precăderea o avea „tooling-ul”, adică dispozitivele care permiteau tratarea termică a diferitelor piese ale clienților. Departamentul de „inginerie” cuprindea un grup de electroniști (care se ocupau cu partea electrică a cuptoarelor de inducție), și un grup de mecanici, care se ocupau de partea mecanică. Grupul mecanicilor era compus din doi ingineri, unul care se ocupa de partea mecanică a cuptoarelor și eu, cu partea dispozitivelor. Cu alte cuvinte, eram cam de capul meu, în afară de Directorul Departamentului, nu răspundeam decât în fața celor dela „Vânzări”. Aceștia, veneau cu cereri dela clienți pentru utilaj necesar în vederea tratării unei anumite piese și cereau ca noi, să facem de urgență un estimat de cost pentru echipament și de obicei o prezentare a dispozitivelor. Și asta cădea în poală la mine, care trebuia de urgență să creiez ceva, un desen din care să reiasă cum urma să lucreze dispozitivul respectiv și un preț informativ. Totul era nou, nu mai lucrasem în domeniu!

tratamentelor termice prin inducție, și mai ales nu colaborasem în viața mea cu o secție de Vânzări, dar propuneri de proiecte de mașini făcusem căcălău. Și a trebuit să mă dezbrăc pe fugă de ideea că totul, până la ultimul șurub, trebuie proiectat și făcut, cum se obișnuia la noi în țară, unde nu se găsea nimic de cumpărat. Aici regula era să introduci în proiect cât mai multe elemente care se puteau cumpăra, „comerciale” cum le numesc ei. Fabricarea pieselor în atelierul companiei era foarte scumpă, așa că preferam să utilizăm cât mai multe elemente din comerț iar pentru restul, să le dăm la subcontractori care lucrau mai ieftin. Schimbare radicală în felul de gândire al unui proiect. Și altă schimbare radicală: utilizarea aluminiului în loc de oțel. La noi se făcea totul din oțel, aici totul se face din aluminiu; mai puțin greu, mai ieftin, mai ușor de prelucrat și din punct de vedere rezistență mecanică nu foarte departe de oțel. Asta a fost într-adevăr ceva ce mi-a cam dat de furcă pentru că de obicei făceam dimensionarea la rezistență bazat pe „burtă”, adică ochiometric, din ani îndelungi de experiență. La început tindeam să cam supradimensionez dar mi-a trecut destul de repede și asta. Omul e un animal care poate să se adapteze la multe!

Cam la o lună dela angajare, eram cel mai bun prieten cu cei dela Vânzări, care mă apreciau foarte mult pentru că nu spuneam niciodată „nu se poate” sau „vino mâine”, ci săream imediat pe problemă și produceam desene la subiect. Păcat că în afară de mine și de Șeful meu, nimeni nu prea știa să citească desene tehnice, și trebuia să pierd timp prețios să-i dădăcesc pe cei din Vânzări să priceapă destul ca la rândul lor să potă explica clientului.

Și atunci mi-a venit ideea să trec la reprezentări în trei dimensiuni (axonometrice, cum le ziceau ei); pierdeam mai mult timp cu ele, dar odată terminate nu mai era nevoie de nici o explicație, toți vedeau clar despre ce era vorba. Cei dela Vânzări erau fericiți. Fără să-mi dau seama mă puneam bine cu cel mai important departament dintr-o întreprindere, Vânzările. După cum mi-a confirmat mai târziu un alt Șef, poți să ai cei mai buni ingineri din lume și să faci cel mai perfect produs, dacă nu ai pe cineva care să știe să-l vândă, ești falimentar.

Contactul cu muncitorii din cadrul atelierelor de asamblare a fost altă surpriză, și nu dintre cele plăcute. Oamenii se mișcau de parcă călcau pe ouă și nu se grăbeau pentru nimic în lume. Montarea unui prăpădit de șurub într-o gaură dura cel puțin 10 minute. Mie î-mi venea să-i dau pe toți afară și să angajez alții mai vioi, dar nu se putea, intrai în conflict cu Sindicatul. Nu Sindicatul pe care-l știam eu din țară, ci acel de aci, din America. Foarte mare diferență!

La noi Sindicatul era mână în mână cu Partidul și nu făcea nimic să-i ocrotească pe muncitori. Aici, Sindicatul dictează ritmul de lucru, numărul de pauze pentru cafea pe zi, durata pauzei de prânz, durata zilei de muncă, cât se plătesc orele suplimentare, absolut tot ce e legat de viața muncitorului. Prin urmare nimeni nu se spetește muncind, la ora 10 toată lumea lasă totul baltă și pleacă să-și bea cafeaua, la ora 12 toată lumea lasă totul tabără și pleacă la masă (care de obicei durează o oră), la ora cinci toată lumea pleacă acasă, chiar dacă mai avea de luat numai un șpan să termine o piesă.

Lucrătorul meu favorit era un Negru, mare și durduluiu, cu un perpetuu zâmbet pe față (parcă-l vedeam pe Louis Armstrong) care lucra la asamblarea generatoarelor. Nimic în lume nu l-ar fi făcut pe omul acesta să se grăbească; luatul unei piulițe sau șurub dintr-o casetă se desfășura ca într-un film cu încetinitorul, pusul acestora în gaură dura o veșnicie. Urma luatul unei chei sau șurubelnițe din sertar, (alte minute) după care înșurubatul putea dura până la cinci minute. Pentru un păduchios de șurub omul nostru reușea să cheltuiască cel puțin 10 minute. Eu, de câte ori îl vedeam lucrând visam să-mi procur un biciu și să-l iau la croit cu el, poate întră în ritm.

La noi în birou nu era prea mare diferență, toți trăgeau de timp cât puteau și beau la cafele de nu se mai termina coada la mașina de cafea. Biata secretară, toată ziua puneă apă și cafea și mereu găsea mașina goală.

Aveam ca vecin de birou un inginer electronist, cam aproape de pensie, care toată ziua nu făcea altceva decât să studieze reviste de nutriție. Avea ideea fixă că hrana „nutriționistă” (compusă în majoritate din sâmburi, nuci și alte grăunțe) o să-l facă mai tânăr, așa că la intervale regulate se uita pe calculator să vadă când e următoarea perioadă de hrănire și ce semințe trebuie să înghită. Fiecare fel de sămânță sau nucă pe care o înghițea era trecut pe o listă pe calculatorul lui și avea un program care-i spunea la ce oră să le înghită și în ce cantități. Și dacă stau să mă gândesc bine, cred că aceasta era singura întrebuintare pe care o dădea calculatorului.

Asta mi-a dat ideea să-mi procur și eu un astfel de calculator programabil și pentru 150 de dolari mi-am luat un Texas Instruments (pe care încă-l mai am) care cred că avea aceeași putere de calcul ca hărăbaia din Institut în România pe care se băteau 1000 de ingineri.

Î-mi venise ideea să învăț să programez, și acest mic calculator, fiind programabil, mă ajuta exact la asta.

Un alt șoc pe care l-am avut a fost contactul cu un „contractor”, chiar conceptul fiind ceva nou.

Am menționat mai adineaură că obiceiul este ca realizarea fizică a proiectelor, adică fabricarea peiselor, să fie făcută de preferat nu de atelierul propriu, ci de un contractor, din afară.

Când a fost vorba să construim unul din primele dispozitive proiectate de mine, la recomandarea Șefului, am luat contact cu un astfel de contractor, un Italian ca majoritatea celor din companie. Omul, ca să mă convingă că are atelier (pentru că mă arătasem într-adevăr foarte neîncrezător) m-a invitat să-i vizitez atelierul care era pe undeva prin Brooklin, într-un garaj. Am rămas tâmpit de sărăcia și starea echipamentului: un strung cam de vârsta mea, o freză (poate chiar mai bătrână), un fierăstrău cu bandă și alte câteva unelte mai mici. Omul m-a convins totuși să-i dau lui proiectul, și nu am regretat. Cu echipamentul lui vechi și cu multă experiență, a făcut ce trebuia. Atunci am realizat că de fapt zicala cu „omul sfințește locul” este total adevărată.

Venise vremea să facem niște pași înainte spre bunăstarea familiei, și discuțiile din jurul mesei acasă se axau pe două subiecte: casă și mașină. Urgența era obținerea unui permis de conducere. Dreptul meu de a conduce cu permisul românesc urma să expire în vre-o două luni, deci trebuia să fac ceva.

Dpă ce am studiat o carte de întrebări teoretice (mai era și pentru New York, nu pentru New Jersey!) am plecat cu Jack să iau câteva lecții de condus o mașină cu transmisie automată, pentru că nu avusesem plăcerea până în clipa aceea să conduc așa ceva. Nu era nici o minune, și nici mare plăcere nu-mi făcea. Mașina lui, o imensitate de Chrysler, cu toate că avea 8 cilindri, se mișca de parcă mergea cu apă, nu cu benzină; și încă ce de benzină! Ce vreau să zic este că eu apăsam pe accelerator și mă așteptam să mă simt lipit de spatele scaunului; nu se întâmpla decât dacă puneai piciorul la podea, altfel mașina se mișca foarte grațios și lin, fără nici o grabă. Jack m-a făcut să pricep că asta era stilul mașinilor din America, unde 50% din puterea motorului se consuma cu volan asistat, frâne asistate, catalizatoare, climatizare și alte minuni care „trebuiau” să fie într-o mașină de calitate.

După ce m-am convins că din punct de vedere conducere nu sunt probleme, Oana m-a dus la un birou special unde se obțin toate hârtiile necesare conducerii: carnet de conducere, foi de înmatriculare, numere, etc.

Acolo, spre plăcuta mea surprindere, mi-au recunoscut carnetul de conducere din țară, dar au declarat că trebuie totuși să dau examenul teoretic. O listă cu cam 52 de întrebări cu răspunsuri multiple.

Noroc că în țară, când am dat examenul pentru mașină, partea teoretică a examenului începuse să fie copiată după Nemți, care la rîndul lor probabil că se inspiraseră dela Americani, și deci asta n-a fost chiar o surpriză totală. N-am zăbănit decât două, și astfel m-am trezit în mână cu o bucată de hârtie (nici măcar un carnetel, ceva) pe care scria negru pe alb că pot să conduc automobile în USA. Acum mai urma să-mi cumpăr un automobil și eram un om făcut.

Bietul Jack, m-a dus la toți vânzătorii de mașini din New Jersey, și nu reușeam să mă lipesc de nici o marcă și nici un model, toate erau ori prea mari, ori prea urâte și toate erau leneșe. Până la urmă m-am hotărât la un Oldsmobile Cutlass Salon, care avea o formă mai săltăreață și numai 6 cilindri; și părea mai vioaie decât altele, nu părea lovită iar prețul era acceptabil. Am scos 4000 de verzui din buzunar și m-am împroprietărit cu automobilul American cu transmisie automată, uzat dar ca nou.

După care a început căutatul unei case pentru cele două familii reunite. Ne săturasem repede de conviețuit claie peste grămadă, ca să vezi ce repede uită omul. În țară, până ne-am cumpărat apartament, trăiam în comun cu altă familie, cu bucătărie și closet în comun. Acuma, cu toate că trăiam cu cineva din familie, începuse să ne pută trăitul în comun.

La început am zis că n-ar fi rău să stăm cu chirie într-un apartament similar, poate în același bloc, dar perioada de așteptare era cam de doi ani, așa că am renunțat. Drept pentru care am început a căuta cu frenezie o casă de două familii.

În imediata vecinătate a orașului nostru, prin Jersey City, West New York, Weehawken, casele erau prea băgute unele în altele și prețurile erau astronomice, datorită apropierii de New York. Încetul cu încetul, raza căutării s-a extins; casele nu mai erau așa de înghesuite, dar nici prețurile

nu erau mult mai joase. Și în plus, nici una nu ne plăcea. Disperasem, și ne gândeam să luăm totuși ceva, cum o fi, numai să scăpăm de locuitul în comun.

Câteodată, când crezi că totul e pierdut, apare de undeva ceva care te salvează. Așa s-a întâmplat într-o Duminică după amiaza, când Jack, care studia fiecare cuvânt din paginile cu vânzări de case din ziar zise:

-Asta pare interesantă, hai să aruncăm o privire.

Fetele, plictisite de atâtea case vizitate fără nici un rezultat și scârbite de vreme, au refuzat să meargă cu noi, așa că am plecat singuri. Era primăvară, dar era frig și fulguia.

Agentul la care ne trimitea anunțul, după ce a aflat cam ce ne interesează, ne-a dus întâi la două sau trei case care erau de vânzare, dar nu ne-au plăcut, ca de obicei.

Cam cu îndoială, omul ne-a zis că ar mai fi o casă, dar nu e chiar de două familii, mai curând „mamă-fiică”, adică sunt două apartamente complet separate, pe două nivele, dar dimensiunile sunt mai reduse și deci și numărul camerelor e mai mic.

Am insistat să o vedem și ne-am îndreptat spre un colțișor din Maplewood pe o stăduță laterală, liniștită și plină de pomi. Cum am pus ochii pe casuță, am știut că-mi place, dar pentru că Jack mă învățase să nu-mi exprim în nici un fel sentimentele în fața unui vânzător, n-am zis nici mălc. Exteriorul, cărămidă roșie până la primul etaj, lemn vopsit alb în rest, precum și faptul că era nițel cocoțată mai sus decât strada, îi dădea un aspect foarte cochetel carte mi-a mers la suflet. Semăna a casă, nu a magazie. Pentru că, dacă nu știți, aici marea majoritate a caselor sunt construite din lemn (cum se făceau la noi magazinele), numai casele celor avuți sunt construite din piatră sau cărămidă.

În interior, frumusețea de afară pălea față de bogăția parchetelor de stejar și a ornamentelor din lemn vechi care mergeau de-alungul tavanelor.

Propietarul, un mofluz de nemțalău pe care tocmai îl deranjasem dela mîncatul unui strudel (care mirosea de-mi ploua în gură) era foarte acru și ne-a cam repezit. Noroc cu soața lui, care l-a trimis să-și termine strudelul și s-a ocupat ea de noi.

După ce am vizitat casa la iuțea și am constatat că are două dormitoare, o baie, bucătărie, salon și sufragerie la parter și un dormitor, baie, bucătărie, salon și sufragerie sus, precum și un subsol finisat pe jumătate și un garaj de două mașini, am mulțumit frumos și am plecat. Prețul cerut era de 85.000 de dolari, destul de jos față de alte proprietăți. Mai rămânea să le convingem pe soațe și să obținem un împrumut, pentru că nu aveam 85.000 de dolari peșin. Dar asta nu era o problemă, foarte puțină lume cumpără case cu bani ghiață, toți se împrumută. Soațele, pe care le-am adus să o vadă chiar în aceeași după amiază, s-au convins repede că asta era casa care ne trebuia, mai urma să obținem împrumutul (ipoteka) și aici două elemente esențiale erau de partea noastră: cu câțva timp în urmă, umblând să cumpărăm o saltea pentru patul pe care de-abia îl construiseam, am obținut dela Sears (marele magazin universal) o carte de credit; asta însemna că deja aveam o „istorie de credit”, lucru elementar în economia americană. Fără o istorie de credit nu poți obține împrumuturi, și e de mirare că Sears ne-a oferit o carte de credit fără ca noi să avem o istorie de credit. Probabil că aveau un anumit număr de cărți de credit pe care trebuiau să-l ofere în ziua aia, norocul nostru.

Al doi-lea element pozitiv era faptul că eram trei care aveam salarii: eu, Jack și Irinel. Jack lucra la o mare firmă de bijuterii (Zales), iar Irinel găsisse o slujbă la o Instituție financiară numită Rotschild Holdings, ea având studii economice din țară, urmase Facultatea de Economie și lucrase la Banca de Investiții din București. Toate trei salariile la un loc reprezentau o grămadă bunicică de bani încât în clipa în care am depus cererea de împrumut, faptul a făcut impresie bună. Una peste alta, am obținut împrumutul pentru 80.000 de dolari cu o dobândă de 13,5% pe an. Asta ustura foarte tare, dar era totuși o dobândă mică față de 22% cât trebuia să plătești la alte bănci sau pentru cărțile de credit.

Agentul care vindea casa a sugerat să facem o ofertă de numai 80.000 de dolari și proprietarii au acceptat-o, am încheiat târgul și aproape exact la un an dela sosirea noastră în America am început mutatul în casa proprie. Adică juma-juma cu Jack.

Cu o camionetă împrumutată dela un prieten Român, cu una închiriată dela o agenție și cu mașina lui Jack, am mutat toată casa într-un weekend. A trebuit să pornim caloriferele în casa nouă, era Mai și era un frig groaznic. Atunci am făcut cunoștința unei alte invenții Americane: caloriferul cu aburi, de care am rămat trăznit cât de simplu și eficient este. Un cazan nu mai mare decât o mașină de spălat rufele încălzește apa până face aburi care circulă pe o țevă la toate radiatoarele din casă; condensul se prelinge înapoi pe aceiași țevă. Nu tu pompe, nu tu țevi de

return, nimic! În afară de faptul că fâsâie (fiecare radiator are o supapă pe unde se evacuează aerul rece), e excelent, dar până ne-am lămurit am crezut că vrea să explodeze!

Cu puțin înainte de încheierea împrumutului cu banca, m-a împins curiozitatea să mă joc cu calculatorul meu să văd cam cât va fi de fapt suma totală care o plăteam pe casă. Împrumutul era pe 30 de ani, și cu dobânda de 13,5% pe an din calculele mele reeșea că prețul total al casei urma să ajungă la colosala sumă de 450.000 de dolari! Mă și mir că nu m-a lovit damblaua atunci pe loc!

Am venit acasă cu gândul să stric târgul, dar Jack mi-a făcut nițică îndoctrinare capitalistă: cu ce economisim la taxe, cu șansele ca dobânda să scadă, cu valoarea caselor care creștea și cu realitatea că la sfârșit ești proprietar, m-a convins. Era totuși un punct care mă ucidea: noi, urma să plătim pe lună (partea noastră) cam 600 de dolari, din care numai 7 (șapte!) dolari plăteau împrumutul, restul erau destinați plății dobânzii! Asta da, zic și eu că e speculă capitalistă putredă, de-aia plătești o casă de 80.000 aproape o jumătate de milion! Noroc că exista o clauză în contractul de împrumut care ne dădea voie să mărim suma destinată plății „principalului”, adică a împrumutului propriu zis. Și asta, în decursul anilor ne-a ajutat să facem o economie substanțială.

Cu ocazia asta am înțeles de ce așa de mulți oameni se declarau falșiți. Cumpărau totul pe cărți de credit, plăteau întotdeauna suma minimă posibilă –de exemplu pentru o cumpărătură de 3000 de dolari, suma minimă era de 25 de dolari pe lună, dar asta de fapt reprezenta 80% dobândă-, și la un moment dat se trezeau cu datorii de sute de mii de dolari la o leafă de 15.000 și cu împrumut pentru casă, împrumut pentru mașină și copii de ținut în școală. Erau pierduți, nu mai puteau plăti nici dacă trăiau trei vieți și reușeau să lucreze tot timpul.

Până și noi ne-am lăsat păcăliți de suma minimă, și la primul computer (PC) pe care l-am cumpărat, l-am pus pe o carte de credit și apoi plăteam cam 100 de dolari pe lună. Cam după un an, ne-am dat seama că nu plătisem nici jumătate din valoarea computerului (și pe vremea aia nu era deloc ieftin la 4500 de dolari!) așa că am strâns din buci și am plătit toată suma rămasă. De atunci, plătim întotdeauna suma totală pe care o cheltuim; băncile ne urăsc pentru asta, ei nu scot nici un cent dobândă dela noi, dar n-au ce face, nu pot să ne canceleze cărțile de credit. Ei tot speră să ne prindă rămânând în urmă cu plata!

În casa nouă, copiii –adică Oana Jack și Andy- s-au instalat la parter, unde aveau două dormitoare, iar noi, cei mai bătrâni și mai modești ne-am instalat la etaj, unde eram foarte satisfăcuți că avem un apartament numai pentru noi și care nu era departe ca suprafață locativă de cel pe care îl lăsasem în România. Și acolo aveam tot un dormitor, dar noul apartament avea în plus salonul. În subsol, mi-am făcut la iuțeală un mic atelier de tâmplărie și în timpul liber m-am pus pe confecționat mobilă: biblioteci, dulăpioare, o masă de 8 persoane pentru sufragerie. Astfel am economisit o mulțime de verzișori.

La slujbă, se petreceau evenimente foarte ciudate, dar eu nu prea pricepeam multe. Șeful meu direct, pe pragul ieșirii la pensie m-a luat de-o parte și mi-a dat ca sarcină să fac un grafic reprezentând schema de organizare a departamentului după plecarea lui. Secret total, mi-a atras el atenția. Pe ciorna care mi-a dat-o, spre totala mea stupefacție –și trebuie să recunosc că era și stupefacție și totală!- pe locul pe care ar fi trebuit să fie Directorul Departamentului, cea mai de sus pătrățică a graficului, erau în schimb două pătrățele, una „Șeful Departamentului Mecanic” și alta „Șeful Departamentului Electronic”. Iar în pătrățica Mecanicilor, numele meu; cu alte cuvinte el propunea ca eu să conduc secția mecanică a proiectării, pe postul de șef al electronicilor fiind un tinerel pe care îl dădăcise el toată perioada dela angajarea mea.

Propunerea mea neașteptată ca viitor Șef nu era ceva pe care s-o iau de capital fără să întreb dacă nu cumva e o greșală, și m-am dus la el cu hîrtia în dinți zicând:

-George, cred că aici e o scăpare din vedere, chiar la mine te referi ca Șef pentru Mecanică, sau ai avut altceva în minte?

Vă rog să remarcați cum relațiile dintre un Director și un simplu salariat sunt familiare până la punctul că sunt tratate pe picior de egalitate, pe bază de nume de botez; din prima clipă când ne-am întâlnit, el a fost George și eu am devenit Val (Valentin era prea complicat). Și fără nici un „dumneavoastră” sau „domnule”, sau persoana a trei-a. Tu, eu el, faci, fac, face, simplu și la subiect.

Răspunsul, tipic pentru un scoțian, a fost scurt și precis:

-Nu e nici o greșală, nu am pe altcineva mai bun!

Nu era chiar un compliment, și așa fi vrut să-i răspund cu un sonor:

-Ba pe-al lu' măta!, dar am preferat să tac; era totuși ideea lui de a mă numi pe post de Șef de tarla.

Altceva decât să mormăi niște mulțumiri și să părăsesc incinta biroului lui nu mai era de făcut decât să încerc să mă acomodez cu noua situație de viitor Șef de departament. Și să termin mai repede schema de organizare.

Mă gândeam că asta se datorează bunelor mele relații cu Vânzările și faptul că munceam ca un apucat și nu trăncăneam toată ziua bând cafea cum făceau ceilalți. Ei de fapt nu lucrau, hibernau.

După aia, birourile noastre au fost zugrăvite și au fost instalate carpete noi peste weekend; Luni când am venit la lucru totul era curat și lucios și mirosea a vopsea și mochetă nouă de te durea capul.

Gândeam: compania noastră trebuie că a avut un an foarte bun, de-aia au cheltuit cu îmbunătățirea birourilor și a altor spații, se pare că am nimerit bine, și că o să am un viitor asigurat le ei.

La nici două luni după zugrăveală, au început să se audă zvonuri că compania se va reloca în Chicago, dar mie îmi venea greu să cred că după ce cheltuiseră atâția bani ca să înfrumusețeze clădirea asta au de gând să facă o asemenea prostie și să se mute la Chicago. Nu conta ce credeam eu, zvonul a devenit realitate, și s-a decis cine e invitat să se mute cu compania. Eram și eu invitat să mă mut cu compania la Chicago, toate cheltuielile de mutare fiind plătite. Compania se angaja chiar să ne caute casă!

Exact ce-mi lipsea mai mult la fericire, altă perioadă de frământare în vederea luării unei decizii: mă mut după companie la Chicago și devin Șeful Proiectării sau rămân în New Jersey și-mi caut o slujbă nouă?

Și pentru că de-abia cumpărasem casa, și pentru că mutatul implica pierderea slujbei pentru Irinel, am hotărât să refuz oferta și să rămân fără slujba mea minunată. Tot timpul gândurile mele erau: ce noroc căcăcios am, să pierd o slujbă așa de bună pentru că afacerile dictau mutarea companiei la Chicago! Și să devin din viitor șef de departament un nimic, un șomer. Până una alta, am devenit și eu membru al Societății Americane a Căutătorilor de Slujbă; nu, societatea nu exista, am inventat-o eu pe moment. Dar realitatea exista, trebuia să caut slujbă, pentru că aveam numai două luni plătite de fost mea companie, după care... coadă la Oficiul celor fără slujbe pentru o indemnizație lunară cu care mureai de foame.

Mai mă frământa un gând: de unde venisem eu, singura grijă pe care n-o aveam era că-mi pierd slujba; măcar asta trebuie să recunoaștem, dacă nu intrai în vre-o „epurare” de cadre și dacă nu fluierai în biserică, mureai pe aceiași slujbă, nu te dădea nimeni afară. Treaba e complet diferită în lumea capitalistă, unde ești absolut la cheremul patronului, care te poate concedia, poate să-ți elimine postul, poate să decidă că nu mai are nevoie de tine fără să dea socoteală nimănui și mai ales nu ție. Asta face parte integrală din viața în USA și din păcate, în toate țările capitaliste.

Deci, la o recapitulare, nici n-am împlinit bine doi ani de când am venit și sunt pe cale să rămân fără subzistență! Era prima dată când gândul că decizia de a emigra aici n-a fost prea cuminte, încolțea undeva în creierul meu. Și al Irinuței.

După câteva săptămâni în care nimeni nu răspundea la cererile mele de angajare, însfârșit am primit un telefon dela o Companie din New Jersey de data asta. Căutau un inginer cu experiență în dispozitive, și se nimerea că tocmai asta făcusem până acum, dispozitive.

Inginerul Șef, un uriaș vesel (de origină Poloneză) s-a declarat mulțumit de interview și m-a dus la șeful lui, care s-a cam speriat de accentul meu și a cam strâmbat din nas, așa că am plecat cu simțământul că ar trebui să continui să caut de lucru. Și trebuia să găsesc repede, cele două luni plătite de fosta companie se apropiau de sfârșit.

După altă săptămână de căutări zadarnice, Polonezul mă chemă din nou la alt interviu, da data asta cu proprietarul companiei. Începusem să mă obișnuiesc cu asta, trei-patru interviuri pentru o slujbă erau floare la ureche.

Bucurie, patronul a fost de acord cu angajarea mea pe un post de Inginer Proiectant cu un salariu de 34.000 pe an. Nu puteam să strâmb din nas la salariu (numai cu câteva sute mai mult decât ultimul meu salariu) pentru că vream slujba, cu cât o obțineam mai repede cu atât mai bine. Și despre titlu, nu mai dădeam doi bani dacă mă numeau inginer sau măturător, numai leafa să mi-o plătească. Și să mă țină în slujbă până la pensie.

Compania, care producea muniții speciale, era așezată în Fairfield, nițel mai la Nord de Maplewood și foarte greu de ajuns acolo din cauză că nu erau căi de acces directe. Conduceam

cam o oră pe tot felul de drumuri laterale, dar –în afară de când ploua sau iarna când ninge- nu era mare lucru. Dacă aveai răbdare să stai la toate stopurile alea, supraviețuiai.

Iarna însă, condusul în Statele Unite este de obicei o aventură pentru diverse motive: întâi, aici, conduc copiii, bărbați și femei în vârstă dela 17 la 170 de ani, și nivelul de îndemânare al fiecăruia diferă ca dela cer la pământ. Al doi-lea, mașinile –vorbesc pe vremea aia- erau mai toate cu tracțiune pe spate și transmisie automată, adică lipsă totală de control asupra comportării vehicolului. Dacă mai adaogi la asta cantitatea enormă de șoferi cu probleme de personalitate, ajungi la o mixtură foarte explozivă cu rezultate foarte dăunătoare traficului.

Din cauză că nu au control total asupra vehicolului, se produc zeci de accidente, la cel mai mic urcuș toți patinează și ajung prin șanțuri, în curbe ies de pe drum și intră în peisaj, e o jale totală. Fenomenul devine evident chiar și la o ploaie, cursivitatea traficului descrește geometric la cea mai mică udeală.

Slujba mea implica proiectarea unei mașini automate care să determine timpul în care explodează un anumit timp de grenadă antitanc; de fapt nu grenada în sine, numai focosul, și fără explozive, ar fi fost prea costisitor să întrebuițeze muniție „vie” pentru teste. Așa că testul se reducea la a măsura timpul scurs dela declanșarea focosului pînă când mecanismul de întârziere declanșa percutorul.

În cam trei luni, mașina era deja în asamblare și teste preliminare, toată lumea fericită, inclusiv eu. Ca răsplată (asta s-o cred eu!) mi-au angajat un ajutor, un tehnician, ca să mă scutească de alergătura din birou în atelier și săritul dela proiectare la strâns șuruburi și rulat teste. Ajutorul meu, era Chinez din Taiwan, cu educația tradițională Asiatică și cu un înrădăcinat respect pentru cei mai în vârstă. Mie î-mi zicea nici mai mult nici mai puțin „Tată”; la început treaba m-a șocat, că de fapt el nu era cu mult mai tânăr ca mine, dar când l-am confruntat mi-a spus sincer că are prea mult respect pentru mine ca persoană și ca șef al lui, și obiceiul lor cere să numească o asemenea persoană tată. Atâta vreme cât făcea treabă bună, eram de acord și cu asta. Păcat că a murit într-un accident de circulație, nu mult după ce se angajase la noi, cam la șase luni.

Când am terminat mașina și începusem să cred că asta era sfârșitul carierii mele la această companie, m-au detașat la departamentul „secret” care avea nevoie de cineva să-i ajute temporar.

Departamentul era compus dintr-un inginer și un tehnician de laborator și producea fel de fel de minuni destinate „eliminării persoanelor” ca: stilouri explozive, serviete diplomatice cu bombe în ele și care făceau explozie în diferite ocazii, focoase pentru mine care odată armate nu mai puteau fi dezarmate, o mulțime de minuni destinate distrugerii persoanelor, nu armatelor. Eu trebuia să-i ajut la proiectarea unui focos de obuz care să se armeze singur după un anumit număr de rotații ale obuzului (produse de ghinturile de pe țeava tunului) și care, la o încercare de deșurubare a capacului să explodeze. N-am întrebat de ce aveau nevoie de un asemenea focos deștept, eram mulțumit să am de lucru și că nu mă luase FBI la întrebări în legătură cu trecutul. Mai ales că încă nu eram cetățean al SUA. Și era lucru interesant, să bagi un întreg mecanism de asemenea complexitate într-un spațiu cam cât o țigară de foi!

La terminarea detașării la „secreți”, am preluat dela un coleg o comandă dela o altă companie pentru o minune de care nu mai auzisem: un încărcător de bărci, așa suna titlul. „Boat loader”, care tradus literal înseamnă exact asta.

Prima mea reacție cînd am discutat cu reprezentantul companie respective a fost:

-Să proiectez ce? Încărcător de bărci? Ce fel de bărci?

Mă gândeam la vre-un fel de macara care să încarce bărci în vagoane sau vapoare, dar eram foarte departe de adevăr. Cu foarte multă băgare de seamă și răbdare, mi s-a comunicat că „Boat”, adică barcă, se poate traduce și „coș” și are un anumit sens cînd e vorba de producția de circuite integrate pe discuri de silicon. Boat de fapt înseamnă chiar un coșuleț, tot din silicon, în care se așează pînă la 50 de discuri din silicon care astfel aranjate se încarcă într-un cuptor special unde sunt coapte, în vederea obținerii unui scop anume. De aici conceptul de încărcător de bărci, adică coșulețe, ceva, un mecanism care să ia un coșuleț cu discuri, să-l introducă în interiorul cuptorului fierbinte, să-l depună ușurel acolo și să se întoarcă să-l recupereze după un anumit timp. Și e de menționat că cuptorul este un cilindru din quartz, cu diametrul mai mare numai cu un inch (2,5 cm) de jur împrejur față de discuri; și siliconul este un material foarte dur, dar nu suportă prea multe vibrații, crapă imediat. Și că toată această minune trebuie să poată fi dirijată de un computer care știe să dea numai comanda cînd să recupereze coșulețul din cuptor, cînd să introducă șarja îi comunică un om. Și că trebuie să fie gata ieri, ca de obicei.

Mamă, mi-am zis, nu-i de mirare că colegul Joe dela care moștenisem problema n-a fost în stare să-i dea de cap în timp; acu căzu măgăreața pe mine.

Și pentru că Joe al nostru ajunsese la concluzia că calea de rulare trebuie să fie un fier U de 12 inch (aproape 30 cm), a trebuit să o iau dela zero.

De fapt era vorba să proiectez un fel de mecanism dute-vino, acționat de un motorăș electric, care printr-un șurub să miște de-alungul unor ghidaje lungi cam de doi metri un fel de lopată din carbon pe care stătea coșulețul cu discuri. Odată ajuns la destinație, lopata trebuia să coboare încetisor ca să așeze coșulețul în cuptor, după care să se retragă; urma să intre înapoi, să ajungă sub coșuleț, să-l ridice și să se retragă din nou, de data asta cu prada. Tricul era să asiguri cât mai multe mijloace de ajustare a poziției, să asiguri adică ajustarea poziției paletii (lopeții) față de toate cele șase grade de libertate posibile.

Și apropos de Joe, colegul meu. Era un tip de om foarte calm, de origină Italian, veșnic cu o glumă pe buze și care adormea în clipa în care închidea ochii, nu știu de ce boală suferea. Am ajuns să ne placem reciproc, și asta a făcut să-l invit la o masă cu mâncăruri tradiționale Românești, pe el cu familia și pe un prieten al lui, Neil, care avea o prăvălie de geamuri și oglinzi. Legătura comună între noi trei erau armele de foc. Joe fusese cu mine într-o zi în pauza de prânz când am cumpărat o carabina automată cu 18 focuri, calibrul 22, și așa am ajuns să discutăm arme, vânătoare, tras la țintă. Cu ocazia asta, numele lui Neil a fost menționat pentru că avea în subsolul prăvăliei un mic poligon de tragere la țintă. Prin asta, ne-am cunoscut și am ajuns să-i invit pe toți la o masă preparată de Irinel a mea.

Cei patru Americani, Joe, Neil, fiecare cu jumatea lui, au mâncat din felurile pregătite de Irinel până au devenit vineți la fețe și au băut la Murfatlar de li se cam încliau limbile. Masa noastră a fost un succes total. Muierile nu mai conteneau laudând-o pe Irinel și cerând-ui rețete culinare.

După care a urmat o invitație la masă în casa lui Joe, la care noi ne-am prezentat cu flori pentru doamna și o sticlă de Murfatlar pentru domnul, cum eram învățați din copilărie. N-au fost foarte impresionați.

Am fost instalați în salon în jurul unei măsuțe joase pe care erau înșirate fel de fel de „snack-uri” adică crackers, biscuiți sărați, alune și migdale cu stafide, bucățele de brânză dulce și plină de găuri, cartofi prăjiți din pungă, iar ca băuturi aveau bere și niște gin cu tonic. Dar trebuia să ți le iei singur dela bar.

Noi am ciugulit câte ceva din ce era pe masă crezând că astea sunt antreurile și așteptând să ne așezăm la masă. Într-un târziu, ne-am așezat înșfârșit în jurul unei mese pe care trona un tort (de cumpărat) și am făcut conversație. De tort nu s-a apucat nimeni să-l taie și să ne servească, așa că stăturăm de vorbă pe nemâncatelelea cam încă un ceas, după care ne-am retras.

Între timp, dela etaj coborau în fugă din când în când fetele lui Joe, (iepe de liceu) care înfășcau câte un pumn de crackers sau de brânză sau luau un pahar de lapte din frigider, după care dispăreau la fel de grăbite. Conceptul de masă, și mai ales de masă în familie era o altă surpriză pentru noi. Surpriza era că strălucea prin absență.

Revenind la proiectul meu, le-am făcut plăcerea, am făcut un proiect după care s-a executat un prototip care a avut succes, așa că la întoarcerea dela clientul unde instalasem drăcia, Chris (reprezentantul companiei pentru care făcusem proiectul) m-a invitat la un restaurant și la un pahar de gin cu tonic m-a întrebat cum mi-ar place să lucrez pentru compania lui pentru zece mii de dolari mai mult pe lună și pe post de inginer șef?

Măi, drăcia dracului, altă minune care o să dureze un an, mi-am zis eu, dar lui i-am promis că am să reflectez asupra propunerii și că în orice caz are toate mulțumirile mele că s-a gândit să-mi ofere o asemenea poziție.

N-am rezistat tentației de a lua 10.000 mai mult pe lună și m-am despărțit de Breed Ordnance (așa se numea compania care făcea muniția) să mă mut la Veriteq Inc., care se ocupa în principal cu producerea de tuburi de cuarț și silicon pentru industria de semiconductori. Le intrase însă în cap ideea să fabrice și să vândă aceste lopeți mecanizate de încărcat cuptoarele. Și s-au gândit că-i mai eftin să mă plătească pe mine direct decât să plătească și regia companiei pentru care lucram. Negustori capitaliști putrezi.

Trebuie să fac o paranteză: după cam 20 de ani, pe când lucram în chip de consultant pentru David Breed (o să ajung și la asta), am descoperit într-un maldăr de patente aruncate pe un scaun un patent al unui mecanism care mi s-a părut foarte familiar. La o inspecție mai atentă am realizat că de fapt era boat-loaderul proiectat de mine și pe care Ted Tuen, cel care strămbase din

nas la angajarea mea îl patentase frumos pe numele lui! Țsta zic și eu caracter! Iar eu, dobitocul, nici nu m-am gândit că tot ce făcusem eu era de fapt total nou, bun de patentat.

Revenind la Veriteq, la venirea mea nu aveau nici măcar un birou pentru mine, și împreună cu Chris am eliberat o magazie plină cu fel de fel de exponate, am găsit pe undeva un birou, o masă de lucru și am plecat să achiziționăm o planșetă, să am la ce lucra. Eram de fapt inginer șef peste mine însumi, eram singurul angajat în departament și întregul departament de proiectare. Atâta vreme cât nu muream muncind, nu-mi păsa, într-un fel era chiar mai bine că n-aveam de dirijat cine știe ce leneși. Munca era interesantă, tot timpul apărea câte o noutate de rezolvat și în plus, trebuia să călătoresc foarte mult. Chris, eu și un om dela vânzări mergeam la firme care aveau nevoie de asemenea aparatură unde eu trebuia să iau măsurători și să mă asigur că am toate datele pentru proiectare iar ei aranjau parte financiară.

Odată îl vedeam pe Chris apărând pe ușă cu niște bilete de avion în mână și cu vestea:

-Plecăm la Seattle, poimăine la șapte. Sau la San Francisco. Sau la Boston, Minneapolis, Salt Lake City, mă rog, am apucat de am călătorit mai prin toată America, dar în afară de aeroporturi, șosele, hotelurile, barurile, restaurante n-am văzut decât întreprinderi care se ocupau cu fabricarea de circuite integrate. Nu era timp de vizitat nimic, din avion ajungeam într-un hotel, acolo intram în bar, de-acolo în restaurant, dormeam, a doua zi vizitam ce aveam de vizitat, făceam măsurătorile respective sau instalam ce adusesem, alt restaurant, fuga la aeroport și de acolo acasă. Totul plătit de companie, eu nu băgam mâna în buzunar decât după batistă.

Pe vremea aia încă nu eram cetățean American, și în unele întreprinderi se iscau probleme când oamenii securității (nu ca cei din România, așa se numește aici paza) descopereau că sunt cetățean Român; trebuia să răspund la fel de fel de întrebări tâmpite și să fac conversație despre geografie cu oameni care credeau că Budapesta este capitala României; și ăștia măcar știau de bine de rău că România e în Europa.

Tot legat de asta, încă nu mă obișnuisem să zic „ce mai faci” în loc de „bună ziua” când mi se prezenta o persoană, și asta li se părea foarte ciudat. Ca urmare mă sfătuiau să zic „howdy”, o salutare care e foarte mult întrebuițată de inculți (vezi filmele cu cowboy) și care e de fapt o morfologie prescurtată a lui „how do you do”, adică „ce mai faci”. Li se părea că pot să-mi ascund accentul sub masca inculturii, dar ei erau mai inculți ca mine.

Era totuși plăcut să călătorești, pe vremea aia nu se prea făcea mult caz de terorism, nu te căuta și după urechi pentru pistoale ascunse cum fac în zilele noastre. Dar era și obositor, și câteodată chinuitor. Când Chris avea de discutat ceva cu mine, î-mi lua bilet lângă el la fumători și mă afuma de ajungeam bolnav acasă. Nu era chip să-l

Într-una dintre călătoriile noastre de afaceri, am ajuns la Bell Labs în Murray Hill, aici la noi în Jersey, și mi-a căzut părul din cap de ce-am văzut. Circulă zvonul că această secție a Companiei Bell deține numărul cel mai mare de patente din lume. Ce minune de clădire, ce splendori de laboratoare, ce atmosferă relaxată, ce oameni! Pentru că ne-a apucat ora de masă, am fost invitații clientului nostru la cafeteria lor, care de fapt era un restaurant în toată regula, unde am mâncat mai bine decât în toate restaurantele din America.

Îmi plăcea să lucrez pentru Veriteq, am proiectat o mulțime de chestii interesante, am satisfăcut o mulțime de clienți, dar degeaba, tot n-a ajutat. Foarte curând după ce Veriteq a fost achiziționat de un grup de investitori am fost pus pe liber foarte neceremonios pentru că poziția mea nu era esențială pentru buna funcționare a companiei. Ideea lui Chris de a avea proiectarea proprie a companiei n-au ținut și, drept rezultat eram iar în căutare de lucru.

Destinul m-a dus la o companie și mai mică, care la timpul ei fusese măreață, dar decăzuse decând apăruseră balanțele electronice. Compania, Jhonson Scale Co., pe vremuri producea și vindea balanțe comerciale, dar la angajarea mea nu mai făcea decât reparații și trăia din închirieri de balanțe pentru inventare.

Ca să revitalizeze Compania, unul dintre băieții Jhonson decisese să intre în automatizări și să creeze un colectiv care să proiecteze, construiască și vândă automate de cântărit. La un târg-expoziție de bransă, văzuse un lucru care i-a dat o idee: un roboțel lua un cub de lemn de pe un raft, îl depunea pe alt raft, de unde îl puneă înapoi, și așa la infinit. Ideea lui ea să facă robotul de exemplu să ia un obiect care trebuie cântărit, să-l depună pe o balanță iar de-acolo, depinzând de rezultat, să-l depună într-un raft destinat unei anumite greutate. Se gândea că acesta putea fi un elixir pentru rezolvarea problemei muncii repetitive, și în teorie avea dreptate.

Deci, având aprobarea de principiu dela Jhonsonii bătrâni (și el și ea mai erau încă activi și conduceau compania din umbră), se apucase să strângă personal pentru noua ramură, care se numea JOSCO Automatizări; când am ajuns eu acolo, avea deja o fată ca șefa vânzărilor, un tânăr

în chip de copil minune care se pricepea la roboți și un altul care era tehnician. Le mai lipsea un inginer și aici intram eu în scenă.

Așa a început un ciclu de interviuri care părea că nu are sfârșit și nici nu ajunge nicăieri. Întâi am stat de vorbă cu Alex, capul companiei, apoi cu fratele George care era ofițerul financiar, apoi cu Robin dela vânzări, apoi cu Mrs. Jhonson (mama), apoi cu Mr. Jhonson (tatăl) și în final, cu toți la un loc. Ai fi zis că viitorul omenirii depinde de mine!

Îmbrăcat la șapte ace, cu servieta plină de proiectele la care lucrasem și –într-un moment de inspirație mi-a venit ideea- cu o mulțime de foi cu programe de computer, m-am prezentat la judecata de apoi. Mama și Tata nu prea pricepeau ei mare lucru din desenele mele, dar au devenit dintr-o dată atenți când au zărit programele; aia era ceva care ei mai văzuseră și care începuse să fie foarte la modă. Faptul că știam să scriu programe de computer în Basic a fost punctul care m-a vândut. Au fost de acord să mă angajeze, cu leafa cu care plecasem dela Verteq. Nici un cent în plus. Și din nou, nu eram în cea mai bună poziție să mă târguiesc, aveam nevoie de slujbă ca să pot plăti casa și mașina și mâncarea și telefonul și computerul și...

Carierea mea ca proiectant de aplicații robotice a început sub semne foarte dubioase, cei doi bătrâni apăreau din senin mai zilnic la mine în birou, numai să zică „Hi” și să fie siguri că nu stau degeaba.

După primul proiect, s-au mai potolit, dar mereu trăiam sub impresia că fur leafa dela ei, nu mă plăteau cu plăcere. Nu pricepeau nimic din nebunia cu roboții și automatizările și pentru asta erau neâncrezători.

Venise vremea să devenim cetățeni ai Statelor Unite, și într-o zi de primăvară, s-a întâmplat și asta.

Într-o sală de sport uriașă, printre sute de oameni de toate naționalitățile cu stegulețe americane în mână, am depus jurământul solemn și am fost declarați oficial cetățeni Americani. Și pentru că numele nostru de familie nu putea să-l pronunțe corect 99.5% din populația SUA, l-am americanizat, Val în loc de Valentin și eliminând „che” din numele de familie, pentru că toți îl citeau „ce”. Cel mai rău mă înfuria când î-mi ziceau Valentein, ca la sărbătoarea îndrăgostiților de pe 14 Februarie. E cam cum era la noi Mărțișorul, dar cu accent pe amorezați.

În clipa când am avut pașaportul American în mână, am și plecat în România să-mi vizitez familia; nu-mi mai păsa de Ceaușescu și securitatea lui, eram AMERICAN. Și vream să-mi văd părinții.

Încă de pe când avionul se apropia de terminal am realizat că treburile nu mergeau bine în România, numai după aspectul cenușiu al terminalului și al oamenilor care mișunau împrejurul acestuia. Convingerea mi s-a întărit când a trebuit să car singur geamantanul uriaș cu care venisem plin de daruri pentru toți până la vamă. Și când a trebuit să trec geamantanul prin raze X **și la venire!** La vamă, un pachet de țigări americane pasat vameșului au expediat nițel lucrurile la verificarea pașaportului iar temerea mea că aş putea să fiu afișat pe o listă de „nedoriți” n-a avut temei. Or a uitat să se uite, or asemenea listă exista numai în imaginația mea, treaba e că am trecut de asta și am ajuns la controlul bagajelor. Alt pachet de țigări plasat chiar deasupra în geamantan a înmuiat puțin vigilența vameșului care n-a făcut prea mare caz de tot ce adusesem, erau daruri. Dar erau cam... căcălău, ce să mai vorbim.

A urmat treaba foarte complicată cu închiriatul unei mașini, și cu toate că făcusem rezervație încă din State, am avut nițel de furcă cu indolența funcționarului respectiv; și în loc să am mașina la dispoziție la scară sau să fie măcar un autobuz care să te ducă la locul unde e parcată, a trebuit să mă duc pe jos cu geamantanul și alte pachete după mine. N-a fost deloc plăcut!

În scopul de nu-i deranja pe părinți cu statul pe capul lor – bătrâni cu tabieturi, fiecare cu camera lui, însemna să-i dau total peste cap- reținusem o cameră la un hotel nou de pe Dorobanți colț cu Romană care se construise după ce plecasem noi. Exact vizavi de unde locuisem când ne-am mutat în București.

Conducând prin București după 7 ani de absență, am constatat că drumurile sunt mult mai proaste ca la plecare –și nu erau prea bune nici atunci!- iar casele sunt și mai dezolante, nezugrăvite și cu tencuiala căzând, aproape niște ruini.

Hotelul mi-a rezervat altă surpriză neplăcută, nu aveau parcaj; asta însemna să las mașina pe străzi (în fața hotelului era interzis) sau să mă descurc altfel. După niște investigații la băieții dela recepție am ajuns la paznicul garajului din subsolul hotelului (unde erau garate numai mașini ale securității, după cum spunea el) și după ce un pachet de țigări a plecat din buzunarul meu în buzunarul lui am ajuns la un aranjament: pot parca mașina peste noapte, dar trebuie să o scot la

ora șapte, până nu vin „băieții”. Un alt pachet de țigări de data asta în buzunarul unui „băiat”, a scos și clauza asta din contract. Mai rămânea în vigoare numai una: când mi se spune să scot mașina, s-o scot de urgență.

Ca American cu dolari în buzunar și cu cărți de credit la dispoziție, viața era cumva mai suportabilă, dar nu cu mult. Prima mișcare după emoțiile revederii cu părinții a fost să-i întreb ce nevoi au; după care am alergat la toate magazinele care vindeau pe valută și am cumpărat salamuri, carne, ulei și chiar și MĂLAI, nici măcar mălai nu se găsea pe piață. După care am plecat spre Pitești în căutarea unui țăran care vinde cartofi, am umplut portbagajul cu cartofi și i-am adus acasă la bătrâni.

La hotel, fetele dela centrala telefonică mi-au cerut verde și de la obraz să le dau țigări, dacă vreau să-mi facă legătura cu USA mai repede.

Iar cei dela recepție mi-au comunicat că numai femeia care face curat în cameră poate să-mi spele cămășile și tot ea poate să mă ajute cu orice vreau, cu accentul pe „orice”, mă-nțelegeți!

Hotelul era plin, vreau să zic colcăia, de tot felul de orientali –Iranieni sau Iraquieni sau Palestinieni, n-aș putea să bag mâna în foc ce erau, dar erau toți de prin Orientul Mijlociu, veniți cu afaceri. Pe vremea aia nu era lupta dintre America și lumea Arabă așa de ațâțată ca în zilele noastre, dar tot mă cutremuram de frică la vederea zâmbetelor lor când ne întâlneam prin restaurant, prin lift sau în holul hotelului; cumva, toți știau că eu sunt American.

Am chemat câțiva foști colegi la telefon, eram în special dornic să mă re-întâlnesc cu colega mea Mariana, care mă ajutase foarte mult după plecare cu diferite corvoade prin Institut. Am invitat-o la masă la hotel pe ea cu familia, i-am dus și pe iei la magazinele cu valută și le-am cumpărat câte ceva, erau cam stânjeniți dar cred că le-a prins bine. După aia m-am întâlnit cu Vasile, prietenul meu de pescuit și vânătoare căruia îi adusesem niște lansete de ale mele și niște nylon de pescuit; asta i-a făcut o mare plăcere, dar s-a apucat să întindă vorba că sunt în țară și m-am trezit cu o mulțime de foști colegi care doreau să mă vadă. La o sticlă de bere caldă în grădină la Ateneu, am aflat dela ei ce zvonuri circulasera după dispariția mea: plecasem cu mașina nouă la Tulcea, mă strecurasem pe un vapor străin și fugisem, lăsând mașina în parcajul portului. Partea cu mașina era adevărată parțial, era nouă, și trecusem prin Tulcea în drum spre Murighiol.

După obiceiul căpătat în State, înainte de plecare spre America am sunat la Panam cu care trebuia să zbor să confirm zborul; și am fost gata să fac un atac de inimă, nu mă găseau pe computer. Era seara târziu când am reușit să obțin legătura cu Irinel, și am speriat-o și pe ea îngrozitor. Din fericire, în State era mai devreme cu 7 ore, a mai apucat să obțină dela Panam confirmarea că sunt pe listă, să mă caute mai atent cei din România. Dis de dimineață eram la ușa Panam-ului din București și nu le-am lăsat pe fetele alea nici să-și facă cafeaua cea de toate zilele până nu mi-au arătat lista de pasageri. Deșteapta cu care vorbisem în ajun puse pe computer numele meu ca Hristache, așa cum sună, nu Hristake (așa cum l-am americanizat eu când am devenit American), și bine-înțeles că idiotul de computer nu mă găsea, el nu știa că limba Română e fonetică. Normal, fătuca ar fi trebuit să mă întrebe cum se scrie, dar i-a sunat familiar și nu s-a mai deranjat. Noroc că a fost numai asta.

Am ajuns și la Otopeni, devreme cu noaptea în cap să predau mașina și ca să nu dezmintă zvonurile că toți fură, cu toate că rezervorul de benzină era plin, mi-au reținut vre-o câțiva dolari pentru „complectarea rezervorului”; le-am urat să le stea benzina în gât și am plătit.

N-am avut nici o problemă nici cu vama, și după o escală cam lungă la Zurrich, am ajuns în America sănătos și cam dezumflat de vizita mea. Mă îngrijorau părinții, sănătatea lor era cam precară. Și Tata nu vrea nici măcar să contemple gândul să renunțe la fumat, cu toate că știa că-i face rău la circulație și avusese un infarct. Era mai încăpățânat ca mine. Pentru orice eventualitate, i-am invitat să ne facă o vizită și le-a surâs gândul să vadă America. Eram bucuros și deja mă gândeam cu plăcere la vizita lor. Numai că trebuia să mă pun pe treabă și să fac două camere locuibile și cu tot confortul în subsol.

Am reușit să termin cele două camere și chiar să instalez un closet și o chiuvetă în subsol până au sosit ei.

Am uitat să menționez că Jac Oana și Andy se mutaseră deja într-o casă mult mai mare și mai luxoasă la două străzi de noi.

Norocul a făcut ca Jack să găsească de cumpărat o casă în care locuia un infirm care se hotărâse să se mute la un azil de bătrâni ca să scape de grija de a menține și casa în afară de sănătatea lui precară. Când am intrat în casa nouă, am găsit o mizerie de ndescris, la parter unde era un salon, sufragerie, bucătărie, un alt salon și o seră, totul puțea a rahat și urină de câine. La

etaj, unde erau trei dormitoare, o baie și o terasă, tavanele și pereții erau ruinate de ploaie. La subsol, unde erau niște spații pentru depozitat lucruri, pereții erau putrezi de umezeală până la jumătate. Am muncit cot la cot cu Jack ca niște apucați eu cu reparatul, zugrăvitul și vopsitul, el cu rânitul spălatul și căratul gunoaielor, dar a rezultat o casă ca în filme unde familia s-a mutat.

Noi ne-am mutat jos în locul lor, și locul nostru la etaj a fost luat de Nelu și Puia, părinții Oanei, care s-au decis foarte ușor să părăsească țara și să vină în USA. Ai mei nici nu gândeau la așa ceva.

Părinții mei au apărut și ei la aeroportul JF Kennedy într-o după amiază, și i-am auzit acasă pe drumul cel mai lung, trecând peste strâmtoarea Verazzano peste podul care poartă numele arhitectului care l-a făcut. De departe, se vedea ca o ghirlandă de lumini. Am avut plăcerea să stau cu părinții mei până în primăvară, au stat 6 luni la noi, exact cât aveau viza. Le-a plăcut, dar nu atât de mult ca să rămână.

Lucram încă pentru Josco Automation, între timp (serile și la sfârșitul săptămânii) făcând muncă de consultant pentru David Breed, care era acum Șeful unei companii noi, Breed Automotive care proiecta și producea o noutate în domeniul auto: „airbags”, perne de aer care se instalau în volanele mașinilor și care se umflau în caz de accident, salvând de multe ori viața șoferului. Era începutul comercializării acestei găselnițe, dar el lucra la problema asta încă de când eram eu angajat la Breed Ordnance și mă jucam cu grenadele.

Cum spuneam mai sus, în timpul meu liber, proiectasem pentru el un dispozitiv cu care se testau sensorii de impact așa că eram în contact mereu cu el. Cumva, când eram angajat la Breed Ordnance și lucram liniștit la proiectele mele, el, cu toate că ai fi zis că nu vede și nu aude nimic altceva mai departe de ecranul computerului, apucase să-mi cântărească bine calitățile ingineresti și când a avut nevoie de rezolvat problema cu standul de încercări de care vorbeam mai sus, a cerut personalului să mă caute.

Trecuse ceva timp dela terminarea acestui proiect când mă trezii cu alt telefon dela directorul personalul dela Breed. Pe scurt, era vorba să vin la un interviu, David dorea să lucrez pentru compania lui, de data asta ca angajat permanent.

Situația era asta, aflată direct dela Dave Breed: vrea să dezvolte departamentul de proiectare, și avea nevoie de cineva care să angajeze personal, să achiziționeze computere și programele adecvate și să conducă acest departament. Și se gândise la mine, pentru că știa de ce sunt în stare. Aș putea eu să mă pun la curent cu proiectarea pe computer și să fac ordine între cei câțiva indivizi care lucrează deja pentru program? Eventual până mâine?

Asta era o întrebare pe care mi-o puneam și eu: oare voi fi în stare să învăț să lucrez pe computer? De mânat turma nu-mi era frică, mânasem destui berbeci la viața mea.

Experiența mea cu computerele se rezuma la programare, utilizarea câtorva programe comerciale și la puțină grafică cu care mă distram să fac ceva educativ pentru Andy. Iar la Josco, aveam un Mac PC cu care începusem să fac desene de piese. Se părea că sunt șanse să reușesc. Așa că i-am mulțumit și i-am comunicat că mă bucur să pot lucra pentru el.

Funcția de Inginer Șef avea părțile ei bune și părțile ei rele; cea mai nesuferită era interviuul candidaților pentru posturi de proiectanți și desenatori și –mai târziu- datul lor afară. Urma la rând disciplinarea angajaților, învățarea desenului pe Computer (programul se chema Autocad) și ședințele de lucru. De părțile bune nu-mi amintesc!”

În câteva luni am reușit să învăț destul Autocad ca să-i pot controla pe cei de sub mine și să contribui la proiectele în curs. Aveam însă mari probleme cu angajarea de noi proiectanți și desenatori. Desenul și proiectarea pe computere (prescurtat CAD) era ceva nou (cel puțin pentru computerele personale, pentru cele industriale exista de câțiva timp). Cei care știau proiectare de obicei nu știau CAD, iar cei tineri care învățaseră CAD în școală n-aveau nici un habar de proiectare, așa că nu era chip să completez echipa cu viteza cu care vream. Nu găseam oamenii.

Când lucrurile se aranjaseră binișor și toată lumea intrase „pe șanț”, mister Alex Breed, care era Președintele celor două companii (Breed Automotive și Breed Ordnance, funcționând sub același acoperământ) s-a hotărât să se căsătorească cu o femeie care era amestcată bine în finanțele companiei. Se pare că femeia investise bani buni în companie și acum Alex vrea să o ia de nevastă ca s-o posede total. Până la urmă se pare că l-a posedat ea pe el.

De cum s-a văzut nevasta lui, femeia a început să-și bage nasul în toate treburile companiei, din ce în ce mai adânc. Participa la toate meetingurile, decidea pe cine să dea afară, pe cine să angajeze, introducea fel de fel de reguli noi, mă rog, ne juca în foi de viță iar cei doi Breed nu putea zice mâlc, pentru că se pare că femeia ajunsese să dețină majoritatea acțiunilor. Până la

urmă, a făcut ce a făcut și a aranjat să mute compania în Florida. Era din nou timpul să-mi iau tălpășița și să părăsesc corabia. Și cu cât mai repede cu atât mai bine.

Am avut noroc din nou, am găsit de lucru înainte de a fi dat afară și chiar de mutarea companiei. De data asta soarta a decis să găsesc de lucru la o companie foarte veche și renumită pe vremuri, dar care (ca și altele) cam decăzuse în ultimul timp datorită schimbărilor în tehnologie. Compania se chema Camloc- Fairchild și producea fasteneri, un cuvânt cam fără traducere în limba noastră. Dicționarul meu poliglot nici nu menționează acest cuvânt așa că o să-mi iau eu sarcina să fac pe traducătorul. *To fasten* înseamnă să faci două sau mai multe obiecte să stea laolaltă; șurubul sau nitul sunt și ele fasteneri, dar în sensul cel mai primordial. Fastenerii pe care îi producea Camloc erau niște lucruri mai evaluate cum ar fi șuruburile rapide pentru panouri (se închid sau deschid cu un sfert de tură) sau chiar zăvoare sau închizătoare care se auto-mențin închise prin tensionarea unui arc. Domeniul este destul de cuprinzător, și dacă adăogăm cerințele speciale ale clienților (hai să zicem zăvoare pentru printere sau mașini de copiat), domeniul crește la infinit. Poate că nu chiar la infinit, dar de crescut, crește.

Secția lor de inginerie era în căutarea unui inginer cu experiență în mecanisme și care știe să lucreze cu clienții; au răspuns pozitiv la cererea mea de angajare, se părea că eram tocmai omul de care aveau nevoie.

De data asta interviul a avut loc într-un hotel din apropiere Companiei și nu a implicat decât reprezentantul agenției, directorul ingineriei și eu. Mi-au oferit câțiva bănuți în plus față de cât făceam eu, am acceptat și m-am întors la Breed cu hârtia de demisie gata scrisă. În 2 săptămâni eram scăpat de ei și ei de mine; și nu știu cine era mai fericit.

Lucrul la noua mea companie era interesant, implica iarăși o mulțime de colaborare cu Vânzările și chiar și deplasări în afara statului; afară de asta, aveau un sistem de CAD la nivel industrial și ceva foarte util din punct de vedere material, un plan de pensii.

Pe unde lucrasem până acuma, nimeni nu oferise așa ceva, iar ce ofereau aceștia era de-a dreptul magnific: la fiecare dolar pe care îl depuneai tu ei adăogau doi! Dacă tu depuneai să zicem 100 de dolari pe lună în planul de pensie, la sfârșitul primei luni aveai deja 300 de dolari în cont, ceea ce nu era de colo! La asta se adăoga dobânda iar acești bani erau banii tăi, economisiți, din care când ajungi la vârsta de pensie puteai începe să mănânci, cu condiția să plătești taxe! Dacă, să zicem, ai o pensie de 1000 de dolari pe lună, când ajungi la calcularea taxelor anuale trebuie să declari un venit de 12.000 de dolari și plătești taxele aferente. Dacă la suma asta mai adaogi să zicem 5000 pe care i-ai scos din economii, venitul anual este de 17.000 și plătești taxe pentru suma asta, care normal că sunt mai mari! Aici în SUA, dacă nu ai gră să pui de-oparte pentru bătrânețe, nu te poate ajuta nimeni în afară de Social Security, care este o organizație la nivel federal care supraveghează bunăstarea tuturor. Ei rețin o sumă apreciabilă din salariul tuturor celor care lucrează și din asta plătesc un fel de pensie celor care ajung la vârsta de 65 de ani, ajutoare sociale celor nevoiași, și așa mai departe. Pensiile sunt foarte mici și depind de salariile pe care le-ai avut, cu cât ai avut salarii mai mari, cu cât și pensia e mai mare. Morala este că dacă vrei să nu ai griji la bătrânețe, trebuie să economisești la tinerețe. Asta de fapt e valabil în toată lumea, nu numai aici.

Mă simțeam minunat la noua mea slujbă, cei din Vânzări îmi ridicau osanale, începuseră chiar să mă întrebe dacă nu mi-ar place să-i iau locul șefului meu care se pregătea de pensie.

Răspunsul meu a fost că mi-ar face mare plăcere să am leafa lui, dar de mânat turma nu mai aveam chef în urma experienței dela Breed. Și parcă prea semăna mult scenariul cu cel dela Lindberg-Cycle-Dyne, prima companie la care am lucrat, și unde când a fost vorba să ajung șef am ajuns pe drumuri în loc.

Irinel începuse să simtă dorul de țară, și am hotărât să-i facem o vizită Mamei mele, după care să trecem nițel prin Grecia unde o trăgea așa pe Irinel. De-acolo veniseră înaintașii ei.

Tata murise cu un an în urmă, fără ca noi să fim în stare să participăm la înmormântare; ar fi fost prea riscant să plecăm ambii dela lucru într-o perioadă de recesie economică, așa că am strâns din dinți și am stat pe craca noastră.

În București, mizeria era și mai evidentă, dar începuseră să fie semne de învigorare economică. Omul care dusesse România de râpă cu ambițiile lui economice tâmpite era mort, împușcat ca un câine de propria lui armată iar atmosfera politică oscila între apus și răsărit. Cei care furaseră o viață întreagă tindeau către est, cei care voiau un viitor se uitau spre apus, și era normal ca poporul să fie undeva la mijloc și să sufere.

Fiind în București, ne-a venit ideea să invităm la o reuniune pe toți foștii mei colegi de lucru care mai erau gășibili. În acest scop am aranjat o masă la Cercul Militar, unde pentru modica

sumă de 120 dolari ne-au instalat o masă de 24 de persoane și ne-au hrănit ca la nuntă cu aperitivele obișnuite (țuiculiță cu cașcaval și salamuri), câte o fripturică cu garnituri și câte un litru de vin de cap de locuitor. Reuniunea a fost la un nivel foarte ridicat de emoții, ne minunam unii de alții cât de neschimbați suntem și am depănat amintiri. A trebuit să le spun și lor adevărata istorie a plecării noastre pentru că și ei știau aceeași istorie, cu plecatul ascuns într-un vapor din Tulcea. Cu banii cu care am hrănit 24 de oameni în România, n-aș fi putut hrăni decât cel mult 4, la același nivel, aici în State.

Am aranjat încă din București o mică excursie în Grecia, drumul cu autobuzul până la Atena, o ședere scurtă acolo și apoi drumul cu vaporul până în insula Santorini unde urma să petecem o săptămână.

Autobuzul, care era anunțat ca având aer condiționat și toalete la bord, s-a dovedit a fi o fraudă; dacă avea aer condiționat și toalete, ei bine, nu mergea nici una nici alta. Și toți din autobuz cu excepția noastră fumau ca niște Turci, fără răgaz, de parcă le atârna viața de numărul de țigări fumate.

La granița cu Bulgaria, după o oră de așteptat pe șosea să intrăm în vamă, femeia care trebuia să ne controleze pe noi s-a înfuriat pe nu știu ce motive și a devenit pur și simplu isterică. I-a făcut pe toți nenorociții care aveau veselă de porțelan în bagajele lor să se ducă s-o arunce, a răscolit fiecare bagaj cu furie și a golit autobuzul ca să caute pe sub scaune și pe rafturi. Se făcuse aproape noapte și ea încă nu ieșise din criza de isterie și era evident că nu dă un rahat de câine pe pașapoartele noastre Americane; toți ceilalți erau or Greci ori Români care plecau în Turcia cu gândul să facă afaceri: duceau acolo veselă, rechizite și veneau acasă cu dolari. Cu acești clienți avea dânsa ce avea.

Deci, am stat și noi împreună cu toți ceilalți, nemâncăți și nebăuți dela cam 12 la prânz până seara la 7 când s-a hotărât dânsa să ne lase să trecem granița. Femeia încă mai trăia în epoca opresiunii comuniste, și pentru că avea puterea, o abuza după cum i se năzărea ei.

Dimineața am ajuns însfârșit la Atena, am petrecut restul zilei și noaptea acolo și apoi am luat un vapor spre Santorini.

Santorini amintea cumva de copilăria mea, aceeași lumină care te face să strângi pleoapele, aceleași case mici și văruiți –numai că aici culoarea predominantă era albastrul-, aceeași atmosferă de sătuleț de țară adormit sub țăria soarelui. Hrana excelentă, ruini peste tot, Irinel în culmea fericirii că are pietre vechi de văzut, eu tot cu ochii după un loc de pescuit, era minunat. Singurele noastre griji erau unde mâncăm diseară și ce facem mâine. Și singurul aspect neplăcut erau plăjile cu nisip negru vulcanic. Brrr!

La Atena ne-am întors seara foarte târziu, ne-am cazat la același hotel și începusem să ne facem griji că o să ne culcăm flămânzi, credeam că la ora aia (cam miezul nopții) restaurantele sunt închise. Ne-am aventurat totuși în oraș, și la două străzi dela hotel am dat peste o întreagă stradă plină de restaurante, deschise, și foarte dornice să ne hrănească! La foamea noastră nici nu ne trebuia altceva.

Eram în al șase-lea an de slujbă cu Camloc și probabil că aș fi rămas la ei până la adânci bătrânețe dacă nu s-ar fi hotărât să mute operațiile în California, pe lângă Los Angeles. Aceeași poveste a vieții mele de American, când începeam să mă simt bine într-un loc, trebuiau să se mute la mama dracului.

Mi-au propus să mă mut cu ei, m-au trimis două săptămâni la Los Angeles pentru acomodare, ca să văd dacă-mi place și m-am întors dezgustat și răcit mort, era Decembrie și am petrecut Crăciunul acolo. Nu-mi plăcea deloc, plus că viața era mult mai scumpă ca la noi în Jersey. Pe scurt, iar căutam de lucru!

De data asta, situația economiei Americane nu era deloc roză, și ca urmare lucru pentru ingineri nu se prea găsea. Mai ciuguleam câte ceva dela David Breed care mă folosea iarăși în chip de consultant și eram aproape să mănânc ultimul cec dela Social Security când a dat cel de sus și am găsit o slujbuliță, la o companie minusculă care se ocupa cu producerea de specialități în plastic. De fapt, erau două companii sub același acoperiș și conduse de o familie, ea și el. El, conducea compania mai mare care producea perii rotative pentru mașinile de măturat străzile iar ea conducea compania mai mică care producea produse din nylon, foarte unice în felul lor. Produsele erau inventate de tatăl ei, care înființase compania.

Interviul cu el a fost un chin, omul era magnific când era vorba de numărul banii, număra cu ambele mâini, dar când era vorba de tehnică nici nu era în stare să asculte. Se pare că era autistic, și chiar avea un fiu autistic, dar ambii aveau niște forme foarte blânde.

Ea, era exact contrariul, era numai tehnică și idei, dar lăsa grija finanțelor în seama lui. Cu ea m-am înțeles de minune și probabil că ea l-a convins pe el să mă angajeze pentru o perioadă de probă în chip de consultant. Era mai bine decât nimic, și erau speranțe că mă vor angaja.

După perioada de grație în care el s-a convins că pot să „deliver”, adică să livrez ceva, m-au angajat în sfârșit pe o poziție permanentă.

Nu aveau nici computer pentru mine, la început am lucrat cu unul de-al meu, dar până la urmă la insistențele ei, s-a aranjat și asta. Și ea a câștigat toată simpatia mea.

Pentru că producția pieselor care le făceau ei (și numai ei!) se făcea cu niște mașini preistorice care cereau o mulțime de ajustări precise, Șefa mi-a cerut să proiectez o mașină automată care să confecționeze piesele. Era vorba de o mașină care să știe să facă singură un total de 120 produse, 6 tipuri, fiecare în 20 de mărimi. Asta cerea o mașină cu foarte mulți creeri, ca să memoreze rețetele pentru 120 de produse! Automatizarea era o problemă, o „cățea (bitch)”, cum se zice pe aici. Norocul meu era că PC-urile (computerele personale) se iefteniseră destul ca să merite să proiectezi o mașină dirijată de un asemenea computer.

Șefa, era în același timp cel mai bun aliat și cel mai mare dușman al meu; Șeful încerca tot timpul să se descotorosească de mine, dar ea ținea cu dinții, și pentru că era compania ei, câștiga tot mereu și eu îmi țineam slujba. În același timp, mă înnebunea de creer cu ideile ei tehnice și cu dorința de a-și vedea numele printre inventatori. Apărea dimineața la mine în birou, se așeza confortabil pe un scaun și se delecta culegându-mi creeri de idei. Tehnica ei era asta: începea cu „ce-ar fi dacă am adăoga asta aici la produsul ăsta” și termina într-o ceartă furioasă cu mine pentru că-i combăteam argumentele și ideile complet lipsite de fundament tehnic. Din când în când din aceste discuții rezulta ceva care părea valoros, și se ducea imediat la „El” să-l convingă să mai scoată niște bani pentru o altă cerere de patent. Cred că am depus cam 10 cereri de patent împreună, dar cred că după ce am plecat eu, șeful a tăiat fondurile și deci nu s-a ales nimic de ele.

Pentru că între sarcinile atribuite poziției mele intra și :“creerea de produse noi” , cum scăpam de ea mă refugiam în micul meu atelier unde achiziționasem un strunguleț și o mașină de frezat și ciocăneam până când scoteam câte o noutate; dar niciodată din ideile emise de ea, și făcea spume.

Între timp, eu eram cam nefericit, simțeam că el caută tot timpul să scape de mine și leafa era păduchioasă și nici nu vrea să audă de o mărire. Replica era: „Eu nu dau avansări, dau premii la sfârșit de an”. Toate astea m-au hotărât să încerc încă odată marea cu degetul și să caut din nou slujbă. Cum una din agențiile la care trimesesem rezumatul s-a nimerit să aibă nevoie de cineva cu multă experiență, am început niște discuții interminabile, cu cereri de referințe, cu discuții cu colegi de lucru, mă rog, ceva ce nu mi se întâmplase până acuma, m-au puricat definitiv și irevocabil! Cum zicea un banc de pe vremea tinereții mele despre invaziile Turcilor, m-au căutat și în gaura curului!

Se pare că rezultatele au fost favorabile pentru că mi s-a propus un post de Senior Inginer, cu un salariu mai mare cu 12.000 pe an într-o companie farmaceutică. Doamne, gândeam, numai în domeniul ăsta nu-mi băgasem coada până acum! Dar, m-au angajat pentru că aveam experiență mai în toate branșele ingineriei, trecusem prin multe și știam să fac de toate. Și aveam o diplomă Europeană.

Compania făcea cercetări în bio-chimie și avea un patent asupra unei metode noi de a face analize multiple, așa zisa „beads library” (bibliotecă de mărgel); în limba noastră sună foarte ciudat și poate că există o traducere mai acurată, dar n-o cunosc eu. Ideea este aceasta: niște mărgelile din plastic (biluțe de fapt) de dimensiuni microscopice sunt îmbibate cu diferite substanțe chimice care sunt reagenți și cu altă serie de chimicale care sunt „etichetele” sau trasorii care deosebesc reagenții unii de alții. Grupuri de biluțe cu diferiți reagenți sunt dispersate pe plăci de plastic cu câte 24, 48, 96 sau 384 cavități, fiecare grup de biluțe conținând același reagent într-una din aceste cavități.

Plăcile au un fel de matrice de numere și litere, astfel că prima cavitate din stânga sus este A0 iar ultima poate fi M8 (la o placă de 96 de cavități). În acest fel, fiecare reagent poate fi localizat cu precizie pe suprafața plăcii.

Acum, dacă în fiecare cavitate (sau cuib) de pe placă se introduce aceeași substanță (să zicem celule de creer), aceasta va reacționa diferit cu fiecare reagent, deci pe o placă cu 386 cuiburi pot lua naștere 386 de reacții simultane între o substanță și cei 386 reagenți! Hai să ne închipuim cât ar dura să iei o substanță pe care să o supui pe rând la 386 de reagenți ca să vezi ce se întâmplă! Treaba era deșteaptă, dar avea niște implicații tehnologice foarte parșive; gândiți-vă numai la

finețea aparaturii care era necesară pentru a implanta biluțele, pentru a le număra, pentru a le trasa, pentru a livra cantități egale și minuscule de lichid în fiecare cuib...și lista continuă, dar eu mă opresc cu enumeratul. Compania era plină de Ph.D (doctori în științe) și alții cu studii foarte superioare și nu se mai sătura angajând numai oameni cu titluri și diplome.

La o lună după ce m-a angajat, șeful meu a plecat la o companie care plătea mai bine în California și eu am avut câteva zile grele cu gândul că noul șef va vroi să scape de mine, dar am avut noroc și am rămas în continuare pe post. Lucram pe trei-patru fronturi: la computer unde proiectam, în laborator unde făceam teste, în atelierul mecanic unde făceam piese la strung și la mașina de prelucrat în coordonate și în plus reparând aparatură pentru cine avea nevoie. În scurtul timp cât am lucrat pentru această companie am depus 5 cereri pentru patente și am primit un patent, pentru care compania m-a plătit uriașa sumă de un dolar. UN DOLAR! Și apropo de patente, cu unul pe care l-am obținut la Camloc și cu altul care l-am obținut pe cont propriu am ajuns să figurez cu trei patente la numele meu, plus unul provizoriu pe care nu l-am dus mai departe. Dintre astea toate, numai dela Camloc am luat 500 de dolari drept recunoștință că le-am cedat lor drepturile de autor ale unui patent. Asta pentru că veni vorba de patente.

Pharmacopeia, cum se numea compania la care eram angajat avea și ea un plan de pensii la fel de bun l-a care m-am înscris imediat. Păcat că din nou, o slujbă care-mi plăcea și unde aveam și satisfacții materiale, n-a ținut. Conducerea s-a apucat să achiziționeze alte companii mai mici și a investit în pierdere, pe urmă au început să schimbe profilul și au achiziționat o companie care făcea software pentru cercetări chimice iar ultima idee a fost să nu mai facă proiectare intern, să cumpere proiectare din afară. Așa că într-o bună zi de August tot departmentul de proiectări în cap cu șeful său a fost pus pe liber și a trebuit să părăsim clădirea în două ore. Mie și șefului, care ne adusesem de acasă scule și cărți și frigidere și mașini de cafea și radiouri și... mai toată casa, ne-a trebuit însă trei ore. La ora 4 am ajuns acasă și am început să descarc SUV-ul de toate lucrurile pe care le dusesem la lucru ca să-mi fac viața mai ușoară.

La început n-am fost foarte îngrijorat că am rămas fără lucru, de câtva timp primeam deja pensie dela Stat și mi-am zis că măcar am o pensie din care să trăiesc. Dar după ce au trecut vre-o șase luni și am văzut că nu pot găsi de lucru m-am simțit cam abătut și mai ales mă plictiseam de moarte.

Încercările mele de a găsi de lucru ca colaborator extern prin Internet nu au dat nici ele rezultate; se pare că odată ieșit la pensie, nu te mai vrea nimeni.

Am mai ciugulit ceva lucru dela foștii mei patroni la fabrica de produse din plastic pentru care am proiectat și pus în funcție a dou-a generație de mașină automată pentru produsul garniturilor din nylon și alte proiecte mai mici. Asta m-a ținut ocupat și fericit în mod sporadic, dar lucru cu adevărat e greu de găsit la vârsta mea, cu toate că oameni cu experiența mea se caută. Din când în când primesc câte un telefon dela vre-o agenție care mă întreabă dacă sunt disponibil, dar când află că sunt la pensie se dezumflă toți.

Necazul cel mai mare mă apucă în clipa în care mă gândesc la proverbul care zice că „Organele nefolosite se usucă și cad” și mă gândesc la creerul meu. Oare s-o usca? Pe de altă parte, cred că zicala este o minciună, pentru că observ că organe pe care le-am folosit foarte mult s-au cam sfrijit, totuși.

Capitolul 14 :

CIOBURI.

După cum indică și numele capitolului, aici sunt adunate tot felul de cioburi de amintiri disparate pe care sau nu le pot așeza în nici un fel în pătrățica lor cronologică, sau nu mi le-am amintit la timpul potrivit. Cumva, legăturile cu restul evenimentelor sunt șterse, dar aceste cioburi sunt încă foarte vii în mintea mea.

Să luăm de exemplu vara în care doi proști de copii care locuiau la capul satului dinspre armane s-au jucat cu pușca de vânătoare pe care cineva o lăsase agățată în cui încărcată. Cumva au reușit s-o dea jos din cui și unul dintre ei l-a împușcat pe celălalt exact între ochi. După împușcătură, cei de prin gospodărie au început să se văicărească și într-o clipă tot satul a fost la ei în curte, eu și cu Nelu fiind printre primii. Spectacolul m-ar fi făcut probabil să-mi vărs mațele –dacă n-aș fi fost încă un copil-, mortul nu mai avea față iar toți pereții camerei și tavanul erau năclăiți de sânge și creeri. Dar nouă nu ne-a făcut asta o impresie prea groaznică, eram fascinați de bocetele rudelor decedatului. Bocitul a continuat neabătut tot timpul cât a durat priveghiul, tot drumul până la biserică și de acolo la cimitir, până când s-a pus ultima lopată de pământ pe mormânt. Când una dintre femeile care boceau obosea, alta o lua dela început, doar pentru asta fuseseră tocmită, adică angajate.

Toate ca una intonau o litanie în care aminteau părțile bune ale decedatului după care se întorceau la leitmotivul:

-Și-ai lăsat-o pe mă-ta și tac-tu de izbeliște și te-ai duuuus, și n-o să-ți mai vadă mă-ta ochii ăia frumoșii, puiul mamei care ne-ai părăsit în floarea vârștii și te-ai duuuus unde nu mai e venire...

Iar tot timpul acesta, clopotul mare al bisericii bătea „într-o dungă”, rar și solemn să afle tot satul că cineva a murit.

Sau vara când am asistat la jugănirea (castrarea) animalelor care ajunseseră la maturitate și care dacă n-ar fi fost castrate ar fi făcut viața grea stăpânilor lor. Era vorba de armăsari, tauri, vieri care trebuiau castrați spre a deveni animale de muncă, nu de prăsilă. Pentru prăsit, satul avea câte un animal din fiecare rasă, ales pentru calitățile lui virile. Când de exemplu o vacă intra în călduri, proprietarul o lua de căpăstru și o închidea în oborul comunal împreună cu taurul satului. După 24 de ore de conviețuit, vaca era mai mult ca sigur cu vițel; așa se întâmpla cu toate animalele.

Echipa de veterinari de-abia sosită dela Cernavoda și-a stabilit cartireul general pe prispa cârciumii lui Bunicu și se apucă să ia la rând toate animalele aduse de stăpânii lor de căpăstru la jugănit. Fără prea mare ceremonial, caii erau trântiți în praful din mijlocul drumului, un scalpel făcea o incizie și într-o găleata plină pe jumătate cu apă apăreau încă două testicole, care girau încet în jurul găleții; poate de aici vine vorba: se învârte ca un coi într-o găleată...

Pentru tauri operația era mai simplă, pentru că nu trebuiau culcați; în timp ce ei erau ținuți bine cu frânghii de către ajutoare, veterinarul apuca cu un clește uriaș sacul lor cu testicole cât mai aproape de burtă și cu un „clic” groaznic acompaniat de un răcnet cumplit al animalului, vasele sanguine și conductele seminale erau tăiate, fără nici o incizie. Urma atrofierea în timp, și din tăuraș animalul devenea boulean.

La sfârșit urmau vierii, care sufereau același tratament ca și caii, numărul de testicole din găleată crescând vertiginos.

După terminarea stocului de animale de castrat, veterinarii se spălau pe mâini și Bunicu așeza pe grătar spre frigere toată prada din găleată. În timp ce fuduliile bietelor animale sfârâiau și emiteau niște miresme foarte apetisante, toată lumea trecea la gustarea de țuculiță cu castraveciori murați. Și se încingea un chef de pomină, mâncau veterinarii noștrii fuduliile la grătar cu mujdei de usturoi de ai fi zis că erau scăpați dela pușcărie.

Sau altă scenă ca de film, ziua când văcuța (Roșia cum o botezasem) se acomodase destul cu noi și noua ei locuință ca să fie lăsată să meargă la păscut cu ciurda de vaci a satului. În fiecare dimineață, cam pe la șase, dinspre cimitir venea văcarul satului mânănd toate vacile gospodarilor adunate din partea aceea a satului, la care pe măsură ca avansau prin sat se alipeau restul de vaci; unele așteptau cuminți în fața ogrădei lor, altele trebuiau ținute de cineva, dar în general totul se petrecea ca după un scenariu bine regizat. Când eșea din sat pe drumul spre Hârșova, toate vacile comunei erau prezente și văcarul le ducea la păscut pe lunca Dunării, unde era umbră și iarbă. Seara, nițel înainte de asfințit, ciurda se întorcea și fiecare văcuță se oprea cu precizie în fața porții stăpânului, așteptând să-i dea cineva drumul în ogradă și mugind cu disperare după vițelul care de obicei rămânea acasă închis în grajd. Asta numai până se făcea mai mare și-l înțărca vaca, după care mergea și el la pășune.

Când toată lumea a fost de acord că Roșia „s-a învățat”, am scos-o și noi la poartă și am asistat cu ușurare cum intră și ea în turmă și pleacă spre pășune; mai rămânea să se și întoarcă, dar asta urma să fie seara.

La asfințit, toată familia era în păr pe prispa prăvăliei așteptând cu emoții întoarcerea cirezii. Cu precizie de ceas, văcuța noastră s-a oprit în fața porții și a așteptat răbdătoare să fie poftită la grajdul ei unde o aștepta porția de urluială și drobul de sare de lins. Urluiala fiind numele dat la Seimeni unui amestec de tărâțe în apă caldă și care este servit cu aceeași frecvență și porcilor și vacilor; caii, săracii, din când în când capătau și ei câte o traistă de orz sau ovăz, dar nu prea des să nu se răsfete.

Bunica i-a dat văcarului un săcotei cu mălai și o pâine cât roata carului, și așa am aflat că viața văcarului satului nu e una dintre cele mai roze. Mie mi se părea că este o viață foarte idilică: mâni vacile la pășune, după care stai rezemat în bătă și lenevești până îți se acrește, după care sufli nițel în fluier, duci vacile la apă și o iei dela început. Cam asta era activitatea lui, dar viața nu se rezuma numai la asta, mai trebuia și hrană, și țoale de pus pe tine, și bietul om era la cheremul satului pentru asta. Fiecare gospodărie care avea vaca în paza lui trebuia să contribuie

la subzistența sa cu merinde săptămânal, dar foarte multe gospodării n-aveau mălai sau făină nici pentru ei, de unde să mai dea și la văcar. Nădejdea era la unii ca Bunica, ea avea din belșug și nu se sfiia să dea la nevoiași.

Și pentru că tot suntem la văcari, altă amintire suspendată în timp e aceea legată de moartea unui cioban, un copilandru de-abia ajuns la pubertate și care păzea o turmă de oi, undeva pe un deal spre Boștic. Un om din sat l-a găsit mort în coliba lui când s-a dus să-i ducă de mâncare. Când procurorul dela Cernavoda însoțit de doctorul de plasă au sosit pe drum, s-au oprit –ca mai toată lumea care trecea pe drumul mare- la Bunicu la cârciumă să se spele de praful din gât, și să se mai răcorească. Eu eram numai ochi și urechi la tot ce vorbeau ei și cumva am reușit să mă bag pe sub pielea doctorului care m-a luat cu ei când au plecat mai departe spre coliba ciobanului decedat.

Acolo, pe niște stof amestecat cu paie, într-un colț al colibeii, sub un roi negru de muște și deja cam umflat, zăcea bietul cioban, complet îmbrăcat, numai cu daravela (penisul) afară, și penisul lui avea o culoare de parcă era spoit cu cremă de ghetete neagră. De altfel și fața lui era vântată de-abinelea. Din discuția dintre cei doi oficiali, am aflat că probabil, cauza morții era o criză de inimă provocată de masturbație. Nici nu s-au mai deranjat să-i facă decât un simulacru de autopsie, pentru că era evident că murise de mâna lui, literalmente.

Una dela Mama aminte, din tinerețea ei când se duce la horă. Se pare că pe vremea aia încă mai exista obiceiul horelor cu strigături și la una din aceste hori susținea Mama că a auzit următoarea strigătură:

El:

Foaie verde de brâncuși
Fă Mario, ce făcuși,
O mai ai sau o pierduși?

Ea:

Foaie verde din gutui,
Ioane, nu știu ce făcui,
Parcă îi și parcă nui,
Parcă i-ași mai bate-un cui!

Despre ce era vorba? Maria, care era cam săracă cu duhul, fusese sfătuită de maică-sa să aibă grijă și să nu-și piardă fecioria pe la horă. Când Ion, care se pare că era șmecherul satului îi propuse să meargă cu el după șură să-i arate ceva, Maria îl refuză prompt, povestindu-i ce i-a zis mă-sa, să aibă grijă să nu-și piardă fecioria.

La care Ion i-a zis că știe el un leac împotriva pierderii fecioriei: îi bate el un cui și n-o mai pierde. Proasta de Maria l-a crezut, el „i-a bătut un cui” și urmarea au fost strigăturile de mai sus.

E vară, e cald și sunt la Constanța și mă plictisesc mortal. Hai să dau o goană la dig să fac o baie, zic eu în sinea mea.

Nu mi s-a părut ciudat că de pe înălțimea falezei marea se vedea goală, doar lângă țărm se bălăceau vre-o doi copii. Eu mi-am văzut de planurile mele și m-am dus înfipt pe dig, tocmai la sfârșitul lui și acolo mi-am lepădat pantalonii și cămașa și am sărit în apa limpede și rece, m-am dus până la fund și am stat acolo cât m-a ținut respirația. Când am apărut la suprafață, digul mi s-a părut cam departe, dar am zis că nu-i nimic și m-am pus pe înotat. Înotam voinicește, dar digul nu se apropia deloc, ba dimpotrivă, vedeam cum în loc să mă apropie, apa mă fura spre dreapta, înspre digul mic și paralel cu țărmul. Imediat mi-am dat seama că lupt degeaba împotriva curentului și-mi voi slei forțele curând, așa că m-am lăsat în voia lui. Gândeam că odată ajuns în paralel cu digul mic, am tot timpul să ajung pe el, pentru că era foarte lung.

Când m-am apropiat bine de dig, am avut surpriza să constat că valurile se sparg de el cu destulă furie și că ar fi imposibil să escaladez blocurile uriașe de beton pline de alge alunecoase și

de scoici. Mai ales cu apa care m-ar fi aruncat de colo colo ca pe un dop. Singura eșire posibilă era să aștept să se termine blocurile de beton și să înceapă bolovanii de piatră, de care speram să mă pot agăța mai ușor.

La apariția primilor bolovani am trecut la înotat „șurub” și din două trei brațe am ajuns la stânci, unde apa a făcut exact ce nu vream eu, m-a bușit bine de stânca pe care erau încrustate o mulțime de scoici. Într-o clipă eram plin de sânge și cu niște usturimi de zile mari dar cel puțin scăpasem de pericolul de a ajunge hrană la pești. Sau dus de curent cine știe pe unde.

Drumul de pe digul mic, peste toată plaja și înapoi pe digul mare unde lăsasem boarfele mi s-a părut nesfârșit iar privirile pe care mi le arunca lumea de pe plajă mă cam stinghereau, dar nu aveam de ales, trebuia să-mi recuperez hainele.

M-am simțit mai liniștit văzând grămada de haine acolo unde o lăsasem, dar bucuria a fost de scurtă durată; odată îmbrăcat, am constatat că banii mei de buzunar și ceasul nu mai erau. Cineva mă ușurase de ele în timp ce eu mă luptam cu curenții Mării Negre.

E după prânz și e cald cum numai la Seimeni poate fi, într-o zi de vară.

Contrar obiceiului, Bunicu nu e la locul lui de banca de pe prispa cârciumii moțâind cu pălăria pe ochi, e după tejghea, scriind ceva care-i ocupă toată atenția, pentru că nici nu mă bagă în seamă când intru.

Asta mă face curios la culme așa că mă apropii și mă uit peste umărul lui. Pe o bucată de hârtie de împachetat, cu un creion chimic de mărimea unui chiștoc, Bunicu așterne niște cuvinte pe hârtie din care eu nu pricep nimic. Cuvintele dunt deslușite, dar nu fac nici un sens, parcă sunt scrise pe dos: Amin al Sfântului Duh al Fiului În numele Tatălui Puterea și slava ...Pentru că realizez că e așa de concentrat că nu l-aș mișca de acolo nici dacă aș trage cu pușca, î-mi fac la iuțeală o limonadă, o beau și plec, cu gândul să-l iscodesc mai târziu. Când să ies însă, terminase treaba și era din nou pe pământ.

-Ce tot scrii bre acolo, parcă-i pe altă limbă!

-I-am scris lu Gheorghe de dalac.

-Cum adică i-ai scris de dalac?

-Ete bine, cum se scrie de dalac.

-Hai bre, ce dracu', vorbește ca oamenii, să pricep și eu. Mai întâi, ce e aia dalac?

-Dalacu' e buba neagră. Se ia dela animale la om și e boala dracului grea, poți să și mori de ea.

-Și atunci, cei care iau boala ce fac, nu se duc la doctor?

-Unii se duce, da alții nu se duce că le e frică că-i taie.

-Și ăia care nu se duc ce fac, mor așa ca animalele?

-Nu, vine la mine și eu le scriu de dalac.

-Mă Bunicule, m-ai năucit de cap cu scrisul ăsta de dalac. Ce e aia, scris de dalac?

-Trebuie să scrii pe o hârtie Tatăl Nostru de-andaratele, adică dela coadă la cap.

-Și asta-i tot?

-Ăhâ.

-Și se vindecă numai uitându-se la hîrtia asta?

-Nu, trebuie s-o poarte la sân trei săptămâni.

-Și se vindecă?

-Cine are zile se vindecă, cine n-are...îl adună Dumnezeu la el.

-Și numai matale știi să scrii de dalac?

-Ăhâ.

-Și te plătește?

-Mă plătește Dumnezeu când omu' se vindecă.

Orice comentariu e de prisos.

După amiază de Duminică, după o zi de pescuit cu Jack pe un lac din Pensilvania. Suntem încălziiți și însetați așa că nu mă mir deloc când Jack oprește mașina într-un parking și propune să luăm câte o înghețată la Carvel, cel mai bun loc unde poți mânca înghețată cum numai ei fac. În

sinea mea de emigrant de-abia sosit de câteva luni, sună bine, și aștept cu nerăbdare să mă delectez cu renumita înghețată Carvel.

Prima linguriță pe care o bag în gură este dureros de rece și nu prea pot să simt altceva, dar a doua linguriță pe lângă rece este și sărată. Cam tot atâta sare cât și zahăr, simțeam eu la limbă și mă uitam la Jack cum înfulecă lingurița după lingurița fără să clipească.

-Măi Jack, ție nu ți se pare cam sărată înghețata asta?

-Un pic, dar e cea mai bună.

-Cum o să fie bună dacă-i sărată?

-Carvel e cea mai renumită marcă de înghețată din America!

-Să fie la el, asta nu-i înghețată, e saramură.

Jack s-a simțit cam ofuscat de erupția mea nepatriotică, dar eu am refuzat să mai consum restul de înghețată.

Când, nițel mai târziu am avut ocazia să consum prăjituri făcute local, am avut aceeași surpriză cu un tort pe care cineva l-a cumpărat de gata. O frumusețe de tort, numai ciocolată și cremă de vanilie, dar sărat de parcă pusese sare în loc de zahăr. Și exemplele pot continua la infinit, toate dulciurile aici sunt sărate. Ca să putem mânca ceva care să ne placă trebuia să facem un drum până în Queens, un cartier unde sunt aciuiați o mulțime de Români și unde există un magazin ținut de un Român care face prăjiturile așa cum știam noi de acasă, cu zahăr, nu cu sare.

Sunt cu Chris, într-un restaurant de aeroport undeva în fundul Americii, după o zi de alergat pe șosele și lucrat fără să fi mâncat mai nimic. Singurul lucru de mâncare oferit, în afară de piță sau hotdogs era un fel de friptură la cuptor cu piure de cartofi, și asta am cerut.

Așezat la masă, după prima înghițitură constat că piureul este așa de dulce că nu pot să-l înghit. Soluția ar fi să torn niște ketchup (un sos de roșii cu mirodenii) peste piureu. Zis și făcut, într-o clipă la mine în farfurie apare un munte de piureu alb amestecat cu sos de roșii, la care Chris e gata să leșine de oroare.

-Cum poți să gândești să faci așa ceva, ketchup-ul este de pus peste fripturi sau hamburgeri, nu peste piure de cartofi! Arată oribil!

-Nu contează cum arată, contează gustul. De unde vin eu, piureul de cartofi se sarează cu sare, nu cu zahăr! Și dacă nu-ți place cum arată, mută-te la altă masă, eu am de gând să mănânc ce am în farfurie.

-Barbarian! (Barbarule!)

-Cine zice, ăla e!, i-am replicat eu pe limba natală și nu m-am mai obosit să-i traduc.

Ieșim dela Școala Tehnică de Poștă și Telecomunicații târziu după club și avem chef de aventuri. Careva propune un tur prin Crucea de Piatră, care era la doi pași, în căutare de ceva ieftin, că nu eram în bani.

Case mici de mahala, unele cu curți și pomi, dacă n-ai fi văzut o femeie sau două la poartă purtând un fel de capoate prin care se vedea tot, n-ai fi știut că ești în cartierul „fetelor”. Toate pe lângă care treceau ne poșteau la ele, unele încercau să ne agațe pălăriile din cap, altele cutiile de măști de gaze în care purtam cărțile, dar noi nu ne lăsam păcăliți, căutam o casă la care să ne primească pe toți pentru o „poștă”; asta însemna că puneam mână delă mână și strângeam o sumă de bani care să o tenteze pe vre-o fată să ne lase pe toți, unul după altul la ea în pat. Era ceva nou, o modă la fel ca aceea de a purta pălărie (eventual meloane sau pălării tari) și de a utiliza o cutie de mască de gaze în loc de ghiozdan.

Ca un făcut, n-am găsit nici un chilipir în seara aia, așa că de necaz am aterizat la o mică cârciumioară și ne-am pus pe băut vin. N-a trecut mult, și cei mai slabi de fificați au început să dispară la closet, de unde se întorceau albi ca hîrtia și nu prea voioși. Mai rămăsesem numai 4 care nu făcusem încă drumul la ușurare și așa se face că am asistat la distrugerea „clack-ului” unuia dintre colegi care amânase prea mult și n-a mai avut altă soluție decât să verse în biata pălărie tare cu care se fălea față de noi.

Era foarte mândru de faptul că putea să o strângă ca o farfurie, după care cu un „clack” se desfășura în toată splendoarea unui cilindru. Asta era pălăria pe care o purta el zi de zi, câte odată acompaniată de un papillon galben ca aurul. Ce copii tâmpiți eram, ni se părea că cu cât ne îmbrăcam mai extravagant cu atât eram mai deștepți.

Sunt deabia venit în America, și am decis să facem un safari de pescuit cu familiile undeva în statul New York, prin munții Ursului (Bear Mountain). Unul din prietenii Români cu vechime în State știe locul și ne ia cu mașina lui.

Ziua e minunată, poate puțin cam cald și umed, dar asta era norma prin părțile astea ale lumii și deci nimeni nu face prea mult caz.

În drum ne oprim la un magazin care vinde momeli, scule, arme, muniții, unde mie î-mi cade tot părul din nas de bogăția și abundența mărfurilor și de prețurile convenabile. Noroc că nu aveam încă cartea de credit, că aș fi cumpărat toată prăvălia.

Cu cutiile cu râme cumpărate dela o mașină ca aia care vindea Coca Cola, ne așternem iar la drum și ajungem la lac, facem tabără și le lăsăm pe cucoane să discute și să pregătească cărnurile de grătar iar noi așternem undițele undeva la umbră. Slabă mișcarea, vre-o câțiva pui de somn, vre-o câțiva „bași” (ceva între știucă și șalău) și ne decidem ca după ce mâncăm să coborâm la Hudson, să pescuim în marele fluviu.

Ne punem pe fript și mâncat și băut bere, până când ne trezim cu paznicul parcului, urmat de o mașină a poliției, care vin înfipti drep la noi, se duc la răcitoare și confiscă tot ce era băătură, adică vre-o câteva sticle de bere care nu fuseseră consumate.

Noi, ca Românii, cu gura pe ei, că trăim într-o țară liberă și că nu poate nimeni să ne confişte băutura și că facem reclamație la senatorul de cartier...

Foarte calm și politicoși, reprezentanții legii ne-au comunicat că la intrarea în parc scrie mare că nu sunt permise băuturi alcoolice în incinta parcului și că dacă continuăm să facem gălăgie ne dă și o amendă. Argumentul nostru că berea nu este o băătură alcoolică n-a stat nici el în picioare; în America, berea este considerată o băătură alcoolică, ne-au comunicat dâșșii. Și chiar dacă nu ne place, aici e America.

Ne mai având argumente, am lăsat-o mai moale, am înjurat pe înfundatele și am plecat să pescuim pe râu. Acolo, n-am avut iarăși nici un succes la pescuit pește, în schimb am fost agățați de o femeie, la vre-o treizeci de ani, cam beată și care avea chef de aventuri amoroase pe malul apei. N-a scos-o la cap cu noi, dar după cinci minute a apărut un flăcăiaș care avea aceiași intenție ca noi, să pescuiască. N-a avut parte săracul, muierea a tăbărât pe el, i-a dat o bere, două, și după aia au plecat împreună, probabil la primul motel. Asta era prima mea întâlnire cu „casual sex”, sex de ocazie.

Altă vacanță de vară la Seimeni, e cam la sfârșit, a început culescul nucilor iar cei care au asemenea pomi prin vîi se grăbeau să scape și de grija asta.

Ion, mutilatul de război care era ajutorul lui Bunicu, mă trimite la el acasă să le ajut pe cele trei fete ale lui să culegem nucile din vie. Avea trei fete, Lia, Ioana și Maria, prima cam de 11 ani, celelalte mai mici cam cu câte un an.

Locuiau la capul satului dinspre cimitir, foarte aproape de lunca inundabilă a Dunării, dar totuși pe deal, așa că nu aveau probleme cu inundările.

Când am ajuns eu acolo, Lia era în casă la războiul de țesut iar celelalte două codane se dădeau de ceasul morții să bată nucul și să adune nucile în niște coșuri de nuiele mai mari ca ele. Ca să le ajut, m-am cățărat în nuc cît mai sus am putut și am început să scutur crăcile. După ce au fost lovite de câte o nucă-două, fetele au decis că e mai bine să se ducă mai încolo și să aștepte să treacă furtuna de nuci care cădeau din pom ca grindina. Și ca să nu piardă timpul degeaba, s-au apucat să spargă din nucile culese și să mănânce miejii. Le auzeam din pom cum se hlizeau și sporovăiau cu mare animație și parcă erau pe ace. La un moment dat, una dintr-e ele strigă:

-Măi Dănuț, hai la noi să-ți dăm țurci!

La care cealaltă o corectă pe fugă:

-Nuci fă proasto, nu țurci!

Eu, cu toate că am priceput exact despre ce era vorba, am făcut-o pe prostul și le-am strigat din vârful pomului:

-De unde aveți voi, fă mucoaselor țurci, țurca e joc de băieți nu de fete.

Se întâmplă că în limbajul local, țurca este numele dat organului sexual feminin și unui obiect de lemn cam de 10-12 cm. și ascuțit la ambele capete cu care se joacă țurca sau drichea. Similaritățile sunt izbitoare: forma țurcii –lunguiață și ascuțită la ambele capete-, faptul că „casa” este de aceeași formă și drichea se înfige cu un capăt în casă după care se bate cu un băț, toate astea sunt foarte sugestive.

Se pare că pe codanele lui Ion începuse să le mănânce pe sub fuste, de-aia le luase gura pe dinainte și mă invitaseră la...țurci în loc de nuci. Gura păcătosului adevăr grăește!

Primăvară târzie, s-a deschis sezonul la rațe și găște iar Tata are chef de vânat așa că plecăm dis de dimineață pe jos spre Seimenii Mici. La jumătatea drumului, pe un ceair care se întinde cât vezi cu ochii, sunt înșirate o mulțime de lacuri iar între ele e mlaștină, locuri ideale pentru păsări de apă. Cu Pick la picior, o luăm sistematic la treerat prin apa care era ba până la glezne ba până la brâu, împuşcăm câteva rațe și liște și tot umblând de nebuni ne trezim la sfârșitul plaiului, la buza unui deal pe care era o stână de oi. După ce am băgat câinii în sperieți cu niște focuri trase pe lângă cozile lor, ne-am apropiat de coliba în care doi ciobani și două femei tocmai făceau brânză, erau la storsul cașului în niște forme uriașe de lemn ca niște site, acoperite cu niște pânză care ar fi trebuit să fie albă, dar nu mai era. Coliba duhnea puternic a zer de oaie și a fum, iar muștele erau așa de numeroase că erau ca un zid solid. Pe o masă rudimentară, pe care erau puse la scurs o mulțime de roți de brânză, totul era acoperit de muște.

După salutările obligatorii, am avut plăcuta surpriză să constatăm că ciobanii îl cunoșteau pe tata ca fiind primarul orașului și dintr-o dată am devenit privilegiați și răsfățați cu toate atențiile casei. Tata s-a lăsat convins foarte ușor să guste din toate produsele lor, mie mi-a venit nițel mai greu dar până la urmă am acceptat să încerc niște telemea proaspătă numai pentru că una dintre femei a menționat că e „cu purici”. Cu toată repulsia pe care o aveam din cauza muștelor, telemeaua aia nici sărată dar nici dulce și cu gustul de chimen mi-a alunecat pe gât foarte ușor și în cantități industriale. Dar nimic pe lume nu m-a convins să beau din zerul bâzâit de muște.

Aproape de plecare, atenția mi-a fost atrasă de câteva găleți din lemn pline cu lapte în care pluteau cu nonșalanță o mulțime de „măslina” de oaie adică pur și simplu excremente de oaie care căzuseră în găleți în timpul mulsului și care eventual ar fi fost să fie eliminate înainte de a pune laptele pe foc. Eu încă am dubii că ei reușeau să le elimine pe toate.

Pe drumul spre casă parcă aveam bolovani de plumb în stomac și amintirea muștelor și a măslinelor nu-mi ușura deloc situația. Tata, în schimb era foarte vesel și se simțea bine, îmbuibat cu produsele lactate pe care ciobanii noștri le produceau în condiții „optime” de igienă. El crescuse mare obișnuit cu asta, mie mi se părea dezgustător. Diferență de o generație?

Eram în permisie din armată (armata cenușie) și m-am lăsat convins de Jimmy, prietenul meu cel mai bun și care se căsătorise de curând cu o prietenă comună să mă duc să petrec o parte din concediu la el la Reșița unde se mutase cu familia soaței. Poate e rost de schiat. Am plecat din Gara de Nord cu personalul, la clasa trei-a bineînțeles, că doar eram militar și n-aveam bani. Soața lui Jimmy era cu mine.

Am petrecut o noapte albă povestindu-ne amintirile și bârfind restul de prieteni printre zgomotele trenului iar pe la 3 dimineața am ajuns în gară la Reșița. N-am așteptat să oprească trenul complet și am dat jos din portbagaj schiurile, pe care le-am rezemat în picioare de un perete. Imediat după asta, dobitocul de mecanic a călcat tare pe frâne și schiurile mele au alunecat direct într-un geam al vagonului pe care l-au făcut țândări.

Într-o clipă conductorul a fost pe mine, și de aici a început cirul.

-Buletinul!

-N-am, sunt în permisie, n-am decât ordinul de serviciu.

-În permisie în haine civile? Mă faci să râd.

-Râzi, dar asta e situația.

-Unde călătorești?

-Aici.

-Bun, urmează-mă la stația de Miliție să întocmim proces verbal.

La stația de miliție e cald, fum de tutun și miros de obiele nespălate iar Șeful Stației e un grăsun care încă mai duhnește a varză călită și vin prost dela cină.

După litania conductorului de tren, e rândul Șefului să mă interogheze.

-Buletinu'!

-N-am, sunt militar în permisie; uite ordinul meu de serviciu.

-Pe ordinul de serviciu zice că călătorești la București și înapoi; ce cați acia?

-Am venit în vizită la un prieten bun, sunt cu soția lui.

-Dânsa?

-Exact.

-Doamna, buletinul matale.

Ca să n-o mai lungesc cu tot dialogul, până la urmă a trebuit să scot tot ce aveam în buzunare, mi-au cotrobăit prin geamantan și au înșirat pe masa Șefului corpurile delictive: bricheta mea, rigla de calcul și două șabloane de celuloid cu simboale geologice.

-Asta e brichetă?

-Este.

-Aprinde-o.

-Nu cred că mai are benzină.

-Dacă-i pui benzină merge?

-Da, după câte știu eu.

-Gheorghe, du-te de pune niște benzină în asta!

Și în timp ce bietul Gheorghe era undeva să caute benzină pentru bricheta mea, veni rândul șabloanelor:

-Ce e astea?

-Șabloane geologice.

-Ce-ți trebuie ție șabloane geologice, ce ești spion?

-Nu sunt spion, și am crezut că pot să-l ajut pe Jimmy, prietenul meu cu niște desene care le face el.

-Da el ce e?

-Lucrează ca planificator la Șantier, răspunse Mia, soția lui de lângă mine.

-Matale locuiești aici?

-Da, cu mama și tata. Tata e șeful șantierului de blocuri noi.

-Zău? Și-i acasă?

-Acolo ar trebui să fie.

-O să aflăm noi, curând.

-Asta ce dracu mai e ?

- Riglă de calcul.

-Ce faci cu ea?

-Calcule.

Până să apuc să termin dizertația despre rigle de calcul ușa se deschise și înăuntru apărură Gheorghe însoțit de un individ care avea o mutră foarte cunoscută. Gheorghe pusese benzină în brichetă și acum mi-o îndesa în mână cu ardoare.

-Aprinde-o!

După două scăpărături, biata brichetă care șiroia de benzină s-a aprins, odată cu mâna mea, și speriindu-l groaznic pe Șef care se aștepta să vadă o mină explodând.

Individul care intrase odată cu Gheorghe pe ușă luă cuvântul:

-Indivizii ăștia doi au șopocăit toată noaptea împreună, da' n-am putut să prind nici un cuvânt din ce ziceau; da' se pare că nu era nimic serios, că au râs de s-au strâmbat tot timpul.

Șeful devenea din ce în ce mai puțin convins că eu sunt un spion capitalist deghizat în ostaș în permisie și ca să se convingă total recurse tot la Gheorghe.

-Du-te cu dumneaei acasă și vino înapoi cu taică-su; și repede! Trap!

Până s-a întors Gheorghe cu socrul lui Jimmy, Șeful și cu individul care călătorise cu noi tot drumul (și care se dovedea a fi omul Securității) au cântărit situația pe toate fețele și au ajuns la

concluzia că n-au în fața lor un spion. Situația mea era deja clară înainte de a sosi întăririle (Jimmy cu socră-su).

În final, după ce mi s-a înmănat o copie a procesului verbal în care scria negru pe alb cum că la data de, ora cutare, în locul...am spart un geam de atâția metri patrați care costă atâția lei, plățibili până la data de...

Mă întreb, câți oameni avea Securitatea în trenul acela și în toate celelalte trenuri din România?

Sunt la prima mea călătorie mai lungă cu mașina în USA, singur și de capul meu. De câte ori schimbam slujba, aveam grijă să stabilesc o dată de începere la noul stăpân care să-mi lase liber măcar o săptămână, pentru că de obicei în primul an de slujbă nu prea ai concediu legal decât maximum cinci zile. Și într-o asemenea ocazie, pentru că Irinel nu putea să-și ia vacanță, am hotărât să plec de unul singur tocmai la Hatteras, în North Carolina. Auzisem din surse de încredere că pescuitul în Ocean acolo este fabulos. Și nu erau decât vre-o 650 de mile (cam 1150 km.) de mers!

Pe vremea aceea, călătoria a durat 12 ore pentru că drumul cel mai direct, șoseaua 13 South, trecea prin o mulțime de orașe și sate. Și ca să fie plăcerea completă, după ce ieși din 13 și intrai pe 12, localitățile se îndesau și mai groznic.

Am făcut și prostia să fac un detur ca să traversez Delaware-ul cu bacul; toți mă sfătuiseră să nu scap acest prilej, pentru că e un spectacol. O fi fost, dar pe vremea senină; în cazul meu, a plouat tot timpul traversării așa că n-am văzut decât valuri biciuite de vânt și ploaie. Patru ore de chin!

După atâta amar de drum am ajuns și la un hotel în Nag's Head, care pentru modica sumă de 120 de dolari pe noapte a fost de acord să mă găzduiască. Nu mai aveam puterea să conduc restul de 120 de mile până la destinație, eram mort de oboseală. Vacanța mea începea sub auspicii de-adreptul glorioase.

Ziua următoare am ajuns la locul cu pricina, am găsit un motel care nu cerea decât 60 de dolari pe noapte și m-am pus pe căutat locuri de pescuit pe malul Oceanului. Locuri erau foarte multe, dar cu mașina mea nu se putea ajunge acolo din cauza nisipurilor. Trebuia să ai mașină cu tracțiune pe toate roțile, or eu conduceam o Mazda 600 cu tracțiune numai pe față, și foarte joasă. Nici gând să ajungi la Ocean la cele mai bune găuri de pescuit. Soluția era să pescuiesc în fața motelului de pe plajă, dar mă cam supărau cei care veniseră să se scalde. Și oricum, ca întotdeauna când te duci la pomul lăudat cu sacul, nu prea ai ce culege, pescuitul nu era deloc fabulos.

Și veni și timpul să mă hrănesc, deci făcui turul sătucului în căutarea unui restaurant cu specific local, adică pește sau fructe de mare. Seafood, pe limba lor.

Am găsit imediat un local cu un titlu foarte promițător, „Channel bass”; Channel fiind „canal” iar Bass fiind o specie de pește. Vă aduceți aminte reclamele dela bălciuri de pe vremuri: „Ce e afară zugrăvit înăuntru e viu și natural”? Cam același lucru și aici, firma n-avea nimic de aface cu ce serveau ei; ca specialități de pește aveau chiftele din carne de crab și filete de flounder la broiler. Plus picioare de crab de Alaska, fierte.

Cum eram prea flămând ca să mai caut altceva, am luat o supă și o friptură, mi-am potolit foamea și mi-am jurat să nu mai pun piciorul la ei în local.

Spre asfințit, ca să fiu sigur că găsesc ceva cu specific pescăresc de mâncare am luat-o spre Nord, unde erau niște orășele mai înfiripate. După ce am intrat cam în zece locuri am constatat că pur și simplu nu au altceva decât chiftele de crab sau filete la broiler, ori unde mă opream. Am condus în seara aceea cam 170 de km, căutând -foarte ambițios- un restaurant care să servească ceva din pește, dar toate aveau aceleasi lucruri: supă din scoici (dela borcan), filet de flounder (un fel de calcan) înghețat și chiftele de crab gata preparate pe coasta de Vest. Nici măcar un lobster proaspăt fiert sau la grătar, numai lucruri gata preparate pe care bucătarul doar trebuia să le re-încălzească. Mie mi-ar fi căzut sămânța după niște pește proaspăt la grătar sau măcar o supă de pește, dar nimeni nu se obosește să gătească așa ceva pentru că nu are căutare și ei sunt puși pe profit. Dacă marea masă de oameni înghite ce le oferă ei, ce rost ar avea să se omoare să muncească în plus?

Experiența s-a repetat cu mici schimbări în anii următori când am revizitat locurile. În general însă, morala este asta: mai curând scoți un oftat dela un scaun de piatră decât ceva original de mâncare dela un restaurant american.

În primul an de școală la Poștă și Telecomunicații, în pauza mare, jucam hokey pe iarbă ca de obicei. Cineva izbește pukul aiurea și acesta zboară pe sub o ușă direct în magazia de lemne. Culpabilul este trimis să-l recupereze și odată intrat în magazie ne scoală pe toți din lenevie cu niște răcnete inumane, după care apare alergând, și mai alb la față ca hârtia, bâlbâind ceva incoherent despre Walter.

Walter era omul de serviciu care mătura prin clase, făcea focul în sobe, spărgea lemne și în general se ferea să vorbească prea mult cu oricine. Știam despre el că e Sas, dela Sibiu, aciuat în Capitală să câștige și el o bucată de pâine. Era ceva ciudat cu omul ăsta care încă purta pantalonii de uniformă Germană și bocanci cu moletiere; ba chiar și o șapcă de SS-ist.

Până la urmă am aflat cauza crizei de isterie a colegului trimis să recupereze pukul din magazie: de o grindă a acesteia, atârna Walter, cât se poate de spânzurat.

Am fost consemnați imediat în clasele noastre până s-a încheiat ancheta și din svonurile ulterioare am aflat că Walter se sinucisese pentru că Securitatea îi luase înfârșit urma și arestul lui era numai o chestie de ore.

Se pare că de fapt nu era Sas din Sibiu, fusese în SS și reușise să se strecoare prin sită până prin 48- 49 când n-a mai avut altă scăpare decât să se atârne de o grindă în magazia de lemne cu o bucată de funie în jurul gâtului.

Acasă în România, mult înainte de a deveni trădător de țară, invitați de Irina, venită dela Viena, la o masă la Continental, unde descinsese.

Mese frumoase, lux, miros de țigări Americane, parfumuri Franțuzești, femei bine, bărbați bronzăți și cu haine bune pe ei, mă rog, civilizație occidentală în mijlocul Bucureștiului.

La sugestia Irinei, mă duc la bar să-mi iau o băutură „capitalistă” și stând acolo să o sug în tihnă, ascult la o conversație între un copil cam de 12 ani și tacă-su. Copilul ceruse o Cola, taică-su un Martini, și acum se întrebau dacă să se așeze la o masă sau să mănânce la bar și cam ce ar pofti copilul să comande.

La auzul dorinței acestuia am crezut că bruma de Engleză pe care o înțelegeam m-a părăsit, dar nu mă înșelasem: el dorea un sandwich cu șuncă și brânză, cu roșii, salată verde și ceapă, fără maioneză. Ca să mă conving că am auzit bine, am așteptat până le-a sosit comanda și am fost răsplătit cu spectacolul unui sandwich exact cum și-l dorise copilul.

Am plecat dela bar făcându-mi cruce cu limba în cerul gurii de gusturile lumii; auzi, să vii la cel mai luxos restaurant din București ca să mănânci un păduchios de sandwich?

Multă vreme mai târziu, fiind printre Americani, am realizat că acesta este stilul lor de viață, așa au crescut și așa li se pare normal să fie.

Marea majoritate a populației mănâncă la prânz un sandwich (din care sunt miliarde de varietăți și mărimi) sau o piță sau dau fuga la un restaurant Chinezesc ori la un McDonald pentru un hamburger. Copiii, au cea mai mare plăcere a săptămânii când după ce sunt hrăniți cinci seri la rând pasta cu sos dela borcan, sunt scoși la o piță, la un hamburger sau chiar la niște pui prăjit cu cartofi pai.

Toate restaurantele din aeroport, gări, cele din popasurile de pe șosele, servesc aceleași feluri: sandwichuri care arată minunat, sunt ambalate în modul cel mai igienic din lume dar nu au nici un gust, hamburgeri de toate dimensiunile și combinați cu brânzeturi, șuncă afumată, ouă, apoi pui prăjit, cartofi pai, urmate de cafea, coca, pepsi, sprite, totul gata preparat și rapid.

Și atunci ce face un om care are poftă să mănânce ceva mai deosebit?

Se duce la un restaurant, în speranța că nu stă la coadă pentru o masă și că odată ajuns să se vadă așezat o să i se servească ceva gătit atunci și pentru el, adică la comandă. Și asta se întâmplă din ce în ce mai rar, să găsești un restaurant care servește mâncare bună.

E adevărat că te costă o avere să faci gestul acesta, dar dacă vrei să mănânci bine n-ai altă soluție. Asta dacă n-ai o nevastă care gătește bine sau să-ți gătești singur. Și ferește-te de așa zisele restaurante Italienești sau Franțuzești, numai numele și fasoanele sunt de ele, bucătarii

sunt la fel de specializați în arta culinară specifică cum sunt eu în domeniul medical: știu că există.

Am mâncat mult mai bine la restaurante Portugheze sau Spaniole decât la fasonați de Francezi care-ți bagă sub nas o listă de vinuri foarte scumpe și care nu fac doi bani și ale căror sosuri sunt Franțuzești cam tot atât cât și bucătarii.

Și am mâncat foarte bine, așa zice excelent, pe oriunde am fost în afara Statelor Unite, chiar în cele mai prăpădite insule ca Margarita (Venezuela) sau Martinique (Franța), pe care le parcurgi în două ore dela un cap la altul cu mașina. Ca să nu mai vorbim de Spania, Portugalia, Italia, unde lumea încă mai trăiește după vechile canoane.

Mă întreb ce-o mai fi în România, or fi revenit la obiceiurile pre-comuniste?

Nuntă în America. Șeful cel mare, bărbat cam la 65 de ani, se însoară cu Dama care a investit ceva bani în Companie și acum vrea să se asigure că nu-i pierde. Mă rog, asta e treaba lor.

Toți cei cu funcții de răspundere din Companie sunt invitați la ceremonia căsătoriei, urmată de o masă festivă, la Ramada Inn de pe Route 46 West.

Invitația, tipărită caligrafic cu litere de aur, zice textual că hainele de seară sunt obligatorii iar anexat sunt niște liste, una cu tot ce și-ar dori „tinerii căsătoriți” să primească drept daruri de nuntă, a doua cu magazinele unde acestea se pot comanda și care ar fi foarte fericite să aibe grijă de a ne satisface ordinele. Lista cu „inventarul”, conține prețurile fiecărui obiect precum și cantitatea minimă care poate fi comandată; de exemplu, la capitolul „pahare de cristal”, minimum era de șase bucăți, să nu cumva să-i vie cuiva ideea să cumpere numai unul.

Soața mea, care trebuie să participe și ea la acest eveniment, face spume, în primul rând că trebuie să participe și în al doi-lea rând pentru că este uluită de neobrăzarea afișată de perechea de „tineri” căsătoriți în legătură cu darurile. Auzi, să-i dicteze ei ce vor!

După ce ne-am certat bine asupra darului, ne-am hotărât însfârșit asupra unui vas de oțel inoxidabil cu monogramă, am făcut comanda și ne-am prezentat la petrecere, puși la șapte ace cum scria la invitație.

Mesele sunt instalate în sala de banchete, care e decorată cu mii de flori și baloane; cu totul cred că eram cam 100 de persoane, bărbații la fracuri (taxedo, cum le zic ei), femeile la rochii de seară lungi și cu umerii goi, cu bijuterii pe ele de ar fi făcut pizmos pe cel mai bogat sultan din 1001 de nopți și toți foarte veseli din cauza bufetului cu băuturi la discreție.

De-alungul a trei pereți, bufet cu mâncăruri reci și calde, mirosul predominant fiind de ragu, adică un sos de roșii servit cu pasta.

După câteva drumuri la bufetul de băuturi, atmosfera s-a mai destins și la noi în familie și chiar am putut înghiți niște cârnăciori cu sos și niște pește la cuptor din ce era disponibil la bufet. Irinel, gata cu critica:

-Mama lor, cheltuim 300 de dolari pe cadou și venim la nuntă să ne servim singuri cu mâncare de-a lor fără nici un gust!

-Măcar tot e bine că putem sta să mâncăm la o masă și nu mâncăm de-ampicioarele ca în alte ocazii, rostesc eu bine dispus după 4 Martini și niște vin plus nelipsita șampanie. Ce bine era pe vremea aia, nu aveam grija colesterolului și nici a tensiunii prea ridicate!

Și chestia asta mă face să-mi amintesc cum am aflat că sunt bătrân, că am tensiunea ridicată și că așa face bine să mă pun pe regim, dacă nu vreau să fac o criză de inimă.

Eram angajat la Pharmacopeia, ultima Companie la care am lucrat și a trebuit -clauză de contract- să-mi fac un examen medical general la un doctor ales și plătit de ei.

Șarlatanul de doctor, întâi m-a pus să citesc ceva la distanță cu ochelarii de citit pe nas; la protestul meu că nu e corect să văd la distanță cu ochelarii de citit, a renunțat și m-a lăsat să-mi utilizez ochii mei proprii, care la vremea aia încă funcționau bine la distanță.

După aia, a declarat că sunt cam tare de urechi, și mi-a dat o recomandare la un audiologist. Iar în final, a declarat că sufăr de hipertensiune arterială și nu poate să-mi dea certificatul de angajare, decât dacă demonstrez că-mi scade tensiunea în următoarele trei luni.

Dezastru total! Nu era de ajuns că pierdeam o slujbă foarte bună, dar se părea că eram și cu un picior în groapă!

Irinel a luat-o de capital și de unde până atunci gătea ca orice Româncă, gras și gustos, a trecut la un regim strict, fără prăjeli, fără carne de vacă și de porc, numai legume și carne de pui. Cafeaua a devenit decafeinată, băutura mea din fiecare seară s-a redus la jumătate și în fiecare zi dela Dumnezeu î-mi luat tensiunea de trei ori, înregistrând toate datele cu sfințenie într-un caiet. După rezultatele mele, tensiunea mea nu era foarte ridicată (așa cum susținuse doctorul), dar nu puteam să contrazic o somitate în materie. El lucra la o clinică de cardiologie, așa că se presupunea că știe ce face.

După trei luni, am introdus toate datele într-un program care a scos la iuțea niște grafice de toată frumusețea care arătau un declin substanțial și continuu al tensiunii mele și i l-am arătat doctorului. A rămas foarte surprins de schimbarea în bine și n-a avut încotro, mi-a dat aprobarea de angajare.

Impresia mea este că el pur și simplu a căutat să-mi găsească cât mai multe bube, pentru că s-a dovedit că și povestea cu auzul era o gogoriță; audiologul mi-a zis că am o slabă deteriorare de auz, dar de-ocamdată nu e cazul de corecție, poate mai târziu.

Din toată tărașenia am rămas cu obiceiul de a bea cafea fără cofeină, am redus zdravăn consumul de sare și mâncăm porc numai din an în Paște; noroc că vaca e așa de scumpă și de proastă că nu ne tentează nici un pic. Dar în primele zile de panică ajunsesem de nu mai mâncam decât brocoli fiert, și cred că dacă trebuia să continuăm am fi murit de inaniție. Irinel era pur și simplu îngrozită când citea conținutul de grăsimi, colesterol, sare și alte elemente indezirabile de pe pachetele cu cele mai inofensive lucruri de mâncat: linte, fasole, mazăre, cartofi. Paste, alune, aproape tot ce luai în mână aveau ceva nedezirabil în conținut. Ar fi trebuit să ne hrănim numai cu salată verde, fără sare, ulei și oțet. Încetul cu încetul însă am reintrat pe făgaș, dar din păcate unele lucruri s-au redus la cantități minuscule; vorbesc de ginul meu cu tonic, nu mai mi se acordă decât unul pe zi! Asta cu toate că ultimele cercetări în domeniu arată că până la patru doze de alcool pe zi fac bine la inimă.

Pe de altă parte, dozele lor sunt exact de mărimea necesară să chiorască un șoarece, așa că probabil porția mea de gin depășește generos cele 4 „drinkuri” despre care se vorbește, că doar nu mi-o toarnă un barman, mi-o torn singur cu mâna mea.

Eram prin Moldova, făcând ridicări topografice pentru un traseu de cablu subteran care să ne lege de URSS. Zi de târg în orașelul în care eram aciuiați și ne ducem și noi să căutăm de-ale gurii, la care capitol o duceam tare prost. Eram cu Dan, un coleg de-al meu și căscam gura fără nici un spor când atenția ne-a fost atrasă de un grup de tinere localnice în haine tradiționale: fuste și ii de o frumusețe cum nu mai văzusem. Atrăși de culoarea grupului, ne-am avântat mai aproape și n-am regretat. Sub iile din borangic subțire și transparent de să-l spargi cu limba, fetele nu purtau decât câte o pereche de sâni de să-i bei cu apă neânceptută, să te vindece de cea mai grea boală. Și, ca să ne chinuie și mai rău, la unele șiretul care strângea iia la gât era mai slobod și priveștea celor doi boboci de țâțe sbătându-se pe piepturile lor era și mai apocaliptică. Și eu și Dan eram paralizați de dorințe și ne dădeam pumni în cap că nu remarcasem mai de mult frumusețea costumelor naționale din partea locului, pentru că era ceva de văzut.

Ani mulți mai târziu, într-o delegație la complexul siderurgic dela Hunedoara, eram tot așa, pierzând timpul în grup prin târg când am dat peste un grup de țărănci de prin împrejurimi, în costume tradiționale și am avut aceeași surpriză plăcută să constat că și acestea, deși erau evident mai coapte ca vârstă, nu purtau nimic pe sub iile lor decât ce le dăduse natura și se poate spune că aceasta nu se calicise deloc. Am văzut niște perechi de sâni cum ar vrea multe artiste de cinema să aibe. Păcat că de fiecare dată nu ne-am ales decât cu privitul și jinduitul. Dar a meritat, din moment ce am ce povesti după atâta amar de ani!

Vară, tot la Seimeni, și avem primul rănit de război, unul din copiii lui Ion fierarul, Postolache. Era al trei-lea copil al lui, născut mult după Gicu și Maria.

El și cu alți copii au găsit prin praful de pe drum niște cilindri din metal lucios cam de 1 cm. diametru și cam 2 cm. în lungime, închiși ermetic.

Pentru că erau intrigati de faptul că din interiorul acelor chestii se auzeau ceva zgomote când erau scuturate, ceata de plozi s-a decis să încerce să le spargă cu un ciocan.

Și cine era cel mai calificat să facă treaba decât băiatul fierarului?

Pe scurt, Postole a pus drăcia pe un ciocan de 5 kg. și s-a apucat să bată în ea cu un ciocănel de potcovit. Drăcia a făcut „bum” și trei degete dela mâna stângă a lui Postole au dispărut pulverizate, și nici restul nu arătau tocmai bine.

Nimeni nu a fost în stare să afle precis ce erau acei cilindri, cum ajunseseră în praful de pe drum și ce s-a ales de celelalte, se pare că toți ceilalți copii le-au aruncat cât colo și au tăcut mîlcă după pățania tovarășului lor de joacă.

Bietul Postolică rămase numai cu jumate din palma unei mâini și cu o amintire nu tocmai plăcută despre război.

De mult mă bate gândul să fac niște contabilitate, să aflu care ar fi cheltuielile strict necesare ca să poți trăi cât de cât decent aici în New Jersey, SUA.

Hai să vedem:

Taxe de proprietate: 6000 pe an

Apă, gaze, electricitate: 3000

Hrană, băutură : 1900

Telefoane, Internet : 1440

Televiziune : 600

Asigurări medicale : 7200

Asigurări mașină : 1500

Benzină : 80

Ziar : 180

Și mă opresc aici, cred că ajunge. Credeți că pensia mea și a soaței, totalizând cam, 2000 de dolari PE lună ajung? Da, dacă nu mai cheltuiești și pentru altele!.

Și ce ziceți cât cheltuim pe taxe și asigurări?

Capitolul 15
CONCLUZII.

Hai să vorbim cifre. Din 1981 și până în 2001 sunt 20 de ani, aceștia sunt anii în care am lucrat în USA. În acest interval am schimbat 9 companii, dintre care două m-au pus pe liber, 3 s-au mutat iar dela 4 am plecat eu spre poziții mai bune.

Din când în când stau cu Irinel de vorbă și ne umblăm la amintiri, și în mod fatal ne întoarcem la vechea dispută: am făcut bine sau nu că am emigrat fără să fi avut nici cea mai mică idee de felul de viață de aici?

Dacă am fi știut că: nu ai o pensie garantată; nu primești nici un fel de tratament medical sau medicamente dacă nu plătești cel puțin o parte din asigurările medicale după ce ieși la pensie; nimeni nu are nici cea mai mică siguranță asupra slujbei; când nu mai au nevoie de tine, ești afară, probabil că nu am fi avut curaj să emigrăm.

Pe de altă parte, dacă ne întorceam în România, mai mult ca sigur că eram de mult oale și ulcele sau cel puțin am fi dus-o mizerabil.

Din spusele celor care au trăit în România după ce am fugit noi și pe vremea dictaturii lui Ceaușescu știm că viața acolo era Mizerabilă, cu M mare. Cele mai bazice necesități de hrană erau inexistente, căldură nu era iarna, apa caldă era o apariție sporadică sau inexistentă, tratamentul medical și medicamente prin spitale se puteau obține numai pe bază de ciubuc, mijloacele de transport erau la pământ iar pensiile nu mai foloseau la nimic din cauza inflației.

Și bine înțeles, cei mai năpăstuiți erau pensionarii, obligați să trăiască dintr-o amărâtă de pensie cu sănătatea zdruncinată de malnutriție și condițiile de viață.

Eu întotdeauna ajung la concluzia că n-aș fi apucat vârsta de 70 de ani, dacă mă gândesc ce s-ar fi întâmplat de exemplu în cazul gingivitei de care sufeream de pe când făceam armata. Din cauza hranei fără vegetale, din când în când gingiile mele sângerau. Doctorul militar mi-a recomandat să mănânc fructe și verzituri, de parcă creșteau la mine în buzunar! Tot cursul vieții am suferit sporadic de problema asta, noroc că venea și pleca dela sine. Cum mai și fumam, dinții mei erau acoperiți totdeauna cu piatră pe care nu o curăța nici un dentist dacă nu-i ceream expres.

Când am ajuns aici și m-am dus la un dentist pentru o carie, nici n-a vrut să se ocupe de mine până nu m-am dus întâi la un specialist în igiena bucală care mi-a curățit toată piatra de pe dinți. După care, datorită faptului că-l vizitam la fiecare 6 luni, gingivita a dispărut. Cine mi-ar fi făcut mie asta în țară fără să plătesc prin nas? Așa, mai am încă dinții mei proprii și nici o problemă cu sângerări de gingii.

Și hai să vorbim de felul în care ajunsese comerțul de stat chiar nițel înainte de a părăsi noi țara. Dacă nu cumpărai vegetale și fructele dela țărani, nu mâncai nici fructe nici vegetale, pentru că ce se vindea la Aprozar nu erau decât gunoaie sau noroi care acoperea cartofii, morcovii și până și ceapa. Și câte-odată, pe lângă noroi, aveai surpriza să constăți că marfa e degerată, așa că pur și simplu trebuia să o arunci.

Cu procurarea cărnii era și mai greu, dacă nu aveai cunoștințe, nu mâncai decât tacâmuri de pui, dacă apucași și din acelea, stând la coadă.

Noi eram norocoși să cunoaștem o femeie care lucra la Abator și care fura de acolo carne, ascunzând-o în sutien și în jurul burții. Așa reușea să scoată mușchi întregi de porc sau vacă pe care îi vindea –la un preț pipărat- la cine avea încredere că n-o toarnă; și noi aparțineam acestei categorii și nici la bani nu ne târguiam.

Să lăsăm aspectul material și să trecem la cel spiritual. Cel mai la îndemână mijloc de distracție, televizorul era de neutilizat din cauză că nu vedeai altceva decât Ceaușescu, singur, cu Elena, Elena singură sau cu el, nu mai era televiziune, era Ceaușviziune.

Apoi spectacolele, cinematografele, cărțile, nimic din toate astea nu mai ne atrăgeau pentru aceleași motive: nu mai vedeai decât prostii, nu se mai importau filme decât dela Ruși iar cărți nu se mai traduceau pentru că valuta se ducea pe blănuri pentru Lenuța.

Și ce ne ardea pe noi cel mai rău, călătoritul peste graniță, pentru noi era o posibilitate din alea care nu se putea.

Aici, chiar fără să avem cetățenia, am călătorit din primul an în Franța (Irinel s-a dus singură, eu aveam de lucru), în Brazilia, în Virgin Island and Saint Thomas.

După ce am devenit cetățeni, am plecat unde am vrut și când am vrut și am avut plăcerea să vedem Portugalia, Spania, Franța, Martinica, Saint Martin, Cozumelul (Mexic), Anglia, Guadelupa,

Grecia (de două ori) , Aruba, Curacao, Sicilia, Insula Margarita (Venezuela) și Porto Rico. N-am ajuns în nici una din insulele de sub dominionul Britanic pentru că acolo încă se conduce pe stânga! Și nici în orientul Mijlociu n-am ajuns de frica fanatismului anti-american.

Am petrecut câteva vacanțe plăcute pe țărmul Oceanului Atlantic, în Carolina de Nord, în Virginia și Maryland, am petrecut un concediu în Canada și nu mai departe decât de curând, la sfârșitul lui Mai am petrecut două săptămâni în Spania pe malul Mediteranei. Mesajul pe care vreau să-l transmit este că, chiar după ce Ceaușescu a încetat să mai existe, noi probabil că n-am mai fi avut mijloacele să călătorim.

Să vorbim acum de nivelul de civilizație aici și în România.

Dacă ar fi să o luăm după nivelul de săpun și detergent consumat pe cap de locuitor, America stă precis pe locul unu.

Am o vecină care are doi copii la școală; în fiecare zi dela Dumnezeu dela ea emană miros de detergent de spălat rufe, atâta-i spală pe copii! Adică hainele lor, pentru că de spălat ei se spală singuri, fac cel puțin un duș zilnic.

În afară de asta, cât am călătorit cu mijloace de transport publice, n-am simțit nici-odată vre-un miros neplăcut dela nimeni, toată lumea miroase cel puțin a săpun dacă nu a parfum sau aftershave. Dacă întâlnești pe cineva care miroase a transpirație, poți să fii 90 % sigur că e din Europa. Și asta cred că am mai spus-o, dar merită repetată.

Bine înțeles că pe străzile orașelor mari întâlnești persoane care n-au locuință și dorm pe sub poduri sau prin stațiile de metrou sau prin parcuri; aceia, câteodată put, dar nu poți să ai nici o pretenție dela ei, ei sunt la marginea societății și nu reprezintă decât un mic procentaj.

Dacă ne gândim că America este una dintre cele mai bogate –dacă nu cea mai bogată– țări din lume și comparăm sistemul de beneficii sociale de aici cu alte țări (hai să zicem Austria), ți se cam face greață însă; sistemul de beneficii sociale din Austria, o țară care n-are nici 10% din veniturile Statelor Unite, este mult mai generos, pensiile sociale sunt mai mari, asistența medicală e gratuită. Până și Canada, vecina dela Nord o duce mai bine din acest punct de vedere.

Aici în State, mafia asigurărilor și a spitalelor face imposibilă reformarea sistemului actual, pentru că asta le-ar tăia substanțial beneficiile. Societățile de asigurări medicale (Blue Cross și Blue Shield) plătesc spitalelor cam 1000 de dolari pe zi numai pentru cameră, plus operațiile, plus terapia, plus....

Să luăm cazul meu, am ajuns la spital pentru că mi-am ciupit vârful de la două degete dela mâna stângă cu fierăstrăul și trebuiau cusute. După operație, nici nu mă trezisem bine din anestezie când au tăbărit pe mine „terapiștii”: terapia respirației, terapia somnului și ar mai fi venit și alții, dar i-am trimis la plimbare. Ce nevoie aveam eu să mă învețe ei cum să respir? Dar cu astfel de metode ei încarcă nota de plată și-și măresc veniturile. Sau cazul lui Irinel: a ciupit-o o viespe și cum e alergică, s-a umflat și am dus-o la Urgență că ne era frică să nu facă o criză de inimă. I-au făcut o injecție, iar când a venit nota de plată era numai 600 de dolari! 600 de dolari pentru o injecție, ăsta zic și eu preț pentru o injecție.

Ajung oamenii care au nevoie de o operație mai complicată să-și cheltuiască toate economiile ca să poată plăti. Și sistemul persistă, nimeni nu poate face nimic, sunt interese prea multe și prea mari la mijloc.

În schimb, se aruncă bilioane de dolari pe războaie nefolositoare.

Trage o concluzie, te rog!

Numărul crimelor e considerant alarmant în Statele Unite, dar nu cred că e mai mare ca în restul omenirii, ci crimele sunt mult mai publicitate aici ca oriunde. Se publică ce se vinde, și crimele sunt subiecte care se vând, la fel cu evenimentele sportive sau spectacole. Și știri despre cei care „s-au ajuns”, despre artiști, despre bogătași; toată lumea în subconștient dorește să ajungă din sărac bogat și până atunci citește bârfa despre cei ajunși.

În România pe care am părăsit-o noi, dacă te luai după ce se publica, crimele nu se întâmplau decât în țările capitaliste; după prăbușirea comunismului, când s-a liberat presa, crimele au ajuns pe locul unu, cum era și normal.

America are o istorie de numai 200 de ani, și din cauza asta poporul american e mort după antichități și după titluri de noblete; dacă n-au ei istorie, sunt gata să cumpere de a alții, măcar așa să aibă și ei.

În România, religia era tolerată dar nu era binevenită. Bine înțeles, astăzi nu mai este cazul, e la fel ca pe vremurile bune.

În Statele Unite, religia este o isterie de mase, speculată la culme de fel de fel de șarlatani care se îmbogățesc de pe urma văduvelor bogate care n-au destulă minte să realizeze că totul nu e

decât fum de smirnă și tămâie. Libertatea religioasă e așa de mare că eu însumi pot să declar mâine că sunt preot al unei secte care se cheamă „Salvare prin abstenență” și să încep să solicit donații la care nu plătesc taxe pentru că sunt o instituție de cult. Și să nu mai vorbim de scandalul din sânul bisericii Romane, cu mii de cazuri de preoți care au avut relații sexuale cu enoriași de toate sexele și vârstele.

În Europa, încă din 1980, am văzut la televiziunea Austriacă, la ore obișnuite, filme cu scene sexuale explicite și, afară de asta, nimeni nu pune a perdea de ceață pe sâni sau pubisurile femeilor așa cum se întâmplă cu televiziunea de aici din State. Sunt așa de decenti că pun o pată de ceață chiar și pe sâni și pubisurile unor femei din triburile Amazoanelor, care umblă goi pușcă. Nu, televiziunea de aici nu poate lăsa spectatorii să vadă părțile sexuale, e rușine. Rușine pe dracu’, ei au inventat „casual sex”, adică sex fără restricții, te întâlnești cu cineva și-ți place, te și culci cu persoana respectivă. Dar spectacolele trebuie să fie decente. Decență sau bigotism? Și de ce se străduie societatea așa de mult să ascundă adevărul?

Hai să vă povestesc o scenă din care să deduceți singuri la ce nivel isteric a ajuns bigotismul.

Andy avea vre-o trei ani când am foat cu el și toată familia într-o excursie pe malul unui lac undeva în Pennsylvania. O frumusețe de lac, mărginit de pădure, iarbă verde, apă albastră, păsărele ciripind, tot tacâmul. Eu și Jack ne pregăteam undițele iar Andy ținea morțiș să intre în apă, așa că Oana l-a dezbrăcat la piele, cum eram noi obișnuiți, și copilul s-a apucat să se bălăcească. Fericit la culme că a scăpat de pampersii lui cotidiani.

Destul de departe de noi, era o familie de localnici, bărbatul trăgea cu o pușcă de aer comprimat în braștele din apă iar femeia stătea pe o pătură și fuma; aveau și o fetiță care se juca prin apă, și totul părea foarte idilic, până când individul a lăsat pușca și a venit la noi să ne spună că ar trebui să îmbrăcăm copilul.

-Noi avem o fetiță, și nu vrem să învețe lucruri rele din cauză că voi nu țineți copilul îmbrăcat decent, asta ne-a zis omul nostru.

După aia, fiindcă ne deschisese ochii, am fost atenți la restul copiilor de pe plajă sau oriunde sunt de obicei copii goi. Nici o fetiță, oricât de mică, nu poate apare pe plajă fără sutien! Adică avem liberalizarea femeilor, casual sex, căsătorii între lesbiene, dar nu permitem unei copile de un an să apară fără sutien pe plajă!

Prostituția e acceptată, în unele state e chiar legală, legăturile între perechi de același sex sunt acceptate, fetele au „boyfriends” acceptați de părinți dela 11-12 ani cu care petrec nopțile în același pat, dar nu accepti ca o fetiță de un an să se scalde goală?

Și când am mai citit despre pățaniile unui tâmpit de tată care și-a fotografiat propria fetiță nudă și a dat filmul la dezvoltat numai ca să se trezească arestat de poliție, mi s-a întors stomacul pe dos! Pornografie, asta a fost verdictul. Pentru că a fotografiat propriul său copil nud.

Dar hai să revenim la lucruri mai pământeste.

În cei 24 de ani petrecuți aici în State, am posedat un număr impresionant de automobile, la un moment dat aveam 3: unul pentru uzul meu, unul pentru Irinel și unul (SUV) rezervat pentru trasul bărcii și plimbatul câinelui. Normal că era o tâmpenie, având în vedere costul asigurării, dar s-a întâmplat să nu pot vinde una din ele la timp, așa că pentru o perioadă am avut 3 mașini. Și a mai fost o perioadă în care având compania mea proprie aveam posibilitatea să scad din taxe tot ce cheltuiam cu transportul cu vehicolul propriu. Așa am început o perioadă în care la fiecare doi ani schimbam mașina, pentru că o luam cu „lease”, adică plăteam pentru dreptul de a o folosi. Cum ajugeam la numărul de kilometri la care aveam dreptul, o schimbam cu una nouă. Aproape toți banii pe care-i plăteam pentru asta ne erau returnați din taxe.

Dacă rămâneam în România, poate aș fi fost în stare să mai cumpăr o Dacie nouă, poate nu. Dar mai mult de atâtă nu cred că aș fi putut face.

În România, pentru că nu eram membru al partidului, nu aveam dreptul să posed nici măcar o pușcă de vânătoare. La un an dela sosirea aici, fără să am cetățenia, am obținut dreptul oficial să cumpăr și să port armă de vânătoare. De atunci, mi-am mai cumpărat pe rând o carabină cu telescop, una automată cu 18 focuri și o pușcă cu aer comprimat. Toate zac neutilizate pe undeva prin casă, pentru că pe terenurile de vânătoare publice nu se găsesc de împușcat decât cutii goale de bere, iar cele particulare nu mai primesc membri până în anul 2025. Dar măcar mi-am făcut damblaua să posed arme de foc.

În România probabil că n-am fi murit de foame, dar nici prea multă mâncare n-am fi avut.

Aici, e mâncare căcălău, păcat că n-are nici un gust. Nimic nu are gustul cu care sunem noi învățați dela mama de-acasă. Carnea, dacă n-o faci pe grătar, n-are nici un gust și în plus se face

ca talpa când o gătești. Zarzavaturile, nu dau nici un gust la mâncare; rețete care la noi cereau doi trei căței de usturoi și o ceapă mică, aici au nevoie de o căpățână de usturoi și două cepe mari, și parcă tot ar mai vrea! Țelina, dă gust de scortșoară supelor și singurele zarzavaturi care seamănă la gust cu ce știm noi sunt varza, fasolea și mazărea. Nici mălaiul nu e la fel, e ca făina și făcut din porumb alb; mămăliga iese ori prea moale ori are cocoloașe, și oricâtă sare ai pune în ea tot e dulce.

Mai la toate mesele la care participă un grup de Români, discuția se întoarce la subiectul mâncării și întrebarea: cum mama dracului poți găti ceva bun în țara asta dacă usturoiul e mare ca un bostan dar n-are nici un gust, morcovii sunt dulci de te leșină dar nu dau gust ciorbei, țelina, ardeii, nimic nu seamănă cu ce știm noi! Și discuția se încinge foarte tare, în special printre gospodine care încearcă „să se dea mari” cu ce minuni culinare gătesc ele cu materialele locale.

Când trăiam în comunism (sau socialism, ce dracu' era), eram nebun după muzică, dar nu simfonică, pasiunea mea erau jazzul, muzica de dans și așa zisă muzică „pop”, adică populară din SUA și alte culturi din vest. Tinerețea mi-am petrecut-o ascultând -ilegal- câte două ore pe zi de muzică transmisă de Vocea Americii. Excelent program, tot ce era mai bun în jazz și pop. Și acum mi seface pielea de găină când mi-amintesc de vocea profundă a DJ-ului, Willis Conover, anunțând: „și acum urmează Modern Jazz Quartet cu Max Roach la tobe”. (Nu mai există nici asta, muzica a decăzut de nici nu vreau să pomenesc despre ce orori se compun azi.)

Mai târziu, când mă ajunsesem, mi-am cumpărat casetofon stereo și pierdeam ore întregi imprimând și ascultând muzică.

Ajuns în America, după ce am cheltuit cam 1000 de dolari pe o stație stereo ultimul răcnet (vorbesc 1982), am constatat că de fapt muzică pop este ascultabilă la mai toate stațiile de radio, chiar Jazz, dar numai la două. Puțin câte puțin, jazzul a fost redus și au început să apară tot felul de scâlămbăieli de „jazz de frontieră”, „de avantgardă”, „de fuziune”, creații lipsite de orice inspirație, numai ritm acompaniat de „improvizații” care parcă sunt făcute de o pisică plimbându-se pe orga electrică, nici măcar pe pian.

Puțin câte puțin, nici muzica pop nu se mai putea asculta, toată transmisia nu mai era decât reclame și noua găselniță, rap. Cea mai oribilă formă muzicală, după umila mea părere, seamănă cu manelele.

Din fervoarea cu care ascultam muzică, am devenit total indiferent și pe nesimțite am derivat spre muzica simfonică. Sunt săptămâni în care nu mai schimb postul să trec dela simfonică să văd ce mai dau studenții. Stația WKCR din New York, a universității Columbia transmite din când în când jazz ca acela cu care m-am făcut eu mare și pe care-l ascult cu plăcere. Dar asta cere un efort, să apăs pe un buton, și de multe ori n-am chemare să fac nici asta!

Mersul la cinema, era altă pasiune care a murit în mine odată ajuns aici. Nu am fost la nici un film, dar absolut la nici unul, de când am venit și până acum. Culmea e că nici poftă să mă duc n-am, cu toate că de multe ori mă plâng că n-am ce face.

Cititul era altă pasiune în țară, care m-a părăsit total aici. Cred că au trecut 10 ani până am mai luat o carte în mână să citesc altceva decât probleme ingineresti. Creerul meu era prea stors la muncă, nu-i mai trebuia altă serie de emoții. Și vorbind de muncă, hai să facem o comparație. O comparație între aici și acolo, la vremea când am avut eu primul contact cu munca aici iar acolo era încă socialism sau ce dracu' era.

Acolo, munca era o datorie patriotică și era garantată prin Constituție. Și oamenilor muncii li se reamintea permanent că munca este o datorie de onoare și că fiecare fiu al patriei trebuie să-și facă datoria sfântă de a munci pe brânci și de a-și îmbunătăți continuu performanțele. Dar din cauză că remunerarea muncii era o glumă și toată lumea era așa de obișnuită cu risipa de timp, munca era foarte lejeră, dacă nu chiar absență totală.

În colectivul pe care-l conduceam -și în tot Institutul-, fiecare dimineață de lucru începea cu cititul ziarului, băutul unei cafele făcută cu tot dichisul și acompaniată de una sau două țigări. Urmau comentariile asupra ultimului serial la TV, discuții sportive, schimburi de rețete culinare și discuții despre modă. Asta dura până pe la 10 când unii luau a doua cafea, alții preferau un sandwich, după care unii mai lucrau câte ceva -mai mult de plictiseală decât din cauza conștiinței-, până spre prânz când toată lumea făcea curat pe birou ca să aștearnă masa.

După masa de prânz, urma o mică perioadă de somnolență, iar între unu și trei se mai lucra, așa în dorul lelii. La patru fără zece totul era împachetat, femeile începeau operația delicată a machiatului, bărbații fumau ultima țigară iar la patru scările se cutremurau de tropoteala celor care alergau să prindă primul tramvai.

Ritmul acesta continua cam până cu trei săptămâni înainte de termenul de predare al lucrării, când, noi cei cu funcții de răspundere trebuia să dăm biciul jos din cui și să facem zgomot. Nu mai semnam bilete de voie, și eram cu gura pe toți de dimineața până noaptea, și începeau orele suplimentare. Toată lumea știa că asta o să urmeze, că o să avem două-trei săptămâni de iad și o să ne petrecem după amiezele la lucru –de multe ori neplătiți-, dar până nu se strângea funia la par de tot nimeni nu dădea doi bani. Toți chiuleau pe ruptelea, subsemnatul fiind inclus.

Aici, grija de a-ți menține slujba este așa de prevalentă că tragi ca la galere de dimineața până noaptea și câte odată nu-ți iei nici concediul legal.

Eu unul, la prima slujbă n-a trebuit să mă spetesc făcând ore suplimentare, eram mult prea bine văzut de șefi și cele 8 ore de lucru erau mai mult decât suficiente. Dar după aia, când am văzut ce simplu e să rămâi fără slujbă –și deci fără existență-, eram foarte grijuliu să-mi îndeplinesc toate sarcinile, iar dacă șeful meu stătea după ore, stăteam și eu. Și numai lucrutul intensiv în cursul celor 8 ore legale era destul să mă lase gol la creier, așa că numai de citit nu-mi ardea mie. Nu-mi era mintea decât la făcut muncă fizică, simțeam nevoia să-mi ocup mâinile cu tâmplărie, numai să-i dau timp creierului să se odihnească. Și cu ocazia asta am economisit zdravăn, că am făcut obiecte folositoare și frumoase, care cumpărate ar fi costat o groază de bani.

ÎN LOC DE ÎNCHEERE.

Numai câteva cuvinte înainte de a ne despărți.

Fiindcă mintea omului e o chestie așa de complexă, unele lucruri s-au lipit de creier și se pot reaminti ca trăite eri, altele sunt cețoase, iar altele sunt complect pierdute în neagra veșnicie, cum zicea poetul.

Cititorul acestor memorii va avea surpriza să constate că unele lucruri sunt repetate, pentru că mi le-am reamintit în diferite faze ale scrisului și le-am așternut pe hârtie cum mi-au venit. Și pentru că am ajuns la o vârstă când memoria te joacă în foi de viță: când uiți total ce-ai mâncat la prânz, când vezi în fața ochilor o scenă din trecut de parcă se întâmplă acum... Cu toate că am recitat totul de câteva ori, s-ar fi putut să-mi scape vre-o repetiție și pentru asta cer scuze. Sunt un om în vârstă, și deci mi-e permis!

Am încercat să descriu în cartea asta tot ce am considerat interesant pentru cei care n-au trăit nici odată fără apă curentă sau electricitate și care n-au avut plăcerea să simtă pe pielea lor rigorile unui regim totalitar și care n-au stat la cozi decât la vre-un restaurant sau poate la bilete la vre-un spectacol. Este vorba de prietenii mei din America.

Pentru cei din România, am încercat să descriu stilul de viață și felul de a fi a celor de aici, deosebirea între noi fiind ca dela cer la pământ. Și nici tinerii din România de astăzi nu cred că știu prea multe despre trecutul nu prea îndepărtat despre care e vorba în această carte, și nu strică să afle și ei cam cum era.

Poate în unele locuri am exagerat cu amănuntela, numai ca în alte locuri să trec prea repede peste subiect, hei, nimeni nu-i perfect și eu sunt cel mai puțin perfect dintre toți. Cel puțin asta a fost ce mi

s-a instilat în suflet din compilărie: fi umil și onest, niciodată nu te considera buricul pământului. Niciodată nu gândi că ești cel mai bun, cel mai deștept, cel mai...

Când văd cum sunt crescuți copiii în zilele noastre, cum lor li se instilă exact contrariul, că ei sunt cei mai buni, cei mai deștepti, că li se cuvine totul și după aia cresc ca să devină niște criminali, mă apucă o dorință nebună să filozofez asupra soartei. Noroc că-mi trece repede!

Sper ca aspectele din viața mea –de fapt din cele două vieți ale mele- sunt interesante destul ca să facă pe un total necunoscut să piardă câteva ore citindu-le.

De asemenea sper că prietenii mei Americani la care le-am povestit bucațele din viața mea vor avea prilejul să citească mai multe amănunte interesante în această carte.

Am sărit peste o mulțime de evenimente din viața mea care mi s-au părut prea intime sau cu interes marginal pentru un străin. De exemplu, din pleiada de fete și femei care au trecut prin viața mea n-am pomenit decât legăturile care mi s-au părut demne de pomenit, marea majoritate fiind lăsate să doarmă sub praful memoriei.

Sper ca Andy și soția lui, Desire, vor înțelege mai bine de unde venim și ce suntem noi de fapt.

Același lucru e valabil și pentru Robert, care jură că viața mea ar merita făcută un film.

Asta n-o cred, nimeni dela Hollywood nu m-a solicitat să scriu scenariul.

